

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

G W O R K S /

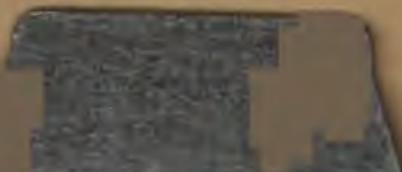
A

Harvard College Library

FROM

March Bequest.

Clarendon Press Series

Pages 313-316 missing

John Martin

Lodging 10-1677

H O M E R

O D Y S S E Y I-XII

MERRY

London

MACMILLAN AND CO.

PUBLISHERS TO THE UNIVERSITY OF

Oxford

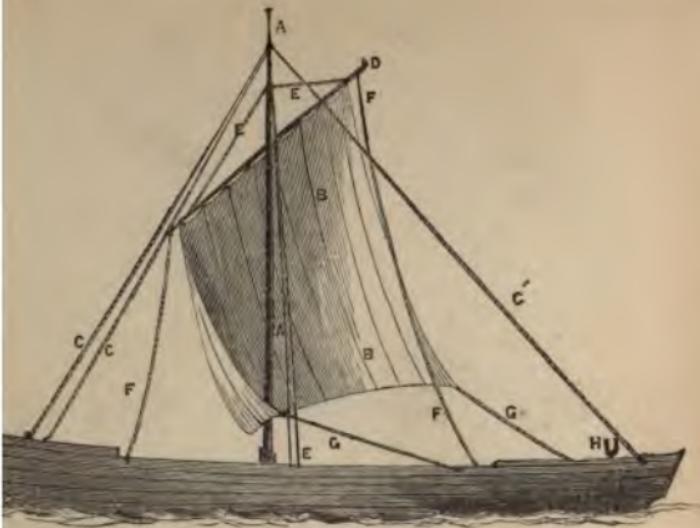
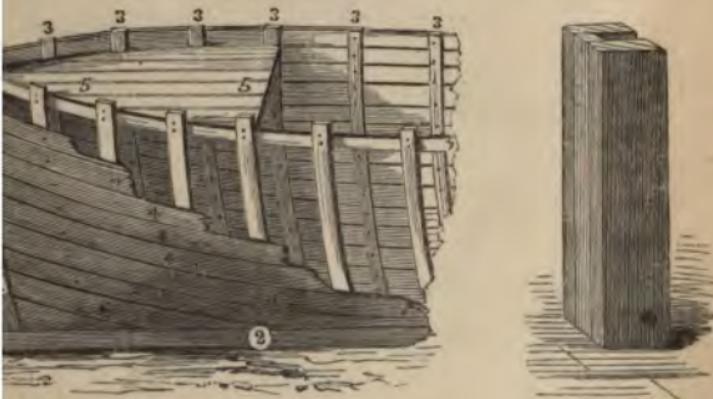

Fig. 1. RIGGING OF HOMERIC SHIP.

last (*ιστός*). B.—Sail (*ιστίον*). CC.—Forestays (*πρότονοι*, Od. 2, 12, 423).
 C'.—Backstays (*ἐπίτρονος*, Od. 5, 254). D.—Yard (*ἰπίκριον*, Od. 5, 254).
 Galliards (*κάλιοτ*, Od. 5, 260, ep. 2, 426). FF.—Braces (*ὑπέραι*, Od. 5, 260).
 Sheets (*πόδες*, Od. 5, 260). H.—Mast-crutch (*ιστοδόκη*, Il. 1, 434).

2. SKETCH OF PORTION OF HULL.

είρη. 2. *τρόπις*. 3, 3. *σταυρίες*. 4, 4. *ἐπ-*
τε. 5. *ἴκρια* (deck), the plur. used because
 corresponding deck at the stern.

Fig. 3. *μεσοδόμη* or
 mast-box (drawn on a
 larger scale), Od. 2,
 424, ep. Od. 19, 37.

Clarendon Press Series

HOMER

ODYSSEY, BOOKS I-XII

WITH INTRODUCTION, NOTES, ETC.

BY

W. W. MERRY, M.A.

Fellow and Lecturer of Lincoln College, Oxford

FOURTH EDITION

Oxford

AT THE CLARENDON PRESS

M DCCC LXXIV

[All rights reserved]

n62.687
A

Sept. 9, 1889.

March Bequest.

117

P R E F A C E.

THE editing of the first half of the *Odyssey* was undertaken for the Clarendon Press Series by the late James Riddell, M.A., Fellow and Tutor of Balliol, a task peculiarly appropriate to his fine taste and intuitive appreciation of Greek scholarship.

That work was cut short by his early death, when he had written a commentary on some five books. In preparing this volume for School use I have been glad to consult his admirable notes, but they belong properly to the larger edition of the *Odyssey*, which is intended to appear later in the Clarendon Series in our joint names.

The present text follows in the main the readings of the critical edition of La Roche (Teubner, Leips. 1867), but it differs considerably from it in accentuation and orthography. It will be noticed that instead of such combinations as *oūris*, *oūta*, *ōστis*, *ēπειδή*, the older and uncombined forms *oū ris*, *oū ta*, *ōs ris*, *ēπei δή*, are invariably written. Where the two elements of a diphthong are to be pronounced separately, the breathing is placed over the first letter, as *ēυπλόκaμos*, *āτρa*, instead of writing the word with the mark of *diaeresis*, as *ēυπλόκaμos*, *āτrā*.

The form in which the Homeric Question is briefly stated in the Introduction is adapted from a short pamphlet by Dr. Thomaszewski (*Culm*, 1869). In the preparation of the

notes, Nitzsch's Commentary has been an invaluable assistance. The edition of Ameis and the new issue of Crusius' Commentary have also furnished much useful matter.

In writing notes for School-books it is hard to decide how much to say and how much to leave unsaid. The Editor is content to hope that the present volume may be some help towards the intelligent study of the most delightful of Greek books.

W. W. M.

Oxford, 1870.

C O N T E N T S.

	PAGE
duction	xi
of Odyssey, Books I—XII.	xix
'SSEY, Book I.	I
" II.	16
" III.	31
" IV.	48
" V.	77
" VI.	94
" VII.	106
" VIII.	118
" IX.	138
" X.	157
" XI.	177
" XII.	199
h of Principal Homeric Forms	215
Metre of Homer	224
eric Syntax	226
"	231

INTRODUCTION.

THERE are some eight existing biographies of Homer, but all equally destitute of historical value. One of them claims to be by Herodotus, and another by Plutarch, but the earliest of them cannot date much before the Christian era, whilst most of them belong to a still later period.

Between the earliest and latest dates assigned to Homer there is a difference of more than 400 years—viz. from the middle of the eleventh to the latter half of the seventh century B.C. Herodotus would put him some 400 years before his own time (cp. Hdt. 2. 53 ‘*Ησίοδον γὰρ καὶ Ὄμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μεν πρεσβυτέρους γενέσθαι· καὶ οὐ πλείστι*’), which would bring the date to the middle of the ninth century B.C.

Equally great is the uncertainty about the poet's birthplace, as the epigram expresses it,

ἐπτὰ πόλεις διερίζουσιν περὶ ρίζαν Ὄμηρου,
Σμύρνα, Ῥόδος, Κολόφων, Σαλαμῖν, Ἰος, Ἀργος, Ἀθῆναι.

The Salamis here mentioned is in Cyprus. The names of other places were from time to time substituted in this list, till there were not less than twenty claimants for the honour.

The list of cities, and the order in which they occur, possibly point to the direction in which Epic poetry spread through Asia Minor and Greece.

In modern times the very existence of Homer, as the single author of Iliad and Odyssey, has been denied. The two poems have been regarded as a conglomeration of a number of separate lays by separate composers, and the name “*Ομήρος*” has been rendered ‘uniter,’ or ‘compiler,’ (from *ὅμοῦ* and *ἀρωτεῖν*,) or interpreted as representing some fictitious personage whom the Homeridae (or guilds of *Epic poets* and reciters) claimed as their founder;

just as the Eumolpidae referred to a mythical Eumolpus, from whom they derived their position and their name.

The discussion of these points in their various bearings forms the so-called Homeric Question, the chief stimulus to which, in modern days, was given by the publication of the ‘*Prolegomena ad Homerum*’ (1795), by F. A. Wolf, Professor of Philology in Halle.

The position which he sought to establish may be thus represented :—

- § 1. The Homeric poems were not originally composed in the complete and elaborate form in which we now possess them, for,
 - (A) They are too extensive to have been composed and transmitted without the use of writing, which only came into vogue with the introduction of prose composition.
 - (B) There was no inducement to a poet to compose such extensive works, unless he could have readers as well as hearers.
 - (C) Before the time of Peisistratus these poems did not exist as a whole.
 - (D) There are many traces of later interpolations and of the piecing together of different parts, and many contradictions and inconsistencies.
- § 2. Both poems were probably formed out of short popular lays, each of which dealt only with a single action or adventure. These lays were communicated by oral transmission only, and were recited to the accompaniment of the lyre (*κιθαρή*). By and by, these lays were combined into groups, more or less comprehensive, and, long afterwards, were united by one man (called, in virtue of his task, *Homerus*) into a complete whole, which was first committed to writing by Peisistratus. In process of time the text was emended by the so-called, *Diasceustae*, and finally fixed by Aristarchus the Grammarian of Alexandria, in the present form.

These views of F. A. Wolf were taken up and pushed still

further by Professor Lachmann, of Berlin, who applied them to the examination of the Iliad. He professed to detect in the poems sixteen (or reckoning in the last two books, eighteen) separate lays, by different authors and without any mutual connection. Each lay, originally complete in itself, was afterwards expanded, till after many years of oral transmission (greatly facilitated by the work of the Homeridae and other guilds of poets and reciters) the whole was thrown into its present shape by the recension of Peisistratus.

This view is a distinct advance upon that of Wolf. It simply drops the notion of a Homer altogether, and regards the separate portions of the poem not as so many popular lays, but as distinct compositions of different poets. A new theory was propounded by Grote in his History of Greece. Like a house, the original plan of which is gradually extended by subsequent additions, the Iliad is regarded by him as consisting of an earlier *Achilleis* (to which belong libb. 1, 8, 11-22; the 23rd and 24th being later), and an *Iliad* proper, consisting of libb. 2-7, and 10. Both these portions seem to him as the work of the same generation, the latter being somewhat later, and possibly by a different author. The ninth book is a later composition. Modern criticism has dealt similarly with the Odyssey, and professes not only to detect many interpolations and discrepancies in the text, but to find in it two distinct Epic poems woven more or less closely together, viz. a *Telemachia* and an *Odysseia* (vid. *Die Telemachie*, Hennings, Leips. 1858).

But as the 'Homeric Question' implies discussion and controversy, we are prepared to find a strong party of scholars on the other side, supporting the view of the unity of authorship, if not of the personal existence of Homer. They would answer the positions laid down by Wolf as follows. They reply to—

§ 1. (A) There were many persons in classic times who knew the Homeric poems by heart, as Niceratus (Xenoph. Symp. 3. 5), and the Greeks of Olbia on the Pontus (Dio. Chrys. 33). The poems of the Icelandic Skalds have been preserved for more than 200 years by oral transmission; and the songs of the national bards of the

Kalmuck Tatars sometimes last a whole day long. When writing was an uncommon art, memory was far stronger (*μνήμη μουσομήτωρ*, Aesch. P. V. 461), but it is at least open to doubt whether Wolf's view of the late introduction of writing into Greece is not overstated.

- (B) Such poems offered sufficient inducement to bring vast audiences together, who could listen and applaud with delight and without weariness.
- (C) This statement is directly denied. An Iliad existed as a whole before the First Olympiad (776 B.C.) The arrangements made by Solon for the recitations at the Panathenaea presuppose a certain definite form of Iliad and Odyssey. The task of Peisistratus was restoration, not creation. He did not produce a combination that had not existed previously, but he settled it anew after it had been disturbed by the uncertainties of oral transmission. His was not so much a literary as a political act.
- (D) Contradictions and discrepancies may tell as much for the poet as against him. We accept them in Virgil, Dante, and Shakespeare, although the works of these poets were all written down from the very first. The poet is carried away by his own thought; he cannot descend to all the minutiae of detail. But while it is impossible to regard the Homeric poems as a mosaic work, however perfect the joints, it is likely enough that in course of transmission many lines or whole scenes may have crept into the text or have been designedly interpolated.

The claimants for unity of authorship answer thus to—

- § 2. The Greek tragedians and Plato were strangely deceived in accepting as a poetic whole this mechanical combination of various lays; and those moderns who parade their long list of discrepancies forget to assign due importance to the remarkable uniformity and consistency that run through the various characters of the

poems. It is not denied that Homer is indebted to tradition and to existing songs for many of the adventures of his heroes and for the general sketch of their characters: but to use this material and weave it into a harmonious Epic is the highest task of genius.

That it is necessary to assign a different author to Iliad and Odyssey was the decision of some of the older critics, e.g. Zenon and Hellanicus, circ. 100 B.C. Those who supported this view were called *Xωπιζοντες* or 'separators.' They based upon various differences, both in matter and in language, between the poems; and the list of these has been largely extended by modern critics. Among the most evident we may mention that in the Iliad (18. 382) the wife of Hephaestus is Habis, in the Odyssey she appears (8. 274) as Aphrodite. Neleus in the Odyssey has three, in the Iliad twelve sons. Neoptolemus is but a child in the Iliad, a young warrior in the Odyssey. The *oscuri* are mortals in the Iliad; in the Odyssey they are divified. The Gods of the Iliad live on the Mysian Olympus, where the sovereignty of Zeus is hardly acknowledged. In the Odyssey the Gods live in a supramundane region and Zeus is unquestioned master. In the two poems the state of society is different. The Iliad represents the feudal system in its strictest form; in the Odyssey the kings consult their people in a parliament, and the great chieftains, such as Menelaus, are not only fighting men, but merchants. As to differences between the language of the two poems, it may be said that there is a far greater number of abstract words in the Odyssey, and that the same word has not always the same meaning in the two poems. But in attempting to establish any argument from the language, it would be necessary to take in the whole question of the place of composition, and the probable changes which the text may have undergone at the hands of the early critics and editors.

It is likely enough that Epic poetry developed itself from the songs of the priests when celebrating their rites; as, for example, the Pierians in Thrace had their mythic poets, Orpheus, Linus, Thamyris, Musaeus, whose hymns are still quoted or alluded to. At any rate, there can be no doubt that the Iliad and Odyssey do

not present themselves to us as first attempts in Epic poetry; their finish and perfection point to the climax rather than to the commencement of art. This view is corroborated by the allusions in the Homeric poems to other bards, such as Phemius of Ithaca, and Demodocus at the Phaeacian court, besides those mentioned in Od. 3. 267 and 4. 17; by the allusions to the adventures of heroes and heroines, which must have been recorded in other Epics, and which were evidently familiar to the hearers of the Homeric poems. A vast mass of these Epic legends, the story of Thebes, the fate of Troy, and many other popular tales, were collected by the Alexandrian critics, and the collection was called *ἐπικὸς κύκλος*. The Greek tragedians found most of the subjects of their dramas in the poems of the Epic Cycle. They must have been of varying merit; some, no doubt, fit to compare with Iliad and Odyssey; others, of later date, mere imitations of earlier Epic, composed to fill up some gap in the continuity of the whole story. Such an author must Horace's *Scriptor cyclicus* (A. P. 136) have been. The Trojan legend completed in eight epics,

1. *Tὰ Κύπρια* (*ἔπη*) by Stasinus. The poem began with the cause of the Trojan war, the apple of Discord flung down at the banquet that celebrated the nuptials of Peleus and Thetis; and the story is continued up to the beginning of the Iliad.
2. *The Iliad.*
3. *Althionis*, by Arctinus, narrates the appearance on the scene of war of Penthesilea, who came to help the Trojans and was slain by Achilles. It also records the prowess and death of Memnon, chieftain of the Aethiopians and son of Eos.
4. *Ιλιὰς μικρὰ*, by Lesches, tells of the glories of Odysseus and begins with the contest between him and Ajax for possession of the arms of Achilles.
5. *Ιλίου πέρσις*, by Arctinus, describes the fall and sack of Troy, the wooden horse, the sacrifice of Polyxena, &c.
6. *Nόστοι*, by Agias of Troezen, recount the adventures of the Greek chieftains on the homeward voyage from Troy.
7. *The Odyssey.*

8. Τηλεγύνεια, by Eugammon, narrates the death of Odysseus through the misadventure of Telegonus, his son by Circe.

The Homeric poems were recited by Rhapsodists, whose name seems to refer not to the joining together of separate songs, but to the even flow of the Epic Hexameter, unbroken by stanza or antistrophe. Cp. Hesiod. Fragm. ἐν νεαροῖς ὑμνοῖς διάφαντες ἀσιδήν. In later times, they wore a distinguishing costume, viz. a long flowing cloke of crimson when they were reciting from the Iliad; of blue, when they declaimed the Odyssey. The κιθαρὴ or φόρμιγξ, an instrument of four strings, was used for the accompaniment, which consisted in a prelude (*ἀναβολὴ*), a few chords struck during the *recitative*, as we should now call the vocal part, and a tune again at the end of the performance. As much uncertainty was introduced into the text by the Rhapsodists, and the order of events was lost by careless recitation, each Rhapsodist perhaps knowing only one or two divisions of the poems (called *ῥάψῳδίαι*), Solon ordered that the Rhapsodists should recite ἐξ ὑποβολῆς, which seems to mean, ‘according to cue, or hint,’ thereby keeping the proper sequence of the story; not, for example, to recite the ἀριστεία of Diomed after the death of Hector. Hipparchus, son of Peisistratus, similarly enjoined the recital of the poems without break at the Panathenaea, and if one Rhapsodist was unequal to the task, another should be ready to take up the recitation where the first left off (*ἐξ ὑπολήψεως*).

The recension of the text made by Peisistratus, in which he doubtless accommodated the language more or less to the familiar forms in use in his time, was the basis of all future recensions, though the original was lost during the Persian war. Many different editions (*ἐκδόσεις*) were produced; some, the work of individual scholars (*ai καὶ ἄνδρα*), others, the publications of cities where Epic poetry was the fashion (*ai κατὰ πόλεις*). But the text had been greatly disturbed by capricious interpolators and emenders (*διασκευασταὶ*), and the aim of the Alexandrian critics was as far as possible to reproduce the text of the Peisistratidean recension. Such a critical edition was called διάρθωσις. The library founded at Alexandria by Ptolemy Soter (283 B.C.),

and enlarged by his son, was said to contain 400,000 books. The most famous of the librarians were, Zenodotus, to whom we owe the present division into books of Iliad and Odyssey, Aristophanes of Byzantium, and Aristarchus from Samothrace. The last-mentioned scholar, the most famous name in Homeric criticism, prepared first an edition of Homer with a commentary (*ὑπόμνημα*); then he composed dissertations on special points (*συγγράμματα*), and again edited both Iliad and Odyssey. On the margin of both editions were the critical marks (*σημεῖα*), the use of which Aristarchus had learned from his master Aristophanes of Byzantium. The obelus → denoted a spurious line; the astericus ✕ pointed out that the line was repeated elsewhere; the two marks together showed that such a repetition was erroneous. The διπλῆ καθαρὰ > implied that the verse had been discussed by him elsewhere, or explained by the light of some other passage; the διπλῆ περιεστιγμένη ✕ expressed dissent from the reading of Zenodotus; the antisigma ⌈ denoted that the order of the lines was inverted.

The so-called Scholia are mainly excerpts from Homeric treatises by Herodian, Nicanor, Didymus, and Aristonicus, and the last of the commentators is Eustathius, bishop of Thessalonica, in the twelfth century, whose voluminous *παρεκβολαὶ εἰς τὴν Ὁμήρου Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν* we still possess.

PLAN OF ODYSSEY.

BOOKS I—XII.

IN the tenth year after the taking of Troy, and the twentieth after his first departure from home, we find Odysseus still far from Ithaca, completing the seventh year of his detention in the isle of Ogygia in the far west, where Calypso, who had rescued him from shipwreck in the third year of his wanderings, still keeps him against his will. Meanwhile, in Ithaca, the faithful Penelope is beset by importunate suitors who devour the substance of the absent Odysseus: and the young Telemachus is an unwilling but helpless witness of their insolence. At this point, Athena, the constant protectress of Odysseus, protests at the council of the Gods, in the absence of Poseidon, against such injustice done to her hero. It is decided to despatch Hermes the messenger, to bid Calypso dismiss her prisoner-guest and send him on his voyage home. Athena, taking the form of Mentes, an old friend of Odysseus, goes to Ithaca, where she counsels Telemachus to turn the suitors out of his house, and to visit Nestor and Menelaus in hope of hearing tidings of his lost father. (B. II) Next day Telemachus summons an assembly and issues his orders to the suitors, who treat him with brutal contempt, and refuse his request for a ship to carry him to Nestor's home at Pylos. But Athena, this time in the person of Mentor, procures one for him and gets together a crew. Only the old nurse Eurycleia is entrusted with the secret, and at night Telemachus starts, accompanied by Mentor, for Pylos, which he reaches next day, (B. III) and finds Nestor and all his household engaged in a solemn sacrifice to Poseidon. Nestor, recognising in Mentor the goddess Athena, as she suddenly disappears from the banquet, pours a libation in her honour, and next morning makes a splendid sacrifice. Nestor tells Telemachus all he knows, but it is little to the purpose, so he sends his guest on to

Menelaus in Sparta, and gives him his youngest son Peisistratus for a companion. The next night sees them at Pherae at the house of Diocles, and the second evening brings them to Sparta, where they find Menelaus celebrating the marriages of his son and daughter (B. IV). Menelaus had not long reached his own home, having spent eight years in wandering after the fall of Troy, visiting Phoenicia and Egypt. Helen recognises Telemachus from his likeness to his father, the mention of whose name calls up so many sad memories that all are dissolved in tears till Helen calms them with some soothing opiate. Next day Telemachus brings news of his lost father from Menelaus, who tells him the revelation made to him by Proteus, that Odysseus is detained in the isle of Ogygia. Telemachus determines to return home at once, and rejects the invitation to a longer stay: but without describing his further movements, the story suddenly transports the reader to Ithaca, where the suitors have discovered that Telemachus is gone, and are plotting to waylay him on his return. Their design is betrayed by Medon to Penelope, who is heartbroken by the news; but Athena comforts and reassures her in visions of the night. Meanwhile the suitors place their ship near the isle of Asteris to intercept Telemachus.

At the opening of B. V we find a second assembly of the Gods, in which Athena again presses her request that Zeus should send Hermes to Calypso's home in Ogygia.

This is now performed, and Calypso dismisses Odysseus and furnishes with provisions the raft which he had built. On the eighteenth day after his departure from Ogygia he sights the land of the Phaeacians, when Poseidon spies him, raises a tempest, and wrecks his boat; but Odysseus is saved by swimming, thanks to the magical scarf which Ino Leucothea gives him.

For two days and two nights he is adrift, and then he finds a landing-place in the estuary of a river, and lies down to sleep in the shelter of a wood. Next morning (B. VI), Nausicaa, daughter of the Phaeacian king, in obedience to a vision, goes with her maidens to wash the linen of the household in the river. Odys-

seus is awoke by the voices of the maidens, and presents himself as a suppliant to Nausicaa, who gives him raiment, and directs him how to find her father's palace, and how to seek relief from her mother. Odysseus (B. VII) enters the palace unseen, by the aid of Athena, and marvels at the splendour of the house and gardens. Then he makes his way to the queen, and the mist which had concealed him melts off, and he stands revealed before all present. He is welcomed; and Arete the queen listens to the story of his shipwreck and his meeting with her daughter Nausicaa. Next day (B. VIII) Alcinous calls an assembly, in which it is resolved to send Odysseus safely home. At the games which follow, Odysseus astounds all the spectators by his strength and skill in throwing the quoit. Demodocus the bard sings to them of the loves of Ares and Aphrodite, and then changes his subject to the story of the wooden horse of Troy. Odysseus is melted to tears by these bygone memories; and when Alcinous notices his distress and asks him who he is, he discloses his name and parentage (B. IX) and begins the story of his adventures. The conflict with the Ciconians; the visit to the Lotophagi; the destruction of the cruel Polyphemus, the visit to Aeolus (B. X) and its disastrous result; the destruction of his fleet by the Laestrygonian giants, are all recounted in order. Then he tells of his visit to Circe's isle, of his restoration of the comrades whom the witch had turned to swine, and of his preparation for a voyage to the realm of Hades. (B. XI) Arrived there he invokes the dead; learns of his coming fortunes from Teiresias, holds converse with his mother, and sees the forms of departed heroes and noble dames, and witnesses the punishment of Tityus, Tantalus, and Sisyphus. Then in terror he hastily sets sail again for Circe's isle (B. XII), and leaving her once more he escapes the Sirens, and lands on the Thrinacian isle, where are the sacred herds of Helios. The comrades of Odysseus are reckless enough to kill these for their own use, and for their impiety they are all destroyed in a tempest sent by Zeus. Odysseus alone escapes, and reaches the isle of Calypso. This concludes his narrative; after which he embarks on board a Phaeacian ship and is taken safe to Ithaca.

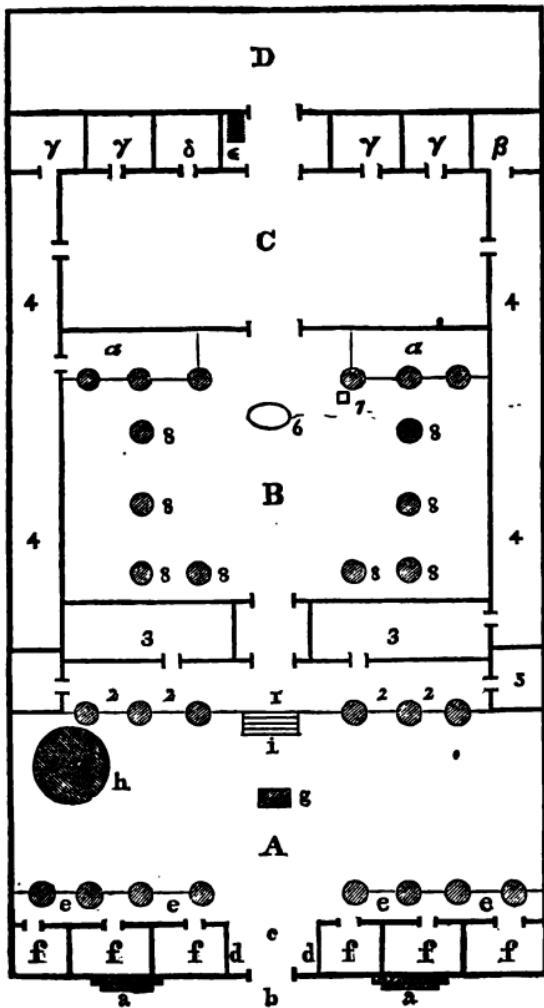
The division of the poem into days is as follows (see 'Fäsi Einleitung,' p. 35):—

- 1st day. Council of the Gods. Visit of Athena to Ithaca.
B. I.
- 2nd ,,, Calling of the assembly in Ithaca. Departure of Telemachus. B. II.
- 3rd ,,, Visit to Pylos. B. III, 1-403.
- 4th ,,, Sacrifice at Pylos. Departure for Sparta. Arrival at Pherae. B. III, 404-490.
- 5th ,,, Visit to Sparta, and welcome at the house of Menelaus. B. III, 491—IV, 305.
- 6th ,,, Sojourn in Sparta. Return of the scene to Ithaca; and plot of suitors against Telemachus. B. IV, 306-624, and again 625-846.
- 7th ,,, Second council of the Gods. Despatch of Hermes to Calypso. B. V, 1-227.
- 8th-11th Building of the raft. B. V, 228-262.
- 12th-28th Departure of Odysseus from Ogygia and continuance of his voyage for seventeen days. B. V, 263-278.
- 29th-31st The Phaeacian mountains come in sight (B. V, 279). Storm and shipwreck, and two days and nights drifting on the sea. On the twentieth day after he first sets sail he lands on the coast of Scheria, and seeks the shelter of the wood (B. V, 34, 317-390—VI, 170). During the night Athena appears to Nausicaa in a dream. B. VI, 13-40.
- 32nd day. Meeting of Nausicaa and Odysseus. His entrance into the palace of Alcinous. B. VI, 48—VII, 344.
- 33rd ,,, Second day spent in Scheria. Banquet. Games. Story of Odysseus, lasting late into the night. B. VIII, 1—XIII, 17.

The remainder of the poem occupies seven days.

GROUND PLAN OF HOMERIC HOUSE.

Mainly from H. RUMPF, *De Edibus Homeris*, p. ii. (Gissen, 1848.)

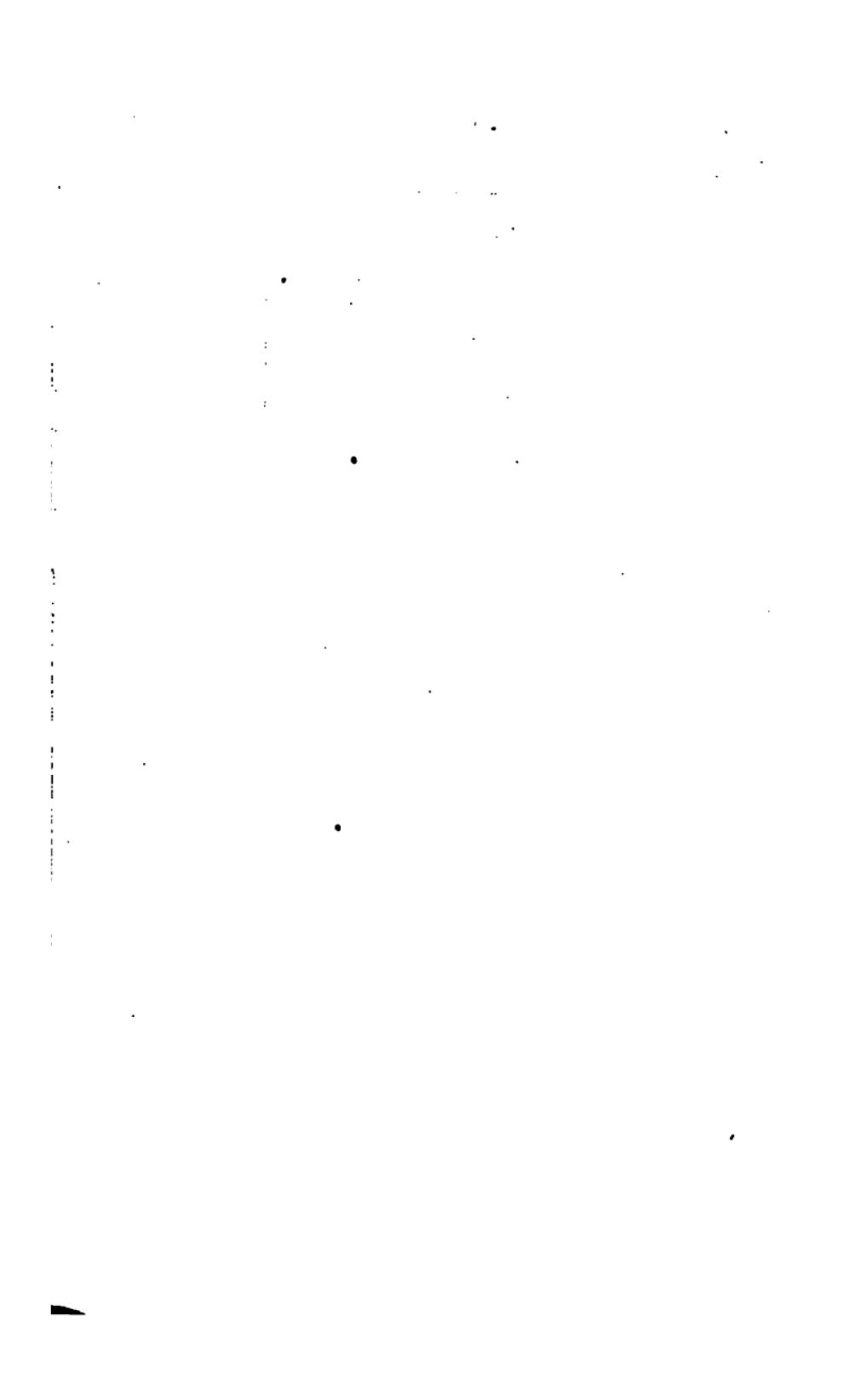

A.—COURT YARD (*αὐλή*). a. ξεστοί λίθοι (Od. 3, 406. *Nitsch* ad loc. ep. Od. 16, 143 foll. 17, 530). b, c. Door and entrance (*πρόθυρα αὐλῆς*, Od. 1, 103). d. Walls at each side of entrance (*ένωτία*, Od. 4, 42). e. Verandah of court yard (*αὐθυνσα*, Od. 3, 103, ep. 18, 102). f. Stalls for horses or cattle (cp. Od. 17, 298). g. Altar of Zeus *Ερετος* (Od. 22, 334). h. Rotunda (*θόλος*, Od. 22, 442). i. Steps to *πρόδομος*.

B.—HALL (*μέγαρον*). 1. Entrance to house (*πρόθυρα*, Od. 8, 304). 2. Verandah of house (*αιθουσα*, Od. 3, 399). 3. Rooms opening to side passages. Perhaps bath rooms. 4. Side passages (*λεύκην*, Od. 22, 128). 5. Chamber of Telemachus (Od. 1, 426). 6. Hearth (*άρχηρην*, Od. 6, 305). 7. Place where the Wassail-bowl stood (*κρητήρη*, Od. 22, 341). 8. Pillars (*κώνες*, Od. 1, 127; 6, 307).

C.—WOMEN'S QUARTERS. *a.* Gallery raised on pillars, the spaces between which are the περιθώρια of Od. 19, 37. *b.* Armoury (Od. 19, 17). *c.* Chambers (Od. 6, 15). *d.* Chamber of Odysseus (Od. 23, 178 foll.). *e.* Stairs (Od. 1, 330).

D.—BACK YARD (*έρκος*).

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Θεῶν ἀγορά. Ἀθηνᾶς παραίνεσις πρὸς Τηλέμαχον.

Invocation of the Muse.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, δς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἵερὸν πτολιεθρον ἔπερσε
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἕδεν ἄστεα καὶ νόου ἔγνω,
πολλὰ δ' ὃ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα δν κατὰ θυμὸν,
ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἔταιρων. 5
ἄλλ' οὐδ' ὡς ἐτάρους ἔδρύσατο, ίέμενός περ
αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὅλοντο,
νήπιοι, οἱ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο
ἡσθιον· αὐτὰρ δ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἥμαρ.
τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἥμιν. 10

The detention of Odysseus in Calypso's isle.

Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, δσοι φύγον αἰπὺν ὅλεθρον,
οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἦδε θάλασσαν·
τὸν δ' οἶν, νόστον κεχρημένον ἦδε γυναικὸς,
πύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
ἐν σπέσσοι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εῖναι. 15
ἄλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἥλθε περιπλομένων ἐγιαντῶν,
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι.
εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
καὶ μετὰ οἰσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ὄπαντες

νόσφι Ποσειδάωνος· δὸς ἀσπερχὲς μενέαινεν
ἀντιθέψεων Ὀδυσῆι πάρος ἦν γαῖαν ἵκεσθαι.

20

Athena, in Poseidon's absence, claims the protection
of Zeus for Odysseus.

'Αλλ' δὲ μὲν Αἰθίοπας μετεκλαθε τηλόθ' ἐδύτας,
Αἰθίοπας, τοὺς διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἵ μὲν δυσομένους Τπερίονος, οἵ δὲ ἀνιόντος,
ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.

25

ἐνθ' ὅ γε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἵ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μυήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
τόν ρ' Αγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὁρέστης·
τοῦ δὲ γ' ἐπιμνησθεὶς ἐπεί ἀθανάτοισι μετηῆδα·

30

"Ω πόποι, οἶνον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.
ἔξη νῆμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἵ δὲ καὶ αὐτοὶ
σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε ἔχουσιν,
ώς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δὲ ἔκτανε νοστήσαντα,
εἰδὼς αἰπὺν ὀλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἐρμείαν πέμψαντες, ἐνσκοπον ἀργειφόντην,
μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν·
ἔκ γὰρ Ὁρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
ὄππότ' ἀν ἡβήσῃ τε καὶ ἥς ἴμείρεται αἴης.
ώς ἔφαθ' Ἐρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δὲ ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε."

35

Τὸν δὲ ἡμείβετ' ἐπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπατε κρειόντων,
καὶ λίην κεῦνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
ώς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἄλλα μοι ἀμφ' Ὀδυσῆι δαΐφρονι δαίεται ἥτορ,
δυσμόρῳ, δις δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει

40

45

τήσω ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἔστι θαλάσσης.
τῆσος δευδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὃς τε θαλάσσης
πάσης βένθεα οὔδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
μακρὰς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι.
τοῦ θυγάτηρ δύστηνον δύναρόμενον κατερύκει,
αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλόισι λόγοισι
θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς,
ἴμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
ἥς γαίης, θανέειν ἴμείρεται. οὐδέν νυ σοὶ περ
ἐντρέπεται φίλον ἡτορ, Ὁλύμπιε. οὐ νύ τ' Ὁδυσσεὺς 60
Ἀργείων παρὰ ηὗσιν χαρίζετο ίερὰ ρέζων
Τροίη ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
τέκνουν ἐμὸν, ποιόν σε ἔπος φύγεν ἔρκος δδόντων.
πῶς δυ ἔπειτ' Ὁδυσσῆς ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
δο περὶ μὲν οὐδον ἔστι βροτῶν, περὶ δ' ἵρᾳ θεοῖσιν 65
ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὺς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
ἀλλὰ Ποσειδάων γαιόχος ἀσκελὲς αἰὲν
Κύκλωπος κεχόλωται, δν δόθαλμοῦ ἀλάωσεν,
ἀντίθεον Πολύφημον, δον κράτος ἔστι μέγιστον
πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
ἐκ τοῦ δὴ Ὁδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
οὐ τι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἶης.
ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οὔδε περιφραζώμεθα πάντες
νόστον, ὅπως ἔλθησι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
δν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὸν δ' ἥμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
'ῷ πάτερ ἥμέτερε Κρονίδη, ὑπατε κρειόντων,

εὶ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλου μακάρεσσι θεοῖσι,
νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα δινδε δόμονδε,
Ἐρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον ἀργειφόντην,
νῆσον ἐς Ὡγυγίην ὀτρύνομεν, ὅφρα τάχιστα
Νύμφη ἐν πλοκάμῳ εἴπη νημερτέα βουλὴν,
νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται.
αὐτὸρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, ὅφρα οἱ νὶὸν
μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρῃ κομόωντας Ἀχαιοὺς
πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οὐ τέ οἱ αἰεὶ⁹⁰
μῆλ’ ἀδινὰ σφάζοντι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
πέμψω δὲ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλουν ἡμαθόεντα,
νόστον πενσόμενον πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσῃ,
ἡδ’ ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.’⁹⁵

85

90

95

Athena appears to Telemachus in Ithaca, assuming
the person of Mentes.

Ὦς εἰποῦσ’ ὑπὸ ποσσὸν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἡμὲν ἐφ’ ὑγρὴν
ἡδ’ ἐπ’ ἀπείρονα γαῖαν ἄμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
[εἶλετο δ’ ἀλκιμὸν ἔγχος, ἀκαχμένον δξεὶ χαλκῷ,
βριθὺν, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται δβριμοπάτρη.]¹⁰⁰

βῆ δὲ κατ’ Οὐλύμποιο καρήνων ἀλέαστα,
στῇ δ’ Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
οὐδοῦ ἐπ’ αὐλείσον· παλάμῃ δὲ ἔχε χάλκεον ἔγχος,
εἰδομένη ξείνω, Ταφίων ἡγήτορι, Μέντη.¹⁰⁵

εῦρε δὲ ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας. οἱ μὲν ἔπειτα
πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
ἡμενοι ἐν ῥινοῦσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
κήρυκες δὲ αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες

οἱ μὲν ἄρ’ οὖν ἔμισγον ἐνὶ κρητῆροι καὶ ὕδωρ,
οἱ δὲ αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας

105

110

νίζον καὶ πρότιθεν, τοὺς δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.

Τὴν δὲ πολὺν πρῶτος ἦδε Τηλέμαχος θεοειδῆς,
ἥστο γὰρ ἐν μυηστήρσι φίλου τετιημένος ἦτορ,
δοσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴ ποθεν ἐλθὼν 115
μυηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἰσιν ἀνάσσοι.
τὰ φρονέων, μυηστήρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην.
βῆ δ' ίθὺς προθύροιο, νεμεσοστήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
ξεῦνον δηθὰ θύρησιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στὰς 120
χεῖρ' ἔλε δεξιεπήν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

‘Χαῖρε, ξεῦνε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι· αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι ὅτεο σε χρή.’

‘Ως εἰπὼν ἡγεῖθ’, ἡ δ' ἐσπετο Παλλὰς Ἀθήνη. 125
οἱ δ' ὅτε δή ρ' ἐντοσθεν ἔσταν δόμου νψηλοῖο,
ἔγχος μέν ρ' ἐστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν
δουροδόκης ἐντοσθεν ἐνξόδον, ἔνθα περ ἄλλα
ἔγχε· Ὁδυσσῆς ταλασίφρονος ἵστατο πολλὰ,
αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσσας, 130
καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
πάρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
μυηστήρων, μὴ ξεῦνος ἀνιηθεὶς δρυμαγδῷ
δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
ἡδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο. 135

χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόρῳ ἐπέχενε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νήψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

σῦτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
ἔωτα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων· 140
διατρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοῖων, παρὰ δὲ σφὶ τίθει χρύσεια κύπελλα
κήρυνξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπώχετο οἰνοχοεύων.

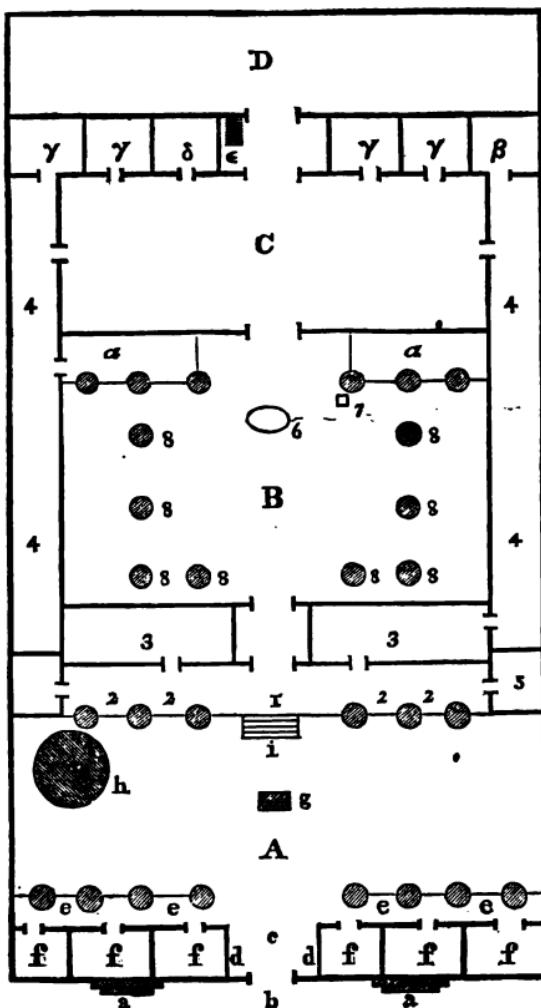
The division of the poem into days is as follows (see *Einleitung*, p. 35) :—

- 1st day. Council of the Gods. Visit of Athena to I
B. I.
- 2nd „ Calling of the assembly in Ithaca. Departure
Telemachus. B. II.
- 3rd „ Visit to Pylos. B. III, 1-403.
- 4th „ Sacrifice at Pylos. Departure for Sparta. A
at Pherae. B. III, 404-490.
- 5th „ Visit to Sparta, and welcome at the house of Menelaus. B. III, 491-IV, 305.
- 6th „ Sojourn in Sparta. Return of the scene to Ithaca
and plot of suitors against Telemachus. I
306-624, and again 625-846.
- 7th „ Second council of the Gods. Despatch of Homeric
to Calypso. B. V, 1-227.
- 8th-11th Building of the raft. B. V, 228-262.
- 12th-28th Departure of Odysseus from Ogygia and continuation
of his voyage for seventeen days. B. V, 263-289.
- 29th-31st The Phaeacian mountains come in sight (B. V,
Storm and shipwreck, and two days and one night
drifting on the sea. On the twentieth day after
first sets sail he lands on the coast of Scheria
seeks the shelter of the wood (B. V, 34, 317-
VI, 170). During the night Athena appears
to Nausicaa in a dream. B. VI, 13-40.
- 32nd day. Meeting of Nausicaa and Odysseus. His entrance
into the palace of Alcinous. B. VI, 48-VII,
- 33rd „ Second day spent in Scheria. Banquet. G
Story of Odysseus, lasting late into the night
VIII, 1-XIII, 17.

The remainder of the poem occupies seven days.

GROUND PLAN OF HOMERIC HOUSE.

Mainly from H. RUMPF, *De Medicis Homericis*, p. ii. (Gissen, 1848.)

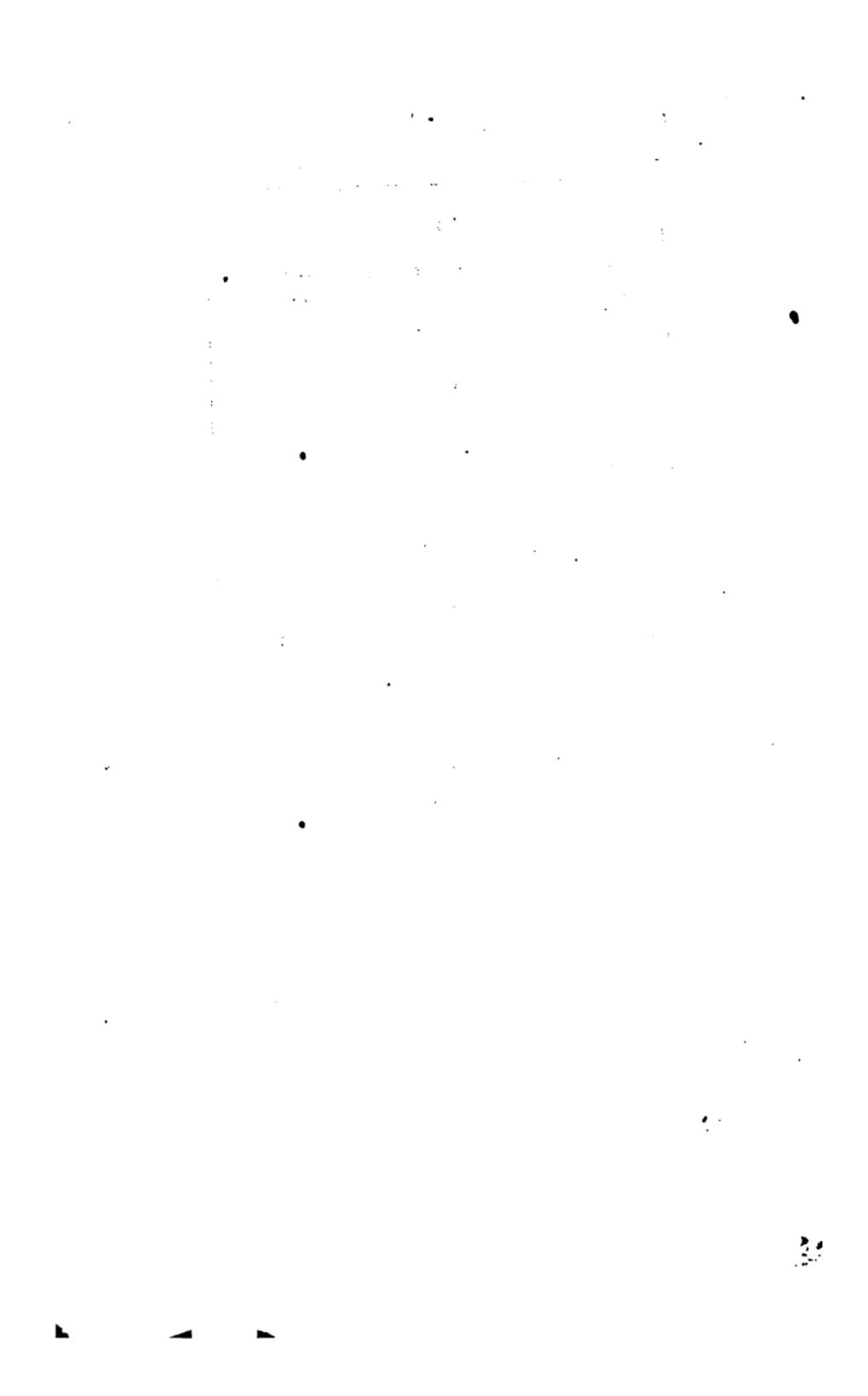

A.—COURT YARD (*αὐλή*). a. *ξεστοί λίθοι* (Od. 3, 406. *Nitsch* ad loc. ep. Od. 16, 1; foll. 17, 530). b, c. Door and entrance (*πρόδυρα αὐλῆς*, Od. 1, 103). d. Walls at side of entrance (*έπωντα*, Od. 4, 42). e. *Verandah* of court yard (*αύλουσα*, Od. 3, 3; cp. 18, 102). f. Stalls for horses or cattle (ep. Od. 17, 298). g. Altar of *Ζεὺς κτητός* (Od. 22, 334). h. Rotunda (*θόλος*, Od. 22, 442). i. Steps to *πρόδομος*.

B.—HALL (*μέγαρον*). 1. Entrance to house (*πρόθυρα*, Od. 8, 304). 2. Verandah of use (*αιθουσα*, Od. 3, 399). 3. Rooms opening to side passages. Perhaps bath rooms. Side passages (*λαύρη*, Od. 22, 128). 5. Chamber of Telemachus (Od. 1, 426). 6. Hearth (*τύχαν*, Od. 6, 305). 7. Place where the Wassail-bowl stood (*κρητήρ*, Od. 22, 341). Pillars (*ύψοις*, Od. 1, 122; 6, 202).

C.—WOMEN'S QUARTERS. *a.* Gallery raised on pillars, the spaces between which are
measured of Od. 19, 37. *b.* Armoury (Od. 19, 17). *c.* Chambers (Od. 6, 15).

*Chamber of Odysseus (Od.).—BACK YARD (*εώκος*).*

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Θεῶν ἀγορά. Ἀθηνᾶς παραίνεσις πρὸς Τηλέμαχον.

Invocation of the Muse.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, δις μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολεύθρου ἐπερσεῖ
πολλῶν δὲ ἀνθρώπων ἦδεν ἄστεα καὶ νόσον ἔγνω,
πολλὰ δὲ γένει πόντῳ πάθεν ἀλγεα διν κατὰ θυμὸν,
ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων. 5
ἀλλ' οὐδὲ ὁς ἐτάροντος ἐρρύσατο, ιέμενός περ
αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὅλοντο,
νήπιοι, οἱ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο
ἡσθιον· αὐτὰρ δὲ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμαρ. 10
τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.

The detention of Odysseus in Calypso's isle.

Ἐνθ' ἀλλοι μὲν πάντες, δσοι φύγον αἴπὺν δλεύθρου,
οἶκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἥδε θάλασσαν
τὸν δὲ οἶον, νόστον κεχρημένον ἥδε γυναικὸς,
πύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ, δῆτα θεάων,
ἐν σπέσσῃ γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εῖναι. 15
ἀλλ' οὔτε δὴ ἔτος ἥλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
τῷοι ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε γέεσθαι.
εἰς Ἰθάκην, οὐδὲ ἔνθα πεφυγμένος ἦεν δέθλων,
καὶ μερὶ οἰσι φλοιοι. θεοὶ δὲ ἐλέαιρον δπαντες

νόσφι Ποσειδάωνος· δὸς ἀσπερχὲς μενέαινεν
ἀντιθέω ’Οδυσῆι πάρος ἦν γαῖαν ἵκεσθαι.

20

Athena, in Poseidon's absence, claims the protection
of Zeus for Odysseus.

’Αλλ’ ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ’ ἔόντας,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἱ μὲν δυσομένου ’Υπερίονος, οἱ δὲ ἀνιόντος,
ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἐκατόμβης.

25

ἔνθ’ ὅ γε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν ’Ολυμπίου ἀθρόοι ἤσαν.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μυήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
τόν δὲ ’Αγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν’ ’Ορέστης·
τοῦ δὲ γέ ἐπιμνησθεὶς ἐπε’ ἀθανάτοισι μετηύδα·

30

”Ω πόποι, οἶνον δῆ νν θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.
ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ’ ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε ἔχουσιν,
ώς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον ’Ατρεΐδαο
γῆμ’ ἄλοχον μιηστὴν, τὸν δὲ ἔκτανε νοστήσαντα,
εἰδὼς αἰπὺν ὀλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
’Ερμεῖαν πέμψαντες, ἐύσκοπον ἀργειφόντην,
μήτ’ αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσθαι ἄκοιτιν·
ἐκ γὰρ ’Ορέσταο τίσις ἔστεται ’Ατρεΐδαο,
ὅππότ’ ἀν ἥβήσῃ τε καὶ ἥσ ἱμείρεται αἴης.
ώς ἔφαθ’ ’Ερμεῖας, ἀλλ’ οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
πεῖθ’ ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δὲ ἀθρόα πάντ’ ἀπέτισε·”

35

Τὸν δὲ ἡμείβετ’ ἐπειτα θεὰ γλαυκῶπις ’Αθήνη·
‘ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπατε κρειόντων,
καὶ λίην κεῦνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
ώς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ρέζοι.
ἄλλα μοι ἀμφ’ ’Οδυσῆι δαίφρονι δαίεται ἥτορ,
δυσμόρῳ, δις δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει

40

45

τήσω ἐν ἀμφιρύπη, ὅθι τ' ὀμφαλός ἔστι θαλάσσης. 50
 τῆσσος δευδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,
 "Ατλαντος θυγάτηρ ὀλοσφρονος, ὃς τε θαλάσσης
 πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
 μακρὰς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι.
 τοῦ θυγάτηρ δύστηνον δύναρόμενον κατερύκει,
 αἰὲν δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισι
 θέλγει, δπως Ἰθάκης ἐπιλήστεται· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς,
 ιέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
 ἥς γαῖης, θανέειν ἴμείρεται. οὐδέ τυ σοί περ
 ἐντρέπεται φύλον ἡτορ, Ὄλύμπιε. οὐ τούτος τούτος
 Ἀργείων παρὰ μηνσὶ χαρίζετο ίερὰ ρέζων
 Τροίη ἐν εὔρείῃ; τί τούτον ώδύσαο, Ζεῦ;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 'τέκνουν ἐμδν, ποιόν σε ἔπος φύγεν ἔρκος ὀδόντων.
 πῶς δὲν ἔπειτ' Ὁδυσσῆς ἐγὼ θείοι λαθοίμην, 65
 δος περὶ μὲν υόν ἔστι βροτῶν, περὶ δὲν ίρὰ θεοῖσιν
 ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
 ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν
 Κύκλωπος κεχόλωται, δν δφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
 ἀντίθεον Πολύφημον, δου κράτος ἔστι μέγιστον
 πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
 Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 ἐκ τοῦ δὴ Ὁδυσσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 οὐ τι κατακτείνει, πλάζει δὲν ἀπὸ πατρὸδος αἴης. 75
 ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες
 νόστον, δπως ἔλθησι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
 δν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσται ἀντία πάντων
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.'

Τὸν δὲ .ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 80
 'ἢ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπατε κρειόντων,

εἰ μὲν δὴ τὸν τοῦτο φίλου μακάρεστι θεοῖσι,
νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα δινδε δόμονδε,
Ἐρμέιαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον ἀργειφόντην,
νῆσον ἐς Ὡγυγίην διρύνομεν, ὅφρα τάχιστα
Νύμφῃ ἐνπλοκάμω εἴπη νημερτέα βουλὴν,
νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται.
αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, ὅφρα οἱ νὶὸν
μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς
πᾶσι μηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵ τέ οἱ αἰεὶ⁹⁰
μῆλ’ ἀδινὰ σφάζουσι καὶ ελλίποδας Ἑλικας βοῦς.
πέμψω δὲς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσῃ,
ἡδὲ ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.⁹⁵

85

90

95

Athena appears to Telemachus in Ithaca, assuming
the person of Mentes.

“Ως εἰποῦσ’ ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἡμὲν ἐφ’ ὑγρὴν
ἡδὲ ἐπ’ ἀπείρονα γαῖαν ἄμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
[εἴλετο δ’ ἀλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον δξέι χαλκῷ,
βριθὺν, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται δβριμοπάτρη.]¹⁰⁰

βῆ δὲ κατ’ Οὐλύμπιο καρήνων ἀλέξασα,
στῇ δ’ Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
οὐδοῦν ἐπ’ αὐλείσον παλάμῃ δ’ ἔχε χάλκεον ἔγχος,
εἰδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἡγήτορι, Μέντη.¹⁰⁵

εῦρε δ’ ἄρα μηστήρας ἀγήνορας. οἱ μὲν ἔπειτα
πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
ἡμενοι ἐν ρινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
κήρυκες δ’ αὐτοῖσι καὶ δτρηροὶ θεράποντες
οἱ μὲν ἄρ’ οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
οἱ δ’ αὐτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας

105

110

νίζον καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.

Τὴν δὲ πολὺ πρώτος ἵδε Τηλέμαχος θεοειδῆς,
ἥστο γὰρ ἐν μωηστήρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
δσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴ ποθεν ἐλθὼν 115
μωηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θεέη,
τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἰσιν ἀνάσσοι.
τὰ φρονέων, μωηστήρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην.
βῆ δ' ίθὺς προθύροι, νεμεσοσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
ξέων δηθὰ θύρησιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στὰς 120
χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

‘Χαῖρε, ξένε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι· αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι ὅτεο σε χρή.’

‘Ως εἰπὼν ἥγεινθ’, δὲ δ’ ἐσπετο Παλλὰς Ἀθήνη. 125
οἱ δὲ δέ δὴ β' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου νήψηλοῖ,
ἔγχος μέν β' ἐστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν
δουροδόκης ἔντοσθεν ἐνξόου, ἔνθα περ ἄλλα
ἔγχε· Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλὰ,
ἀπὴν δὲ ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσσας, 130
καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.

πάρ δὲ αὐτὸς κλιμσὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
μωηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς δρυμαγδῷ
δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
ηδὲ ὡς μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο. 135

χέρνιβα δὲ ἀμφίπολος προχόδῳ ἐπέχενε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δὲ αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων· 140
διατρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοῖων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα
κῆρυξ δὲ αὐτοῖσιν θάμ' ἐπώχετο οἰνοχοεύων.

The suitors in the palace of Odysseus.

'Εσ δ' ἡλθον μιηστῆρες ἀγήνορες. οἱ μὲν ἐπειτα
ἔξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

145

τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναι,
σῖτον δὲ δημωὰ παρενήνεον ἐν κανέοισι,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.

οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἔτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.

150

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο
μιηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
μολπή τ' ὁρχηστύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίω, ὃς δέ τοιούτης παρὰ μιηστῆρσιν ἀνάγκη.
ἢ τοι διαφορούσιν ἀνεβάλλετο καλὸν δεῖδειν,

155

Telemachus converses with Athena, and enquires about
his father.

αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·

'Ξεῖνε φέλ', η̄ κυί μοι νεμεσήσεαι ὅττι κεν εἴπω;
τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ δοιδὴ,
ῥέε', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον μήποιον ἔδουσιν,
ἀνέρος οὐδή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὅμβρῳ
κείμεν' ἐπ' ἡπείρου, η̄ εἰν ἄλλη κῦμα κυλίνδει.
εὶ κενόν γ' Ἰθάκηνδε ἴδοιατο νοστήσαντα,
πάντες κ' ἀρησατάτ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι
ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖ τε ἐσθῆτός τε.

165

νῦν δ' διὰ μὲν ὡς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἥμαρ
θαλπωρὴ, εἴ πέρ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
φῆσιν ἐλεύσεσθαι· τοῦ δὲ ὥλετο νόστιμον ἥμαρ.
ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον
τις πόθεν εἴτις ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
ὅπποίης τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο· πῶς δέ σε ναῦται
ηγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;

170

οὐ μὲν γάρ τι σε πεξὸν δίομαι ἐνθάδ' ἵκέσθαι.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδὼ,
 ἡὲ νέον μεθέπεις, ἥ καὶ πατρώιός ἐστι
 ξένως, ἐπεὶ πολλοὶ ἵσταν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.'

Τὸν δὲ αὐτέ τη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 'τοιγάρ τιν τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
 νίδος, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισι ἀνάσσω.

νῦν δὲ ὁδε ἔννυν τηὴν κατήλυθον ἥδ' ἐτάροισι,
 πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
 ἐς Τεμέστην μετὰ χαλκὸν, ἄγω δὲ αἴθωνα σιδηρον.
 τῆῦν δέ μοι ἥδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦν νόσφι πόληος,
 ἐν λιμένι Ρείθρῳ, ὑπὸ Νηίῳ ὑλήεντι.

ξένοι δὲ ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι
 ἐξ ἀρχῆς, εἰς πέρ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθῶν
 Λαέρτην ἥρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
 ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦν πήματα πάσχειν
 γρηὴν σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε πόσιν τε
 παρτιθεῖν, εὗτ' ἀν μιν κάματος κατὰ γυνὰ λάβῃσιν
 ἔρπυζοντ' ἀνὰ γονυνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.

νῦν δὲ ἥλθον δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,
 σὺν πατέρῳ· ἀλλά νυν τὸν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθον.
 οὐ γάρ πω τέθηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὁδυσσεὺς,
 ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ,
 τήσσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
 ἄγριοι, οἵ που κεῦνον ἔρυκανόωσ' ἀέκοντα.

αὐτὰρ νῦν τοι ἔγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
 ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι δίω,
 σύτε τι μάντις ἐὼν οὕτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς.
 οὐ τοι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
 ἔσσεται, οὐδὲ εἰς πέρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχησιν

φράσσεται ὡς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
 ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἰ δὴ ἔξ αὐτοῦ τόσος πᾶς εἰς Ὀδυσῆος.
 αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὅμματα καλὰ ἔοικας
 κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἄλλήλοισι,
 πρὸν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἐνθα περ ἄλλοι
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοῦλης ἐπὶ τηνσίν·
 ἐκ τοῦ δ' οὗτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἵδον οὗτ' ἐμὲ κείνος.²

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα·
 'τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἐμμεναι, αὐτὰρ ἐγώ γε
 οὐκ οἶδ'. οὐ γάρ πώ τις ἐδὺ γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
 ὡς δὴ ἐγώ γ' ὅφελον μάκαρός νύ τεν ἐμμεναι υἱὸς
 ἀνέρος, διν κτεάτεσσιν ἔοις ἐπὶ γῆρας ἔτετμε.
 νῦν δ' ὁς ἀποτμότατος γένετο θυητῶν ἀνθρώπων,
 τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις.'³

Athena complains of the presence of the suitors,

Τὸν δ' αὐτέ προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 'οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίστω
 θῆκαν, ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 τίς δαὶς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεὼ;
 εἴλαπνη ἡὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.
 ὡς τε μοι ὑβρίζουντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
 δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσήσαιτό κεν ἀνὴρ
 αἴσχεα πόλλα δρόων, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.²

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα·
 'ξεῖν', ἐπεὶ ἀρ δὴ ταῦτα μ' ἀνείρεαι ηδὲ μεταλλᾶς,
 μέλλειν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
 ἐμμεναι, ὅφρ' ἔτι κείνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·
 νῦν δ' ἔτέρως ἔβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,

οἱ κεῖνον μὲν ἄιστον ἐποίησαν περὶ πάντων ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὗ κε θαύόντι περ ὁδὸς ἀκαχοίμην, εἰ μετὰ οἷς ἐγάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δῆμῳ, ἥκε φύλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.	235
τῷ κέν οἱ τύμβουν μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ, ἥδε κε καὶ φῶ παιδὶ μέγα κλέος ἥρατ' δπίστω. τῦν δέ μιν ἀκλειώς ἄρπυιαι ἀνηρεῖψαντο·	240
οἶχετ' ἀιστος, ἀπυστος, ἐμοὶ δ' ὁ δδύνας τε γόους τε κάλλιπεν· οὐδὲ ἔτι κεῖνον δδυρόμενος στεναχίζω οἶν, ἐπεὶ τύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε ἔτενξαν. δσσοι γάρ τησσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,	245
Δουλιχίφ τε Σάμη τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ, ἥδ' δσσοι κραυατὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι, τόσσοι μητέρ' ἐμῆν μινῶται, τρύχουσι δὲ οἶκον. ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες	250
οἶκον ἐμόν τάχα δή με διαβραίσουσι καὶ αὐτόν?	
Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηγύδα Παλλὰς Ἀθήνη· 'ὦ πόποι, η δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὁδυσσῆος δεύη, δ κε μηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη. εὶ γάρ τῦν ἐλθὼν δόμουν ἐν πρώτησι θύρησι σταή, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δούρε, τοῖς ἐδὺν οἴδύν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα	255
οἶκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε, ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἰλου Μερμερίδαο· ψῆτο γάρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὁδυσσεὺς φάρμακον ἀνδροφόνου δικήμενος, ὅφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρέεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' δὲ μὲν οὗ οἱ δῶκεν, ἐπεὶ ρά θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας, ἄλλα πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γάρ αἰνῶς. τοῖς ἐδὺν μηστῆρσιν δμιλήσειεν Ὁδυσσεύς·	260
πάντες κ' ὀκύμοροί τε γενούλατο πικρόγαμοί τε.	265

bids Telemachus dismiss them,
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
 ἦ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἢε καὶ οὐκὶ,
 οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα
 ὅππως κε μηνστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο. 270
 εἰ δ' ἄγε νῦν ἔυνίει καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων
 αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς
 μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων.
 μηνστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκλῖνασθαι ἄνωχθι,
 μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι, 275
 ἀψὶ τῶν ἐσ μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
 οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
 πολλὰ μάλ', ὅστα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.

and counsels him to set out in search of his father.
 σοὶ δ' αὐτῷ πυκιώς ὑποθήσομαι, αἴ κε πίθηαι·

νη̄ ἄρσας ἐρέτησιν ἐείκοσιν, ἦ τις ἀρίστη,
 ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
 ἦν τίς τοι εἴπησι βροτῶν, ἦ ὁσταν ἀκούσης
 ἐκ Διὸς, ἦ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
 πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον,
 κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε πιρὰ ξανθὸν Μενέλαον· 285
 ὃς γὰρ δεύτατος ἡλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
 ἦ τ' ἀν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
 εἰ δέ κε τεθνηώτος ἀκούσῃς μηδ' ἔτ' ἐόντος,
 νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 290
 σῆμά τέ οἱ χεῦαι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξαι
 πολλὰ μάλ', ὅστα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτῆσης τε καὶ ἔρξης,
 φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
 ὅππως κε μηνστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
 κτείνησις ηὲ δόλῳ ἦ ἀμφαδόν· οὐδέ τε σε χρὴ 295

νηπιάς δχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστι.

ἢ οὐκ ἀλεῖσ οἶνον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὁρέστης
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα; 300
καὶ σὺ, φίλος, μάλα γάρ σ' δρῶα καλὸν τε μέγαν τε,
ἀλκιμος ἐστ', ἵνα τίς σε καὶ δψιγόνων εὖ εἴπῃ.
αὐτὰρ ἔγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἥδη
ἥδ' ἐτάρους, οἱ πού με μάλ' ἀσχαλόσι μένοντες·
σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.' 305

Τὴν δ' αὐτὴν Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα·
'ξεῖν', ἢ τοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
ἄς τε πατὴρ φί παιδὶ, καὶ οὕτος ποτε λήσομαι αὐτῶν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίκμεινον, ἐπειγόμενός περ δόδοιο,
ὅφρα λοεστάμενός τε τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κλῆτι, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
τιμῆν, μάλα καλὸν, δ τοι κειμήλιον ἔσται
ἔξι ἐμεῦ, οἵα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.'

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
'μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ δόδοιο. 315
δῶρον δ' ὅπτι κέ μοι δοῦναι φίλον ἥτορ ἀνώγῃ,
αὐτις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἰκόνδε φέρεσθαι,
καὶ μάλα καλὸν ἐλών. σοὶ δ' ἀξιον ἔσται ἀμοιβῆς.'

The goddess vanishes.

'Η μὲν ἄρ' ὁς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ὅρνις δ' ὁς ἀνοπαῖα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμυησέν τέ ἐ πατρὸς
μᾶλλον ἔτ' ἦ τὸ πάροιθεν. δ δὲ φρεσὶν ἥσι νοήσας
θάμβησεν κατὰ θυμόν· δίστατο γὰρ θεὸν εἶναι.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο Ισόθεος φώς.

The song of Phemius attracts Penelope.

Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἀειδε περικλυτὸς, οἱ δὲ σιωπῆ 325

εῖατ' ἀκούοντες δ' δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετεύλατο Παλλὰς Ἀθήνη.

Τοῦ δ' ὑπερωιόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια·
κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσετο οἷο δόμοιο,
οὐκ οὕη, ἔμμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἔποντο.
ἡ δ' ὅτε δὴ μητσῆρας ἀφίκετο δία γυναικῶν,
στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηγόριστα θεῦνον ἀοιδόν·

‘Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
τῶν ἔν γέ σφιν ἀειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῆ
οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε ἀοιδῆς
λυγρῆς, ἦ τε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φῶλον κῆρ
τείρει, ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμυημένη αἰεὶ
ἀνδρὸς, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.’

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηῦδα·
‘μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν
τέρπειν ὅπῃ οἱ νόος ὅρνυται; οὐ νύ τ' ἀοιδοὶ¹
αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὃς τε δῖνωσιν
ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν, ὅπως ἐθέλησιν, ἐκάστῳ.
τούτῳ δ' οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἵτον ἀείδειν·
τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
ἥ τις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
σοὶ δ' ἐπιτολμάτῳ κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
οὐ γὰρ Ὁδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἡμαρ
ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὅλοντο.
[ἄλλ' εἰς οἴκον ιοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
ἰστον τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοιστι κέλευε

ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἀνδρεσπι μελήσει πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.]'

'Η μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει' 360 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπινυμένον ἔνθετο θυμῷ.
ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβάσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ¹
κλαῖεν ἔπειτ' Ὁδυσῆα, φίλου πόσιν, δῆρα οἱ ὑπνον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Telemachus bids the suitors take their leave:

Μηηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα· 365 πάντες δ' ἡρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.
τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἥρχετο μύθων·

'Μητρὸς ἐμῆς μηηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὸς
ἔστω, ἐπεὶ τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἔστιν ἀοιδοῦ 370
τοιοῦδ' οἶος ὅδ' ἔστι, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῆν.
ἡῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζόμεσθα κιύντες
πάπτες, ἵν' ὑμῶν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
ἔξιέναι μεγάρων ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους. 375
εἰ δ' ὑμῶν δοκέει τόδε λωτέρον καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήπιοιν δλέσθαι,
κείρετ'. ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἔόντας,
αἵ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
νήπιοιν κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν δλοισθε.' 380

"Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες δόδαξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, δ θαρσαλέως ἀγόρευε.

Antinous retorts, and Eurymachus asks about their guest who had just gone.

Τὸν δ' αὗτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὔπειθεος νίος·
'Τηλέμαχ', ή μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτὸλ
νύψαγόρην τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν' 385

μὴ σέ γε ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκη βασιλῆα Κρονίων
ποιήσειεν, ὅ τοι γενεῇ πατρώιον ἔστιν.'

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηῦδα·
'Αντώνο', ἢ καὶ μοι νεμεσήσεαι ὅπτι κεν εἴπω;
καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διός γε διδόντος ἀρέσθαι.
ἡ φῆσ τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἷψά τέ οἱ δῶ
ἀφνειδὸν πέλεται καὶ τιμηέστερος αὐτός.

ἀλλ' ἡ τοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ηδὲ παλαιοὶ,
τῶν κέν τις τόδ' ἔχησιν, ἐπεὶ θάνε δῆος Ὁδυσσεύς·
αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξ ἔσομ' ήμετέροιο
καὶ δμώων, οὓς μοι ληίσσατο δῆος Ὁδυσσεύς.

Τὸν δ' αὐτὸν Εὔρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηῦδα·
'Τηλέμαχ', ἡ τοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
ὅς τις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δώμασι σοῖσιν ἀνάστοις.
μὴ γὰρ ὅ γ' ἔλθοι ἀνὴρ ὃς τίς σ' ἀέκοντα βίηφι
κτήματ' ἀπορᾶσσει, Ἰθάκης ἔτι ναιετοώσης.
ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξενοιο ἐρέσθαι,
διππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
γαίης, ποὺ δέ μν οἱ γενεῇ καὶ πατρὶς ἄρουρα·
ἥτινος ἀγγελήην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
ἥ ἐδν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει;
οἵον ἀναίξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδὲ ὑπέμεινε
γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὥπα ἐψκει.'

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηῦδα·
'Εύρύμαχ', ἡ τοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
οὗτος οὖν ἀγγελήη ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
οὕτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦν τινα μήτηρ
ἐσ μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώιος ἐκ Τάφου ἔστι,

Μέντης δ' Αγχιάλοιο δαΐφρονος εύχεται εἶναι
νίὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισι ἀνάστει.'

⁴²¹ Ως φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
οἱ δὲ εἰς δρχηστύν τε καὶ ἴμερόεσσαν ἀοιδὴν
τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δὲ ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἥλθε·
δὴ τότε κακκεῖοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος.

Telemachus ponders all night on Athena's advice.

Τηλέμαχος δέ, δθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
ἴψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
ἐνθ' ἔβῃ εἰς εὔνην πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
τῷ δὲ ἄρ' ἀμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κέδυνα ἰδυῖα
Εὐρύκλει, ⁴²⁵ Ωπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσι,
πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐικοσάβοια δὲ ἔδωκεν,
ἴσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
εὐνῇ δὲ σὺ ποτ' ἔμικτο, χόλον δὲ ἀλέεινε γυναικός·
ἢ οἱ ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἐ μάλιστα
δμωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἔόντα. ⁴³⁵
ῶξεν δὲ θύρας θάλάμου πύκα ποιητοῦ,
ἔξετο δὲ ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δὲ ἔκδυνε χιτῶνα·
καὶ τὸν μὲν γραΐης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
ἢ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι, ⁴⁴⁰
βῆ δὲ ἵμεν ἐκ θαλάμοιο, θύρην δὲ ἐπέρυσσε κορώνῃ
ἀργυρέῃ, ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἴμάντι.
ἐνθ' ὅ γε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
βιούλευε φρεσὶν ἥσιν ὁδὸν τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

Ίθακησίων ἀγορά. Τηλεμάχου ἀποδημία.

The meeting summoned by Telemachus.

Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡὸς,
ἀρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος νίὸς,
ἔματα ἑστάμενος, περὶ δὲ ξίφος δξὺ θέτ' ὥμω,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῦσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
αὗψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
κηρύσσειν ἀγορῆνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἡγείροντο μάλ' ὕκα.
αὐτὰρ ἐπεῑ δ' ἦγερθεν διμηγερέες τ' ἐγένοντο,
βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
οὐκ οἶσ, ἀμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἐποντο.
θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
ἔζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἴξαν δὲ γέροντες.

Speech of Aegyptius.

τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἡρχ' ἀγορεύειν,
ὅς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην καὶ μυρία ἔδη.
καὶ γὰρ τοῦ φίλος νίὸς ἀμ' ἀντιθέω Ὀδυσῆι
Ἰλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοιλῆς ἐνὶ σησὶν,
Ἀντίφος αἰχμητῆς· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ

ἐν σπῆι γλαφυρῷ, πύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον. 20
 τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μηστῆρσιν ὁμιλεῖ,
 Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώια ἔργα·
 ἀλλ' οὐδὲ ὡς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
 τοῦ δὲ γε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 'Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω· 25
 οὗτε ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ' οὗτε θόωκος
 ἐξ οὐ 'Οδυσσεὺς δῖος ἔβη κολλης ἐνὶ νησοῖ.
 νῦν δὲ τίς ὁδὸς ἦγειρε; τίνα χρειώ τόσον ἵκει
 ἡὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οὐ προγενέστεροι εἰσιν;
 ἡὲ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο, 30
 ἦν χ' ἡμῶν σάφα εἴποι, δτε πρότερός γε πύθοιτο;
 ἡὲ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἥδ' ἀγορεύει;
 ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, δινήμενος. εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, δ τι φρεσὸν ἥσι μενοιωᾶ.'

Answer of Telemachus, and his appeal to the people.

"Ως φάτο, χαῖρε δὲ φήμη 'Οδυσσῆος φίλος υἱὸς, 35
 οὐδὲ ἄρ' ἔτι δὴν ἥστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν,
 στῇ δὲ μέσῃ ἀγορῆς σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ¹
 κῆρυξ Πεισήνωρ, πεπινμένα μήδεα εἰδώς.
 πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·

"Ω γέρον, σύχ. ἔκὰς οὗτος ἀνὴρ, τάχα δ' εἴσειι αὐτὸς,
 δι λαὸν ἦγειρα· μάλιστα δέ μ' ἀλγος ἱκάνει. 41
 οὗτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
 ἦν χ' ὑμῶν σάφα εἴπω, δτε πρότερός γε πυθοίμην,
 οὗτε τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκομαι οὐδὲ ἀγορεύω,
 ἀλλ' ἔμδον αὐτοῦ χρεῖος, δ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ, 45
 δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, δς ποτ' ἐν ὑμῶν
 τούσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὡς ἡπιος ἥειν·
 νῦν δὲ αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, δὴ τάχα οἴκους ὄπαντα
 πάγχυ διαφέραίστει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαιν δλέσσει..

μητέρι μοι μυηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
 τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱες οἱ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι,
 οἱ πατρὸς μὲν ἐς οἴκου ἀπερρίγαστι νέεσθαι
 Ἰκαρίου, ὡς κ' αὐτὸς ἐεδιώσατο θύγατρα,
 δοίη δ' φ' κ' ἐθέλοι καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
 οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἥματα πάντα,
 βοῦς ἵερεύοντες καὶ δῖς καὶ πίονας αἶγας,
 ἐλαπινάζουσιν πίνουσιν τε αἴθοπα οἶνον
 μαψιδῶς· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἐπ' ἀνὴρ
 οἶος Ὁδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
 ἡμεῖς δ' οὖν νῦν τι τοῦτο ἀμυνέμεν· ηὶ καὶ ἐπειτα
 λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν.
 ηὶ τ' ἀν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
 οὐ γὰρ ἐπ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδὲ ἔτι καλῶς
 οἴκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεστοῦθητε καὶ αὐτὸν,
 ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
 οἱ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 μή τι μεταστρέψωσιν ἀγαστάμενοι κακὰ ἔργα.
 λίστομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὄλυμπίου ἡδὲ Θέμιστος,
 ηὶ τ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἡμὲν λύει ἡδὲ καθίζει·
 σχέσθε, φίλοι, καὶ μ' οἶου ἐάσατε πένθει λυγρῷ
 τείρεσθ', εἴ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὁδυσσεὺς
 δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐνκυήμιδας Ἀχαιοὺς,
 τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ρέζετε δυσμενέοντες,
 τούτους δτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
 ὑμέας ἐσθέμεναι κεψήλιά τε πρόβασίν τε.
 εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἀν ποτε καὶ τίσις εἴη.
 τόφρα γὰρ ἀν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ
 χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἔως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη.
 νῦν δέ μοι ἀπρήκτους δδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
 "Ως φάτο χωδύμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίη,
 δάκρυν ἀναπρήσας· οἴκτος δ' ἔλε λαὸν ἀπαντα.

Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
Τηλέμαχον μάθοισιν ἀμείνωνας χαλεποῖσιν·
Ἄντινοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε·

Antinous retorts, and blames Penelope.

'Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἀσχετε, ποῖον ἔειπες
ἡμέας αἰσχύνων, ἐθέλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
σοὶ δ' οὖ τι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοι εἰσιν,
ἄλλὰ φίλη μήτηρ, ἢ τοι περὶ κέρδεα οἶδεν.
ἥδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἰσι τέταρτον,
ἔξ οὐν ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν. 85
πάντας μέν δ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστῳ,
ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινά.
ἢ δὲ δόλου τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξ·
στησαμένη μέγαν ἴστον ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαινε,
λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῶν μετέειπε· 95
κοῦροι, ἔμοι μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὁδυσσεὺς,
μῆμεντ' ἐπειγόμενοι τὸν ἔμὸν γάμον, εἰς δέ κε φάρος
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὅληται,
Λαέρτη τῆρωι ταφῆιον, εἰς δέ τέ κέν μιν
μοῦρ' ὀλοὴ καθέλησι ταυηλεγέος θανάτοιο, 100
μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων υεμεσήσῃ,
αἵ κεν ἀτέρ σπείρουν κῆται πολλὰ κτεατίσσας.
Ως ἔφαθ', ἡμῶν δ' αὐτὸν ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἐνθα καὶ ἡματήη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἴστον,
νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαῖδας παραθεῖτο. 105
Ως τρίτετες μὲν ἔληθε δόλω καὶ ἐπειθεν Ἀχαιούς·
ἄλλ' δτε τέτρατον ἥλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἦ σάφα ἥδη,
καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἴστόν.
Ως τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπὸ ἀνάγκης 110
σοὶ δέ ἄδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, οὐδὲ εἰδῆς

αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοῖ.
 μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἀνωχθεὶ δέ μιν γαμέεσθαι
 τῷ ὅτεώ τε πατὴρ κέλεται καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
 εἰ δὲ ἔτ' ἀνίστη γε πολύν χρόνον νῦν Ἀχαιῶν,
 τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν ἢ οἱ περὶ δῶκεν Ἀθήνη,
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλὰς
 κέρδεα θ', οἷον πώ τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
 τάων αὖ πάρος ἥσταν ἐνπλοκάμιδες Ἀχαιαλ,
 Τυρώ τ' Ἀλκμήνη τε ἐνστέφανός τε Μυκήνη·
 τάων οὖς τις ὁμοῖα νοῆματα Πηνελοπείῃ
 ἥδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτο γέ ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε.
 τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
 δόφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον, ὃν τινά οἱ νῦν
 ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί. μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
 ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέος βιότοιο·
 ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γέ ἴμεν οὔτε πῃ ἄλλῃ,
 πρών γέ αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν φέ κ' ἐθέλησι.

Telemachus answers, and invokes the aid of Zeus.

Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηῦδα·
 Ἐ' Αιτίνο', οὖς πως ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι
 ἢ μ' ἔτεχ', ἢ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δὲ ἐμὸς ἄλλοθι γαῖης,
 ζώει δὲ γέ ἢ τέθυηκε· κακὸν δέ με πόλλα ἀποτίνειν
 Ἰκαρίῳ, αἴ κ' αὐτὸς ἔκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
 ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμονι
 δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήστετ' ἐρινῦς
 οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 ἔσσεται· ὡς οὖ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
 ὑμέτερος δὲ εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
 ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δὲ ἀλεγύνετε δαῖτας
 ἔμα κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 εἰ δὲ ὑμῶν δοκέει τόδε λωίτερον καὶ ἄμεινον

ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον τήποινον δλέσθαι,
κείρετ· ἔγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
αἱ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλωντίτα ἔργα γενέσθαι.
τήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν δῆλοισθε.³

145

Zeus sends a favourable omen, which Halitherses interprets.

“Ως φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ’ αἰετῷ εὐρύόπα Ζεὺς
ἀψόθεν ἐκ κορυφῆς ὅρεος προέκε πέτεσθαι.
τὸ δ’ ἔως μέν ῥ’ ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο,
πλησίω ἀλλήλοισι τιτανομένω πτερύγεσσιν
ἀλλ’ ὅτε δὴ μέσστην ἀγορὴν πολύφημον ἵκεσθην,
ἐνθ’ ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ,
ἐς δ’ ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, δσσοντο δ’ ὅλεθρον,
δρυψαμένω δ’ δινύχεσσι παρεὶὰς ἀμφὶ τε δειρὰς
δεξιὰ ἡξιαν διά τ’ οἰκλα καὶ πόλιν αὐτῶν.

θάψησαν δ’ ὅρνιθας, ἐπεὶ ἴδον δφθαλμοῖσιν
ῶρμηναν δ’ ἀνὰ θυμὸν ἄ περ τελέεσθαι ἔμελλον.
τοῦσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως ‘Αλιθέρσης
Μαστορίδης δ γὰρ οἶος δμηλικίην ἐκέκαστο
ὅρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι
δ σφι ἐνφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε¹⁵⁵

‘Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, ’Ιθακήσιοι, δττι κεν εἴπω·
μηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφανσκόμενος τάδε εἴρω.
τοῦσι γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὁδυσσεὺς
δην ἀπάνευθε φίλων ὅν ἔσσεται, ἀλλά που ἥδη
ἔγγις ἐών τοίσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει¹⁶⁰
τάντεσσιν πολέσιν δὲ καὶ ἀλλοισιν κακὸν ἔσται,
οἱ νεμόμεσθ’ Ἰθάκην εὐδείελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φραζώμεσθ’ ὡς κεν καταπαύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ¹⁶⁵
ταύτεσθων καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώιν ἔστιν.
οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ’ εὐ εἰδώς¹⁷⁰

καὶ γὰρ κεύω φῆμι τελευτηθῆναι ἀπαντά
ώς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἱλιον εἰσανέβαινον
Ἄργενοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὁδυσσεύς.
φῆμι κακὰ πολλὰ παθόντ', δλέσαντ' ἀπὸ πάντας ἑταῖρους
ἀγγωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ 175
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τὰ δὲ δὴ μῦν πάντα τελεῖται·

Eurytmachus replies scornfully.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηῦδα·
‘ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε μῦν μαντεύεο σοῦσι τέκεσσιν
οἴκαδ' ἵλων, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν δπίσσω·
ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι. 180
ὅρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο
φοιτῶσ’, οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
ἄλετο τῇλ’, ώς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
ῶφελες. οὐκ ἀν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὥδ’ ἀνιείης, 185
σῷοικῷ δῶρον ποτιδέγμενος, αἵ κε πόρησιν.
ἀλλ’ ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἵ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς
παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
αὐτῷ μέν οἱ πρῶτον ἀνηρέστερον ἔσται, 190
[πρῆξαι δ' ἔμπης οὗ τι δυνήσται εἴνεκα τῶνδες]
σοὶ δὲ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν ἦν κ' ἐνὶ θυμῷ
τίνων ἀσχάλλης· χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός·
μητέρ' ἐνὶ ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι· 195
οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
πολλὰ μάλ’, ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.
οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι δίομαι υἷας Ἀχαιῶν
μηηστόνος ἀργαλέης, ἐπεὶ οὐ τινα δεῖδιμεν ἔμπης,
οὔτ' οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἐόντα· 200

οὗτε θεοπροπής ἐμπαζόμεθ', ήν σὺ, γεραιὲ,
μνθέαι ἀκράυτου, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
χρήματα δ' αὐτεὶ κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἵσα
ἔσσεται, δῆρα κεν ἦ γε διατρίβησιν Ἀχαιοὺς
δν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἡματα πάντα 205
εἴνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
ἐρχόμεθ', ἀς ἐπιεικὲς δπνιέμεν ἐστὶν ἐκάστῳ.'

Telemachus asks for a ship that he may seek his father.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηῦδα·
'Εὐρύμαχ' ηδὲ καὶ ἄλλοι, δσοι μνηστῆρες ἀγανοὶ,
ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι οὐδ' ἀγορεύω· 210
ηδη γὰρ τὰ ἵσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταῖρους,
οἰ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
εῦμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλουν ἡμαθόεντα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο, 215
ην τίς μοι εἴπησι βροτῶν, ἦ δσσαν ἀκούσω
ἐκ Διὸς, ἦ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
εὶ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
ἡ τ' ἀν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν:
εὶ δέ κε τεθνηώτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος, 220
νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σῆμά τέ οἱ χεύω καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξω
πολλὰ μάλ', δσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.'

'Η τοι δ' γ' ὁς εἴπων κατ' ἄρ' ἔζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ, ὃς δ' Ὁδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος, 225
καὶ οἱ λῶν ἐν νησὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἀπαντα,
πείθεσθαί τε γέροντι καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
δ σφιν ἐνφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·

Mentor reproaches the people for disloyalty.

'Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ιθακήσιοι, δττι κεν ἔπω·

μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἥπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
ἀλλ' αἱεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ρέζοι,
ώς οὖ τις μέμνηται Ὁδυσσῆος θείου
λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν.
ἀλλ' ἦ τοι μητῆρας ἀγήνορας οὖ τι μεγάρω
ἔρδειν ἔργα βίαια κακορράφαθησι νόοιο·
σφᾶς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαλῶς
οἶκον Ὁδυσσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασὶν νέεσθαι.
· οὐν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντες
ἥσθ' ἄνεψ, ἀτὰρ οὖ τι καθαπτόμενοι ἐπέεσσι
παύρους μητῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἔόντες.²

Τὸν δ' Εὐηνορόδης Λειώκριτος ἀντίον ηῦδα·
· Μέντορ ἀταρτηρὲ, φρένας ἡλεὲ, ποῖον ἔειπες
ἡμέας δτρύνων καταπανέμεν. ἀργαλέον δὲ
ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτῆ.
εἴ περ γάρ κ' Ὁδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
δαινυμένους κατὰ δῶμα ἔδιν μητῆρας ἀγανοὺς
ἔξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει ἐνὶ θυμῷ,
οὖ κέν οἱ κεχάροιτο γυνὴ, μάλα περ χατέονσα,
ἐλθόντ², ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
εἴ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκιδνασθ² ἐπὶν ἔργα ἔκαστος,
τούτῳ δ' δτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἦδ² Ἀλιθέρσης,
οἵ τέ οἱ ἔξ ἀρχῆς πατρώιοι εἰσιν ἔταιροι.
ἀλλ', δίω, καὶ δηθὰ καθήμενος ἀγγελιάων
πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὖ ποτε ταύτην.²

"Ως ἄρ² ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
οἱ μὲν ἄρ² ἐσκιδναντο ἐὰ πρὸς δῶμαθ² ἔκαστος,
μητῆρες δ' ἐς δῶματ² ἵσαν θείου Ὁδυσῆος.

Athene appears in answer to Telemachus' prayer,
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κιῶν ἐπὶ θύνα θαλάσσης,

χείρας πιψάμενος πολιῆς ἀλὸς, εὔχετ' Ἀθήνῃ·

‘Κλῦθι μοι, δὲ χθιζός θεὸς ἡλυθες ἡμέτερον δῶ
καὶ μὲν τὴν κέλευσας ἐπ’ ἡεροειδέα πόντον,
πότον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοὶ,
μητοτῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηνορέοντες.’

‘Ως ἔφατ’ εὐχόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἥλθεν Ἀθήνῃ,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἦδε καὶ αὐδὴν,
καὶ μιν φωνήσασ’ ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

‘Τηλέμαχ’, οὐδὲν δηπιθεν κακὸς ἔσσεαι οὐδὲ ἀνοήμων, 270
εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἦν,
οἵος κείνος ἦν τελέσται ἔργον τε ἔπος τε.
οὐ τοι ἔπειθ’ ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται οὐδὲ ἀτέλεστος.
εἰ δὲ οὐ κείνου γύνος καὶ Πηνελοπείης,
οὐ σέ γέ ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν δὲ μενοινᾶς. 275
παῦροι γάρ τοι παῖδες ὅμοιοι πατρὶ πέλονται,
οἵ πλέοντες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
ἀλλ’ ἔπει οὐδὲ δηπιθεν κακὸς ἔσσεαι οὐδὲ ἀνοήμων,
οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὁδυσσῆος προλέλοιπεν,
ἔλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα. 280

τῷ μὲν μητοτήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόσον τε
ἀφραδέων, ἐπεὶ οὐ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι·
οὐδέ τι ἵσασιν θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
δις δή σφι σχεδόν ἔστιν, ἐπ’ ἡματι πάντας δλέσθαι.
σοὶ δὲ ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται ἦν σύ μενοινᾶς’ 285

and promises to accompany him.

τοῖος γάρ τοι ἔταῖρος ἔγὼ πατρώιός εἰμι,
δις τοι νῆτα θοὴν στελέω καὶ διμένοιαι αὐτός.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ’ ἵλων μητοτήρσιν ὁμλεῖ,
δπλισσόν τοι ἡια καὶ ἄγγεσιν ἄρσον δπαντα,
οῶν ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα, μυελὸν δυδρῶν, 290

δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἔταίρους
αἰψύ· ἐθελοντῆρας συλλέξομαι. εἰσὶ δὲ τῆς
πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ· Ἰθάκη, νέαι ἡδὲ παλαιαῖ·
τάων μέν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι ἢ τις ἀρίστη,
ῶκα δ' ἐφοπλίσαντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ.²

“Ως φάτ’ Ἀθηναῖη, κούρη Διός· οὐδὲ ἄρ’ ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.

Telemachus makes a spirited answer to the taunts of
Antinous;

βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλου τετιημένος ἡτορ,
εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν,
ἀλγας ἀνιεμένους σιάλους θ' εὔοντας ἐν αὐλῇ.

‘Αντίνοος δ’ ιθὺς γελάσας κιε Τηλεμάχοιο·
ἐν τ’ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ’ ἔφατ’ ἐκ τ’ δύνομας·³

‘Τηλέμαχ’ ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, μή τί τοι ἄλλο
ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
ἄλλα μοι ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὡς τὸ πάρος περ.
ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοὶ,
νῆα καὶ ἔξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
ἐς Πύλον ἥγαθέην μετ’ ἀγανοῦ πατρὸς ἀκονήν.’

Τὸν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον τῆδα·
‘Αντίνο’, οὐ πως ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ’ ὑμῶν
δαίνυσθαί τ’ ἀκέοντα καὶ εὐφραινεσθαι ἔκηλον.

ἢ οὐχ ἄλις ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
κτήματ’ ἐμὰ, μνηστῆρες, ἐγὼ δ’ ἔτι νήπιος ἦα;
νῦν δ’ ὅτε δὴ μέγας εἴμι καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἐνδοθι θυμὸς,
πειρήσω δέ κ’ ὑμμιν κακὰς ἐπὶ κῆρας ἴήλω,
ἥτε Πύλονδ’ ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῷδ’ ἐνὶ δήμῳ.
εἴμι μὲν, οὐδὲ ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται ἦν ἀγορεύω,
ἔμπορος· οὐ γὰρ τηδὲ ἐπήβολος οὐδὲ ἐρετάων
γέγνομαι· ὡς νύ που ὕμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι.³

Ἡ ῥά, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσατ' Ἀντινόοι
[ῥέια· μηνστῆρες δὲ δόμουν κάτα δαίτα πένοντο].
οἱ δὲ ἐπελώθενοι καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν
ῳδὲ δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεύντων·

‘Η μάλα Τηλέμαχος φόνου ἡμῶν μερμηρίζει.
ἡ των ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαθόευτος,
ἡ δὲ γε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπειδὴ περ ἔται αἰνῶν·
ἢ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, πίειραν ἄρουραν,
ἔλθειν, δῆρ’ ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ’ ἐνείκη,
ἐν δὲ βάλλι κοπτῆρι καὶ ἡμέας πάντας δλέσσον.’

· Ἀλλος δ' αὐτὸς εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων
· τίς δ' οἶδεν εἰ καὶ αὐτὸς Ἰὼν κοιλῆς ἐπὶ νηὸς
τῆλε φύλων ἀπόλιτης ἀλώμενος ὡς περ Ὁδυσσεύς;
οὗτῳ κεν καὶ μᾶλλον διφέλλειν πόνουν ἄμμιν·
κτήματα γάρ κεν πάντα δασαλμέθα, οἰκλα δ' αὐτε
τούτου μητρέι δοῦμεν ἔχειν ηδ' ὅς τις δημούλοι.

bids Euryklea make provision for his voyage,

“Ως φάντα δ’ οὐδέ τίνος θάλαμον κατεβήσετο πατρὸς,
εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
ἔσθής τ’ ἐν χηλοῖσιν ἀλισ τ’ εὐώδες ἔλαιον·
ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο 340
ἔστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἔντὸς ἔχοντες,
ἔξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴ ποτ’ Ὁδυσσεὺς
οἴκαδε νοστήσειε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
κληιστὰλ δ’ ἔπεσαν σανδῆες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
δικλιδῆες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἡμαρ
ἔσχ’, ή πάντ’ ἐφύλασσε νόσου πολυϊδρείησιν,
Εὔρυκλει· ^Ωπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο. 345
τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θάλαμόνδε καλέσσας·

‘Μαί’, ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεύσιν ἀφυσσου
ἡδὸν, στις μετὰ τὸν λαρώτατος δν σὺ φυλάσσεις, 350

κεῖνον διομένη τὸν κάμμιορον, εἴ ποθεν ἔλθοι
διογενῆς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.

δώδεκα δ' ἔμπλησον καὶ πώμασιν ἄρσον ἀπαντας.

Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦνον ἐνρρᾶφέεσσι δοροῖσιν·

εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.

αὐτὴ δ' οἵη ἵσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω·

ἐσπέριος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅππότε κεν δὴ
μήτηρ εἰς ὑπερῷ ἀναβῆ κοίτου τε μέδηται.

ἔιμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλουν ἡμαθίεντα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω?

³⁵⁵ “Ως φάτο, κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
καὶ ρ' δλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

“Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνουν, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο; πῇ δ' ἐθέλεις ἵεναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν

μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὥλετο τηλόθι πάτρης
διογενῆς Ὀδυσσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.

οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἵόντι κακὰ φράσσονται δπίσσω,
ῶς κε δόλῳ φθίησ, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσονται.

ἀλλὰ μέν' αὐθ' ἐπὶ σοῦσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν οὐδὲ ἀλάλησθαι.”
³⁷⁰

and binds her to secrecy.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον ηὔδα·

“Θάρσει, μαῖ”, ἐπεὶ οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
ἀλλ' ὅμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,

πρὶν γ' ὅτ' ἀν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
ἡ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,

ώς ἀν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἴαπτη.”
³⁷⁵

“Ως ἄρ' ἔφη, γρηὴς δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπόμιν.

αὐτὰρ ἐπεὶ ρ' ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον,
αὐτίκ' ἐπειτά οἱ οἶνοι ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφυσσεύεν,

ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦνεν ἐνρρᾶφέεσσι δοροῖσιν·

Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἵων μυηστῆρσιν ὅμιλει.

355

360

365

380

Athena procures and mans a ship, and they set sail together.

Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκῦνα κατὰ πτόλιων φέρετο πάντη,
καὶ ῥὰ ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένῃ φάτο μῦθον,
ἐσπερίους δ' ἐπὶ τῇ θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει.

ἡ δ' αὐτεῖ Φροντίοιο Νοήμονα φαῖδιμον οὐδὲν
ἥτες τῇ θοὴν δ' δέ οἱ πρόφρων θπέδεκτο.

Δύσετό τ' ἡέλιος σκιώντο τε πᾶσαι ἀγνιατί^τ
καὶ τότε τῇ θοὴν ἄλλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
ὅπλ' ἐτίθει, τά τε τῆς ἐύσσελμοι φορέουσι.
στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
ἀθρόοι ἡγερέθουστο· θεὰ δ' ὕπερνυνεν ἔκαστον.

Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δώματ' Ὁδυσσῆος θείοιο·
ἔνθα μυηστήρεσσι ἐπὶ γλυκὺν ὑπνον ἔχειν,
πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
οἱ δ' εὗδειν ὕπερνυντο κατὰ πτόλιν, οὐδὲν δέ τι δὴν
ἔλατ', ἐπειδικεῖσιν ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων,
Μέντορι εἰδομένη τὴν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδήν·

'Τηλέμαχ', τὴν μέν τοι ἐυκυνήμιδες ἑταῖροι
ἔλατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι δρμήν·
ἄλλ' ἵομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὅδοῖο.'

‘Ως ἄρα φωνήσασ’ ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· δέ δ' ἐπειτα μετ' ἰχνια βαῖνε θεῖον.
αὐτὰρ ἐπειδικεῖσιν ἐπὶ τῇ κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
εὑρον ἐπειτ’ ἐπὶ θινὶ κάρῃ κομόωντας ἑταῖρους.
τούστι δὲ καὶ μετέειφ’ ἱερὴ ἴσ Τηλεμάχοιο·

‘Δεῦτε, φίλοι, ἡια φερώμεθα· πάντα γὰρ ἡδη

385

390

395

400

405

410

ἀθρόδ' ἐνὶ μεγάρῳ μήτηρ δ' ἐμοὶ οὐ τι πέπυσται,
οὐδὲ ἄλλαι δμωαὶ, μία δ' οἴη μῦθον ἀκουσεν.²

³Ως ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὺς δὲ ἄμ' ἔποντο.

οἵ δὲ ἄρα πάντα φέροντες ἐυστέλμω ἐπὶ νηὶ⁴¹⁵
κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὁδυσσῆος φύλος υἱός.

ἄν δὲ ἄρα Τηλέμαχος νῆὸς βαῖν², ἥρχε δὲ Ἀθήνη,
νηὶ δὲ ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἔζετο³ ἄγχι δὲ ἄρ' αὐτῆς
ἔζετο Τηλέμαχος⁴ τοὺς δὲ πρυμνήσι⁵ ἔλυσαν,
ἄν δὲ καὶ αὐτὸι βάντες ἐπὶ κληῆσι καθίζον.

τοῖσιν δὲ ἵκμενον οὔρον Ἱει γλαυκῶπις Ἀθήνη,⁴²⁰
ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ⁶ ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

Τηλέμαχος δὲ ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
ὅπλων ἅπτεσθαι⁷ τοὺς δὲ δτρύνοντος ἀκουσαν.

ἰστὸν δὲ εὐλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδημης
στήσαν δείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,⁴²⁵
ἔλκον δὲ ἴστια λευκὰ ἐνστρέπτοισι βοεῦσιν.

ἔπρησεν δὲ ἄνεμος μέσον ἴστιον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρη πορφύρεον μεγάλ⁸ ἵαχε νῆὸς Ιούσης⁹
ἡ δὲ ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσοντα κέλευθον.

δησάμενοι δὲ ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,⁴³⁰

λεῖβον δὲ ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτησιν,

ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
πανυγχλῇ μέν δέ τι γε καὶ ἡῶ πεῖρε κέλευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Τὰ ἐν Πυλῷ.

Athena and Telemachus arrive and are welcomed at Pylos.

Ἡέλιος δ' ἀνδρουσε, λιπῶν περικαλλέα λίμνην,
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαεῖνοι
καὶ θυητοῦσι βροτοῦσιν ἐπὶ ζεύδωρον ἄρουραν·
οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐνκτίμενον πτολίεθρον,
ἴζον τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ρέζον, 5
ταύρους παμμέλανας, ἐνοσίχθονι κυανοχαίτη.
ἐννέα δ' ἔδραι ἔσταν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἐκάστῃ
εἴλατο, καὶ προῦχοντο ἐκάστοθι ἐννέα ταύρους.
εὗθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρὶ' ἔκαιον, .
οἱ δ' ίθὺς κατάγοντο, οἵδ' ἴστια μῆδος ἐσῆσθαι 10
στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοῖς.
ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἡρχε δ' Αθήνη.
τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 15
‘Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἡβαιόν·
τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, δῆφα πύθηαι
πατρὸς, δόπου κύθε γαῖα καὶ δν τινα πότμον ἐπέσπεν. 20
ἀλλ' ἄγε νῦν ίθὺς κλεί Νέστορος ἵπποδάμοιο·
εἶδομεν ἦν τινα μῆτιν ἐνι στήθεσσι κέκευθε.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸς, δῆπως νημερτέα εἴπη·
ψεῦδος δ' οὐκ ἔρει· μάλα γὰρ πεπινυμένος ἔστι·
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίουν τῆνδα

‘Μέντορ, πῶς τ’ ἄρ’ ἵω πῶς τ’ ἄρ προσπτύξομαι αὐτό^ν
οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκνοῦσιν.
αἰδὼς δ’ αὖ νέου ἄνδρα γεράτερον ἔξερέεσθαι.’

Τὸν δ’ αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
‘Τηλέμαχ’, ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ δίω
οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.’

‘Ως ἄρα φωνήσασ’ ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· δό δ’ ἔπειτα μετ’ Ἱχνια βαῖνε θεοῖο.
ἴξον δ’ ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἔδρας,
ἐνθ’ ἄρα Νέστωρ ἥστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ’ ἑταῖροι
δαῖτ’ ἐντυνόμενοι κρέατ’ ὕπτων ἄλλα τ’ ἔπειρον.
οἱ δ’ ὡς οὖν ξείνουσι θύον, ἀθρόοι ἥλθον ἀπαντες,
χερσίν τ’ ἡσπάζοντο καὶ ἔδριάσθαι ἀνωγον,
πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα καὶ θύρυσεν παρὰ δαιτὶ^ν
κώσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίηστι,
πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδῃ καὶ πατέρι φ.
δῶκε δ’ ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ’ οἷνον ἔχενε
χρυσείω δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσηνῦδα
Παλλάδ’ Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο.’

‘Εὔχεο νῦν, ὁ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἀνακτε·
τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἡντήσατε δεῦρο μολόντες.
αὐτὰρ ἐπὴν σπείσης τε καὶ εὔξεαι, ἦ θέμις ἐστὶ,
δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἵνου
σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον δίομαι ἀθανάτοισιν
εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέοντος ἄνθρωποι.
ἄλλα νεώτερός ἐστιν, ὅμηλική δ’ ἐμοὶ αὐτῷ·
τοῦνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἀλεισον.’

‘Ως εἶπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου·
χαῖρε δ’ Ἀθηναίη πεπινμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
οὕνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἀλεισον.

αὐτίκα δ' εὗχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι.

‘Κλαθε, Ποσειδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρης 41.11.17 55
ἡμῶν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱόσι κῦδος ὅπαςε,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἀλλοῖσι δύον χαρέσσαν ἀμοιβὴν
σύμπασιν Πυλαίσιν ἀγακλειτῆς ἐκατόμβης.

δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι, 60
οἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελαնῃ.’

‘Ως ἄρ’ ἔπειτ’ ἡράτο καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ἄς δ’ αὖτας ἡράτο Όδυσσης φίλος υἱός.

οἱ δ’ ἐπεὶ ὥπτησαν κρέας ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο, 65
μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ’ ἐρικυδέα δαῖτα.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοὺς ἄρα μύθων ἡρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.

‘Νῦν δὴ κάλλιόν ἔστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ξείνουσι, οἴ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς. 70
ὦ ξεῖνοι, τίνες ἔστε; πόθεν πλεῖσθ’ ὑγρὰ κέλευθα;
ἢ τι κατὰ πρῆξιν ἢ μαψιδῶς ἀλάλησθε,
οὐά τε ληιστῆρες, ὑπεὶρ ἀλα, τοί τ’ ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;’

Telemachus explains to Nestor the reason of their
journey.

Τὸν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 75
θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
θῆχ, ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο
[ἢδ’ ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν].

‘Ω Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἔφεις ὁπόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω. 80
ἥμεις ἐξ Ἰθάκης ὑπονηίου εἰλήλουθμεν·
πρῆξις δ’ ἦδ’ ἰδίη, οὐ δήμιος, ἦν ἀγορεύω.
πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὑρὺ μετέρχομαι, ἦν που ἀκούσω,

δίου Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ποτέ φασι
σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι. 85
ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
πενθόμεθ', ἥχι ἔκαστος ἀπώλετο λυγρὸν ὄλεθρον,
κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν διπόθ' ὄλωλεν,
εἴθ' ὅ γ' ἐπ' ἡπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν, 95
εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλησθα
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὅπωπας
δοφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἥ ἄλλου μῦθον ἀκουσας
πλαζομένου· περὶ γάρ μιν διζυρὸν τέκε μήτηρ. 105
μηδέ τέ μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον δπως ἥντησας ὁπωπῆς.
λίστομαι, εἴ ποτέ τοι τι πατὴρ ἔμδος, ἐσθλὸς Ὁδυσσεὺς,
ἥ ἔπος ἡέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ'. Ἄχαιοί· 110
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπεις.'

Nestor recounts the sufferings of the Greeks after the
fall of Troy.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
‘ὦ φίλ’, ἐπεί μ’ ἔμνησας διζύος, ἥν ἐν ἐκείνῳ
δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἀσχετοί υἱες Ἀχαιῶν,
ἡμὲν ὅσα ξὺν νησὶν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον 105
πλαζομενοι κατὰ ληδόν, ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεὺς,
ἥδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἀνακτος
μαρνάμεθ’· ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρήιος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεὺς,
ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαυτος, 110
ἔνθα δ' ἔμδος φίλος νίδος, ἀμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς ἥδε μαχητής·
ἄλλα τε πόλλ’ ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τις κεν ἐκεῖνα

πάντα γε μυθήσαιτο καταθιητῶν ἀνθρώπων;
οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἔξαετες παραμίμων
ἔξερέοις δσα κεῦθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
πρῶ κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
115
εἴναετες γάρ σφιν κακὰ ράπτομεν ἀμφιέποντες
παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
ἔνθ' οὖ τὸς ποτε μῆτιν ὄμοιωθήμεναι ἄντην.
ἡθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὁδυσσεὺς
παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεὸς, εἰ ἐτεόν γε
κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
ἢ τοι γάρ μῦθοί γε ἑοικότες, οὐδέ κε φαίης
ἀνδρα νεώτερον ὅδε ἑοικότα μυθήσασθαι.
125
ἔνθ' ἢ τοι εἶως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὁδυσσεὺς
οὔπε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
ἀλλ' ἔνα θυμὸν ἔχοντε νόφι καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως δχ' ἄριστα γένοιτο.
ἀπτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιό πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀργείοις, ἐπεὶ οὖ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
πάντες ἔσαν· τῷ σφεων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον
μήνιος ἔξ δλοῆς γλαυκῶπιδος δβριμοπάτρης,
135
ἢ τ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε.
τῷ δὲ καλεσσαμένῳ ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,
μᾶψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἡέλιον καταδύντα,
οἱ δ' ἥλθον οἷνφ βεβαρηότες υῖες Ἀχαιῶν,
μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἴνεκα λαὸν ἄγειραν.
140
ἔνθ' ἢ τοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἔήνδανε· βούλετο γάρ ρα
λαὸν ἐρυκακέειν, βέξαι θ' ἵερὰς ἐκατόμβιας,
ἐς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἔξακέσαιτο,
145

νήπιος, οὐδὲ τὸ γῆδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν^{*}
 οὐ γάρ τ' αἴφα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
 ὡς τὸ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένῳ ἐπέεσσιν
 ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐνκυήμιδες Ἀχαιοὶ[†]
 ἥχῇ θεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.
 νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
 ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἥρτυε πῆμα κακοῦ·
 ἥωθεν δ' οἱ μὲν νέας ἐλκομεν εἰς ἄλλα δῖαν
 κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα βαθυζώνους τε γυναικας.
 ἥμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 αὐθὶ παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν[‡]
 ἥμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν^{*} αἱ δὲ μάλ' ὅκα
 ἐπλεον, ἐπτόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
 ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐρέξαμεν ἵρα θεοῖσιν,
 οἵκαδε ίέμενοι· Ζεὺς δ' οὐ πω μῆδετο νόστον,
 σχέτλιος, ὃς δέ τοι ἔριν ὁρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὗτις.
 οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας
 ἀμφ' Ὁδυσσῆα ἄνακτα δαίφρονα, ποικιλομήτην,
 αὗτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥρα φέροντες·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν ηησὶν ἀλλέσιν, αἴ μοι ἐποιτο,
 φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον δὲ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 φεῦγε δὲ Τυδέος νίὸς Ἀρήιος, ὁρσε δ' ἑταίρους.
 δψὲ δὲ δὴ μετὰ οὐωι κίε ξανθὸς Μενέλαος,
 ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόσον ὁρμαίνοντας,
 ἦ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
 ηῆσον ἐπι Ψυρής, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
 ἦ ύπενερθε Χίοιο, παρ' ἡνεμόεντα Μίμαντα.
 ἥτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ δέ γ' ἡμῶν
 δεῖξε, καὶ ἡνῶγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
 τέμνειν, ὅφρα τάχιστα ύπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
 ὁρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὐρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὅκα
 ἰχθυσέντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστὸν

ἐνσύχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
πολλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες·
τέτρατον ἡμαρ ἔην, δτ' ἐν "Ἀργεῖ τῆς ἑστασ
Τυδεῶν ἔταροι Διομῆδεος ἵπποδάμοιο
ἴστασαν αὐτὰρ ἐγώ γε Πύλουνδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
σύρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.
Ως ἥλθον, φίλε τέκνουν, ἀπευθῆς, οὐδέ τι οἶδα
κείνων, οἰ τ' ἔσάωθεν Ἀχαιῶν οἰ τ' ἀπόλοντο. 185
ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
πεύθομαι, ή θέμις ἐστὶ, δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
εῦ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
οὐδεὶς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαδιμος υἱὸς,
εῦ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαδὺν νιόν. 190
πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἔταίρους,
οἱ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὖ τιν' ἀπηύρα.
Ἄτρεδην δὲ καὶ αὐτὸν ἀκούετε νόσφιν ἔόντες,
ώς τ' ἥλθ' ὡς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὅλεθρον.
ἀλλ' ή τοι κείνος μὲν ἐπισμυγερώς ἀπέγισεν, 195
ώς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
ἀνδρὸς, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, δοὶ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
[καὶ σὺ, φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε,
ἀλκιμος ἔσσ', ίνα τίς σε καὶ δψιγόνων εὗ εἴπη.]' 200

Telemachus despairs of the state of affairs in his home.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηῦδα·
'ώ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
καὶ λίην κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
οἴσουσι κλέος εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
αὶ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν,
τίσασθαι μηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
οἵ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται. 205

κεῖνον διομένη τὸν κάμμορον, εἴ ποθεν ἔλθοι
διογενῆς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
δώδεκα δὲ ἐμπληστον καὶ πώμασιν ἄρσον ἀπαντας.
ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦνον ἐνρράφεεσσι δοροῦσιν.
εἴκοσι δὲ ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς. 355
αὐτὴ δὲ οἰη ἵσθι· τὰ δὲ ἀθρόα πάντα τετύχθω·
ἔσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, διπότε κεν δὴ
μήτηρ εἰς ὑπερῷ ἀναβῆ κοίτου τε μέδηται.
εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθίειτα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω.³⁶⁰

“Ως φάτο, κώκυστεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
καὶ ρὸς δλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·”

“Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνουν, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο; πῆ δὲ ἐθέλεις λέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν
μοῦνος ἐδὼν ἀγαπητός; δὲ δὲ ὠλετο τηλόθι πάτρης 365
διογενῆς Ὀδυσσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
οἱ δέ τοι αὐτίκ’ λόντι κακὰ φράσσονται δπίσσω,
ῶς κε δόλῳ φθίησ, τάδε δὲ αὐτὸν πάντα δάσονται.
ἀλλὰ μέν αὐθ’ ἐπὶ σοῦσι καθήμενος οὐδέ τί σε χρὴ
πόντον ἐπ’ ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν οὐδὲ ἀλάλησθαι.” 370

and binds her to secrecy.

Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα·
‘Θάρσει, μαῖ’, ἐπεὶ οὗ τοι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
ἀλλ’ ὅμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
πρὸν γ’ ὅτ’ ἀν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
ῶς ἀν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν λάπτῃ.³⁷⁵

“Ως ἄρ’ ἔφη, γρηὴς δὲ θεῶν μέγαν δρκον ἀπώμιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ρὸς ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν δρκον,
αὐτίκ’ ἐπειτά οἱ οἰνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦνεν ἐνρράφεεσσι δοροῦσι· 380
Τηλέμαχος δὲ ἐς δώματ’ ἵων μυηστῆρσιν ὄμιλει.

Athena procures and mans a ship, and they set sail together.

Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκῦνα κατὰ πτόλιν φέρετο πάντη,
καὶ ῥὰ ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
ἐσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει. 385
ἡ δ' αὐτε Φρονίοι Νοήμονα φαιδιμον υἱὸν
ἥτεε νῆα θοήν· δέ οἱ πρόφρων θύπεδεκτο.

Δύστετό τ' ἡέλιος σκιώνωντό τε πᾶσαι ἀγνιαῖ·
καὶ τότε νῆα θοὴν ἀλαδ' ἔρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
ὄπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐύσσελμοι φορέουσι. 390
στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
ἀθροί ηγερέθουντο· θεὰ δ' ὕτρυνεν ἔκαστον.

Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὁδυσσῆος θείοιο·
ἔνθα μυηστήρεσσω ἐπὶ γλυκὺν ὑπνον ἔχειε, 395
πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
οἱ δ' εὔδειν ὕρυννυτο κατὰ πτόλιν, οὐδὲ ἄρ' ἔτι δὴν
εἴλατ', ἐπεὶ σφισια ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων, 400
Μέντορι εἴδομένη ἡμὲν δέμας ἥδε καὶ αὐδήν·

‘Τηλέμαχ', ἥδη μέν τοι ἐνκυήμιδες ἑταῖροι
εἴλατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
ἄλλ' ἰομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὄδοιο.’

‘Ως ἄρα φωνήσασ’ ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· δέ δ' ἐπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο.
αὐτὰρ ἐπεὶ ρ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἥδε θάλασσαν,
εὑρον ἐπειτ' ἐπὶ θινὶ κάρη κομόωντας ἑταίρους.
τοῦσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ίσ Τηλεμάχοιο·

‘Δεῦτε, φίλοι, ἡια φερώμεθα· πάντα γὰρ ἥδη 410

ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ μήτηρ δ' ἐμοὶ οὐ τι πέπυσται,
οὐδὲ ἄλλαι δμωαὶ, μία δ' οἴη μῦθον ἀκουστεῖν.¹

²Ως ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὺς δ' ἄμ' ἔποντο.
οἵ δ' ἄρα πάντα φέροντες ἐνστέλμω ἐπὶ νηὶ²
κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευστεν Ὁδυσσῆος φίλος υἱός.

ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἥρχε δ' Ἀθήνη,
νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἔζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
ἔζετο Τηλέμαχος· τοὺς δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν,
ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῆσι καθῆζον.

τοῖσιν δ' ἵκμενον σύρον οἰει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

Τηλέμαχος δ' ἐτάροιτιν ἐποτρύννας ἐκέλευστεν
ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὺς δ' δτρύνοντος ἀκουσαν.
ἴστον δ' εἰλάτιων κοίλης ἔντοσθε μεσόδημης
στήσαν δείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,

ἶλκον δ' ίστία λευκὰ ἐνστρέπτοισι βοεῦσιν.

ἐπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ίστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἵαχε νηὸς ίούσης*

ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσοντα κέλευθον.

δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,

ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
πανυγχή μέν δέ τῇ γε καὶ ἡῶ πεῖρε κέλευθον.

415

420

425

430

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Τὰ ἐν Πύλῳ.

Athena and Telemachus arrive and are welcomed at Pylos.

Ηέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπῶν περικαλλέα λίμνην,
οὐραὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνοι
καὶ θυητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεῦδωρον ἄρουραν·
οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐνκτίμενον πτολίεθρον,
ἴζον τοὺς δὲ ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ρέζον, 5
ταύρους παμμέλανας, ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
ἴνεα δὲ ἔδραι ἔσταν, πεντηκόσιοι δὲ ἐν ἑκάστῃ
ἔλατο, καὶ προῦχοντο ἑκάστοθι ἔνιέα ταύρους.
εἰδὲ οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δὲ ἐπὶ μηρὶ ἔκαιον, .
οἱ δὲ ίθὺς κατάγοντο, οἷον ἴστια νηὸς ἐίστησαν 10
στείλαν δείραντες, τὴν δὲ ὕρμισαν, ἐκ δὲ ἔβαν αὐτοῖς
ἐκ δὲ ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἡρχε δὲ Αθήνη.
τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 15
‘Τηλέμαχ’, οὐ μέν σε χρὴ ἔτ’ αἰδοῦνς οὐδὲ ἡβαιόν
τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλωσ, δῆφρα πύθηαι
πατρὸς, δπου κύθε γαῖα καὶ δν τινα πότμον ἐπέσπεν.
ἀλλ’ ἄγε νῦν ίθὺς κλεί Νέστορος ιπποδάμοιο· 20
εἴδομεν ἦν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸς, δπως νημερτέα εἴπη·
ψεῦδος δ’ οὐκ ἔρεις μάλα γὰρ πεπινυμένος ἐστι·
Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίουν τῆνδα·

‘Μέντορ, πῶς τ’ ἄρ’ ἵω πῶς τ’ ἄρ προσπτύξομαι αὐτό^ν
οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν·
αἰδὼς δ’ αὖ νέον ἀνδρα γεραίτερον ἔξερέεσθαι.’

Τὸν δ’ αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘Τηλέμαχ’, ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ δίω
οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.’

‘Ως ἄρα φωνήσασ’ ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· δο δ’ ἔπειτα μετ’ ἔχνια βαῖνε θεοῖο.
ἴξον δ’ ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἔδρας,
ἔνθ’ ἄρα Νέστωρ ἥστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ’ ἑταῖροι
δαῖτ’ ἐντυνόμενοι κρέατ’ ὕπτων ἄλλα τ’ ἔπειρον.
οἵ δ’ ὡς οὖν ξείνουσ ίδον, ἀθρόοι ἥλθον ἀπαντες,
χερσίν τ’ ἥσπάζοντο καὶ ἔδριάσθαι ἀνωγον·
πρώτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα καὶ ίδρυσεν παρὰ δαιτὶ^ν
κώεσιν ἐν μαλακοῦσιν, ἐπὶν ψαμάθοις ἀλίησι,
πάρ τε καστιγνήτῳ Θρασυμήδῃ καὶ πατέρι φῷ·
δῶκε δ’ ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ’ οἴνον ἔχενε
χρυσείω δέπαι· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ’ Ἀθηναῖην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·

‘Εῦχο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·
τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἡντήσατε δένρο μολόντες.
αὐτὰρ ἐπὴν σπείσης τε καὶ εὔξεαι, ἡ θέμις ἔστι,
δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον δίομαι ἀθανάτοισιν
εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ’ ἄνθρωποι.
ἄλλα τε ωτερός ἔστιν, ὁμηλική δ’ ἐμοὶ αὐτῷ·
τοῦνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλειστον.’

‘Ως εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἥδεος οἴνου·
χαῖρε δ’ Ἀθηναῖη πεπινυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
οὕνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλειστον.

αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι.

‘Κλέθθι, Ποσειδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρης *gender* 55
ἡμῶν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ νίάστι κῦδος ὅπας,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδουν χαρέσσαν ἀμοιβὴν
σύμπασιν Πυλαίοισιν ἀγακλειτῆς ἐκατόμβης.

δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι, 60
οὐνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν ἣν μελαίνῃ.’

“Ως ἄρ’ ἔπειτ’ ἡράτο καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
ἄς δ’ αὗτως ἡράτο ^{Οδυσσῆος} φίλος νίός.

οἱ δὲ ἐπεὶ ὥππησσαν κρέ^θ ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
μοῖρας δασσάμενοι δαίνυντ^θ ἐρικυδέα δαῖτα.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖς ἄφα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.

‘Νῦν δὴ κάλλιον ἔστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ξένους, οἵ τινες εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησσαν ἐδωδῆς. 70
ὁ ξένοι, τίνες ἔστε; πόθεν πλεῦθ^θ ὑγρὰ κέλευθα;
ἡ τι κατὰ πρῆξιν ἢ μαψιδῶς ἀλάλησθε,
οὐά τε ληιστῆρες, ὑπεὶρ ἄλα, τοί τ’ ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῦσι φέρουτες;’

Telemachus explains to Nestor the reason of their
journey.

Τὸν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὗδα· 75
θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος ^{Αθήνη}
^{θῆχ}, ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο
[ἥδ’ ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν].

“Ω Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος ^{Αχαιῶν},
ἔρεια όππόθεν εἰμέν^θ ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω. *faller* 80
ἡμεῖς ἐξ ^{Ιθάκης} ὑπονητίου εἰλήλουθμεν·
πρῆξις δ’ ηδ’ ἰδίη, οὐ δήμιος, ἦν ἀγορεύω.
πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἦν που ἀκούσω,

δίου Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ποτέ φασι
σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἔξαλαπάξαι. 85
ἄλλους μὲν γάρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
πενθόμεθ', ἥχι ἔκαστος ἀπώλετο λυγρὸν ὅλεθρον,
κείνου δ' αὖ καὶ ὅλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὅππόθ' ὅλωλεν,
εἴβ' ὅ γ' ἐπ' ἡπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν, 95
εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἱ κ' ἐθέλησθα
κείνου λυγρὸν ὅλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὅπωπας
δόφθαλμοῦσι τεοῦσιν, ἢ ἄλλου μῆθον ἄκουσας
πλαζόμενον· περὶ γάρ μιν διξυρὸν τέκε μήτηρ. 95
μηδέ τι μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἥντησας ὅπωπής.
λίστομαι, εἴ ποτε τοί τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὅδυσσεὺς,
ἢ ἔπος ἡὲ τι ἔργον ὑποστὰς ἔξετέλεσσε
δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ'. Αχαιοί· 100
τῶν νῦν μοι μηῆσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπεις.'

Nestor recounts the sufferings of the Greeks after the
fall of Troy.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
‘ὦ φίλ’, ἐπεί μ' ἔμνησας διζύος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἀσχετοὶ νῖες Ἀχαιῶν,
ἡμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον 105
πλαζόμενοι κατὰ ληῆδ', ὅπῃ ἄρξειν Ἀχιλλεὺς,
ἥδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
μαρνάμεθ'· ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅστοι ἄριστοι.
ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρίμος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεὺς,
ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος,
ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος νῖδος, ἄμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντιλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς ἥδε μαχητής· 110
ἄλλα τε πόλλ’ ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακῷ· τίς κεν ἐκεῖνα

πάντα γε μυθήσαιτο καταθιητῶν ἀνθρώπων;

οὐδὲ εἰ πεντάετές γε καὶ ἔξαετες παραμίμων

ἔξερέοις δσα κεῦθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·

πρύ κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.

ἔνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.

ἔνθ' οὖ τίς ποτε μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην .

ἡθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὁδυσσεὺς
παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεὸς, εἰ ἐτεόν γε
κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
ἢ τοι γὰρ μῦθοί γε ἑοικότες, οὐδέ κε φαίης
ἄδρα νεώτερον ὅδε ἐοικότα μυθήσασθαι.

ἔνθ' ἢ τοι εἴως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὁδυσσεὺς
οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
ἀλλ' ἔνα θυμὸν ἔχοντε νόφ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως δχ' ἄριστα γένοιτο.
ἀπτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιό πόλιν διεπέρσαμεν αἶπην,

βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον

Ἀργείοις, ἐπεὶ οὖ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
πάντες ἔσαν· τῷ σφεων πολέες κακὸν οἵτον ἐπέσπον
μήνιος ἔξ δλοῆς γλαυκῶπιδος δβριμοπάτρης,

ἢ τ' ἔριν Ἀτρελῆσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε.

τὰ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,
μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἡέλιον καταδύντα,
οἱ δ' ἡλθον οὖν φ βεβαρηότες υῖες Ἀχαιῶν,
μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἴνεκα λαὸν ἄγειραν.

ἔνθ' ἢ τοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
νόστον μιμήσκεσθαι ἐπ' εύρεα νῶτα θαλάσσης,

οὐδὲ Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐήνδανε· βούλετο γάρ ῥα
λαὸν ἐρυκακέειν, ρέξαι θ' ἱερὰς ἐκατόμβας,
ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἔξακέσαιτο,

νήπιος, οὐδὲ τὸ ἥδη, ὃ οὐ πείτεσθαι ἔμελλεν·
 οὐ γάρ τ' αἴψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
 ὡς τὰ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
 ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσταν ἐυκυνήμιδες Ἀχαιοὶ¹
 ἥχῇ θεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.
 νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὄρμαίνοντες
 ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἥρτε πῆμα κακοῦ·
 ἥώθεν δ' οἱ μὲν νέας ἐλκομεν εἰς ἄλλα δῖαν
 κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα βαθυζώνους τε γυναικας.
 ἥμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 αὖθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
 ἥμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μάλ' ὅκα
 ἐπλεον, ἐπτόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
 ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐρέξαμεν ἵρᾳ θεοῖσιν,
 οἴκαδε ίέμενοι· Ζεὺς δ' οὗ πω μήδετο νόστον,
 σχέτλιος, ὃς δέ τοι πάντας κακὴν ἐπι δεύτερον αὗτις.
 οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας
 ἀμφ' Ὁδυσῆνα ἄνακτα δαίφρονα, ποικιλομήτην,
 αὗτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἵρᾳ φέροντες·
 αὐτὰρ ἔγω σὺν νησὶν δολλέστιν, αἴ μοι ἐπούτο,
 φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον δὲ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
 φεῦγε δὲ Τυδέος νίὸς Ἀρήιος, ὁρσε δέ ταίρους.
 δψὲ δὲ δὴ μετὰ νῦν κλε ἔανθος Μενέλαος,
 ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόσιν ὄρμαίνοντας,
 ἦ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
 νήσους ἐπι Ψυρής, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
 ἦ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἡνεμόεντα Μίμαντα.
 γῆτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ δέ γ' ἡμῖν
 δεῦξε, καὶ ἡνῶγει πέλαγος μέσον εἰς Εὐβοιαν
 τέμνειν, ὅφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
 ὁρτο δέ τοι λιγὺς οὐρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὅκα
 ἐχθυσόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραυντὸν

ἐνσύχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
πολλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες·
τέτρατον ἡμαρ ἔην, δτ' ἐν "Ἀργεῖη μῆνας ἔστας" 180
Τινὲς δέ εἴησαν ἔταροι Διομήδεος ἵπποδάμοιο
ἴστασαν· αὐτὰρ ἐγώ γε Πύλουνδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
οὔρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέκεν ἀῆναι.
ὅς ηλθον, φύλε τέκνουν, ἀπευθῆς, οὐδέ τι οἶδα
κείνων, οὐ τ' ἐσάωθεν 'Αχαιῶν οὐ τ' ἀπόλοντο. 185
οἵστα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
πεύθομαι, ή θέμις ἐστὶ, δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχειριμώρους,
οἷς ἄγ' 'Αχιλλῆς μεγαθύμου φαῖδιμος νίδος,
εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν. 190
πάντας δ' 'Ιδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἔταίρους,
οἱ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὐ τιν' ἀπηγύρα.
'Ατρεύδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε οὐσφιν ἔόντες,
ώς τ' ηλθ' ὡς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὅλεθρον.
ἀλλ' ή τοι κείνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέγισεν, 195
ώς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
ἀνδρὸς, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, δοι πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
[καὶ σὺ, φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρώ καλόν τε μέγαν τε,
ἄλκιμος ἔσσ', ίνα τίς σε καὶ δψιγόνων εὖ εἴπῃ.]' 200

Telemachus despairs of the state of affairs in his home.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηῦδα·
'ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος 'Αχαιῶν,
καὶ λίην κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ 'Αχαιοὶ
οἴσουσι κλέος εὐρὺν καὶ ἐστομένοισι πυθέσθαι.
αἱ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖσεν,
τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
οἵ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται. 205

ἀλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὅλβοι,
πατρὶ τῷ ἐμῷ καὶ ἐμοὶ· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.²

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ
'ῶ φίδ', ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμυησας καὶ ἔειπες,
φασὶ μνήστηρας σῆς μητέρος εἴνεκα πολλοὺς
ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.
εἰπέ μοι ἡὲ ἔκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαοὶ
ἔχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ δμφῆ.
τίς δ' οἶδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθῶν,
ἢ ὃ γε μοῦνος ἔδων, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
εἰ γάρ σ' ὁς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη
ώς τότ' Ὁδυστῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
δῆμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομερ ἄλγε' Ἀχαιοί —
οὐ γάρ πω ἵδον ὁδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
ώς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη —
εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν κήδοιτό τε θυμῷ,
τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.²

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον ηῦδα.
'ῶ γέρον, οὐ πω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι δίω·
λίην γάρ μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει. οὐκ ἀν ἐμοὶ γε
ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὁς ἐθέλοιεν.²

Τὸν δ' αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
'Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἔρκος δδόντων.
ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἀνδρα σαώσαι.
Βουλοίμην δ' ἀν ἐγώ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογῆσας
οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἥμαρ ἰδέσθαι,
ἢ ἐλθῶν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ώς Ἀγαμέμνων
ἄλεθ' ὑπ' Αλγίσθοιο δόλῳ καὶ ἦς ἀλόχοιο.
ἀλλ' ἦ τοι θάνατον μὲν ὅμοίον οὐδὲ θεοὶ περ
καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὅππότε κεν δὴ
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.²

Nestor describes the murder of Agamemnon.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηῦδα·
 'Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ'
 κεύω δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ηὗδη
 φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν.
 τὸν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
 Νέστορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας ηὗδε φρόνιν ἄλλων
 τρὶς γὰρ δή μίν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν,
 ὡς τε μοι ἀθάνατος ἀνδάλλεται εἰσοράσθαι. 245
 ὁ Νέστορ Νηληιάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπες·
 πῶς ἔθαν' Ἀτρεδῆς εὐρυκρείων 'Αγαμέμνων;
 ποῦ Μενέλαος ἦν; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὅλεθρον,
 Αἴγισθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω; 250
 ή οὐκ 'Αργεος ἦν 'Αχαικοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλη
 πλάκετ' ἐπ' ἀνθρώπους, δὲ δὲ θαρσήσας κατέπεφνε;
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
 'τοιγάρ τὴν τοι, τέκνουν, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 ή τοι μὲν τάδε καῦτὸς δίεαι, ὡς κεν ἐτύχθη,
 εἰ ζώντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν 255
 'Ατρεδῆς Τροίηθεν ἵὸν, ξανθὸς Μενέλαος·
 τῷ κέ οἱ οὐδὲ θαυόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχεναν,
 ἀλλ' ἄρα τὸν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
 κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκὰς 'Αργεος, οὐδὲ κέ τὶς μιν
 κλαῦσεν 'Αχαιαδῶν μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον. 260
 ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
 ἡμεθ'. δ' δ' εὔκηλος μυχῷ 'Αργεος ἵπποβότοιο
 πόλλα' 'Αγαμέμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν.
 ή δ' ή τοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς,
 διὰ Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι.
 πάρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνήρ, φῶ πόλλ' ἐπέτελλεν
 'Ατρεδῆς Τροίηνδε κιὼν εἴρυσθαι ἄκοιτιν.
 ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,

δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς τῆσον ἐρήμην
 κάλλιπεν οἰωνοῦσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
 τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
 πολλὰ δὲ μηρὶ ἔκηε θεῶν ίεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
 πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
 ἐκτελέσας μέγα ἔργον, δοῦ ποτε ἐλπετο θυμῷ.
 ἡμεῖς μὲν γὰρ ἂμμα πλέομεν Τροίηθεν λόντες,
 Ἀτρεΐδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν
 ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἴρδον ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνέων,
 ἐνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 οῖς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
 πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὄνητορῶν, δος ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
 νῆα κυβερνήσαι, ὅπότε σπερχοίεν ἄελλαι.
 ὃς δο μὲν ἐνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
 ὅφρ' ἔταρον θάπτοι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῦνος, λὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
 ἐν τηνὸν γλαφυρῆσι, Μαλειάων ὅρος αἰπὺν
 ιξε θέων, τότε δὴ στυγερῆν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀντμένα χεῦε
 κύματά τε τροφόεντα πελώρια, ίσα ὅρεσσιν.
 ἐνθα διατμήξας τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασσεν,
 ἥχι Κύδωνες ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ ρέεθρα.
 ἔστι δέ τις λιστὴ αἰπεῖνα τε εἰς ἄλλα πέτρη
 ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἡεροειδέι πόντῳ,
 ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ρέον ὕθεν,
 ἐς Φαιστὸν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.
 αἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἥλθον, σπουδῇ δ' ἥλυνξαν δλεθρον
 ἀνδρες, ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρῷρείους
 Αλγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἀνεμός τε καὶ ὕδωρ.
 ὃς δο μὲν ἐνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν διγείρων

ηλάτο ξὺν νησὶ κατ' ἀλλοθρόνους ἀνθρώπους
τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά·
ἐπάετες δ' ἡνασσες πολυχρύσοιο Μυκήνης
κτείνας Ἀτρεΐδην, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ. 305
τῷ δέ οἱ δγδοάτῳ κακὸν ἥλυθε δῖος Ὁρέστης
ἀψ ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, δ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
ἡ τοι τὸν κτείνας δαίνην τάφον Ἀργείοισι
μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἴγισθοιο· 310
ἀπῆμαρ δέ οἱ ἥλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
τολλὰ κτήματ' ἄγων, δσα οἱ νέες ἄχθος ἀειραν.

He bids Telemachus to visit Menelaus.

καὶ σὺ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἅπο τῆλ' ἀλάλησο, τι!
κτήματά τε προλιπῶν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὗτῳ ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τησίην ὁδὸν ἔλθης. 315
ἄλλ' ἐις μὲν Μενέλαον ἔγω κέλομαι καὶ ἀνωγα
ἔλθεω κεῦνος γὰρ νέον ἀλλοθεν εἰλήλουθεν,
ἐκ τῶν ἀνθρώπων δθεν οὐκ ἔλποιτο γε θυμῷ
ἔλθεμεν, δν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἀελλαι
ἐις πέλαγος μέγα τοῖον, δθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
ἀπόετες οἰχνεῦνσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε. 320
ἄλλ' θι τινὲς σὺν νηί τε σῆ καὶ σοῖς ἐτάροισιν
εὶς δ' ἔθέλεις πεζὸς, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
πᾶρ δέ τοι υῖες ἐμοὶ, οὐ τοι πομπῆς ἔσονται
ἐις Λακεδαίμονα δῖαν, δθι ἔανθὸς Μενέλαος. 325
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸς, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ.
ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
“Ως ἔφατ’, ἡέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κυέφας ἥλθε.
τῶνι δὲ καὶ μετέειπε θεὺ γλαυκῶπις Ἀθήνη” 330

Athena proposes that they should now take their leave.

‘“Ω γέρον, ἦ τοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
ἀλλ’ ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσθε δὲ οὖν,
ὅφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
σπείσαντες κοίτοι μεδώμεθα· τοῦ γὰρ ὥρη.
ἡδη γὰρ φάσ οἷχεθ’ ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ἔοικε
δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.”

“Ἡ ρά Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ’ ἔκλινον αὐδησάσης.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναι,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ’ ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι·
γλώσσας δ’ ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ’ ἐπέλειβον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῦσάν τ’ ἔπιόν θ’ δσον ἡθελε θυμὸς,
δὴ τότ’ Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδῆς
ἄμφω ιέσθην κολλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ’ αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι·

Nestor would fain keep them: so Telemachus remains.

‘Ζεὺς τό γ’ ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ώς ὑμεῖς παρ’ ἐμέο θοὴν ἐπὶ νῆα κλοιτε
ῶς τέ τεν ἦ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἡὲ πενιχροῦ,
ῳ οὐ τι χλαῖναι καὶ ρήγεα πόλλ’ ἐνὶ οἴκῳ,
οὗτ’ αὐτῷ μαλακῶς οὕτε ξείνοισιν ἐνεύδειν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ρήγεα καλά.
οὐ θην δὴ τοῦδ’ ἀνδρὸς Ὁδυσσῆος φίλος οὐδός
νηὸς ἐπ’ ἵκριόφιν καταλέξεται, ὅφρ’ ἀν ἐγώ γε
ζώω, ἐπειτα δὲ παιῆδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
ξείνουσι ξεινίζειν, ὃς τίς κ’ ἐμὰ δώμαθ’ ἵκηται.”

Τὸν δ’ αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘εὖ δὴ ταῦτα γ’ ἐφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὔτως.
ἀλλ’ οὗτος μὲν νῦν σοι ἄμ’ ἐψεται, ὅφρα κεν εῦδη

σοίσιω ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ τῇ μέλαιναν
εἰμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἔτάρους εἴπω τε ἔκαστα. 360
οὐος γὰρ μετὰ τοῦσι γεραίτερος εὑχομαι εἶναι·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἀνδρες ἔπονται,
πάντες διηγητική μεγαθύμον τηλεμάχοιο.

Ἐνθα κε λεξαίμην κολῃ παρὰ τῇ μελαίνῃ
τὴν ἀτὰρ ἡῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμονες
εἰμ', ἐνθα χρεῖός μοι δφέλλεται, οὖ τι νέον γε,
οὐδὲ δλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεδὺ ικέτο δῶμα,
τέμψουν σὸν δίφρω τε καὶ νιέι δὸς δέ οἱ ιππους,
οἱ τοι ἑλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι.365
370

Athena vanishes; Nestor vows her an offering.

"Ως ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
φίγη εἰδομένη· Θάμβος δ' ἔλε πάντας ιδόντας, 375
θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός, ὅπως ιδεν δφθαλμοῦσι·
Τηλεμάχον δ' ἔλε χείρα, ἐπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δνόμαζεν·
"Ω φίλος, οὖ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔσεπθαι,
εὶ δή τοι νέῳ ώδε θεοὶ πομπῆες ἔπονται.376
οὐ μὲν γάρ τις δδ' ἄλλος 'Ολύμπια δώματ' ἔχόντων,
ἄλλα Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη τριτογένεια,
ἥ τοι καὶ πατέρ' ἔσθλὸν ἐν 'Αργείοισιν ἐτίμα.
ἄλλα, ἀνασσ', Ήηθι, διδωθι δέ μοι κλέος ἔσθλὸν,380
αὐτῷ καὶ παδεσσοι καὶ αἰδοίη παρακολίτι·
τοὶ δ' αὖ ἐγὼ ρέξω βοῦν ἦνιν εὐρύμετωπον,
ἀδμήτην, ἦν οὖ πω ὑπὸ ζυγὸν ἥγαγεν ἀνήρ·
τὴν τοι ἐγὼ ρέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας."

"Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
τοῦσι δ' ἥγεμόνευε Γερήνιος ιππότα Νέστωρ,386
νίάσι καὶ γαμβροῦσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
ἄλλ' ὅτε δώμαθ' ικοντο ἀγακλυτὰ τοῦ ἀνακτος,
ἔξειης ἔσοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,

τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
οἶνου ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
ἀιξεν ταμίῃ καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε·
τοῦ δ' γέρων κρητῆρα κεράσσατο, πολλὰ δ' Ἀθήνη
εὐχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἥθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον, φίλον νιὸν Ὁδυσσῆος θείοιο,
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
πάρ' δ' ἄρ' ἐνυμελίην Πεισίστρατον, ὅρχαμον ἀνδρῶν,
ὅς οἱ ἔτ' ἥθεος παῖδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
αὐτὸς δ' αὐτε καθεῦδε μυχῷ δόμουν ὑψηλοῖο,
τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

Next morning the offering is made.

Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
ὤρυντ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ,
ἐκ δ' ἐλθῶν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξεστοῦσι λίθοισιν,
οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
λευκοὶ, ἀποστήλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἐπὶ μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
ἄλλ' δ μὲν ἥδη κηρὶ δαμεὶς Ἄιδόσδε βεβήκει,
Νέστωρ αὖ τότ' ἐφῖζε Γερήνιος, οὐρος Ἀχαιῶν,
σκῆπτρον ἔχων. περὶ δ' νιες ἀολλέες ἡγερέθοντο
ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε
Περσεύς τ' Ἀρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
τοῖσι δ' ἐπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως,
πᾶρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἴσαν ἄγοντες.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·

‘Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρητίνατ’ ἐέλδωρ,
σφρ’ ἥ τοι πρώτιστα θεῶν ίλάσσομ’ Ἀθήνην,

ἵ μοι ἐναργῆς ἥλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν. 420

ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἵτω, ὅφρα τάχιστα
ἔλθησιν, ἐδάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·

εἰς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆja μέλαιναν
πάντας λῶν ἐτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἶους·

εἰς δ' αὖ χρυσοχόου Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω 425
ἐλθεῖν, ὅφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.

οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέεις, εἴπατε δ' εἴσω
δμωῆσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυγὰ δαῖτα πένεσθαι,
ὅρας τε ἔνδια τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ·

"Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον. ἥλθε μὲν ἄρ
βοῦς 430

ἐκ πεδίου, ἥλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐίσης
Τηλεμάχου ἔταροι μεγαλήτορος, ἥλθε δὲ χαλκεὺς
ὄπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήια, πείρατα τέχνης,
ἄκμονά τε σφύράν τ' εὐποίητόν τε πυράγρην,

οἰσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἥλθε δ' Ἀθήνη 435
ἱρῶν ἀντιόωσα. γέρων δ' ἵππηλάτα Νέστωρ

χρυσὸν ἔδωχ· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.

βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
χέρνιβα δέ σφ' Ἀρητός ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι 440

ἥλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἐτέρη δ' ἔχεν οὐλᾶς
ἐν κανέῳ πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
δᾶν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.

Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἵππηλάτα Νέστωρ
χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ' Ἀθήνη 445
εῖχετ' ἀπαρχόμειος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.

Αὐτὰρ ἐπεί ρ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
ἀπίκα Νέστορος υἱὸς, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
ἥλασεν ἄγχι στάσ· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
ἀχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ' δλόλυξαν 450

θυγατέρες τε ννοί τε καὶ αἰδοίη παράκουτις
Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
οἱ μὲν ἔπειτ’ ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος, δρχαμος ἀνδρῶν.
τῆς δ’ ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἵμα ρύνη, λίπε δ’ δστέα θυμὸς,
αἷψ’ ἄρα μιν διέχεναν, ἄφαρ δ’ ἐκ μηρία τάμνου
πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ’ αὐτῶν δ’ ὡμοθέτησαν.
καὶ δ’ ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ’ αἴθοπα οἶνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ’ αὐτὸν ἔχον πεμπώβιολα χερσίν. 4
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ’ ἐκάη καὶ σπλάγχν’ ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ’ ἄρα τάλλα καὶ ἀμφ’ ὀβελοῦσιν ἔπειραν,
ῷπτων δ’ ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.

Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληιάδαο.
αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχριστεν λίπ’ ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἥδε χιτῶνα,
ἐκ δ’ ἀσαμίνθον βῆ δέμας ἀθανάτοισιν δμοῖος.
πὰρ δ’ ὅ γε Νέστορ’ ἵων κατ’ ἄρ’ ἔζετο, ποιμένι λαῶν.
Οἱ δ’ ἐπεὶ ὥπτησαν κρέ̄ ύπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
δαίνυνθ’ ἔζόμενοι· ἐπὶ δ’ ἀνέρες ἐσθλοὶ δροῦτο
οἶνον οἰνοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.

Telemachus and Peisistratus set out for Sparta.

‘Παῖδες ἔμοι, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
ζεύξαθ’ ύφ’ ἄρματ’ ἄγοντες, ἵνα πρήστησιν ὄδοιο.’

‘Ως ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύνον ἥδ’ ἐπίθοντ
καρπαλίμως δ’ ἔξενξαν ύφ’ ἄρμασιν ὠκέας ἵππους.
ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν
οὕψα τε, οἴα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.

ἀν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βῆστο δίφρον·
 πὰρ δ' ἄρα Νεστορὸς Πεισόστρατος, ὅρχαμος ἀνδρῶν,
 ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσὶ,
 μάστιξεν δ' ἐλάν, τῷ δ' οὐκ ἀέκουτε πετέσθην
 ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
 οἱ δὲ παγημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες. 485

Δύστερό τ' ἡέλιος σκιώωντό τε πᾶσαι ἀγνιαί·
 ἐι Φηρὰς δ' Ἰκοντὸ Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 νέος Ὁρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφείδος τέκε παῖδα.
 ἐνθα δὲ νῦκτ' ἀεσαν, δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν. 490

Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡὼς,
 ἵππους τ' ἐξείγυνντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικὺλ' ἔβαινον·
 [ἐκ δ' ἐλασαν προθύροιο καὶ αιθούσης ἐριδούπου·]
 μάστιξεν δ' ἐλάν, τῷ δ' οὐκ ἀέκουτε πετέσθην.
 ἵσον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον, ἐνθα δ' ἔπειτα
 ἥνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὡκέες Ἰπποι.
 δύστερό τ' ἡέλιος σκιώωντό τε πᾶσαι ἀγνιαί. 495

ἀλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὅλβον,
πατρὶ τῷ ἐμῷ καὶ ἐμοὶ· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.²

Τὸν δ' ἡμείβετε³ ἐπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ
'ῳ φἱλῷ, ἐπειδὴ ταῦτα μὲν ἀνέμυησας καὶ ἔειπες,
φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἴνεκα πολλοὺς
ἐν μεγάροις, δέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.
εἰπέ μοι ἡὲ ἐκῶν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαὸν
ἐχθαλρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ δμφῇ.
τίς δ' οἶδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσται ἐλθὼν,
ἢ ὃ γε μοῦνος ἔδων, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοὶ;
εἰ γάρ σ' ὡς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὡς τότ'⁴ Ὁδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
δῆμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί –
οὐ γάρ πω ἵδον ὥδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη –
εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν κήδοιτό τε θυμῷ,
τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.⁵

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα.
'ῳ γέρον, οὐ πω τοῦτο ἐπος τελέεσθαι δίω.
λίην γὰρ μέγα εἶπες ἄγη μὲν ἔχει. οὐκ ἀν ἐμοὶ γε
ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδὲ εἰ θεοὶ ὡς ἐθέλοιεν.⁶

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
'Τηλέμαχε, ποιόν σε ἐπος φύγεν ἔρκος ὁδόντων.
ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
βουλούμην δ' ἀν ἐγώ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας
οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἡμαρ ἵδεσθαι,
ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
ἄλεθ' ὑπ' Αἴγισθοιο δόλῳ καὶ ἦς ἀλόχοιο.
ἀλλ' ἡ τοι θάνατον μὲν δύοισιν οὐδὲ θεοὶ πέρ
καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, διπότε κεν δὴ
μοῖρος δλοὶ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.⁷

Nestor describes the murder of Agamemnon.

Τὴν δ' αὐ τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηῦδα·
 'Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ· 240
 κείνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ηδη
 φράσταντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν.
 τὸν δ' ἔθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλήσαι καὶ ἐρέσθαι
 Νέστορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας ηδὲ φρόνιν ἄλλων·
 τρὶς γὰρ δή μίν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν, 245
 ὡς τε μοι ἀθάνατος ἑδάλλεται εἰσοράσθαι.
 ὁ Νέστορ Νηληιάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπες·
 πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 ποὺ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὅλεθρον
 Αἴγισθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω; 250
 ή οὐκ Ἀργεος ηεν Ἀχαικοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλη
 πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, δὲ θαρσήσας κατέπεφνε;
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
 'τοιγάρ έγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 ή τοι μὲν τάδε καντὸς δίεαι, ὡς κεν ἐτύχθη, 255
 εὶ ζώσντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηθεν ἵων, ξανθὸς Μενέλαος·
 τῷ κέ οἱ οὐδὲ θαυόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
 ἀλλ' ἄρα τὸν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
 κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκὰς Ἀργεος, οὐδέ κέ τὶς μιν 260
 κλαύσεν Ἀχαιιάδων· μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
 ἥμεις μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
 ἥμεθ· δ' δ' εὔκηλος μυχῷ Ἀργεος ἵπποβότοιο
 πόλλα· Ἀγαμέμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν.
 ή δ' ή τοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς, 265
 δια Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι.
 πάρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ, φι πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηνδε κιῶν εἴρυσθαι ἄκοιτιν.
 ἄλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,

δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην
 κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
 τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν δινδε δόμονδε.
 πολλὰ δὲ μηρί² ἔκηε θεῶν ιεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
 πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
 ἐκτελέσας μέγα ἔργον, δοῦ ποτε ἐλπετο θυμῷ. 275
 ἡμεῖς μὲν γὰρ ἀμα πλέομεν Τροίηθεν ίόντες,
 Ἀτρεδῆς καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
 ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἵρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνέων,
 ἐνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 οἰς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε, 280
 πηδάλιον μετὰ χερσὸν θεούσης τηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὁντορέδην, δος ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
 νῆα κυβερνῆσαι, δύότε σπερχοίεν ἄελλαι.
 ὃς δο μὲν ἐνθα κατέσχετ³, ἐπειγόμενός περ ὄδοιο,
 ὅφρ⁴ ἔταρον θάπτοι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν. 285
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος, ἵδην ἐπὶ οἴνοπα πόντου
 ἐν τηνσὶ γλαφυρῆσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
 ἵξε θέων, τότε δὴ στυγερῆν ὄδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀντμένα χεῦε
 κύματά τε τροφόεντα πελώρια, ίσα ὅρεσσιν. 290
 ἐνθα διατμήξας τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασσεν,
 ἥχι Κύδωνες ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ ρέεθρα.
 ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἄλα πέτρη
 ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἡεροειδέι πόντῳ,
 ἐνθα Νότος μέγα κύμα ποτὶ σκαιὸν ρίον ὠθεῖ, 295
 ἐς Φαιστὸν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κύμ⁵ ἀποέργει.
 αἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἥλθον, σπουδῆ δ' ἥλυξαν ὅλεθρον
 ἀνδρες, ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρῷείους
 Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἀνεμός τε καὶ ὕδωρ. 300
 ὃς δο μὲν ἐνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ὡγείρων

ιλάτο ξὺν νηυσὶ κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους
τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἰκοθε λυγρά·
ἐπτάετες δ' ἡνασσει πολυχρύσοιο Μυκήνης
κτείνας Ἀτρεΐδην, δέδημητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ. 305
τῷ δέ οἱ δγδοάτῳ κακὸν ἥλυθε δῖος Ὁρέστης
ἀψ ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
ἥ τοι τὸν κτείνας δαίνν τάφον Ἀργείοισι
μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἴγισθοιο· 310
ἀπῆμαρ δέ οἱ ἥλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαιος,
πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὃσα οἱ νέες ἄχθος ἀειραν.

He bids Telemachus to visit Menelaus.

καὶ σὺ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο, *my dear*
κτήματά τε προλιπῶν ἀνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὗτο ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι 315
κτήματα δαστάμενοι, σὺ δὲ τηνσίῃν ὁδὸν ἔλθης.
ἄλλ' ἐς μὲν Μενέλαιον ἔγῳ κέλομαι καὶ ἄνωγα
ἔλθειν κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν,
ἐκ τῶν ἀνθρώπων ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
ἔλθεμεν, ὃν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἀελαι 320
ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδὲ οἰωνοὶ
ἀντότες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
ἄλλ' οὐτοῦ σὺν σῇ τε σῆ καὶ σοῖς ἔτάροισιν·
εἰ δ' ἔθέλεις πεζὸς, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
πᾶρ δέ τοι υῖες ἐμοὶ, οἵ τοι πομπῆes ἔπονται 325
ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ἔανθὸς Μενέλαιος.
λίστεσθαι δέ μιν αὐτὸς, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπη.
ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπινυμένος ἐστίν.²
“Ως ἔφατ', ἡέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κυέφας ἥλθε.
τοῦτο δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη” 330

Athena proposes that they should now take their leave.

“Ω γέρον, ἦ τοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
ἀλλ’ ἄγε τάμυνετε μὲν γλώσσας, κεράασθε δὲ οἶνον,
ὅφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
σπείσαντες κοίτοι μεδώμεθα· τοῦ γὰρ ὥρη.
ἴδη γὰρ φάσι οἰχεθ’ ὑπὸ ζόφουν, οὐδὲ ἔοικε
δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.”

“Η ρά Διὸς θυγάτηρ, τοὺς δ’ ἔκλυνον αὐδησάσης.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναι,
κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῦ,
νώμησαν δ’ ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι·
γλώσσας δ’ ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ’ ἐπέλειβον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ’ ἔπιόν θ’ ὅσον ἥθελε θυμὸς,
δὴ τότ’ Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδῆς
ἄμφω ιέσθην κολῆην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ’ αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι·”

Nestor would fain keep them: so Telemachus remains.

“Ζεὺς τό γ’ ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ώς ὑμεῖς παρ’ ἐμεῦ θοὴν ἐπὶ νῆα κλοιτε
ώς τέ τεν ἦ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἡὲ πενιχροῦ,
ῳδὲ τι χλαῖναι καὶ ρήγεα πόλλ’ ἐνὶ οἴκῳ,
οὐν’ αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεῦδειν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ρήγεα καλά.
οὐδὲ θην δὴ τοῦδ’ ἀνδρὸς Ὁδυσσῆος φίλος νίὸς
νηὸς ἐπ’ ἵκριόφιν καταλέξεται, ὅφρ’ ἀν ἐγώ γε
ζώω, ἐπειτα δὲ παιῆδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
ξείνουσι ξεινίζειν, ὃς τίς κ’ ἐμὰ δώμαθ’ ἵκηται.”

Τὸν δ’ αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
“εὖ δὴ ταῦτά γ’ ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως.
ἀλλ’ οὐτος μὲν νῦν σοι ἄμ’ ἔψεται, ὅφρα κεν εῦδη

σούσιω ἐνὶ μεγάροισιν· ἔγὼ δ' ἐπὶ μῆτρα μέλαιναν
εἰμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἐτάρους εἴπω τε ἔκαστα. φρονθιστείει
οἷος γὰρ μετὰ τοῦσι γεραίτερος εὑχομαι εἶναι·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἀνδρες ἔπονται,
πάντες διηγητική μεγαθύμον Τηλεμάχοιο.

ἐνθα κε λεξαίμην κολῃ παρὰ νηὶ μελαινῇ
νῦν ἀτὰρ ἡῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμονες
εἰμ', ἐνθα χρεῖός μοι διέλλεται, οὐ τι νέον γε,
οὐδὲ δλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεδυν ἵκετο δῶμα,
πέμψον σὸν δίφρῳ τε καὶ νίεῖ· δὸς δέ οἱ ἵππους,
οἱ τοι ἑλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι.' 370

Athena vanishes; Nestor vows her an offering.

"Ως ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
φίγη εἰδομένη· Θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας, λέαν Σταθμού
θαύμαζεν δ' δι γεραιός, ὅπως ἴδεν διφθαλμοῖσι·
Τηλεμάχον δ' ἔλε χεῖρα, ἐπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυόμαζεν·
"Ω φίλος, οὐ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔσεσθαι,
εἰ δή τοι νέφωδε θεοὶ πομπῆες ἔπονται. 376
οὐ μὲν γάρ τις δόδις ἄλλος Ὄλυμπια δώματ' ἔχόντων,
ἄλλα Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη τριτογένεια,
ἢ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
ἄλλα, ἀνασσ', Δηθοὶ, διδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν,
πιτῷ καὶ παῖδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτῃ·
σοὶ δ' αὖ ἔγὼ ρέξω βοῦν ἦνιν εὐρύμέτωπον,
ἀδητην, ἦν οὖ πω ὑπὸ ζυγὸν ἥγαγεν ἀνήρ·
τὴν τοι ἔγὼ ρέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.'

"Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
τοῦσι δ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ, 386
νίάσι καὶ γαμβροῦσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
ἄλλ' ὅτε δώμαθ' ἱκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἀνακτος,
ἔξειης ἔσοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,

τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέραστεν
οἶνον ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
ῶιξεν ταμίη καὶ ἀπὸ κρήδεμνου ἔλυσε·
τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράστατο, πολλὰ δ' Ἀθήνη
εὐχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἥθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὁδυσσῆος θείου,
τρητοῖς ἐν λεχέεσπιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
πὰρ δ' ἄρ' ἐνυμμελίην Πεισίστρατον, ὅρχαμον ἀνδρῶν,
ὅς οἱ ἔτ' ἥιθεος παῖδων ἦν μεγάροισιν.
αὐτὸς δ' αὗτε καθεῦδε μυχῷ δόμου νψηλοῖο,
τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐηγίνη.

Next morning the offering is made.

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
ἄρντ' ἄρ' ἔξεινήφι Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ,
ἐκ δ' ἐλθῶν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων νψηλάων
λευκοὶ, ἀποστλίβοντες ἀλείφατος· οἵσι ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἔζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαυτος·
ἀλλ' δ μὲν ἥδη κηρὶ δαμεὶς Ἄϊδόσδε βεβήκει,
Νέστωρ αὖ τότ' ἔφιζε Γερήνιος, οὔρος Ἀχαιῶν,
σκῆπτρον ἔχων. περὶ δ' υἱες ἀολλέες ἥγερέθοιτο
ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε
Περσεύς τ' Ἀρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
τοῖσι δ' ἔπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως,
πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶσαν ἄγοντες.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·

"Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρητήνατ' ἐέλδωρ,
σφρο' ἥ τοι πρώτιστα θεῶν ἴλασσομ' Ἀθήνην,

390

405

410

415

ἢ μοι ἐναργῆς ἥλθε θεοῦ ἐς δᾶῖτα θάλειαν. 420

ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίουν ἐπὶ βοῦν ἵτω, ὅφρα τάχιστα
ἔλθησιν, ἐδάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
εἰς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
πάντας ἵων ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους·
εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω 425
ἥλθεῖν, ὅφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέεις, εἴπατε δ' εἴσω
δμωῆσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυγὰ δᾶῖτα πένεσθαι,
ἔδρας τε ἔνδια τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.⁹

"Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον. ἥλθε μὲν ἀρ
βοῦς 430

ἐκ πεδίου, ἥλθον δὲ θοῆς παρὰ νῆὸς ἔίσης
Τηλεμάχου ἔταροι μεγαλήτορος, ἥλθε δὲ χαλκεὺς
ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκία, πείρατα τέχνης,
ἄκμονά τε αφύράν τ' εὐποίητόν τε πυράγρην,
οἰσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἥλθε δ' Ἀθήνη 435
ἱρῶν ἀντιώσα. γέρων δ' ἵππηλάτα Νέστωρ
χρυσὸν ἔδωχ· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχενεν
ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.
βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
χέρνιβα δέ σφ' "Αρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι 440
ἥλυθεν ἐκ θαλάμῳ φέρων, ἐτέρη δ' ἔχεν οὐλὰς
ἐν κανέψῳ πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
δῆνυν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.
Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἵππηλάτα Νέστωρ
χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ' Ἀθήνη 445
εὔχετ' ἀπαρχόμειος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.

Αὐτὰρ ἐπεί ρ' εὗξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐτίκα Νέστορος υἱὸς, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
ἥλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ' ὀλόλυχαν 450

θυγατέρες τε ννοὶ τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
 Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
 ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πειστρατος, δρχαμος ἀνδρῶν.
 τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς, 455
 αῖψ' ἄρα μιν διέχεναν, ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
 δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὡμοθέτησαν.
 καὶ δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
 λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν. 460
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 μίστυλλόν τ' ἄρα τἄλλα καὶ ἀμφ' διβελοῦπιν ἐπειραν,
 ὕπτων δ' ἀκροπόρους διβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.

Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
 Νέστορος δπλοτάτη θυγάτηρ Νηληιάδαο. 465
 αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαῖῳ,
 ἀμφὶ δέ μιν φάρος καλὸν βάλεν ἡδὲ χιτῶνα,
 ἔκ δ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν δμοῖος.
 πὰρ δ' ὅ γε Νέστορ' ἵων κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένι λαῶν.

Οἱ δ' ἐπεὶ ὕπτησαν κρέα ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο, 470
 δαινυνθ' ἔζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὅροντο
 οἶνον οἰνοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσι δὲ μύθων ἡρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.

Telemachus and Peisistratus set out for Sparta.

‘Παιδες ἐμοὶ, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους 475
 ζεύξαθ’ ὑφ’ ἄρματ’ ἄγοντες, ἵνα πρήσησιν ὁδοῖο.’

‘Ως ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἡδὲ ἐπίθοντο,
 καρπαλίμως δ’ ἔζευξαν ὑφ’ ἄρμασιν ὡκέας ἵππους.
 ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν
 σύρα τε, οἵα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆς. 480

ἀν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσετο δίφρον·
 πάρ δ' ἄρα Νεοτορβῆς Πεισόστρατος, δρχαμος ἀνδρῶν,
 ἐς δίφρον τ' ἀνέθαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσὶ,
 μάστιξεν δ' ἔλαν, τὰ δ' οὐκ ἀέκουτε πετέσθην
 ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
 οἱ δὲ παυμημέριοι σεῦον ἅνγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.

485

Δύσετό τ' ἡέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαῖ·
 ἐς Φηρὰς δ' Ἰκοντὸ Διοκλῆσ ποτὶ δῶμα,
 νέος Ὁρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 ἔνθα δὲ νύκτ' ἀεσαν, δὲ τοῖς πάρ ξείνια θήκεν.

490

Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
 ἵππον τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἀρματα ποικὺλ' ἔβαινον·
 [ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·]
 μάστιξεν δ' ἔλαν, τὰ δ' οὐκ ἀέκουτε πετέσθην.
 ξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρου, ἔνθα δ' ἐπειτα
 ἥνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὥκεες Ἰπποι.
 δύσετό τ' ἡέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαῖ.

495

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ.

Tὰ ἐν Λακεδαιμονι.

Telemachus and his friend are welcomed by Menelaus

Οἱ δ' Ἰξον κοῦλην Λακεδαιμονα κητώεσσαν,
πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
τὸν δ' εὐρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν
νιέος ἡδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος φέντοιο
τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ρήξηνορος νιέι πέμπεν·
ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοί γάμον ἔξετέλειον.
τὴν ἄρ' ὅ γ' ἐνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων προτὶ ἀστυ περικλυτὸν, οἶσιν ἄνασσεν.
νιέι δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἥγετο κούρην,
ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
ἐκ δουλης· Ἐλένη δὲ θεοί γόνον οὐκέτ' ἔφαινον,
ἐπεὶ δὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινὴν,
Ἐρμιόνην, ἦ εἴδος ἔχε χρυσέης Ἀφροδίτης.

“Ως οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
γείτονες ἡδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
μολπῆς ἔξαρχοντος ἐδίνευον κατὰ μέσσους.

Τὼ δ' αὐτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππῳ,
Τηλέμαχός θ' ἥρως καὶ Νέστορος διγλαῦς νὺν,

σῆσαν· δ δὲ προμολῶν ἔτετο κρείων Ἐτεωνεὺς,
ὅτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο,
βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
ἀγχοῦ δ' ἵσταμενος ἐπεια πτερόεντα προσηύδα·

25

‘Ξείνω δή τινε τώδε, διοτρεφὲς ὁ Μενέλαος,
ἀνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἔικτον.
ἄλλ' εἴπ' ἡ σφαιν καταλύσομεν ὥκεας ἵππους,
ἢ ἄλλον πέμπωμεν ἴκανέμεν, ὃς κε φιλήσῃ.’

Τὸν δὲ μέγ' ὁχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

30

‘οὐ μὲν νήπιος ἥσθα, Βοηθοῦδη Ἐτεωνεῦ,
τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πάις ὁς νήπια βάζεις.
ἡ μὲν δὴ υἱοι ξεινήια πολλὰ φαγόντε
ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ’, αἵ κέ ποθι Ζεὺς
ἔξοπίσω περ παύσῃ δικύνος. ἀλλὰ λύ’ ἵππους
ξείνωι, ἐς δ’ αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοιυηθῆναι.’

35

‘Ως φάθ’, δ δὲ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ’ ἄλλους
ὅτρηροὺς θεράποντας δμὰ σπέσθαι ἐοὶ αὐτῷ.
οἱ δ’ ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας,
καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ’ ἵππείησι κάπησι,
πάρ δ’ ἔβαλον ζείας, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν,
ἱρματα δ’ ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανῶντα,
αὐτοὺς δ’ εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.

40

ὣς τε γάρ ἡείσου αἴγλη πέλεν ἡὲ σελήνης
δῶμα καθ’ ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν δρώμενοι δφθαλμοῖσιν,
ἐς ῥ’ ἀσαμίνθους βάντες ἐνξέστας λούσαντο.
τοὺς δ’ ἐπεὶ οὖν δμωὰλ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δ’ ἄρα χλαίνας οὐλας βάλον ἡδε χιτῶνας,
ἐς ῥὰ θρόνους ἔζοντο παρ’ Ἀτρεῦδην Μενέλαον.
χέρνιβα δ’ ἀμφίπολος προχώφ ἐπέχενε φέρουσα
καλῇ χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,

45

50

νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλον ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
[δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.]
τῷ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

‘Σίτου θ’ ἄπτεσθον καὶ χαίρετον. αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσαμένω εἰρητόμεθ’ οὐ τινές ἐστον
ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
ἀλλ’ ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων
σκηπτούχων, ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.’

‘Ως φάτο, καὶ σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν
ὅπτ’ ἐν χερσὶν ἔλῶν, τά δά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
οἱ δ’ ἐπ’ ὀνείαθ’ ἐτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱὸν,
ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ’ οἱ ἄλλοι·

Telemachus admires the beauties of the palace.

‘Φράζεο, Νεστορὸντη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένῃ θυμῷ,
χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δώματα ἡχήεντα,
χρυσοῦ τ’ ἡλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ηδὸν ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ’ Ὁλυμπίου ἔνδοθεν αὐλὴ,
δῆστα τάδ’ ἀσπετα πολλά· σέβας μ’ ἔχει εἰσορόωντα.’

Τοῦ δ’ ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
καὶ σφεας φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

Menelaus, in replying, mentions the name of Odysseus

‘Τέκνα φίλοι’, ή τοι Ζηνὸν βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι
ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ’ ἔασιν·
ἀνδρῶν δ’ ή κέν τις μοι ἐρίσσεται, ηὲ καὶ οὐκὶ,

κτήμασιν. ή γὰρ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
ἡγαγόμην ἐν νησὶ καὶ δύδοάτῳ ἔτει ἥλθον·
Κύπρον Φοιωίκην τε καὶ Αἴγυπτίους ἐπαληθεῖς,
Αἰθίοπάς θ' ἵκόμην καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβοὺς
καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἀφαρ κεραοὶ τελέθουσι. 85
τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
ἔνθα μὲν οὔτε ἀναξ ἐπιδεῦης οὔτε τι ποιμὴν
τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῦ γάλακτος,
ἀλλ' αἱεὶ παρέχουσιν ἐπηγετανὸν γάλα θῆσθαι.
εἰς ἐγὼ περὶ κείνα πολὺν βίοτον συναγείρων 90
ἡλώμην, τείωσ' μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἐπεφνε
λάθρη, δωωιστή, δόλω φονεὺς ἀλόχοιο·
ὅς οὖ τοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκούμεν, οἵ τινες ὑμῖν
εἰσὶν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον
εὑ μάλα ναιετάοντα, κεχαιδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά. 95
ῶν ὅφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
ναίειν, οἱ δ' ἀνδρες σύρι ἐμμεναι, οἱ τότ' ὅλοι οὗτοι.
Τροίη ἐν εὐρείῃ, ἐκὰς Ἀργεος ἴπποβότοιο.
ἀλλ' ἐμπῆς πάντας μὲν δύνρόμενος καὶ ἀχεύων 100
πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
ἄλλοτε μέν τε γόφ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὗτε
παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῦ γόφοιο.
τῶν πάντων οὐ τόσσον δύνρομαι, ἀχινύμενός περ,
ώς ἐνδε, δις τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν 105
μνωομένῳ, ἐπεὶ οὖ τις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν
διστ' Ὁδυσσεὺς ἐμόγησε καὶ ἥρατο. τῷ δ' ἄρ' ἐμελλεν
αὐτῷ κήδε ἐσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
κείνου, δπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ἔδμεν,
ζώει ὃ γ' ή τέθηκεν. δύνρονται νύ που αὐτὸν 110
Λαέρτης θ' δ γέρων καὶ ἔχέφρων Πηνελόπεια
Τηλέμαχός θ', δν ἐλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ?

which makes Telemachus weep.

“Ως φάτο, τῷ δ’ ἄρα πατρὸς ὑφ’ Ἰμερον ὥρσε γύοι
δάκρυ δ’ ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσ
χλαῖναι πορφυρέην ἄντ’ ὀφθαλμοῦν ἀνασχῶν
ἀμφοτέρησιν χερσί. νόησε δέ μιν Μενέλαος,
μερμήριξε δ’ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἥε μιν αὐτὸν πατρὸς ἔάσειε μνησθῆναι,
ἥ πρωτ’ ἔξερέοιτο ἔκαστά τε πειρήσαιτο.

Helen notices how like Telemachus is to Odysseus

Ἐλος δ’ ταῦθ’ ὕρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἐκ δ’ Ἐλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑφορόφοιο
ἡλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα.
τῇ δ’ ἄρ’ ἄμ’ Ἀδρήστῃ κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἔριοιο,
Φυλὼ δ’ ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκεν
Ἀλκάνδρη, Πολύζοιο δάμαρ, ὃς ἔναι’ ἐνὶ Θήβῃς
Αἴγυπτίῃς, ὅθι πλεῦστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται·
ὅς Μενελάῳ δῶκε δύ’ ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῦν τάλαιτα.
χωρὶς δ’ αὖθ’ Ἐλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα·
χρυσέην τ’ ἡλακάτην τάλαρόν θ’ ὑπόκυκλον ὅπασσεν
ἀργύρεον, χρυσῷ δ’ ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.
τόν δέ οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα
τήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ’ αὐτῷ
ἡλακάτη τετάνυστο ἰδινεφὲς εἶρος ἔχουσα.
ἔζετο δ’ ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἤεν.
αὐτίκα δ’ ἦ γ’ ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἔκαστα·
‘”Ιδμεν δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, οἵ τινες οἵδε
ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἵκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
ψεύσομαι, ἦ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
οὐ γάρ πώ τινά φημι ἐοικότα ὥδε ὕδεσθαι

οὐτ' ἀνδρ' οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,
ώς δύ 'Οδυσσῆος μεγαλήτορος υἱοῦ ἔοικε,
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
κένως ἀνὴρ, δτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἴνεκ' Ἀχαιοὶ¹⁴⁵
ἥλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν δρμαίνουτες.'

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
'οὗτοι νῦν καὶ ἔγὼ νοέω, γύναι, ως σὺ ἐίσκεις'
κείνου γὰρ τοιούτοις πόδες τοιαῦτες τε χεῖρες
δόθαλμῶν τε βολαλ κεφαλή τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται.¹⁵⁰
καὶ νῦν ἡ τοι ἔγὼ μεμυημένος ἀμφ' Ὀδυσῆι
μυθεόμην, δσα κεώνος διζύσας ἐμόγησεν
ἀμφ' ἐμοὶ, αὐτὰρ δ πικρὸν ὑπ' ὀδφρύσι δάκρυνον εἶβε,
χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀδφθαλμοῦν ἀνασχών.'

Pelistratus informs them who he and his friend are.

Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηῦδα·¹⁵⁵
'Ατρεῦδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὅρχαμε λαῶν,
κείνου μέν τοι δύ νίδος ἐτήτυμον, ως ἀγορεύεις'
ἄλλὰ σαόφρων ἐστὶ, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ
ῶδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον ἐπεσθολίας ἀναφαίνειν
ἄτα σέθεν, τοῦ νῷ θεοῦν ως τερπόμεθ' αὐδῆ.¹⁶⁰
αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ
τῷ ἀμα πομπὸν ἐπεσθαι· ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
ὅφρα οἱ ἡ τι ἔπος ὑποθήσεαι ἡέ τι ἔργον.
πολλὰ γὰρ ἄλγε ἔχει πατρὸς παῖς οἰχομένοιο
ἐν μεγάροις, φὶ μὴ ἄλλοι ἀσσητῆρες ἔωσιν,¹⁶⁵
ώς νῦν Τηλεμάχῳ δ μὲν οἴχεται, οὐδὲ οἱ ἄλλοι
εἰσ' οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.'

Old memories make them all weep.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
'ὦ πόποι, η μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ

Ίκεθ', ὃς εἴνεκ' ἐμένο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·
 καὶ μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
 Ἀργείων, εἰ τῶν ὑπείρ ἄλλα νόστον ἔδωκε
 τηνυστὸν θοῆσι γενέσθαι Ὄλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
 καὶ κέ οἱ Ἀργεῖ νάστα πόλιν καὶ δώματ' ἔτενξα,
 ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκει φῖ
 καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἔξαλαπάξας,
 αἱ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ· οὐδὲ κεν ἡμέας
 ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
 πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
 ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάστεσθαι θεὸς αὐτὸς,
 ὃς κεῖνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.

“Ως φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὥρσε γόδιο.
 κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἐλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
 οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχειν ὅστε·
 μηῆσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 τόν ρ' Ἡοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.
 τοῦ δ' γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεια πτερόειτ' ἀγόρευεν.”

“Ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε βροτῶν πεπινμένον εἴναι
 Νέστωρ φάσχ' ὃ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῦ
 [οἶσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν],
 καὶ νῦν, εἴ τι που ἔστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἐγώ γε
 τέρπομ' διδυρόμενος μεταδόρπιος, ἀλλὰ καὶ Ἡῶς
 ἔστεται ἡριγένεια· νεμεσοῦμαί γε μὲν οὐδὲν
 κλαίειν δεῖς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπη.
 τοῦτό νυν καὶ γέρας οἶον διζυροῦσι βροτοῦσι,
 κείρασθαί τε κόμην βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
 καὶ γὰρ ἐμὸς τέθητκεν ἀδελφεὸς, οὗ τι κάκιστος
 Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἐγώ γε
 γῆντησ' οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέπθαι.

'Αυτίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν ἥδε μαχητήν.'

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

'ὦ φῦλον, ἐπεὶ τόσα εἶπες δοῦλον πεπυνυμένος ἀνὴρ
ἔποι καὶ ρέξειε, καὶ δις προγενέστερος εἶη'

τούσιν γάρ καὶ πατρὸς, διὸ καὶ πεπυνυμένα βάζεις.

ἡὲνα δὲν ἀργυρωτος γόνος ἀνέρος φίλος τε Κρονίων

ἀλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε,

ἥς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἡματα πάντα,

ἀπὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,

νίκας αὖ πινυτούσι τε καὶ ἔγχεσιν εἴναι ἀρίστους.

ἥμεις δὲν κλαυθμὸν μὲν ἔάσομεν, δις πρὶν ἐτύχθη,

δόρπου δὲν ἔξαντις μυησώμεθα, χερσὶ δὲν ἐφ' ὕδωρ

χεινώτων. μῆθοι δὲν καὶ ἡῶθέν περ ἔσονται

Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.'

215 "Ως ἔφατ", 'Ασφαλίων δὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχενεν,
διηρῆδε θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.

οἱ δὲν ἐπ' δυείαθ' ἔτοῦμα προκείμενα χεῖρας ζαλλον.

Helen mixes an opiate in the wine,

"Ἐνθ' αὖτ' ἄλλον ἐνόησον" 'Ελένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·

αὐτίκ' ὅρον εἰς οἰνον βάλε φάρμακον, ἔνθειν ἔπινον,

ηπειθέσι τὸν ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.

δις τὸ καταβρόξειεν, ἐπὶην κρητῆρι μιγείη,

οὐδὲν κεν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,

οὐδὲν εἴσι οἱ κατατεθναΐη μῆτηρ τε πατήρ τε,

οὐδὲν εἴσι οἱ προπάροιθεν ἀδελφεδον ἡ φῦλον υἱὸν

χαλκῷ δηισφεν, διὸ δόφθαλμοῖσιν ὅρῳτο.

τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,

ἐσθλὰ, τὰ οἱ Πολεύδαμνα πόρεν, Θῶνος παράκοιτις,

Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα

φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ

λυγρά·

220
225
230

Ιητρὸς δὲ ἔκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
ἀνθρώπων· ἡ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
αὐτὰρ ἐπεὶ ᾧ ἐνέήκε κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
ἔξαντις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·

‘Ατρείδη Μενέλαις διοτρεφὲς ἥδε καὶ οὐδὲ
ἀνδρῶν ἐσθλῶν παιδες· ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῦ· δύναται γὰρ ἀπαντο
ἡ τοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι
καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἔοικότα γὰρ καταλέξω.

and tells the tale of Odysseus in disguise.

πάντα μὲν οὐκ ἀν ἔγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
ὅσσοι 'Οδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι·
ἄλλ' οἶν τοδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
δῆμφ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοῖ.
αὐτὸν μιν πληγῇσιν ἀεικελίησι δαμάσσας,
σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὕμοισι βαλῶν, οἰκῇ ἔοικὼς,
ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν·
ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἦισκε
δέκτη, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νησὶν Ἀχαιῶν.
τῷ ἵκελος κατέδυ Τρώων πόλιν, οἱ δ' ἀβάκησαν
πάντες· ἔγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγυνων τοῖον ἔόντα,
καὶ μιν ἀνηρώτων· δέ δὲ κερδοσύνη ἀλέεινεν.
ἄλλ' ὅτε δή μιν ἔγὼ λόεον καὶ χρῦον ἐλαῖφ,
ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσα, καὶ ὕμοσα καρτερὸν ὅρκον
μὴ μὲν πρὶν 'Οδυσῆα μετὰ Τρώεστον ἀναφῆναι,
πρὶν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι,
καὶ τότε δή μοι πάντα νόσου κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκει χαλκῷ
ἥλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἥγαγε πολλήν.
ἐνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
χαῖρ', ἐπεὶ ἥδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι

ἀψ οἰκόνδ', ἀτην δὲ μετέστενον, ήν 'Αφροδίτη
δῶχ', δτε μ' ἦγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἵης,
παιδά τ' ἐμὴν νοσφισταμένην θάλαμόν τε πόσιν τε
οὐ τευ δευόμενον, σῦντ' ἀρ φρένας οὔτε τι εἶδος.'

The story of the wooden horse.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· 265
'ναὶ δὴ ταῦτα γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἡδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
ἀλλ' οὖ πω τοιοῦτον ἐγὼν ἵδον δφθαλμοῦσιν
οίον 'Οδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ. 270
οίον καὶ τοδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
ἴππῳ ἔνι ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
'Αργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
ἡλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κύδος δρέξαι· 275
καὶ τοι Δηίφοβος θεοείκελος ἔσπετ' ίούσῃ.
τρὶς δὲ περίστειξας κοῦλον λόχον ἀμφαφόωσα,
ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δανῶν δυνόμαζες ἄριστους,
πάντων 'Αργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοίσιν.
ἄπταρ ἐγὼ καὶ Τυδεῖδης καὶ δῖος 'Οδυσσεὺς 280
ημενοι ἐν μέσσοισιν ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
νῶι μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν δρμηθέντε
ἡ ἔξελθέμεναι, ἡ ἔνδοθεν αἰψύν πάκοῦσαι·
ἀλλ' 'Οδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ιεμένω περ.
[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἱες 'Αχαιῶν, 285
'Αυτικλος δὲ σέ γ' οῖος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
ἡθελεν· ἀλλ' 'Οδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε
νωλεμέως κρατερῆσι, σάωσε δὲ πάντας 'Αχαιοὺς,
τόφρα δ' ἔχ' ὅφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς 'Αθήνη.]'
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 290

‘Ατρεῖδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὅρχαμε λαῶν,
ἄλγιον· οὐ γάρ οὖ τι τάδ’ ἥρκεσε λυγρὸν ὅλεθρον,
οὐδ’ εἴ οἱ κραδῆ γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
ἀλλ’ ἄγετ’ εἰς εὐνὴν τράπεθ’ ἡμέας, δόφρα καὶ ἥδη
ὕπνῳ υπὸ γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.’

295

“Ως ἔφατ’, ‘Αργείη δ’ ‘Ελένη δμωῆσι κέλευσε
δέμνιν’ ὑπ’ αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ρήγεα καλὰ
πορφύρε’ ἐμβαλέειν, στορέσαι τ’ ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ’ ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
αἱ δ’ ἵσταν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὸν ἔχουσαι, 300
δέμνια δὲ στόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ.
οἱ μὲν ἄρ’ ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμῆσαντο,
Τηλέμαχός θ’ ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς νιός·
‘Ατρεῖδης δὲ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
πᾶρ δ’ ‘Ελένη τανύπεπλος ἐλέξατο, δῖα γυναικῶν. 305

Next day Telemachus tells Menelaus his troubles and asks for his guidance.

“Ημος δ’ ἥριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος ‘Ηῶς,
ὤρυντ’ ἄρ’ ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
εἴματα ἐσσάμενος, περὶ δὲ ξέφος δὲν θέτ’ ὕμω,
ποστὶ δ’ ὑπὸ λιπαροῦσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
βῆ δ’ ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἀντην, 310
Τηλεμάχῳ δὲ παρίζεν ἔπος τ’ ἔφατ’ ἐκ τ’ ὀνόμαζε·

‘Τίπτε δέ σε χρειώ δεῦρ’ ἥγαγε, Τηλέμαχ’ ἥρως,
ἐς Λακεδαιμονα δῖαν, ἐπ’ εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
δῆμιον, ἥ ἰδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπεις?’

Τὸν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηὔδα· 315
‘Ατρεῖδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὅρχαμε λαῶν,
ἥλινθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
ἐσθίετα μοι οἶκος, δλωλε δὲ πίονα ἔργα,
δυσμενέων δ’ ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οὐ τέ μοι αἰεὶ

μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς,
μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
τούνεκα μὲν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἱ̄ κ' ἐθέλησθα
κείνου λυγρὸν δλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὅπωπας
δόθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἡ̄ ἄλλου μῦθον ἀκουσας
πλαζομένου· περὶ γάρ μιν διξυρὸν τέκε μήτηρ. 325
μηδὲ τέ μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον δπως ἥντησας δπωπῆς.
λίστομαι, εἴποτέ τοί τι πατήρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὁδυσσεὺς,
ἡ̄ ἔπος ἡ̄ τι ἔργον ὑποθτὰς ἔξετέλεσσε
δήμῳ ἔνι Τρώων, δθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί· 330
τῶν μὲν μοι μνῆσαι, καὶ μοι ημερτὲς ἐνίσπεις.'

Menelaus predicts the destruction of the suitors,

Τὸν δὲ μέγ' ὁχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
'ὦ πόποι, ἡ̄ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐηῇ
ἥθελον εύνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἔόντες.
ὣς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῦ λέοντος 335
νεθροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
κυημοὺς ἔξερέησι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
βοσκομέη, δ' ἔπειτα ἐὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
ὣς Ὁδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει. 340
αὶ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναῖη καὶ Ἀπολλον,
τοῖος ἐὼν οἰός ποτ' ἐνκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
ἔξι ἔριδος Φιλομηλεῖδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
καὸ δ' ἔβαλε κρατερῷς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
τοῖος ἐὼν μνηστῆροιν ὅμιλήσειεν Ὁδυσσεύς· 345
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενούσατο πικρόγαμοί τε.
ταῦτα δ' οὐδὲ μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἀν ἐγώ γε
ἄλλα παρέξει εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδὲ ἀπατήσω·
ἄλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος ημερτὴς,

τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.

And tells the story of his own rescue by Eidothea

Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
 ἔσχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
 [οἱ δ' αἱὲ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.]
 νῆσος ἐπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
 Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ἐ κικλήσκουσι,
 τόσον ἀνευθ' ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νῆσος
 ἥινσεν, ἢ λιγὸς οὖρος ἐπιπνεόησεν ὅπισθεν
 ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆσος ἐίσας
 ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν υδωρα.
 ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἡματ' ἔχον θεοὶ, οὐδέ ποτ' οὖροι
 πνεοντες φαίνονθ' ἀλιαέες, οὐρά τε τηῶν
 πομπῆς γίγνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 καὶ τοῦ κεν ἡια πάντα κατέφθιτο καὶ μένε ἀνδρῶν,
 εἰ μή τις με θεῶν δλοφύρατο καὶ μ' ἐσάωσε,
 Πρωτέος ἴθιμου θυγάτηρ, ἀλίοιο γέροντος,
 Εἰδοθέητη γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὅρινα,
 ἢ μ' οἵω ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἔταιρων
 αἱὲ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάσκου
 γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
 ἡ δ' ἐμὲν ἄγχι στᾶσα ἔπος φάτο φώνησέν τε
 νήπιός εἰς, ὃ ξεῖνε, λίην τόσον ἡδὲ χαλίφρων,
 ἡε ἔκῶν μεθίεις καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων;
 ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νῆσῳ ἔρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
 εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἥτορ ἔταιρων.
 ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
 ἐκ μέν τοι ἐρέω, ἢ τις σύ πέρ ἐστι θεάων,
 ὡς ἐγὼ οὐ τι ἔκῶν κατερύκομαι, ἀλλά τοι μέλλω
 ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οὐ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, θεοὶ δέ τε πάντα ἵσασιν,

- ὅς τις μ' ἀθανάτων πεδάρ καὶ ἔδησε κελεύθον,
νόστου θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
ὅς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῆα θεάων·
τοιγὰρ ἔγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
πωλεῖται τις δεῦρο γέρων ἀλιος νημερτῆς,
ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, δος τε θαλάσσης
πάσης βένθεα οὖδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς·
τὸν δέ τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναν ἥδε τεκέσθαι.
τόν γ' εἴ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
ὅς κέν τοι εἴπησιν ὅδὸν καὶ μέτρα κελεύθον
νόστου θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα. 380
- καὶ δέ κέ τοι εἴπησι, διοτρεφὲς, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
ὅπτι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
οὐχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὅδὸν ἀργαλέην τε.
ὅς ἐφατ', αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμείβόμενος προσέειπον·
αὐτὴν φράζεν σὺ λόχου θεόιο γέροντος, 385
μή πώς με προϊδῶν ἡὲ προδαεὶς ἀλέηται·
ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
ὅς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῆα θεάων·
τοιγὰρ ἔγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
ἡμος δ' ἡέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκη,
τῆμος ἄρ' ἐξ ἀλὸς εἴσι γέρων ἀλιος νημερτῆς
πνοιῇ ὅπι Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθεὶς,
ἐκ δ' ἐλθῶν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·
ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι υέποδες καλῆς ἀλοσύδηνης
ἀθρόαμ εῦδουσιν, πολῆς ἀλὸς ἐξαναδῦσαι,
πικρὸν ἀποπνείουσαι ἀλὸς πολυβενθέος δδμῆν. 400
- ἐνθα σ' ἔγδων ἀγαγοῦσα ἀμ' ἦοῖ φαινομένηφιν,
εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' ἐν κρίνασθαι ἐταίρους
τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐνστέλμοισιν ἄριστοι.
πάντα δέ τοι ἐρέω δλοφῶια τοῦ γέροντος.
φῶκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἐπεισιν. 410

αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται ἡδὲ ἴδηται,
λέξεται ἐν μέσησι, νομεὺς ὡς πώεστι μήλων.
τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
καὶ τότ' ἔπειθ' ὑμῶν μελέτω κάρτος τε βίη τε,
αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.

πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσος' ἐπὶ γαῖαν
ἔρπετὰ γίγνονται καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὲς πῦρ
νῦμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχέμεν μᾶλλον τε πιέζειν.
ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς διείρηται ἐπέεσσι,

τοῖος ἐὼν οἰόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης λῦσαί τε γέρουτα,
ῆρως, εἴρεσθαι δὲ θεῶν ὃς τίς σε χαλέπτει,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.

ὡς εἰποῦσ' ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
ῆια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.

αὐτὰρ ἐπεὶ δέ τοιούτους οὐδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὄπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβροσίη νύξ
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμῶνι θαλάσσης.
ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ριδοδάκτυλος Ἡώς,
καὶ τότε δὴ παρὰ θῦνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ῆια πολλὰ θεοὺς γονούμενος· αὐτὰρ ἔταίρους
τρεῖς ἄγου, οἵσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' Ιθύν.

Τόφρα δ' ἄρ' ή γ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε.
πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
εὐνᾶς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἀλίησιν
ἡστο μένοντος· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἥλθομεν αὐτῆς.
ἔξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἔκάστῳ.
ἔνθα κεν αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῦρε γὰρ αἰνῶς
φωκάων ἀλιοτρεφέων δλοώτατος δδομή.
τίς γάρ κ' εἰναλίω παρὰ κήτει κοιμηθεῖ;

ἄλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειρον
ἀπροσίην ὑπὸ δύνα ἐκάστῳ θῆκε φέρουσα 445
ἵννα μάλα πνεόουσαν, δλεσσε δὲ κήτεος δδμήν.
πάσαν δ' ἡοίην μένομεν τετληότι θυμῷ.
φῶκαι δ' ἔξ ἀλὸς ἥλθον ἀολλέες. αἱ μὲν ἔπειτα
ἔχῆς εὐνάζουσι παρὰ ρήγμανι θαλάσσης·
ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἥλθ' ἔξ ἀλὸς, εὑρε δὲ φώκας 450
ἱατρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ώσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.

Capture of Proteus.

ἡμεῖς δὲ ίάχοντες ἐπεστύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
βάλλομεν οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης, 455
ἀλλ' ἡ τοι πρώτιστα λέων γένετ' ἡγενειος,
ἀπτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πόρδαλις ἥδε μέγας σὺν·
γίγνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δή ρ' ἀνίαζ' ὁ γέρων δλοφώια εἰδὼς, 460
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπε·
τίς νῦ τοι, Ἀτρέος υἱὲ, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,
ὅφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
ἢς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
οἰσθα, γέρον, τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις; 465
ἢς δὴ δήθ' ἐνὶ μῆσι ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἥτορ.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, θεοὶ δέ τε πάντα ἵσασιν,
ἢς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθουν, 470
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα,
ἢς ἐφάμην, δέ με αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διί τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν
ἥξας ἱερὰ κάλ' ἀναβανέμεν· ὅφρα τάχιστα .

σὴν ἐς πατρῶν ἵκοι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 οὐ γάρ τοι πρὸν μοῦρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
 οἶκον ἐυκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρῶδα γαῖαν,
 πρὸν γ' ὅτ' ἀν Αἰγύπτῳ, διπετέος ποταμοῖο,
 αὐτὶς ὕδωρ ἔλθης ρέετης θ' ἵερας ἑκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὑρὸν ἔχουσι·
 καὶ τότε τοι δώσουσιν ὅδὸν θεοὶ, ἵν σὺ μενοινᾶς.
 ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλους ἥτορ,
 οὐνεκά μ' αὐτὶς ἄνωγεν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον
 Αἴγυπτόνδ' ἴεναι, δολιχὴν ὅδὸν ἀργαλέην τε.
 ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἔπειστιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἦ πάντες σὺν νησὶν ἀπήμονες ἥλθον Ἀχαιοὶ,
 οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ίόντες,
 ἥτις τις ὀλετρῷ ἀδευκέι ἥτις ἐπὶ νηὸς,
 ἥτις φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 ὡς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Proteus reveals the fate of the Greek heroes.

'Ατρεΐδῃ, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
 ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι
 δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπεὶ κ' εὖ πάντα πύθαι.
 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
 ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶν
 ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
 εἰς δ' ἔτι που ζῶσ κατερύκεται εὐρέι πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νησὶν δάμη δολιχηρέτμοισι.
 Γυρῆσίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
 πέτρησιν μεγάλησι, καὶ ἔξεσάωσε θαλάσσης·
 καὶ νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
 εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε καὶ μέγ' ἀσθη-

ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.

Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδῆσαντος· 505

ἔπειτα τρίαινων ἐλῶν χερσὶ στιβαρῆσιν

Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·

μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἐμπεσε πόντῳ,

Ἄλας τὸ πρώτον ἐφεξόμενος μέγ' ἀσθη·

ἔφορει κατὰ πόντουν ἀπείρονα κυμαίσοντα. 510

μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.]

που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἥδ' ὑπάλυξεν

ἢ γλαφυρῆσι· σάωσε δὲ πότνια Ἡρη.

·ε δὴ τάχ' ἐμελλε Μαλειάων ὅρος αἰπὺ

, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα 515

ἐπ' ἵχθυσεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα,

ἐπ' ἔσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης

, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.

·ε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,

θεοὶ οὐρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἰκοντο, 520

ἰ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἶης,

ιει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ

θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἔδε γαῖαν.

ἄρ' ἀπὸ σκοπῆς εἶδε σκοπὸς, ὃν ῥα καθεῖστεν

ος δολόμητης ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν 525

δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὅ γ' εἰς ἐνιαυτὸν,

άθοι παριῶν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.

μεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.

δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην

·νος κατὰ δῆμον ἐέκοσι φῶτας ἀρίστους 530

ἵχον, ἐτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.

ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,

ι καὶ ὅχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.

οὐκ εἶδότ διεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφυε

·σας, ὡς τές τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ. 535

οὐδέ τις Ἀτρεΐδεω ἑτάρων λίπεθ' οἵ οἱ ἔποντο,
οὐδέ τις Αἰγισθού, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
κλαιον δὲ ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ τούτοις μοι κῆρ
ἥθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὄρâν φάσις ἡελίοιο.

αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἄλιος νημερτής·
μηκέτι, Ἀτρέος υἱὲ, πολὺν χρόνον ἀσκελέσ οὔτω
κλαιῖ, ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν ἀλλὰ τάχιστα
πείρα ὥπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.

ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, η̄ κεν Ὁρέστης
κτείνειν ὑποφθάμενος· σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
αῦτις ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ἴανθη·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγόρων.

τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
ὅς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ
[ἢ θανῶν· ἔθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι].
ὡς ἔφάμην, δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
νιὸς Λαέρτεω, Ἰθάκη ἔνι οἰκία ναίων·

τὸν δὲ ἵδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, η̄ μιν ἀνάγκη
ἴσχει· δέ δὲ οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι·
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆσοις ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

σοὶ δὲ οὐ θέσφατόν ἔστι, διοτρεφὲς δὲ Μενέλαε,
Ἀργει ἐν ἵπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
ἀλλά σ' ἐσ Ηλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
ἀθάνατοι πέμψουσιν, δθι ξανθὸς Ραδάμανθυς,
τῇ περ ῥῆστῃ βιοτῇ πέλει ἀνθρώποισιν·

οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἀρ χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὅμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντος ἀήτας

540

545

550

555

560

565

Ὦκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
οὐδεὶς ἔχεις Ἐλένην καὶ σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
ὡς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύστετο κυμαίνοντα.

570

The story of the return of Menelaus.

αὐτὰρ ἔγῶν ἐπὶ νῆας ἄμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
ἡμα, πολλὰ δέ μοι κραδή πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεὶ β' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἡδὲ θάλασσαν,
δόρπου θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβροσίη τύξῃ.
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρῆγμῖνι θαλάσσης.

575

ἵμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν,
ἐν δ' ἰστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἰστία νησὶν ἐίσης.
ῶς δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῆσι καθίζον·
ἔξῆς δ' ἐξόμενοι πολιὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.

580

ἄψ δ' εἰς Αἴγυπτοι, διιπετέος ποταμοῖο,
στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἐκατόμβας,
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἱὲν ἐόντων,
χεῦ Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἀσβεστον κλέος εἴη.
ταῦτα τελευτήσας νεόμην, διδοσαν δέ μοι οὐρον

585

ἀθάνατοι, τοί μ' ὅκα φίλην ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
ἀλλ' ἄγε μῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῦσιν,
ὅφρα κεν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται·
καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐνύξοον· αὐτὰρ ἐπειτα
δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδησθα θεοῖσιν
ἀθωάτοις, ἐμέθεν μεμυημένος ἥματα πάντα.'

590

Telemachus is unwilling to stay any longer.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηῦδα·
“Ἄτρεῳ, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔγώ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην

595

ημενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος οὐδὲ τοκήων
αἰνῶς γὰρ μύθουσιν ἔπεσσι τε σοῦσιν ἀκούων
τέρπομαι. ἀλλ' ἡδη μοι ἀνιάζουσιν ἔταιροι
ἐν Πύλῳ ἡγαθέῃ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω·
ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάστεις
εὐρέος, φέντε μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον
πυροί τε ζειαί τ' ἡδ' εὐρυφυνὲς κρῖ λευκόν.
ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἀρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμών.
αλγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπίγρατος ἵπποβότοιο.
οὐ γάρ τις ιήσων ἴππήλατος οὐδὲ εὐλείμων,
αἵ τ' ἀλλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων·

“Ως φάτο, μειδῆσεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυνόμαζεν.
‘Αλματός εἰς ἀγαθοῖο, φύλον τέκος, οἵτινες
τοιγάρ τέγω τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
δῶρων δ', δοσού ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται
δώσω δὲ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἔστι.
δῶσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
ἔστιν ἄπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράνται·
ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἐν Φαΐδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεὺς, δοθεὶς δόμος ἀμφεκάλυψε
κεῖσε με νοστήσαντα· τείνε δ' ἐθέλω τόδε δύπασσαι.”

“Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
[δαιτυμόνες δ' ἐσ δώματ' ἵσαν θείουν βασιλῆος.
οἱ δ' ἡγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
σῦτον δέ σφι ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπειμπον.
ώς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο],

The scene changes to the palace of Odysseus.

μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο

δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἴεντες,
ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, δθι περ πάρος, ὑβριῶν ἔχοντες.
Ἄντινοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδῆς,
ἀφοὶ μητστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσταν ἔξοχοὶ ἄριστοι.
τοῖς δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἄντινοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·

The departure of Telemachus is announced to the
suitors.

‘Ἄντινο’, ήτοι ἥδι τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἡε καὶ οὐκὶ,
ὅππότε Τηλέμαχος νεῖτ’ ἐκ Πύλου ἡμαθέεντος;
νήνα μοι οἰχετ’ ἄγων ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς
“Ηλιδ’ ἐσ εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ’ ἡμίονοι ταλαιργοὶ
ἀδμῆτες τῶν κέν τιν’ ἐλασσάμενος δαμασαίμην.”

“Ως ἔφαθ’, οἰ δ’ ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐν γὰρ ἔφαντο
ἐς Πύλου οἰχεσθαι Νηλήιον, ἀλλά που αὐτοῦ
ἀγρῶν ἡ μῆλοισι παρέμμεναι, ἡε συβώτη.

Τὸν δ’ αὐτὸν Ἀντινοὸς προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
‘ηημερτές μοι ἔνισπε, πότ’ φέχετο καὶ τίνες αὐτῷ
κοῦροι ἔποντε; ’Ιθάκης ἔξαίρετοι, ήτοι αὐτοῦ
θῆτές τε δημῶές τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
καὶ μοι τοῦτο ἀγόρευσον ἐτήτυμον, δῆρος εὖ εἰδῶ,
ή σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα ηῆμα μέλαιναν,
ή ἐκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ.’

Τὸν δὲ υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα·
‘ἀπὸς ἐκών οἱ δῶκας τί κεν ρέξειε καὶ ἀλλος,
ὅππότε ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
αἰτίῃ; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
κοῦροι δ’ οἱ κατὰ δῆμον ἀριστεύοντι μεθ’ ἡμέας,
οἱ οἱ ἔποντε· ἐν δὲ ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντες ἐνόησα
Μέντορα, ἡε θεὸν, τῷ δὲ αὐτῷ πάντα ἐψκει.
ἄλλα τὸ θαυμάζω· ίδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον

χθιζὸν ὑπηοῖον. τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλουνδε.⁹

¹⁰ Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρὸς,
τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
μνηστῆρας δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπειθεος νῖὸς
[ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ', ὅστε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην·]

Antinous plots his destruction.

¹¹ Ω πόποι, ή μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ, δδὸς ἥδε φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
ἐκ τοσῶνδ' ἀέκητι νέος πᾶς οἰχεται αὔτως,
νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς δλέσειε βίῃν, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι,
ἀλλ' ἄγ' ἐμοὶ δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
ὅφρα μιν αὐτὸν ἴόντα λοχήσομαι ἥδε φυλάξω
ἐν πορθμῷ¹² Ιθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
ώς ἀν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἰνεκα πατρός.¹³

¹⁴ Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἥδε ἐκέλευον·
αὐτίκ' ἐπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὁδυσῆος.

Medon informs Penelope,

Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·
κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς
αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπεΐη·
τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηγύδα Πηνελόπεια·¹⁵

¹⁶ Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσσαν μνηστῆρες ἀγανοί;
ἡ εἰπέμεναι δημωῆσιν Ὁδυσσῆος θεοίο
ἔργων παύσασθαι, σφίσι τ' αὐτοῖς δαῦτα πένεσθαι;
μὴ μνηστεύσαντες μηδ' ἄλλοθ' ὄμιλήσαντες

ἴστατα καὶ πύματα τὸν ἐνθάδε δειπνήσειαν. 685

οἱ θάμ' ἀγειρόμενοι βίοτου κατακείρετε πολλὸν,
πῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος^o οὐδέ τι πατρῶν
ἡμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παιδεῖς ἔόντες,
οἵος Ὁδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
οὔτε τινὰ ῥέξας ἔξαίσιον οὔτε τι εἰπὼν
ἐν δήμῳ· ή τ' ἔστι δίκη θείων βασιλήων·
ἄλλον κ' ἔχθαλρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοΐη.
κεῶσι δ' οὖ ποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει.
ἄλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
φαίνεται, οὐδέ τις ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.^o 695

Τὴν δ' αὐτεῖ προσέειπε Μέδων, πεπινυμένα εἰδώς,
'αὶ γὰρ δὴ, βασιλεῖα, τόδε πλεῖστον κακὸν εἶη.
ἄλλα πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
μηστῆρες φράζουνται, διὰ μὴ τελέσειε Κρονίων·
Τηλέμαχον μεμάσι κατακτάμεν δξεῖ χαλκῷ
οἴκαδε νιστόμενον· δ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
ἐις Πύλουν ἡγαθέντι ηδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.^o 700

who is brokenhearted at the news.

‘Ως φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φῶλον ἦτορ,
δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε· τὸ δέ οἱ ὅσσε
δακρύσφι πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή. 705
ὅψε δὲ δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε·

‘Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πᾶς οἰχεται; οὐδέ τέ μιν χρεὼ
τηῶν ὕκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἰ δ' θ' ἀλδὸς ἵπποι
ἀνδράσι γίγνουνται, περόσωτι δὲ πουλὸν ἐφ' ὑγρήν.
η ἵνα μηδ' ὅνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λέπηται;^o 710

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπινυμένα εἰδώς,
'οὐκ οὖδ' η τίς μιν θεὸς ὕρορεν ἡε καὶ αὐτοῦ
θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλουν, δφρα πύθηται
πατρὸς ἐσύ η νόστον, η διν τινα πότμον ἐπέσπεν:
‘Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὁδυσῆος. 715

αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται ἡδὲ ἴδηται,
 λέξεται ἐν μέσσησι, νομεὺς ὡς πώεσι μήλων.
 τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
 καὶ τότ' ἔπειθ', ὑμῶν μελέτῳ κάρτος τε βίη τε,
 αὐθὶ δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐστύμενόν περ ἀλύξαι.
 πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, δσσ' ἐπὶ γαῖαν
 ἐρπετὰ γίγνονται καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὶς πῦρ
 ὑμεὺς δ' ἀστεμφέως ἔχέμεν μᾶλλον τε πιέζειν.
 ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσι,
 τοῖος ἐὼν οἶόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
 καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης λῦσαί τε γέροντα,
 ἥρως, εἴρεσθαι δὲ θεῶν ὃς τίς σε χαλέπτει,
 νόστου θ', ὡς ἐπὶ πόντου ἐλεύσεαι ἱχθυδέντα.
 ὡς εἰπούσ' ὑπὸ πόντου ἐδύστετο κυμαίνοντα.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, δθ' ἔστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
 ἥια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
 αὐτὰρ ἐπεῑ β' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
 δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβροσίη νέξ.
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.
 ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡὰς,
 καὶ τότε δὴ παρὰ θῦνα θαλάσσης εύρυπόροιο
 ἥια πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἐταίρους
 τρεῖς ἄγον, οἵσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ιθύν.

Τόφρα δ' ἄρ' ἦ γ' ὑποδῦσα θαλάσσης εύρέα κόλποι
 τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε.
 πάντα δ' ἔσται νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
 εὐνᾶς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἀλίησιν
 ἥστο μένουσ'. ἥμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἥλθομεν αὐτῆς.
 ἔξείης δ' εὔηησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάστῳ.
 ἔνθα κεν αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῦρε γὰρ αἰνῶς
 φωκάων ἀλιοτρεφέων δλοώτατος ὁδμή.
 τίς γάρ κ' εἰναλίω παρὰ κήτει κοιμηθείη;

ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὅνειρον
ἀμφοροσίην ὑπὸ ρῶνα ἐκάστῳ θῆκε φέρουσα 445
ἥδη μάλα πνεούσαν, ὀλεσσε δὲ κήτεος ὀδυμήν.
τάσαν δ' ἡοίην μένομεν τετληότι θυμῷ.
φῶκαι δ' ἔξ ἀλὸς ἡλθον δολλέες. αἱ μὲν ἔπειτα
ἔξης εὐνάζοντο παρὰ ρήγμανι θαλάσσης·
ἐνδιος δ' ὁ γέρων ἡλθ' ἔξ ἀλὸς, εὑρε δὲ φώκας 450
Ἄτρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ὑίσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.

Capture of Proteus.

ἡμεῖς δὲ ίάχοντες ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης, 455
ἀλλ' ἡ τοι πρώτιστα λέων γένετ' ἡγγένειος,
αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πόρδαλις ἥδε μέγας σὺς·
γίγνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δή ρ' ἀναίας' ὁ γέρων δλοφώια εἰδὼς, 460
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπε·
τίς νῦ τοι, Ἀτρέος οὐδὲ, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,
ὅφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
ὡς ἐφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
οἰσθα, γέρον, τέ με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις; 465
ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ μῆσφι ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἥτορ.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, θεοί δέ τε πάντα ἵσασιν,
ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάφ καὶ ἔδησε κελεύθουν, 470
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα,
ὡς ἐφάμην, δέ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
ἀλλὰ μάλ' ὥφελλες Διί τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν
ρέξας ιερὰ κάλ' ἀναβαίνεμεν: ὅφρα τάχιστα .

σὴν ἐς πατρὸδ' ἵκοι πλέων ἐπὶ οἰνοπα πόντον.
 οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἴδεειν καὶ ἵκεσθαι
 οἴκον ἐνκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 πρὶν γ' ὅτ' ἀν Αἰγύπτιοι, διμπετέος ποταμοῦ,
 αὗτις ὕδωρ ἔλθης ρέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι·
 καὶ τότε τοι δώσουσιν ὅδὸν θεοὶ, ἷν σὺ μενοινᾶς.
 ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλου ἥτορ,
 οὐνεκά μ' αὗτις ἄνωγεν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον
 Αἰγυπτόνδ' ἵεναι, δολιχὴν ὅδὸν ἀργαλέην τε.
 ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἐπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἦ πάντες σὺν νησὶν ἀπήμονες ἥλθον Ἀχαιοὶ,
 οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
 ἥέ τις ὀλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέι ἥς ἐπὶ νηὸς,
 ἥε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 ὡς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Proteus reveals the fate of the Greek heroes.

'Ατρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
 ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι
 δὴν ἄκλαυτον ἐσεσθαι, ἐπεὶ κ' εὖ πάντα πύθαι.
 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
 ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
 εἰς δ' ἔτι που ζωδὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νησὶν δάμη δολιχηρέτμοισι.
 Γυρῆσίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
 πέτρησιν μεγάλησι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης·
 καὶ νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
 εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε καὶ μέγ' ἀσθη-

φῇ δ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
 τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος 505
 αὐτίκ' ἐπειτα τρίαινων ἐλῶν χερσὶ στιβαρῆσιν
 ἥλασε Γυναίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἐσχισεν αὐτήν·
 καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἐμπεσε πόντῳ,
 τῷ δὲ Αἴας τὸ πρώτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀσθη·
 τὸν δὲ ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα. 510
 [Ως δὲ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.]

σὸς δέ που ἐκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἡδ' ὑπάλυξεν
 ἐν νησὶ γλαφυρῆσι· σάωσε δὲ πότινα Ἡρη.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἐμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
 ἴεσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα 515
 πόντον ἐπ' ἰχθυόνετα φέρεν μεγάλα στενάχοντα,
 ἄγρουν ἐπ' ἐσχατιὴν, δθι δώματα ναῖε Θυέστης
 τὸ πρὸν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυέστιάδης Αἴγισθος.
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῦθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
 ἀψ δὲ θεοὶ σύρον στρέψαν, καὶ σίκαδ' ἵκοντο, 520
 ἢ τοι δὲ μὲν χαίρων ἐπεθήσετο πατρόδος αἶης,
 καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρόδα· πολλὰ δὲ ἀπ' αὐτοῦ
 δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἦδε γαῖαν.
 τὸν δὲ ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπός, ὃν δα καθεῖσεν
 Αἴγισθος δολόμητης ἄγων, ὑπὸ δὲ ἐσχετο μισθὸν 525
 χρυσοῦ δοιὰ τάλαστα· φύλασσε δὲ δὲ γ' εἰς ἐνιαυτὸν,
 μή ἐ λάθοι παριῶν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
 βῆ δὲ ιμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
 αὐτίκα δὲ Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην
 κραύμενος κατὰ δῆμον ἑείκοσι φῶτας ἀρίστους 530
 εἴσε λόχου, ἐτέρωθι δὲ δυώγει δαῖτα πένεσθαι.
 ἀτὰρ δὲ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 ἵπτοισιν καὶ δχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
 τὸν δὲ σὺν εἰδότ' ὅλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε
 δειπνόσσας, ὡς τέ τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ. 535

οὐδέ τις Ἀτρεΐδεω ἑτάρων λίπεθ' οὐ οἱ ἔποντο,
οὐδέ τις Αλγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλον ἡτορ,
κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
ἡθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὅραν φάσις ἡελίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἄλιος υημερτής·
μηκέτι, Ἀτρέος νιὲ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
κλαῖ, ἐπεὶ οὐκ ἄνυσάν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
πέρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἢ κεν Ὁρέστης
κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
αὖτις ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ἴανθη·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγόρων.
τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
ὅς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὑρέι πόντῳ
[ἥτε θανὼν· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι].
ὡς ἐφάμην, δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
νίὸς Λαέρτεω, Ἰθάκη ἔνι οἰκίᾳ ναίων·
τὸν δ' ἵδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἢ μιν ἀνάγκῃ
ἴσχει· δὲ οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι·
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆσος ἐπήρετμοι καὶ ἔταιροι,
οὐ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὑρέα νῶτα θαλάσσης.
σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ὁ Μενέλαος,
Ἀργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
ἀλλά σ' ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαῖης
ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ραδάμανθυς,
τῇ περ ῥήστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·
οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἄρ χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὅμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύρου λιγὺ πνείοντος ἀίτας

‘Ωκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
οὐνεκ’ ἔχεις ‘Ἐλένην καὶ σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
ὡς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύστετο κυμαίνοντα.

570

The story of the return of Menelaus.

αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ τῆς ἄμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
ἡμα, πολλὰ δέ μοι κραδή πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεὶ ρ' ἐπὶ τῆς κατήλθομεν ἡδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' δπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβροσίη τύξει·
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.

575

ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
τῆς μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἀλα δῖαν,
ἐν δ' ἰστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἰστία τηνσὶν ἐίσης·
ἀν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῆσι καθίζον·
ἔχης δ' ἔσόμενοι πολιὴν δλα τύπτον ἐρετμοῖς.

580

ἄψ δ' εἰς Αἴγυπτοιο, διπετέος ποταμοῖο,
στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τελέσσας ἑκατόμβας,
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
χεῦν 'Αγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
ταῦτα τελευτήσας νεόμην, δίδοσαν δέ μοι οὐρον
ἀθάνατοι, τοί μ' δικα φίλην ἐσ πατρὸδ' ἐπεμψαν.
ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
ὅφρα κεν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται·
καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐνέξοον· αὐτὰρ ἐπειτα
δώσω καλὸν ἀλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
ἀθωάτοις, ἐμέθεν μεμυημένος ἥματα πάντα.'

585

590

Telemachus is unwilling to stay any longer.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηῦδα·
‘Ἄτρεῳδη, μὴ δὴ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρυκε.
καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοὶ γ' ἀνεχοίμην

595

ημενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος οὐδὲ τοκήων
αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσι τε σοῦσιν ἀκούων
τέρπομαι. ἀλλ' ἥδη μοι ἀνιάζουσιν ἐταῖροι
ἐν Πύλῳ ἡγαθέῃ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω·
ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σὸν αὐτῷ
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
εὐρέος, φέντος μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον
πυροί τε ζειαί τ' ἥδ' εὐρυφυνὲς κρῖ λευκόν.
ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἀρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμών·
αλγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποβότοιο.
οὐ γάρ τις νήσων ἴππήλατος οὐδ' εὐλείμων,
αἵ τ' ἀλλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων.

⁶ Ως φάτο, μεδῆσεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δύνομαζεν.
‘Αἶματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλου τέκος, οἵτινες
τοιγάρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
δῶρων δ', δστ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται
δώσω δὲ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἔστι.
δῶσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
ἔστιν ἀπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράανται·
ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἐν Φαΐδιμος ἥρως,
Σιδουνῶν βασιλεὺς, δθ' ἐδός δόμος ἀμφεκάλυψε
κεῖσε με νοστήσαντα· τείνον δ' ἐθέλω τούδ' ὀπάσσαι.

⁶ Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
[δαιτυμόνες δ' ἐσ δώματ' ἵσαν θείουν βασιλῆος.
οἱ δ' ἥγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
σῦτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπειπον.
ώς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο],

The scene changes to the palace of Odysseus.

μηηστήρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο

δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ιέντες,
ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, δθι περ πάρος, ὅβριν ἔχοντες.
'Αντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὔρύμαχος θεοειδῆς,
ἀφοὶ μυηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσται ἔξοχ' ἄριστοι.
τοῖς δ' οὐδὲς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν
'Αντίνοον μάθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν.

630

The departure of Telemachus is announced to the
suitors.

'Αντίνο', ή̄ ρά τι ίδομεν ἐνὶ φρεσὶν, η̄ε καὶ οὐκὶ,
ὅππότε Τηλέμαχος νεῦτ' ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος;
η̄ά μοι οἰχετ' ἄγων ἐμὲ δὲ καὶ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς
'Ηλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ίπποι
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαιργοὶ
ἀδμῆτες τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.'

'Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον οὐ γὰρ ἔφαντο
ἐς Πύλου οἰχεσθαι Νηλήιον, ἀλλά πον αὐτοῦ
ἀγρῶν η̄ μῆλοισι παρέμμεναι, η̄ε συβώτη.

640

Τὸν δ' αὖτ' 'Αντίνοος προσέφη, Εὔπειθεος οὐίος·
'ημερτές μοι ἔνισπε, πότ' ωχετο καὶ τίνες αὐτῷ
κοῦροι ἔποιτ'; 'Ιθάκης ἔξαλρετοι, η̄ ἐοὶ αὐτοῦ
θῆτές τε δμῶές τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἀτήτυμον, δφρ' εῦ εἰδῶ,
η̄ σε βίῃ δέκοντος ἀπηύρα τῆνα μέλαιναν,
η̄ ἐκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ.'

645

Τὸν δ' οὐδὲς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηῦδα·
'ἀντὸς ἐκών οἱ δῶκα· τί κεν ρέξειε καὶ ἄλλος,
ὅππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
αἰτίῃ; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
κοῦροι δ' οἱ κατὰ δῆμον ἀριστεύοντοι μεθ' ημέας,
οἱ οἱ ἔποιτ'. ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
Μέντορα, η̄ε θεὸν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐψκει.
ἄλλα τὸ θαυμάζω· ίδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον

655

χθιζὸν ὑπηοῖον. τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλουνδε.³

⁴Ως ἄρα φωιήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρὸς,
τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
μνηστῆρας δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος νιὸς
[ἀχνύμενος] μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαιντ', δόσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐκτηνί.]

660

Antinous plots his destruction.

⁵Ω πόποι, ή μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ, ὅδὸς ἥδε φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
ἐκ τοστῶνδ' ἀέκητι νέος παῖς οἰχεται αὐτῶς,
νῆα ἔρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς δλέσσει βίῃν, πρὸν ἡμῶν πῆμα φυτεῦσαι.
ἀλλ' ἄγ' ἐμοὶ δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταῖρους,
ὅφρα μιν αὐτὸν ιόντα λοχήσομαι ἥδε φυλάξω
ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέστης,
ώς ἀν ἐπισμυγεῶς ναυτίλλεται εἶνεκα πατρός.⁶⁷⁰

665

⁶Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἥδ' ἐκέλευον·
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὁδυσῆος.

675

Medon informs Penelope,

Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·
κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς
αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὑφαινον.
βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπεῖ·
τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηγόρευε.⁶⁸⁰

680

'Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσταν μνηστῆρες ἀγανοί;
ἢ εἰπέμεναι δμωῆσιν Ὁδυσσῆος θείοιο
ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
μὴ μνηστεύσαντες μηδ' ἄλλοθ' δμιλήσαντες

νῦστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν.

685

οἱ θάμ' ἀγειρόμενοι βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαῖφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
νῦμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παιδες ἔόντες,
οἵος Ὁδυσσεὺς ἔσκε μεθ' νῦμετέροισι τοκεῦσιν,

690

οὗτε τινὰ ῥέξας ἔξασιον οὔτε τι εἰπὼν
ἐν δήμῳ· ή τ' ἔστι δίκη θείων βασιλήων·
ἄλλον κ' ἔχθαιρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
κεώσος δ' οὐ ποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἔώργει.
ἄλλ' δ' μὲν νῦμετέρος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
φαίνεται, οὐδέ τίς ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.' 695

Τὴν δ' αὐτε προσέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς,
'αἱ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη.
ἄλλα πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
μηστῆρες φράζονται, δι μὴ τελέσειε Κρονίων·
Τηλέμαχον μεμάσι κατακτάμεν δξεὶ χαλκῷ
οἴκαδε νιστόμενον· δ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
ἐς Πύλουν ἡγαθένην ἡδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.'

700

who is brokenhearted at the news.

'Ως φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλουν ἡτορ,
δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε· τὸ δέ οἱ ὅσσε
δακρυσθεὶ πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή. 705
ἀψὲ δὲ δὴ μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε·

'Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πᾶς οἰχεται; οὐδέ τί μιν χρεὼ
ηῶν ὡκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἱ θ' ἀλλὸς ἵπποι
ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὸν ἐφ' ὑγρήν.
ἡ ἴνα μηδ' ὅνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;' 710

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπνυμένα εἰδώς,
'οὐκ οὖδ' ή τίς μιν θεὸς ὕρορεν ἡε καὶ αὐτοῦ
θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, δόφρα πύθηται
πατρὸς ἐσῦ ἡ νόστον, ἡ δν τινα πότμον ἐπέσπεν·'

'Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὁδυσῆος. 715

τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
δίφρω ἐφέζεσθαι πολλῶν κατὰ οἴκου ἐόντων,
ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ίζε πολυκμήτου θαλάμοιο
οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμωὰ μινύριζον
πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἡδὲ παλαιαί. 720
τῆς δ' ἀδιανόν γούώσα μετηύδα Πηνελόπεια·

'Κλῦτε, φίλαι· περὶ γάρ μοι 'Ολύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
ἐκ πασέων, ὅσται μοι ὁμοῦ τράφεν ἡδὲ ἐγένοντο,
ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεστα θυμολέοντα,
παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν, 725
[ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺν καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.]
νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρεύψαντο θύελλαι
ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὀρμηθέντος ἄκουστα.
σχέτλαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἐκάστη
ἐκ λεχέων μ' ἀνεγέναι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ, 730
διππότε κεῖνος ἔβι κοιλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
εἰ γὰρ ἔγὼ πυθόμην ταύτην ὅδὸν ὀρμαίνοντα,
τῷ κε μάλ' ἦ κεν ἔμεινε, καὶ ἐστύμενός περ ὄδοιο,
ἢ κέ με τεθυηῦαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
ἀλλά τις ὀτρηρῶς Δολίον καλέστει γέροντα, 735
διμῶ' ἐμὸν ὃν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
καὶ μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὅφρα τάχιστα
Λαέρτη τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
εἰ δή πού τινα κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφῆνας
ἔξελθὼν λαοῖσιν ὁδύρεται, οὐ μεμάστιν 740
ὅν καὶ 'Οδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.'

At Eurykleia's advice, she prays for help to Athena.

Τὴν δ' αὗτε προσέειπε φίλη τροφός Εύρύκλεια·
'νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέι χαλκῷ,
ἢ ἔσα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω'
ἡδὲ' ἔγὼ τάδε πάντα, πόρον δέ οἱ ὅσσ' ἐκέλευε, 745

σίτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν δρκον
μὴ πρὸν σοὶ ἐρέισ, πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι
ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
ὡς ἀν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν λάπτης.
ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλοῦσα,

εἰς ὑπερφ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
εὗχε' Ἀθηναὶ κούρῃ Διὸς αἰγιόχῳ.

ἢ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.

μηδὲ γέροντα κάκον κεκακωμένον· οὐ γὰρ δίω
πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονῇν Ἀρκεισιάδαο

ἐχθέσθ', ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται ὃς κεν ἔχησι
δώματά θ' ὑψηρεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.

“Ως φάτο, τῆς δ' εὔνησε γόδν, σχέθε δ' ὅσσε γόδοιο.

ἢ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλοῦσα,
εἰς ὑπερφ' ἀνέβασε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέψ, ἡράτο δ' Ἀθήνῃ.

‘Κλῦθί μεν, αἰγιόχῳ Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
εἰ ποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὁδυσσεὺς
ἢ βοὸς ἢ διος κατὰ πίονα μηρῷ ἔκηε,
τῶν τοῦ μοι μνῆσαι, καὶ μοι φίλον υἱα σάωσον,
μηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας.’

“Ως εἰποῦσ' ὀλόλυξε, θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
μηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
ῶδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·

‘Ἡ μάλα δὴ γάμου ἄμμι πολυμηστῇ βασιλειᾳ
ἀρτίει, οὐδέ τι οἶδεν δοὶ φόνος υἱοὶ τέτυκται.’

“Ως ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
τοῖσι δ' Ἀντίγοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·

‘Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
πάντας ὁμῶς, μή πού τις ἐπαγγείλησι καὶ εἴσω.
ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάτες τελέωμεν
μᾶθον, δοὴ καὶ πᾶσι εὐν φρεσὶν ἥραρεν ἡμῶν·’

The ambush laid to await Telemachus.

“Ως εἰπὼν ἐκρίνατ’ ἔεικοσι φῶτας ἀρίστους,
βὰν δ’ ίέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῦνα θαλάσσης.
νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἄλδος βένθοσδε ἔρυσσαν, 780
ἐν δ’ ίστόν τε τίθεντο καὶ ίστία νηὶ μελαίνῃ,
ἡρτύναντο δ’ ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι
[πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά θ’ ίστία λευκὰ πέτασσαν]
τεύχεα δέ σφ’ ἥνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
ὑψοῦ δ’ ἐν νοτίῳ τήν γ’ ὄρμισαν, ἐκ δ’ ἔβαν αὐτοῖς 785
ἔνθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ’ ἐπὶ έσπερον ἐλθεῖν.

‘Η δ’ ὑπερώιφ αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
κεῖτ’ ἄρ’ ἄστος, ἅπαστος ἐδητύος ἡδὲ ποτῆτος,
ὄρμαίνουσ’ ή οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
ήδη γ’ ὑπὸ μηνστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη. 790
ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὄμιλῷ
δείσας, ὅππότε μιν δόλιον περὶ κύκλου ἄγωστι,
τόσσα μιν ὄρμαίνουσαν ἐπήλυθε τήδυμος ὑπνος·
εὗδε δ’ ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἄψεα πάντα.

Athena cheers Penelope by sending a dream.

‘Ἐνθ’ αὐτ’ ἄλλ’ ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις ’Αθήνη· 795
εἴδωλον ποίησε, δέμας δ’ ἥικτο γυναικὶ,
’Ιφθίμῃ, κούρῃ μεγαλήτορος ’Ικαρίοιο,
τὴν Εὔμηλος ὅπυιε, Φερῆς ἔνι οἰκία ναίων.
πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ’ ’Οδυσσῆος θείοιο,
εἴως Πηνελόπειαν δόδυρομένην, γούώσαν, 800
παύσειε κλαυθμοῖο γόοιο τε δακρυόνετος,
ἐς θάλαμον δ’ εἰσῆλθε παρὰ κληῆδος ίμάντα,
στῇ δ’ ἄρ’ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

‘Εὗδεις, Πηνελόπεια, φίλου τετιημένη ἥτορ;
οὐ μέν σ’ οὐδὲ ἔωσι θεοὶ ῥένα ζώοντες 805

κλαίειν οὐδ' ἀκάχησθαι, ἐπεὶ δὲ ἔτι νόστιμος ἐστι
σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστι·

Τὴν δὲ ἡμείριθετ' ἔπειτα περίφρων Πηγελόπεια,
ἥδη μάλα κυάσσουσος· ἐν δύνειρείησι πύλησιν·

‘Τέπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἥλυθες; οὐ τι πάρος γε 810
πωλέαι, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·

καὶ με κέλεαι παύσασθαι διζύος ἦδ' δδυνάων
πολλέων, αἰδὲ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,

παυτοῖς ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν, 815
[ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺν καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.]

σὺν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη πλῆτος ἐπὶ νηὸς,
νήπιος, οὗτε πόνων εὖ εἴδως οὕτ'. ἀγοράων.

τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον δύνρομαι ἢ περ ἐκείνου.

τοῦ δὲ ἀμφιτρομέω καὶ δεῖδια μή τι πάθησιν, 820

ἡ δὲ γε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ὃν οἰχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ
δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' ἀντῷ μηχανώνται,
ἴμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·’

Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·

‘Θάρσει, μηδέ τι πάγχυν μετὰ φρεσὶ δεῖδιθι λίην· 825

τοιη γάρ οἱ πομπὸς ἄμ' ἔρχεται, ἦν τε καὶ ἄλλοι
ἀνέρες ἡρήσαντο παρεστάμεναι, δύναται γὰρ,

Παλλὰς Ἀθηναῖ· σὲ δὲ δύνρομένην ἐλεαίρει·

ἡ νῦν με προέκη τείν τάδε μυθήσασθαι·’

Τὴν δὲ αὐτε προσέειπε περίφρων Πηγελόπεια· 830

‘εἰ μὲν δὴ θεός ἐστι, θεοῖσι τε ἔκλυες αὐδῆς,

εἰ δὲ ἄγε μοι καὶ κεῦνον διζυρὸν κατάλεξον,

ἢ που ἔτι ζώει καὶ δρᾶ φάσι ἡελίοιο,

ἢ ἡδη τέθυηκε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοιστι·’

Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν· 835

‘οὐ μέν τοι κεῦνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,

ἴσθε δὲ γ', ἢ τέθυηκε· κακὸν δὲ ἀνεμώλια βάζειν·’

“Ως εἰπὸν σταθμοῖο παρὰ κληῦσα λιάσθη
 ἐσ πνοιᾶς ἀνέμων· ή δ’ ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
 κούρη Ἰκαρίῳ· φθλον δέ οἱ ἡτορ ἵλνθη,
 ὡς οἱ ἐναργὲς ὅνειρον ἐπέστησαντο νυκτὸς ἀμολγῷ.

840

The ship is stationed to intercept Telemachus.

Μνηστῆρες δ’ ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
 ἔστι δέ τις νῆσος μέσση ἄλλι πετρήεσσα,
 μεσσηγὸς Ἰθάκης τε Σάμοισι τε παιπαλοέσσης,
 Ἀστερὶς, οὐ μεγάλῃ· λιμένες δ’ ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
 ἀμφιδύμοι· τῇ τόν γε μένον λοχόδωντες Ἀχαιοί.

845

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε.

'Οδυσσέως σχεδία.

Athena in Olympus complains of the hard fate of
Odysseus.

'Ηὲς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγανοῦ Τιθωνοῖ
ἀρνυθ', οὐδὲ ἀθανάτοισι φόσι φέροι τὸδὲ βροτοῖσιν·
οἱ δὲ θεοὶ θῶντος καθίζανται, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ἴψιβρεμέτης, οὐ τε κράτος ἔστι μέγιστον.
τοῖσι δ' Ἀθηναὶ λέγε κήδεα πόλλ' Ὁδυσῆος
μητραμένη· μέλε γάρ οἱ ἐών ἐν δώμασι νύμφης·

'Ζεῦ πάτερ τὸδὲ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἥπιος ἔστω -
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς·
ἄλλ' αἰὲν χαλεπός τ' εἴη καὶ αἰσυλα ρέζοι,
οὐδὲν τις μέμηται· Ὁδυσῆος θείοιο
λαῶν, οἵσιν ἄμασσε, πατὴρ δ' ὡς ἥπιος ήεν.

ἄλλ' δ' μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, η̄ μιν ἀνάγκη
ἴσχει· δ' οὐδὲν δύναται ήν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆσος ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οὐ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
τὸν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάσιν
οἴκαδε νισσόμενον· δ' δ' ἔβῃ μετὰ πατρὸς ἀκουσὴν
ἐς Πύλου ηγαθέην ηδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖον·

5

10

15

20

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 τέκνου ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἔρκος ὁδόντων·
 οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐθούλευσας νόσον αὐτὴ,
 ὡς ἡ τοι κείνους Ὁδυσσεὺς ἀποτίσται ἐλθών;
 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψου ἐπισταμένως, δύνασαι γὰρ,
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
 μητστήρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.²

Zeus despatches Hermes to Calypso's isle.

"Η ρά, καὶ Ἐρμείαν, νιὸν φίλον, ἀντίον ηὔδα·
 'Ἐρμεία· σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐστι·
 νύμφη ἐυπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλὴν,
 νόστον Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται
 οὗτε θεῶν πομπῇ οὗτε θυητῶν ἀνθρώπων·
 ἀλλ' ὅ γ' ἐπὶ σχεδίης πολυνδέσμου πήματα πάσχων
 ἥματί κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάσιν,
 οἱ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμήσουσι,
 πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλις ἐσθῆτά τε δόντες,
 πόλλ', ὅσ' ἀν οὐδέ ποτε Τροίης ἔξήρατ' Ὁδυσσεὺς,
 εἴ περ ἀπήμων ἥλθε, λαχὼν ἀπὸ ληίδος αἴσαν.
 ὡς γάρ οἱ μοῦρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."³

"Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργειφόντης.
 αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὸν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἥμεν ἐφ' ὑγρὴν
 ἥδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἀμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὅμματα θέλγει
 ὡν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπιώντας ἐγείρει.
 τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς ἀργειφόντης.
 Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἐμπεσε πόντῳ⁴

σενάτ' ἔπειτ' ἐπὶ κύμα λάρῳ δρυιθι ἑοικῶς, Qviii
δος τε κατὰ δεινὸς κόλπους ἀλὸς ἀτρυγέτοιο

ἰχθὺς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἀλμῆ.
τῷ ἴκελος πολέεσσιν δχήσατο κύμασιν Ἐρμῆς. Lviie

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν, 55

ἐνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἡπειρόνδε
ἡιεν, δῆρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι τύμφῃ
ταῖεν ἐνπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.

πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει 60

δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάσοντος' ὅπι καλῇ,
ἰστὼν ἐποιχομένη χρυσεῇ κερκίδ' ὑφαινεν.

Ἄλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθώσα,
κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.

Ἐνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
σκῶπές τ' Ἱρηκές τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
εἰνάλιαι, τῆσδε τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.

ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείρους γλαφυροῦ
ἡμερὶς ἡβώσαται, τεθήλει δὲ σταφυλῆσι·
κρῆναι δ' ἔξείης πίσυρες ρέον ὕδατι λευκῷ,
πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἀλλυδις ἀλλη. 70

Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἵον ἡδὲ σελίνου
θήλεον ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατος περ ἔπελθὼν
θηρίσατο ἴδων καὶ τερφθείη φρεσὶν ἥσιν.
Ἐνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος ἀργειφόντης. 75

Αὐτὰρ ἔπειδὴ πάντα ἔῳ θηήσατο θυμῷ,
αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺν σπέος ἥλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην
ἡγονίησεν ἴδούσα Καλυψὼ, δῖα θεάων,
οὐ γάρ τ' ἀγνωτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
ἀθάνατοι, οὐδέ εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει. 80

οὐδέ ἄρ' Ὁδυσσῆα μεγαλύτορα ἔνδον ἔτετμεν,
ἀλλ' ὁ γ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος περ,

δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων
[πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων].

Ἐρμείαν δὲ ἐρέεινε Καλυψὼ, δῆν θεάων,
ἐν θρόνῳ ἴδρυσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι.

Τίπτε μοι, Ἐρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλουνθας
αἰδοῖος τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὖν τι θαμίζεις.
αῦδα δὲ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἔστιν.
[ἀλλ’ ἐπει προτέρω, ἵνα τοι πᾶρ ξείνια θείω.]⁹⁰

Ως ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης πλήσασα, κέραστε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
αὐτὰρ δὲ πῦνε καὶ ἡσθε διάκτορος ἀργειφόντης.
αὐτὰρ ἐπει δείπνησε καὶ ἥραρε θυμὸν ἐδωδῆ,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν.⁹⁵

He bids her to release Odysseus.

Ἐλρωτᾶς μὲν ἐλθόντα θεὰ θεόντι αὐτὰρ ἐγώ τοι
τημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέ γέ ἡνῶγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
τίς δὲ ἀν ἔκδων τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ
ἀσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵ τε θεοῖσιν
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.

ἀλλὰ μάλιστα πως ἔστι Διὸς υἱον αἰγιόχοιο
οὗτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὐθ' ἀλιώσαι,
φησί τοι ἀνδρα παρεῖναι διζυρώτατον ἄλλων,
τῶν ἀνδρῶν οἵ ἀστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο
εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
οἴκαδ· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
ἥ σφιν ἐπῶρος ἀνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.

[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἔταῖροι,
τὸν δὲ ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.]
τὸν νῦν σ' ἡνῶγει ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα·

οὐ γάρ οἱ τῆδ' αἰστα φίλων ἀπονόσφιν δλέσθαι,
ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἔστι φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἵκέσθαι
οἴκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.¹¹⁵

“Ως φάτο, ρίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
καὶ μιν φωνήσασ² ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

Reluctantly the goddess consents.

‘Σχέτλιοι ἔστε, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
οἵ τε θεαῖς ἀγάσθε παρ’ ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
ἀφαδίην, ἦν τίς τε φίλου ποιήσετ’ ἀκοίτην.

ἢς μὲν δτ’ Ὁρίων³ ἔλετο ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
τόφρα οἱ ἡγάσθε θεοὶ ρέια ζώοντες,

Ἶως μιν ἐν Ὀρτυγῇ χρυσόθρονος Ἀρτεμις ἀγνὴ
οἵς ἀγανοῦς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.

ἢς δ⁴ δπότ⁵ Ιασίωνι ἐνπλόκαμος Δημήτηρ,

φ⁶ θυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ
νεῷ ἔνι τριπόλῳ⁷ σὺνδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος

Ζεὺς, ὃς μιν κατέπεφνε βαλῶν ἀργῆτι⁸ κεραυνῷ.

ἢς δ⁹ αὖ νῦν μοι ἀγάσθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.

τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα

οίνον, ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ

Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσων ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

[ἔνθ¹⁰ ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι,

τὸν δ¹¹ ἄρα δευρ¹² ἀνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.]

τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἥδε ἐφασκον

θήσεων ἀθάνατον καὶ ἀγήρων ἡματα πάντα.

ἄλλ' ἐπεὶ οὖ πως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο

οἵτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ¹³ ἀλιώσαι,

ἐρρέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,

πάντοιον ἐπ¹⁴ ἀτρύγετον. πέμψω δέ μιν οὖ πῃ ἐγώ γε

οὐ γάρ μοι πάρα νῆσος ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,

οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδὲ ἐπικεύσω,
ῶς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.¹⁴⁵

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος ἀργειφόντης·
‘οὗτῳ νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
μή πώς τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνη;¹⁴⁵
“Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργειφόντης.

Calypso informs Odysseus, and bids him build a bost,

ἡ δ' ἐπ' Ὁδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
ἥι, ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυνεν ἀγγελιάων.

τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὑρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὅσσε
δακρυόφιν τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰών
νόστον δδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.

ἀλλ' ἡ τοι σύκτας μὲν ιαύεσκεν καὶ ἀνάγκη
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ.¹⁵⁵

ῆματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἡιόνεσσι καθίζων
[δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων]
πόντου ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.

ἀγχοῦ δ' ἴσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων.

‘Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' δδύρεο, μηδέ τοι αἰών
φθινέτω· ἥδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.

ἀλλ' ἄγε δούρατα μακρὰ ταμὼν ἀρμόζεο χαλκῷ
εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἵκρια πῆξαι ἐπ'. αὐτῆς
νύψου, ὡς σε φέρησιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντου.

αὐτὰρ ἔγὼ σῦτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν

ἐνθήσω μεινοεικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι,
εἴματά τ' ἀμφιέσω, πέμψω δέ τοι οὐρον ὅπισθεν,

ῶς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,

αἱ κε θεοὶ γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχοντιν.

οἵ μεν φέρτεροί εἰσι νοῆσαι τε κρῆναι τε?

άτο, ρίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὄδυσσεὺς,
βωνήσας ἔπει πτερόεντα προσηύδα·

ο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μῆδεαι οὐδέ τι πομπὴν,
εαι σχεδῆ περάν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
ἀργαλέον τε τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἔισαι 175
περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.

γὰν δέκητι σέθεν σχεδῆς ἐπιβαίνη,
ι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν δρκον δμόσσαι
ι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.³

άτο, μεθίσεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων, 180
μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δνόμαζεν
ἡ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδὼς,
·ον μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.

τόδε γάια καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθε
ιτειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, δις τε μέγιστος 185
υότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
ι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.

μὲν νοέω καὶ φράσομαι, δισσ' ἀν ἐμοὶ περ
οίμην, δτε με χρειώ τόσον ἵκοι
ἱμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ 190
ι στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.⁴

ια φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
ως δ' ἔπειτα μετ' ἤχνια βαῖνε θεοῖο.

πεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἥδε καὶ ἀνήρ,
μὲν ἐνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου ἐνθεν ἀνέστη 195
νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,

ι πίνειν, οἴα βροτοὶ ἀνδρες ἔδουσιν
ιντίον ἴζεν Ὄδυσσης θείοιο,

ρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.

δνείαθ' ἐτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον. 200
·εὶ τάρπησαν ἐδητύος ἥδε ποτῆτος,
μύθων ἥρχε Καλυψώ, δῖα θεάων

though she would fain keep him with her.

‘ Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμῆχαν’ Ὁδυσσεῦ,
οὗτω δὴ οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
αὐτίκα νῦν ἐθέλεις λέναι; σὺ δὲ χάρε καὶ ἔμπης. 20
εἴ γε μὲν εἰδείης σῆσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἶσα
κήδε’ ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
ἐνθάδε κ’ αὖθι μένων παρ’ ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις
ἀθάνατός τ’ εἶης, ἴμειρόμενός περ ἰδέσθαι
σὴν ἄλοχον, τῆς αἱὲν ἐέλδεαι ἥματα πάντα. 21
οὐ μέν θην κείνης γε χερέων εὔχομαι εἶναι,
οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἐπεὶ οὐ πως οὐδὲ ἔοικε
θυητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.²

Τὴν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·
‘ πότνα θεὰ, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς 21
πάντα μάλ’, οὐνεκα σεῦ περίφρων Πηνελόπεια
εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ’ εἰσάντα ἰδέσθαι·
ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δὲ ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.
ἄλλα καὶ ὡς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἥματα πάντα
οἴκαδέ τ’ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἥμαρ ἰδέσθαι. 22
εἰ δὲ αὖ τις ῥαίγσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
τλήσομαι ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
ἥδη γὰρ μάλα πόλλ’ ἐπαθον καὶ πόλλ’ ἐμόγησα
κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.²
“Ως ἔφατ’, ἡέλιος δ’ ἄρ’ ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν· 22
ἐλθόντες δ’ ἄρα τώ γε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο
τερπέσθην φιλότητι, παρ’ ἀλλήλοισι μένοντες.

The boat-building.

‘ Ήμος δ’ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
αὐτίχ’ δὲ μὲν χλαινάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ’ Ὁδυσσεὺς,
αὐτῇ δὲ ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἔννυτο υύμφη, 23

λεπτὸν καὶ χαρίειν, περὶ δὲ ζώην βάλετ' ἵξυ
 καλὴν χρυσέην· κεφαλῆ δ' ἐφύπερθε καλύπτρην·
 καὶ τότ' Ὁδυσσῆι μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.
 δῶκέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμησι,
 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ 235
 στειλειὸν περικαλλὲς ἔλάινον, εὖ ἐναρηρός·
 δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐύξοον· ἥρχε δ' ὁδοῖο
 νήσου ἐπ' ἐσχατῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 κλήθρη τ' αἰγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
 ἀνά πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς. 240
 αὐτὰρ ἔπειδὴ δεῖξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψώ, δῆτα θεάων,
 αὐτὰρ δ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον.
 εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
 ξέσσε δ' ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν. 245
 τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψώ, δῆτα θεάων
 τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι,
 γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἄρμονίησιν ἄρασσεν.
 ὅστον τίς τ' ἔδαφος ηῆδος τορυώσεται ἀνὴρ
 φορτῖδος εὐρεῖης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων, 250
 τόσον ἔπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὁδυσσεύς.
 ἵκια δὲ στήσας, ἄραρὺν θαμέσι σταμίνεσσι,
 ποίει· ἀτὰρ μακρῆσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
 ἐν δ' ἵστον ποίει καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
 πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὅφρ' ἴθύνοι. 255
 φράξε δέ μιν ρίπεσσι διαμπερὲς οἰστυνησι
 κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλῆν δ' ἔπεχεύατο ὑλην.
 τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψώ, δῆτα θεάων,
 ἵστα ποιήσασθαι· δ' δὲ εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
 ἐν δ' ὑπέρεας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ, 260
 μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατείρυσσεν εἰς ἄλα δῖαν.

Odyssaeus starts from Ogygia.

Τέτρατον ἥμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἀπαντα·
τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπτ' ἀπὸ νήσου δῆα Καλυψὼ,
ἔματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.

ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
τὸν ἔτερον, ἔτερον δ' ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἡ
κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὅψα τίθει μενοεικέα πολλά·
οὐρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
γηθόσυνος δ' οὐρῷ πέτασ' ίστιά δῖος Ὀδυσσεύς.

αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ιθύνετο τεχνηέντως
ἥμενος· οὐδέ οἱ ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε
Πληιάδας τ' ἐσορῶντι καὶ δψὲ δύοντα Βοώτην
Ἄρκτον θ', ἦν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὁρίωνα δοκεύει,
οἵη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ωκεανοῖο.

τὴν γὰρ δή μιν ἀνωγε Καλυψὼ, δῆα θεάων,
ποντοπορεύμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἥματα ποντοπορεύων,
δικτωκαΐδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὅρεα σκιόεντα
γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ.
εἴσατο δ' ὡς ὅτε ρίνδον ἐν ἡροειδέι πόντῳ.

Poseidon sees him, raises a storm and wrecks him.

Τὸν δ' ἔξ Αἰθιόπων ἀνιῶν κρείων ἐνοσίχθων
τηλόθεν ἐκ Σολύμων δρέων ἵδεν· εἴσατο γάρ οἱ
πόντον ἐπιπλώων· δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ δύν μυθήσατο θυμόν·

*Ω πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
ἀμφ' Ὀδυσῆι ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος,
καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδὸν, ἐνθα οἱ αἰσα
ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ διζύος, ἦ μιν ίκάνει·
ἄλλ' ἔτι μέν μιν φημι ἄδην ἐλάων κακότητος?

"Ως εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον
κερσὶ τρίαιναν ἔλων^τ πάσας δ' ὀρθοῦνεν δέλλας
παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὄμοῦ καὶ πόντον ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
σὺν δὲ Εὔρος τε Νότος τ' ἔπειτε Ζέφυρος τε δυσαής 295
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κύμα κυλίνδων.
καὶ τότ' Ὁδυσσῆς λύτο γούνατα καὶ φλοιν ἥτορ,
ὅχθησας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

"Ω μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νῦν μοι μήκιστα γένηται;
δεῖδω μὴ δὴ πάντα θεὰ τημερτέα εἶπεν, 300
ἵ μ' ἔφατ^π ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι,
ἄλγε ἀναπλήσειν^τ τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται,
οἴοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι 305
παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὅλεθρος.
τριπλάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οὐ τότ' ὅλοντο
Τροίην εὐρείη, χάριν^τ Ατρεΐδῃσι φέροντες.
ώς δὴ ἐγὼ γ' ὅφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
ἥματι τῷ δτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῷες ἐπέρριψαν περὶ Πηλεύωνι θανόντι. 310
τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μεν κλέος ἥγον^τ Αχαιοῖ·
νῦν δέ με λενυαλέωθ θανάτῳ εἴμαρτο ἄλωναι."

"Ως ἄρα μιν εἰπόντ^τ ἔλασεν μέγα κύμα κατ' ἄκρης,
δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξε.
πῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ 315
ἐκ χειρῶν προέηκε^τ μέσον δέ οἱ ίστὸν ἔαξε
δειπή μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
τηλούν δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.
τὸν δ' ἄρ^τ ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐδυνάσθη
αἷψα μάλ^τ ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὀρμῆς^τ 320
εἴματα γάρ ρ^τ ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
δῆτε δὲ δή ρ^τ ἀνέδυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἀλμην

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 τέκνου ἐμὸν, ποῦν σε ἔπος φύγεν ἔρκος δδόντων
 οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἴθούλευστας νόσον αὐτὴ,
 ὡς ἦ τοι κείνους Ὁδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, δύνασαι γὰρ,
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
 μυηστήρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.^{footless}

Zeus despatches Hermes to Calypso's isle.

Ἡ ρά, καὶ Ἐρμείαν, νἰὸν φίλον, δυτίου ηὔδα·
 Ἐρμεία σὺ γὰρ αὗτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐστι·
 νύμφῃ ἐνπλοκάμῳ εἰπεῖν τημερτέα βουλὴν,
 νόστον Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται
 οὔτε θεῶν πομπῇ οὔτε θυητῶν ἀνθρώπων·³⁰
 ἀλλ' ὅ γ' ἐπὶ σχεδίῃς πολυδέσμου πήματα πάσχων
 ἥματί κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάσασιν,
 οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμήσουσι,
 πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλις ἐσθῆτά τε δόντες,
 πόλλ', δούσαν οὐδέ ποτε Τροίης ἔξήρατ' Ὁδυσσεὺς,
 εἴ περ ἀπήμων ἥλθε, λαχὼν ἀπὸ ληῆδος αἰσαν.⁴⁰
 ὡς γάρ οἱ μοῦρ' ἐστὶν φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἵκέσθαι
 οἴκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὦς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργειφόντης.
 αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὸν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἥμεν ἐφ' ὑγρὴν
 ἥδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 εἴλετο δὲ ράβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν δύματα θέλγει
 ὡν ἐθέλει, τοὺς δ' αὗτε καὶ ὑπιώντας ἐγείρει.
 τὴν μετὰ χερσὸν ἔχων πέτετο κρατὺς ἀργειφόντης.
 Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἐμπεσε πόντῳ.

σενατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρω δρυιθι ἑοικῶς, ^{γει}
 ὃς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἀλὸς διτρυγέτοιο
 ἤθυς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται δλμη.
 τῷ ἴκελος πολέεσσιν δχήσατο κύμασιν 'Ερμῆς. ^{λίκε}
 ἀλλ' δτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
 ἥθ' ἐκ πόντου βὰς Ιοειδέος ἡπειρόνδε
 ἦιεν, ὅφρα μέγα σπέος ἴκετο, τῷ ἔνι νύμφῃ
 ταίεν ἐνπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.

πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
 κέδρου τ' εὐκεάτου θύου τ' ἀνὰ νῆσον δδώδει
 δαιομένων· ή δ' ἔνδον ἀοιδιάσοντος δπὶ καλῇ,
 ιστὸν ἐποιχομένη χρυσεὶ λεπτοῖς ὄφαινεν.
 θηλὴ δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα,
 κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.

ἔνθα δὲ τ' δρυιθες ταυνοσίπτεροι εὐνάζουντο,
 σκῶπτες τ' ἵρηκές τε ταυνύγλωσσοι τε κορώναι
 εἰνάλιαι, τῆσίν τε θαλάσσαια ἔργα μέμηλεν.
 ή δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
 ήμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῆσι·
 κρῆναι δ' ἔξείης πίσυρες ρέον ὕδατι λευκῷ,
 πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἀλλυδις ἀλλη.
 ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ίον ἡδὲ σελίνου
 θίλεον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατος περ ἐπελθὼν
 θηρσαυτο ίδων καὶ τερφθείη φρεσὶν ἥσιν.
 ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος ἀργειφόντης.

ἀπάρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ θηῆσατο θυμῷ,
 ἀτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἥλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην
 ἡγνοΐσεν ίδοῦσα Καλυψώ, δῖα θεάων,
 οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
 θῶντοι, οὐδέ εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει.
 οὐδὲ ἄρ' Ὁδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἐτετμεν,
 ἀλλ' δ γ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος περ,

δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων
[πόντου ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων].

Ἐρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ, δῖα θεάων,

ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·

85

Τίπτε μοι, Ἐρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλουθας
αἰδοῦνός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὖ τι θαμίζεις.
αῦδα δ' τι φρονέεις* τελέσαι δὲ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἔστιν.

90

[ἀλλ' ἔπει προτέρω, ὥν τοι πὰρ ξείνια θείω.]²

Ως ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
αὐτὰρ δὲ πῶνε καὶ ἡσθε διάκτορος ἀργειφόντης.
αὐτὰρ ἔπει δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῆ,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν

95

He bids her to release Odysseus.

Ἐίρωτᾶς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόντι αὐτὰρ ἐγώ τοι
νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.

Ζεὺς ἐμέ γ' ἡνῶγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
τίς δ' ἀν ἐκῶν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὑδωρ
ἀσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οὐ τε θεοῖσιν
ἱερά τε ρέζουσι καὶ ἔξαίτους ἐκατόμβας.

100

ἀλλὰ μάλ' οὖ πως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο

οὗτε παρεξελθεών ἄλλον θεὸν οὐθ' ἀλιώσαι.

105

φησί τοι ἀνδρα παρεῖναι διζυρώτατον ἄλλων,

τῶν ἀνδρῶν οὐλόστην πέρι Πριάμοιο μάχοντο

εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν

οὐκαδ'. ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,

ἥ σφιν ἐπῶρος ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.

[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἔταιροι,

110

τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασσε.]

τὸν νῦν σ' ἡνῶγει ἀποπεμπέμεν ὅπτι τάχιστα.

οὐ γάρ οἱ τῆδ' αἰστα φίλων ἀπονόσφιν δλέσθαι,
ἀλλ' ἐπὶ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἵκέσθαι
οἴκον ἐς ὑφόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.¹¹⁵

‘Ως φάτο, δίγηστεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων,
καὶ μιν φωνήσασ’ ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

Reluctantly the goddess consents.

‘Σχέτλιοι ἐστε, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
οἵ τε θεᾶς ἀγάσθε παρ’ ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
ἄφαδίην, ἦν τίς τε φίλον ποιήσετ’ ἀκοίτην.

Ὥς μὲν δτ’ Ὁρίων ἐλετο ὁδοδάκτυλος Ἡὰς,
τόφρα οἱ ἡγάσθε θεοὶ ρέα ζώοντες,
Ἱως μιν ἐν Ὀρτυγῇ χρυσόθρονος Ἀρτεμις ἀγνὴ
οἵ ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.

Ὥς δ’ ὅπτ’ Ιασίωνι ἐνπλόκαμος Δημήτηρ,¹²⁰
φίθυμῷ εἶξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ
νεῷ ἔνι τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος

Ζεὺς, ὃς μιν κατέπεφνε βαλῶν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὥς δ’ αὖτις μοι ἀγάσθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
τὸν μὲν ἔγὼν ἐσάσθα περὶ τρόπιος βεβαῶτα

οἵν, ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέαστε μέσῳ ἐνὶ οἰνοπι πόντῳ.
[ἐνθ’ ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἔταιροι,

τὸν δ’ ἄρα δεῦρ’ ἄνεμος τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.]
τὸν μὲν ἔγῳ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἥδε ἔφασκον

θῆσεως ἀθάνατον καὶ ἀγήρων νῆματα πάντα.

ἀλλ’ ἐπεὶ οὖτις πως ἐστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ’ ἀλιώσαι,
ἔφέτω, εἴ μιν κεῦνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
πάντοιος ἐπ’ ἀτρύγετον. πέμψω δέ μιν οὖτις πῃ ἔγῳ γε· ταῦ
οὐ γάρ μοι πάρα νῆσος ἐπήρετμοι καὶ ἔταιροι,

οἱ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
ὦς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.'

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος ἀργειφόντης·
'οὗτῳ νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
μή πώς τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ?'

*Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργειφόντης·

Calypso informs Odysseus, and bids him build a b

ῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
ἥι, ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὑρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὅσσε
δακρυόφιν τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰών
νόστον ὀδυρομένω, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.
ἀλλ' ἦ τοι νύκτας μὲν ἴαυεσκεν καὶ ἀνάγκη
ἐν σπέσσι γλαφυροῦσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
ἥματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἡιόνεσσι καθίζων
[δάκρυνσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων]
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσεφώνεε δῆλα θεάων·

'Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὁδύρεο, μηδέ τοι αἰώ
φθινέτω· ἥδη γάρ σε μάλα πρόφραστ' ἀποπέμψω.
ἀλλ' ἄγε δούρατα μακρὰ ταμῶν ἀρμόζεο χαλκῷ
εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἵκρια πῆξαι ἐπ'. αὐτῆς
νύψον, ὦς σε φέρῃσιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον.
αὐτὰρ ἔγὼ σῆτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
ἐνθήσω μενοεικέ, ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι,
εἴματά τ' ἀμφιέσω, πέμψω δέ τοι οὔρον δπισθεν,
ὦς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
αἴ κε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
οἵ μεν φέρτεροί εἰσι νοῆσαι τε κρῆνας τε·'

‘Ως φάτο, ρίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὄδυσσεὺς,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·’

‘Άλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μῆδεαι οὐδέ τι πομπὴν,
ἢ με κέλεαι σχεδῆ περάν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
θεών τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδὲ ἐπὶ νῆες ἔισαι
ἀκύποροι περδώσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρφῳ.

οὐδὲ ἀνέγων δέκτητι σέθεν σχεδῆς ἐπιβαίνην,
εἰ μῆ μοι τλαῖτης γε, θεὰ, μέγαν δρκον δμόσσαν
μῆ τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο;’

‘Ως φάτο, μειδησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυόμαζεν.

‘Η δὴ ἀλιτρός γ' ἐστὶν καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδὼς,
οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.
ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθε
καὶ τὸ κατειθόμενον Στυγὸς ὕδωρ, δῖς τε μέγιστος
ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
μῆ τί σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
ἄλλα τὰ μὲν νοέω καὶ φράσομαι, ἀσσ' ἀνέ έμοι περ
ἀπή μηδοίμην, δτε με χρειώ τόσον ἵκοι·
καὶ γὰρ έμοι νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.’

‘Ως ἄρα φωνήσασ’ ἡγήσατο δῖα θεάων
καρπαλίμως· δὸς ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖγε θεοῖο.
ἴζον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἥδε καὶ ἀνήρ,
καὶ β' δ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη
Ἐρμεῖας, πύρμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,
ἔνθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἀνδρες ἐδουσιν·
ἀπή δ' ἀντίον ἴζεν Ὄδυσσης θείοιο,
τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
οἱ δὲ ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.

ἀπάρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἥδε ποτῆτος,
τοῖς ἄρα μύθων ἥρχε Καλυψὼ, δῖα θεάων

though she would fain keep him with her.

‘ Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Ὁδυσσεύν,
οὗτω δὴ οἰκόνδε φίλην ἐσ πατρίδα γαῖαν
αὐτίκα νῦν ἐθέλεις λέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπησ.
εἴ γε μὲν εἰδεῖς σῆσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἷσα
κῆδε ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
ἐνθάδε κ’ αὖθι μένων παρ’ ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις
ἀθάνατός τ’ εἶης, ἵμειρόμενός περ λιέσθαι
σὴν ἄλοχον, τῆς αἱὲν ἐέλδεαι ἥματα πάντα.
οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἐπεὶ οὐ πως οὐδὲ ἔοικε
θυητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.’

Τὴν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς
‘ πότνα θεὰ, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
πάντα μάλ’, οὕνεκα σεῦ περίφρων Πηγελόπεια
εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ’ εἰσάντα λιέσθαι·
ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δὲ ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.
ἄλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἥματα πάντα
οἴκαδέ τ’ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἥμαρ λιέσθαι.
εὶ δ’ αὖ τις ῥάλησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
τλήσομαι ἐν στήθεσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
ἡδη γὰρ μάλα πόλλ’ ἐπαθούν καὶ πόλλ’ ἐμόγησα
κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.’

‘ Ως ἔφατ’, ἡλίος δ’ ἄρ’ ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν·
ἐλθόντες δ’ ἄρα τώ γε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο
τερπέσθην φιλότητι, παρ’ ἀλλήλοισι μένοντες.

The boat-building.

‘ Ήμος δ’ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡδος,
αὐτίχ’ δ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ’ Ὁδυσσεύς,
αὐτὴ δ’ ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη,

λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ’ ἵξυ
καλὴν χρυσείην κεφαλῆ δ’ ἐφύπερθε καλύπτρην·
καὶ τότ’ Ὁδυσσῆι μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν.

δῶκέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμησι,
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
στειλειὸν περικαλλὲς ἐλάινον, εὖ ἐναρηρός·

δῶκε δὲ ἐπειτα σκέπαρινον ἐύξοον· ἥρχε δὲ δόδοιο
τῆσον ἐπ’ ἐσχατιῆς, δθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
κλήθρη τ’ αἰγειρός τ’, ἐλάτη τ’ ἦν οὐρανομήκης,
αῦλα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.

αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ’ δθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ, δῖα θεάων,
αὐτὰρ δὲ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον.
εἴκοσι δὲ ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δὲ ἄρα χαλκῷ,
ἔσσε δὲ ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἰθυνεν.

τόφρα δὲ ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ, δῖα θεάων·
τέτρηνεν δὲ ἄρα πάντα καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι,
γόμφουσιν δὲ δρα τὴν γε καὶ ἄρμονίησιν ἄρασσεν.
οὔσσον τίς τ’ ἔδαφος ηῆδος τορνώσεται ἀνήρ
φορτῶνος εὐρεῖης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,

τόσσον ἐπ’ εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ’ Ὅδυσσεύς.

ἴκρια δὲ στήσας, ἄραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
ποίει· ἀτὰρ μακρῆσιν ἐπηγκενῖδεσσι τελεύτα.
ἐν δὲ ίστδον ποίει καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
πρὸς δὲ ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, δφρ’ ἰθύνοι.

φράξε δέ μιν βίπεσσι διαμπερὲς οἰσυνῆσσι
κύματος εἰλαρ ἔμεν· πολλὴν δὲ ἐπεχεύατο ὕλην.

τόφρα δὲ φάρε ἔνεικε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
ἰστία ποιήσασθαι· δὲ δὲ εὖ τεχνήσατο καὶ τά.

ἐν δὲ ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ’ ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ,
μοχλοῦσιν δὲ ἄρα τὴν γε κατεέρυσσεν εἰς ἄλα δῖαν.

235

240

245

250

255

260

Odysseus starts from Ogygia.

Τέτρατον ἡμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
τῷ δὲ ἄρα πέμπτῳ πέμπτ' ἀπὸ νήσου δῆα Καλυψώ,
εἴματά τ' ἀμφιέσασα θυάδεα καὶ λούσασα.

ἐν δέ οἱ ἀσκόν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο 265

τὸν ἔτερον, ἔτερον δὲ ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦτα
κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὅψα τίθει μενοεικέα πολλά·
οὐρον δὲ προέκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.

γηθόσυνος δὲ οὔρφη πέτασθε ίστια δῖος Ὀδυσσεύς.

αὐτὰρ δὲ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως 270

ἡμενος· οὐδέ οἱ ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτε

Πλημάδας τ' ἐσορῶντι καὶ δψὲ δύοντα Βοώτην

"Αρκτον θ', ἦν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέοντιν,

ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὡρίωνα δοκεύει,

οἷη δὲ ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὁκεανοῖο· 275

τὴν γὰρ δή μιν ἀνωγε Καλυψώ, δῆα θεάων,

ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.

ἔπτα δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἡματα ποντοπορεύων,

δικτωκαιδεκάτῃ δὲ ἐφάνη ὅρεα σκιόεντα

γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ· 280

εἴσατο δὲ ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἡεροειδέι πόντῳ.

Poseidon sees him, raises a storm and wrecks him.

Τὸν δὲ ἔξι Αἰθιόπων ἀνιών κρείων ἐνοσίχθων
τηλόθεν ἐκ Σολύμων δρέων ἵδεν· εἴσατο γάρ οἱ
πόντον ἐπιπλώων· δὲ δὲ ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ δὲν μυθήσατο θυμόν· 285

"Ω πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
ἀμφ' Ὀδυσῆι ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος,
καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδὸν, ἐνθα οἱ αἴσα
ἐκφυγέειν μέγα πεῦραρ διζύος, ἦ μιν ίκάνει·
ἄλλ' ἔτι μέν μιν φημι ἄδην ἐλάων κακότητος? 290

‘Ως εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον
χερὶ τρίαιναν ἔλων πάσας δ’ δρόθυνεν ἀέλλας
ταποίων ἀνέμων, σὸν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γὰν δρῦν καὶ πόντον δρώρει δ’ οὐρανόθεν νύξ.

σὸν δ’ Εὔρος τε Νότος τ’ ἔπειτε Ζέφυρος τε δυσαής 295
καὶ Βορέης αιθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
καὶ τότ’ Ὁδυσσῆς λύτο γούνατα καὶ φίλουν ἥτορ,
δχθῆσας δ’ ἄρα εἶπε πρὸς δὺν μεγαλήτορα θυμόν·

“Ω μοι ἔγώ δειλὸς, τί νύ μοι μῆκιστα γένηται;
δεῖδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἴπειν, 300

ἢ μ’ ἔφακ’ ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
ἄλγε’ ἀναπλήσειν τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται,
οἷοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ’ ἀελλαι
ταποίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὅλεθρος. 305

τριγμάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οὐ τότ’ ὅλοντο
Τροίη ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδησι φέρουγες.

ὣς δὴ ἔγώ γ’ δφελον θαυέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
ἥματι τῷ δτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα

Τρῶες ἐπέδρεψαν περὶ Πηλείωνι θαυόντι. 310
τῷ κ’ ἔλαχον κτερέων, καὶ μεν κλέος ἥγουν Ἀχαιοί·
νῦν δέ με λενγαλέψω θαυάτῳ εἵμαρτο ἀλῶναι.’

‘Ως ἄρα μιν εἰπόντ’ ἔλασεν μέγα κῦμα κατ’ ἄκρης,
δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξε.
τῆλε δ’ ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ 315
ἐκ χειρῶν προέκη μέσον δέ οἱ ίστὸν ἔαξε
δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπειτε πόντῳ.

τὸν δ’ ἄρ’ ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ’ ἐδυνάσθη
ἄνθα μάλ’ ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος δρμῆς· 320
ἔκματα γάρ ρ’ ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
δῆτε δὲ δῆτε ρ’ ἀνέδυν, στόματος δ’ ἐξέπτυσεν ἄλμην

πικρὴν, ἥ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
 ἀλλ' οὐδὲ ὡς σχεδῆς ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
 ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν ἐλλάβετ' αὐτῆς,
 ἐν μέσῃ δὲ καθίζε τέλος θανάτου ἀλεείνων.
 τὴν δὲ ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ρόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 ὡς δὲ ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας
 ἀμ πεδίον, πυκινά δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται,
 ὡς τὴν ἀμ πέλαγος ἀνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·
 ἄλλοτε μέν τε Νότος Βορέη προβάλεσκε φέρεσθαι,
 ἄλλοτε δὲ αὐτὸς Εὖρος Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.

Leucothea pities him, and gives him her wimple for life-buoy.

Τὸν δὲ ἵδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνὼ,
 Λευκοθέη, ἥ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
 νῦν δὲ ἀλλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξ ἔμμορε τιμῆς.
 ἥ ρ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἀλγε' ἔχοντα·
 [αιθυΐη δὲ εἰκῦνα ποτῇ ἀνεδύσετο λιμνῆς,]
 οὐδὲ δὲ ἐπὶ σχεδῆς πολυδέσμου εἶπε τε μῦθον.

‘Κάμμορε, τίπτε τοι ὅδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 ὁδύσσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
 οὐ μὲν δή σε καταφθίσει, μάλα περ μενεάνων.
 ἀλλὰ μάλ' ὁδὸς ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύστεων
 εἴματα ταῦτ' ἀποδὺς σχεδῆν ἀνέμοισι φέρεσθαι
 κάλλιπ', ἀτὰρ χείρεσσι νέων ἐπιμαίεο νόστου
 γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῦρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
 τῇ δὲ, τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι
 ἀμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος οὐδὲ ἀπολέσθαι.
 αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἡπείροιο,
 ἀψ ἀπολυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντου
 πολλὸν ἀπ' ἡπείρου, αὐτὸς δὲ ἀπονόσφι τραπέσθαι.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,

αὐτὴ δ' ἀψὲ ἐσ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα
αἰθυή εἰκῦνα· μέλαν δέ ἐ κῦμα κάλυψεν.
αὐτὰρ δι μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
ὅχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς δν μεγαλήτορα θυμόν·

355

“Ω μοι ἔγὼ, μή τις μοι ὑφαίνησιν δόλον αὗτε
ἀθανάτων, δι τέ με σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώγει.
ἄλλα μάλιστα πω πείσομ’, ἐπεὶ ἐκὰς δφθαλμοῖσι
γαῖαν ἔγων ἰδόμην, δθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
ἄλλα μάλιστα δέ τοι πείσομ’, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον·
δφρ’ ἀν μέν κεν δούρατ’ ἐν ἀρμονίησιν ἀρήρη,
τόφρ’ αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
τῆξομ’, ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοήσαι ἄμεινον.”

360

Εἶος δι ταῦθι ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ὤρσε δέ ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
δεινόν τ’ ἀργαλέον τε, κατηρεφὲς, ἥλασε δέ αὐτόν.
ὣς δέ ἀνεμος ζαῆς ἡλῶν θημῶνα τινάξῃ
καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδαστ’ ἄλλυδις ἄλλη,
ὧς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδαστ’. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἄψφ’ ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ’ ὡς ἵππουν ἐλαύνων,
εἴματα δέ ἐξαπέδυνε, τά οἱ πόρε δῆα Καλυψώ.
αὐτίκα δὲ κρήδεμινον ὑπὸ στέρνοιο τάμνυσσεν,
αὐτὸς δὲ πρητῆς ἄλλι κάππεσε, χειρε πετάσσας,
τηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων ἐνοσίχθων,
κυήσας δὲ κάρη προτὶ δν μυθήσατο θυμόν·

375

‘Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθῶν ἀλόω κατὰ πόντον,
εἰς δέ κεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγήης·
ἄλλ’ οὐδέ τι σε ἔολπα δύσσεσθαι κακότητος.’

‘Ως ἄρα φωνήσας ἴμασεν καλλίτριχας ἵππους,
ἴκετο δέ εἰς Αἴγας, δθι οἱ κλυτὰ δώματ’ ἔασιν.

380

Athena stills the storm.

Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, ἀλλ' ἐνόησεν·
ἥ τοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
ἄρσε δ' ἐπὶ κραιπυὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
ἔως ὃ γε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
διογενῆς Ὀδυσσεὺς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξεις.

Odysseus sights land, but finds the coast too dangerous.

"Ενθα δύω νύκτας δύο τ' ἡματα κύματι πηγῷ
πλάζετο, πολλὰ δέ οἱ κραδίῃ προτιόσσετ' ὀλεθρον.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ ἐνπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,
καὶ τότ' ἐπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο ἥδε γαλήνη
ἐπλετο νηεμέλη, δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν
δξὺ μάλα προϊδὼν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
ώς δ' ὅτ' ἀν ἀσπάσιος βίοτος παλδεσσι φανήῃ
πατρὸς, δις ἐν νούσῳ κῆται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχρας δαίμων,
ἀσπάσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
ώς Ὀδυσσῆ ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὑλη,
νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἡπείρου ἐπιβῆναι.
ἀλλ' ὅτε τόσον ἀπῆν δσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης·
ρόχθει γὰρ μέγα κύμα ποτὶ ξερὸν ἡπείροιο
δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ' ἀλὸς ἄχνη·
οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὅχοι, οὐδὲ ἐπιωγαὶ,
ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε·
καὶ τότ' Ὁδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἡτορ,
δχθῆσας δ' ἄρα ἐπε πρὸς διν μεγαλήτορα θυμόν·
“Ω μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ίδεσθαι

Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐτέλεσσα,
ἔκβασις οὖ πη φαίνεθ' ἀλὸς πολιοῦ θύραζε·
ἔκποσθεν μὲν γὰρ πάγοι δέξεις, ἀμφὶ δὲ κῦμα
βέβρυχεν ρόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη,
ἀγχιβαθῆς δὲ θάλασσα, καὶ οὐ πως ἔστι πόδεσσι
σήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
μή πώς μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
κῦμα μέγ' ἀρπάξαν· μελέτη δέ μοι ἔσσεται ὅρμή.
εἰ δέ κ' ἔτι προτέρῳ παρανήξομαι, ἦν που ἐφεύρω
ἡμένας τε παραπλήγας λιμένας τε θαλάσσης,
δεῦῶ μή μ' ἔξαντις ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἵχθυσέντα φέρῃ βαρέα στενάχοντα, 420
ἥτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
ἔξ ἀλὸς, οἵα τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
οῶν γὰρ ὡς μοι δδώδυνσται κλυτὸς ἐννοσίγαιος.'

Εἶος δ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρε τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν. 425
ἐνθα κ' ἀπὸ διωνὸν δρύφθη, σὺν δ' ὅστε ἀράχθη,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἀφοτέρησι ~~χερσὸν~~ ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
τῆς ἔχετο στενάχων, εἴως μέγα κῦμα παρῆλθε.
καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε, παλιρρόθιον δέ μιν αὗτις
πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ. 430
ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἔξελκομένοιο
πρὸς κοτυληδονόφιν πυκινὰ λάιγγες ἔχονται,
ἢ τοῦ πρὸς πέτρησι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
μνὸν ἀπέδρυφθεν· τὸν δέ μέγα κῦμα κάλυψεν.
ἐνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὠλετ' Ὁδυσσεὺς, 435
εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
κύματος ἔξαναδὺς, τά τ' ἐρεύγεται ἥπειρόνδε,
ῆπχε παρὲξ, ἐς γαῖαν δρώμενος, εἰ που ἐφεύροι
ἡμένας τε παραπλήγας λιμένας τε θαλάσσης. 440

till he swims up the mouth of the river,

ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
ἴξε νέων, τῇ δὴ οἱ ἔεισατο χῶρος ἄριστος,
λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
ἔγνω δὲ προρέοντα καὶ εὗξατο δν κατὰ θυμόν·

‘Κλῦθι, ἀναξ, ὅτις ἐστι· πολύλιιστον δέ σ' ἵκανω,
φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς. 446
αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἀνδρῶν ὃς τις ἱκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
σόν τε ῥόον σά τε γούναθ' ἵκανω πολλὰ μογήσας.
ἀλλ' ἐλέαιρε, ἀναξ· ἵκετης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.’ 45

‘Ως φάθ’, δ’ δ’ αὐτίκα παῦσεν ἐδν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα
πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ’ ἐσάωσεν
ἐς ποταμοῦ προχοάς· δ’ ἄρ’ ἄμφω γούνατ’ ἔκαμψε
χειράς τε στιβαράς· ἀλλ’ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
φόδεε δὲ χρόα πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ 4:
ἀν στόμα τε ῥῦνάς θ’. δ’ ἄρ’ ἀπινευστος καὶ ἄνανδος
κεῖτ’ ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
ἀλλ’ ὅτε δή ρ’ ἄμπινυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἔο λῦσε θεοῦ.

καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήεντα μεθῆκεν, 4
ἀψ δ’ ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αὖθα δ’ ἄρ’ ‘Ινω
δέξατο χερσὸν φίλησιν· δ’ ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν·
δοχθήσας δ’ ἄρα εἶπε πρὸς δν μεγαλήτορα θυμόν·

‘Ο μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται:
εὶ μέν κ’ ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάσσω, 4
μή μ’ ἄμυδις στίβῃ τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔέρση
ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν·
αὔρη δ’ ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἡῶθι πρό.
— δέ κεν ἐς κλιπὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην

ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθείη
ὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὑπνος ἐπέλθῃ,
ἡ θήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.'

, he lands; and makes a bed of leaves under a
thicket.

ἱρα οἱ φρουρέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
ιεν εἰς ὄλην τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὑρεν 475
ἴαινομένῳ δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπῆλυθε θάμνους,
εν πεφυῶτας· δ μὲν φυλίης, δ δ' ἐλαίης.
, ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων,
τ' ἡέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
ζρος περάσκε διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνοὶ 480
.σιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς· οὐς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησιν
φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἥλιθα πολλὴ,
. τ' ήὲ δύω ήὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
μερίη, εὶ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι. 485
ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
ια μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
τε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ
π' ἐσχατιῆς, φ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
πυρὸς σώζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αἴη,
ισεὺς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη 490
π' ὅμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
ιος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ.

Ὀδυσσέως ἄφιξις εἰς Φαιάκας.

Athena appears in a dream to Nausicaa.

Ὦς δὲ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
ὑπνῷ καὶ καμάτῳ ἀρημένος αὐτὰρ Ἀθήνη
βῆρός ἐστι Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
οἱ πρὸν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων,
οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἥσαν.
ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδῆς,
εἶσεν δὲ Σχερίῃ, ἕκας ἀνδρῶν ἀλφηστάων,
ἀμφὶ δὲ τεῦχος ἔλαστε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
καὶ υηὸν ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατο ἀρούρας.
ἄλλ' δὲ μὲν ἥδη κηρὶ δαμεὶς Ἄιδόσδε βεβήκει,
Ἄλκινοος δὲ τότ' ἥρχε, θεῶν ἄπο μῆδεα εἶδώς.
τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
νόστον Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μητιόωσα.
βῆρός δὲ ἴμεν ἐσθάλαμον πολυδαιδαλον, φέντε κούρη
κοιμᾶται ἀθανάτησι φυὴν καὶ εἶδος δμοίη,
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἄλκινόοιο,
πάρα δὲ δύναμις ἀμφίπολοι, χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι
σταθμοῖν ἐκάτερθε. Θύραι δὲ ἐπέκειντο φαειναί.
ἡ δὲ ἀνέμου ὡς πνοιῇ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης,
στῆρός δὲ ἄρος ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν

εἴδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαυτος,
ἢ οἱ δύμηλική μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

'Ναυσικά, τί νῦ σ' ὀδει μεθήμονα γείνατο μῆτηρ; 25
ἔματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα,
σὺ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν *ικαν*
ἐννοθαί, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν οἴ κέ σ' ἄγωνται.
ἴκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
ἰσθλὴ, χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μῆτηρ. 30
ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἀμ' ἡσι φαινομένηφι· 12
καὶ τοι ἔγὼ συνέριθος ἀμ' ἔψομαι, ὅφρα τάχιστα
ἐντίνεαι, ἐπεὶ οὖ τοι ἔτι δὴ παρθένος ἔστεαι·
ἵη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆς κατὰ δῆμον
τάντων Φαιήκων, *οὐθὶ* τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ. 35
ἀλλ' ἄγ' ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἡώθι πρὸ^τ
ἡμένους καὶ ἀμαξᾶν ἐφοπλίσαι, ἢ κεν ἀγηστι· 17
ἴστορά τε καὶ πέπλους καὶ ρήγεα σιγαλόεντα.
καὶ δὲ σοὶ ὁδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἡὲ πόδεσσιν
ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.' 40
'Η μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οἴλυμπόνδ', *οὐθὶ* φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεί
ἔμεναι· οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε ποτ' ὅμβρῳ
δενέται οὔτε χιῶν ἐπιπλυναται, ἀλλὰ μάλ' αἰθρῇ
τέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη· 45
τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα.
ἴθ' ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.

Nausicaa gets leave from her father and starts for the washing-tanks.

Αἴτίκα δ' Ἡώς ἡλθεν ἐύθρονος, ἢ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν εὔπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμαστ' ὅνειρον,
βῆ δ' ἔμεναι κατὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεύσι, 50

πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ κιχήσατο δ' ἔνδον ἔόντας.
 ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἥστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
 ἥλακατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύρας
 ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
 ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγανοί.
 ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·

'Πάππα φίλ', οὐκ ἀν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
 ὑψηλὴν εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἶματ' ἄγωμαι
 ἐς ποταμὸν πλυνέονσα, τά μοι ρερυπωμένα κεῖται;
 καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἔόντα
 βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροὶ εἶματ' ἔχοντα.
 πέντε δέ τοι φίλοι υἱες ἐνὶ μεγάροις γεγάσσιν,
 οἱ δύ' δπιύοντες, τρεῖς δ' ἡθεοὶ θαλέθοντες.
 οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἶματ' ἔχοντες
 ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.'

"Ως ἔφατ· αἰδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἔξονομῆναι
 πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

"Οὕτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκρος, οὕτε τευ ἄλλου.
 ἔρχεν· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
 ὑψηλὴν εὔκυκλον, ὑπερτερή ἀραρύναν."

"Ως εἰπὼν δμῶεσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἀμαξαν ἐντροχον ἡμιονεήνην
 ὠπλεον, ἡμιόνους θ' ὑπαγον ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνη.
 κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινήν.
 καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐνξέστῳ ἐπ' ἀπήνη,
 μήτηρ δ' ἐν κιστῇ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
 παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἷνον ἔχενεν
 ἀσκῷ ἐν αιγείῳ· κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης.
 δῶκεν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
 εἴως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν.
 ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
 μάστιξεν δ' ἔλααν· καναχῇ δ' ἦν ἡμιόνοιων

αἱ δ' ἄμοτον ταυνύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτὴν,
σὺν οἴην, δῆμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίου ἀλλαι.

The washing of the linen and the ball-play.

Αἱ δ' δτε δὴ ποταμοῖο ρόον περικαλλέ' ἵκουντο,

85

ἐνθ' ἡ τοι πλυνοὶ ήσαν ἐπητεανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ

καλὸν ὑπεκπρορέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι,

ἐνθ' αἵ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.

καὶ τὰς μὲν σεῦνα ποταμὸν πάρα διψήντα

τρύγειν ἀγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης

ἔματα χερσὸν ἔλοντο καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ,

σπεῖθον δ' ἐν βόθροισι θῶσι ἔριδα προφέρουσαν.

ἀπὸρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,

ἔξειης πέτασαν παρὰ θῖν' ἀλὸς, ἦχι μάλιστα

λαγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.

95

αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ

δεῖπνον ἔπειθ' εἴλοντο παρ' ὅχθησιν ποταμοῖο,

ἔματα δ' ἡελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.

ἀπὸρ ἐπεὶ σίτον τάρροθευ δρωαί τε καὶ αὐτὴν.

σφάρῃ ταὶ δ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι.

100

τῆσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἥρχετο μολπῆς.

οὐδὲ δ' Ἀρτεμις εἰσὶ κατ' οὔρεος ιοχέαιρα,

ἢ κατὰ Τηρύγετον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον,

τεφτομένη κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισι·

τῇ δέ θ' δῆμα τύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,

105

ἄγροινδοι παῖςσοι· γέγυθε δέ τε φρένα Λητώ·

τασίων δ' ὑπὲρ ἡ γε κάρη ἔχει ἡδὲ μέτωπα,

μέια τ' ἀριγνάτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·

θεὶς δέ γ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς.

Odysseus wakes at the cry of the maidens,

'Αλλ' δτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι

110

ζεύξασ' ἡμιόνους πτύξαστά τε εἴματα καλὰ,
 ἔνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὡς Ὁδυσσεὺς ἔγροιτο, ἵδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
 ἢ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἤγήσαιτο.
 σφαιραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεια·
 ἀμφιπόλου μὲν ἀμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμβαλε δίνη,
 αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἀνσαν. δο δ' ἔγρετο δῖος Ὁδυσσεὺς,
 ἔξομενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν

*Ω μοι ἔγὼ, τέων αὗτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
 ἢ δ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
 ἢε φιλόξεινοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδῆς;
 ὡς τέ με κουράων ἀμφήλυνθε θῆλυς ἀντὴ,
 νυμφάων, αὶ ἔχονσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα
 καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίστεα ποιήεντα.
 ἢ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων;
 ἀλλ' ἄγ', ἔγὼν αὐτὸς πειρήσομαι ἡδὲ ἵδωμαι.

*Ως εἰπὼν θάμνων ὑπεδύστετο δῖος Ὁδυσσεὺς,
 ἐκ πυκινῆς δ' ὅλης πτόρθουν κλάστε χειρὶ παχεῖῃ
 φύλλων, ὡς ρύσαιτο περὶ χροῦ μήδεα φωτός.
 βῆ δ' ἴμεν ὃς τε λέων δρεστροφος, ἀλκὶ πεποιθὼς,
 δος τ' εἰσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὅσσε.
 δαλεταῖ· αὐτὰρ δ' θουσὶ μετέρχεται ἡ ὀλεσσιν
 ἡὲ μετ' ἄγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἐ γαστὴρ
 μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
 ὡς Ὁδυσσεὺς κούρησιν ἐνπλοκάμοισιν ἔμελδε
 μίξεσθαι, γυμνός περ ἔών· χρειῶ γὰρ ἵκανε.
 σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη κεκακωμένος ἄλμη,
 τρέσσαν δ' ἄλλυντις ἄλλῃ ἐπ' ἡιόνας προούχούσας·
 οἴη δ' Ἀλκιωόν θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
 θάρπτος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων.
 στῇ δ' ἀντα σχομένη· δο δὲ μερμήριξεν Ὁδυσσεὺς,
 ἢ γούνων λίσσοιτο λαβῶν εὐώπιδα κούρην,

ἡ ἀπός επέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
λίσσοιτ', εἰ δεῖξει πόλιν καὶ εἶματα δοίη.
ὡς ἄρα οἱ φρουρέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
λίστεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
ἀπίκα μειλιχίον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·

145

and comes forward and addresses Nausicaa. γ

'Γονυοῦμαί σε, ἀνασσα· θεός νύ τις, ἡ βροτός ἐσσι;
εἴ μέν τις θεός ἐστι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν, 150
'Ἄρτεμιδέ σε ἐγώ γε, Διὸς κούρη μεγάλοιο,
εἴδος τε μέγεθός τε φυῆν τ' ἄγχιστα ἐίσκω·
εἴ δέ τις ἐστι βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,
τρισμάκαρες μὲν σοὶ γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
τρισμάκαρες δὲ καστρητοί· μάλα πού σφισι θυμὸς 155
αὖτις ἐνφροσύνησιν λαίνεται εἰνεκα σεῖο,
λεισσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσταν.

- κεῦνος δ' αὖτις περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
δις κέ σ' ἐδύνοισι βρίσας οἰκόνδ' ἀγάγηται.
οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἵδον βροτὸν δόφθαλμοῖσιν, 160
οὐτὸς δὲ σύτε γυναικα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλω δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·
ἡλιον γὰρ καὶ κεῖστε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαὸς
πηρὸδὸν ἢ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἐσεσθαι. 165

ὡς δ' αὕτως καὶ κεῦνος ἵδων ἐτεθήπεα θυμῷ
δῆν, ἐπεὶ σὺ πω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαῖης,
ὦ σὲ, γύναι, ἄγαμαί τε τέθηπά τε δεῖδιά τ' αἰνῶς
γούνων δύψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἴκάνει.
χθιζός ἐεικοστῷ φύγον ἥματι οἴνοπα πόντον· 170
τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμ' ἐφόρει κραιπναί τε θύελλαι
τῆσσιν διπ' Ὁγηγήης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,

οφρα τέ που καὶ τῇδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ δέω
παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
ἀλλὰ, ἄνασσ', ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας 17:
ἔστι πρώτην ἴκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὐ τινα οἶδα
ἀνθρώπων, οἱ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ράκος ἀμφιβαλέσθαι,
εἴ τι που εἴλυμα σπείρων ἔχεις ἐνθάδ' ιοῦσα. 18c
σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῆσι μενοιῶς,
ἄνδρα τε καὶ οἰκον καὶ δμοφροσύνην διάστειαν
ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρείσσον καὶ ἄρειον,
ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἴκον ἔχητον
ἀνὴρ ἡδὲ γυνή· πόλλα' ἄλγεα δυσμενέεστι,
χάρματα δ' εὐμενέτησι· μάλιστα δέ τ' ἐκλυον αὐτοί. 18:

She answers him kindly and supplies his wants.

Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα·
'ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὅλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
ἐσθλοῖς ἡδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐκάστῳ·
καὶ που σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἐμπῆς. 19:
νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἴκανεις,
οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τεν ἄλλου,
ὅν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
ἄστυ δέ τοι δεῖξω, ἐρέω δέ τοι οὖνομα λαῶν.
Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν,
εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.' 19:
"Η ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοιστι κέλευσε·
στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε φῶτα ἰδοῦσαι; 20:
ἢ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἐμμεναι ἀνδρῶν;
οὐκ ἐσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται,
οὐκέτι Φαιήκων ἀνδρῶν ἐσ γαῖαν ἵκηται

· δημοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φῦλοι ἀθανάτοισιν.
οἰκόμενοι δὲ ἀπάνευθε πολυσκλύνστεφ ἐνὶ πόντῳ,
ἔσχατοι, οὐδέ τις δῆμος βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος. 205
ἄλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδδ' ικάνει,
τὸν τοῦ χρὴ κομέειν πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἄπαντες
ζεῖνοι τε πτωχοῖ τε, δόστις δὲ δλίγη τε φῦλη τε.
ἄλλα δότ', ἀμφίπολοι, ξείνων βρῶσίν τε πόσιν τε,
λούστατέ τ' ἐν ποταμῷ, δοθ' ἐπὶ σκέπτας ἔστ' ἀνέμοιο.' 210

“Ως ἔφαθ’, αἱ δὲ ἔσταυ τε καὶ ἄλλήλῃσι κέλευσαν,
καὶ δὲ ἄρ’ ‘Οδυσσῆ’ εἶσαν ἐπὶ σκέπτας, ὡς ἐκέλευσε
Νεωτικά, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο'
τὰρ δὲ ἄρα οἱ φᾶρος τε χιτῶνά τε εἴματα ἔθηκαν,
δῶκαν δὲ χρυσέη ἐν ληκύθῳ υγρὸν ἔλαιον, 215
ἡνωγον δὲ ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῆσι.
ἢ ἢ ῥά τοτ’ ἀμφίπολοισι μετηγύδα δῖος ‘Οδυσσεύς’

“Αμφίπολοι, στῆθ’ οὔτω ἀπόπροθεν, δφρ’ ἐγὼ αὐτὸς
(Ἄλμητν ῶμοισιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δὲ ἔλαιω
χρύσουμαι· ἢ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἔστιν ἀλοιφῇ. 220
· ὑπῆρ δὲ οὐκ ἀν ἐγώ γε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
γημοῦσθαι κούρησιν ἐνπλοκάμοισι μετελθών.”

“Ως ἔφαθ’, αἱ δὲ ἀπάνευθεν ἴσταυ, εἰπον δὲ ἄρα κούρη. 225
αὐτὰρ δὲ ἐκ ποταμοῦ χρόα μίκετο δῖος ‘Οδυσσεὺς
ἄλμητν, ἢ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεχεν ῶμοντος
ἐκ κεφαλῆς δὲ ἔσμηχεν ἀλδος χνόου ἀτρυγέτοιο.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ’ ἄλειψεν,
ἄμφι δὲ εἴματα ἔσταθ’ ἢ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆτς,
τὸν μὲν ‘Αθηναῖη θῆκεν, Διός ἐκγεγαυῖα,
μείζονά τ’ εἰσιδέειν καὶ πάσσανα, καὶ δὲ κάρητος 230
οὐλας ἥκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἀνθει δμοίας.
ἵν δὲ δτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
δρις, δν ‘Ηφαιστος δέδαιεν καὶ Παλλὰς ‘Αθήνη
τέλη παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,

ώς ἄρα τῷ κατέχενε χάριν κεφαλῆι τε καὶ ὅμοις.
ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιῶν ἐπὶ θῦνα θαλάσσης,
κάλλει καὶ χάρισι στήλβων* θηεῦτο δὲ κούρη.
δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐνπλοκάμοισι μετηγύδα·

* Κλῦτέ μεν, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὅφρα τι εἴπω.
οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οὐδὲ "Ολυμπον ἔχουσι,
Φαιήκεστος" ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι·
πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι ἀεικέλιος δέατ' εἶναι,
νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὺς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
αἱ γὰρ ἡμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη
ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μίμινειν.
ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξένιν φ βρῶσίν τε πόσιν τε·?

*Ως ἔφαθ', αἰ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύνον ἥδ' ἐπίθε
πάρ δ' ἄρ' Ὁδυσσῆι ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
ἥ τοι δὲ πᾶνε καὶ ἥσθε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς
ἄρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.

Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν
εἴματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
ζεῦξεν δὲ ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἀν δὲ ἔβη αὐτή.
ὢτρυννεν δὲ Ὁδυσσῆα, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δύνομαζεν·

Nausicaa brings Odysseus with her, but bids him enter
the city alone.

*Ορσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν, ὅφρα σε πέμψῃ
πατρὸς ἡμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἐνθα σέ φημι
πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι.
ἀλλὰ μάλιστα δέ τοι τέλος τοιόντος
ὅφρος ἀν μέν καὶ ἀγροὺς λομεν καὶ ἔργη ἀνθρώπων,
τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δὲ δόδον ἡγεμονεύσω.
αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβείομεν ἦν πέρι πύργος
ἴψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόληος,

λεπτή δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὅδον ἀμφιέλισσαι
εἰράται· πᾶσι γὰρ ἐπίστιόν ἔστιν ἐκάστῳ.

265

ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορὴ, καλὸν Ποσιδήιον ἀμφὶς,
ἵποισιν λάεσσι κατωρυχέεσσος ἀραρυῖα.

ιε?

ἔνθα δὲ νηῶν δπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
τέσσατα καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύνουσικ ἐρετμά.

οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βίδος οὐδὲ φαρέτρη,

ν 270

ἀλλ' ἵστοι καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆες ἔισαι,

ἵσιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν,

τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις δπίσσω

μωμένη· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰς δῆμον·

καὶ νύ τις ὡδ' εἴπησι κακώτερος ἀντιβολήσας·

275

τίς δ' ὅδε Ναυτικάδ ξπεται καλός τε μέγας τε

ξένως; ποῦ δέ μιν εὑρε; πόσις νύ οἱ ξσσεται αὐτῇ.

ἡ τιά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἡς ἀπὸ νηὸς

ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὐ τινες ἐγγύθεν εἰσὶν·

ἡ τις οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἥλθεν

280

οὐρανόθεν καταβὰς, ἔξει δέ μιν ἡματα πάντα.

βέλτερον, εὶς καύτη περ ἐποιχομένη πόσιν εὑρεν

ἄλλοθεν ἡ γὰρ τούποδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον

Φαίκας, τοὺς μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί·

ὅς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο.

285

καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ, ἡ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,

ἡ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων

ἀνδράσι μισγηται πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.

ἔνινε, οὐ δ' ὡδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὅφρα τάχιστα

πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμοῖο.

290

δῆρεις ἀγλαδὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου

αἰγείρων ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμῶν.

ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλωὴ,

τόσσουν ἀπὸ πτόλιος δσσον τε γέγωνε βοήσας·

ἔνθα καθεξόμενος μεῖναι χρόνον, εἰς δὲ κεν ἡμεῖς

295

ἀστυδε ἐλθωμεν καὶ ἵκώμεθα δώματα πατρός.
 αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἐλπη ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
 καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ἥδ' ἐρέεσθαι
 δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἀν πάις ἡγήσαιτο 300
 νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
 δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
 ἥρωος. ἀλλ' ὅπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλὴ,
 ὅκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὅφρ' ἄν ἵκηαι
 μητέρ' ἐμήν ἡ δ' ἥσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αἰγῇ, 305
 ἥλακατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
 κίονι κεκλιμένη· δμωαλ δέ οἱ εἴλατ' ὅπισθεν.
 ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ θρόνος ποτικέλιται αὐτῇ,
 τῷ δὲ γε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὡς.
 τὸν παραμειψάμενος μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας 310
 βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἡμαρ ἰδηται
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσι.
 [εἴ κέν τοι κείη γε φίλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπωρή τοι ἐπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἵκέσθαι
 οἶκον ἐνκτίμενον καὶ σῆν ἐς πατρίδα γαῖαν.]' 315

When they reach the city, Odysseus stops in the grove
 of Athena.

"Ως ἄρα φωνήσασ' ἴμασεν μάστιγι φαεινὴ^η
 ἡμιόνους· αἱ δ' ὅκα λίπον ποταμοῦ ῥέεθρα.
 αἱ δὲ εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.
 ἡ δὲ μάλ' ἡνιόχευεν, ὅπως ἄμφ' ἐπολέστη πεζοὶ^η
 ἀμφίπολοι τ' Ὁδυσσεύς τε· νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἴμάσθλην.
 δύστετό τ' ἡέλιος, καὶ τοι κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο 321
 ἱρὸν Ἀθηναῖς, ἵν' ἄρ' ἔζετο δῖος Ὁδυσσεύς.
 αὐτίκ' ἐπειτ' ἡράτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
 'Κλῦθι μεν, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, διτρυτώνῃ'

νῦν δή πέρ μεν ἀκουσον, ἐπεὶ πάρος οὖ ποτ' ἀκουσας 325
ραιομένου, δτε μ' ἔρραιε κλυτὸς ἐννοσίγαιος.

δός μ' ἐς Φαίηκας φίλου ἐλθεών ήδ' ἐλεεινόν.³

'Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·

αἴπῳ δ' οὖ πω φαίνετ' ἐναντίη· αἴδετο γάρ ρα
πατροκαστύνητον· δ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν 330
ἀπιθέψεις θεοῖς γαίαν ἱκέσθαι.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Η.

'Οδυσσέως εἴσοδος πρὸς Ἀλκίνουν.

Nausicaa reaches her home.

ἌΩΣ δ μὲν ἔνθ' ἡράτο πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
κούρην δὲ προτὶ ἀστυ φέρεν μένος ἡμιόνουν.
ἡ δ' ὅτε δὴ οὖ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε,
στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι, καστύγητοι δέ μιν ἀμφὶς
ἴσταντ' ἀθανάτοις ἐναλγύκιοι, οἵ δ' ὑπ' ἀπήνης
ἡμιόνους ἔλνον ἐσθῆτά τε ἐσφερον εἶσω.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἔδν ἦιε· δᾶνε δέ οἱ πῦρ
γρηὴς Ἀπειραλή, θαλάμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
τήν ποτ' Ἀπειρθεψ νέες ἥγαγον ἀμφιέλισσαι·
Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οῦνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὁς δῆμος ἄκουεν·
ἥ τρέφε Ναυσικάν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἶσω δόρπον ἐκόσμει.

Odysseus is met by Athena in the form of a young girl

Καὶ τότ' Ὁδυσσεὺς δρπτο πόλινδ' ἴμεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
πολλὴν ἡέρα χεῦνε φιλα φρονέουσ' Ὁδυσσῆι,
μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
κερτομέοι τ' ἐπέεσσι καὶ ἔξερέοιθ' ὅτις εἴη.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραυνήν,
ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη

παρθενικῇ εἰκῦνα νεήνιδι, κάλπιν ἔχούσῃ. 20

σῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ ὁ δ' ἀνέρετο δῖος Ὁδυσσεύς.

὾Ω τέκος, οὐκ ἂν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκιφίου, δις τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπέριος ἐνθάδ' ἵκανω
πρόθεν ἔξι ἀπίης γαῖης· τῷ οὖ τινα οἶδα 25
ἀνθράκων, οἱ τήνδε πόλιν καὶ ἔργα μέμονται.

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
τοιγάρ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον δν με κελεύεις
δέξιον, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
ἄλλ' ίθι σιγῇ τοῖν, ἐγὼ δ' ὅδον ἡγεμονεύσω· 30
μηδέ τιν' ἀνθρώπων προσέσσεο μηδ' ἐρέεινε.
οὐ γὰρ ξείνους οἶδε μάλισθρώπους ἀνέχονται,
οὐδὲ ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ' δις κ' ἄλλοθεν ἔλθῃ.
ηριοὶ θοῆσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείηστι
λαῖτα μέγ' ἐκπέρδωσιν, ἐπεὶ σφισι δῶκ' ἐνοσίχθων· 35
τὸν νέες ὠκεῖαι ὥσει πτερὸν ἡὲ νόημα.

὾Ω ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· διὸ ἐπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο.
τὸν δ' ἄρα Φαΐηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
ἐρχόμενον κατὰ οἴστυν διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη 40
εἴα ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, η̄ ρά οἱ ἀχλὺν
θεσπεοίην κατέχεινε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
θαύμαζεν δ' Ὁδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆσας ἐίσας
ἀπῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ
ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ιδέσθαι.
ἄλλ' θτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώματος ἵκοντο, 45
τοῖσι δὲ μύθων ἡρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

She directs him to the house of Alcinous.

Οἵτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, δν με κελεύεις
πεφραδέμενος δήσις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας,

δαιτην δαινυμένους· σὺ δὲ ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ
 τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
 ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
 δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν·
 'Αρήτη δ' ὄνομ' ἔστιν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
 τῶν αὐτῶν οἵ περ τέκον 'Αλκίνοον βασιλῆα.
 Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 γείνατο καὶ Περίβοια, γνναικῶν εἶδος ἀρίστη,
 ὑπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
 ὃς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσιν βασιλευεν.
 ἀλλ' ὁ μὲν ὥλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὥλετο δὲ αὐτὸς,
 τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμέγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
 Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε·
 Ναυσίθοος δὲ ἔτεκεν 'Ρηξήνορά τ' 'Αλκίνοον τε.
 τὸν μὲν ἄκουρον ἔόντα βάλλει ἀργυρότοξος 'Απόλλων
 νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
 'Αρήτην· τὴν δὲ 'Αλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
 καὶ μιν ἔτισ' ὡς οὕ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 δοσαι νῦν γε γνναικες ὑπὸ ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.
 ὡς κείνη περὶ κῆρι τετίμηται τε καὶ ἔστιν
 ἐκ τε φίλων παῖδων ἐκ τὸν 'Αλκινόοιο
 καὶ λαῶν, οἵ μίν Ῥα θεὸν ὡς εἰσορόωντες
 δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἀστυν.
 οὐ μὲν γάρ τι νόσου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ·
 οἰσίν τ' εὖ φρονέρσι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
 εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σῆν ἐς πατρίδα γαῖαν·'

Description of the palace and gardens of Alcinous.

*Ως ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις 'Αθήνη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατευτήν,

ίκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
δύνε δ' Ἐρεχθῆσ πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' Ἱε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
ἔρμαιν' ἴσταμένῳ, πρὸν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
ὡς τε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν ἦε σελήνης
δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. 85
χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐις μυχὸν ἔξ οὐδοῦν, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
χρόσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔργουν·
σπαθιοὶ δ' ἀργύρεοι ἐν χαλκέῳ ἐστασαν οὐδῷ,
ἀργύρεοι δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη. 90
χρύσειοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἥσαν,
ὧς Ἡφαιστος ἔτευξεν ἰδυήσι πραπίδεσσι
δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
ἄλωποις ὄντας καὶ ἀγήρως ἡματα πάντα.
ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐις μυχὸν ἔξ οὐδοῦν διαμπερὲς, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
λεπτοὶ ἐύνητοι βεβλήσατο, ἔργα γυναικῶν. 95
ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἐδριώωντο
τίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηγετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐνδυμήτων ἐπὶ βωμῶν
ἐστασαν αἰθομένας δαῖδας μετὰ χερσὸν ἔχοντες,
φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι. 100
πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναικες
αἱ μὲν ἀλετρεύονται μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,
αἱ δ' ἵστον ὑφόσωι καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν
ἥμεναι, οἵα τε φύλλα μακεδονῆς αἰγείροιο· 105
καυροσέων δ'. δθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
ὅστον Φαΐκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
τῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλασσέμεν, ὃς δὲ γυναικες
ἴστων τεχνῆσσαι· περὶ γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάς. 110

ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
 τετράγυνος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
 ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθόωντα,
 δύχναι καὶ ροιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι
 συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
 τάνταν οὐ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδὲ ἀπολείπει
 χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλισταί εἰ
 Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει, ἀλλα δὲ πέσσει.
 δύχνη ἐπ' δύχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,
 τῆς ἔτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 τέρσεται ἡελίῳ, ἔτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
 ἀλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὅμφακές εἰσιν
 ἀνθος ἀφιεῖσαι, ἔτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
 ἔνθα δὲ κοσμητὰ πρασιὰ παρὰ νείατον ὄρχον
 παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανδώσαι·
 ἐν δὲ δύω κρῆναι ἡ μέν τ' ἀνὰ κήπουν ἀπαντα
 σκλδναται, ἡ δ' ἔτέρωθεν ὑπὸ αὐλῆς οὐδὸν ἔησι
 πρὸς δόμουν ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 τοῖς ἄρ' ἐν Ἀλκινόοι θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.

Odysseus appears in the midst and supplicates Agamemnon

"Ἐνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ θηγήσατο θυμῷ,
 καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἶσω.
 εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἡδὲ μέδοντας
 σπένδοντας δεπάεσσιν ἐνσκόπῳ ἀργειφόντῃ,
 ωὶ πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μιησαλατο κοίτουν.
 αὐτὰρ διῆ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
 πολλὴν ἡέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
 ὅφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.

ἱρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὁδυσσεὺς,
δὴ δὲ αὐτοῦ πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.

ψ ἐγένουντο δόμου κάτα φῶτα ἰδόντες,
δ' ὅρδωντες ὁ δὲ λιτάνευεν Ὁδυσσεύς

145

η, θύγατερ Ρηξήνορος ἀντιθέοιο,
ὅσιν σά τε γούναθ' ίκάνω πολλὰ μογήσας,

δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ δλβια δοῖεν
καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἔκαστος

ιὐλ μεγάροισι γέρας θ' δ τι δῆμος ἔδωκεν. 150
οἱ πομπὴν δτρύνετε πατρῶδ' ίκέσθαι

ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.²
πὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίησι
· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένουντο σιωπῇ.

ἡ μετέειπε γέρων ήρως Ἐχένηος, 155
ιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ήεν

·σι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·
υφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ἶνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον οὐδὲ ἔοικε,
·ν χαμαὶ ήσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίησιν· 160
·ὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἴσχανδωνται.

δὴ ξεῶν μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
ιστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
κρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
ν, ὃς θ' ίκέτησιν ἀμ' αἰδοῖοισιν δηδεῖ· 165
·ε ξεῖνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἔοντων.³

ous raises him from the hearth and sets food
before him,

ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ίερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
·ων Ὁδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην
·' ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἰσε φαεινοῦ,
·τήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,

170

ὅς οἱ πλησίον ἴζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νήφασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῦτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 αὐτὰρ ὁ πῶνε καὶ ἥσθε πολύτλας δῖος Ὁδυστεύς·
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

‘Ποντόνοε, κρητῆρα κεραστάμενος μέθυν νεῦμον
 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Δὺ τερπικεραύνῳ
 σπείσομεν, ὃς θ' ἱκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖν.’

“Ως φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἔκιρνα,
 νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἥθελε θυμὸς,
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.

promising on the morrow to see about his convoy h-

‘Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες,
 ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείτε οἴκαδ' ἰόντες·
 ἥῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
 ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν ἥδε θεοῖσιν
 ῥέξομεν Ἱερὰ καλὰ, ἐπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
 μιησόμεθ', ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνήσ
 πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστὶ,
 μηδέ τι μεστηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθησι
 πρίν γε τὸν ἥσ γαῖης ἐπιβῆμεναι· ἔνθα δὲ ἐπειτα
 πείστεται ἀστα οἱ αἴστα κατὰ κλῶθές τε βαρεῖαι
 γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εὐλήλουθεν,
 ἄλλο τι δὴ τόδ' ἐπειτα θεοὶ περιμηχανώνται.

αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
ἡμῶν, εὐτὸν ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας,
δαίνονταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἵων ἔνυμβληται ὁδίτης,
οὐ πι κατακρύπτουσιν, ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν, 205
οὐ περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.'

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·
“Ἄλκινο', ἀλλο τί μοι μελέτω φρεσὶν· οὐ γὰρ ἐγώ γε
ἀμαύτοισιν ἔοικα, τοὺς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχοντιν,
οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θυητοῖσι βροτοῖσιν· 210
οὐς τινας ὑμεῖς ζοτε μάλιστ' ὀχέοντας διξὺν·
ἀνθρώπων, τοῖσιν κεν ἐν ἀλγεσιν ἰσωσαΐμην.
καὶ δ' ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἐγὼ κακὰ μυθησαΐμην,
οὗτας γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ιότητι μόγησα.

ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἔσατε κηδόμενόν περ· 215
οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἀλλο
ἐπλετο, η τ' ἐκέλευσεν ἔο μυήσασθαι ἀνάγκη
καὶ μάλα τειρόμενόν καὶ ἐνὶ φρεσὶν πένθος ἔχοντα,
οὐς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν, η δὲ μάλ' αἰεὶ²²⁰
ἔσθμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δέ με πάντων
ληθάνει δσσ' ἐπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
οὐκέτι δ' ὅτρύνεσθαι δμ' ηοὶ φαινομένηφιν,
οὐς κ' ἐμὲ τὸν δύστημον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
καὶ περ πολλὰ παθόντα· Ιδόντα με καὶ λίποι αἰών
πῆσω ἐμὴν, δμώάς τε καὶ ύψερεφὲς μέγα δῶμα.²²⁵

“Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήγεον ηδ' ἐκέλευσον
τεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ' δσον ηθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
αὐτὰρ δὲν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὁδυσσεὺς,
πάρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδῆς
ηθην ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

τοῦσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἥρχετο μύθων
ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἰδούσα
καλὰ, τά δ' αὐτὴ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γνναιξί·
καὶ μιν φωνήσασ' ἐπει πτερόεντα προσηύδα·

Odysseus tells how he had come to Scheria.

Ἐεῦνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἔγων εἰρήσομαι αὐτῇ·
τίς πόθεν εἴς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;
οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἵκεσθαι;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεὺς
ἀργαλέον, Βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι

κῆδε, ἐπει μοι πολλὰ δόσαν θεοί οὐρανίωνες·
τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλῆς.

Ωγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἄλλ κεῖται,
ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ, δολοέσσα Καλυψὼ,
ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
μίσγεται οὔτε θεῶν οὔτε θυητῶν ἀνθρώπων.

ἄλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἥγαγε δάιμων
οἶνον, ἐπει μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ

Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσφε ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
αὐτὰρ ἔγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἐλῶν νεὸς ἀμφιελίσσης
ἐννῆμαρ φερόμην δεκάτῃ δέ με τυκτὶ μελανῆ
νῆσον ἐσ Ὡγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἔνθα Καλυψὼ
ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, ἦ με λαβοῦσα
ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἐτρεφεν ἡδὲ ἐφασκε
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήρων ἥματα πάντα·

ἄλλ' ἐμὸν οὖ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐπειθεν.]

ἔνθα μὲν ἐπτάτετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἱὲ
δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψὼ·
ἄλλ' ὅτε δὴ ὅγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἥλθε,
καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι

ΟΤΙ Υπάρχει

- Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε,
σίτον καὶ μέθυν ἡδὺν, καὶ ἀμβροτα εἶματα ἔσσεν,
οὐρὸν δὲ προέηκεν ἀπίμονά τε λιαρόν τε. 265
ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἡματα ποντοπορεύων,
διτωκαιδεκάτη δ' ἐφάνη ὅρεα σκισευτα
γαῖης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
δυσμόρφῳ ἢ γὰρ ἔμελλον ἔτι ἔνυσσεσθαι διζῆν
πολλῷ, τὴν μοι ἐπώρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθα,
ἄριεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα
εἴα ἐπὶ σχεδίης ἀδιψὰ στενάχοντα φέρεσθαι. 270
Πην μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ· αὐτὰρ ἐγώ γε
πηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, δφρα με γαῖῃ
ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ. 275
ἴθια κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσον,
πέτρης πρὸς μεγάλησι βαλὸν καὶ ἀτερπέι χώρῳ·
ἄλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, εἰος ἐπῆλθον
ἐις ποταμὸν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
λείος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο. 280
ἴκ δ' ἔπεισον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίῃ νὺξ
ἥλυθ· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διπετέος ποταμοῖο
ἴκβας ἐν θάμνοισι κατέδραδον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
ἥψισάμην ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν. 285
ἴθια μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιημένος ἦτορ,
ἔδον πανύχιος καὶ ἐπ' ἥῶ καὶ μέσον ἡμαρ·
ὄνσετό τ' ἡέλιος, καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς 290
παιζούσας, ἐν δ' αὐτῇ ἔην εἰκῦνα θεῆσι.
Πην ἱκέτευσ· ἡ δ' οὖ τι νοήματος ἡμβροτεν ἐσθλοῦ,
ὧς οὐκ διν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
ἔρβεμεν αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.

ἡ μοι σῦτον ἔδωκεν ἄλις ἡδ' αἴθοπα οἶνον,
καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καὶ μοι τάδε εἴματ' ἔδωκε.
ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθεῖην κατέλεξα.'

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε
'ξεῖν', ἡ τοι μὲν τοῦτο γένος οὐκ ἐνόσησε
παῖς ἐμὴ, οὔνεκά σ' οὖτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ῆγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς
'ἥρως, μή μοι τούνεκ' ἀμύνονα νείκεε κούρην'
ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισι ἐπεσθαι·
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον δείσας αἰσχυνόμενός τε,
μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσσαιτο ἰδόντι·
δύσηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλος ἀνθρώπων.'

Alcinous promises him his convoy for the morrow,

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε
'ξεῖν', οὕτοιο τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
μαψιδῶς κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
αὐτὸν γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλον,
τοῖος | ἐὼν οἶστι | ἐστι, τά τε φρονέων ἃ τοῦ ἐγώ περ,
παῖδά τοῦ ἐμὴν ἔχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
αὐθι μένων οἶκον δέ τοῦ ἐγώ καὶ κτήματα δοίην,
εἴ κ' ἔθέλων γε μένοις δέκοντα δέ σ' οὖτις ἐρύξει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὸν πατρὶ γένοιτο.
πομπὴν δ' ἐσ τόδε ἐγώ τεκμαίρομαι, δῆφορ' εὖ εἰδῆς,
αὔριον ἔστι τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδημένος ὑπνῳ
λέξεαι, οἱ δὲ ἐλόωσι γαλήνην, δῆφορ' ἀνὰ ἵκηαι
πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστὶν,
εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἔκαστέρω ἔστι Εὐβοίης,
τήν περ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἵ μιν ἰδούτο
λαῶν ἡμετέρων, δτε τε ξανθὸν 'Ραδάμανθυν
ῆγον ἐποψύμενον Τιτυὸν, Γαιήιου νίσιν.

ν οἵ ἔνθ' ἥλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν 325
 τῷ αὐτῷ καὶ ἀπήνυσσαν οἴκαδ' ὁπίσσω.
 οἱ δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν δσσον ἄρισται
 καὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἀλα πηδῷ.
 φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
 νος δ' ἄρα εἶπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δνόμαζε· 330
 ὑ πάτερ, αἴθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειεν ἀπαντα
 ιος· τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
 ον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρὸδ' ἰκούμην.'

and all retire for the night.

οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 οἱ δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισι 335
 ἵπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ρήγεα καλὰ
 ἐκμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 οἱ τ' ἐνθέμεναι οὖλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
 ταν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
 ἵπει στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι, 340
 οἱ Ὁδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν
 κέων, ὃ ξεῖνε πεποίηται δέ τοι εὐνή·/
 τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
 ἐν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς
 ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ· 345
 ιος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμουν ὑψηλοῖο,
 γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ
 τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ὀμείνων
 ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
 δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν·
 'Αρήτη δ' ὄνομ' ἔστιν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
 τῶν αὐτῶν οὐ περ τέκον 'Αλκίνοον βασιλῆα.
 Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 γείνατο καὶ Περίβοια, γνυαικῶν εἶδος ἀρίστη,
 ὑπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
 ὃς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσιν βασιλεύειν.
 ἀλλ' ὁ μὲν ὥλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὥλετο δ' αὐτὸς,
 τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
 Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄναστε·
 Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν 'Ρηξήνορά τ' 'Αλκίνοού τε.
 τὸν μὲν ἄκουρον ἔόντα βάλλ' ἀργυρότοξος 'Απόλλων
 νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
 'Αρήτην· τὴν δ' 'Αλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
 καὶ μιν ἔτισ' ὡς οὐ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 δόσσαι νῦν γε γυναικες ὑπ' ἀνδράσιν οἰκον ἔχουσιν.
 ὡς κείνη περὶ κῆρι τετίμηται τε καὶ ἔστιν
 ἐκ τε φίλων παῖδων ἐκ τ' αὐτοῦ 'Αλκινόοιο
 καὶ λαῶν, οὐ μίν Ῥα θεὸν ὡς εἰσορόωντες
 δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἀστυν.
 οὐ μὲν γάρ τι νόδου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ·
 οἰσίν τ' εὖ φρονέησι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
 εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
 οἰκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν·'

Description of the palace and gardens of Alcinous.

"Ως ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις 'Αθήνη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατευόν,

ἴκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
δύνε δ' Ἐρεχθῆσ πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' Ἱε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
ἔρμαι' ἴσταμένω, πρὸν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
ώς τε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν ἡὲ σελήνης
δῶμα κάθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. 85
χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐις μυχὸν ἔξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
χρόσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
σπαθιοὶ δ' ἀργύρεοι ἐν χαλκέῳ ἴστασαν οὐδῷ,
ἀργύρεοι δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέῃ δὲ κορώνη. 90
χρόσειοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἥσαν,
οὓς Ἡφαιστος ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεσσι
δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
ἀθανάτους δύτας καὶ ἀγήρως ἡμάτα πάντα.
ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐις μυχὸν ἔξ οὐδοῦ διαμπερὲς, ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι
λεπτοὶ ἐνύνητοι βεβλήσατο, ἔργα γυναικῶν. 95
ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἐδριώωντο
πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηγετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
χρόσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐνδυμήτων ἐπὶ βωμῶν
ἴστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
φάνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι. 100
πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναικες
αἱ μὲν ἀλετρεύονται μύλης ἐπὶ μῆλοπα καρπὸν,
αἱ δ' ἵστονς ὑφόσωσι καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν
ἡμεναι, οἵα τε φύλλα μακεδνῆς αἰγεέροιο· 105
καιροσέων δ'. δθονέων ἀπολείθεται ὑγρὸν ἔλαιον.
ὅσσον Φαιήκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
ἥτι θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλασσούμεν, ὃς δὲ γυναικες
ἵστον τεχνήσσαι· περὶ γάρ σφισ δώκει Ἀθήνη
ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλός. 110

ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὥρχατος ἄγχι θυράων
τετράγυος^{*} περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθόωτα,
σύγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι
συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
τάων οὐ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδὲ ἀπολείπει
χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος^{*} ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ[†]
Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει, ἀλλα δὲ πέσσει.
σύγχνη ἐπ' σύγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,
τῆς ἔτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
τέρσεται ἡελίῳ, ἔτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
ἄλλας δὲ τραπέουσι^{*} πάροιθε δέ τ' ὅμφακές εἰσιν
ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἔτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
ἔνθα δὲ κοσμητὰ πρασιὰ παρὰ νεάτον ὥρχον
παντοῖαι πεφύασιν, ἐπιητανὸν γανδωσαι·
ἐν δὲ δύω κρῆναι ἡ μέν τ' ἀνὰ κήπουν ἅπαντα
σκληναται, ἡ δ' ἔτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
τοι[‡] ἄρ' ἐν Ἀλκιωνοί θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.

Odysseus appears in the midst and supplicates Are-

*Ἐνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἔῳ θηήσατο θυμῷ,
καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω.
εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἡδὲ μέδοντας
σπένδοντας δεπάεσσιν ἐνσκόπῳ ἀργειφόντῃ,
ῳ πυμάτῳ σπένδεσκον, δτε μιησαλατο κοίτου.
αὐτὰρ δ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
πολλὴν ἡέρ' ἔχων, ἦν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
σφρ[‡] ἵκετ[‡] Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκιωον βασιλῆα..

ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὁδυσσεὺς,
καὶ τότε δῆ ῥ' αὐτοῦ πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
οἱ δ' ἀνεψιγένουντο δόμον κάτα φῶτα ἰδόντες,
θάυμαζον δ' δρόωντες· ὁ δὲ λιτάνευεν Ὁδυσσεύς·

145

'Ἀρήτη, θύγατερ Ρηξήνορος ἀντιθέοι,
σύν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἵκανω πολλὰ μογήσας,
τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ δλβια δοῖεν
ξωμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἔκαστος
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ' δ τι δῆμος ἔδωκεν.
αὐτῷ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρὸδ' ἵκέσθαι
θάντον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἅπο πήματα πάσχω.'

150

'Ως εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κουλήσι
πάρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένουντο σιωπῇ.
δψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἦρως Ἐχένηος,
ὅς δὴ Φαήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν
καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·
ὅς σφι ἐνφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

155

'Ἀλκίνοο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον οὐδὲ ἔοικε,
ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἥσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κουλήσιν·
οὐδὲ δὲ σὸν μύθον ποτιδέγμενοι ἴσχανδωνται.
ἄλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυρούλου
εἴσον ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεοστι κέλευσον
οῶν ἐπικρῆσαι, ίνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, ὃς θ' ἱκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν δηπεῖ·
δέρπον δὲ ξεῖνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἔδυτων.'

160

165

*Alcinous raises him from the hearth and sets food
before him,*

Αἰτάρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουοςτ' ιερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
χειρὸς ἑλῶν Ὅδυσσηα δαΐφρονα ποικιλομήτην
ἥρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιων καὶ ἐπὶ θρόνου εἰσε φαεινοῦ,
ἢλλ' ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,

170

ὅς οἱ πλησίον ἔει, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νύψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 αὐτὰρ δ' πῶνε καὶ ἥσθε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς·
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

'Ποντόνοε, κρητῆρα κερασάμενος μέθυν νεῦμον
 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Δὺ τερπικεραύνῳ
 σπείσομεν, ὃς θ' ἱκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν δημού·'

"Ως φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οὖνον ἐκίρνα,
 νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ' ὅσον ἥθελε θυμὸς,
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.

promising on the morrow to see about his convoy he

'Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες,
 ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεστι κελεύει.
 νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείτε οἴκαδ' ἴοντες·
 ἥῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
 ξενον έννι μεγάροις ξεινίσσομεν ἥδε θεοῖσιν
 ρέξομεν ιερὰ καλὰ, ἐπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
 μιησόμεθ', ὡς χ' δ' ξεῖνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνήσ
 πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστὶ,
 μηδέ τι μεστηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθησι
 πρίν γε τὸν ἥσ γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δὲ ἐπειτα
 πείσεται ἀστα οἱ αῖσα κατὰ κλῶθές τε βαρεῖαι
 γεινομένῳ μήσαντο λίνῳ, δτε μιν τέκε μήτηρ.
 εὶ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
 ἄλλο τι δὴ τόδ' ἐπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.

αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
ἡμῶν, εὐτὸν ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἐκατόμβας,
δαίνονται τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἐνθα περ ἡμεῖς.
εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἵων ἔνυμβληται ὁδίτης,
οὐ πι κατακρύπτουσιν, ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν,
οὐ περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.²⁰⁵

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·
“Ἀλκίνοος, ἀλλο τέ μοι μελέτω φρεσὶν· οὐ γὰρ ἔγώ γε
ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὺς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχοντιν,
οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θυητοῖσι βροτοῖσιν
οὐς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' δχέοντας διξὺν ·
ἀθρώπων, τοῖσιν κεν ἐν ἀλγεσιν ἴσωσαίμην.
καὶ δ' ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἔγὼ κακὰ μυθησαίμην,
οὗτα γε δὴ ἔνυμπαντα θεῶν ἴστητι μόγησα.

ἀλλ' ἔμε μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ·
οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἀλλο
ἔπλετο, η τ' ἐκέλευσεν ἔο μνήσασθαι ἀνάγκη
καὶ μάλα τειρόμενον καὶ ἐνὶ φρεσὶν πένθος ἔχοντα,
οὐς καὶ ἔγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν, η δὲ μάλ' αἰεὶ²¹⁰
ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δέ με πάντων
ληθάνει δσσ' ἐπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
ὑμεῖς δ' δτρύνεσθαι δμ' ηοῖ φαινομένηφιν,

οὐς κ' ἔμε τὸν δύστηνον ἔμης ἐπιβήσετε πάτρης,
καὶ περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰών
κτήσω ἔμην, δμώάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.²¹⁵

“Ως ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα πάντες ἐπήνεον ἥδ’ ἐκέλευον
τεμπέμεναι τὸν ἔεινον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
απάρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ’ ἐπιόν θ’ δσον ἥθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
απάρ δ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὅδυσσεὺς,
τὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδῆς
ησθην· ἀμφίπολοι δ’ ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

τοῦσιν δ' Ἀρήτη λευκώλευος ἥρχετο μύθων
ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἴματ' ἵδούστα
καλὰ, τά δ' αὐτὴ τεῦχε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ·
καί μιν φωνήσασ' ἐπεα πτερόεντα προσηῦδα·

Odysseus tells how he had come to Scheria.

‘Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἔγων εἰρήσομαι αὐτήν
τίς πόθεν εἶς ἄνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν;
οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντου ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεῖ
‘ἄργαλέον, Βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι
κήδε’, ἐπεῑ μοι πολλὰ δόσταν θεοὶ οὐρανίωνες·

τοῦτο δέ τοι ἐρέω δ' μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλῆ.
‘Ογυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἄλι κεῖται,
ἐνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψὼ,
ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
μίσγεται οὕτε θεῶν οὕτε θητῶν ἀνθρώπων.

ἄλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἥγαγε δαίμων
οἶν, ἐπεῑ μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ

Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

[Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
αὐτὰρ ἔγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἐλῶν νεὸς ἀμφιελίσσης
ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτη δέ με τυκτὶ μελαίνῃ
νῆσον ἐς Ὁγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἐνθα Καλυψὼ
ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, ἦ με λαβοῦσα
ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν ἡδὲ ἐφασκε

θήσεω ἀθάνατον καὶ ἀγήρων ἥματα πάντα·

ἄλλ' ἐμὸν οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐπειθεν.]

ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἴματα δ' αἱὲ
δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἀμβροτα δῶκε Καλυψὼ·
ἄλλ' ὅτε δὴ ὅγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἥλθε,
καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι

ΟΤΙ οὐδένει

- Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἡ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
 πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε,
 σῖτον καὶ μέθυν ἥδον, καὶ ἀμβροτα εἴματα ἔσσεν,
 ὥρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε. 265
- ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἥματα ποντοπορεύων,
 ὅκτωκαιδεκάτη δ' ἐφάνη δρεα σκιόεντα
 γαῖς ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλοιν ἦτορ
 δυσμόρῳ· ἡ γὰρ ἔμελλον ἔτι ἔνυνέσεσθαι διξυῖ
 πολλῇ, τήν μοι ἐπώρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 ὃς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθα,
 ὥρων δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα
 εἴα ἐπὶ σχεδίης ἀδιωὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
- τὴν μὲν ἐπειτα θύελλα διεσκέδασ· αὐτὰρ ἐγώ γε 275
 σηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, δφρα με γαῖη
 ὑμετέρη ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ. Σ
 ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσουν,
 πέτρης πρὸς μεγάλῃσι βαλὸν καὶ ἀτερπέι χώρῳ·
 ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, εἰος ἐπῆλθον
 ἐς ποταμὸν, τῇ δή μοι ἐέίσατο χῶρος ἄριστος,
 λείος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο. 280
- Ἐκ δ' ἐπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ
 ἥλυθ· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διπετέος ποταμοῖο
 ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα 285
 ἥψισάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
 ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλοιν τετιημένος ἤτορ,
 ἕδον παυνύχιος καὶ ἐπ' ἥῶ καὶ μέσον ἥμαρ·
 ὕστερό τ' ἥέλιος, καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνήκεν.
 ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θιωὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
 παιζόντας, ἐν δ' αὐτῇ ἔην εἰκυῖα θεῆσι. 290
- τὴν ἵκέτευσ· ἡ δ' οὐ τι νοήματος ἥμβροτεν ἐσθλοῦ,
 ὡς οὐκ ἀλλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
 φέύμεν αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.

· ἦ μοι σῦτον ἔδωκεν ἄλις ἥδ' αἴθοπα οἶνον,
καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καὶ μοι τάδε εἴματ' ἔδωκε.
ταῦτά τοι ἀχινύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα.³

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε
'ξεῖν', ἦ τοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόσησε
πᾶς ἐμὴ, οὕνεκά σ' οὐ τι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ἥγενται ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.⁴

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσε⁵
'ηρως, μή μοι τοῦνεκ' ἀμύνοντα νείκεε κούρην·
ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἐπεσθαί·
ἀλλ' ἔγὼ οὐκ ἔθελον δείσας αἰσχυνόμενός τε,
μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσσαιτο ἰδόντι·
δύσσηλοι γάρ τοι εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.⁶

Alcinous promises him his convoy for the morrow

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε
'ξεῖν', οὐ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
μαψιδῶς κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλον,
τοῖος | ἐδὼν οἶστι | ἐστι, τά | τε φρονέων ἢ τὸ ἔγω περ,
παιδά τ' ἐμὴν ἔχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
αὖθι μένων· οἶκον δέ τ' ἔγὼ καὶ κτήματα δοίην,
εἴ κ' ἔθέλων γε μένοις ἀέκοντα δέ σ' οὐ τις ἐρύξει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὸν πατρὶ γένοιτο.
πομπὴν δ' ἐσ τόδ' ἔγὼ τεκμαίρομαι, ὅφρ' εὖ εἰδῆς,
αὔριον ἔστι τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὑπιψώ
λέξεαι, οἵ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὅφρ' ἀνὴκηαι
πατρῶδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἔστιν,
εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἔκαστέρω ἔστι Εὐβοίης,
τήν περ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἷ μιν ἰδουντο
λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
ἥγονται ἐποψόμενον Τιτυὸν, Γαιήιον υἱόν.

καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἥλθον, καὶ ἀτέρ καμάτοι τέλεσσαν 325
ἥματι τῷ αὐτῷ καὶ ἀπήνυσσαν οἴκαδ' ὀπίσσω.

εἰδῆσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν δσσον ἄρισται
ῆτες ἡμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἀλλα πηδῶ·

‘Ως φάτο, γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
ἐνχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυόμαζε· 330

‘Ζεῦ πάτερ, αἴθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειν ἀπαντά³³⁵
Ἄλκινοος· τοῦ μὲν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
ἀβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρόδ' ἵκοιμην.’

and all retire for the night.

“Οι οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
κέλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισι
δέκιν' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ρήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὖλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
αὶ δ' ἵσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι· 340
ἄπλετοι εἶπεν στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἔγκονέουσαι,
ὤτρυνον Ὁδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν.”

“Ορσο κέων, ὡς ξεῖνε· πεποίηται δέ τοι εὔνη·”
ὅς φάν τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.

ὅς δὲ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ· 345
Ἄλκινοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου νψηλοῖο,
τὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὔνην.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ.

'Οδυσσέως σύστασις πρὸς Φαιάκας.

Alcinous calls an assembly, and proposes to send
Odysseus home.

'Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ὁδοδάκτυλος 'Ηδὸς,
ῳρυντ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
ἀν δ' ἄρα διογενὴς ὥρτο πτολίπορθος 'Οδυσσεύς.
τοῦσιν δ' ἡγεμόνευ 'ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορήνδ', ἢ σφιν παρὰ τηνσὶ τέτυκτο.
ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
πλησίον ἢ δ' ἀνὰ ἄστυ μετώχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
νόστον 'Οδυσσῆι μεγαλήτορι μητιώσατα,
καὶ Ῥα ἔκαστῳ φωτὶ παρισταμένῃ φάτο μῦθον.
‘ Δεῦτ’ ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδουντες,
εἰς ἀγορὴν ἵέναι, δῆφρα ξείνοιο πύθησθε,
ὅς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα
πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν δομοῖος.’

“Ως εἰποῦσ’ ὕτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστον.
καρπαλίμως δ’ ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραὶ τε καὶ ἔδραι
ἀγρομένων πολλοὶ δ’ ἄρα θηῆσαντο ἰδόντες
νίδην Λαέρταο δαΐφρονα. τῷ δ’ ἄρ’ Ἀθήνη
θεσπεσίην κατέχενε χάριν κεφαλῆ τε καὶ ὕμοις,
καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἴδεσθαι,

ώς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένουιτο
δεινός τ' αἰδοῖος τε, καὶ ἐκτελέστειν ἀέθλους
τολλοὺς, τοὺς Φαιήκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
ἀπὸρ ἐπεῑ β' ἦγερθεν δημηγερέες τ' ἐγένοντο,
πώσω δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε²⁵

‘Κέκλυτε, Φαιήκων ἦγήτορες ἡδὲ μέδουτες,
ὅφ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξένος ὅδ', σούκ οὖδ' ὃς τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
ἢ πρὸς ἡσίων ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων·
πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίστεται ἔμπεδον εἶναι.³⁰

ἡμεῖς δ', ως τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
οὐδὲ γάρ οὐδέ τις ἄλλος, δτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται,
ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἴνεκα πομπῆς.

ἄλλ' ἤγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλλα δῖαν
πρωτόπλοου, κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα³⁵
κρινόσθων κατὰ δῆμουν, δσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
ησάμενοι δ' εὐ πάντες ἐπὶ κληῆσιν ἐρετμὰ
ἴκβηπ'. αὐτὰρ ἐπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα
ημέτερονδ' ἐλθόντες ἐγὼ δ' εὐ πᾶσι παρέξω.
κούρουσιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι⁴⁰ αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
ἔρχοσθ, δφρα ξένων ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·
μηδέ τις ἀρνείσθω· καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν,
Δημόδοκον· τῷ γάρ ρα θεὸς περὶ δῶκεν ἀοιδὴν
τέρπειν, δππη θυμὸς ἐποτρύνησιν ἀείδειν.'⁴⁵

A ship is manned, and the chieftains meet at the palace.

‘Ως δρα φωνήσας ἦγήσατο, τοὶ δ' δμ' ἐποντο
σκηπτοῦχοι· κῆρυξ δὲ μετώχετο θεῖον ἀοιδόν.
κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα
θίτην, ως ἐκέλευσ', ἐπὶ θῶν ἄλλος ἀτρυγέτοιο.
ἀπὸρ ἐπεῑ β' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,⁵⁰

νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἀλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
 ἐν δ' ἵστον τ' ἐτίθεντο καὶ ἵστια νηὶ μελανῇ,
 ἡρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῦς ἐν δερματίνοισι,
 πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά θ' ἵστια λευκὰ πέτασσαν.
 ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὄρμισσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 βάν ρ' ἴμεν Ἀλκινόοι δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
 πλήντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶι
 [ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσταν νέοι ἥδε παλαιοῖ].
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαΐδεκα μῆλ' ἱέρευσσεν,
 δόκτῳ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλέποδας βοῦς·
 τοὺς δέρον ἀμφὶ θ' ἔπον, τετύκοντό τε δᾶτ' ἔρατεινή

The bard Démodocus is brought in,

Κῆρυξ δ' ἔγγύθεν ἥλθεν ἄγων ἔρηρον ἀοιδὸν,
 τὸν πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, δίδον δ' ἀγαθόν τε κακόν τε
 δοφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδον δ' ἥδεῖαν ἀοιδήν,
 τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόθλον
 μέστσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἔρείσας.
 κάδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν
 αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλέσθαι
 κῆρυξ· πάρ δ' ἐτίθει κάνεον καλήν τε τράπεζαν,
 πάρ δὲ δέπτας οἴνοιο, πιεῦν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

and sings of the strife of Odysseus and Achilles.

μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 οἵμης τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εύρὺν ἵκανε,
 νεῦκος Ὁδυσσῆος καὶ Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος,
 ὡς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλεήῃ
 ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν, ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

χαῖρε νόφ, δτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
 θι γάρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ, δθ' ὑπέρβη λάιουν οὐδὸν
 χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλάνδετο πήματος ἀρχὴ⁸⁰
 Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.

The story moves Odysseus to tears.

Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἀειδε περικλυτός· αὐτάρ 'Οδυσσεὺς
 πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔλῶν χεροὶ στιβαρῆσι
 καὶ κεφαλῆς εἴρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·⁸⁵
 ἀδετο γὰρ Φαίηκας ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
 ἢ τοι ὅτε λήξειεν ἀειδῶν θεῖος ἀοιδὸς,
 δάκρυ' ὀμορξάμενος κεφαλῆς ἀπὸ φᾶρος ἔλεσκε
 καὶ δέπας ἀμφικύπτελλον ἔλῶν σπείσασκε θεοῖσιν·
 αὐτὰρ ὅτ' ἄψ ἄρχοιτο καὶ δτρύνειαν ἀειδειν
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν,
 ἄψ 'Οδυσσεὺς κατὰ κράτα καλυψάμενος γοδασκεν.
 ἕνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἥδ' ἐνόησεν
 ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.⁹⁵
 ἀλψ δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·

'Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες'
 ἦντι μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐίσης
 Φόρμιγγός θ', ἦ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείη·
 τὸν δ' ἔξελθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
 πάτων, ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἰσι φλοιοισιν,
 οἰκαδε ποστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
 τύξ τε παλαισμοσύνῃ τε καὶ ἀλμασιν ἥδε πόδεσσιν.'¹⁰⁰

The games.

'Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο.

κὰδ δ' ἐκ πασταλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν,
 Δημοδόκου δ' ἔλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 κῆρυξ· ἥρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἦν περ οἱ ἄλλοι
 Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
 βἀν δ' ἤμεν εἰς ἀγορὴν, ἀμα δ' ἐσπετο πουλὺς ὅμιλος,
 μυρίοι· ἀν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
 ὥρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὁκύαλος καὶ Ἐλατρεὺς
 Ναυτεύς τε Πρυμνεύς τε καὶ Ἀγχίαλος καὶ Ἐρετμεὺς
 Ποντεύς τε Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησίνεώς τε
 Ἀμφίαλός θ', νίδις Πολυνήσου Τεκτονίδαο.
 ἀν δὲ καὶ Εύρύαλος, βροτολοιγῷ Ἰσος Ἀρη,
 Ναυβολίθης, ὃς ἄριστος ἦν εἰδός τε δέμας τε
 πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.
 ἀν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ' Ἀλιός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος·
 οἱ δ' ἡ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσι.
 τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἄμα πάντες
 καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίουτες πεδίοιο.
 τῶν δὲ θέειν ὅχ' ἄριστος ἦν Κλυτόνηος ἀμύμων·
 δστον τ' ἐν νειψι ὄντον πέλει ἡμιόνοιι,
 τόστον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
 οἱ δὲ παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
 τῇ δ' αὐτ' Εύρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἄριστους.
 ἀλματὶ δ' Ἀμφίαλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
 δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεὺς,
 πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν³ ἀέθλοις,
 τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο·
 'Δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῦνον ἐρώμεθα εἴ τιν' ἀεθλον
 οἶδέ τε καὶ δεδάηκε· φυῆν γε μὲν οὐ κακός ἐστι,
 μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερθεν
 αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος οὐδέ τι ἥβης

δενέται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν.
οὐ γάρ ἐγώ γέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
ἀνδρα γε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.'

Τὸν δ' αὐτὸν Εύρυαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
'Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἄντὸς νῦν προκάλεσσαι λῶν καὶ πέφραδε μῦθον.'

Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
σῆ ρ' ἐσ μέσσον λῶν καὶ Ὁδυσσῆα προσέειπε·

Iasodamas challenges Odyssseus to the contest.

'Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων, 145
εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἵδμεν ἀέθλους.
οὐ μὲν γάρ μεῖζον κλέος ἀνέρος ὅφρα μεν ἥσιν,
ἡ δὲ τι ποσσὸν τε ῥέξῃ καὶ χερσὸν ἔησιν.
ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλὰ τοι ἡδη 150
νῆσος τε κατείρυσται καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.'

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς
'Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἡ περ ἄεθλοι,
διὰ πρὸν μὲν μάλα πόλλα ἔπαθον καὶ πόλλα ἐμόγησα, 155
νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
ημάι, λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον.'

Euryalus taunts him for refusing.

Τὸν δ' αὐτὸν Εύρυαλος ἀπαμείβετο νείκεσε τ' ἄντην·
'οὐ γάρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ ἐίσκω
ἀθλῶμι, οἵα τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλουνται, 160
ἀλλὰ τῷ διὸς θεῷ ἀμμα νηὶ πολυκληῆδι θαμίζων,
ἀρχὸς ναυτάων οἴ τε πρηκτῆρες ἔασι,
φόρτου τε μυῆμων καὶ ἐπίσκοπος ἥσιν ὄδαίων
κερδῶν θεῷ ἀρπαλέων· οὐδὲ ἀθλητῆρι ἔοικας?

Odysseus, in wrath, starts up and hurls the disc beyond
all the rest,

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἵδων προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεῖον', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
οὗτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν οὔτ' ἄρ φρένας οὔτ' ἀγορητύν.
ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδυότερος πέλει ἀνὴρ,
ἄλλα τεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει, οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
τερπόμενοι λεύσσουσιν· δ' δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
αἰδοῖ μειλιχήῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν,
ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὡς εἰσορόωσιν.
ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν,
ἄλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν,
ώς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριτρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως
οὐδὲ θεὸς τεύξειε, νόον δ' ἀποφώλιός ἔσσι.
ῶρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φύλοισιν
εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆις ἀέθλων,
ώς σύ γε μνθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν δίω
ἔμμεναι, ὅφρ' ἥβῃ τε πεποίθεα χερσὶ τ' ἐμῆσι.
νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην,
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
ἄλλα καὶ ὡς κακὰ πολλὰ παθὼν πειρήσομ' ἀέθλων·
θυμοδακῆς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών·³

"Η ρά καὶ αὐτῷ φάρει ἀναίξας λάβε δίσκον
μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ
ἡ οἴφ Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
τόν ρά περιστρέψας ἥκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς,
βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἐπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἀνδρες,
λᾶος ὑπὸ ρίπης· δ' δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντα
ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ³ 'Αθήνη
ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δυνόμαζε

‘Καὶ κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
ἀμφαφόων ἐπεὶ οὐ τι μεμιγμένου ἔστιν ὁμίλῳ,
ἀλλὰ πολὺ πρώτου· σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἀεθλον·
οὐ τις Φαιήκων τόδε γ' ἔξεται οὐδ' ὑπερῆσει.’

195

‘Ως φάτο, γηήθησεν δὲ πολύτλας δῆος Ὁδυσσεὺς,
χάρων οὖνεχ’ ἔταιρον ἐνηέα λεῦσσ’ ἐν ἀγῶνι.
καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι·

200

and in his turn challenges all the Phaeacian youth.

‘Τούτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι· τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
ἥσειν ἡ τοσσοῦτον δίομαι ἡ ἔτι μᾶσσον.
τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
δεῦρ' ἄγε πειρηθήτω, ἐπεὶ μ' ἔχολώσατε λίην,
ἢ πὺν ἡὲ πάλῃ ἡ καὶ ποσὶν, οὐ τι μεγαίρω,
πάντων Φαιήκων πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
ξένος γάρ μοι δδ' ἔστι· τίς δὲν φιλέοντι μάχοιτο;
ἄφρων δὴ κείνος γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
ὅτις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀεθλων
δῆμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἔο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τιν' ἀναίνομαι οὐδ' ἀθερίζω,
ἀλλ' ἐθέλω ίδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἀντην.
πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἀεθλοι.
εὖ μὲν τόξον οἴδα έύξοον ἀμφαφάσθαι·
πρώτος κ' ἀνδρα βάλοιμι διστεύσας ἐν ὁμίλῳ
ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἔταιροι
ἄγχι παρασταῖνεν καὶ τοξαζόλατο φωτῶν.
οὗς δὴ με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
δῆμῳ ἐνι Τρώων, δτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί.
τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
ὅσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἔδοντες.
ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἔριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
οὐθ' Ἡρακλῆς οὔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆι,

210

215

220

οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρύζεσκον περὶ τόξων.
 τῷ ῥα καὶ αὐτῷ ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδὲ ἐπὶ γῆραι
 ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
 ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
 δουρὶ δὲ ἀκοντίζω ὅσον οὐκ ἄλλος τις διστῷ.
 οἴοισιν δεῖδοικα ποσὸν μή τις με παρέλθῃ
 Φαιήκων· λίην γὰρ ἀεικελῶς ἐδαμάσθην
 κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ τῆν
 ἥειν ἐπηετανός τῷ μοι φίλα γυνά λέλινται.
 “Ως ἔφαθ’, οἱ δὲ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπή^π
 Ἀλκίνοος δέ μιν θῖος ἀμειβόμενος προσέειπε.

Alcinous shows how well his people can dance.

‘Ξεῦν’, ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ’ ἡμῖν ταῦτ’ ἀγορεῖ
 ἀλλ’ ἔθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ή τοι δηπδεῖ,
 χωόμενος ὅτι σ’ οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰς
 νείκεσεν, ὡς ἀν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὐ τις ὄνοιτο
 ὅστις ἐπίσταιτο ἢσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν
 ἀλλ’ ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὅφρα καὶ ἄλλῳ
 εἴπης ἡρώων, ὅτε κεν σοῦς ἐν μεγάροισι
 δαιινή παρὰ σῇ τ’ ἀλόχῳ καὶ σοῦσι τέκεσσιν,
 ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τιθησι διαμπερὲς ἔξετι πατρῶν.
 οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαισταὶ,
 ἀλλὰ ποσὶ κραιπωνές θέομεν καὶ νηυσὶν ἄριστοι,
 αἰεὶ δὲ ἡμῖν δαίσ τε φίλη κλίθαρίς τε χοροί τε
 εἴματά τ’ ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναῖ.
 ἀλλ’ ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες ὅστοι ἄριστοι,
 παίσατε, ὡς χ’ δὲ ξεῦνος ἐνίσπη οἶσι φίλοισιν,
 οἴκαδε νοστήσας, ὅσον περιγιγνόμεθ’ ἄλλων
 ναυτιλή καὶ ποσσὸν καὶ δρχηστυν καὶ δοιδῆ.
 Δημοδόκῳ δέ τις αὖψα κιῶν φόρμιγγα λέγειαν

οἰστῷ, ἢ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.' 255

‘Ως ἔφατ’ Ἀλκίνοος θεοείκελος, ὥρτο δὲ κῆρυξ
οἶσιν φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
αἰσιμηῆται δὲ κριτὸι ἐννέα πάντες ἀνέσταν
δήμοι, οἱ κατ’ ἀγῶνας ἐν πρήσσεσκον ἔκαστα,
λείπουν δὲ χορὸν, καλὸν δ’ εὔρυναν ἀγῶνα. 260
κῆρυξ δ’ ἐγγύθεν ἡλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ· δὸς δ’ ἔπειτα κι’ ἐς μέσον ἀμφὶ δὲ κοῦροι
πρωθῆβαι ισταντο, δαήμονες δρχηθμοῖο,
πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσῖν. αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
μαρμαρυγὸς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ. 265

Hermiodorus sings of the loves of Ares and Aphrodite.

Αὐτὰρ δὸς φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀειδειν
ἀψφ’ Ἀρεος φιλότητος ἐνστεφάνου τ’ Ἀφροδίτης,
ὣς τὰ πρώτα μίγησαν ἐν Ἡφαιστοιο δόμοισι
λάθρῃ· πολλὰ δ’ ἔδωκε, λέχος δ’ ὥσχυνε καὶ εὐνὴν
Ἡφαιστοιο ἄνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἡλθεν 270
Ἡλιος, δ σφ’ ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἡφαιστος δ’ ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουστε,
θῇ δ’ ἵμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων,
ἐν δ’ ἔθετ’ ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
ἄφρήκτους ἀλύτους, δόφρ’ ἔμπεδον ἀνθι μένοιεν. 275
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἀρει,
θῇ δ’ ἵμεν ἐς θάλαμον, δθι οἱ φίλα δέμνι’ ἔκειτο,
ἀψφὶ δ’ ἄρρ’ ἔρμισιν χέε δέσματα κύκλῳ ἀπάντῃ·
πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἔξεκέχυντο,
ἵντ’ ἀράχνια λεπτὰ, τά γ’ οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο,
οὐδὲ θεῶν μακάρων· περὶ γὰρ δολόεντα τέτυκτο. 280
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
εἴσατ’ ἵμεν ἐς Λήμνου, ἐνκτίμενον πτολίεθρον,
ἢ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἀπασέων.

οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἀρης,
 ὡς ἔδει "Ηφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα"
 βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἁφαίστοιο,
 λεχανόων φιλότητος ἐνστεφάνου Κυθερέης.
 ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρουίωνος
 ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔξεθ'. δ' εἰσω δώματος ἦει,
 ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυνόμαξε·

"Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντες·
 οὐ γὰρ ἔθ' "Ηφαιστος μεταδήμιος, ἀλλά που ἥδη
 οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σάντιας ἄγριοφάνους."

"Ως φάτο, τῇ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
 τῷ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ¹
 τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἁφαίστοιο,
 οὐδέ τι κινήσαι μελέων ἦν οὐδ' ἀναεῖραι.
 καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὅ τ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἥλθε περικλυτὸς ἀμφιγυῆεις,
 αὗτις ὑποστρέψας, πρὶν Λήμνου γαῖαν ἵκεσθαι·
 'Ηέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχειν εἶπε τε μῦθοι.

[βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἥτορ']
 ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ἦρει·
 σμερδαλέον δ' ἐβόήσε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι·

"Ζεῦ πάτερ ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
 δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἕδησθε,
 ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἄφροδίτη
 αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀλδηλον Ἀρηα,
 οὖνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἐγώ γε
 ἡπεδανὸς γενόμην ἀτὰρ οὖ τι μοι αἴτιος ἄλλος,
 ἀλλὰ τοκῆε δύω, τῷ μὴ γείνασθαι ὅφελλον.
 ἀλλ' ὅψεσθ', ἵνα τῷ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
 εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὁρόων ἀκάχημαι.
 οὐ μέν σφεας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτω,
 καὶ μάλα περ φιλέοντε τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἀμφω

εῦθεις ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
εἰς ὃ κέ μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδώσει ἔεδνα,
ὅστα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἴνεκα κούρης,
οὐνέκα οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἔχεθνμος.' 320

'Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ·
ἡλθε Ποσειδάων γαιήχος, ἡλθ' ἐριούνης
'Ἐρμείας, ἡλθεν δὲ ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων.
θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἐκάστη.
ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἔάων' 325
ἀσθεστος δ' ἄρ' ἐνώρτῳ γέλως μακάρεσσι θεοῖσι
τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
ῶν δέ τις εἴπεσκεν ἵδων ἐς πλησίον ἄλλον'

'Οὐκ ἀρετὴ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὥκὺν,
ὣς καὶ νῦν Ἡφαιστος ἐὼν βραδὺς ἐλεν Ἀρηα, 330
ἀκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἱ Ὄλυμπον ἔχουσι
χαλὸς ἐὼν, τέχνησι· τὸ καὶ μοιχάγρι' δφέλλει.'

'Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἄλλήλους ἀγόρευον·
'Ἐρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων.

'Ἐρμεία, Διὸς υἱὲ, διάκτορε, δῶτορ ἔάων, 335
ἢ ἥτι κεν ἐν δεσμοῖσι ἐθέλοις κρατεροῦσι πιεσθεὶς
εῦθεις ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ;'

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα διάκτορος ἀργειφόντης·
'αλ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἐκατηβόλ' Ἀπολλον.
δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπέέρονες ἀμφὶς ἔχοιεν, 340
ἵμεις δ' εἰσορόωτε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
ἄνταρ ἐγὼν εῦδοιμι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ.'

'Ως ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὥρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ³⁴⁵
Ἡφαιστον κλυτοεργὸν ὅπως λύσειεν Ἀρηα·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

'Λῦσον ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
τίστεις αἷσμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν'

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε περικλυτὸς ἀμφιγυνήεις*

‘ μή με, Ποσειδαον γαιήοχε, ταῦτα κέλευε·

δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάσθαι.

πῶς ἀν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,

εἴ κεν “Αρης οἰχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξεας;”

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·

“Ηφαιστός”, εἴ περ γάρ κεν “Αρης χρεῖος ὑπαλύξεας

οἰχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.”

Τὸν δ' ἡμείβετρον ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυνήεις*

‘ οὐκ ἔστι οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι·’

“Ως εἰπὼν δεσμὸν ἀντει μένος ‘Ηφαίστοιο.

τὰ δ' ἔπειτα ἐκ δεσμοῦ λύθεν, κρατεροῦ περ ἔοντος,

αὐτίκ' ἀναίξαντε δ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,

ἡ δ' ἄρα Κύπρου ἵκανε φιλομμειδῆς ’Αφροδίτη,

ἐς Πάφον ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.

ἔνθα δέ μιν χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαϊῳ

ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἔοντας,

ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.

Ταῦτα ἄρα δοιδὸς ἀειδε περικλυτός· αὐτὰρ ’Οδυσσεὺς

τέρπετεν φρεσὶν ἥσιν ἀκούων ἦδε καὶ ἄλλοι

Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.

Halius and Laodamas dance and throw the ball.

‘Αλκίνοος δ' “Αλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσε

μουνᾶξ δρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὐ τις ἔριζεν.

οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο,

πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων,

τὴν ἔτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα

ἰδνωθείς ὀπίσω· δ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόστ' ἀερθείς

ρήιδλως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σφαῖρῃ ἀν' ιθὺν πειρήσαυτο,

ῳρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ

ταρφέ' ἀμειβομένω· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
ἐστεώτες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος δρώρει.
ἢ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὁδυσσεύς· 380

‘Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἥμεν ἀπελησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
ἥντος ἔτοῦμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.’

‘Ως φάτο, γήθησεν δ' Ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, 385
ἄψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·’

Presents are made to Odysseus, which he stows in a box,

‘Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες·
ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκέει πεπινυμένος εἶναι.
ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον, ώς ἐπιεικές.

δάνεκα γάρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες 390
ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἔγὼ αὐτός·
τὸν οἱ ἔκαστος φᾶρος ἐυπλυνὲς ἡδὲ χιτῶνα
καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος.
ἄψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέεα, ὅφρ' ἐνὶ χερσὶ¹
ξεῖνος ἔχων ἐπὶ δόρπον ἵη χαίρων ἐνὶ θυμῷ. 395

Εὐρύναλος δέ ἐστι αὐτὸν ἀρεστάσθω ἐπέεσσι
καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὐ τις ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.’

‘Ως ἔφαθ’, οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπήνεον ἡδὲ ἐκέλευον,
δῶρα δ' ἄρ' οἰστέμεναι πρόσεσσαν κήρυκα ἔκαστος.
τὸν δ' αὐτὸν Εὐρύναλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· 400

‘Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
τοιγάρα ἔγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ώς σὺ κελεύεις.
δῶσω οἱ τόδ' ἄστορ παγχάλκεον, φῶς ἐπὶ κώπη
ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστον ἐλέφαντος
ἀψιδεδίητας· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.’ 405

‘Ως εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
‘Χαῖρε, πάτερ ὁ ξεῖνε· ἔπος δ' εἴ πέρ τι βέβακται

δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ’ ἴδειν καὶ πατρῶδ’ ἵκέσθαι
δοῖεν, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἀπὸ πήματα πάσχεις.²

Τὸν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς
καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι δλβια δοῖεν
μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
τούτου, δέ δὴ μοι δῶκας, ἀρεστάμενος ἐπέεσσιν.³

* Ή ῥα καὶ ἀμφ’ ὅμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόλον.
δύστετό τ’ ἡέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆν.
καὶ τά γ’ ἐς Ἀλκινόοι φέρον κήρυκες ἀγανοῦ·
δεξάμενοι δ’ ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοι
μητρὶ παρ’ αἰδοῖῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
τοῦσιν δ’ ἡγεμόνευτος ἱερὸν μένος Ἀλκινόοι,
ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
δὴ ῥα τότ’ Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοι·

* Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ’, ή τις ἀρίστη
ἐν δ’ αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐνπλυνὲς ἡδὲ χιτῶνα.
ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἤνυατε, θέρμετε δ’ ὕδωρ,
ὅφρα λοεστάμενός τε ἴδων τ’ εὖ κείμενα πάντα
δῶρα, τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ’ ἔνεικαν,
δαιτὶ τε τέρπηται καὶ δοιδῆς ὑμνον ἀκούων.
καὶ οἱ ἐγὼ τόδ’ ἀλεισον ἐμὸν περικαλλὲς δπάσσω,
χρύσεον, ὅφρ’ ἐμέθεν μεμυημένος ἥματα πάντα
σπένδῃ ἐνι μεγάρῳ Διὶ τ’ ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.⁴

* Ως ἔφατ’, Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῆσιν ἔειπεν
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
αἱ δὲ λοετροχόδοι τρίποδ’ ἵστασαι ἐν πυρὶ κηλέψῃ,
ἐν δ’ ἄρ’ ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ἔνδια δαιοῦσαι.
γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἀμφεπε, θέρμετο δ’ ὕδωρ
τόφρα δ’ ἄρ’ Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
ἔξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ’ ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
ἔσθῆτα χρυσόν τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·

ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν καλόν τε χιτῶνα,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

'Αὐτὸς τῦν ἔδει πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλον,
μή τις τοι καθ' ὀδὸν δηλήσεται, ὅππότ' ἀν αὐτε
εὐηρίσθα γλυκὺν ὑπνον ἡών ἐν νηὶ μελανῃ.'

445

Αἴταρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλε
ποικίλον, ὃν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη,

*then he bathes, and, after a kind word to Nausicaa, joins
the banqueters.*

αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἀνώγει
ἔις δ' ἀσάμινθον βάνθ'. δ' ἄρ' ἀσπασίως ἔδει θυμῷ 450
θερμὰ λοέτρ', ἐπεὶ οὖν τι κομιζόμενός γε θάμιζεν,
ἐπεὶ δὴ λίπτε δῶμα Καλυψοῦς ἡγκόμοιο·

τόφρα δέ οἱ κομιδή γε θεῷ δις ἔμπεδος ἦεν.
τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαλ λοῦσταν καὶ χρῖσταν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἥδε χιτῶνα, 455
ἔις δ' ἀσαμίνθου βάσις ἄνδρας μέτα οἰνοποτῆρας
ἥιε Ναυσικάα δὲ θεῶν ἀπὸ κάλλος ἔχουσα
στὴν ἣν παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν δφθαλμοῖσιν ὁρῶσα,
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα· 460

'Χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καὶ ποτ' ἐών ἐν πατρίδι γαῖῃ
μῆσή ἐμεῦ, δτι μοι πρώτη ζωάγρι δφέλλεις.'

Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητες Ὀδυσσεύς·
'Ναυσικάα, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινοίο,
οὗτοι τῦν Ζεὺς θεήη, ἐρίγδουπος πόσις Ἡρῆς, 465
οἶκαδε τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἡμαρ ἰδέσθαι·
τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ δις εὐχετοφύμην
αἰδὲ ἡματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο, κούρη;
Ἡρά καὶ ἐσ θρόνον ἴζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.

οἱ δ' ἥδη μοῖρας τ' ἔνεμον κερόωντό τε οἶνον.
 κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἥλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν,
 Δημόδοκον λαοῖσι τετιμένον· εἰσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 μέστῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεὺς,
 νῶτου ἀποπροταμῶν, ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο,
 ἀργιόδοντος ὑδος, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφῇ.

‘Κῆρυξ, τῇ δὴ, τοῦτο πόρε κρέας, ὅφρα φάγησι,
 Δημόδοκῷ, καὶ μιν προσπτύξομαι, ἀχινύμενός περ.
 πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ⁴
 τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
 οἵμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.’

‘Ως ἄρ’ ἔφη, κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 ἥρῳ Δημόδοκῷ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς.

‘Δημόδοκ’, ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ’ ἀπάντων⁵
 ἢ σέ γε μοῦσ’ ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέ γ’ Ἀπόλλων.
 λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἴτον ἀείδεις,
 ὅσσ’ ἔρξαν τ’ ἔπαθόν τε καὶ ὅσσ’ ἐμόγησαν Ἀχαιοί,
 ὡς τε που ἢ αὐτὸς παρεὼν ἢ ἄλλου ἀκούσας.
 ἀλλ’ ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἀειστον
 δουρατέον, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
 ὃν ποτ’ ἐσ ἀκρόπολιν δόλον ἥγαγε δῖος Ὅδυσσεὺς,
 ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἴρ’ Ἰλιον ἐξαλάπαξαν.
 αἱ κεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 αὐτίκ’ ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν
 ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὥπασε θέσπιν ἀοιδήν.’

Demodocus sings of the ‘wooden horse.’

‘Ως φάθ’, δ’ δ’ ὁρμηθεὶς θεοῦ ἥρχετο, φῶνε δὲ διαι-

- ἔθεν ἐλὼν ὡς οἱ μὲν ἐνστέλμων ἐπὶ τηῶν
βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
Ἄργειοι, τοὶ δ' ἥδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὁδυσῆα
ἔισαν ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
αὐτοὶ γάρ μιν Τρώες ἐσ ἀκρόπολιν ἐρύσαντο. 500
- ὡς δὲ μὲν ἔστήκει, τοὶ δ' ἀκριτα πόλλα ἀγόρευον
ῆμενοι ἀμφ' αὐτόν τρίχα δέ σφισιν ἦνδανε βουλὴ,
ἥ διαπλῆξαι κοῦλον δόρυν τηλέι χαλκῷ,
ἥ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
ἥ ἔταν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι,
τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν· 510
- ἀλλα γάρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἴσατο πάντες ἄριστοι
Ἄργειοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
ἥειδεν δ' ὡς ἄστυ διέπραθον νῆες Ἀχαιῶν
ἰππόθει ἐκχύμενοι, κοῦλον λόχον ἐκπρολιπόντες. 515
- ἄλλον δ' ἄλλη ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπὴν,
αὐτὰρ Ὁδυσῆα προτὶ δώματα Δηιφόβοιο
βίημεναι, ἡγέτην Ἀρηα, σὺν ἀντιθέψι Μενελάῳ.
κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην. 520

Odysses weeps at the story, and Alcinous bids the bard to cease,

Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
τίκετο, δάκρυν δ' ἔδεινεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
ὡς δὲ γυνὴ κλαίησι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
ὅς τε ἔης πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσησιν,
ἀστεῖ καὶ τεκέεστιν ἀμύνων τηλεῖς ἥμαρ· 525

ἥ μὲν τὸν θυήσκοντα καὶ ἀσπαρούντα ἰδοῦσα
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὅπισθε
κόπτοντες δούρεσσι μετάφρευον ἥδε καὶ ὕμινς

εἴρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ διζύν·
τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχει φθινύθουσι παρειαῖ·
ὡς Ὁδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὁφρύσι δάκρυν εἶβεν.
ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυνα λείβων,
Ἄλκινοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἡδ' ἐνόησεν.
ἡμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
ἄψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετήρυδα·

‘Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
Δημόδοκος δ' ἡδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν·
οὐ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
ἐξ οὐδὸς δορπέομέν τε καὶ ὥρορε θεῖος ἀοιδὸς,
ἐκ τοῦδ' οὖ πω παύσατ' ὀιζυροῦ γόδιο
ὅ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
ἄλλ' ἄγ' ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὅμῶς τερπώμεθα πάντες
ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως·
ἔνεκα γὰρ ξεῖνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
πομπὴ καὶ φύλα δῶρα, τά οἱ διδομεν φιλέοντες.
ἀντὶ καστιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
ἀνέρι, ὃς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ πραπῖδεσσι.
τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν
ὅττι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιον ἔστιν.

and questions Odysseus about himself.

εἴπ' ὅνομ' ὅττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε,
ἄλλοι θ' οἱ κατὰ ἄστυ καὶ οἱ περιυαιετάουσιν.
οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἔστ' ἀνθρώπων,
οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται,
ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι, τοκῆες.
εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε πόλιν τε,
ὅφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
οὐδέ τι πηδάλι' ἔστι, τά τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν.

- ἀλλ' αὐταὶ ἵσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
καὶ πάντων ἵσασι πόλιας καὶ πίουνας ἄγροὺς 560
ἀνθρώπων, καὶ λαῖτρα τάχισθ' ἀλὸς ἐκπερόωσιν
ἥφι καὶ νεφέλη κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
οὔτε τι πημαυθῆναι ἔπι δέος οὗτ' ἀπολέσθαι.
ἀλλὰ τόδ' ὡς ποτε πατρὸς ἔγων εἰπόντος ἀκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι 565
ἡμῶν, οὕνεκα πομπὸν ἀπήμονές εἴμεν ἀπάντων.
Φῇ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα τῆν
ἐκ τομπῆς ἀνισῦσαν ἐν ἡεροειδεὶ πόντῳ
ῥωσέμεναι, μέγα δ' ἡμὶν ὅρος πόλει ἀμφικαλύψειν,
ἢς ἀγόρευ' δι γέρων τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν, 570
ἢ κ' ἀτέλεστ' εἶη, ὡς οἱ φίλοι ἔπλετο θυμῷ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ὅπῃ ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἂς τινας ἱκεσ χώρας
ἀνθρώπων, αὐτούς τε πόλιάς τ' εὖ ναιετοώσας,
ἡμὲν ὅσοι χαλεποὶ τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
οἵ τε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶν θεουδής. 575
εἰπὲ δ' δι τι κλαίεις καὶ δδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ
Ἀργείων Δαναῶν ἥδ' Ἰλίου οἴτον ἀκούων.
τὸν δὲ θεὸν μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὅλεθρον
ἀνθρώποις, ἵνα ἥσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή. 580
ἢ τίς τοι καὶ πηδὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρὸ^τ
ἐσθλὸς ἐὼν, γαμβρὸς ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιστα
πῆβοτοι τελέθουσι μεθ' αἰμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
ἢ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς, .
ἐσθλός; ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
γίγνεται δις κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπινυμένα εἰδῆ? 585

- (ων) — patronymic

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι.

Αλκίνου ἀπόλογοι. Κυκλώπεια.

Odysseus reveals his name and home.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσε

· 'Αλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

ἡ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκούμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦθ' οἶος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλγκιος αὐδήν.

οὐ γὰρ ἔγω γέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι
ἡ ὅτ' ἐυφροσύνη μὲν ἔχῃ κάτα δῆμον ἄπαντα,

δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκονάζωνται ἀοιδοῦ
ῆμενοι ἔξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι

σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δὲ ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
οἰνοχόος φορέησι καὶ ἔγχεῃ δεπάεστι·

τοῦτό τι μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.

σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονοερτα

εἵρεσθ', ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὁδυρόμενος στεπαχίσω.

τι πρώτον τοι ἔπειτα, τι δ' ὑστάτον καταλέξω;

κήδε' ἔπει μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.

νῦν δ' ὅνομα πρώτου μυθήσομαι, ὅφρα καὶ ὑμεῖς

εἴδετ', ἔγὼ δ' ἀν ἔπειτα φυγὴν ὑπὸ ηγλεῖς ἥμαρ
ἥμην ξεῦνος ἔω καὶ ἀπόπροθι δώματα νάλων.

εἴμ' Ὁδυσσεὺς Λαερτιάδης, δις πᾶσι δόλοισιν

ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μεν κλέος οὐρανὸν ἵκει-

ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείλεον· ἐν δ' ὅρος αυτῇ,

Νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ ηῆσοι

πολλαὶ ναιετάσσοι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσι,
Δουλίχιών τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἄλλι κεῖται
πρὸς ζόφον, αἱ δέ τ' ἀνευθε πρὸς ἡῶ τ' ἡέλιον τε,
τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὐ τοι ἐγώ γε
ἥς γαῆς δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
ἢ μὲν μ' αὐτόθι ἔρυκε Καλυψὼ, δῆτα θεάων,
[ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.]
ἢ δ' αὐτῶς Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἴαίη δολέσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
ἄλλ' ἐμὸν οὖ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
ἢ οὐδὲν γλύκιον ἥς πατρὸς οὐδὲ τοκήων
γίγνεται, εἴ περ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα οἰκου
γαῆ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.
εἴ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδὲ ἐνίσπω,
ἢ μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἴόντι.

Story of the departure from Ilium: sack of Ismarus,
and revenge of the Cicones.

Ίλιόθεν με φέρων ἀνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
Ίσμάρῳ· ἐνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὥλεσα δ' αὐτούς· 40
τὸν τολίος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
δασσάμεθ', ὡς μή τὶς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἵσης.
ἔνθ' ἡ τοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
ηὐγεα, τοι δέ μέγα μάτιοι οὐκ ἔπειθοντο.
ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυν πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
ἔνθαζον παρὰ θῦνα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς. 45
τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκουες Κικόνεσσι γεγώνευν,
οἵ σφιν γείτονες ἦσαν ἄμα πλέονες καὶ ἀρείους
ἴπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
ῶδροις μάρνασθαι καὶ ὅθι χρὴ πεζῶν ἐόντα. 50
Ἄλλων ἔπειθ' δσα φύλλα καὶ ἀνθεα γίγνεται ὕρη,

Πελοποννήση η ταχεία

ἡέριοι· τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἰσα παρέστη
ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῆσι,
βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἔγχείησιν.
ὅφρα μὲν ἡὼς ἦν καὶ δέξετο ἱερὸν ἥμαρ,
~~τοφρα~~^{τοφρα} δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλέονάς περ ἔόντας·
ἥμος δ' ἡέλιος μετενίστετο βουλυτόνδε,
καὶ τότε δὴ Κίκουες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
ἔξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηὸς ἐνυκήμιδες ἔταιροι
ἄλονθοι· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.

The North wind drives them on the coast of the
Lophophagi.

Thales ~~further east~~ ^{gravened head}
Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ὦτοι,
ἀσμενοί ἐκ θανάτοιο, φίλους δλέσαντες ἔταιρούς.
οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆσος κίονιν ἀμφιέλισσαι,
πρίν τωα τῶν δειλῶν ἔτάρων τρὶς ἔκαστοι ἀῆσαι,
οἱ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑπο δηωθέντες.
νηυσὶ δ' ἐπώρος ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
λαΐλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὅμοῦ καὶ πόντον δρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι, ίστια δέ σφι
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἵς ἀνέμοιο.
καὶ τὰ μὲν ἐς νῆσος κάθεμεν, δείσαντες δλεθρον,
αὔτας δ' ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἥπειρόνδε.
ἴνθα δύω νύκτας δύο τ' ἥματα συνεχὲς αἰεὶ^{κείμεθ'}, ὅμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἥμαρ ἐνπλόκαμος τέλεσ' ἡὼς,
ίστοὺς στησάμενοι ἀνά θ' ίστια λεύκ' ἐρύσαντες
ἥμεθα· τὰς δ' ἀνεμός τε κυβερνῆται τ' ἰθυνον.
καὶ νύ κεν ἀσκηθῆς ἵκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,
ἄλλα με κῦμα ῥόσι τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν

καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.

"Ενθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην δλοοῦς ἀνέμοιστι πόντον ἐπ' Ιχθύσεντ". αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν γαῖης Λωτοφάγων, οἵ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.

ἐνθα δ' ἐπ' ηπείρου βῆμεν καὶ ἀφυστάμεθ' ὕδωρ, 85
αἷψα δὲ δεῦπνον ἔλοντο θῷοις παρὰ νησὸν ἔταιροι.

αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τε παστάμεθ' ἡδὲ ποτῆτος,
ἢ τότ' ἐγῶν ἐτάρους προίειν πεύθεσθαι λόντας

οἵ τινες ἀνέρες εἰεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες,
ἄνδρες δύνω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἀμφ' ὅπασσας.

οἵ δ' αἷψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν
οὐδὸς ἄρα Λωτοφάγοι μῆδονθ' ἐτάροισιν ὅλεθρον

ἥμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
τῶν δ' ὅς τις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,

οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν θῆθεν οὐδὲ νέεσθαι,
ἄλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι

λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστον τε λαθέσθαι.
τοὺς μὲν ἐγῶν ἐπὶ νῆσος ἄγον κλαλούντας ἀνάγκη,

τηνὸν δ' ἐνὶ γλαφυρῆσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆστα ἐρύσσας.
αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἔταιρους

σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὁκειάων,
μή πώς τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.

οἵ δ' αἷψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον,
ἔξῆς δ' ἐξόμενοι πολιτὴν ὅλα τύπτον ἐρετμοῖς.

X They land on the uninhabited isle off the coast of
the Cyclopes.

"Ενθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ήτορ.

Κυκλώπων δ' ἐσ γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων,
ἰκόμεθ', οἵ ῥα θεοῦσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν

οὔτε φυτεύοντιν χερσὶν φυτὸν οὔτ' ἀρόωσι,
ἀλλὰ τὰ γ' ἀσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

πυροὶ καὶ κριθαὶ ἡδὸν ἄμπελοι, αἵ τε φέρουσιν
οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὅμβρος ἀέξει.
τοῖσιν δ' οὗτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὗτε θέμιστες,
ἄλλ' οὐ γ' ὑψηλῶν δρέων ναίουσι κάρηνα
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἔκαστος
παῖδων ἡδὸν ἀλόχων, οὐδὲ ἀλλήλων ἀλέγουσι.

Nήσος ἔπειτα λάχεια παρέκ λιμένος τετάνυσται
γαίης Κυκλώπων οὕτε σχεδὸν οὗτ' ἀποτηλοῦ,
ὑλήεσσον· ἐν δὲ αἴγες ἀπειρέσται γεγάσσων
ἄγριαι· οὐ μὲν γάρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει,
οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οὐ τε καθ' ὕλην
ἄλγεα πάσχουσιν κορυφὰς δρέων ἐφέποντες. —
οὗτ' ἄρα ποίμνησιν καταισχεται οὗτ' ἀρότοισιν,
ἄλλ' η γ' ἀσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἥματα πάντα^{της}
ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἴγας.
οὐ γάρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρηοι,
οὐδὲ ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οὐ κε κάμοιεν
νῆσας ἐνστέλμουσι, αἱ κεν τελέοιεν ἔκαστα
ἄστε· ἐπ' ἀνθρώπων ἴκνεύμεναι, οὐά τε πολλὰ
ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νησὶν περόσωσι θάλασσαν·
οὐ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐνκτιμένην ἐκάμουντο.
οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα·
ἐν μὲν γάρ λειμῶνες ἀλὸς πολιοῦ παρ' ὅχθας
ὑδρηλοὶ μαλακοὶ· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἰν.
ἐν δὲ ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺν λήιον αἰεὶ^{της}
εἰς ὥρας ἀμῷεν, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπὲν οὖδας.
ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,
οὗτ' εὐνὰς βαλέειν οὗτε πρυμνήσιν ἀνάψαι,
ἄλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνου εἰς ὁ κε ναυτέων
θυμὸς ἐποτρύνῃ καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ρέει ἀγλαὸν ὕδωρ, —
κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δὲ αἴγειροι πεφύασιν.

ἔνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευε
πύκτα δι' ὀρφυναίην, οὐδὲ προῦφαίνετ' ἰδέσθαι·
ἄλιρ γὰρ παρὰ μηνοῖ βαθεῖ ἦν, οὐδὲ σελήνη
οὐρανόθεν προῦφαινε, κατείχετο δὲ νεφέεσσιν.
145
• ἔνθ' οὖς τις τὴν μῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν
οὐδὲ οὖν κύματα μακρὰ κυλίνδομενα προτὶ χέρσον
εἰσιδομεν, πρὸν μῆτας ἐνστέλμους ἐπικέλσαι.
κελσάσησι δὲ μηνοῖ καθελομεν ἵστα πάντα,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρῆγμῖνι θαλάσσης·
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.
150

Odysses with twelve comrades sets out for the cave
where the Cyclops lived.

'Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡῶς,
ῆπον θαυμάζοντες ἐδωέόμεσθα κατ' αὐτήν.
ἀρσαν δὲ νύμφαι, κούραι Διὸς αἰγιόχοιο,
αἴγας δρεσκώους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
155
ἀπίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
εὐλόμεδ' ἐκ μηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
βάλλομεν αἴψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
τῆς μέν μοι ἐποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἐκάστην
ἐπέντα λάγχανον αἴγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴω.
Θι τότε μὲν πρόπταν ἤμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα
ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυν ἥδυ.
οὐ γάρ πω μηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρὸς,
ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἐκαστοι
ἡμέσαμεν Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες.
160
Επικλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
καπινόν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν δίων τε καὶ αἰγῶν.
ἡμος δ' ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθε,
δη τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρῆγμῖνι θαλάσσης.
ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡῶς.
165
170

καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

“Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ’, ἐμοὶ ἐρήρεις ἔταιροι·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ’ ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισιν
ἐλθὼν τῶνδ’ ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἴ τινές εἰσιν,
ἥρ’ οἵ γ’ ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἥε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδῆς.”

“Ως εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ’ ἔταιρον
αὐτούς τ’ ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ’ αἶψ’ εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθῆζον,
ἔξῆς δ’ ἐξόμενοι πολιὴν ἀλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἀλλ’ ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ’ ἐγγὺς ἐόντα,
ἔνθα δ’ ἐπ’ ἐσχατῆῃ σπέος εἴδομεν, ἄγχι θαλάσσης,
ὑψηλὸν, δάφνησι κατηρεφές. ἔνθα δὲ πολλὰ
μῆλ’, διέτε καὶ αἴγες *laúeskon* περὶ δ’ αὐλὴ
ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι
μακρῆσίν τε πίτυσιν ἵδε δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
ἔνθα δ’ ἀνὴρ ἐνίσινε πελώριος, ὃς ῥά τε μῆλα
οῖος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν οὐδὲ μετ’ ἄλλους
πωλεῖτ’, ἀλλ’ ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ἥδη.
καὶ γὰρ θαῦμ’ ἐτέυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐψκει
ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίω ύλήεντι
ὑψηλῶν ὁρέων, δ τε φαίνεται οἷον ἀπ’ ἄλλων.

Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήρας ἔταιρον
αὐτοῦ πάρ τη μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἐτάρων δυοκαλδεκ’ ἀρίστους
βῆντ’ ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἷμοιο,
ἥδεος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος νίδος,
ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, δις Ἰσμαρον ἀμφιβεβήκει,
οὕνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ’ ἥδε γυναικὶ¹
ἀξόμενοι· φέκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δευνδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος. δ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
χρυσοῦ μέν μοι δῶκ’ εὐεργέος ἐπὶ τὰ τόλαντα,

δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρου, αὐτὰρ ἔπειτα
οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας
ἡὸν δικηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν
ἥκιθη δμώων οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
ἀλλ' αὐτὸς ἀλοχός τε φίλη ταμίη τε μὲν οἴη.
τὸν δ' ὅτε πάνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
ἐν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
χεῦ, ὁδῷ δ' ἥδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὁδῷδει, 210
θεσπεσίην τότε δὲ οὐ τοι ἀποσχέσθαι φίλου ήεν.
τοῦ φέρουν ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἥια
κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι δίσπατο θυμὸς ἀγήνωρ
ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένου ἀλκῆν,
ἄγριον, οὗτε δίκας εὖ εἰδότα οὗτε θέμιστας. 215

They enter the cave and await his return.

Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
ἔφομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἔθηεύμεσθα ἔκαστα·
ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῦθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
ἄφων ἡδὸν ἐρίφων· διακεκριμέναι δὲ ἔκασται
ἔρχετο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασται,
χωρὶς δ' αὐθὸν ἔρσαι· ναῖον δ' ὅρῳ ἄγγεα πάντα,
γαυλοὶ τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
ἐνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἔταροι λίσσοντ' ἐπέεσσι
τυρῶν αἰνυμένους λέναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα 220
καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ·
ἀλλ' ἔγὼ οὐ πιθόμην, η τ' ἀν πολὺν κέρδιον ήεν,
ὅφελον τε τὸ ιδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
οὐδ' ἄρ' ἐμελλ' ἔταροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἐσεσθαι. 225
Ἐνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν ἥδε καὶ αὐτοὶ^{τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν, μένομέν τέ μιν ἔνδον}

ἡμενοι, εῖος ἐπῆλθε νέμων φέρε δ' ὅβριμον ἄχθος
ὑλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.

ἐντοσθεν δ' ἄντροιο βαλὸν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν
ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
αὐτὰρ δ' γ' εἰς εὐρὺ σπέος ἥλασε πίονα μῆλα,
πάντα μάλ' ὅστ' ἡμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεῦπε θύρηφι
ἀρνειούς τε τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν ἀνήσ.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρέὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
ὅβριμον οὐκ ἀν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὐδεος δχλίστειαν
τόσσην ἥλιβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησιν.
ἔζόμενος δ' ἡμελγεν ὅις καὶ μηκάδας αἶγας,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη.
αὐτίκα δ' ἡμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν,
ἡμισυ δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὅφρα οἱ εἴη
πίνειν αἰνυμένῳ καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
αὐτὰρ ἔπει δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἀ ἔργα,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἰσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας.

Cyclops puts questions which Odysseus answers.

‘Ωξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῦθ' ὑγρὰ κέλευθ
ἡ τι κατὰ πρῆξιν ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε
οἴά τε ληιστῆρες ὑπεὶρ ὅλα, τοί τ' ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;’

‘Ως ἔφαθ’, ἡμῶν δ' αὐτε κατεκλάσθη φίλον ἥτορ
δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον.
ἄλλα καὶ ὡς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

‘Ημεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ¹
παντοῖοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
οἴκαδε ίέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
ἥλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἥθελε μητίσασθαι.
λαοὶ δ' Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἴναι,

τοῦ δὴ σὺν γε μέγιστου ὑπόυράνιου κλέος ἐστί·
τύσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαὸν
ταλλούς· ἡμεῖς δ' αὐτεῖς κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
ἰκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον ἦε καὶ ἄλλως
δοῆς δωτίνην, ἥ τε ξείνων θέμις ἐστίν.

265

ἄλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεούς· ἵκεται δέ τοι εἰμεν.

Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἵκετάων τε ξείνων τε,

270

ἔτειος, ὃς ξείνοισιν ἀμ' αἰδοῖοισιν ὀπῆδεῖ.¹¹¹

“Ως ἐφάμην, δὸς δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέι θυμῷ

‘τῆτιός εἰς, ω̄ ξεῖν’, ἥ τηλόθεν εὐλήλουθας,

ὅς με θεοὺς κέλεαί ἥ δειδίμεν ἥ ἀλέασθαι·

οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιώχου ἀλέγονσιν

275

οὐδὲ θῶν μακάρων, ἐπεὶ η̄ πολὺ φέρτεροί εἰμεν.

οὐδὲν ἔγω Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην

οὔτε σεῦ οὕθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύοι.

ἄλλα μοι εἴφ' δπῃ ἔσχες ἵων εὐεργέα νῆα,

ἵπου ἐπ' ἔσχατιῆς ἥ καὶ σχεδὸν, δῆφρα δαείω.¹¹²

280

“Ως φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλὰ,

¹¹³ ἄλλα μν̄ ἄψορρον προσέφην δολοῖσι ἐπέεσσι·

‘Νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάνων ἐνοσίχθων,

τρὸς πέτρησι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,

ἄφη προσπελάσας· ἀνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν·

285

ἀπάρ ἔγω σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὅλεθρον.’

Cyclops devours six of the men, two at a time.

Odysseus plots revenge.

“Ως ἐφάμην, δὸς δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέι θυμῷ,

ἄλλ' δ' γ' ἀναίξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἵαλλε,

οὐν δὲ δύνα μάρψας ὡς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ

κύπτ¹¹⁴. ἐκ δ' ἔγκεφαλος χαμάδις ρέε, δεῦνε δὲ γαῖαν.

290

τοὺς δὲ διὰ μελεῖστὶ ταμὼν ὠπλίσσατο δόρπον·

ησθίε δ' ὡς τε λέων δρεστέροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν.

ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ δστέα μυελόεντα.
 ἥμεις δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
 σχέτλια ἔργ' ὄρόωντες· ἀμπηανή δ' ἔχε θυμόν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο τηδὸν
 ἀνδρόμεα κρέ³ ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροι τανυστάμενος διὰ μῆλων.
 τὸν μὲν ἔγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν
 ἀσσον ἵων, ἔίφος δὖν ἐρυστάμενος παρὰ μηροῦ,
 οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἡπαρ ἔχουσι,
 χείρ³ ἐπιμαστάμενος· ἔτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
 αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμεις ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὅλεθρον·
 οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
 χερσὶν ἀπώστασθαι λίθον ὅβριμον, διν προσέθηκεν.
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡῶς,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἥμελγε κλυτὰ μῆλα,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἐμβρυον ἥκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονητάμενος τὰ ἄ ἔργα,
 σὺν δ' ὅ γε δὴ αὗτε δύω μάρφας ὠπλίσσατο δεῖπνον
 δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 ρήιδίως ἀφελῶν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἐπειτα
 ἀψ ἐπέθηχ³, ὡς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθεῖη.
 πολλῇ δὲ ρούζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἔγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
 εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εῦχος Ἀθήνη.
 ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ρόπαλον παρὰ σηκῷ,
 χλωρὸν ἐλαίνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὅφρα φοροίη
 αὐανθέν. τὸ μὲν ἄμμεις ἐίσκομεν εἰσορόωντες
 δσσον θ' ίστὸν ηῆδος ἐεικοσόροιο μελαίνης,
 φορτίδος εύρείης, ἦ τ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
 τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράσθαι.

τοῦ μὲν δσου τ' ὅργυιαν ἔγων ἀπέκοψα παραστὰς, 325
 καὶ παρέθηχ' ἔτάροισιν, ἀποξῆναι δ' ἐκέλευσα·
 οἱ δ' δμαλὸν ποίησαν ἔγώ δ' ἐθόωσα παραστὰς
 ἄκρον, ἀφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
 καὶ τὸ μὲν εὐ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
 ἦ ρα κατὰ σπέλους κέχυτο μεγάλ' ἥλιθα πολλή· 330
 αὐτὰρ τὸν ἄλλους κλήρῳ πεπαλάσθαι ἄνωγον,
 ὃς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν δείρας
 τρίψαι ἐν δφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺν ὑπνος ἴκανοι.
 οἱ δ' ἔλαχον τὸν ἄν κε καὶ ἥθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
 τέσσαρες, αὐτὰρ ἔγώ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην. 335
 ἐσπέριος δ' ἥλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων· !
 αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺν σπέος ἥλασε πίονα μῆλα,
 πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθεῖης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 ἢ τι δισάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὡς ἐκέλευστεν.
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψός δείρας, 340
 ἐξόμενος δ' ἥμελγεν δις καὶ μηκάδας αἶγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἥκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἔπει τὴν δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ δὲ ἔργα,
 σὺν δὲ γε δὴ αὐτε δύω μάρψας ὠπλίσσατο δόρπον.
 καὶ τότ' ἔγώ Κύκλωπα προσηγόρων ἄγχι παραστὰς, 345
 κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο.

Odysseus, having made Cyclops drunk, puts out his eye.

'Κύκλωψ, τῇ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
 ὅφει εἰδῆς οἶνόν τι ποτὸν τόδε ηῆνς ἐκεκεύθει
 ἡμετέρῃ· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεῖσας
 οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς. 350
 σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὑστερον ἄλλος ἵκοιτο
 ἀθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.'

'Ως ἐφάμην, δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν ἥσατο δ' αὖτις
 ἦν ποτὸν πίνων, καὶ μ' ἤτεε δεύτερον αὗτις·

‘Δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τεὸν οὖνομα εἰπὲ 355
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, φῦ κε σὺ χαίρησ.

καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζεῖδωρος ἄρουρα
οῶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὅμβρος ἀέξει·
ἀλλὰ τόδ’ ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἔστιν ἀπορρώξ.

‘Ως φάτ’· ἀτάρ οἱ αὐτὶς ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον· 360
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ’ ἔκπιεν ἀφραδίγησιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἥλυθεν οἶνος,
καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι προσηγόρων μειλιχίοισι·

‘Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ’ οὖνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
ἔξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὡς περ ὑπέστης. 365
Οὗτις ἔμοι γ’ οὖνομα· Οὗτιν δέ με κικλήσκουσι
μήτηρ ἥδε πατὴρ ἥδ’ ἄλλοι πάντες ἔταιροι.’

‘Ως ἐφάμην, δέ μ’ αὐτίκ’ ἀμείβετο ηλέι θυμῷ·

‘Οὐτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἰς ἔταροισι,
τὸν δ’ ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήιον ἔσται.’ 370

‘Η καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὑπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
κεῖτ’ ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, καὶ δέ μιν ὑπνος
ἥρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ’ ἔξεστυτο οἶνος
ψωμοὶ τ’ ἀνδρόμεοι· δέ δ’ ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
καὶ τότ’ ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἥλασα πολλῆς, 375
εἴως θερμαίνοιτο· ἔπεσσι τε πάντας ἔταιρους
θάρσυνον, μή τίς μοι ὑποδδείσας ἀναδύῃ.

ἄλλ’ ὅτε δὴ τάχ’ ὁ μοχλὸς ἐλάινος ἐν πυρὶ μέλλειν
ἄψεσθαι, χλωρός περ ἐὼν, διεφαίνετο δ’ αἰνῶς,
καὶ τότ’ ἐγὼν ἀστον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ’ ἔταιροι 380
ἴσταντ’· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπινευσεν μέγα δαίμων,
οἱ μὲν μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον, δξὺν ἐπ’ ἄκρω,
δόφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ’ ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
δίνεον, ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυν ημίον ἀνήρ
τρυπάνω, οἱ δέ τ’ ἐνερθεν ὑποστείουσιν ἴμάντι
ἀψάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αλές

ὅς τοῦ ἐν δόφθαλμῷ πυρήκεα μοχλὸν ἔλόντες
δινέομεν, τὸν δὲ αἷμα περίρρεε θερμὸν ἔόντα.
πάντα δέ οἱ βλέφαρὸν ἀμφὶ καὶ δόφρυνας εὗσεν ἀντμῆ
γλάνης καιομένης^τ σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι. 390
ὅς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἡὲ σκέπαριν
εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτη μεγάλα ἵαχοντα
φαρμάσσων^τ τὸ γὰρ αὐτὲς σιδήρου γε κράτος ἔστιν
ὅς τοῦ σίκ^τ δόφθαλμὸς ἐλαῖνέῳ περὶ μοχλῷ.
σμερδαλέον δὲ μέγ^τ φυμαξέν, περὶ δὲ ἵαχε πέτρη,
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ^τ. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
ἔξερνος^τ δόφθαλμοῖο πεφυρμένον αἴματι πολλῷ.
τὸν μὲν ἔπειτ^τ ἔρριψεν ἀπὸ ἔο χερσὶν ἀλύων,
αὐτὰρ δὲ Κύκλωπας μεγάλ^τ ἥπυεν, οὐ δέ μιν ἀμφὶς
ψέκεν ἐν σπήσσοις δὲ ἄκριας ἥνεμοισσας. 400
οἱ δὲ βοῆς ἀλοντες ἐφοίτων ἀλλοθεν ἀλλοι,
ἰστάμενοι δὲ εἴρουντο περὶ σπέος ὅττι ἐ κήδοι·

The trick of 'No-man.'

'Τίπτε τόσον, Πολύφημ^τ, ἀρημένος ὡδ^τ ἐβόησας
νύκτα δι'^τ ἀμβροσίην, καὶ ἀύπνους ἄμμε τίθησθα;
ἢ μή τίς σεν μῆλα βροτῶν ἀέκουντος ἐλαύνει; 405
ἢ μή τίς σ^τ αὐτὸν κτενή δόλῳ ἡὲ βίηφιν;^τ

Τοὺς δὲ αὐτὸν ἔξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος^τ
'ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτενεῖ δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.^τ
Οἱ δὲ ἀπαμειβόμενοι ἔπεια πτερόεντ^τ ἀγόρευον^τ
'ει μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἶνον ἔόντα,
νῦσσον γ^τ οὖ πως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι,
ἀλλὰ σύ γ^τ εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.^τ 410

'Ως ἄρ^τ ἔφαν ἀπιόντες, ἐμὸν δὲ ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
ὅς ὄνομ^τ ἔξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.

Preparations for escape.

Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὡδίνων δύνησι, 415

χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἶλε θυράων,
αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
εἴ τινά που μετ' ὕεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε.
οὗτῳ γάρ πού μ' ἥλπετ' ἐνὶ φρεσὶ τήπιον εἶναι.
αὐτῷ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
εἴ τιν' ἔταίροισιν θανάτου λύσιν ἥδ' ἐμοὶ αὐτῷ
εὐροίμην πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὑφαινούν,
ῶς τε περὶ ψυχῆς μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθευν ἦεν.
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βούλή.

ἀρσενες | οἰες | ήσαν ἐντρεφέες, δασύμαλλοι,
καλοὶ τε μεγάλοι τε, ιδονεφές εὖρος ἔχοντες.
τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐντρεφέεστι λύγοισι, ντίτιος
τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εῦδε πέλωρ; ἀθεμίστια εἰδὼς,
σύντρεις αἰνύμενος· διὰ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκε,
τὸ δ' ἔτέρω ἔκάτερθεν ἵτην σώοντες ἔταίρους.
τρεῖς δὲ ἔκαστον φῶτ' οἰες φέρον· αὐτῷ ἐγὼ γε,
ἀρνειὸς γὰρ ἔην, μήλων ὅχ' ἄριστος ἀπάντων,
τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
κείμην· αὐτῷ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
νωλεμέως στρεφθεὶς ἔχόμην τετληότι θυμῷ.
ῶς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡῶς,
καὶ τότ' ἐπειτα υομόνδ' ἔξέσσυτο ἄρσενα μῆλα,
θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς.
οὕθατα γὰρ σφαραγεῦντο. ἄναξ δ' ὁδύνησι κακῆσι
τειρόμενος πάντων δίων ἐπεμαλέτο νῶτα
δρθῶν ἐσταότων· τὸ δὲ τῆπιος οὐκ ἐνόησεν,
ῶς οἱ ὑπ' ειροπόκων δίων στέρνοισι δέδευτο.
ὑστατος ἀρνειὸς μήλων ἐστείχε θύραζε,
λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
τὸν δ' ἐπιμαστάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·

Cyclops talks to his ram.

'Κριὲ πέπον, τί μοι ὁδε διὰ σπέος ἔσσυν μῆλων
νοτατος; οὐ τι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰών,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης
μακρὰ βιβῖας, πρῶτος δὲ ρόας ποταμῶν ἀφικάνεις, 450
πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
ἴσπεριος· νῦν αὗτε πανύστατος. ή σύ γ' ἄνακτος
ὁφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἔξαλάωσε
σὺν λυγροῖς ἐτάροισι, δαμαστάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὔτις, δυ οὐ πώ φημι πεφυγμένου εἶναι δλεθρον. 455
εἰ δὴ δμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο ζ!
εἰπειν δππη κεώνος ἐμὸν μένος ἡλασκάζει·
τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
θεωρμένου ῥαίοιτο πρὸς οὖδει, καὶ δὲ κ' ἐμὸν κῆρ
λαφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὔτις.' 460
‘Ως εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἔο πέμπε θύραζε.

Odysses rescues his comrades, and they gain the shore.

Θεόντες δ' ἡβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς
πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἐταίρους.
καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῷ,
τολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὅφρ' ἐπὶ νῆα 465
ἴσομεθ· ἀσπάσιοι δὲ φλοιοις ἐτάροισι φάνημεν,
οἱ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
ἄλλ' ἔγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἐκάστῳ,
ιλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θώως καλλίτριχα μῆλα
πᾶλλ' ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ. 470
οἱ δ' αἵψ' εἰσβανον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον·
ἴζης δ' ἐξόμενοι πολιὶν ἀλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἄλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ τότι ἔγὼ Κύκλωπα προσηγόρων κερτομίοισι·
‘Κύκλωψ, οὐκ ἀρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ὄνδρὸς ἐταίρους

ἔδμεναι ἐν σπῆι γλαφυρῷ κρατερῷ φι βίηφι.
καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,
σχέτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἀζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.'

Cyclops nearly crushes their ship twice with a huge

"Ως ἐφάμην, δ' ὁ ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλοι
ῆκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὅρεος μεγάλοιο,
καὸ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρώροιο
[τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι].
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης
τὴν δ' αἷψ' ἡπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα,
πλημνυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
αὐτὰρ ἔγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
ῶσα παρέξει ἔταροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
ἄλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἄλα πρήστοντες ἀπῆμεν,
καὶ τότ' ἔγὼ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἔταιροι
μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·

"Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;
ὅς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἥγαγε νῆja
αὐτὶς ἐs ἡπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εὶ δὲ φθεγξαμένου τευ ἡ αὐδῆσαντος ἄκουσε,
σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήια δοῦρα
μαρμάρῳ δικριδεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἵσιν."

"Ως φάσαν, ἀλλ' οὐ πεῦθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμ
ἄλλα μιν ἀφορρὸν προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·

"Κύκλωψ, αἱ κέν τὶς σε καταθυητῶν ἀνθρώπων
δόθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελήνη ἀλαωτὸν,
φάσθαι 'Οδυσσῆα πτολιπόρθιον ἔξαλαῶσαι,
νίὸν Λαέρτεω, 'Ιθάκῃ ἐνὶ οἰκί' ἔχοντα·"

“Ως ἐφάμην, διὸ μὲν οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·
‘ἄπόδοι, ή μάλα δὴ με παλαιόφατα θέσφαθ’ ἵκάνει.

ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἡγεῖ τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμάνθης, διὸ μαυτοσύνη ἐκέκαστο
καὶ μαυτευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν· 510
ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι διπίσσω,
χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι διπωπῆς.
ἀλλ’ αἱεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
θνάτῳ ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένου ἀλκῆν·
τὸν δὲ μὲν ἐὼν δλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικνος 515
διφθαλμὸν ἀλάωσεν, ἐπεὶ μὲν ἐδαμάσσατο οὖν.
ἀλλ’ ἄγε δεῦρ’, Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πᾶρα ξείνια θείω,
τοπτήν τ’ ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐννοσίγαιον·

τοῦ γὰρ ἔγω παῖς εἴμι, πατὴρ δ’ ἐμὸς εὔχεται εἶναι.
ἄπτος δ’, αἷς κ’ ἐθέλῃσ’, ἵησεται, οὐδὲ τις ἄλλος
ἀπέ θεῶν μακάρων οὔτε θυητῶν ἀνθρώπων.’ 520

“Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
‘αἱ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
ἀννι ποιήσας πέμψαι δόμον “Αἴδος εἴσω,
μάζα οὐκ διφθαλμόν γ’ ἵησεται οὐδὲ ἐνοσίχθων.’ 525

“Ως ἐφάμην, διὸ δ’ ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
έλχετο, χειρὶ δρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
‘Κλῦθι, Ποσειδαον γαιήσοχε, κυανοχαῖτα·
εἰ έτεόν γε σός εἴμι, πατὴρ δ’ ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
δός μη Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ’ ἵκέσθαι 530
[νῦν Λαέρτεω, Ἰθάκη ἔνι οἰκλ’ ἔχοντα].

ἀλλ’ εἴ οἱ μοῖροί ἔστι φίλους τ’ ἰδέειν καὶ ἵκέσθαι
οὐκον ἐνκτίμενον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
ὄψει κακῶς ἔλθοι, δλέστας ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
ηρὸς ἐπ’ ἀλλοτρίης, εὔροι δ’ ἐν πήματα οἴκῳ.’ 535

“Ως ἔφατ’ εὐχόμενος, τοῦ δ’ ἔκλινε κυανοχαῖτης
αὐτῷ δὲ γ’ ἐξαντίς πολὺ μείζονα λᾶαν δείρας

ἥκ' ἐπιδιησας, ἐπέρεισε δὲ ἵν' ἀπέλεθρον,
κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νέδος κυανοπρώροιο
τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι.

540
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.

They rejoin their comrades and resume their voyage.

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἀλλαι
νῆς ἐύσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εἴλατ' ὀδυρόμενοι, ημέας ποτιδέγμενοι αἰὲν,
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἔκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρῆγμῶν θαλάσσης.

μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
δαστάμεθ', ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἵσης.

ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴφει ἐνκυνήμιδες ἑταῖροι
μῆλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὴ
Ζηνὸν κελαινεφέα Κρουνίδην, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
ρέξας μηρὸν ἔκαιον· δ' οὐκ ἐμπάζετο ἵρων,
ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
νῆς ἐύσσελμοι καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.

550
ὡς τότε μὲν πρόπαν ημαρ ἐσ ηέλιον καταδύντα
ημεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθυ ηδύ·
ημος δ' ηέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κυέφας ηλθε,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρῆγμῶν θαλάσσης.

ημος δ' ηριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦπαι.
οἱ δ' αὖψ' εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθῆζον,
ἔξῆς δ' ἐζόμενοι πολιῆιν ἀλλα τύπτον ἐρετμοῖς.

560
Ἐνθει δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ητορ,
ἀσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους δλέσαντες ἑταῖρους.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ.

τερὶ Αἰόλου καὶ Λαιστρυγόνων καὶ Κίρκης.

The floating isle of Aeolus.

ιν δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'. ἔνθα δ' ἔναιεν
; 'Ιπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
· ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τείχος
ν ἄρρηκτον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
· ὃ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάσιν,
· θυγατέρες, ἐξ δ' υἱέες ἡβώοντες.

γε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκούτις.
· μεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
παι· παρὰ δέ σφιν δνείατα μυρία κεῖται,

εν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ

· νύκτας δ' αὐτε παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν
σ' ἔν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖσι λέχεσσι.
ἐν τῷν ἴκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.

δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέεινεν ἔκαστα,
· 'Αργείων τε νέας καὶ νόστον 'Αχαιῶν

· ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.

δτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν ἥτεον ἦδ' ἐκέλευον
έμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
δέ μ' ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,

5

10.

15

ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ δστέα μυελόεντα.
 ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
 σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὸν
 ἀνδρόμεα κρέας ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 κεῦτ' ἔντοσθ' ἄντροι τανυσσάμενος διὰ μῆλων.
 τὸν μὲν ἐγὼ βούλευστα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν
 ἀστον ἵων, ἔίφος δὲν ἐρυτσάμενος παρὰ μηροῦ,
 οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἥπαρ ἔχουσι,
 χείρ' ἐπιμαστράμενος· ἔτερος δέ με θυμὸς ἐρυκεν.
 αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὅλεθρον.
 οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
 χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὅβριμον, διν προσέθηκεν.
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.

Ἔμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡῶς,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἡμελγε κλυτὰ μῆλα,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἥκεν ἕκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἄν ἔργα;
 σὺν δ' ὁ γε |δὴ αὐτε δύω μάρφας ὠπλίσσατο δεῖπνον.
 δειπνήσας δ' ἄντροι ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 ῥηιδίως ἀφελῶν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἐπειτα
 ἀψ ἐπέθηχ, ὡς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
 πολλῇ δὲ ροίζω πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
 εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὐχος Ἀθήνη.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ρόπαλον παρὰ σηκῷ,
 χλωρὸν ἐλαίνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὅφρα φοροίη
 αὖανθέν. τὸ μὲν ἄμμες ἔίσκομεν εἰσορόωντες
 ὄσσον θ' ἰστὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης,
 φορτίδος εὐρείης, ἡ τ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
 τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.

τοῦ μὲν δυον τ' ὅργυιαν ἔγὼν ἀπέκοψα παραστὰς, 325

καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποξύναι δ' ἐκέλευσα·

οἱ δ' δμαλὸν ποιῆσαν ἔγώ δ' ἐθόωσα παραστὰς

ἄκρου, ἃφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέωφ·

καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,

ἡ̄ Ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἡλιθα πολλή· λ. 339
τεττατομή

ἀπὸ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάσθαι ἄνωγον,

ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας

τρῆψαι ἐν ὀδφθαλμῷ, δτε τὸν γλυκὺν ὑπνος ἵκάνοι.

οἱ δ' ἔλαχον τοὺς ἄν κε καὶ ἥθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,

τέσσαρες, αὐτὰρ ἔγώ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην. 335

ἐπέριος δ' ἡλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων!

αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἥλασε πίονα μῆλα,

πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,

ἡ̄ τι δισάμενος, ἡ̄ καὶ θεὸς ὡς ἐκέλευσεν.

ἀπὸτερ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας, 340

ἔσόμενος δ' ἥμελγεν δις καὶ μηκάδας αἴγας,

πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἥκεν ἐκάστη.

αὐτὰρ ἔπει δὴ σπεῦσε ποιησάμενος τὰ ἀ̄ ἔργα,

σὺν δ' γε δὴ αὐτε δύω μάρψας ὠπλίστατο δόρπου.

καὶ τότ' ἔγώ Κύκλωπα προσηγόρων ἄγχι παραστὰς, 345

κισσύθιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἵμοιο.

Odyssseus, having made Cyclops drunk, puts out his eye.

‘Κύκλωψ, τῇ, πίε οἶνον, ἔπει φάγες ἀνδρόμεα κρέα,

ἄφρ' εἰδῆς οἶνόν τι ποτὸν τόδε μηῦς ἐκεκεύθει

ἥμετέρη· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας

οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς. 350

σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο

ἀνθρώπων πολέων; ἔπει οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.’

‘Ως ἐφάμην, ὁ δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν ἥσατο δ' αὖτας
ἡδὸν πίνων, καὶ μ' ἥτεε δεύτερον αὐτις·

‘Δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τέδυν οὔνομα εἰπὲ
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, φῦ κε σὺ χαλρῆς.
καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζεῖδωρος ἄρουρα
οὖνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὅμβρος ἀέξει.
ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἐστιν ἀπορρώξ?’

“Ως φάτ’· ἀτάρ οἱ αὐτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οὖνον
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ’ ἔκπιεν ἀφραδίησιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἥλυθεν οὖνος,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προστῆδων μειλιχίοισι·

‘Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ’ οὔνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ το
ξειρέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὡς περ ὑπέστης.
Οὗτοι ἔμοι γ’ οὔνομα· Οὗτιν δέ με κικλήσκουσι
μήτηρ ἡδὲ πατὴρ ἡδ’ ἄλλοι πάντες ἔταιροι.’

“Ως ἐφάμην, δέ μ’ αὐτίκ’ ἀμείβετο νηλέι θυμῷ·
‘Οὗτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἵς ἐτάροισι,
τοὺς δ’ ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήιον ἔσται.’

“Η καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὑπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
κεῖτ’ ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, καὶ δέ μιν ὑπνος
ῇρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ’ ἐξέσσυτο οὖνος
ψυμοὶ τ’ ἀνδρόμεοι· δέ δ’ ἐρεύγετο οἰνοβαρεῖων.
καὶ τότ’ ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἥλασα πολλῆς,
εἴως θερμαίνοιτο· ἔπεσσι τε πάντας ἔταιρους
θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδδείσας ἀναδύῃ.
ἄλλ’ ὅτε δὴ τάχ’ ὁ μοχλὸς ἐλάινος ἐν πυρὶ μέλλεν
ἀψεσθαι, χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο δ’ αἰνῶς,
καὶ τότ’ ἐγὼν ἀστον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ’ ἔταιροι
ἴσταντ’· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων,
οἱ μὲν μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον, δέννυν ἐπ’ ἄκρῳ,
διφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ’ ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
δίνεον, ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυν ηγήιον ἀνήρ
τρυπάνω, οἱ δέ τ’ ἐνερθεν ὑποστείουσιν ἴμάντι
ἀψύμανοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἱές

ὡς τοῦ ἐν δόφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἔλόντες
διωέομεν, τὸν δ' αἷμα περίβρεε θερμὸν ἐόντα.

ἴ πάντα δέ οἱ βλέφαρόν ἀμφὶ καὶ δόφρύας εὗσεν ἀντμὴ
γλάνης καιομένης^τ σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ρίζαι. 390

ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἡὲ σκέπαρνον
εἰς ὕδατι ψυχρῷ βάπτη μεγάλα ἴάχοντα

φαρμάσσων· τὸ γὰρ αὐτεῖ σιδήρου γε κράτος ἐστίν·

ὡς τοῦ σίκυοῦ δόφθαλμὸς ἐλαῖνέῳ περὶ μοχλῷ.

σμερδαλέον δὲ μέγ' φῶμαξεν, περὶ δ' ἵαχε πέτρη, 395
ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες ἀπεσσύμεθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
ἔξερνος^τ δόφθαλμοῖ πεφυρμένον αἷματι πολλῷ.

τὸν μὲν ἔπειτ^τ ἔρριψεν ἀπὸ ἔοι χερσὶν ἀλύων,
αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπιεν, οἵτινες μὲν ἀμφὶς
ψκεον ἐν σπήσσοι δι' ἄκριας ἡνεμοέσσας. 400

οἱ δὲ βοῆς ἀλούτες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,

ἰστάμενοι δὲ εἴροντο περὶ σπέος ὅττι ἐ κῆδοι·

The trick of 'No-man.'

'Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὦδ' ἐβόησας
νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀύπνους ἄμμε τίθησθα;
ἢ μή τις σεν μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει; 405
ἢ μή τις σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ ἡὲ βίηφιν;

Τοὺς δὲ αὐτὸν ἔξι ἄντρον προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
'ὦ φίλοι, Οὐτὶς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.' η επει.

Οἱ δὲ ἀπαμέιβόμενοι ἔπεια πτερόεντ^τ ἀγόρευον·
'εὶ μὲν δὴ μή τις σε βιάζεται οἴον ἐόντα, 410
νῦσσον γ' οὐ πως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι,
ἄλλα σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάνῳ ἄνακτι.'

'Ως δέ^τ ἔφαν ἀπιόντες, ἐμὸν δὲ ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
ὡς δηομ'^τ ἔξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.

Preparations for escape.

Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὡδίνων δδύνησι, 415

χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἶλε θυράων,
 αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάστας,
~~μηδέ τινά που μετ' ὄσσι λάβοι στείχοντα θύρας.~~
 εἴ τινά που μετ' ὄσσι λάβοι στείχοντα θύρας.
 οὗτῳ γάρ πού μ' ἥλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ηπίουν εἴναι.
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
 εἴ τιν' ἑταίροισιν θανάτου λύσιν ἥδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 εὑροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὑφαινον,
 ὡς τε περὶ ψυχῆς μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦν.
 ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βούλή.
~~ἀρσενες~~ | ὅιες | ήσαν ἐντρεφέες, δασύμαλλοι,
 καλοὶ τε μεγάλοι τε, ιοδινεφὲς εἶρος ἔχοντες·
 τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐνστρεφέεστι λύγοισι,
 τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εῦδε πέλωρ; ἀθεμίστια εἰδὼς,
 σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκε,
 τὸ δ' ἐτέρω ἐκάτερθεν ἵτην σώοντες ἑταίρους.
 τρεῖς δὲ ἔκαστον φῶτ' ὅιες φέρον· αὐτὰρ ἐγὼ γε,
 ἀρνειὸς γὰρ ἔην, μήλων ὅχ' ἄριστος ἀπάντων,
 τοῦ κατὰ οὐτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
 κείμην· αὐτὰρ χερσὶν άώτου θεσπεσίοιο
 οὐλεμέως στρεφθεὶς ἔχόμην τετληθτὶ θυμῷ.
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.

^{αγγειο} "Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡῶς,
 καὶ τότ' ἐπειτα νομόνδ' ἔξεσσυτο ἄρσενα μήλα,
 θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·
 οὕθατα γὰρ σφαραγεῦντο. ἄναξ δ' ὀδύνησι κακῆσι
 τειρόμενος πάντων οἰων ἐπεμαλέτο οὐτα
 δρθῶν ἐσταότων· τὸ δὲ ηπίος οὐκ ἐνόησεν,
 ὡς οἱ ὑπ' εὐροπόκων οἰων στέρνοισι δέδεντο.
 ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἐστείχε θύρας,
 λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοὶ πυκιὰ φρονέοντι.
 τὸν δ' ἐπιμαστάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·

Cyclops talks to his ram.

‘Κριε πέπου, τί μοι ώδε διὰ σπέος ἔσσυνο μῆλων
νητατος; οὐ τι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἶων,
ἀλλὰ πολὺ πρώτος νέμεαι τέρεν’ ἄνθεα ποίης
μακρὰ βιβάς, πρώτος δὲ ρόᾶς ποταμῶν ἀφικάνεις, 450
πρώτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
ἐσπέριος· οὐν ἀντε πανύστατος. ή σύ γ’ ἄνακτος
ὄφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἔξαλάωσε
σὺν λυγροῖς ἐτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἴνω,
Οὖτις, δν οῦ πώ φημι πεφυγμένου εἶναι ὅλεθρον. 455
εἰ δὴ δύοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο Ο!...
εἰκὲν δππη κεῖνος ἔμδυ μένος ἡλασκάζει·
τῷ κέ οἱ ἔγκέφαλός γε διὰ σπέος ἀλλυδις ἀλλῃ
θεωρέντον ράοιτο πρὸς οῦδεϊ, καὶ δέ κ’ ἔμδυ κῆρ
λαφήσει κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.’ 460
‘Ως εἰπὼν τὸν κριδὸν ἀπὸ ἔο πέμπε θύρας.

Odyssesus rescues his comrades, and they gain the shore.

Ἐθύντες δ’ ἡβαιδὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς
πρώτος ὑπ’ ἀρνειοῦ λυδμῆν, ὑπέλυσα δ’ ἐταίρους.
καρπαλίως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῳ,
τολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὅφρ’ ἐπὶν ηῆα
ἰκόμεθ’. ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἐτάροισι φάνημεν,
οἱ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
ἄλλ’ ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ’ ὀδρύσι νεύον ἐκάστῳ,
πλάειν ἀλλ’ ἐκέλευσα θῶσα καλλίτριχα μῆλα
τολλ’ ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ. 465
οἱ δ’ αἰψύ’ εἴσβαινον καὶ ἐπὶν κλήσι καθίζον·
ἔπις δ’ ἔζόμενοι πολιην ἀλλα τύπτον ἐρεγμοῖς.
ἄλλ’ ὅτε τόσσον ἀπῆν ὄσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ τότ’ ἐγὼ Κύκλωπα προσηγόρων κερτομίοισι·
‘Ἄκιλλαψ, οὐκ ἄρ’ ἔμελλες ἀνάλκιδος ἐταίρους

ἔδμεναι ἐν σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.
καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,
σχέτλι', ἐπεὶ ξένους οὐχ ἀζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.'

Cyclops nearly crushes their ship twice with a huge cra-

“Ως ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον⁴
ῆκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὅρεος μεγάλοιο,
καὶ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρώροιο
[τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι].
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης⁴⁸
τὴν δ' αἷψ⁵ ἡπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα,
πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
αὐτὰρ ἔγῳ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
ῶσα παρέξει· ἔτάροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
κρατὶ κατανεύων οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.⁴⁹
ἄλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσον ἄλλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
καὶ τότ' ἔγῳ Κύκλωπα προσηγόρων ἀμφὶ δ' ἔταιροι
μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυνον ἄλλοθεν ἄλλος.”

‘Σχέτλιε, τίπτ⁵⁰ ἐθέλεις ἐρεθιζέμενον ἄγριον ἄνδρα;
δος καὶ μῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἥγαγε μῆτρα⁴⁹
αὗτις ἐς ἡπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὲ φθεγξαμένου τεν ἡ αὐδήσαντος ἄκουσε,
σύν κεν ἄραξ⁵¹ ἡμέων κεφαλὰς καὶ μῆτρα
μαρμάρῳ δικρίσεντι βαλών τόσον γὰρ ἤσιν.’

“Ως φάσαν, ἄλλ' οὐ πεῦθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν
ἄλλα μιν ἀψορρὸν προσέφην κεκοτήστι θυμῷ.”

‘Κύκλωψ, αἱ κέν τις σε καταθυητῶν ἀνθρώπων
διφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἄλαωτὸν,
φάσθαι; Οδυσσῆα πτολιπόρθιον ἔξαλαῶσαι,
νιὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἴκῃ ἔχοντα?’⁵⁰

“Ως ἐφάμην, δέ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·

‘Ἄπόδοι, ή μάλα δή με παλαιόφατα θέσφαθ’ ίκάνει.

ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἡνὸς τε μέγας τε,

Τήλεμος Εὔρυμιδης, δις μαντοσύνη ἐκέκαστο

καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·

510

δις μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι δόπισσω,
χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι δωπωπῆς.

ἄλλ’ αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
ἐθέλον ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένου ἀλκήν·

τὸν δέ μ’ ἐὼν δλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς
δόθαλμον ἀλάωσεν, ἐπειὲ μ’ ἐδαμάσσατο οἴνῳ.

ἄλλ’ ἦγε δεῦρ’, Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πᾶρ ξείνια θείω,
πομπήν τ’ ὅτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐννοσίγαιον·

τοῦ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμὶ, πατὴρ δ’ ἐμὸς εὑχεται εἶναι.
αὐτὸς δ’, αἱ κ’ ἐθέλησο’, ίήσεται, οὐδέ τις ἄλλος

σπέ θεῶν μακάρων οὕτε θυητῶν ἀνθρώπων.’

“Ως ἐφατ”, αὐτὸρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

‘αὶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰώνος σε δυναίμην
ἔνω ποιήσας πέμψαι δόμον “Αἴδος εἴσω,

μένον δοθαλμόν γ’ ίήσεται οὐδ’ ἐνοσίχθων.”

“Ως ἐφάμην, δ’ ἐπειτα Ποσειδάνωνι ἄνακτι
ῥέχοτο, χεῖρ’ δρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·

‘Κλῦθι, Ποσειδαον γαιήοχε, κυανοχαῖτα·

εἰ ἐτεών γε σός εἴμι, πατὴρ δ’ ἐμὸς εὑχεῖαι εἶναι,
διὸ μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ’ ίκέσθαι

[τὸν λαέρτεω, Ιθάκη ἐν οἰκλ’ ἔχοντα].

ἄλλ’ εἴ οἱ μοῖρ’ ἔστι φιλοὺς τ’ ἰδέειν καὶ ίκέσθαι
οὐκον ἐνκτίμενον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,

ὅφε κακῶς ἔλθοι, δλέσας ἄπο πάντας ἔταίρους,
πρὸς ἐπ’ ἀλλοτρίης, εὗροι δ’ ἐν πήματα οἴκῳ.’

“Ως ἐφατ” εὐχόμενος, τοῦ δ’ ἐκλυε κυανοχαῖτης
επέρθε γ’ ἔξαντις πολὺ μείζονα λᾶαν δείρας

535

ἥκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρειστε δὲ ἵν' ἀπέλεθρον,
κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρουν ἵκεσθαι.

ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης
τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσουν ἵκεσθαι.

They rejoin their comrades and resume their voyage.

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι
νῆες ἐύσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εἴλατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰὲν,
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.
μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
δαστάμεθ', ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἵσης.
ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴω ἐνκυήμιδες ἑταῖροι

μῆλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θιὼν
Ζηνὸν κελαινεφέι Κρονίδη, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
ῥέξας μηρὶ' ἔκαιον· δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολούατο πᾶσαι
νῆες ἐύσσελμοι καὶ ἐμοὶ ἐρήρες ἑταῖροι.

ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα
ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυν ἡδύ·
ἦμος δ' ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κυέφας ἥλθε,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
αὐτούς τ' ἀμβαλνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἰψὺς εἴσβανον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον,
ἔξῆς δ' ἔζόμενοι πολιὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.

"Ενθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἤτορ,
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φύλους δλέσαυτες ἑταίρους.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ.

·ερὶ Αἰόλου καὶ Λαιστρυγόνων καὶ Κίρκης.

The floating isle of Aeolus.

ν δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'. ἔνθα δ' ἔναιεν

'Ιπποτάδης, φῦλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
ἐνὶ νήσῳ πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος
ν ἄρρηκτον, λιστὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
Λ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάσιν,
θυγατέρες, ἐξ δ' οὐέες ἡβώντες.

γε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκούτις.

ιεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδυῆ
ται παρὰ δέ σφιν δυείσατα μυρία κεῖται,

ν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ

· νύκτας δ' αὗτε παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν
· ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖσι λέχεσσι.

ν τῷν ἴκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.

Δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέεινεν ἔκαστα,

'Αργείων τε νέας καὶ νόστον 'Αχαιῶν'

ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.

ἵτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν γῆτεον ἦδ' ἐκέλευον
μεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.

δέ μ' ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,

5

10.

15

The winds tied up in a bag.

ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα·
κεῦνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
ἡμέν πανέμεναι ἥδ' ὅρνύμεν ὅν κ' ἐθέλησι.
ιητὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγου περ·
αὐτὰρ ἔμοι πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
ὅφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίησιν.

'Εινῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ,
τῇ δεκάτῃ δ' ἥδη ἀνεφαίνετο πατρὸς ἄρουρα,
καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσομεν ἐγγὺς ἔοντας.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὑπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
αἱεὶ γὰρ πόδα υηὸς ἐνώμων, οὐδέ τῷ ἄλλῳ
δῶχ' ἐτάρων, ἵνα θᾶσσον ἰκοίμεθα πατρῶδα γαῖαν·
οἱ δ' ἔταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
καὶ μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἀγεσθαι,
δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος· Ἰπποτάδαο·
ῶδε δέ τις εἴπεσκεν ἵδων ἐς πλησίον ἄλλον·

"Ω πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
ληζδος· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὅδὸν ἐκτελέσαντες
οἴκαδε νιστόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
καὶ νῦν οἱ τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἵδωμεθα ὅττι τάδ' ἐστὶν,
δῆσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν·

"Ως ἔφασαν, βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἔταίρων·

The bag is opened by the crew, and the ship blown
to the isle.

ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἀνεμοι δὲ ἐκ πάντες ὅρουσαν,

τὸς δ' αἰψύ ἀρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
μλαίντας, γαῖης δέπο πατρίδος· αὐτὰρ ἔγώ γε
ἐγρόμενος κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα

50

ἢ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
ἢ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.

Ἄλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα, καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηὶ^ν
κέμην· αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλη^ν
ἀπὶς ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἔταιροι.

55

Ἐνθα δ' ἐπ' ἡπείρουν βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ,
ἄψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θῷος παρὰ νηυσὶν ἔταιροι.

αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασσάμεθ' ἥδε ποτῆτος,
θῇ τότ' ἔγώ κήρυκά τ' διπασσάμενος καὶ ἔταιρον,
βῆρ εἰς Αἴόλουν κλυτὰ δῶματα· τὸν δ' ἐκίχανον

60

δανύμενον παρὰ δὲ τὸν ἀλόχων καὶ οἰσι τέκεσσιν.
ἔλθόντες δ' ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ

ἐξόμεθ· οἱ δὲ ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον ἐκ τὸν ἔρεοντο.

Πῶς ἡλθεις, Ὁδυσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραι δαίμων;
ἢ μὲν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὅφρ' ἀνὴρ ἵκηαι

65

πατρίδα στὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν.

Ὦς φάσαν· αὐτὰρ ἔγώ μετεφώνεον ἀχινύμενος κῆρ·
ἴασάν μοι ἔταφοι τε κακοὶ πρὸς τοῖσι τε ὕπνος

σχέτλιος. ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.

Ὦς ἐφάμην μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.

70

οἱ δὲ ἄνεῳ ἐγένοντο· πατὴρ δὲ ἡμείβετο μύθῳ.

Ἔρρος ἐκ νῆσον θᾶσσον, ἐλέγχιστε ζωόντων·
ῳ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδὲ ἀποπέμπειν

ῶδρα τὸν δις κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.

Ἔρρος, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.

75

Ὦς εἰπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
ἔθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἥτορ.

τείρετο δὲ ἀνδρῶν θυμὸς ὑπὲρ εἰρεσίης ἀλεγεινῆς

ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή.

The Laestrygones.

Ἐξῆμαρ μὲν ὅμως πλέομεν νύκτας τε καὶ ἥμαρ·
 ἔβδομάτη δ' ἵκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολιέθρον,
 Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
 ἥπυει εἰσελάων, δὲ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
 ἔνθα κ' ἀνπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθοὺς,
 τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων
 ἐγγὺς γὰρ τυκτός τε καὶ ἥματός εἰσι κέλευθοι.
 ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἥλθομεν, διν πέρι πέτρη
 ἥλιβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
 ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλησιν
 ἐν στόματι προοχουσιν, ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστιν,
 ἔνθ' οἵ γ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
 αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
 πλησίαι· οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
 οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
 αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
 αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δῆσας·
 ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών.
 ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
 καπνὸν δ' οἷον ὄρῳμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσποντα.
 δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάρους προίειν πεύθεσθαι λόντας
 οἵ τινες ἀνέρες εἴεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες,
 ἀνδρε δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' δπάσσας.
 οἱ δ' ἵσαν ἐκβάντες λείην δδὸν, ἥπερ ἄμαξαι
 ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
 κούρῃ δὲ ἔνμβλημτο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ,
 θυγατέρ' ἴφθιμη Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
 ή μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
 Ἀρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον
 οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἔκ τ' ἐρέοντο
 δις τις τῶνδ' εἴη βασιλεὺς καὶ οἶσιν ἀνάσσαι.

ἀλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψηρεφὲς δῶ.
 τεὶς εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναικά¹¹⁵
 ἵσην τ' ὅρεος κορυφὴν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
 ή' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
 ιν, δος δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 ἔνα μάρψας ἐτάρων ὠπλίσσατο δεῦπινον·
 ίν' ἀλέαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην.
 ι τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος· οἱ δ' ἀίουτες
 ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
 οὐκ ἄνδρεσσιν ἔοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν.¹²⁰
 πὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
 · ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει
 τ' ὀλλυμένων νηῶν θ' ἄμα ἀγνυμενάων·
 ' ὡς πείρουτες ἀτερπέα δᾶτα φέροντο.
 τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,¹²⁵
 δ' ἐγὼ ξίφος δὖν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρώρῳ.
 ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 ειν κώπῃς, ίν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν·
 ια πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὄλεθρον.¹³⁰
 ως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
 η· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.

Aeaea, the isle of Circe.

εν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 : ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
 δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ· ἔνθα δ' ἔναιε¹³⁵
 ἵνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
 τιγνήτη δλοόφρονος Αἴγταο·
 ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότον Ἡελίοιο
 τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὀλκεανὸς τέκε παιδα.
 ἐπ' ἀκτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ¹⁴⁰

ναιύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνυεν.
 ἐνθα τότε³ ἐκβάντες δύο τ' ἥματα καὶ δύο νύκτας
 κείμεθ', δύο μὲν καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδουτες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐνπλόκαμος τέλεσ' Ἡὰς,
 καὶ τότε⁴ ἐγών ἐμὸν ἔγχος ἐλῶν καὶ φάσγανον δξὺ¹⁴
 καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήιον ἐς περιωπὴν,
 εἴ πως ἕργα ἰδοιμι βροτῶν ἐνοπῆν τε πυθοίμην.
 ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
 καὶ μοι ἐείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδεῖν¹⁵
 Κίρκης ἐν μεγάροισι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὑλην.
 μερμήριξα δ' ἐπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
 ἐλθεῖν ἡδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἵδον αἴθοπα καπνόν.
 ὥδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 πρῶτ' ἐλθόντ⁵ ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῦνα θαλάσσης
 δεῖπνον ἔταίροισιν δόμεναι προέμεν τε πυθέσθαι.¹⁵

Odysseus slays a huge stag as food for his crew.

ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 καὶ τότε τίς με θεῶν δλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
 ὃς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
 ἤκεν⁶ ὁ μὲν ποταμόνδε κατήιεν ἐκ νομοῦ ὕλης
 πιόμενος⁷ δὴ γάρ μιν ἔχειν μένος ἡελίοιο.¹⁶
 τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκυνηστιν μέσα νῶτα
 πλῆξα⁸ τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἔξεπέρησε,
 καὶ δ' ἐπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, ἀπὸ δ' ἐπτατο θυμός.
 τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἔξι ὠτειλῆς
 εἰρυσάμην⁹ τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 εἴασ¹⁰. αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ρῶπάς τε λύγους τε,
 πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὅργυιαν, ἐνστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
 πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῦ πελώρου,
 βῆν δὲ καταλοφάδεια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὐ πως ἦεν ἐπ' ὄμου¹¹

χειρὶ φέρειν ἔτέρην μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
καὶ δ’ ἔβαλον προπάροιθε νεὸς, ἀνέγειρα δ’ ἐταίρους
μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἔκαστον·

“Ω φίλοι, οὐ γάρ πω καταδυσόμεθ’, ἀχνύμενοί περ,
εἰς Ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἥμαρ ἐπέλθῃ. 175
ἄλλ’ ἄγετ’, δῆφρ’ ἐν νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε,
μησόμεθα βρώμης μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.”

“Ως ἐφάμην, οἱ δ’ ὅκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῦν’ ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
θηγσαντ’ ἔλαφον μάλα γὰρ μέγα θηρίον Ἠεν. 180
ἀτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν δρώμενοι δφθαλμοῖσι,
χείρας νιψάμενοι τεύχοντ’ ἐρικυδέα δαῖτα.
Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἥμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα
ἥμεθα δαιινύμενοι κρέα τ’ ἀσπετα καὶ μέθυν ἤδυ·
ἥμος δ’ ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κυέφας ἥλθε, 185
ἢ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγμηνι θαλάσσης.
ἥμος δ’ ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος ’Ηώς,
καὶ τότ’ ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·”

“[Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἐταῖροι.]
ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ’ ἴδμεν ὅπῃ ζόφος οὐδ’ ὅπῃ ἥώς, 190
οὐδ’ ὅπῃ ἡέλιος φαεσίμβροτος εἰσ’ ὑπὸ γαῖαν
οὐδ’ ὅπῃ ἀννεῦται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον
εἴ τις ἔτ’ ἔσται μῆτις· ἐγὼ δ’ οὐκ οἴομαι εἶναι.
εἴδον γὰρ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν
τῆσσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται· 195
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ’ ἐνὶ μέσσῃ
ἔδρακον δφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.”

“Ως ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλοι ητορ
μησαμένοις ἔργων Λαιοτρυγόνος ’Αντιφάταο
Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος, ἀνδροφάγοιο. 200
κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἄλλ’ οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.

Eurylochus is sent forward with twenty-two men,
who are turned into swine by Circe.

Αὐτὰρ ἔγω δίχα πάντας ἐνκυήμιδας ἔταιρους
ἡρθεμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὅπασσα·
τῶν μὲν ἔγδυν ἥρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδῆς. 203
κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρει πάλλομεν ὅκα·
ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
βῆ δ' ιέναι, ἄμα τῷ γε δύῳ καὶ εἴκοσ' ἔταιροι
κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοθωντας ὅπισθεν.
εὑρον δ' ἐν βήσησι τετυγμένα δώματα Κίρκης 210
ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἥσαν ὁρέστεροι ἡδὲ λέοντες,
τοὺς αὐτὴν κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
οὐδ' οἵ γ' ὠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοι γε
οὐρῆσιν μακρῆσι περισσαίνοντες ἀνέσταν. 215
ώς δ' ὅτ' ἀν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ιόντα
σαίνωσσ'. αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ·
ώς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἡδὲ λέοντες
σαῖνον· τοὶ δ' ἔδδεισαν, ἐπεὶ τίδον αἰνὰ πέλωρα.
ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο, 220
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης δπὶ καλῇ,
ἰστὸν ἐποιχομένης μέγαν ἀμβροτον, οἷα θεάων
λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε Πολίτης, ὅρχαμος ἀνδρῶν,
ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν κεδνότατός τε· 225

“Ω φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ιστὸν
καλὸν ἀοιδιάει, δάπεδον δ' ἄπαν ἀμφιμέμυκεν,
ἢ θεὸς ἡὲ γυνή ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.”

“Ως ἄρ' ἐφώνησεν, τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
ἢ δ' αἴψ' ἔξελθοῦστα θύρας ὠιξε φαεινὰς
καὶ κάλει· οἱ δ' ἄμα πάντες ἀιδρεήσιν ἔποντα·” 230

Εύρυλοχος δ' ὑπέμεινεν, δισάμενος δόλον εἶναι.
 εἴσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
 ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
 ὥσπερ Πραμνείω ἔκύκα· ἀνέμιστη δὲ στήψ 235
 φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθούσα πατρῶδος αἴησ.
 αὐτῷ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐέργυν.
 οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνῆν τε τρίχας τε
 καὶ δέμας, αὐτῷ δὲ νοῦς ἦν ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ. 240
 ὃς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
 πάρ β' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλεν καρπόν τε κρανείης
 ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαίευνάδες αἰὲν ἐδουσιν.

Eurylochus brings the bad news to Odysseus.

Εύρυλοχος δ' ἀψήνθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 ἀγγελίην ἐτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον. 245
 οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ιέμενός περ,
 τῷρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος· ἐν δέ οἱ ὅσσε
 δακρυόφω πίμπλαντο, γόον δ' ὠλετο θυμός.
 ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἀγαστάμεθ' ἐξερέοντες,
 καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν ὅλεθρον" 250
 "Ηιομεν, ὡς ἐκέλευνες ἀνὰ δρυμὰ, φαῖδιμ' Ὁδυσσεῦν·
 εὑρομεν ἐν βῆστησι τετυγμένα δώματα καλὰ
 [ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ].
 ἔνθα δέ τις μέγαν ἴστον ἐποιχομένη λίγ' ἀειδεν
 ἡ θεὸς ἡὲ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
 ἡ δ' αἰψύ' ἐξελθοῦσα θύρας ὕιξε φαεινὰς 255
 καὶ κάλει· οἱ δ' ἀμα πάντες ἀιδρείησιν ἔποντο·
 αὐτῷ ἐγὼν ὑπέμεινα, δισάμενος δόλον εἶναι.
 οἱ δ' ἀμού' ἀιστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
 ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον." 260
 "Ως ἔφατ', αὐτῷ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος δργυρόθλον

ῶμοιν βαλόμην, μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα·
τὸν δ' ἄψ ἡνώγεα αὐτὴν δὸδὸν ἡγήσασθαι.
αὐτὰρ ὃ γ' ἀμφοτέρησι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων
[καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεια πτερόεντα προσηγόρευε]

‘Μή μ' ἄγε κεῖσθαι δέκοντα, διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὖ
οἶδα γὰρ ὡς οὗτος αὐτὸς ἐλεύσεαι οὔτε τιν' ἄλλον
ἄξεις σῶν ἑτάρων ἀλλὰ ξῦν τοίσδεσι θᾶσσον
φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἥμαρ.’

‘Ος ἔφατ’, αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
‘Εὐρύλοχ’, ή τοι μὲν σὺ μέν’ αὐτοῦ τῷδ’ ἐνὶ χώρῳ
ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαινῇ·
αὐτὰρ ἐγὼν εἴμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ’ ἀνάγκη.’

Odysseus goes alone to Circe's house.

‘Ος εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήιους ἦδε θαλάσσης.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἵλων Ἱερὰς ἀνὰ βήσσας
Κίρκης ἔξεσθαι πολυνφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
ἔνθα μοι ‘Ἐρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, μεηνῆῃ ἀνδρὶ ἔοικὼς,
πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦ περ χαριεστάτη ηβῆ·
ἐν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ’ ἔκ τ' δυόμαζε’

Hermes meets him and gives an antidote against
Circe's spells.

‘Πῆ δ' αὐτ', ὁ δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
χώρου ἄιδρις ἔών; ἔταροι δέ τοι οἵδ' ἐνὶ Κίρκης
ἔρχαται, ὡστε σύες, πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
ἡ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδέ σέ φημι
αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ γ' ἔνθα περ ἄλλοι.
ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι ἦδε σαώσω·
τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων ἐς δώματα Κίρκης
ἔρχευν, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλάλκησιν κακὸν ἥμαρ.

πάντα δέ τοι ἐρέω δλοφώια δήνεα Κίρκης.

τεύξει τοι κυκεώ^{τηνθήσαιντει}, βαλέει δ' ἐν φάρμακα σίτω·
ἀλλ' οὐδ' ὡς θέλξαι σε δυνήσεται· οὐ γάρ ἔάσει
φάρμακου ἐσθλὸν, δ τοι δώσω, ἐρέω δὲ ἔκαστα.
ὅππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάση περιμήκεῃ ῥάβδῳ.

ἢ τότε σὺ ξέφος δέν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Κίρκη ἐπαίξαι ὡς τε κτάμεναι μενεαίνων.

ἢ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·

ἔθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εύνην,
ὅφα κέ τοι λύσῃ θ' ἐτάρους αὐτόν τε κομίσσῃ·
ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν δρκον δμόσσαι
μή τι. τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο,
μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείη·'

'Ως δρα φωνήσας πόρε φάρμακον ἀργειφύντης
ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξε.

μέγι μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος·
μῶλν δέ μιν καλέοντι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
ἀνδράσι γε θυητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.

'Ἐρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν "Ολυμπον
νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν, ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
ἥια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.

ἔστην δ' εἰνὶ θύρησι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·

ἔθα στὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μεν ἔκλυνεν αὐδῆς.

ἢ δ' αἰψύ^{τη} ἔξελθοῦσα θύρας ὡιξε φαεινὰς
καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.

εἰσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,

καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·

τεῦξε δέ μοι κυκεώ χρυσέψ δέπα, ὅφρα πίοιμι,

ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.

αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον οὐδέ μ' ἔθελξε,

ῥάβδῳ πεπληγυῆ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δύνομαζεν·

290

295

300

310

315

Circe's spell fails.

‘Ἐρχεο νῦν συφεόνδε, μετ’ ἄλλων λέξο ἔταίρων,
ώς φάτ’, ἐγὼ δ’ ἀορ δξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Κίρκη ἐπήιξα ώς τε κτάμεναι μενεαίνων.
ἡ δὲ μέγα ίάχουσα ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων,
καὶ μ’ ὀλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηῆδα·

‘Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ηδὲ τοκῆς
θαῦμά μ’ ἔχει ώς οὐ τι πιῶν τάδε φάρμακ’ ἐθέλχθης.
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ’ ἀνέτλη,
ὅς κε πίη καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.

[σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.]

ἥ σύ γ’ Ὁδυσσεύς ἐστι πολύτροπος, ὃν τε μοι αἱεὶ¹
φάσκεν ἐλεύτεσθαι χρυσόβραπτις ἀργειφόντης,
ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
ἄλλ’ ἦγε δὴ κολεῷ μὲν ἀορ θέο, νῶι δ’ ἔπειτα
εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβείομεν, ὅφρα μιγέντε
εὐνῇ καὶ φιλότητι πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.’

‘Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
‘ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλεαι σοὶ ἥπιον εἶναι,
ἥ μοι σὺν μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἔταίρους,
αὐτὸν δ’ ἐνθάδ’ ἔχουσα δόλοφρονέουσα κελεύεις
ἐς θάλαμόν τ’ λέναι καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
ὅφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείης.
οὐδ’ ἀν ἐγώ γ’ ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν δρκον δμόσται
μή τι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.’

‘Ως ἐφάμην, ἡ δ’ αὐτίκ’ ἀπώμυνεν ώς ἐκέλευον.
αὐτὰρ ἐπεί ρ’ ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν δρκον,
καὶ τότ’ ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.

‘Αμφίπολοι δ’ ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
τέσσαρες, αἴ οἱ δῶμα κάτα δρήστειραι ἔαστι.
γίγνονται δ’ ἄρα ταὶ γ’ ἔκ τε κρητέων ἀπό τ’ ἀλσέων

ἔκ δ' Ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ' εἰς ἀλαδε προρέουσι.
τάνη ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλὰ,
πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῦθ' ὑπέβαλλεν·
ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια·

353

ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
ἡδὸν ἐν ἀργυρέῳ, νέμει δὲ χρύσεια κύπελλα·
ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει καὶ πῦρ ἀνέκαιε
πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· λαίνετο δ' ὕδωρ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέστεν ὕδωρ ἐνὶ ἦνοπι χαλκῷ,

360

ἔς δὲ ἀσάμινθον ἔσασα λόδ' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὕμων,
ὅφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἴλετο γυίων.
αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ με χλαιναν καλὴν βάλεν ἡδὲ χιτῶνα,
εἰσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
καλῶν δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
[χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχενε φέρουσα
καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.]

365

σίτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλα ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων]
ἐσθίμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ,
ἄλλ' ἦμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὅσσετο θυμός.

370

Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἦμενον οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
χείρας ἴλλοντα, κρατερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
ἄγχι παρισταμένη ἐπεια πτερόεντα προσηγόρισε.

375

‘Τίφθ’ οὔτως, ’Οδυσσεῦ, κατ’ ἄρ’ ἔζειαι ίσος ἀναῦδω,
θυμὸν ἔδων, βρώμης δέ οὐχ ἀπτειαι οὐδὲ ποτῆτος;
ἡ τινά που δόλον ἄλλον δίειαι· οὐδέ τί σε χρὴ
δειδίμεν· ἦδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον.’

380

‘Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

‘ ὡς Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, δος ἐναίσιμος εἶη,
πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύος ἥδε ποτῆτος,
πρὶν λύσασθ’ ἔταρους καὶ ἐν δόφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
ἄλλ’ εἰ δὴ πρόφραστα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
λῦσον, ἵν’ δόφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἔταίρους.’

“Ως ἐφάμην, Κίρκη δὲ δι’ ἐκ μεγάροιο βεβήκει
ῥάβδον ἔχουσ’ ἐν χειρὶ, θύρας δ’ ἀνέῳξε συφειοῦ,
ἐκ δ’ ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
οἱ μὲν ἔπειτ’ ἔστησαν ἐναυτίοι, ἥ δὲ δι’ αὐτῶν
ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκάστῳ φάρμακον ἄλλο.

The comrades of Odysseus resume their human shape
τῶν δ’ ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρδεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότια Κίρκη[·]
ἀνδρες δ’ ἀψ ἐγένοντο νεώτεροι ἥ πάρος ἥσαν
καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
ἔγνωσαν δ’ ἐμὲ κεῦνοι, ἔφυν τ’ ἐν χερσὶν ἔκαστος.
πᾶσιν δ’ ἱμερόεις ὑπέδυν γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κανάχιζε[·] θεὰ δ’ ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
ἥ δέ μεν ἄγχι στάσα προσηγόρευε δῖα θεάων[·]

‘ Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν[·] Ὁδυσσεῦν,
ἐρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
νῆα μὲν ἄρ πάμπρωτον ἐρύσσατε ἥπειρόνδε,
κτήματα δ’ ἐν σπήσστι πελάσσατε ὅπλα τε πάντα.
αὐτὸς δ’ ἀψ ἵέναι καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἔταίρους.’

Odysseus brings the rest of his comrades to Circe’s
palace.

“Ως ἔφατ[·], αὐτὰρ ἐμοὶ γ’ ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
βῆν δ’ ἵέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
εὖρον ἔπειτ[·] ἐπὶ νηὶ θοῇ ἐρίηρας ἔταίρους
οἴκτρ[·] ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.

ιν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας, 410
 ἐς κόπρουν, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
 σκαίρουσιν ἐναυταί· οὐδ' ἔτι σηκοὶ
 ἀλλ' ἀδιωδὺ μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
 ὃς ἐμὲ κεῖνοι, ἐπεὶ ἵδον δοθαλμοῖσι,
 τοις ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς 415
 σ εἰ πατρῶδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐγὴν
 Ιθάκης, ἵνα τ' ἔτραφεν ἥδ' ἐγένοντο·
 φυρόμενοι ἔπεια πτερόεντα προσηγύδων·
 ν νοστήσαντι, διοτρεφὲς, ὃς ἔχάρημεν,
 σ 'Ιθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν· 420
 τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὅλεθρον;
 ιν, αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσι·
 δῆρ πάμπρωτον ἐρύσσομεν ἡπειρόνδε,
 ἐ σπήεσσι πελάστομεν ὅπλα τε πάντα·
 ρύνεσθ', ἐμοὶ ἂμα πάντες ἐπεσθαι, 425
 ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
 αἰλ ἔδοντας· ἐπητεανὸν γὰρ ἔχουσιν.¹
 Ιμην, οἵ δ' ὧκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
 δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους·
 σ φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·] 430
 λοὶ, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἴμείρετε τούτων,
 μέγαρον καταβήμεναι, ἢ κεν ἄπαντας
 ίύκους ποιήσεται ἡὲ λέοντας,
 μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ,
 ἰκλωψ ἔρξ², ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκουντο 435
 ταροὶ, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἴπετ³ 'Οδυσσεύς·
 , καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίησιν ὅλοντο.'
 ιτ', αὐτὰρ ἐγὼ γε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
 νος τανύηκες ἄσορ παχέος παρὰ μηροῦ,
 τμήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι, 440
 ερ ἐόντι μάλα σχεδόν· ἀλλά μ' ἑταῖροι

μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυνον ἄλλοθεν ἄλλος·

‘Διογενὲς, τοῦτον μὲν ἔάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
αὐτοῦ πᾶρα νηὶ τε μένειν καὶ νῆστος ἔρυσθαι·
ἡμῖν δ’ ἡγεμόνευ’ ἵερὰ πρὸς δώματα Κίρκης?’

‘Ως φάμενοι παρὰ νηὸς ἀνήιον ἡδὲ θαλάσσης.
οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοιλῇ παρὰ νηὶ λέλειπτο,
ἄλλ’ ἔπειτ· ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.

Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
ἐνδυκέως λοῦστέν τε καὶ ἔχριστεν λίπ’ ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δ’ ἄρα χλαίνας οὐλας βάλεν ἡδὲ χιτῶνας·
δαινυμένους δ’ εὖ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
οἱ δ’ ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον φράσσαντό τ’ ἐσάντα,
κλαῖον ὁδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
ἡ δέ μεν ἄγχι στᾶσα προσηνύδα δῖα θεάων·

‘[Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Οδυσσεῦ,]
μηκέτι νῦν θαλερὸν γόσιν ὅρυντε· οἶδα καὶ αὐτὴ
ἡμὲν δσ’ ἐν πόντῳ πάθετ’ ἄλγεα ἰχθυόεντι,
ἡδὸς ὅσ’ ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ’ ἐπὶ χέρσου.
ἄλλ’ ἄγετ’ ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον,
εἰς δὲ κεν αὐτὶς θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
τρηχείης· Ιθάκης· νῦν δὲ ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμυημένοι· οὐδέ ποθ’ ὑμῖν
θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ δὲ μάλα πολλὰ πέποσθε.’

‘Ως ἔφαθ’, ἡμῖν δὲ αὐτὸν ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα μὲν ἥματα πάντα τελεσφόρου εἰς ἐνιαυτὸν
ἡμεθα, δαιμόμενοι κρέα τὸ ἄσπετα καὶ μέθυν ἡδύ·
ἄλλ’ ὅτε δή τοι ἔνιαυτὸς ἔην, περὶ δὲ ἐτραπον ὥραι,
[μηνῶν φθινόντων, περὶ δὲ ἥματα μακρὰ τελέσθη,]
καὶ τότε μὲν ἔκκαλέσαντες ἔφαν ἐρήρης ἐταῖροι·

‘Δαιμόνι’, ἡδὲ νῦν μιμήσκεο πατρίδος αἵης,
εἴ τοι θέσφατόν ἔστι σαωθῆναι καὶ ίκέσθαι

οίκον ἐνκτήμενον καὶ σὴν ἐς πατρὸδα γαῖαν.³

[Ως ἔφαν, αὐτὰρ ἐμοὶ γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὅς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ ἐς ἡέλιουν καταδύντα 476
ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυν ἡδύ.
ἥμος δ' ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κυνέφας ἥλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.]

Αὐτὰρ ἔγώ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὔνῆς 480
γούνων ἀλλιτάνευστα, θεὰ δέ μεν ἔκλυεν αὐδῆς·
[καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδων]

Odysseus is faint to depart, and Circe tells him of his
voyage to the land of Hades.

‘Ω Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἦν περ ὑπέστης,
οὐκαδὲ πεμψέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἡδη,
ἥν ἀλλων ἑτάρων, οἵ μεν φθινύθουσι φίλον κῆρ 485
ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, δτε που σύ γε νόσφι γένηαι.’

‘Ως ἔφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
‘Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,
μηκέτι νῦν δέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ·
ἀλλ' ἀλλην χρὴ πρῶτον ὀδὸν τελέσαι καὶ ίκέσθαι 490
εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
μάντηος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι·
τῷ καὶ τεθνηώτι νόσου πόρε Περσεφόνεια
οἴω πεπνῦσθαι· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀίσσουσιν.’ 495

‘Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλον ἥτορ·
κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
ἥθελ' ἔτι ζώειν καὶ δρᾶν φάσις ἡελίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 500

‘Ω Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὀδὸν ἡγεμονεύσει;
εἰς Ἀΐδαο δ' οὖ πώ τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ·’

Ὡς ἐφάμην, ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 μῆ τι τοι ἡγεμόνος γε ποθῇ παρὰ νηὶ μελέσθω,
 ἵστὸν δὲ στήσας ἀνά θ' ἴστία λευκὰ πετάσσας
 ἥσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοιὴν Βορέαο φέρησιν.
 ἀλλ' ὅπότ' ἀν δὴ νηὶ δι' Ὡκεανοῦ περήσσης,
 ἐνθ' ἀκτή τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
 μακραὶ τ' αἴγειροι καὶ ἵτεαι ὠλεσίκαρποι,
 νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὡκεανῷ βαθυδίνῃ,
 αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδεων ἔναι δόμον εύρωεντα.
 ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ρέουσι
 Κώκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρᾶξ,
 πέτρη τε ἔννεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων·
 ἐνθα δ' ἐπειθ', ἥρως, χρυμφθεὶς πέλας, ὃς σε κελεύα
 βόθρον δρύξαι ὅσον τε πυγούσιον ἐνθα καὶ ἐνθα,
 ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῦσθαι πᾶσιν νεκύεσσι,
 πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἥδει οἶνῳ,
 τὸ τρίτον αὐθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν.
 πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
 ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖφαν βοῦν, ἢ τις ἀρίστη,
 ῥέζειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
 Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὅιν Ἱερευσέμεν οἴῳ
 παμμέλαιν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
 αὐτὰρ ἐπὶ ἥρην εὐχῆστι λίση κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 ἐνθ' ὅιν ἀρνειὸν ῥέζειν θῆλύν τε μέλαιναν
 εἰς Ἐρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι
 ἱέμενος ποταμοῖο ροάων· ἐνθα δὲ πολλαὶ
 ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνηώτων.
 δὴ τότ' ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνώξαι
 μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλέι χαλκῷ,
 δείραντας κατακῆται, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 Ιφθιμῷ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονεῖῃ·

αὐτὸς δὲ ξίφος δξὺ ̄ρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἡσθαι, μηδὲ ἔῶν νεκύων ἀμεινηὴ κάρηνα
ἀμάτος ἀσσον ἴμεν πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὅρχαμε λαῶν,
ὅς κέν τοι εἴπησιν ὅδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἵχθυσεντα.' 540

'Ως ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἥλυνθεν 'Ηώς.
ἄψφι δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔσσεν'
αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἔννυντο νύμφη,
λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἵξυν
καλὴν χρυσείην, κεφαλῆ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
αὐτῷ ἔγὼ διὰ δώματ' ἵων ὕτρυνον ἑταίρους
μελικήιοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἔκαστον'

'Μηκέτι μῦν εὑδοντες ἀωτεῦτε γλυκὺν ὑπνον,
ἄλλ' ἵομεν' δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.'

'Ως ἔφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπειθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἥγουν ἑταίρους.
Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὗτε τι λίνη
ἀλκιμος ἐν πολέμῳ οὔτε φρεσὶν ἥσιν ἀρηρῶς,
δε μοι ἀνευθ' ἐτάρων ιεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
ψύχεος ἴμείρων, κατελέξατο οἰνοβαρείων'
κυνηγένων δ' ἐτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας
ἔξαπίνης ἀνόρουσε καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἥσιν
ἀψιφόρον καταβῆναι ἵων ἐς κλίμακα μακρὴν,
ἄλλα καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
ἀστραγάλων ἔάγη, ψυχὴ δ' "Αἰδόσδε κατῆλθεν.
ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἔγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον'

'Φάσθε μύ που οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
ἔρχεσθ'. ἀλλην δ' ἡμὶν ὅδὸν τεκμήρατο Κίρκη
εἰς 'Αΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.'
565

'Ως ἔφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλου ἥτορ,

έζίμενοι δὲ κατ' αὐθι γόων τίλλοντό τε χαῖτας·
ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.

'Αλλ' ὅτε δή ρ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
ἥιομεν ἀχινύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαινῇ
ἀρνειὸν κατέδησεν ὅιν θῆλύν τε μέλαιναν,
ρεῖα παρεξελθοῦσα· τις δὲν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
δοθαλμοῖσιν ἰδοιτ' ή ἔνθ' ή ἔνθα κιόντα;

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Λ.

N ē κ u i a.

The fair wind brings them to the Cimmerians' land.

Αντάρ ἐπεί ρ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἡδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν ἀρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἀλλα δῖαν,
ἐν δ' ἵστὸν τιθέμεσθα καὶ ἵστα νῆι μελαίη,
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἀν δὲ καὶ αὐτοὶ⁵
βαίνομεν ἀχινύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
ἡμῶν δ' αὖ μετόπισθε νεὸς κυανοπρώρῳ
ἴκμενον οὐρον Ἱει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἔταιρον,
Κίρκη ἐντλόσκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
ἡμεῖς δ' ὅπλα ἔκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ἡμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἵθυνε.¹⁰
τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἵστα ποντοπορούσης·
δύσετό τ' ἡέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγνιατα.
‘Η δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόου 'Ωκεανοῖο.
ἔνθα δὲ Κίμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
ἥρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδὲ ποτ' αὐτοὺς¹⁵
'Ηέλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
οὐδὲ ὄπότ' ἀν στείχησι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
οὐδὲ δτ' ἀν ἀψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται,
ἀλλ' ἐπὶ οὐνές δλοὶ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα
ελόμεθ· αὐτοὶ δ' αὗτε παρὰ ρόου 'Ωκεανοῖο
ἡμεν, δῆρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ' δν φράστε Κίρκη.²⁰

The ghosts come up from Hades to drink the blood
of the victims.

"Ενθ' ιερήια μὲν Περιμήδης Εύρυλοχός τε
ἔσχον· ἐγὼ δ' ἄστορ ὁξὺν ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
βόθρουν ὅρυξ^έ ὅστον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεόμην πᾶσιν νεκύεσσι,
πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέι οἴνῳ,
τὸ τρίτον αὐθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλινον.
πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμεινηνὰ κάρηνα,
ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν, ἢ τις ἀρίστη,
ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὅιν ιερευσέμεν οἴψ
παμμέλαν', ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχωλῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτύμησα
ἐς βόθρουν, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
ψυχαὶ ὑπ' ἐξ Ἐρέβεως νεκύῶν κατατεθνηώτων.
[νύμφαι τ' ἡιθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντες
παρθενικαὶ τ' ἀταλαὶ νεοπειθέα θυμὸν ἔχουσαι·
πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείησιν,
ἄνδρες ἀρηίφατοι βεβροτωμένα τεύχε^έ ἔχοντες·
οἱ πολλοὶ περὶ βόθρουν ἐφοίτων ἀλλοθεν ἄλλος
θεσπεσίῃ λαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἦρει.]
δὴ τότ' ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ^έ ἐσφαγμένα τηλέι χαλκῷ,
δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
ιφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
αὐτὸς δὲ ξίφος ὁξὺν ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἡμην, οὐδὲ εἴων νεκύῶν ἀμεινηνὰ κάρηνα
αἵματος ἀστον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.

The ghost of Hlpenor.

Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἔταίρου
οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὑρυοδείης·
σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
ἄκλαντον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
τὼν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἵδων ἐλέησά τε θυμῷ,
καὶ μιν φωνῆσας ἔπεια πτερόεντα προστήδων·

‘Ἐλπήνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφου ἡερόεντα;
ἴφθης πεζὸς ἵδων ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ?’

‘Ως ἔφαμην, δέ δέ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·
[διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,]
ἀνέ με δαίμονος αἴστα κακὴ καὶ ἀθέσφατος οἶνος·
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
ἄψορρον καταβῆναι ἵδων ἐς κλίμακα μακρὴν,
ἄλλα καταυτικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
ἀπτραγάλων ἔάγη, ψυχὴ δ' Ἀιδόσδε κατῆλθε.

πῦν δέ σε τῶν δπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
πρὸς τ' ἀλόχουν καὶ πατρὸς, δ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', δν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
οὐδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κιῶν δόμουν ἔξ 'Αιδαο
ῆπον δε Ἀλαίην σχήσεις εὐεργέα ηῆα·

ἔθα σ' ἔπειτα, ἀναξ, κέλομαι μιήσασθαι ἐμεῖο·
μή μ' ἄκλαντον, ἄθαπτον, ἵδων δπιθεν καταλείπειν,
νοσφισθεὶς, μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι,
ἄλλα με κακκῆι σὺν τεύχεσιν, δσσα μοὶ ἐστι,
σῆμά τέ μοι χεῦα πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
ἀδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
ταῦτά τέ μοι τελέσαι πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἔρετμὸν,
τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.’

‘Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
‘ταῦτά τοι, ὡ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.’

Νῦν μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν

55

60

65

70

75

80

ημεθ', ἐγὼ μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἴματι φάσγανον ἵσχων,
εἰδῶλον δ' ἑτέρωθεν ἔταιρου πόλλον ἀγόρευεν.

"Ηλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν μητρὸς κατατεθνητῆς,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀιντίκλεια,
τὴν ζωὴν κατέλειπον λῶν εἰς Ἰλιον ἵρήν.
τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα λδῶν ἐλέησά τε θυμῷ·
ἀλλ' οὐδὲ ὡς εἴων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
αἴματος ἀσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.

The ghost of Teiresias reveals to Odysseus his further trials and the manner of his death.

"Ηλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Θηβαίου Τειρεσίαο,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπε
· [Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχανος Ὀδυσσεῦν]
τίπτ' αὐτόν, ἂ δύστηνε, λιπῶν φάσος ἡελίοιο
ἡλυθες, ὅφρα ἵδη νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρον, ἅπισχε δὲ φάσγανον δὲν,
αἴματος ὅφρα πίω καὶ τοι νημερτέα εἴπω."

"Ως φάτ', ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ξίφος ἀργυρόθλον
κουλεψ ἐγκατέπηξ· δο δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινὸν,
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηγόρευα μάντις ἀμύμων·"

'Νόστον δίζηαι μελιηδέα, φαῖδιμ' Ὀδυσσεῦν
τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ δίω
λήσειν ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
χωόμενος ὅτι οἱ νίδον φίλοιν ἔξαλάωσας.
ἀλλ' ἔτι μέν κε καὶ ὡς κακά περ πάσχοντες ἰκοισθε,
αἱ κ' ἐθέλησ σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἔταιρων,
ὅππότε κε πρώτον πελάσης εὐεργέα νῆα
Θριωακήῃ υῆσω, προφυγὼν ἱοειδέα πόντον,
βοσκομένας δ' εὔρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
· Ήελίου, δος πάντοτε ἐφορῷ καὶ πάντοτε ἐπακούει.
τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἔάδις υόστου τε μέδηαι,

Ἐτ’ εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ὄκοισθε·

σύνηαι, τότε τοι τεκμαίρομενοι ὅλεθρον

αἱ ἑτάροις· αὐτὸς δὲ εἰ πέρ κεν ἀλύξῃς,

ὡς νεῖαι, ὀλέστας ἀπὸ πάντας ἔταίρους,

ἀλλοτρίης δήσις δὲ ἐν πήματα οἴκῳ,

περφιάλους, οὐ τοι βίοτον κατέδουσι

· ἀντιθένην ἄλοχον καὶ ἔδνα διδόντες.

οι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών·

ἡνὶ μυηστήρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι

ἢ δόλῳ ἢ ἀμφαδὸν δξέει χαλκῷ,

115

δὴ ἔπειτα, λαβὼν εὐῆρες ἐρετμὸν,

τοὺς ἀφίκηαι οὖν ἵσασι θάλασσαν

νῦνθε θ' ἀλεσσοι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·

τοι γέρις ἵσασι νέας φοινικοπαρήγους,

εἰς ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νησὶ πέλονται.

120

τοι ἔρέω μάλιστα ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·

ιεν δή τοι ἔνυμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης

ρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδριῶν ὕμων,

δὴ γαίῃ πήξας εὐῆρες ἐρετμὸν,

τὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,

125

ταῦρόν τε συῶν τὸν ἐπιβήτορα κάπρον,

τοστείχειν ἔρδειν θ' ιερὰς ἑκατόμβας

.σι θεοῖσι, τοι οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,

λέξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἄλλος αὐτῷ

σι μάλα τοῖος ἐλεύσεται, δος κέ σε πέφνη

130

οι λιπαρῷ ἀρημένον ἀμφὶ δὲ λαοὶ

στονται· τὰ δέ τοι νημερτέα εἴρω·

φατ', αὐτὰρ ἔγω μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

η, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοὶ.

· μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·

135

ήνδελός δέρόω ψυχὴν κατατεθνητής·

ονσ' ησται σχεδὸν αἷματος, οὐδὲ ἐδύν

140

ἔτλη ἐσάντα λδεῶν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.

εἰπὲ, ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίη τὸν ἔόντα;³

“Ως ἔφάμην, δέ μ’ αὐτίκ’ ἀμειβόμενος προσέειπε
‘ῥῆθισιόν τοι ἔπος ἐρέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω.¹⁴⁶
διν τινα μέν κεν ἔῆς νεκύων κατατεθυητῶν
αἷματος ἀστον ἴμεν, δέ τοι νημερτὲς ἐνίψει.
ῳδέ κ’ ἐπιφθονέοις, δέ τοι πάλιν εἴσιν δπίσσω.”⁴

“Ως φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον “Αἴδος εἴσω¹⁵⁰
Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ’ ἐλεῖεν”

Next comes the ghost of Anticleia, mother of Odysseus.

αὐτὰρ ἔγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὅφρ’ ἐπὶ μήτηρ
ἥλυθε καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές· αὐτίκα δ’ ἔγνω,
καὶ μ’ δλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηύδα.

“Τέκνουν ἐμὸν, πῶς ἥλθεις ὑπὸ ζόφου ηερόεντα
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι.
[μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
Ωκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὐ πως ἔστι περῆσαι
πεζὸν ἔόντ’, ἦν μή τις ἔχῃ εὑεργέα νῆα.]
ἡ μὲν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ’ ίκάνεις
νῆι τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἥλθεις
εἰς Ἰθάκην, οὐδὲ εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναικα;¹⁶⁰

“Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
‘μήτερ ἐμὴ, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο
ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.¹⁶⁵
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἥλθον Ἀχαιῶδος, οὐδέ πω ἀμῆτος
γῆς ἐπέβην, ἀλλ’ αἱὲν ἔχων ἀλάλημαι διζῦν,
ἔξ οὐ τὰ πρώτισθ’ ἐπόμην Ἀγαμέμνονι δίω
“Ιλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεστι μαχοίμην.
ἀλλ’ ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατόλεξον”¹⁷⁰
τίς νύ σε Κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
ἢ δολιχὴ νοῦσος; ἢ “Ἄρτεμις Ιοχέαιρα

οἰς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;
εἰπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ νίκος, δύν κατέλειπον,
ἢ ἔτι πάρι κείνοισιν ἔμδυν γέρας, ἢέ τις ἥδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶν νέεσθαι.
εἰπὲ δέ μοι μωησῆς ἀλόχου βουλήν τε νόου τε,
ἢ μένει παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει
ἢ ἥδη μνὶν ἔγημεν 'Αχαιῶν δις τις ἄριστος.'

'Ως ἐφάμην, ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ' 180
καὶ λίγην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σύνισιν ἐνὶ μεγάροισιν' διζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ¹
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἥματα δακρυχεούση.

σὸν δ' οὖν πώ τις ἔχει καλὸν γέρας, ἄλλα ἔκηλος

Τηλέμαχος τεμένη νέμεται καὶ δαῖτας ἔστας 185
δαίνυται, ὃς ἐπέοικε δικασπόλου ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
πάντες γάρ καλέουσι. πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
ἄφρῳ, οὐδὲ πόλιωδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ
δέμψια καὶ χλαῖναι καὶ ρήγεα σιγαλόεντα,
ἄλλ' δι γε χεῖμα μὲν εῦδει δθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ
ἐν κόνι ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροὶ εἵματα εἴται· 190
ἄπαρ ἐπὶ τὴν ἔλθησι θέρος τεθαλυνά τ' δπώρη,
πάντη οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήται εύναν·

ἔθ' δι γε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει
σὸν νόστου ποθέων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ίκάνει. 195
οὕτω γάρ καὶ ἔγὼν δλόμην καὶ πότμον ἐπέσπον·
οὕτ' ἐμὲ γ' ἐν μεγάροισιν ἐύσκοπος ιοχέαιρα
οἰς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἢ τε μάλιστα 200
πηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν·

ἄλλα με σός τε πόθος σά τε μήδεα φαδίμ' 'Οδυσσεύ,
σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.'

'Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἔγώ γ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας

μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθυητῆς.
 τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνάγει,
 τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκῆνὴ εἴκελον ἦ καὶ διείρω
 ἔπτατ· ἐμοὶ δ' ἄχος δξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδων·

'Μῆτερ ἐμὴ, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
 ὅφρα καὶ εἰν Ἀλδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
 ἀμφοτέρω κρυεροῦ τεταρπώμεσθα γόοιο;
 ἡ τέ μοι εἴδωλον τόδ' ἀγανὴ Περσεφόνεια
 ὥτρυν³, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον δύνρόμενος στεναχίζω;⁴

'Ως ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
 'ὦ μοι, τέκνον ἐμὸν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
 οὐ τέ σε Περσεφόνεια, Διὸς θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,
 ἀλλ' αὐτῇ δίκη ἔστι βροτῶν, δτε τίς κε θάνησιν
 οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ δστέα ἵνες ἔχουσιν,
 ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αιθομένοιο
 δαμνῆ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ⁵ δστέα θυμὸς,
 ψυχὴ δ' ἡντ⁶ ὅνειρος ἀποπταμένη πεπόγηται.
 ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
 ἵσθι, ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπησθα γυναικί.'

The ghosts of famous women, wives and daughters
 of heroes.

Νῶι μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ⁷, αἱ δὲ γυναικες
 ἥλυθον, ὥτρυνεν γὰρ ἀγανὴ Περσεφόνεια,
 δσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσταν ἡδὲ θύγατρες.
 αἱ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἡγερέθουντο,
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην.
 ἡδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
 σπαστάμενος τανύκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ
 οὐκ εἴων πιέειν ἀμα πάσας αἷμα κελαινόν.
 αἱ δὲ προμηνηστῶνται ἐπήισαν, ἡδὲ ἐκάστη
 δν γόνουν ἔξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.

Τυρο.

- Ἐνθ' ἡ τοι πρώτην Τυρὸν ἴδον εὐπατέρειαν, 235
 ὃ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
 φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο·
 ἡ ποταμοῦ ἡράσσατ', Ἐνιπήος θεόιο,
 ἢ τολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν Ἱησι,
 καὶ ρ' ἐπ' Ἐνιπήος πωλέσκετο καλὰ ρέεθρα.
 ἦ δὲ δρ' ἐεισάμενος γαιήοχος ἐννοσίγαιος
 ἢ προχοῆς ποταμοῦ παρελέξατο διωγέντος
 πορφύρεον δ' ἄρα κύμα περιστάθη, σύρει Ἰσον,
 κρύψεν δὲ θεὸν θυητήν τε γυναικα.
 [λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὑπονον ἔχενεν.] 245
 αὐτὰρ ἐπεὶ ρ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
 ἢ τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυόμαζε·
 'Χαῖρε, γύναι, φιλότητι, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
 τέξεαι ἀγλαὰ τέκνα, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
 ἀθανάτων σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναι τε. 250
 νῦν δὲ ἔρχεν πρὸς δῶμα, καὶ ἵσχεο μηδ' ὀνομήνης·
 αὐτὰρ ἐγώ τοι εἴμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
 'Ως εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
 ἡ δὲ ὑποκυσαμένη Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα,
 τὸ κρατερὸν θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην 255
 ἀμφοτέρω. Πελίης μὲν ἐν εύρυχόρῳ Ἰαωλκῷ
 ναὶ πολύρρηνος, δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθέετι.
 τοὺς δὲ ἐτέρους Κρηθῆι τέκεν βασιλεία γυναικῶν.
 Αἰσονά τ' ἡδὲ Φέρητ' Ἀμυθάονά θ' ίππιοχάρμην.

Antiope.

- Τὴν δὲ μέτ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θύγατρα, 260
 ἥ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκούνησιν λαῦσαι,
 καὶ ρ' ἐτεκεν δύο παῖδες, Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
 οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταπύλοιο,

πύργωσάν τ', ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἔδύναντο
ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.

Alcmena and Megara.

Τὴν δὲ μέτ' Ἀλκμήνην ἴδον, Ἄμφιτρύωνος ἄκοιτω,
ἢ ρ' Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα θυμολέοντα
γείνατ' ἐν ἀγκολήσι Διὸς μεγάλοιο μιγένσα·
καὶ Μεγάρην, Κρέοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
τὴν ἔχειν Ἄμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρήσ.

Epicasta.

Μητέρα τ' Ολδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην,
ἢ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀιδρεήσι νόοιο,
γημαμένη φὲ νιι· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἔξεναρίξας
γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων
Καδμείων ἡναστε θεῶν δλοὰς διὰ βουλάς·
ἢ δ' ἔβη εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
ἄφαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῦ μελάθρου,
φὲ ἄχει σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
πολλὰ μάλ, ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσι.

Chloris.

Καὶ Χλώριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς
γῆμεν ἔδν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
ὅπλοτάτην κούρην Ἄμφιονος Ἰασίδαο,
ὅς ποτ' ἐν Ὁρχομενῷ Μιτνείῳ ἵψι ἄνασσεν·
ἢ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
Νέστορά τε Χρομίον τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
τοῦσι δ' ἐπ' Ἰφθίμην Πηρὼ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
τὴν πάντες μνώοντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεὺς
τῷ ἐδίδου ὃς μὴ ἐλικας βάσας εὐρυμετώπους
ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληέίης

ἀφγαλέας τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
ἔκελάνων χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἔξετελεῦντο
ἄψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληείη,
θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

295

Leda, Iphimedea and many others.

Καὶ Λήδην εἴδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
ἥ δ' ὑπὸ Τυνδαρέφ κρατερόφρονε γείνατο παιδε,
Κάστορά θ' ἵππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα, 300
τὸν ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἴα·
οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες
ἄλλοτε μὲν ζώοντο ἐτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὐτε
τεθνᾶσι· τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἵσα θεοῖσι.

Τὴν δὲ μέτ' Ἰφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν, 305
έσιδον, ἦ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι,
καὶ δρ' ἔτεκεν δύο παιδε, μινυνθαδίω δὲ γενέσθην,
Ὄτόν τ' ἀντίθεον τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα
καὶ πολὺ καλλίστους μετά γε κλυτὸν Ὡρίωνα· 310
ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἡσαν
ἐνρός, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυνοι.
οἱ δέ καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὁλύμπῳ
φυλόπιδα στήσειν πολυάικος πολέμοιο.

“Οσσαν ἐπ’ Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ’ Ὅσση
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν’ οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
καὶ νῦ κεν ἔξετέλεσσαν, εἰ δῆβης μέτρον ἵκουντο·
ἀλλ’ ὅλεσσεν Διὸς υἱὸς, ὃν ἡγομος τέκε Λητὼ,
ἀμφοτέρω, πρίν σφωιν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυς εὐανθέι λάχνῃ.

320

Φαῖδρην τε Πρόκριν τε ἵδον καλήν τ' Ἀριάδνην,
κούρην Μίνωος δλοόφρονος, ἦν ποτε Θησεὺς
ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων Ἱεράων
ῆγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο πάρος δέ μιν Ἀρτεμις ἔκτα
Δίην ἐν ἀμφιρύτῃ Διονύσου μαρτυρήσι. 325

Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἵδον στυγερήν τ' Ἐριφύλην,
ἢ χρυσὸν φίλουν ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
πάσας δ' οὐκ ἀν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἵδον ἥδε θύγατρας·
πρὶν γάρ κεν καὶ νῦν φθῖτ' ἄμβροτος. ἀλλὰ καὶ ᾗρη 330
εῦδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους
ἢ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.'

‘Ως ἔφαθ’, αἱ δ’ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ,
κηληθμῷ δ’ ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τοῖσιν δ’ Ἀρήτη λευκώλευος ἥρχετο μύθων’ 335

‘Φαιήκες, πῶς ὕμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι
εἰδός τε μέγεθός τε ἵδε φρένας ἔνδον ἔίσας;
ξεῖνος δ’ αὐτ’ ἐμός ἐστιν, ἔκαστος δ’ ἐμμορε τιμῆς·
τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
οὕτῳ χρηζίζουτι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὕμμιν
κτήματ’ ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ίώτητι κέονται.’ 340

Τοῦσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
[δὸς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν]

‘Ω φίλοι, οὐ μὰν ἡμὶν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ’ ἀπὸ δόξης
μυθεῖται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε. 345
‘Αλκινόου δ’ ἐκ τοῦδ’ ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.’

Τὸν δ’ αὐτ’ Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
‘τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἱ κεν ἐγώ γε
ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάστω·
ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
ἔμπης οἴη ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰς δὲ πάσαν
δωτάνην τελέσω· πομπὴ δὲ ἀνδρεσσι μελήσει’ 350

πάσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δῆμῳ·'

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·

'Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, 355

εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,

τομπήν τ' δτρύνοιτε καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦτε,

καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἶη,

πλειωτέρη σὺν χειρὶ φλην ἐς πατρὸδ' ἵκέσθαι·

καὶ κ' αἰδοιότερος καὶ φλιτερος ἀνδράσιν εἶην 360

πᾶσι, δσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδούσατο νοστήσαντα·'

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμειβετο φώνησέν τε·

Alcinous asks if the ghosts of the Trojan heroes appeared.

'ὦ Ὅδυσσε, τὸ μὲν οὖν τί σ' ἔίσκομεν εἰσορόωντες

ἡπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἵα τε πολλοὺς

βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους 365

ψυένδεα τὸ ἀρτύνοντας, δθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·

σοὶ δ' ἐπι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαλ,

μῦθον δ' ὡς δτ' δοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας,

πάντων τὸν Ἀργείων σέο τὸν αὐτοῦ κήδεα λυγρά.

ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

εἴ τις ἀντιθέων ἐτάρων ἴδει, οὐ τοι ἄμ' αὐτῷ 370

'Ιλιον εἰς ἄμ' ἐποντο καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.

ηνδὲ δ' ἥδε μάλα μακρὴ ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὕρη

εῦδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.

καὶ κεν ἐς ἡῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ

τιλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι·' 375

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·

'Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

ῶρῃ μὲν πολέων μύθων, ὕρῃ δὲ καὶ ὑπνου·

εἰ δ' ἔτ' ἀκούειμεναί γε λιλαίει, οὐκ ἀν ἔγώ γε 380

τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύσαι,

κήδε' ἐμῶν ἐτάρων, οὐ δὴ μετόπισθεν ὅλουντο,

οἱ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀντὴν,
ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς λότητι γυναικός.

Odysseus tells how he saw Agamemnon and learns
his fate.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλην
ἄγνη Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
ἡλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἀχνυμένη περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', δσσοι ἄμ' αὐτῷ
οἴκῳ ἐν Αἴγισθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
ἔγνω δ' αὖθ' ἐμὲ κεῖνος, ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν·
κλαῖε δ' ὅ γε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, δρέξασθαι μενεαίνων·
ἄλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἵμπεδος οὐδέ τι κίκυς,
οἴη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γυναπτοῖσι μέλεσσι.
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ,
καὶ μιν φωνήσας ἐπεα πτερόεντα προσηύδων·

‘Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
τις νῦ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
ἥε σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν
ὅρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀντμὴν,
ἥε σ' ἀνάρσιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
βοῦς περιταμνόμενον ἥδ' οἶῶν πώεα καλὰ,
ἥε περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἥδὲ γυναικῶν;’

“Ως ἐφάμην, δ' δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε
‘διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,
οὗτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὅρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀντμὴν,
οὗτε μ' ἀνάρσιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
ἄλλα μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε
ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ, οἵκονδε καλέστας,
δειπνίσσας, ὡς τὶς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

ὅς θέντος οἰκτίστω φθανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἔταιροι
παλεμέως κτείνουστο, σύνες ὡς ἀργιόδοντες,
οἱ δέ τ' ἐν ἀφυεισῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
ἡ γάμῳ ἡ ἑράνῳ ἡ εἰλαπήνῃ τεθαλυῖῃ.

ἡμη̄ μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
μουνᾶξ κτεινομένων καὶ ἐνὶ κρατερῇ νόσμῳ·
ἄλλα κε κενά μάλιστα ἴδων δλοφύραο θυμῷ,
ὅς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας

κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἴματι θῦεν. 415

οἰκτροτάτην δ' ἦκουστα ὅπα Πριάμοιο θυγατρὸς,

Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χείρας ἀείρων
βάλλον ἀποθυήσκων περὶ φασγάνῳ· ἡ δὲ κυνῶπις
ποσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἵόντι περ εἰς Ἀΐδαο

χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἐλέιων σύν τε στόμ' ἐρεῖσαι.

ὅς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς

[ἢ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται].

οἵον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον δεικὲς,

κουριώῳ τεύξασα πόσει φόνου. ἡ τοι ἔφην γε

ἀσπάσιος παλλεσσιν ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν

ἄκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λυγρὰ ἴδυνα

οἵ τε κατ' αἰσχος ἔχενε καὶ ἐσσομένησιν δπίσσω

θηλυτέρησι γυναιξὶ, καὶ ἡ κ' εὐεργὸς ἔησιν.]

“Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 435

‘ὦ πόποι, ἡ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς

ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικέας διὰ βουλὰς

ἔξ ἀρχῆς· ‘Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεθ’ εἴνεκα πολλοὶ,

σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἥρτυε τηλόθ’ ἔόντι.’

“Ως ἔφάμην, δέ μ’ αὐτίκ’ ἀμειβόμενος προσέειπε·

‘τῷ νῦν μήποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἥπιος εἶναι· 441

μῆδ’ οἱ μῦθοι ἀπαυτα πιφανσκέμεν, δν κ’ ἐν εἰδῆς,

ἄλλα τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον ἔνωι.

ἀλλ' οὐ σοὶ γ', Ὁδυσσεῦ, φόνος ἔσσεται ἐκ γε γυναικό^{την}
λίην γὰρ πινυτή τε καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἴδε
κούρη Ἰκαρίοι, περίφρων Πηγελόπεια.

ἢ μέν μιν νύμφην γε υένη κατελείπομεν ἡμεῖς
ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάις δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
νήπιος, ὃς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἔζει ἀριθμῷ,
ὅλβιος· ἢ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθὼν,
καὶ κεώνος πατέρα προσπτύξεται, ἢ θέμις ἔστιν.

ἢ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υῖος ἐνιπλησθῆναι ἀκοιτις
δοθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
[ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.]
ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἴ που ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῦ,
ἢ που ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι,
ἢ που πάρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
οὐ γάρ πω τέθυηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὁρέστης·

‘Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
‘Ἄτρειδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
ζώει ὅ γ' ἢ τέθυηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.’

Νῦν μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀπειβομένω στυγεροῖσιν
ἔσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἡλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Πηληιάδεω Ἀχιλῆος
καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἦν εἴδος τε δέμας τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.

Odysseus talks with the ghost of Achilles.

ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰλακίδαο,
καὶ ρ' δλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·
‘Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Ὁδυσσεῦ,

- σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργουν;
 πῶς ἔτλης "Αἰδόσσει κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
 ἀφραδέεις ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων;" 475
- "Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρταρ' Ἀχαιῶν,
 ἥλθον Τειρεσταο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλὴν
 εἴτοι, δπως Ἰθάκην ἐς παπαλόεσσαν ἰκοίμην· 480
 οὐ γάρ πω σχεδὸν ἥλθον Ἀχαιόδος, οὐδέ πω ἀμῆς
 γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά· σειο δ', Ἀχιλλεῦ,
 οὐ τις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος οὐτ' ἄρ' ὀπίσσω.
 τρὸν μὲν γάρ σε ζωδὸν ἐτίομεν ίσα θεοῖσιν
 'Ἀργεῖοι, νῦν αὐτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν 485
 ἐθάδ' ἔνων τῷ μῆτι θαυμὸν ἀκαχίζεν, Ἀχιλλεῦ.'

"Ως ἔφάμην, δ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
 'μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα, φαδιμ' Ὁδυσσεῦ.
 βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ,
 ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, φ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
 ή τῶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν. 490
 ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγανοῦ μῦθον ἐνίσπει,
 η ἐπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι ηε καὶ οὐκί.
 εἰπὲ δέ μοι, Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,
 η ἐτ' ἔχει τῷην πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν, 495
 η μιν ἀτιμάζοντοισιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 οὐνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.
 οὐ γὰρ ἔγων ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 τοῖος ἐὼν οἵσις ποτ' ἐνὶ Τροΐῃ εὑρεῖη
 τέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν. 500
 ει τοισσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
 τῷ κέ τεφ στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
 οι κέων βιόωνται ἔέργουνσιν τ' ἀπὸ τιμῆς.'

"Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'η τοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὖ τι πέπυσμα, 505

αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
 πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὡς με κελεύεις
 αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοιλης ἐπὶ νηὸς ἔιστης
 ἥγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐνκυνήμιδας Ἀχαιούς.
 ἢ τοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζούμεθα βουλὰς,
 αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
 Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἴω.
 αὐτὰρ ὅτ' ἐν πεδίῳ Τρώων μαρνούμεθα χαλκῷ,
 οὐποτ' ἐνὶ πληθῦνι μένεν ἀνδρῶν οὐδὲν ἐν ὄμιλῳ,
 ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ δὲ μένος οὐδενὶ εἴκων·
 πολλοὺς δὲ ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
 πάντας δὲ οὐκ ἀν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδὲν ὄνομήνω,
 ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν,
 ἀλλ' οἶον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ,
 ἥρων Εὐρύπυλον· πολλοὶ δὲ ἀμφὶ αὐτὸν ἔταιροι
 Κῆτειοι κτείνοντο γυναιών εἴνεκα δώρων.
 κεῖνον δὴ κάλλιστον ἵδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
 αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππουν κατεβαίνομεν, δὲν κάμ' Ἐπειὸς,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δὲ ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
 [ἥμεν ἀνακλῶνται πυκινὸν λόχον ηδὲ ἐπιθεῖναι.]
 ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ηδὲ μέδοντες
 δάκρυνά τ' ὡμόργυνντο τρέμον θ' ὑπὸ γυνὰ ἐκάστον·
 κεῖνον δὲ οὐ ποτε πάμπαν ἐγὼν ἵδον διθαλμοῦσιν
 οὗτ' ὡχρήσαντα χρόα κάλλιμον οὐτε παρειῶν
 δάκρυν διμορξάμενον· δὲ με μάλα πόλλα ἵκέτευεν
 ἵππόθεν ἐξέμεναι, ξίφεος δὲ ἐπεμαλετο κώπην
 καὶ δόρυ χαλκοβαρὲς, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
 μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν
 ἀσκηθῆς, οὕτ' ἀρ βεβλημένος δξέι χαλκῷ
 οὗτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος, οἵα τε πολλὰ
 γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμὲν δέ τε μαίνεται Ἀρης·

‘Ως ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
φοίτα μακρὰ βιβᾶστα κατ’ ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
γηθοσύνη δὲ οἱ νίδυ ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.

540

The ghost of Ajax turns away in angry silence.

Αἱ δὲ ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνήτων
ἐποσταν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε’ ἐκάστη.
οἵη δὲ Αἴαντος ψυχὴ Τελαμῶνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει, κεχαλωμένη εἴνεκα νίκης,
τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ⁵⁴⁵
τευχεσιν ἀμφὶ ‘Αχιλῆος’ ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.
[παῦδες δὲ Τρώων δίκασται καὶ Παλλὰς ‘Αθήνη.]
ὡς δὴ μὴ δῆθελον νικᾶν τοιῷδ’ ἐπ’ ἀέθλῳ.
τοῖην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ’ αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,
Αἴανθ’, δος περὶ μὲν εἶδος, περὶ δὲ ἔργα τέτυκτο⁵⁵⁰
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ’ ἀμύμονα Πηλείωνα.
τῶν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηγόρων μειλιχίοισιν·

‘Αἴαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ’ ἔμελλες
οὐδὲ θαυμὸν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἴνεκα τευχέων
οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν ‘Αργείοισι,⁵⁵⁵
τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεος’ σεῖο δὲ ‘Αχαιοὶ⁵⁶⁰
ἴσων ‘Αχιλλῆος κεφαλῇ Πηληιάδαο
ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές’ οὐδέ τις ἄλλος
ἄτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
ἐκπάγλως ἥχθηρε, τετὸν δὲ ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
ἄλλ’ ἄγε δεῦρο, ἄναξ, οὐ’ ἐπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
ἥμέτερον’ δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.’

‘Ως ἐφάμην, δὲ μὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ’ ἄλλας
ψυχὰς εἰς ‘Ερεβος νεκύων κατατεθνήτων.
ἔνθα χ’ δμῶς προσέφη κεχαλωμένος, ἦ κεν ἐγὼ τόν⁵⁶⁵
ἄλλα μοι ἥθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φλοιοῖς
τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνήτων.

The ghosts of Minos, Orion, Tantalus and Sisyphus

"Ἐνθ' ἡ τοι Μίνωα ἴδου, Διὸς ἀγλαὸν υἱὸν,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυστιν,
ημενον· οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
ημενοι ἐσταότες τε, κατ' εὐρυπυλὲς Ἀϊδος δῶ.

Τὸν δὲ μέτ' Ὡρίωνα πελώριον εἰσενόσα
θῆρας διμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὅρεσσι,
χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἱὲν ἀγέσ.

Καὶ Τιτυὸν ἴδου, Γαῖης ἐρικυδέος υἱὸν,
κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα,
γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένω ἦπαρ ἔκειρον,
δέρτρον ἔσω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσὶ·
Λητὸν γὰρ ἔλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν,
Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.

Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,
ἐστεῶτ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλαζε γενείω·
στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·
ὅστάκι γὰρ κύψει· ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
τοστάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχὲν, ἀμφὶ δὲ ποστ
γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατὰ κρῆθεν χέε καρπὸν,
δγχναι καὶ ροιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι
συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσαι·
τῶν δόπτ' θύσει· ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
τὰς δ' ἀνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιδεύτα.

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
λᾶαι βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
ἡ τοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τε
λᾶαι ἄνω ὕθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιίς·

ώπις ἔπειτα πέδουνδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
ἀπάρ δ γ' δῆψ ὁσασκε τιτανόμενος, κατὰ δ' ἵδρως
ἔφεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς δρώρει.

600

The ghost of Heracles.

Τὸν δὲ μέτ' εἰσενόσα βίην Ἡρακληίην,
εἴδωλον αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τέρπεται ἐν θαλήῃ καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἡβην
[παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἡρῆς χρυσοπεδίλου].
ἄψφι δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὅς,
πάντος ἀτυχομένων δ' ἔρεμνῇ νυκτὶ ἐοικώς,
γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῆφιν διστὸν,
δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.

605

σμερδαλέος δέ οἱ ἄμφι περὶ στήθεσσιν ἀρρτὴρ
χρύσεος ἦν τελαμῶν, ὡς θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
ἄρκτοι τ' ἀγρότεροι τε σύνες χαροποί τε λέοντες,
· ἴσμιναί τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
μὴ τεχνησάμενος μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
δις κείνον τελαμῶνα ἐῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.

610

Ἐγὼ δ' αὐτίκα κείνος, ἐπεὶ ἵδεν δόφθαλμοῖσι,
καὶ μ' δλοφυρόμενος ἔπεια πτερόεντα προσηγόρευα.

615

'Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεὺς,
ἀδελφός, ή τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρου ἡγηλάζεις,
ὅν περ ἐγὼν δχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο.

Ζηρὸς μὲν παῖς ἡα Κρονίονος, αὐτάρ διξὺν
εἶχον ἀπειρεσίην μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ¹
δεδμήμην, δ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀεθλούς.
καὶ ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπειμψε κύν' ἄξοντ'. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
φράζετο τοῦδέ γέ μοι χαλεπώτερον εἶναι ἀεθλον.
τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἥγεγον ἐξ Ἀΐδαο.
'Ερμελας δέ μ' ἔπειμψεν ἵδε γλωκῶπις Ἀθήνη.'

625

Odysseus retires fearing he might see the Gorgon's

“Ως εἰπὼν δέ μὲν αὐτὶς ἔβη δόμον “Αἴδος εἴσω,
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ’ ἔλθοι
 ἀνδρῶν ἡρώων, οἱ δὴ τὸ πρόσθεν ὅλοιτο.
 καὶ νῦ κ’ ἔτι προτέρους ίδον ἀέρας, οὐδὲς ἔθελόν περ
 [Θησέα Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·]
 ἀλλὰ πρὸν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
 ἥχῃ θεσπεσῆ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ήρει,
 μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελάρου
 ἐξ “Αἴδος πέμψειεν ἀγανὴ Περσεφόνεια.
 αὐτίκ’ ἐπειτ’ ἐπὶ νῆα κιῶν ἐκέλευον ἑταίρους
 αὐτούς τ’ ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἱ δ’ αὖτ’ εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον.
 τὴν δὲ κατ’ Ὁκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ρόοιο,
 πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὐρος.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ.

Σειρῆνες, Σκύλλα, Χάρυβδις, βόες Ἡλίου.

Return to Aeaea and burial of Elpenor.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῦ λίπεν ρόον Ὁλκεανοῖο
ηῆς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ηῆσόν τ' Αἰαίην, δθι τ' Ἡοῦς ἡριγενεῖης
οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἡελίοιο,
ηὴ μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτὸν βῆμεν ἐπὶ ρήγμῶνι θαλάσσης.
ἔνθα δ' ἀποβρίξαυτες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.

Ἡμος δ' ἡριγένεια φάντη ροδοδάκτυλος Ἡῶς,
ἢ τότ' ἔγδων ἐτάρους προτείνειν ἐς δώματα Κίρκης
οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνηώτα.

Φιγροὺς δ' αἰψα ταμόντες, δθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτὴ,
θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβου χεύαυτες καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες
τήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.

Ἡμεῖς μὲν τὰ ἔκαστα διείπομεν· οὐδ' ἅρα Κίρκην
ἐκ Ἀθεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὅκα
ἡλθ' ἐντυναμένη· ἀμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
σῖτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων·

‘Σχέτλιος, οἱ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' Ἀΐδαο,

5

10

15

20

δισθανέεις, ὅτε τ' ἄλλοι ἀπαξ θυήσκουσ' ἀνθρωποι.
 ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
 αὐθι πανημέριοι· ὅμα δ' ἡσὶ φαινομένηφι
 πλεύσεσθο· αὐτὰρ ἐγὼ δείξω δόδον ἥδε ἔκαστα
 σημανέω, ἵνα μή τι κακοβράφῃ ἀλεγεινῇ
 ἢ ἀλὸς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες?

“Ως ἔφαθ’, ἡμῶν δ’ αὐτὸν ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ ἐσ ἡέλιον καταδύντα
 ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ’ ἄσπετα καὶ μέθυ ἥδυ·
 ἡμος δ’ ἡέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν,
 οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς,
 ἡ δ’ ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἔταίρων
 εἰσέ τε καὶ προσέλεκτο καὶ ἔξερέεινεν ἔκαστα·
 αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 καὶ τότε δή μ’ ἐπέεστι προστήδα πότνια Κίρκη·

Circe tells Odysseus of the dangers that beset his voyage.

‘Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δ’ ἄκουο
 ὡς τοι ἐγὼν ἐρέω, μηδεσὶ δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἴ δέ τε πάντας
 ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
 ὃς τις ἀιδρεήη πελάσῃ καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
 Σειρῆνων, τῷ δ’ οὖν τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
 οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται οὐδὲ γάνυνται,
 ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῆη θέλγουσιν ἀοιδῆη,
 ἡμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ’ ἀμφ’ ὁστεόφιν θύλ
 ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ρινοὶ μινύθουσι.

how he must avoid the Sirens,

ἄλλὰ παρεξ ἐλάαν, ἐπὶ δ’ οὔατ’ ἀλεῖψαι ἔταίρων
 κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μή τις ἀκούσῃ
 τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἴ κ’ ἐθέλησθα,

ἡσάντων σ' ἐν νηὶ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
ἱρὸν ἐν ἴστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
ἴφρα κε τερπόμενος ὅπ' ἀκούης Σειρήνοιιν.
ἰ δέ κε λίσσηαι ἑτάρους λῦσαί τε κελεύης,
ἰ δέ σ' ἔτι πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι διδέντων.

50

and the perils of the passage by the Planctae.

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τάς γε παρὲξ ἐλάσωσιν ἔταιροι,
θα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω
πποτέρη δῆ τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
υμῷ βουλεύειν· ἔρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
θεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
ἵμα μέγα ροχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
Ιλαγκτὰς δ' ή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.

55

ἱ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι
γήρωνες, ταλ' τ' ἀμβροσίην Διὸν πατρὶ φέρουσιν,
λλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη·
λλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.

60

ἢ δ' οὖ πω τις ηῆς φύγεν ἀνδρῶν, η̄ τις ἵκηται,
λλά θ' ὅμοιν πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
ίμαθ' ἄλλος φορέουσι πυρός τ' ὀλοσοῦ θύελλαι.

ῃ δὴ κείνη γε παρέπλω πουντοπόρος ηῆς
Ἄργῳ πᾶσι μέλουσσα, παρ' Αἰγαῖο πλέουσσα·
αὶ τὸν κε τὴν ἔνθ' ὅκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
λλ' Ἡρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.

65

She tells him of the passage between Scylla and
Charybdis,

Οἱ δὲ δύω σκόπελοι δὲ μὲν οὐρανὸν εύρὺν ἱκάνει
ἕει κορυφῆ, νεφέλη δὲ μιν ἀμφιβέβηκε
νανέῃ· τὸ μὲν οὖ ποτ' ἔρωεν, οὐδέ ποτ' αἴθρη
ἔνου ἔχει κορυφὴν οὔτ' ἐν θέρει οὔτ' ἐν δπώρῃ·
ἴδε κεν ἀμβατή βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαίη,

70

75

οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές τε ἐείκοσι καὶ πόδες εἶεν·
πέτρη γὰρ λίς ἔστι, περιξεστῆ εἰκῦνα.

μέσσω δ' ἐν σκοπέλῳ ἔστι σπέος ἡροειδὲς,

πρὸς ζόφου εἰς Ἐρεβος τετραμένον, ἢ περ ἀν νυμέν
νῆα παρὰ γλαφυρὴν θύνετε, φαιδίμι' Ὀδυσσεῦ.

οὐδέ κεν ἐκ τηὸς γλαφυρῆς αἰγῆιος ἀνήρ
τόξῳ διστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.

ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει δεινὸν λελακύνα·

τῆς ἡ τοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλῆς,
γίγνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακόν· οὐδέ κέ τις μιν
γηθήσειεν ἵδων, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειε.

τῆς ἡ τοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι,

ἕξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἑκάστῃ
σμερδαλέῃ κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίστοιχοι δδόντες,
πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῦνοι μέλανος θανάτοιο.

μέσση μέν τε κατὰ σπείους κοῖλοι δέδυκεν,
ἔξω δ' ἔξισχει κεφαλὰς δεινοῦ βερέθρου,

αὐτοῦ δ' ἱχθυάᾳ, σκόπελον περιμαμώσα,
δελφῖνάς τε κύνας τε καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἔλησι

κῆτος, ἢ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.

τῇ δ' οὕ πω ποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
παρφυγέειν σὺν νῆῃ· φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῳ

φῶτ' ἔξαρπάξασα νεὸς κυανοπράφροιο.

Τὸν δ' ἔτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὅψει, Ὀδυσσε
πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοϊστεύσειας.

τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἔστι μέγας, φύλλοισι τεθηλώς·

τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.

τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίστιν ἐπ' ἥματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ
δεινόν· μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις, ὅτε ροιβδήσειεν·

οὐ γάρ κεν ῥύσαιτο σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων.

ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὥκα
νῆα παρέξ ἐλάσιν, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἔστιν

ἔξι ἑτάρους ἐν τηὶ ποθήμεναι ἡ ἄμα πάντας.'

110

'Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'εἰ δ' ἄγε δῆ μοι τοῦτο, θεὰ, υημερτὲς ἐνίσπες,
εἴ πως τὴν δλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδι,
τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, δτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους.'

'Ως ἔφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων'

115

'σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμήια ἔργα μέμηλε
καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπελίξει ἀθανάτοισιν;
ἡ δέ τοι οὐ θυητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι,
δεινόν τ' ἀργαλέον τέ καὶ ἄγριον οὐδὲ μαχητόν·
οὐδέ τις ἐστ' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
ἢν γὰρ δηθύνησθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δειδω μή σ' ἔξαντις ἐφορμηθεῖσα κίχησι
τόσσησιν κεφαλῆσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔληται.
ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταὺν,
μητέρα τῆς Σκύλλης, ἡ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν'
ἢ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον δρμηθῆναι.

120

125

and of the Thrinacian isle, and the herds of Helios.

Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαὶ
βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἵφια μῆλα,
ἐπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλὰ,
πετήκοντα δ' ἔκαστα· γόνος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν,
οὐδέ ποτε φθινύθουσι. θεαὶ δ' ἐπιποιένες εἰσὶ,
μύμφαι ἐνπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετή τε,
ἢ τέκεν Ἡελίῳ· Τιμερίονι δῖα Νέαιρα.
τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπόκισε τηλόθι ναίειν,
μῆλα φυλασσέμεναι πατρώια καὶ ἔλικας βοῦς.
τὰς εὶ μέν κ' ἀσινέας ἔάρσις υόστον τε μέδηαι,
ἢ τ' ἀν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἰκοισθε.
εὶς δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὅλεθρον

135

υηί τε καὶ ἑτάροις· αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξῃς,
δψὲ κακῶς νεῖαι, δλέστας ἄπο πάντας ἑταίρους.³

Odyssseus sets sail with his comrades.

"Ως ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἥλυθεν Ἡώς.
ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων·
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιῶν ὀτρυννον ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἰψύ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθῆζον.
[ἔξῆς δ' ἔξομενοι πολιὴν ἀλα τύπτον ἐρετμοῖς.]
ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρῷοιο
ἴκμενον οὐρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
αὐτίκα δ' ὅπλα ἔκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ημεθα· τὴν δ' ἀνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνε.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηῦδων ἀχνύμενος κῆρ."

"Ω φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἔνα ἰδευναι οὐδὲ δύ' οἶος
θέσφαθ' ἂ μοι Κίρκη μυθήσατο, δῖα θεάων
ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἡ κε θάνωμεν
ἡ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
φθόγγον ἀλεύασθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
οἶον ἔμ' ἡνῶγειν ὅπ' ἀκούειμεν· ἀλλά με δεσμῷ
δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὅφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμω,
δρθὸν ἐν ἴστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
εἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας λῦσαλ τε κελεύω,
ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν."

They reach the Sirens' coast, and Odyssseus hears
their song unharmed.

"Η τοι ἐγὼ τὰ ἔκαστα λέγων ἑτάροισι πίκαυσκον

τόφρα δὲ καρπαλίμως ἔξικετο νηῦς εὐεργῆς
νήσου Σειρήνουιν· ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ήδε γαλήνη
ἔπλετο νηυεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.

ἀντάντες δ' ἔταροι νεὸς ίστα μηρύσαντο, 170
καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θέσαν, οἱ δ' ἐπ' ἔρετμὰ
ἔζόμενοι λεύκαινον ὕδωρ ἔστησε ἐλάτησιν.
αὐτὰρ ἔγώ κηροῖο μέγαν τροχὸν δξεὶ χαλκῷ
πυθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῆσι πίεζον.

αἴψα δ' ίανετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ίσ
‘Ηελίου τ' αὐγὴν ‘Τπεριονίδαο ἄνακτος’ 175
ἔξειης δ' ἔταροισιν ἐπ' οὖτα πᾶσιν ἄλειψα.
οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδησαν ὅμοιū χεῖράς τε πόδας τε
ὅρθον ἐν ίστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήπτον·
αὐτοὶ δ' ἔζόμενοι πολιτὴν ἀλλα τύπτον ἔρετμοῖς. 180
ἄλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
ῥύμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς
ἔγριθεν δρυνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔητυνον ἀοιδήν·

‘Δεῦρ’ ἄγ’ ίῶν, πολύαιν’ ‘Οδυσσεῦ, μέγα κῦδος ‘Αχαιῶν,
νῆα κατάστησον, ίΐνα νωιτέρην ὅπ’ ἀκούσης. 185
οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηὶ μελαίνῃ,
πρώ γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὅπ’ ἀκοῦσαι,
ἄλλ’ δ γε τερψάμενος υεῖται καὶ πλείονα εἰδώς.
ἴδμεν γάρ τοι πάνθ’ ὅσ’ ἐνὶ Τροΐῃ εὐρείῃ
‘Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ίότητι μόγησαν’ 190
ἴδμεν δ’ δσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.’

‘Ως φάσαν ίεῖσαι ὅπα κάλλιμον αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἥθελ’ ἀκούμεναι, λῦσαί τ’ ἐκέλευον ἐταίρους,
ὄφρύσι νευστάζων οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
αὐτίκα δ’ ἀντάντες Περιμήδης Εύρύλοχός τε 195
πλείον μ’ ἐν δεσμοῖσι δέον μᾶλλον τε πίεζον.
αὐτῷρ ἐπεὶ δὴ τάς γε παρήλασαν, οὐδ’ ἔτ’ ἔπειτα

φθογγῆς Σειρήνων ἡκούομεν οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἔταιροι,
ὅν σφιν ἐπ' ὁσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.

The surf and the smoke at the Planctae.

'Αλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἐπειτα
καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἵδον καὶ δούπον ἄκουσα·
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἐπτατ' ἐρετμὰ,
βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ρόον· ἐσχετο δ' αὐτοῦ
νηῦς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἐπειγον.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ τηὸς Ἰων ὕδρυνον ἔταιρον
μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἔκαστον·

"Ω φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαιμονές εἰμεν·
οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἐπὶ κακὸν ἢ ὅτε Κύκλωψ
εἴλει ἐνὶ σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφιν·
ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόῳ τε
ἐκφύγομεν, καὶ που τῶνδε μνήσεσθαι δίω.
νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἀν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
νῦμεις μὲν κώπησιν ἀλὸς ρήγμῶνα βαθεῖαν
τύπτετε κληϊδεσσιν ἐφήμενοι, αἱ κέ ποθι Ζεὺς
δώῃ τόνδε γ' ὅλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι·
σοὶ δὲ, κυβερνῆθ', ὥδ' ἐπιτέλλομαι· ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
βάλλευν, ἐπεὶ τηὸς γλαφυρῆς οἰήια νωμᾶς.
τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἐεργε
νῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μή τε λάθησι
κεῦσ' ἐξορμήσασα καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλησθα."

"Ως ἐφάμην, οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ὅπρηκτον ἀνίην,
μή πώς μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἔταιροι
εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
λανθανόμην, ἐπεὶ οὐ τί μ' ἀνώγει θωρήσπεσθαι·

αὐτὰρ ἔγω καταδὺς κλυντὰ τεύχεα καὶ δύο δοῦρε
μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλῶν εἰς Ἰκρια νηὸς ἔβαινον
πρόφρης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρώτα φανεῖσθαι 230
Σκύλλην πετραίην, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἑτάροισιν.
οὐδὲ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι δσσε
τάντη παπταίνοντι πρὸς ἡεροειδέα πέτρην.

The strait between Scylla and Charybdis.

'Ημεῖς δὲ στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες·
ἔνθεν γάρ Σκύλλη, ἐτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις 235
δεινὸν ἀνερδούθδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
ἡ τοι δτ' ἔξεμέσειε, λέβης ὡς ἐν πυρὶ πολλῷ
πᾶσ' ἀναμορύρεσκε κυκωμένη· ὑψόσε δ' ἄχνη
ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν.
ἄλλ' δτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ, 240
πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
δεινὸν βεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
ψάμμῳ κυανέη· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἥρει.
ήμεις μὲν πρὸς τὴν ἵδομεν δείσαντες ὅλεθρον·

Scylla's attack.

τόφρα δέ μοι Σκύλλη κοιλης ἐκ νηὸς ἑταῖρους 245
ἔξ Ἐλεύθ', οἱ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτατοι ἡσαν
σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἄμα καὶ μεθ' ἑταῖρους
ἥθη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν
ὑψόσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγυοντο καλεῦντες
ἔξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ. 250
ὡς δ' δτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων
ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
ὡς οἵ γ' ἀσπαίροντες ἀειροῦντο προτὶ πέτρας· 255

αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρησι κατήσθιε κεκλήγοντας,
χεῖρας ἐμοὶ δρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
οἴκτιστον δὴ κεῦνο ἐμοῖς ἵδου δφθαλμοῖσι
πάντων ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἀλὸς ἔξερεείνων.

Arrival at the Thrinacian isle.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν δεινήν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἐπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
ἴκόμεθ'. ἐνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὑρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἡελίοιο.

δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν τῇ μελαίνῃ
μυκηθμοῦ τ' ἥκουστα βοῶν αὐλίζομενάων
οἵῶν τε βληχήν· καὶ μοι ἐπος ἐμπεσε θυμῷ
μάντηος ἀλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, οὐ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων, ἀχινύμενος κῆρ'

' Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
ὅφρ' ὑμῶν εἴπω μαντήια Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰαίης, οὐ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
ἐνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἐμμεναι ἄμμιν ἔφασκον.
ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε τῆς μέλαιναν.'

"Ως ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἡτορ.
αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἡμείβετο μύθῳ."

'Σχέτλιός εἰς, 'Οδυσσεῦ, περὶ τοι μένος οὐδέ τι γνῖα
κάμνεις' ἦ ρά νν σοὶ γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
ὅς δ' ἑτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἥδε καὶ ὑπνῷ
οὐκ ἔάς γαίης ἐπιβῆμεναι, ἐνθα κεν αὖτε
νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον,
ἀλλ' αὕτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
νῆσον ἀποπλαγχθέντας, ἐν ἡεροειδέι πόντῳ.

ἐκ νυκτῶν δ' ἀνεμοὶ χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,
γίγνονται· πῆ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὅλεθρον,
ἢν πως ἔξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
ἢ Νότου ἡ Ζεφύροιο δυσαέος, οὐ τε μάλιστα
ῆπα διαρρᾶλουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων.

290

ἀλλ' ἡ τοις νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπον θ' δπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὴ μένοντες·
ἡθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ·'

"Ως ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἥνεον ἄλλοι ἔταιροι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον δ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων, 295
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδων"

'Εὐρύλοχ', ἡ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἔόντα·
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες δμόσσατε καρτερὸν δρκον,
εἰ κέ τιν' ἡὲ βιών ἀγέλην ἡ πῶν μέγ' οἰῶν
ἔρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίησι κακῆσιν 300
ἢ βοῦν ἡὲ τι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
ἐσθίετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.'

"Ως ἔφάμην, οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμυνον ὡς ἔκέλευον.
ἀπὸρ ἐπεὶ δ' ὅμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν δρκον,
στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα 305
ἴγχ' ὕδατος γλυκεροῖο, καὶ ἔξαπέβησαν ἔταιροι
πρὸς, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
απὸρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἔξ ἔρον ἔντο,
μητράμενοι δὴ ἔπειτα φῶλους ἔκλαιον ἔταιρους,
οὐδὲ ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλοῦσα· 310
κλαιώντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὑπνος.
ἥμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
ώρσεν ἔπι ζαῆν ἀνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
λαλαπτι θεσπεσῆη, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γάιαν ὁμοῦ καὶ πόντον· δρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ. 315
ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
νῆα μὲν ὁρμίσαμεν, κοῦλον σπέος εἰσερύσαντες·

ἔνθα δ' ἔσταν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ θόωκοι·
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

“Ω φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν
δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἴδε βόες καὶ ἵψια μῆλα,
Ἡελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.”

Weather-bound and half-famished, they slaughter the cow
of Helios.

“Ος ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἦν Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
γίγνεται ἐπειταὶ ἀνέμων, εἰ μὴ Εὐρός τε Νότος τε.
οἱ δὲ εἴως μὲν σῆτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
ἄλλ' ὅτε δὴ τηὸν ἐξέφθιτο ἥια πάντα,
καὶ δὴ ἀγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
ἰχθὺς ὅρυθάς τε, φίλας ὁ τι χεῖρας ἵκοιτο,
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός·
δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, δόφρα θεοῖσιν
εὐξαίμην, εἴ τις μοι δόδον φήνειε νέεσθαι.
ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ νῆσου ἵλων ἥλυξα ἐταῖρους,
χεῖρας νιψάμενος, θθὸς ἐπὶ σκέπας ἥν ἀνέμοιο,
ἡρώμην πάντεσσι θεοῖς οὖν “Ολυμπον ἔχουσιν·
οἱ δὲ ἄρα μοι γλυκὺν ὑπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχεναι.
Εὐρύλοχος δὲ ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς.”

“Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἐταῖροι·
πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖστι βροτοῖσι,
λιμῷ δὲ οἰκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπέν.
ἄλλ' ἄγεται, ‘Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
δέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικούμεθα, πατρίδα γαῖαν,
αἷψά κεν Ἡελίῳ “Τπερίονι πίονα νηὸν
τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ξεθλά-

εὶ δὲ χολωσάμενός τι βιών ὀρθοκραιράων
πή̄ ἐθέλῃ δλέσσαι, ἐπὶ δὲ ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
βούλομ' ἀπαξ πρὸς κῦμα χαυῶν ἀπὸ θυμὸν δλέσσαι 350
ἡ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.'

'Ως ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δὲ ἥγηεν ἄλλοι ἔταιροι.
ἀπίκα δὲ Ἡλίοιο βιών ἐλάσαντες ἀρίστας
ἔγγοθεν οὐ γὰρ τῇλε νεδός κυανοπρόφροιο
βουκέσκουνθ' ἔλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι· 355
τὰς δὲ περίστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,
φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐνσσέλμου ἐπὶ νηός.
ἀπάρ ἐπεὶ δέ̄ εὔχαντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τούτους ἔξέταμον κατά τε κυίσῃ ἐκάλυψαν 360
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δὲ ὡμοθέτησαν·
οὐδὲ εἴχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
ἄλλ' ὅδατε σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
ἀπάρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τούτον ἄρα τάλλα καὶ ἀμφὶ δβελοῖσιν ἐπειραν. 365

Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἔξεσσοντο νήδυμος ὑπνος·
μῆν δὲ λέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἡὰ κιών νεδός ἀμφιελίσσης,
καὶ τότε με κυίσης ἀμφήλυθεν ἡδὺς ἀντμή·
οἰμάξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν· 370

'Ζεῦ πάτερ ηδὲ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
ἢ με μάλιστας εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέι ὑπνῷ,
οἱ δὲ ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.'

'Ωκέα δὲ Ἡλίω 'Τπερίονι ἄγγελος ἥλθε,
λαμπτείη τανύπεπλος, δοι βόας ἔκταμεν ἡμεῖς. 375
ἀπίκα δὲ ἀθανάτοισι μετηρύδα χωόμενος κῆρ'

Helios demands vengeance, which Zeus promises.

'Ζεῦ πάτερ ηδὲ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,

τίσαι δὴ ἔτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
οἵ μεν βοῦς ἔκτειναι ὑπέρβιον, ἦσιν ἐγώ γε
χαλρεσκον μὲν ἵων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
ἡδ' ὅπότ' ἄψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
εἴ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβὴν,
δύστομαι εἰς Ἀλδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω?

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
‘Ἡέλι’, ἦ τοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε
καὶ θυητοῦσι βροτοῦσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.’

Ταῦτα δ' ἐγὼν ἥκουσα Καλυψοῦς ἡυκόμοιο·
ἥ δ' ἔφη ‘Ἐρμείαο διακτόρουν αὐτὴν ἀκοῦσαι.

Αὐτὰρ ἐπεῑ ρ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἥδε θάλασσαν,
νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδὸν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀπετέθνασαν ἥδη.
τοῦσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρας προῦφαινον·
εἶρπον μὲν ρίνοι, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῦσι μεμύκει,
δοπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὡς γίγνετο φωνῇ.

‘Εξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήρης ἔταιροι
δαίνυντ’ Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
ἄλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἥμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
ἥμεις δ' αἰν' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέι πόντῳ,
ἴστὸν στησάμενοι ἀνά θ' ίστία λεύκ' ἐρύσαντες.

Storm and shipwreck of Odysseus,

‘Αλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἥδε θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸς ὑπέρ γλαφυρῆς, ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
ἥ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἰψα γὰρ ἥλθε

κεκληγώς Ζέφυρος, μεγάλῃ σὺν λαῖλαπι θύων,
ἴστοι δὲ προτόνους ἔβρηξ⁵ ἀνέμοιο θύελλα
ἀμφοτέρους· ίστὸς δ' ὁ πίσω πέσεν, δπλα τε πάντα 410
εἰς ἄντλον κατέχυνθ⁶. ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηὶ⁷
πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλὴν, σὺν δ' ὅστε⁸ ἄραξε
τάντ⁹ ἄμυδος κεφαλῆς· δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
κάππεσ¹⁰ ἀπ' Ἰκριόφιν, λίπε δ' ὅστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδος βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν· 415
ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῦσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θεείου πλῆτο¹¹ πέσον δ' ἐκ νηὸς ἐταῖροι.
οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.

Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὅφρ' ἀπὸ τοίχους 420
λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
ἐκ δέ οἱ ίστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἐπίτονος βέβλητο, βοδὸς ρινοῖ τετευχώς.
τῷ δὲ ἄμφω συνέεργον δμοῦ τρόπιν ἡδὲ καὶ ίστὸν,
ἔβρεμος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην δλοοῖς ἀνέμοισιν. 425

who is drifted back to the terrible strait.

"Ενθ¹² η τοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαῖλαπι θύων,
ἡλθε δ' ἐπὶ Νότος ὥκα, φέρων ἔμῳ ἄλγεα θυμῷ,
ὅφρ' ἔτι τὴν δλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
τανάχιος φερόμην, ἀμα δ' ἡελίψις ἀνιόντι
ἡλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν. 430
η μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐριωεὸν ὑψόσ¹³ ἀερθεὶς
τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς ουκτερίς· οὐδέ τη εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον οὔπ¹⁴ ἐπιβῆναι·
μίζαι γὰρ ἐκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὅζοι,
μακρὸν τε μεγάλοι τε, κατεσκίασαν δὲ Χάρυβδιν.
παλεμέως δ' ἐχόμην, δφρ' ἐξεμέσειεν ὁ πίσσω

ιστὸν καὶ τρόπιν αὐτὶς· ἐελδομένῳ δέ μοι ἡλθον
ὅψ· ἥμος δ' ἐπὶ δόρπου ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
κράνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
τῆμος δὲ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἔξεφανθη.
ἥκα δ' ἕγδ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
μέσσω δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
ἔζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῆσι.
[Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν δλεθρον.]

Arrival at Calypso's isle.

"Ἐνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ¹
νῆσον ἐς Ὁγυγίην πέλασαν θεὸν, ἔνθα Καλυψὼ
ναίει ἐνπλόκαμος, δεωὴ θεὸς αὐδήεσπα,
ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
ἥδη γάρ τοι χθιζός ἐμνθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
σοι τε καὶ ἴφθιμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἐστιν
αὐτὶς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

SKETCH OF PRINCIPAL HOMERIC FORMS.

CONTENTS.

§ 1	Epic Dialect.	§ 13	Adjectives.
2	Digamma.	14	The Article.
3	Shortening, lengthening, etc. of Vowels.	15	Pronouns.
4	Contraction.	16	Augment and Reduplication.
5	Hiatus.	17	Terminations of Moods and Tenses.
6	Elision.	18	Contracted Verbs.
7	Apocope.	19	Fut. and Aor. I. Act. and Med.
8	Consonants.	20	Aor. II. Act. and Med.
9	First Declension.	21	Perfect and Pluperfect.
10	Second Declension.	22	Aor. I. and II. Pass.
11	Third Declension.	23	Verbs in μ .
12	Special Terminations.		

§ 1.

The Epic dialect, in which the Homeric forms are preserved, may be described as the Early-Ionic, of which Attic was a later development. But we cannot venture to regard these poems as a monument of a particular dialect prevalent at any one time. For the Epic is rather a poetical dialect; its forms largely modified by the metrical requirements of the hexameter, and by the many changes necessarily produced by an indefinitely long period of oral transmission, before writing was invented or had become common.

§ 2.

Besides the twenty-four letters of the Greek classic alphabet, there existed formerly a letter called, from its sound, Vau (equivalent to our *v* or *w*), and, from its form (*F*, i. e. Γ), the double gamma or digamma. This letter fell early into disuse in the written language, so that it is not found in our Homeric text; but there are unmistakeable traces of its previous existence there. We must be content with pointing out the commonest. In such a combination as *τὸν δ' ἡμεῖβετ'* *ἔπειτα ἀναξ* or *μέγα μῆσατο ἔργον*, we should expect to find *ἔπειτ'* *ἀναξ* and *μῆσατ'* *ἔργον*. Instead of *ἀνοείκω* or *ἀνοείω*, we should naturally write *ἀπείκω* and *ἀπείπω*. But there was a time when the words were pronounced *Fávaξ*, *Férgov*, *ἀποFéikw*, *ἀπoFéipw*, so that no elision took place. The presence of an original digamma may be inferred not only from its effect upon the metre and the forms of words, but from a comparison of Greek with cognate languages, e.g. *Folkos*, Sanskrit *वाप*, Lat. *vicus*; *Folvos*, *vinum*, 'wine'; *Féspēros*, *vesper*; *Fidēiv*, *videre*; *Fépyov*, 'work.'

§ 3. Vowels.

(1) The *ā* in Attic generally appears in the Homeric dialect as *η*, *ἀγορῆ*, *πειρήσομαι*, *πρήσσω*, *λίγνη*. Sometimes *ā* is changed to *η*, as *ἡρῆ* *ἡνεμέδεις*: or to *αι*, as *παρολί*, *καταιβατός*.

(2) *ε* may be lengthened to *ει*, *χρύσειος*, *κεινὸς*, *εῖως*, *Ἐρμεῖας*, *στείων*; into *η*, *τιθήμενος*, *ἡνύ*.

(3) *o* lengthened to *ou*, *πουλὺς*, *μοῦνος*; to *oi*, *πνοιή*, *ἡγνοίησε*; *Διάννυνος*, *ἀνώνιστος*; to *ai*, *ἱπατί*.

(4) *η* shortened to *ε*, as in Conjunctives *Ιθύνετε*, *εἰδετε*, *μίσγεα*: as in Conjunctives *τραπείομεν*, *ἐγέιρομεν*.

(5) Before or after *η* the addition of *ε* is not uncommon, as *ἔηκε=ἡλίος* = *ἥλιος*; as also before *ε*, as *ἔεδνα*, *ἔεικοσι*.

(6) *āo* (*ηο*) often changes to *εω*, as *Ἄτρειδᾶο*, *Ἄτρειδεω*. This change between short and long vowels is called *Metathesis quantitatis*; *ἴως* often read as *εῖως*. Cp. *ἀπειρέσιος* and *ἀπερέσιος*.

§ 4. Contraction.

(1) Contraction generally follows the ordinary rules, with the exception that *eo* and *εou* may contract into *eu*, as *θάρσευς*, *γεγάνευν*, *βάλλευν*.

(2) Frequently words remain uncontracted, as *δέκαν*, *πάις*, *δστέα*; sometimes contraction takes place when it does not occur in Attic, as in *(ιερός)*, *βώσας* (*βοήσας*).

(3) When two vowels which do not form a diphthong come together they are often pronounced as forming one syllable, as *κρέα*, *Ἄτρειδεῶ*, *δὴ ἔδομος*, *ἐπὲι οὐ*. This is called *Synizesis*.

§ 5. Hiatus.

When two vowels come together without elision or contraction take place, it is called *Hiatus*. This generally occurs when one word ends and the next begins with a vowel. *Hiatus*, which is rarely admissible in poetry, is frequent in the Homeric hexameter, especially (1) after the *i* and *u*, as *παιδὶ* | *σπασσεν*: or (2) when there is a pause in the sense between the two words, as *Ολύμπιε*. | *οὐ νύ τ' Οδυσσεύς*: or (3) when the final *η* is long, and stands in *Arsis*, as *ἀντιθέψῃ* | *Οδυσῆη*: or (4) when a final vowel or diphthong is made short before a vowel following, as *πλά-κτει* (- *υ υ -*), *οϊκοι* | *ἔσταν* (- *υ υ -*). Many apparent cases of *Hiatus* only traces of a lost digamma. See § 2.

§ 6. Elision.

In the Homeric hexameter not only are the vowels *a*, *ε*, *o*, elided, but frequently the diphthongs *ai*, as *βούλομ'* *ἐγώ*, and *oi* in *μοι* and *τοι*, as *ι* in the dative and in *ὅτι*. The *η* *κεφελκυστικὴν* stands before *εων* as well as before vowels.

§ 7. Ἀροσόπε.

Before a following consonant, the short final vowel in *ἄρα*, *παρά*, *ἀνά*, *κατά*, may be dropped. This is called *Ἀροσόπε*. The *τ* of *κατά[ά]* so shortened assimilates itself to the following consonant—*κάππεσε*, *κάμμορος*, *κάπ πέδιον*, *ῆλξ κορυφὴν*, *κάλλιπε*; and similarly the *ν* of *ἄν[ά]* before a following *π* or *λ*, as *ἄν πέδιον*, *ἄλλιπε*.

§ 8. Consonants.

We often find—

(1) *Metathesis*, especially with *ρ* and *σ*, e. g. *καρδίη* and *κραδίη*, *θάρσος* and *θάρσος*, *κάρτιστος* and *κράτιστος*.

(2) *Doubling of a consonant*, especially of *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, as *ἔλλαβον*, *ἔμμαθον*, *ἴννητος*, *τόσσος*; so, also, *ὅππως*, *ὅππι*, *πελεκκάω*, *ἔδδεισε*. A short final vowel is often made long when followed by a word which begins with *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, *σ*, or which originally began with the *F* (§ 2), as *πολλὰ λιστηροῖς*, *ἔτι νῦν*, *ἔντι μεγάροισι*.

(3) Conversely, a single *λ* or *σ* may take the place of the doubled liquid or sibilant, as *'Αχιλεύς*, *'Οδυσσέus*.

DECLENSIONS.

§ 9. First Declension.

(1) For *ἄ* in the singular, Homer always has *η*, *Τροίη*, *Θήρη*, *νεγνίης*, except *θεῶν* and some proper names.

(2) *ἄ* remains unchanged, as *βασίλεια*, except in abstract nouns in *εια*, *αι*, as *ἀληθεῖη* for *ἀληθεῖαι*.

(3) The Nom. sing. of some masculines in *ης*, is shortened into *ἄ*, as *ἴτνιά*, *γεφεληγερέτα*.

(4) Gen. sing. from masc. in *ης* ends in *ao* or *eo* (see § 3. 6); sometimes contracted to *ae*.

(5) Gen. plur. ends in *aov* or *eov*, sometimes contracted to *ov*, as *γαιάων*, *νερτίων*, *παρειών*.

(6) Dat. plur. *γσι* or *γε*, as *πύληγσι*, *σχίζης*; but *θεαῖς*, *ἀκταῖς*.

§ 10. Second Declension.

Special forms—

(1) Gen. sing. in *oio*.

(2) Gen. and Dat. dual *oiv*.

(3) Dat. plural *oisi[ν]*.

§ 11. Third Declension.

(1) Dat. and Gen. dual *oiv*.

(2) Dat. plur. *εσι*, *εσσι*, and, after vowels, *σσι*.

(3) *Nouns in ης* (*ες*) and *ος* (Gen. *εος*) and *αις* (Gen. *αιος*) retain for the most part the uncontracted forms; *εος* is often contracted into *εες*. In the

αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρησι κατήσθιε κεκλίγοντας,
χεῖρας ἐμοὶ δρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
οἴκτιστον δὴ κεῦνο ἐμοῖς ἔδον ὀφθαλμοῖσι
πάντων ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἀλὸς ἔξερεείνων.

Arrival at the Thrinacian isle.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν δεινήν τε Χάρνβδων
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἐπειτα θεοῦ ἐσ ἀμύμονα νῆσον
ἰκόμεθ'. ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἡελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐών ἐν νηὶ μελαίνῃ
μυκηθμοῦ τ' ἥκουστα βοῶν αὐλιζόμενάων
οιῶν τε βληχήν· καὶ μοι ἐπος ἐμπεσε θυμῷ
μάντηος ἀλαοῦ, Θηβαίον Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, οὐ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ'

' Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἔταιροι
ὅφρ' ὑμῶν εἴπω μαντήια Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰαίης, οὐ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἐμμεναι ἄμμιν ἔφασκον.
ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.'

"Ως ἐφάμην, τοῦσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἡτορ.
αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἡμείβετο μύθῳ."

' Σχέτλιός εἰς, Ὁδυσσεῦ, περὶ τοι μένος οὐδέ τι γυ
κάμνεις· η̄ ρά νυ σοὶ γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
ὅς δ' ἑτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἡδὲ καὶ ὑπνῷ
οὐκ ἔάσεις γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὐτε
νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον,
ἀλλ' αὐτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
νῆσον ἀποπλαγχθέντας, ἐν ἡεροευδέι πόντῳ.

ἐκ νυκτῶν δ' ἀνεμοὶ χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,
γίγονται πῆ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν δλεθρον,
ἥν πως ἔξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
ἢ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσαέος, οἴ τε μάλιστα
τῆα διαρρᾶσιν, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων.

290

ἀλλ' ἡ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπου θ' δπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες·
ηὐθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ·'

'Ως ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἥνεον ἄλλοι ἔταιροι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον δ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων, 295
καὶ μιν φωνήσας ἐπεα πτερόεντα προσηγύδων·

'Εὐρύλοχ', ἡ μάλα δὴ με βιάζετε μοῦνον ἔσντα·
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες δμόσσατε καρτερὸν δρκον,
εἰ κέ τι' ἡὲ βοῶν ἀγέλην ἢ πῶν μέγ' οἰῶν
εὑρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίησι κακῆσιν 300
ἢ βοῦν ἡὲ τι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
ἴσθιετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.'

'Ως ἔφαμην, οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμινον ὡς ἐκέλευον.
αὐτῷ ἐπεῑ δ' ὅμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν δρκον,
στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα 305
ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῦ, καὶ ἔξαπέβησαν ἔταιροι
νῆὸς, ἐπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.

αὐτῷ ἐπεῑ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
μητάμενοι δὴ ἐπειτα φίλους ἔκλαιον ἔταιρους,
οἷς ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νῆὸς ἐλοῦσα· 310
κλαιώντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὑπνος.

ἥμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
ώρσεν ἐπι ζαῆν ἀνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
λαλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· δρώρει δ' οὐρανόθεν νέξ. 315
ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
νῆα μὲν ὄφρισαμεν, κοῦλον σπέος εἰσερύσαντες·

ἔνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ θῶκοι·
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

“Ω φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
ἔστιν, τῶν δὲ βιῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν
δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἴδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
‘Ηελίου, ὃς πάντ’ ἐφορᾷ καὶ πάντ’ ἐπακούει.’”

Weather-bound and half-famished, they slaughter the cattle
of Helios.

“Ως ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἦ Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
γίγνεται ἐπειτὴν ἀνέμων, εἰ μὴ Εὖρος τε Νότος τε.
οἱ δὲ εἴως μὲν στῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
τόφρα βιῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
ἄλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἥια πάντα,
καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
ἰχθὺς ὅρνιθάς τε, φίλας δὲ τι χεῖρας ἵκοιτο,
γναμπτοῦς ἀγκίστροισιν ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, δῆφρα θεοῖσιν
εὐξαίμην, εἴ τις μοι ὁδὸν φίγυειε μέεσθαι.
ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ νῆσου λῶν ἥλυξα ἔταίρους,
χεῖρας νιψάμενος, θθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἡρώμην πάντεσσι θεοῖς οἵ “Ολυμπον ἔχουσιν”
οἱ δὲ ἄρα μοι γλυκὺν ὑπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχεναι.
Εὐρύλοχος δὲ ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς.

“Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἔταιροι
πάντες μὲν στυγερὸν θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
λιμῷ δὲ οἰκτιστον θάνεειν καὶ πότμον ἐπισπεῦν.
ἄλλ' ἄγετ', ‘Ηελίοιο βιῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
δέξομεν ἀθανάτοισι, τοὺς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικούμεθα, πατρίδα γαῖαν,
αἷψά κεν Ἡελίῳ “Τπερίονι πίονα νηὸν
τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλο-

εὶ δὲ χολωσάμενός τι βιών ὀρθοκραιράων
τῇ ἐθέλῃ δλέσσαι, ἐπὶ δ' ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
βαύλομ' ἀπαξ πρὸς κῦμα χαυῶν ἀπὸ θυμὸν δλέσσαι 350
ἢ δηθὰ στρενύεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.'

'Ως ἔφατ' Εύρυλοχος, ἐπὶ δ' ἥνεον ἄλλοι ἑταῖροι.

ιὐτίκα δ' Ἡελίοιο βιών ἐλάσσαντες ἀρίστας

γγόθεν οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρόφροιο

ἱοσκέσκονθ' Ἐλίκες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι·

ἀς δὲ περιστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,

ἄλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ἴψικόμοιο·

ἴν γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐνσσέλμον ἐπὶ νηός.

ιὐτὰρ ἐπεὶ δὲ εὗξαντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,

ηρούς τ' ἔξέταμον κατά τε κυνσῆ ἐκάλυψαν

ἰπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δὲ ὡμοθέτησαν·

ιὸδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,

λλ' ὑδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.

ιὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,

ιστυλλόν τ' ἄρα τάλλα καὶ ἀμφὶ δρεποῦσιν ἔπειραν. 365

Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἔξέσοντο νήδυμος ὕπνος·

ἴην δ' ἵέναι ἐπὶ νῆσοι θοὴν καὶ θῦνα θαλάσσης.

λλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἡὰ κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,

αὶ τότε με κυνσης ἀμφήλυθεν ἡδὺς ἀντμῆ·

ικώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν·

370

'Ζεῦ πάτερ ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,

με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέις ὕπνῳ,

ιὶ δὲ ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.'

'Ωκέα δ' Ἡελίψ 'Τηρέιονι ἄγγελος ἦλθε,

ιαμπετή ταυύπεπλος, δὲ οἱ βόας ἔκταμεν ἡμεῖς.

375

ιὐτίκα δὲ ἀθανάτοισι μετηγύδα χωόμενος κῆρ.

Helios demands vengeance, which Zeus promises.

'Ζεῦ πάτερ ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,

τῖσαι δὴ ἔτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
οὐ μεν βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ἥσιν ἐγώ γε
χαίρεσκον μὲν λῶν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
ἡδὸντος τούτοις προτραποίμην.
εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέντοις
δύσομαι εἰς Ἀΐδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω?

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
‘Ἡέλι’, ἦ τοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε
καὶ θυητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσων ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·’

Ταῦτα δ' ἐγὼν ἥκουσα Καλυψοῦς ἡνκόμιοο·
ἥ δ' ἔφη ‘Ἐρμείαο διακτόρου αὐτῇ ἀκοῦσαι.

Αὐτὰρ ἐπεῑ δ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδὸν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀπετέθυασαν ἡδη·
τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἐπειτα θεοὶ τέραα προῦφαινον·
εἴρπον μὲν ρίνοι, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι μεμύκει,
δπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὅσ γίγνετο φωνή.

‘Εξῆμαρ μὲν ἐπειτα ἐμοὶ ἐρήρης ἔταῖροι
δαίνυντ’ Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
ἄλλ’ ὅτε δὴ ἔβδομον ἥμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρουίων,
καὶ τότε ἐπειτ’ ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαλαπι θύων,
ἥμεῖς δ’ αἰψ’ ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέι πόντῳ,
ἴστον στησάμενοι ἀνά θ’ ίστα λεύκ’ ἐρύσαντες.

Storm and shipwreck of Odysseus,

‘Αλλ’ ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων, ἀλλ’ οὐρανὸς ἡδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρουίων
νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς, ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπὸ αὐτῆς.
ἥ δ’ ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον αἰψα γὰρ ἡλθε

κεκληγάς Ζέφυρος, μεγάλῃ σὺν λαῖλαπι θύων,
ἴστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ³ ἀνέμοιο θύελλα
ἀφοτέρους· ίστὸς δ' ὅπιστω πέσεν, ὅπλα τε πάντα 410
εἰς ἄντλον κατέχυνθ⁴· ὁ δ' ἄρα πρύμνη ἐνὶ νηὶ⁵
πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλὴν, σὺν δ' ὅστε⁶ ἄραξε
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
κάππεσ⁷ ἀπ' Ἰκριόφιν, λίπε δ' ὅστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν· 415
ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θείου πλῆτο⁸ πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.

Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὅφρ' ἀπὸ τοίχους 420
λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
ἐκ δέ οἱ ίστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῦ τετευχώς.
τῷ δὲ ἄμφῳ συνέεργον δύον τρόπιν ἡδὲ καὶ ίστὸν,
ἔζομενος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην δλοοῖς ἀνέμοισιν. 425

who is drifted back to the terrible strait.

"Ἐνθ' ἡ τοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαῖλαπι θύων,
ἡλθε δ' ἐπὶ Νότος ὥκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
ὅφρ' ἔτι τὴν δλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
πανύχιος φερόμην, ἂμα δ' ἡελίῳ ἀνιόντι
ἡλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν. 430
ἡ μὲν διερροίβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ⁹ ἀερθεὶς
τῷ προσφὺς ἔχόμην ὡς τυκτερίς· οὐδέ πῃ εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἐμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι·
ῥίζαι γὰρ ἐκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὅζοι,
μακροί τε μεγάλοι τε, κατεσκίασον δὲ Χάρυβδιν.
νωλεμέως δ' ἔχόμην, ὅφρ' ἐξεμέστειν ὅπισσω

ιστὸν καὶ τρόπιν αὗτις· ἐελδομένῳ δέ μοι ἥλθον
ὅψ· ἡμος δ' ἐπὶ δόρπου ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
κρύων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,440
τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφανθη.
ἡκα δ' ἔγδι καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
μέσσω δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῆσι.
[Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν δλεθρον.]445

Arrival at Calypso's isle.

"Ενθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με συκτὶ¹
νῆσον ἐς Ὁγυγίην πέλασαν θεὸν, ἐνθα Καλυψὼ
ναίει ἐνπλόκαμος, δεωὴ θεὸς αὐδήεσπα,
ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;450
ἥδη γάρ τοι χθιζός ἐμνθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
σοι τε καὶ ίφθιμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἐστι
αὗτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

SKEETCH OF PRINCIPAL HOMERIC FORMS.

CONTENTS.

§ 1	Epic Dialect.	§ 13	Adjectives.
2	Digamma.	14	The Article.
3	Shortening, lengthening, etc. of Vowels.	15	Pronouns.
4	Contraction.	16	Augment and Reduplication.
5	Hiatus.	17	Terminations of Moods and Tenses.
6	Elision.	18	Contracted Verbs.
7	Apocope.	19	Fut. and Aor. I. Act. and Med.
8	Consonants.	20	Aor. II. Act. and Med.
9	First Declension.	21	Perfect and Pluperfect.
10	Second Declension.	22	Aor. I. and II. Pass.
11	Third Declension.	23	Verbs in <i>μι</i> .
12	Special Terminations.		

§ 1.

The Epic dialect, in which the Homeric forms are preserved, may be described as the Early-Ionic, of which Attic was a later development. But we cannot venture to regard these poems as a monument of a particular dialect prevalent at any one time. For the Epic is rather a poetical dialect; its forms largely modified by the metrical requirements of the hexameter, and by the many changes necessarily produced by an indefinitely long period of oral transmission, before writing was invented or had become common.

§ 2.

Besides the twenty-four letters of the Greek classic alphabet, there existed formerly a letter called, from its sound, Vau (equivalent to our *v* or *w*), and, from its form (*F*, i. e. *ff*), the double gamma or digamma. This letter fell early into disuse in the written language, so that it is not found in our Homeric text; but there are unmistakeable traces of its previous existence there. We must be content with pointing out the commonest. In such a combination as *τὸν δ' ἡμεῖβετ' ἐπείτα ἀναξ* or *μέγα μῆσατο ἔργον*, we should expect to find *ἐπείτ' ἀναξ* and *μῆσατ' ἔργον*. Instead of *ἀνοείκω* or *ἀνοείω*, we should naturally write *ἀνείκω* and *ἀπείπω*. But there was a time when the words were pronounced *ᶠáνaξ*, *ᶠéργoν*, *ἀπo費íκω*, *ἀπo費íπω*, so that no elision took place. The presence of an original digamma may be inferred not only from its effect upon the metre and the forms of words, but from a comparison of Greek with cognate languages, e. g. *Folkos*, Sanskrit *वेपas*, Lat. *vespas*; *Folvos*, *vinum*, 'wine'; *Féσπερος*, *vesper*; *Fideiv*, *videre*; *Fípov*, 'work'.

§ 3. Vowels.

(1) The *ā* in Attic generally appears in the Homeric dialect as *η*, e.g. *ἀγορῆ*, *πειρήσομαι*, *πρήσσω*, *λίην*. Sometimes *ā* is changed to *η*, as *ἱηροφῆ*, *ἥμερός εις*: or to *αι*, as *παραλή*, *καταιβατός*.

(2) *ε* may be lengthened to *ει*, *χρύσειος*, *κεινὸς*, *εἴως*, *Ἐρμεῖας*, *σπεῖος*, *θεῖος*; into *η*, *τιθήμενος*, *ἥν*.

(3) *ο* lengthened to *ου*, *ποντὺς*, *μοῦνος*; to *οι*, *πνοιὴ*, *ἥγροίησε*; to *ω*, *Διάνυντος*, *ἄνωιστος*; to *αι*, *ὑπάι*.

(4) *η* shortened to *ε*, as in Conjunctions *Ιθύνετε*, *εἴδετε*, *μίσγεας*: *ω* to *ο*, as in Conjunctions *τραπείομεν*, *ἐγείρομεν*.

(5) Before or after *η* the addition of *ε* is not uncommon, as *ἔηκε=ἡκε*, *ἥλιος=ἥλιος*; as also before *ε*, as *ἔεδνα*, *ἔεικοσι*.

(6) *αι* (*ηο*) often changes to *εω*, as *Ἀτρείδᾶο*, *Ἀτρείδεω*. This interchange between short and long vowels is called *Metathesis quantitatis*; as in *ἔως* often read as *εῖος*. Cp. *ἀπειρέσιος* and *ἀπερείσιος*.

§ 4. Contraction.

(1) Contraction generally follows the ordinary rules, with the exception that *eo* and *eov* may contract into *ev*, as *θάρσευς*, *γεγάλνευν*, *βάλλευν*.

(2) Frequently words remain uncontracted, as *δέκων*, *πάϊς*, *δστέα*; sometimes contraction takes place when it does not occur in Attic, as in *Ιρδε* (*ιερδες*), *βώσας* (*βοήσας*).

(3) When two vowels which do not form a diphthong come together, they are often pronounced as forming one syllable, as *κρεά*, *Ἀτρείδεω*, *δηλ* *αν*, *ἔβδομος*, *ἐπεὶ οὐ*. This is called *Synizesis*.

§ 5. Hiatus.

When two vowels come together without elision or contraction taking place, it is called *Hiatus*. This generally occurs when one word ends and the next begins with a vowel. *Hiatus*, which is rarely admissible in Attic poetry, is frequent in the Homeric hexameter, especially (1) after the vowels *ι* and *υ*, as *παιδὶ | ὥπασσεν*: or (2) when there is a pause in the sense between the two words, as *Ολύμπιε. | οὐ νύ τ' Οδυσσεύς*: or (3) when the final vowel is long, and stands in Arsis, as *ἄντιθέω | Ὀδυσῆι*: or (4) when a final long vowel or diphthong is made short before a vowel following, as *πλάγχθῃ | ἐπεὶ (— υ υ —), οἴκου | ἔσαν (— υ υ —)*. Many apparent cases of *Hiatus* are only traces of a lost digamma. See § 2.

§ 6. Elision.

In the Homeric hexameter not only are the vowels *α*, *ε*, *ο*, elided, but also frequently the diphthongs *αι*, as *βούλομ'* *ἔγω*, and *oi* in *μοι* and *τοι*, as well as *ι* in the dative and in *ὅτι*. The *v* *κεφελκυστικὸν* stands before consonants as well as before vowels.

§ 7. Ἀροκόπειον.

Before a following consonant, the short final vowel in *ἄρα*, *πάρα*, *ἄντα*, *κατά*, may be dropped. This is called *Apocope*. The *τ* of *κατ*[*ά*] so shortened assimilates itself to the following consonant—*κάππεσε*, *κάμμορος*, *κάπ πέδιον*, *πάκ πορφύρη*, *κάλλετε*; and similarly the *ν* of *ἄν*[*ά*] before a following *π* or *λ*, as *ἄπ πέδιον*, *ձլլնեսք*.

§ 8. Consonants.

We often find—

(1) *Metathesis*, especially with *ρ* and *σ*, e. g. *καρδίη* and *κραδίη*, *θάρσος* and *θάρσος*, *κάρτιστος* and *κράτιστος*.

(2) *Doubling of a consonant*, especially of *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, as *ξέλλαβον*, *ξυμαθον*, *ξένηγτος*, *τόσσος*; so, also, *δηππως*, *δηττι*, *πελεκκάνω*, *ξδδεισε*. A short final vowel is often made long when followed by a word which begins with *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, *σ*, *δ*, or which originally began with the *F* (§ 2), as *πολλὰ λισ-*
σομενος, *ξτὶ τῦν*, *δὴ μεγάροισι*.

(3) Conversely, a single *λ* or *σ* may take the place of the doubled liquid or sibilant, as *'Αχιλεὺς*, *'Οδυσσεύς*.

DECLENSIONS.

§ 9. First Declension.

(1) For *ά* in the singular, Homer always has *η*, *Τροῖη*, *Θήρη*, *νεηνίης*, except *θέα* and some proper names.

(2) *ά* remains unchanged, as *βασίλεια*, except in abstract nouns in *εια*, *οια*, as *ձληθεῖη* for *ձլηθειά*.

(3) The Nom. sing. of some masculines in *ης*, is shortened into *ά*, as *ἴν-**τότη*, *νεφεληγερέτη*.

(4) Gen. sing. from masc. in *ης* ends in *ao* or *eo* (see § 8. 6); sometimes contracted to *əw*.

(5) Gen. plur. ends in *aoiν* or *eoīν*, sometimes contracted to *əw*, as *γαύάων*, *νερτίων*, *παρειών*.

(6) Dat. plur. *γσι* or *γς*, as *πύλησι*, *σχίζης*; but *θεᾶῖς*, *ձկται*.

§ 10. Second Declension.

Special forms—

(1) Gen. sing. in *oio*.

(2) Gen. and Dat. dual *oiiν*.

(3) Dat. plural *oioi[v]*.

§ 11. Third Declension.

(1) Dat. and Gen. dual *oiiν*.

(2) Dat. plur. *eoī*, *eoīσi*, and, after vowels, *σσi*.

(3) Nouns in *ης* (*eo*) and *ος* (Gen. *eos*) and *αι* (Gen. *eoi*) retain for the most part the uncontracted forms; *eoī* is often contracted into *əw*. In the

terminations *eos*, *eis*, *eas*, the *e* often coalesces, not with the vowel of the termination, but with a preceding *e*, into *ei* or *η*, as *εὐρρε-eos* contracts into *εύρρεος*, *σπέ-eos* into *σπῆος*, *Ἑρακλέ-eos* into *Ἑρακλῆος*, -*ηι*, -*ηα*.

(4) Words in *eis* form their cases with *η* instead of *e*, as *βασιλῆος*, -*ηι*, -*ηα*; the Dat. plur. often ends in *ήεσσι*. But proper names may retain the *e*,²⁵ *Τυδέι*, *Οδυσσέα*.

(5) Words in *is* generally retain *i* in their cases, as *πόλις*, *πόλιος*, *πόλι*, *πόλιες*, *ἰων*, *ιας*, *ἰεσσι*. But we find also *πόληος* (cp. *μάντηος*), *πόληι*, *πόληι*, *πόληα*. The Dat. plur. sometimes makes *ισι*, and the Acc. plur. *ις*.

(6) For *vais* Homer uses *νῆις*, declined with both *e* and *η*. Gen. *νεῖος* or *νῆος*, Dat. *νηὶ*, Acc. *νέα* or *νῆα*, Dat. plur. *νηεσσι*, *νήεσσι*, and *νέεσσι*.

(7) Among anomalous forms may be mentioned:—

(a) *κάρη*, Gen. *κάρητος*, *καρήατος*, and *κράτος* (as if from *κράας*, neut.), and *κρατὸς*, *κρατὶ*, *κράτα* (from *κράς*, masc.).

(b) *γύνη* and *δόρυ* make *γούνατος*, *γουνὸς*, and *δούρατος*, *δουρός*.

(c) *vīs*, besides the regular forms in Second Declension, has Gen. *vīoς*, Dat. *vīi*, Acc. *vīa*, Nom. plur. *vīes*, Dat. *vīāsi*, Acc. *vīas*, Dual *vīe*.

§ 12. Special Terminations.

(1) The termination *phi*[*v*] (appearing with nouns of First Declension ²⁵ *ηφι*, of Second Declension as *οφι*, and of Third Declension as, generally, *εσφι*) serves for a Genitive or Dative sing. and plur.; e. g. Gen. *ἐξ εὐνῆφι*, *ἀτ' ἱκριθόφιν*, *διὰ στήθεσφιν*, *δεστεόφιν θις*; Dat. *θύρηφι*, *βιήφι*, *φαινομένηφι*, *θεόφιν*, *σὺν ἵπποσιν καὶ ὅχεσφι*, *πρὸς κοτυληδονόφιν* (*κοτυληδόσι*); and, in anomalous form, *ναῦφι*.

(2) There are three local suffixes:—

(a) Answering to the question *where?* in *θι*, as *οἴκοθι*, *Ἴλιόθι πρό*, *κηρόθι*.

(b) To the question *whence?* in *θεν*, as *οἴκοθεν*, *θεέθεν*; also with prepositions, as *ἀπ' οὐρανόθεν*, *κατὰ μῆθεν*.

(c) To the question *whither?* in *δε*, as *ἄγορήν δε*, *Τροίην δε*, *ἄλαδε* (also *εἰς ἄλαδε*), and analogous forms *φύγαδε*, *οἴκαδε*. With “*Αἰδόσδε* supply *δῶμα*, ‘to the house of Hades.’”

§ 13. Adjectives.

(1) The Femin. of Adjectives of Second Declension is formed in *η* instead of *α*, as *δμοίη*, *ἀλσχρῆ*, except *δῖα*.

(2) Adjectives in *os* are sometimes of two, sometimes of three, terminations. The Attic rule is not strictly observed, for an uncompounded Adjective may have but two, as is the case with *πικρός*, etc., and the compounded three, as *εὐξέστη*, *ἀπειρεσίη*.

(3) Adjectives in *us* are also often of two terminations only, and often shorten the Femin. *εια* to *ει* or *η*, as *βαθέη*, *ώκεα*.

(4) A common termination is *eis*, *εσσα*, *εν*. In this form *ηεις* may contract to *ης*, as *τιμήεις*, *τιμῆς*, and *οει* may contract to *ει*, as *λατέεύτη* for *λατέεντα*.

(5) πολές is declined from two stems, πολυ- and πολλο-, so that we have as Homeric forms πολέος Gen. sing.; πολέες Nom. plur., πολέων Gen. plur., πολέσσι, πολέσσι Dat. plur., and πολέας Acc. plur.

(6) In the Comparison of Adjectives, the termination ἀτερ-, ἀταρ-, is admissible in the case of a long vowel in the penult. of the Positive, as Μέριτατος, οἵτιάτατος. The Comparative and Superlative forms in ταῦ, ταῖς are more frequently used than in Attic.

§ 14. The Article.

Special forms of the Article are:—Gen. τοῦ, Dual Gen. τοῖν, Nom. plur. τοῖ, τοῖ, Gen. τάων, Dat. τοῖσι, τῆσι, τῆς.

§ 15. Pronouns.

(1) Special forms of the Personal Pronouns are as follows.

	<i>First Person.</i>	<i>Second Person.</i>	<i>Third Person.</i>
Nom. Sing.	ἐγὼν	τύνη	
Gen.	ἐμέο, ἐμεῦ, μεν	σέο, σεῦ, σεῖο	ἔο, εῦ, εῖο, ἔθεν
Dat.	ἐμέο, ἐμέθεν	σέθεν	
Acc.	τοι, τείν	οῖ, ἔοι
N. A. Dual	τῶι, τῷ (Acc.)	σφῶι, σφῶ	ἔτι, ἔτι, μιν
G. D.	τῶιν	σφῶιν, σφῶν	σφῶιν
Nom. Plur.	δύμες	ῦμμες	σφέων, σφείαν, σφῶν
Gen.	ἡμέαν, ἡμέλαν	ῦμέαν, ὑμέίαν	σφί(ν), σφίσι(ν)
Dat.	δύμμι(ν), ἡμιν	ῦμμι(ν), ὑμιν	σφί(ν), σφίσι(ν)
Acc.	δύμμε, ἡμέας, ἡμας	ῦμμε, ὑμέας	σφέας, σφάς, σφε.

(2) Special forms of the Possessive Pronouns.

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>
First Person	ἄμδε and ἄμδε (ᾶ), ἦ, ὀν	
Second Person	τέδε, ἦ, ὀν	ῦμδε, ἦ, ὀν	τούτερος.
Third Person	ἔδε, ἦ, ὀν	σφδε, ἦ, ὀν	σφωτέρος.

(3) Special forms of the Pronoun τίς.

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
Gen.	τέο, τεῦ	τέων
Dat.	τέψ	τέοισι.

(4) Special forms of the Pronoun δοτίς.

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
Nom.	δτις, δττι	
Gen.	δτευ, δττεο, δττευ	δτέων
Dat.	δτεψ	δτέοισι
Acc.	δτινα, δττι	δτινας, δσσα.

(5) Special forms of Relative Pronouns.

Gen. δον, (al. δο), δῆς. Dat. plur. δῆσι, δῆς.

VERBS.

§ 16. Augment and Reduplication.

(1) The syllabic and temporal Augments may be omitted. After the syllabic augment λ , μ , ν , σ are often doubled; ρ may be doubled or not at will, as $\ddot{\epsilon}\beta\theta\epsilon\nu$, $\ddot{\epsilon}\rho\epsilon\kappa\alpha$.

(2) Reduplication of the Second Aor. Act. and Med. is common. Cp. ἐ-π-φραδον (*φράιω*), ἔπεφρον and πέφρον (*φένω*), πεπίθωμεν (*πείθω*), πεφθέσθη (*φείδομαι*), ἐρύκω makes a sort of reduplicated Aor. in ἐρύκακον and ἐνίπτω in ἡνίπτανος.

(3) Some of the reduplicated Aorists give also a reduplicated Future, as

(4) The forms *ἔμμορα* (*μείρομαι*) and *ἔσσωμα* (*σείνω*) follow the analogy of the reduplication of verbs beginning with *p*. But cp. *βέρυπτωμένα*, Od. 6. 59. In *δέγματι* (*δέχομαι*) the reduplication is lost, in *δείδεγματι*, *δείδια* (root *δι*) it is irregular.

§ 17. Terminations.

(1) The older forms of the termination of the verb (Sing.) *μι*, *σθα*, *σι* are common in Homer; cp. ἐθέλωμι, ἴδωμι, ἐθέληση, βάληση, ἐθέλησθα, καλοίσθα.

(2) The termination of the third person Dual in historic tenses is *των* as well as *την*, in Pass. *σθον* as well as *σθην*, *διώκετον*, *Θαρρήσσεσθον*. In the plural *μεσθα* is frequently used for *μεθα*. Dual first person *μεσθον*.

(3) In the second person sing. Pass. and Med. σ is omitted from the termination $\sigma\alpha$, $\sigma\sigma$, as $\lambda\lambda\alpha\epsilon\alpha$, $\beta\omega\lambda\epsilon\alpha$, Conjunct. $\dot{\epsilon}\chi\gamma\alpha$. This mostly remains uncontracted. $\epsilon\alpha$, as in $\dot{\epsilon}\pi\lambda\epsilon\alpha$, often makes $\epsilon\nu$, viz. $\dot{\epsilon}\pi\lambda\nu\alpha$. In Perf. Med. for $\beta\dot{\epsilon}\beta\lambda\nu\alpha$ we find $\beta\dot{\epsilon}\beta\lambda\nu\alpha$.

(4) The third Plur. in *υται* and *υτο* mostly appear as *αται* and *ατο*, as *δεδαίσται*, *κέατο* (*ἔκειντο*), *ἀπολογάτο*.

(5) The termination of the Inf. is frequently *μενα*, or *μεν*. Pres. δικού-
έ-μεν(αί), Fut. κελευσ-έ-μεν(αί), Perf. τεθνάμεν(αί), Pass. Aor. Βλήμεν(αί),
μιχθήμεν(αί), Second Aor. Act. ἐλθέμεν(αί). Another termination is *έειν*,
as *πτίέειν*, *θανάειν*.

(6) The terminations *σκον* and *σκομην* express repetition of the action (*iterative form*). They are attached to Imperf. and Second Aor. of verbs in *ω* by the connecting vowel *ε*, or sometimes *α*, θέλγεσκον, ἀθέσκον ὥπτασκον, κρύπτασκον. In the First Aor. Act. the termin. follows the aoristic vowel *α*, ἐλάσσα-σκον, μιησά-σκετο. In *μι* verbs the terminations are attached directly to the stem, δό-σκον, στά-σκον, ἔσκον for ἔσ-σκον (*ειμί*). These forms are rarely augmented. Cp. φάνεσκε. Od. 11. 587, from ἐφάνην.

§ 18. Contracted Verbs.

(1) *Verbs in ēw* (for the most part uncontracted) change *ee* and *eei* into *ei*, sometimes *ee* into *η*, *eo* or *eov* to *ev*. In the uncontracted form the stem vowel *ē* is sometimes lengthened into *ei*, as *ēteleito* for *teleito*.

(2) Verbs in *āo* are for the most part contracted. In these verbs the long vowel produced by contraction has often a corresponding short (sometimes a long) vowel inserted before it, as δρῶ (δρῶ), δρά (δρᾶ), δράωσι (δρῶσι), μνάσθαι (μνᾶσθαι). Occasionally this short vowel appears after the long vowel of contraction, as ἡβώντες.

(3) Verbs in *ō* are generally contracted. In forms that remain uncontracted the *o* is often lengthened to *ō*, as ὑπνόστες. Such forms as δρόσις (δρόσις) and δηιόφεν (δηιοῖν) follow the rule of verbs in *āo*.

§ 19. Future and Aor. I. Act. and Med.

(1) (a) Pure verbs which do not lengthen the vowel of the stem in forming their tenses, often double the *σ* in Fut. and Aor. I. Act. and Med., as (*νεκέω*) νείκεσσα, (*αιδέομαι*) αἰδέσσομαι, (*γεάω*) ἐγέλασσα. This is sometimes the case with verbs in *ζω*, as (*ἀναχάζομαι*) ἀναχασσάμενος, *πράζομαι*) ἐφράσσατο. (b) Or the *σ* may be altogether dropped in the ut., as τελέει, μαχέονται, ἀντιόω, i. e. ἀντιάσω, ἀντιάω, ἀντιῶ, expanded by the principle explained in § 18. 2.

(2) The future of liquid verbs, i. e. that have for characteristic λ, μ, ν, ρ, commonly have the Fut. uncontracted as βαλέοντι, κατακτανέοντι, σημανέω. Some liquid verbs have a *σ* in Fut. and Aor. I., as εἴλσα, κύρσω, κέλσαι, and there is an anomalous form κένσαι (*κεντέω*).

(3) Conversely some verbs, not liquid, form an Aor. I. without *σ*, as χέω *χεω*, καλώ *ἐκηρα*, σείω *ἐσσενα*. Cp. εἴπα for εἴπον.

§ 20. Aor. II.

(1) The Aor. II. contains the root of the verb in its simplest form. The present tenses to which certain Aor. II. are referred are often of later formation, e.g. ἔστυγον is more primitive than στυγέω, ἔκτυπον than κτυπέω, μασον than μηκάμαι, ἔγηραν than γηράσκω, ἔχραον than χράω.

(2) Reduplicated Aor. II. Act. and Med., see § 18. 2.

(3) Aor. II. with *σ* on analogy of ἔπεσσον. We find such forms as οὐσ (Οὖσ), ἔθήσετο (Βαίνω), ἔδύσετο, δυσδύμενος (δύνω), δρσο (δρυνμι), λέξο (Λέρω), δέξετε (ἄγω), οὔσε (οὖω = φέρω), δέξμεν, ἔρξμεν.

(4) Syncopated Aor. II. An Aor. is common, formed, on analogy of Ior. of verbs in μ, without connecting vowel, as (Act.) ἔκταν (κτείνω), ὑμβλήγτην (βάλλω), οὐτα (οὐτάω) In the Med. these forms are generally without augment, and are distinguishable from Plpf. Pass. only by want of reduplication, e.g. ἔδέγμην, δέγμενος (δέχομαι), φθίμην (Opt. from φθίνω), ὑπτο (λίω), ἔχντο, χύμενος (χέω), σύτο (σείω), ὄρτο (δρυνμι).

§ 21. Perfect and Pluperfect.

(1) The First Perf. is only found with verbs having a vowel stem. The Second Perf. is ~~the~~ commonest, and is formed without aspiration, as κέκοπα. Even in vowel verbs the Perf. is often without a κ, as βεβαρηώ, πεφύσαι, ιηρά, δεδιότες, etc.

(2) The Pluperfect is found with the uncontracted terminations $\epsilon\epsilon(\nu)=\epsilon i(\nu)$; sometimes $\epsilon\epsilon$ becomes η , as in $\eta\delta\eta$.

§ 22. Aor. I. and II. Passive.

(1) The 3rd pers. plur. Indic. often ends in $\epsilon\nu$ instead of $\eta\sigma\alpha\nu$, as $\xi\mu\tau\rho\alpha\phi\nu$, $\xi\kappa\tau\alpha\theta\epsilon\nu$, and the Infin. in $\eta\mu\epsilon\nu$ and $\eta\mu\nu$ instead of $\eta\nu$.

(2) In the Conjunctive the uncontracted form in $\epsilon\omega$ is generally and ϵ is often lengthened to ϵi or η , while the connecting vowel in Du Plural is shortened; e. g. $\delta\alpha\epsilon\iota\omega$ ($\xi\delta\dot{\alpha}\eta\nu$), $\sigma\alpha\pi\eta\gamma$ ($\sigma\dot{\eta}\pi\omega$), $\mu\gamma\eta\eta\sigma$, (al. $\mu\mu\gamma\epsilon\omega\sigma$, $\delta\alpha\mu\epsilon\epsilon\epsilon\tau\epsilon$).

§ 23. Verbs in μ .

(1) The principal peculiarities of the verbs $\iota\sigma\tau\eta\mu$, $\tau\iota\theta\eta\mu$, $\iota\eta\mu$, $\iota\eta\mu\eta$ are given as follows.

	$\iota\sigma\tau\eta\mu$	$\tau\iota\theta\eta\mu$	$\iota\eta\mu$	$\iota\eta\mu\eta$
Indic. Pres.				
2nd Sing.	$\tau\iota\theta\eta\sigma\theta\alpha$	$\iota\epsilon\iota s$	{ $\delta\mu$
3rd Sing.	$\tau\iota\theta\epsilon\iota$	$\iota\epsilon\iota$	$\delta\mu$
3rd Plur.	$\tau\iota\theta\epsilon\iota\sigma\iota$	$\iota\epsilon\iota\sigma\iota$	$\delta\mu$
Indic. 1st Aor.	$\iota\eta\kappa\alpha$	$\delta\mu$
" Imperf.	$\iota\epsilon\iota\sigma$	$\delta\mu$
Imperat.	$\iota\sigma\tau\alpha$	$\delta\mu$
Infin. Pres.	$\iota\sigma\tau\alpha\mu\epsilon\nu$	$\tau\iota\theta\eta\mu\epsilon\nu$	$\iota\epsilon\mu\epsilon\nu[\alpha]$	{ $\delta\mu$
" 2nd Aor.	$\sigma\tau\mu\epsilon\nu$	$\theta\epsilon\mu\epsilon\nu[\alpha]$	$\xi\mu\epsilon\nu$	$\delta\mu$
" Perf.	$\xi\sigma\tau\alpha\mu\epsilon\nu[\alpha]$			
Conjunctive				
2 Aor.				
1st Sing.	$\sigma\tau\epsilon\omega$ ($\sigma\tau\epsilon\iota\omega$)	$\theta\epsilon\omega$ ($\theta\epsilon\iota\omega$)	$\mu\epsilon\theta-\epsilon\iota\omega$	
2nd Sing.	$\sigma\tau\eta\eta\sigma$	$\theta\eta\eta$ ($\theta\epsilon\eta\eta$)		
3rd Sing.	$\sigma\tau\eta\eta$	$\theta\eta\eta$ ($\theta\epsilon\eta\eta$)	$\eta\sigma\iota$, $\dot{\alpha}\mu-\eta\eta$	$\delta\omega\mu$
1st Plur.	$\sigma\tau\epsilon\omega\mu\nu$ ($\sigma\tau\epsilon\iota\omega\mu\nu$)	$\theta\epsilon\omega\mu\nu$ ($\theta\epsilon\iota\omega\mu\nu$)	$\delta\mu$
2nd Plur.	$\theta\epsilon\iota\epsilon\epsilon\tau\epsilon$	
3rd Plur.	$\pi\epsilon\iota-\sigma\tau\eta\omega\sigma$	
Dual	$\pi\alpha\pi-\sigma\tau\eta\epsilon\tau\sigma$	

(2) In the Third Plural of Past tenses $\epsilon\nu$ is a common termination $\epsilon\sigma\alpha\nu$, as $\tau\iota\theta\epsilon\nu$, $\iota\epsilon\nu$: also $\xi\sigma\tau\alpha\nu$ and $\sigma\tau\dot{\alpha}\nu=\xi\sigma\tau\sigma\alpha\nu$, $\xi\phi\alpha\nu=\xi\phi\sigma\alpha\nu$, $\xi\phi\eta\sigma\alpha\nu$, $\xi\beta\alpha\nu$ and $\beta\dot{\alpha}\nu=\xi\beta\eta\sigma\alpha\nu$. Notice also the forms $\xi\sigma\tau\alpha\dot{\alpha}\nu$, $\xi\sigma\tau\alpha\nu$ for $\tau\iota\theta\mu\epsilon\nu$, see § 3. 2.

(3) $\mu\epsilon\mu$ (ibo) has the following peculiar forms.

	Pres. Indic.	Conjunct.	Opt.	Inf.
Second Sing.	$\iota\sigma\theta\alpha$	$\xi\sigma\theta\alpha$..	$\iota\mu\epsilon\nu[\alpha]$
Third Sing.	$\iota\eta\sigma\iota$	$\iota\epsilon\iota$	
First Plur.	$\iota\mu\epsilon\nu$		

Imperf. First Sing.	<i>ἥντια, ἥντον</i>	Tbird Sing.	<i>ἥντε(ν), ἕτε(ν)</i>
Dual	<i>ἴτην</i>		
First Plur.	<i>ἥντεμεν, ἥντεν</i>	Tbird Plur.	<i>ἥντεσαν, ἕτεσαν, ἥντον</i>
Fut. εἰσομαι		Aor. I.	<i>εἰσάμην, ἔισαμην.</i>

(4) Εἰμὶ (*sum*) has the following.

First Sing.	Pres. Indic.	Conjunct.	Opt.	Imp.
	ἕω, μετ-είω
Second Sing.	ἕσσον, εἰς	ἕργος	ἕσσος	ἕσσο
Tbird Sing.	ἕγσι, ἥσι, ἔη	ἕσσι	
First Plur.	εἰμὲν			
Second Plur.	εἰτε	
Tbird Plur.	ἕσσοι	ἕωσι		

Inf. ἔμμεν[αι] and ἔμεν[αι].

Particip. ἔτον, ἔτυσα, ἔδν, Gen. ἔόντος.

Imperf. First Sing. *ἥντια, ἥτια, ἥντον*, Second *ἥντσθα*, Third *ἥντεν, ἕτην, ἥην*, Third ar. *ἥνταν*.

Iterative tense *ἕσκον*, Fut. *ἕσσομαι*, Third Sing. *ἕσσεῖται*.

(5) Under φῆμι we find φῆη (Third Sing. Conjunct.), φᾶς (Particip.), φάο np. 2 Sing.)

(6) Under κεῖμαι we have κέαται, καλαται, and κέονται, = κεῖνται : κέατο, λέντο = λέκειντο ; κέηται = κέηται. Iterative tense κεσκόμην, Fut. κέω, κέω, f. κείμεν, Particip. κέων.

(7) Under ἥμαι, ἥται, εἴται for ἥνται : ἔατο, εἴτατο for ἥντο.

(8) Under οἴδα. Pres. Indic. Second Sing. οἴδας, First Plur. ίδμεν.

Conjunct. First Sing. εἴδέω, First Plur. εἴδομεν, Second εἴδετε, Particip. ιδα, Inf. ίδμεναι, ίδμεν.

Imperf. Second Sing. *ἥειδης*, Third *ἥδεε, ἥειδη*, Third Plur. *ἥσαν*, Fut. *ἥσω*.

THE METRE OF HOMER.

THE Homeric verse is, technically, the catalectic dactylic Hexameter, consisting of six dactyls, of which the last is incomplete by a syllable (*καταλήγει*, i. e. *καταλήγει*, 'stops short').

Od. 1. ἀνδρά μοί | ἔννεπε | Μοῦσα πόλ | ὑπρόπον | δε μᾶλα | πολλά | *

The last syllable of the line may be long or short.

A verse which thus consists entirely of dactyls is called *στίχος δλοδάκτυλος*, and is of frequent occurrence.

A spondee may be substituted for the dactyl in every foot, as Od. 15. 33
 σίτου | καὶ κρέ | ἀν τὸ δ' | οἴνον | βεβρί | θασί, but this form of verse
 extremely rare.

The *στίχος δλοδάκτυλος* is the most frequent form; the next common is a verse where the 1st or 2nd, or both feet are spondees, e. g. Od. 1. 1. Od. 1. 2, Od. 1. 3. The spondee is less common in the 3rd, and still less in the 5th; where a spondee occurs in the 5th, the verse generally ends with a quadrisyllable. Cf. Od. 1. 29, 35, 36.

Caesura (τομή).

I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

The scheme of the hexameter is here given with two modes of division (1) into six feet, marked by the lower line of figures, and (2) into half-feet marked by the upper line.

The commonest Caesurae are

(1) After the first *long* syllable of 3rd foot (*τομὴ πενθημ-μερῆς*, i. e. 5th half-foot). This is called *strong caesura*. e. g.

πλάγχθη ἐπεὶ Τροί | ης λεπ | δν πτολίεθρον ἔπερσε. Od. 1. 2.

(2) After the first *short* syllable of 3rd foot (*τομὴ κατὰ τρίτον τροχαῖς* *weak caesura*). e. g.

ἀντῶν γὰρ σφετέρ | ησιν δ | τασθαλίγσιν δλοντο. Od. 1. 7.

(3) After the first *long* syllable of 4th foot (*τομὴ ἐφθημ-μερῆς*, i. e. 7th half-foot). e. g.

εἰμ' Οδυσσεὺς Λαερτιά | δης δς | πᾶσι δόλαισιν. Od. 9. 19.

(4) After the first *short* syllable of 4th foot (*κατὰ τέταρτον τροχαῖον*). e. g.

Πληγάδας τ' ἐσορῶντα καὶ | ὁψὲ δύ | οντα Βοῶτην. Od. 5. 272.

at end of 4th foot (*βουκολική*, because frequent in Theocr. and poets too!); e. g.

χι Κύδωνες ἔναιον Ιαρδάνου | ἀμφὶ βέεθρα.

is frequently a pause in the sense after the 4th foot, when the asura occurs, as

πετάσ δ' Ἰθάκην εὐδείελον | ἐν δ' ὅρος αὐτῆς. Od. 9. 21, (cf. Od. I. 60, &c.)

Hiatus (see Homeric Forms, § 5).

is frequent in the Homeric verse; e. g.

ἐκ τοῦδ' οὔτ' Ὁδυσῆς | ἐγώ. Od. I. 212.

ἐσθῆτά τέ | ἑσφερον εἶσω. Od. 7. 6.

a final short vowel suffers no elision when followed by a word that th a vowel, it may be the case that originally the word began with nma (Homeric Forms, § 2), so that the hiatus is only apparent; δε *Foi*—ἐπὶ *Fῆρα*—μέγα *Fέργον*—πλον *Fόλκον*—αἴθοντα *Fόίνον*.

Long Vowels used short.

occurs when a word ending with a long vowel or diphthong is fol- a word with an initial vowel; e. g.

ἐν μεγάρουσι Ὄλυμπον | ἀθρόοι | ησαν. Od. I. 27.

τίσις ἔσσεται | Ἀτρείδαο. Od. I. 40.

Θέλγετι δκας Ἰθάκης ἐπιλήσσεται. Od. I. 57.

hortening is occasionally found in the middle of a word, as

| Od. II. 270. *οἶος* | ω | Od. 7. 312. *ἡραος* | -ω | Od. 6. 103.

Lengthening of short Syllables in Arsis.

*μιαμίδης—ἀμφηρεφέα—φλόγεα—φίλε—ἀπονέεσθαι—ἀποπέσγοσι—
—ἀγοράσθε—κατάλοφάδια—συβόσια.*

t final vowel is often lengthened before a succeeding consonant: τε δΓείδω and δΓέος, δΓηρὸν and δΓῆν: before a liquid, as πολλὰ
η—πυκνᾶ φυγαλέην—περὶ δὲ μέγα βάλλετο φάρος—τοῖσι δ' ἀπὸ[↙]
The word νέφος lengthens a preceding vowel because its original
δνέφος. Cf. ἐπεὶ—ἐπίτονος, Od. 12. 423.

lly speaking the Homeric verse uses great freedom in altering the
of words to suit the needs of the metre.

rtial Epigr. 12. 9, 13—

Dicant Eārinōn tamen poetae,
Sed Graeci, quibus est nihil negatum,
Et quos Ἀρες Ἀρες decet sonare.

HOMERIC SYNTAX.

It would be impossible to attempt here anything like a complete sketch of Homeric Syntax, or to point out the contrast that it offers to the constructions used by Attic writers, but a few hints may be given, that will be more fully worked out by the student for himself.

THE USE OF THE ARTICLE.

To enable us to define accurately the use of the Article peculiar to Greek of the Homeric poems, all doubts ought to be cleared up as to date of the composition of the poems, the number and the age of interpolations, and the relation of the existing text to the original language. In the midst of so many uncertainties it is impossible to establish definite rules. We shall find the Article sometimes used with the force of a demonstrative or relative pronoun, sometimes approaching more nearly the ordinary use.

a. Pronominal use, as a weak Demonstrative.

Od. 2. 160 δοσφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο.

In this sense it may be the repetition of something mentioned before,

Od. 3. 11 νηδες ξίσης ιστία . . τὴν δ' ἄρμσαν,
or may introduce a contrast,

Il. 4. 9 ἀλλ' η τοι ταῦτα νόσφι καθήμεναι εἰσοράσαι
τέρπεσθον τῷ δ' αὐτε, κ.τ.λ.

In this sense the Article frequently begins a new clause, generally with addition of a conjunction; e. g. δομέν—δοδε—δογάρ—αύταρ δ.

The combination δογε mostly serves to resume the main subject of sentence, as

Od. 2. 131 πατήρ δοξείς ἔμδε ἀλλοθι γαῖης,
ζώει δογε η τέθνηκε;

The Article may also sum up or repeat a foregoing relative clause,

Od. 11. 147 δον τινα μέν κεν έχει νεκύων κατατεθνηστον
αίματος δόσσον ίμεν, δοδε τοι ηημερτές ένίψει,
or may prepare for a subsequent relative clause, as

Od. 2. 119 τάνον αὶ πάρος ήσαν.

b. Attributive use.

The commonest form of this is when the Article stands at the beginning of the clause, and the subject is expressed later by a sort of apposition; e.

η μέν δοδος εποῦσ' ἀπέβη—γλαυκῶπις Ἀθήνη.

When the Article draws nearer to the subject to which it belongs, we naturally approach the regular Attic use. In the Homeric poems when the Article is used in direct combination with a noun it will be found for the most part that this noun either serves to point a contrast or to add a definition: thus we find *οἱ ἀλλοι—τὰ πρῶτα—τοῦ ἐτέροιο—τὰ χθιζόν—τὰ τέτε*, where one class of things is marked off from another.

In the frequent combinations *δὲ οἵος—δὲ ἄναξ—δὲ ἡρώς*, the noun substantive must be regarded as a regular title.

γ. The Relative use.

This arises from the common custom in an early stage of literary composition of putting together two or more demonstrative clauses without a connecting link (asyndeton). e. g.

Il. I. 330 ἀλλ᾽ ὁ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
τῷ οἱ ἔσται κήρυκε.

The *τῷ* here is merely the demonstrative, and the sentence has no syntactical connection with the preceding clause. ‘They were his heralds.’ Attic Greek would write *οἱ*, and English idiom render ‘who were his heralds,’ but the simpler Homeric syntax leaves the two clauses distinct. Cp.

Od. 9. 334 οἱ δὲ ἔλαχον || τοὺς ἄν τε καὶ ἥθελον.

Il. 7. 452 τοῦ δὲ ἐπιλήσσονται || τὸ ἔγω καὶ Φοῖβος .. πολίσσαμεν.

From this usage the transition to the real relatival force is natural. Cp.

Il. I. 125 ἀλλὰ τὰ μὲν πολιῶν ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
i. e. quae vero ex urbibus diripiimus, ea sunt divisa.

Od. 4. 349 ἀλλὰ τὰ μὲν σοι ἔειπε γέρων ..
τῶν οὐδέν τοι ἔγω κρύψω ἔπος.

These last instances will serve to introduce a new feature of Homeric Syntax, viz.

COORDINATION OF SENTENCES.

If we examine a paragraph in some Attic writer, we shall find that the sentences are elaborately connected with and subordinated to one another by means of relative pronouns, relative conjunctions, participles, etc. In Homeric syntax the mere juxtaposition of two sentences is often the only link of connection between them. This is called Coordination or Παράταξις. Cp.

Od. I. 433 εὐῆγε δὲ οὐ ποτὲ ἔμικτο, χόλον δὲ ἀλέεινε γυναικός.

Here we might expect *χόλον γαρ οι χ. ἀλεείνων.*

Od. 2. 10 βῆ δὲ ἵμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμη δὲ ἔχε χάλκεον ἔγχος
=παλάμη ἔχων.

Ib. 18 Ἀντιφος αἰχμῆτης· τὸν δὲ ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
=δν ἄγρ. ἔκ Κ.

See also Od. 2. 20, 86, 313; 3. 252, 391; 4. 374, 729; 6. 234; 7. 30, 171, 263; 9. 8, 374; 11. 520. Cp. also

Il. 6. 147 φύλλα τὰ μὲν τ' ἀνεμος χάμαδις χέει, ἀλλα δὲ θ' ἡ
τηλεθόωσα φύει, ἔπειτα δ' ἐπιγίγνεται δρη.
= ἐπιγιγνομένης ἄρης οἱ δρότας ἐπιγένηται.

Analogous to this is the tendency noticeable in Homeric syntax to dr from a construction with the Relative to the simpler one with the Demo strative; e. g.

Od. 2. 225 Μένταρ, δε β' Ὀδυσῆος ἀμύμανος θεος ἐταῖρος,
καὶ οἱ λὸν . . ἐπέτρεπεν.

„ 9. 19 εἷμ' Ὁδυσεὺς Λαερτιάδης δε πᾶσι δάλοισιν
ἀνθρώποισι μέλω . . καὶ μεν κλέος οὐρανὸν ἔιτε.

Il. 1. 79 δε μέγα πάντων

Ἄργειον κρατέει, καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοι.

This disconnected style of syntax is peculiarly favourable to the freq use in Homer of

EPHEXESIS*.

This ‘ appended explanation ’ is thus described by Schol. on Il. 22. ἐστὶ δὲ συνθήτες Ὄμηρφ τὸ διειλόμενον ἀπλῶς ἐρμηνεύεσθαι ἐν δυοῖς κοπαῖς ἐκφέρειν.

The simplest form of this is where one substantive explains or ad closer definition to the preceding,

Od. 2. 420 οὐρον . . Ζέφυρον,

„ 6. 122 κουράων ἀντὴ . . νυμφάων,

or when the constituent parts of a whole are expressed,

Od. 7. 114 δένδρεα . . δγχναι . . δοιαὶ . . μηλέαι,

„ 10. 5 παιδες . . ἐξ θυγατέρες . . ἐξ νιέες,

„ 12. 330 ἄγρην . . λχθῦς . . δρνιθας.

By a similar epexegesis we may explain the idiomatic use of ἀλλος.

Od. 1. 132 ἀλλον . . sc. μηστήρων,

„ 5. 105 ἀλλον . . sc. τῶν ἀνδρῶν,

„ 10. 485 ἀλλον . . sc. ἐτάρων.

There is also a frequent epexegesis of pronouns,

Od. 1. 194 μν . . σὸν πατέρα,

„ 2. 307 ταῦτα . . νῆα, ἐρέτας.

Such an epexegesis may be corrective, where, in Attic Greek, we shoul μὲν οὖν used,

Od. 3. 208 οὗ μοι . . πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμῷ,

where the latter clause is a more accurate statement than the former, we prefer here to explain μοι as an ethical dative. Occasionally, the egetic reference is grammatically irregular, as

Od. 1. 50 νῆσῳ . . νῆσος δενδρήεσσα.

We find an epexegetical use of the infinitive,

Od. 4. 197 τοῦτο νῦν καὶ γέρας οἰον . . κείρασθαι κόμην.

* See note on Od. 1. 1.

This infin. generally refers to a noun in the nom. or acc., but cp.

Od. 10. 431 τί κακῶν ἴμερετε τούτων

Κίρηση ἐσ μέγαρον καταβήμεναι;

where the reference is to a noun in the genit. This restriction is not found when the combination of the definite article with the infin. has come thoroughly into use.

A participial sentence may serve as an epexegesis,

Il. I. 473 ίλάσκοντο . . δεῖδοντες, μέλποντες,

Od. II. 582 δλγε' ἔχοντα . . ἔστατ' ἐν λίμνῃ.

An adverb may be explained by an epexegesis,

Od. 4. 348 παρὲξ . . . παρακλιδὸν,

" 8. 279 παθίπερθε . . μελαθρόφιν,

" 4. 312 δεῦρο . . . ἐς Δακεδαίμονα,

and *αὐτοῦ* is constantly explained by some such addition, Od. 2. 317; 3. 397; 9. 194; II. 187.

Sometimes one whole sentence is made to explain another, as

Od. 8. 402 ἐγὼ τὸν φείνον δρέσσομαι . .

δώσω οἱ τόδι ἄρο.

Cp. Od. I. 241; II. 314.

Sometimes again a single word may be explained by a periphrasis, following,

Od. I. 1 πολύτροπον . . δε μάλα πολλὰ πλάγχθη.

Cp. Od. I. 300; 2. 65; 3. 382; 9. 271.

The so-called σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος is a form of epexegesis, the *μέρη* being added to make a closer definition of the *ὅλον*: e. g.

Τρῶας τρόμος ἔλλαβε γυῖα, κ.τ.λ.

MOODS.

Among the peculiarities of the use of Moods in Homer, the student will note with respect to the Conjunctive, that (1) it often stands absolutely, analogous in meaning to the future Indicative:

Il. I. 262 θῶμαι, 7. 87 εἴπησι, 24. 551 πάθησθα,

Od. 2. 333 διώληται, 5. 299 γένηται.

Similar to this is the use of the Conjunctive to introduce the possible and likely, though not actual, circumstances of a simile, Od. 4. 337; 5. 328, 368.

(2) The Imperatival use of the Conjunctive in Homer in 1st pers. sing. and plur. is always accompanied by δλλ' ἄγε . . ἄγετε . . δεῦτε, Od. 9. 37; 10. 44. Here should be noticed a usage which couples such a Conjunctive mood with a foregoing Imperative.

Il. 6. 340 δλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, δρῆια τεύχεα δύω,

Od. 3. 18 δλλ' ἄγε νῦν ιθὺς κιε . . εἴδομεν (Conj.).

This is really the earliest or paratactic stage of syntax which afterwards develops into the subordinated use with ὡς, ὅφρα, δῶσαι. Cp. also Il. 22. 417. 50; 23. 78.

The Optative mood represents an action merely as a conception of the mind; for this reason, where we find it contrasted with the Conjunctive, it generally expresses a more distant contingency, while the Conjunctive is more analogous in usage to the Indicative future. The Optative may stand absolutely to express a possible result, as

Il. 23. 151 Πατρόκλῳ ἥρωι κόμην δπάσαιμ φέρεσθαι,

Od. 3. 231 βεῖα θεός γ' ἐθέλων, καὶ τηλόθεν ἀνδρα σανσαι,
or in a negative sentence,

Od. 22. 462 μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ δπὸ θυμὸν ἐλοίμην
τάσσων.

When such a possible realization is qualified by an additional clause, it is easy to see the transition to the use of the Optative as a conditional mood,

Il. 10. 246 τούτου γ' ἐσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
ἄμφω νοστήσαιμεν'

Od. 1. 265 τοῖος ἔων μνηστῆροιν δμλήσειν Ὀδυσσεύς
πάντες κ' ὀκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε

THE USE OF *ἀν* AND *κεν*.

While the Attic poets employ only *ἀν* as the conditional particle, with indic., optat., infin., and particip., and with conjunct. only in combination with a relative pronoun or adverb, Homeric Greek uses both *ἀν* and *κε(v)* with much fewer restrictions. The use of *ἀν* is more common in negative sentences than in affirmative in the proportion of 2 : 1. *Κε(v)* is not unfrequently repeated in each element of a disjunctive sentence, as

Il. 20. 311 ή κέν μιν ἐρύσσεις ή κεν ἔάσεις,

„ 22. 253 ἐλοιμί κεν ή κεν ἀλοίην,

while *ἀν* is never so used. Similarly we find the double *κε(v)* in Homer, as Od. 4. 733, and *ἀν κε* together, as Od. 5. 361; 6. 259; 9. 334, but never the double *ἀν*.

In Homeric Greek both *ἀν* and *κε(v)* may be used with an independent conjunctive; *ἀν* is only so used occasionally, and then almost without exception in negative sentences, as

Il. 3. 54 οὐκ ἀν τοι χραίσμη κίθαρις.

The only exceptions to this negative use being Il. 1. 205; 22. 505: *κε(v)* with the conjunctive is not uncommon, but is always found in affirmative sentences. Cp. Od. 1. 396; 10. 507; 17. 418: *κε(v)* is also freely used with indicative future; cp. Il. 1. 139, 523; 3. 138; 4. 176; 8. 404; 9. 61, Od. 3. 80; 4. 80; 12. 346; 14. 99; 16. 297: but *ἀν* with the indicative future is only found three times, Il. 22. 49, 66, Od. 6. 221; for in Il. 9. 167 the *ἀν* belongs to the relative.

NOTES.

BOOK I.

N.B. The sections and numbers in thick type refer to the 'Homeric forms,' pp. 215 foll.

line 1. ἔνεινε, 'tell of.' Buttmann (Lexil. 123 foll.) takes ἔνεινε as a lengthened form of 'ΕΙΝΩ, through a step ἔμπω. It seems rather to be compounded of ἐν and ἔινε, i.e. Φέινε, and the second ν represents the original digamma, § 2.

τολύτρον = the man 'of many wanderings;' the word explained by the next clause δο .. πλάγχθη. So inf. v. 300 πατροφονῆα, δο οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα. Cp. also Od. 2. 65, 66; 3. 383 and 9. 271. This '*appended explanation*' is called in Gk. ἐπεξήγησις. Others render the word, 'clever,' 'of many devices or shifts,' cp. Od. 9. 19, 20.

1. 2. πλάγχθη = ἐπλάγχθη. The syllabic and temporal augments are dropped or retained at will in Homer; as πλάγχθη .. ἐπερσεν. Cp. § 18. 1.

1. 3. νόον = *mores*, as Horace translates it, Ep. 1. 2, 20; A. P. 141.

1. 4. δ γε, generally used to make an emphatic reference back to the original nominative. Cp. Od. 2. 327; 4. 821. See on p. 226, a.

1. 5. δν from δς, δ, δν = *suis*. ἀρνύμ., 'trying to win.'

1. 6. οὐδεὶς δς, 'not even thus' = notwithstanding all his efforts; explained by οἴμενός περ. For the ββ in ἐβρύσατο, see § 18. 1.

1. 7. αὐτῶν σφέτερ = *suis ipsorum*.

1. 8. Join κατ-ήσθιον. This separation of the preposition from a compound verb is called *Tmesis* (*τμήσις*, τέμνω = 'cutting').

1. 10. 'Of these things (from some point of them at least), tell us too.' τὸν (=the whole story of the wanderings) is the genit. after εἰπὲ, as εἰπὲ πατρὸς, Od. 11. 174. ἀμόθεν γε [ἀμὸς Doric for τις, cp. οὐδ-αμοῦ and ἀμωγέτως] adds a qualification: the poet only asks to know some portion of the story. Cp. ἔνθεν ἔλαν, Od. 8. 500, 'taking it up at that point.' κατ ἡμῖν = 'even as thou hast told others,' or, perhaps, 'even as thou thyself knowest it.' The ἔνθα of v. 11 is, then, the point at which the Muse consents to begin; viz. the eighth year (Od. 7. 261) of the captivity of Odysseus in Calypso's isle, and the tenth after the sack of Troy.

1. 11. αἴπων, properly 'steep.' Death is regarded as a plunge down a precipice. Cp. Soph. O. T. 877 ἀπότομον ἀρουσεν εἰς ἀνάγκαν. Trans. generally 'violent.' Cp. the use of *praecepit* in Latin.

1. 13. κεχρημένον. The perf. pass. of *χράομαι* has in Epic the sense of 'yearning after.' Cp. εὐνῆς κεχρημένος, Il. 19. 262.

1. 16. ἐναυτὸς is a year regarded as a series of seasons; ἔτος, as a date. 'But when the year came as the seasons revolved (*περιπ[ε]λομένων*, in which the Gods destined for him,' etc.

1. 18. οὐδὲ ἐνθα, 'not even then (antith. to ὅτε δὴ) was he escaped from his trials and [safe] among his friends.' i. e. The time for his return was come, but there were still many ordeals to undergo, before he found himself safe in Ithaca. *πεφυγ.* with genit. implies escape from troubles in which one has been actually involved: with the accus. (cp. Od. 9. 455) it implies that one is spared them altogether. Others render less well, 'Not even there (sc. in Ithaca) was he safe from troubles even when among his friends,' alluding to the struggle with the suitors still in store.

1. 21. πάρος, used, like πρὶν, with infin.

1. 24. δυσομένου Τπερίονος, here a local genit., as 'Αργεος, 'at Argos,' Od. 3. 251. For δεδαίαται, cp. § 17. 4; δυσομένου, § 20. 3. For ἀντιόνων, cp. §§ 18. 2; 19. 1.

1. 28. τοῖσι, 'for them.'

1. 29. ἀμύμονος, i. e. in point of birth or beauty, not of virtue.

1. 32. αἰτιώνται, § 18. 2; ὑμέων, § 15. 1.

1. 33. οἱ δὲ, 'whereas they, even of their own selves, by their infatuation, have sorrow beyond the claims of fate.' Every man had a certain amount of suffering which he could not forego, but this minimum could be indefinitely increased by recklessness and folly; σφῆσι, § 15. 2.

1. 36. νοστήσαντα, 'slew Agamemnon on his return [from Troy], though well aware of an awful doom, since we told him beforehand.'

1. 38. ἄργειφόντην. This epithet represents Hermes as the slayer of Argus the watchful guardian of Io. The word originally had some connection with the 'brightness of day,' ἀργεῖ-φαίνω (the change from φάντης to φόντης being an Aeolic variation), and the latter story seeks to explain an epithet whose meaning had become unintelligible.

1. 39. μνάσθαι for μνᾶσθαι, § 18. 2.

1. 40. τίσις Ατρείδαο = 'vengeance for Agamemnon.'

1. 41. ἴμειρεται for ἴμειρηται, conjunct., § 3. 4.

1. 44. γλαυκῶπις, 'with flashing eyes.' Cp. of Athene Il. 1. 200 δεῖ οἱ ὥστε φάνθει. Cp. γλήνη, γλαῦξ, λάω ('I see'). Others render 'grey-glistening'; cp. γλαυκὸς as epithet of the olive.

1. 46. καὶ λίγην, 'Aye verily! that man lies low in befitting destruction; so perish too any one else!'

1. 50. ὅτε τε. Notice the Epic *τε*, used not as a copulative, but appended to pronouns, adverbs, and particles, adding a slight tinge of indefiniteness, by pointing rather to general cases than to a special instance. It is retained in Attic in *οἵσος τε* = 'the sort of person to do so and so.'

51. **νῆσος**, **ἴστι** being omitted, as in Od. 4. 606. But a similar solution occurs Il. 6. 396 **θυγάτηρ** Ἡετίανος .. Ἡετίων δε ἔμεινεν, λ.; **ἐν** here is adverbial = 'therein.'
52. **δλοσφρων**. Atlas is called a being 'of baleful mind,' because of deep knowledge. With ignorant nations a very clever man has something 'uncanny' about him. A *wizard* is only 'one who knows.' (Germ. *W.*)
53. **αὐτὸς**, emphatic. **ἀμφὶς** **ἔχουσιν**, 'keep asunder;' so **ἀμφὶς** i. Il. 13. 706. The name **Ἄτλας** (**τρλῶν**) signifies the 'upholder.'
55. **δδυρόμενον**, to be taken predicatively with **κατερύκει**.
58. **καλ καπνὸν**, 'if it were but the smoke,' Θανάτειν, § 17. 5.
59. **οὐδέ τν τοι περ**, 'and *tbine* heart even recks not of it.' **οὐ νύ** § 6.
62. **ῳδύσαο**, only the first aor. and perf. pass. (cp. Od. 5. 423) used once. The word contains a pun upon the name of Odysseus.
63. **νεφεληγερέτα**, § 9. 3.
64. **σε..έρκος**. In Epic diction a personal accusative is often joined an epexegetic (see on v. 1) accusative of the part affected, **τὸν δὲ** **ἴδσσε κάλυψεν**. It is sometimes found in Attic, as **ποῦ μ' ὑπεξάγεις** Eur. Hec. 812.
65. **οἱ δδόντων** = 'the fence formed by the teeth,' like **πύργου βῦμα**, 'a ce in the shape of a tower.'
66. **δε περὶ μὲν**, i. e. **δε περὶ..ἴστι βροτῶν νόον**, 'who is beyond als in wit (so **περίσσοι γυναικῶν**, Od. 18. 248), and beyond all **τοι** (**περὶ = περισσῶς**) gave offerings.'
70. **Πολύφημον**, assimilated in case to **δν**. For **δου** cp. § 15. 5.
71. **Κυκλώπεοσι**, a local dat., 'among the C.' Cp. Πυλίοισι **μεγ'** i. Od. 15. 227.
75. **οὐ τι κατακτεῖνει**, parenthetical; as we should say, 'without slaying him.'
76. **ἡμεῖς οὖθε**, 'we here,' in opposition to the absent Poseidon. **τι**, § 17. 1.
78. Join **έριβαινέμεν** (§ 17. 5) **οἷος ἀντία πάντων**, 'to contend alone ist all,' viz. in despite of **ἄθ. θεῶν**.
82. **τοῦτο**, sc. **νοστῆσαι Όδ.**
83. **ὅδε δόμονδε**, 'to his home,' § 12. 2. (c.)
84. **διάκτορος**, 'guide,' from **διάγω**. Cp. Od. 11. 626. Buttmann takes the word to **διάκω = διώκω**, and renders 'the runner.'
85. **δτρύνομεν**, i. e. **δτρύνωμεν**, § 3. 4.
89. **θείω**, cp. §§ 3. 2 and 23. 1.
90. **καλέσαντα**, attracted into construction of accusat. with infin. **ωντας**, from **κομάω**, § 18. 2.
91. **ἀπειπέμεν**, § 17. 5, 'to tell out,' as inf. v. 373.
92. **δδινδ**, descriptive epithet, 'close-thronging.' **εἰλεπόδας** expressed

the circling movement of the foot, which is brought round at each step, instead of being lifted fairly and set down again. Buttmann would render ‘heavy tramping.’ But ‘roll’ is the primary notion of root ἐλ- or ἐλ-. ἔλικας has its meaning decided by κεράεσσιν ἔλικτάς, Hymn. Herm. 192.

I. 95. ἔχησι, cp. II. 17. 143 η̄ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει.

I. 97. ὑγρὴ, a femin. adject. used substantively, as ζεφυρίη, Od. 7. 119; ἴση, Od. 9. 42.

I. 100. δάμνησι, from form δάμνημ.

I. 101. τοῖστιν τε κοτέσσεται, i. e. κοτέσηται, §§ 3. 4 and 8. 2 = quibus cuncte irata fuerit. The lines 97-100 were rejected by the Alexandrian critics as an interpolation from II. 10. 135 and 5. 746 foll. Athene does not go to Ithaca in the character of a war-goddess.

I. 110. οἱ μὲν takes up κήρυκες, and of δ' αὐτέ refers to θεράποντες.

I. 112. πρότιθεν = πρό[ε]τίθεσαν, § 22. 1; ‘set them in the front of the seats,’ cp. Od. 10. 354. δατεῦντο, § 4. 1.

I. 114. τετίημαι - μένος and τετίηώς (II. 9. 30) are the only forms in use of a root TIE.

I. 116. μνηστήρων τῶν μέν. The demonstrative rarely follows the noun unless a relative clause succeeds, as Od. 2. 119; 10. 74. Here it strengthens the antithesis to τιμὴν δ' αὐτός. σκέδασιν θείη = σκεδάσαι.

I. 120. ἐφεστάμεν, § 23. 1.

I. 122. Join ἐπέα μιν προσηγύδα as αἴψα δ' ἀρ' Εἔμαιον ἐπεα ππερόεστα προσηγύδα, Od. 17. 543, the verb being used with a double accusative.

I. 124. πατσάμενος (πατέομαι), § 19. 1. With ὅπτεο στε χρῆ, cp. Od. 4. 463 = cuius rei tibi opus sit.

I. 125. η̄ δ' ἔσπετο II. A. In Epic diction a clause often begins, as here, with the article, and the noun follows later by a sort of apposition. ‘She, i. e. Pallas Athene.’ See p. 226.

I. 130. εἴσα, aor.; εἴσον, imperat. A defective verb from a present “Εἰ. Join ὑπο-πετάσσας, § 19. 1. That λῆτα is accus. sing. from a masc. nom. λῆς seems settled by the dat. λιτή, II. 18. 352; others take it as accus. plur. from an old nom. λῆ = λισσὸς, λεῖος, ‘smooth,’ i. e. not embroidered. In any case the epithets καλὸν δαιδ. will be referred back to θρόνος (cp. Od. 10. 314, 366), the words ὑπὸ .. πετάσσας being parenthetical. ‘And below (ὑπὸ, adverbial) was a stool for the feet.’ The κλισμός is a low easy chair with a back: the θρόνος had none.

I. 132. πάρ δὲ (§ 7), ‘and beside it,’ adverbial.

ἐκτοθεν ἀλλων μνηστήρων. This use is explained by taking μνηστ. as the epexegesis of ἀλλων, ‘apart from the others,’ sc. the suitors. So Soph. Aj. 516 ἀλλῃ μοῖρα = ‘something else,’ i. e. fate. Phil. 38 ἄλλα βάκη = ‘other things,’ viz. rags. Cp. Livy 4. 41. 8 *plaustra jumentaque alia*. See p. 228.

I. 134. ἀδήσειε, ‘should feel a loathing at,’ properly the loathing that

comes from satiety. *δδην*, = Lat. *sa-tur*, *sa-tis*. ὑπερφίαλος, from ὑπερ-
φία= 'over-grown,' i.e. over-weaning; for φυ changing to φι, cp.
φέρω with φέτω.

l. 136. Join προχόρ φέρουσα. ἐπέχενε, sc. over their hands, above
the basin. νήψασθαι, 'to wash withal.'

l. 138. παρά ἐτάνυσσε, 'drew to their side.'

l. 140. ἐπιθέντα, 'having laid on [the board] many cates, lavishing
from her stores.'

l. 141. κρεῶν, § 3. 2.

l. 143. Join αὐτοῖσιν οἰνοχοεύων.

l. 147. παρενήνεον, imperf. from unused form *νηνέω*, reduplicated from
νέω= 'to heap.'

l. 148. ἐπι-στέφ-εσθαι, Lat. *stip-are*= 'to fill brim-full of drink.' Cp.
Od. 2. 431. Virgil's *vina coronant*, means to wreath the bowl with
flowers. (Aen. 1. 724; 3. 525.)

l. 150. ἐξ .. ἔντο, from ἐξίσθαι, to dismiss from one's self.

l. 152. ἀναθήματα= 'appendages,' i.e. accompaniments. The notion
of 'ornaments' is later.

l. 155. ἀνεβάλλετο, 'struck up' the prelude.

l. 160. βεῖα, 'lightly.' νήποιον= 'without payment.'

l. 163. ἰδολατο, δρησατο, § 17. 4.

l. 164. With the double comparative, of two qualities contrasted in
the same object, (the latter comparative being assimilated to the former),
cp. Hdt. 3. 65 ἐποίησα ταχύτερα ἢ σοφύτερα. Lat. *libentius quam verius*,
Cic. pro Mil. 29.

l. 167. εἰ πέρ τις, 'even supposing any one should declare.' φῆσι,
the conjunct. of an imaginary case.

l. 170. τις πόθεν; two questions fused into one. At διποίης appears
an *indirect* question after καρδλεξον, the *direct* is resumed at πῶς.

l. 172. εὐχετόωντο, εὐχετάομαι, § 18. 2.

l. 173. πεζόν. Notice the naïveté of this remark in the mouth of an
islander.

l. 175. The general interrogative particle is η, but the rule of the
early grammarians was to write in a double question (where Attic would
have used πότερον .. η) η or ηε in the first clause, and, in the second, η
or ηε. (See La Roche, Hom. Textkrit., s. v.)

πατρώος, 'ancestral.'

l. 176. Ισαν, § 23. 3. So ίη χόρον, Od. 18. 194.

l. 177. δλλοι, i.e. strangers.

l. 182. οδε= 'as you see,' 'thus;' never in Homer= *bere*.

l. 183. πλέων, one syllable, § 4. 3.

l. 184. Τεμέση, in Cyprus, the great storehouse for copper (*cuprum*=
as Cyprum).

l. 185. ηδε= 'yonder;' he points as he speaks.

l. 185. ἐπ' ἀγροῦ refers to the 'cultivated land,' as opposed to the city. πόλης, § 11. 5.

l. 190. ἔρχεσθ[αι], § 6.

l. 192. παρτιθεῖ=παρατίθησι, §§ 7 and 23. 1. Join κατα-λάθησι. Trans. 'crawling along the slope (*γουνὸς* from *γύννυ*) of his vineyard-plot.'

l. 193. ἀλωῆ, properly 'a threshing-floor,' stands for any plot of smoothed land. In Il. 9. 579 *οἰνόπεδον* stands as substantive.

l. 195. βλάπτουσι κελ., 'bar him from his homeward voyage.' Cp. Od. 4. 380. βλαβῆ-αῖν seems connected with λαβ-εῖν.

l. 199. ἐρυκανώσαι, from ἐρυκανάω, § 18. 2.

l. 201. τελέεσθαι, fut., § 19. 1.

l. 204. ἔχησι, sc. αὐτὸν, δέσματα is the subject of the verb.

l. 207. τόσος = τήλικος, 'grown so big.'

l. 209. θάμα τοῖον, like our familiar 'ever so often.' This addition of *τοῖον* gives an emphasis which was probably marked by some expressive gesture. Cp. σιγῇ τοῖον, i. e. with finger on lip. Od. 4. 776; see also Od. 3. 321, and 11. 135.

l. 210. ἀναβήμεναι ἐs, 'embarked for ;' ἔβαν=ἔβησαν.

l. 213. πεπνυμένος. Irregular perf. part. from πνέω. Lit. 'having the breath of life' (Od. 10. 495), and thence='intelligent.' Cp. the Lat. *anima* and *animus*.

l. 216. γόνον=γονῆν, 'parentage.'

l. 217. τευ=τινος, § 15. 3.

l. 218. ἔτετμε, i. e. ἔτετ[ε]με, redupl. second aor. (§ 18. 2) from unused pres. τέμω.

l. 220. τοῦ μέ φασι ἐκγενέσθαι=nunc vero, qui infelicissimus est hominum, ejus me filium dicunt esse.

l. 222. νώνυμον ὄπισσω, 'inglorious for the time to come.' We speak of 'looking forward' to the future. To Homer it appeared as the unseen things coming up behind us. Cp. ἔμπροσθεν in the sense of 'the past.' Plat. Phaedr. 277 D.

l. 223. τοῖον ἐγείνατο, (§ 19. 3). Cp. Virg. Aen. 1. 609 *Qui te talem genuere parentes.*

l. 225. ἐπ[έ]λετο, (*πέλομαι*,) the aorist, where our idiom uses the present. Cp. *Tempus erat*, Hor. Od. 1. 37. 4. τίπτε [i. e. (κατὰ) τὶ ποτε;] δι σε χρεῶ; literally, *quoniam de re opus te babet?* With χρεῶ supply γίγνεται as Od. 4. 634, or ἵκει, as Od. 2. 28. The sense is, 'What do you want with this sort of thing?'

l. 226. εἴλαπιν | η̄ ἡ̄ γᾶ̄ | μο̄, § 4. 4. τάδε, 'this that I see.'

l. 227. ὡς τέ μοι, 'since with insolent behaviour these men seem to me to be arrogantly feasting.' Cp. Od. 3. 246. Others render, 'How insolently!'

l. 229. ὃς τις, 'who might chance to come among them with his senses about him.'

I. 232. μέλλεν, 'was like to be,' or, as we say, 'to have been.' Cp μέλλει δεσμέμεν, Od. 4. 94, 181. The Schol. interprets it by ἀφείλεν, debuit.

I. 234. ἐβόλοντο, for ἐβούλ., as δελλοπός, for δελλοπός, Il. 8. 409. μηδέποτε, § 18. 2.

I. 235. περὶ πάντων, *prae caeteris*, i. e. He has been lost to our sight, under sadder circumstances than any other man; not merely removed by death.

I. 238. ἐν χερσὶ, 'in the arms.'

I. 239. τῷ, 'in that case,' taking up δάμη.

I. 241. δρυπαι, — 'the snatchers,' a personification of storm-winds. Cp. Od. 20. 66, 77, where the same thought is expressed by ἀνέλοντο θελλαι. The Harpies of Virg. Aen. 3. 210 are a later creation.

I. 242. οὐχετ[α]., § 6.

I. 246. Ithaca, Samè [Cephallenia], and Zacynthus (Il. 2. 631), formed the kingdom over which Odysseus ruled; but it did not include Dulichium (ibid. 625), which is supposed to have been one of the Echinades, perhaps afterwards joined to the mainland by the deposit of the Achelous.

I. 249. τελευτὴν ποιήσαι, sc. by choosing a husband.

I. 251. τάχα, in Homer always = 'quickly'; never = 'perhaps.'

Join καὶ ἐμ' αὐτόν.

I. 253. πολλὸν, § 18. 5.

I. 254. δὲ χεῖρας ἀφείη, qui manus inferat.

I. 255. εἰ γάρ. This combination = *utinam*; it is resumed by the simple optative in v. 265, but it also introduces a protasis, to which πάντες εἰ gives the apodosis (v. 266). The use of the Latin *si* is similar.

I. 259. Ἐφύρη. There are several places of this name. The choice here lies between the Thesprotian and Elean Ephyræ.

I. 261. δῆρα οἴ εἴη, 'that he might have it, to smear his arrows withal.' Cp. Od. 9. 248.

I. 264. φιλέσοκε, § 17. 6.

I. 267. ἐν γούνασι. This phrase seems to be interpreted by the expressions γούναζομαι, τὰ σὰ γούναθ' ικάνω, Od. 3. 92 and 11. 68. Cp. also Il. 6. 303, where the votive robe is laid upon Athena's knees.

I. 268. ἀποτίσεται. Indic. fut. with κε, as in Il. 1. 175 οἴ κε με πήσουσι.

I. 270. δηππως, (§ 8. 2), trans. 'how thou wilt expel.'

I. 271. εἰ δὲ δύε. Generally interpreted as an ellipse for εἰ δὲ [βούλει] δύε. But εἰ may be an exclamation, like Latin *etiam*.

I. 273. πέφραδε, (φράζω), imperat., § 16. 2.

I. 275. μητέρα.... δψ ιτω, an anacoluthon. The sentence would rightly have run, μητέρα δὲ [δωρχθι] δψ ιέναι.

I. 277. οἱ δὲ, i. e. the father and other members of the family. οἱ δὲ

παιδὸς = 'along with.' *ἐν* with genit., when used with verbs of motion, means, literally, 'taking the direction of,' as Od. 3. 171.

l. 280. ἄρσας, ἄρω, § 19. 2.

l. 283. *κλέος*, 'news,' got by hearsay. Cp. Il. 2. 486 οὐμεῖς δὲ κλέος οὐοῦ ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν.

l. 286. ὅς γάρ, (demonstr.), 'for he came back last.'

l. 288. *τρυχόμενός περ*, sc. by the suitors of his mother.

l. 291. *χεῦαι*, (*χέω*, § 19. 3), *κτερεῖξαι*, *δοῦναι*, *φράξεσθαι*, are all infinit. for imperat. ἐπὶ = 'besides.'

l. 297. *νηπίας*. The nom. *νηπίη* is lengthened to *νηπιέη* (§ 3. 5), cp. Il. 9. 491; and analogously the acc. *νηπίας* to *νηπίας*, as *αἰτιάσθαι* to *αἰτιάσθαι*, Il. 10. 120. 'You ought not to practise childishness, since you are no longer of the age for it.' Homer uses plurals where in later Greek we find an abstract noun. Cp. Od. 2. 346; 5. 250.

l. 298. ἦ οὐκ, § 4. 3.

l. 299. ἐπ' ἀνθρώπους, 'spreading over.' *πατροφονῆα*, ὁ οἱ π. κ. ἔκτα. See on Od. 1. 1, and p. 228.

l. 302. *ἴσσο[σ]*, § 23. 4.

l. 310. *τεταρπόμενος*, (*τέρπω*), § 16. 2.

l. 313. *οἴα*, sc. *κειμήλια*. *διδοῦσι*, § 23. 1.

l. 315. *λιλαύμενόν περ*, 'very eager.' *περ* here intensive and not concessive.

l. 317. *δόμεναι*, see on sup. v. 291.

l. 318. *καὶ μάλα καλὸν ἔλῶν*, i. e. 'taking it out from among your treasures, (not = 'choosing'), and it will be worth a return-present to you,' i. e. when you visit me, I will give you as good an one.

l. 320. *ἀνοπαῖα*. The meaning and accentuation of this word are altogether uncertain. It is interpreted, (1) 'upwards' (cp. Anopaea, as name of mountain-pass, Hdt. 7, 216); (2) 'the *anopaea*,' a sort of sea-eagle; (3) 'up the smoke-vent;' *δη*?, (query if *δν'* *ἀνοπαῖα!*), and (4) 'unseen,' (*ἀ*+*ὄπ-ωπα*). The choice seems to lie between (1) and (2).

l. 326. *εἴατ* [ο], § 24. 7.

l. 328. *ὑπερωιόθεν* (*ὑπεράϊον*) § 12. 2 (b).

l. 330. *κατεβήσετο*, § 20. 3.

l. 337. *πολλὰ γάρ*. The clause containing the reasons of her action is thrown first. Cp. Od. 10. 174, 190. *οἶδας*, § 23. 8.

l. 338. *κλείουσι*, § 3. 2.

l. 343. *μεμνημένη*, 'calling it to mind.' The particip. stands free from the construction, (as in Od. 4. 151), and *ἀνδρὸς* depends on *κεφαλὴν*, 'the person, I mean, of a man who,' etc. Cp. sup. v. 161 and Od. 11. 549. The phrase *Ἐλλὰς καὶ μέσον Ἀργος* is a sort of familiar saying like 'from Dan to Beersheba,' and signifies the whole of Greece. Hellas, *properly* a district in Thessaly, is extended to signify all extra-

ian Greece, and *μέσον Ἀργος* (sc. Ἀχαικὸν), the kingdom of ο, is taken to include the whole of the Peloponnese.

ἢ νῦ τ[οι], § 6, ‘are not the cause,’ sc. of your sorrow.

φηστῆς, generally interpreted ‘enterprising,’ ‘gain-getting,’ ο, is also explained as ‘corn-eating,’ from ἀλφι-ἔδειν. Cp. Od. 9. 191; 8. 222. ἐκάστοτε, is in apposition with ἀνδράσιν. κον here, and οἰκόνδε (§ 12. 2), v. 360 = θάλαμον.

Ὄ resumes the ἔμοι, ‘to this person (sc. to me) belongs.’ ; 6–359 were rejected by the Alexandrian critics as an interm Hector’s interview with his wife, Il. 6. 990.

πόνεντα, probably because the only light came through the opened; or through the smoke-vent.

in παρακλιθῆναι [αὐτῇ ἐν] λεχέεσσι.

δε καλὸν, ‘this is a fine thing,’ viz. ἀκούμεν δοιδοῦ. Cp. sup. 376.

ιέναι, infin. explaining and in apposition with μῆθον.

ἀ. § 15. 2. ἀμειβόμενοι κ. οἴκ., ‘changing about from use,’ i. e. the guest of to-day is the host of to-morrow, and

ποιον, v. 380 νήποιον, ‘without recompence;’ in first case = ing; in second = unavenged.

ιθώσομαι, § 4. 2.

ιτ, § 23. 1. παλίντιτα ἔργα, ‘acts of requital.’

φύντες χείλεστ ὄδαξ, ‘fastening on (lit. ‘growing on’) their teeth.’ Ο-δαξ, δάκ-ν-ω = Lat. *mordicus*.

‘in that;’ *propter id quod* = διτ.

9. Antinous and Eurymachus preserve their characteristics the insolent scoffer, and the smooth man of false professions.

πρώιον, ‘thine ancestral right.’

ὑτο κάκιστον. Telem. *pretends* to believe that Antinous thought it a bad thing to come to the throne, since he ο. may be spared that burden. The subject to βασιλεύειν ιssed, but it is implied by the *οι* that follows. δῶ = δῶμα. σιλῆς, ‘chieftains.’

, ἔχησι, ‘may have this’ = Attic opt. with δν. Cp. Od. 4.

7.

. v. 267.

ηφι, § 12. 1.

ορβαίσει σε κτήματα, double accusative on the analogy of ιtion with ἀφαιρεῖσθαι.

ις (not ναιεράσης, § 18. 2), ‘existing,’ properly = ‘dwelling,’ ιs stood for their inhabitants. So Soph. Aj. 595

*Ω κλεινὰ Σαλαμίς σὺ μέν που

ναίεις ἀλίπλακτος εὐδαιμον.

1. 406. διππόθεν, indirect question after *ἰρέσθαι*, ποίης and ποῦ direct

1. 409. Trans. ‘Or comes he thus, desiring his own business [done] τόδ’ ίκάνει; lit. ‘comes he this coming?’ = τήνδ’ ἄφιξιν ἀφικνεῖται; Od. 5. 215.

1. 411. γνώμεναι, ‘for us to know him;’ and he need not have been shy, οὐ γάρ τι κακῷ, κ.τ.λ..

1. 414. εἴ ποθεν ἔλθοι, sc. ἀγγελή: others make πατήρ ἔμὸς the nom.

1. 417. The nom. to the sentence is οὗτος, ‘this man.’

1. 420. ἀθανάτην, § 13. 2.

11. 422, 423. Join ἐπ-ἀλθεῖν, ἐπ-ῆλθεν.

1. 424. κακκείοντες, §§ 7 and 23. 6.

1. 425. αὐλῆς, local gen., as “*Ἄργεος*, Od. 3. 251. Others make depend on ὅθι, like ἀλλοθι γαῖης, Od. 2. 131.

1. 428. κέντα ιδυῖα (i. e. *Φιδυῖα*, § 2), ‘with trusty heart.’ This use of οἰ is common, to denote character; e. g. ἀθεμίστια, ὀλοφύλα, αἴσιμα, εἰδότα. The fem. of particip. *εἰδὼς* has the shortened vowel, as *τεθηλῶς*, *τεθαλῶς*.

1. 433. χόλον δὲ, where one would expect χόλον γάρ. The connective of clauses in Homer is often marked only by their thus being put side by side (co-ordinated) instead of being made dependent on one another (subordinated). See p. 227.

1. 436. ὁδεῖν, (*οἴγω*), Attic form φέξα.

1. 439. ἀσκήσασα, ‘smoothed.’ τρητός, not bored with holes to catch the ropes that supported the bedding, but bored with holes in order to be bolted together.

1. 441. Trans. ‘She pulled the door to with the silver hook, and drove home the bolt by its strap.’ The *κλῆτις* here is a *bar* on the inner side of the door. There was a hole in the door, through which passed a strap fixed to the bar. When you had left the room, and shut the door after you, the next thing was to pull the loose end of the strap which was hung outside the door, and this drew the bolt across the door into a socket made to receive it in the jamb (*στραθμός*). The bar could be lifted again from the outside by passing through the strap-hole a hook or key (also called *κλῆτις*). See Od. 21. 47 foll.

BOOK II.

1. 2. εὐνῆφιν, § 12. 1.

1. 3. ἐσσάμενος, § 19. 1 (ἐννυμι). Join περι[έ]θετ[ο].

1. 5. διντην, literally, ‘if looked at face to face’ = ‘in presence.’

1. 7. ἀγορῆ, see on Od. 3. 127.

1. 9. ἡγερθεν, § 22. 1; διμηγερ. ἐγένοντ. expresses the completed result of ἡγερθεν.

1. 11. κύνες, cp. Virg. Aen. 8. 461. ἄργος, in its original meaning ‘white and glistening,’ gets the sense of swift through the notion of quick glancing movement. Cp. αἴλος and Lat. *micare, coruscare*.

l. 13. θηέντρο, § 4. 1; from an Epic form θηέομαι for θεάομαι.

l. 14. γέρόντες, the head men of the noblest families, generally the immediate advisers of the king. The notion of age is not necessarily claimed in the word, any more than in *senatus* ('senex') or in our *elderman*.

l. 17. καὶ γὰρ seems to be the explanation of δε δὴ γῆραι κυφὸς ἔην, which was natural enough if, twenty years ago, he had a son old enough to carry arms at the siege of Troy.

l. 20. πίμαρον δὲ, 'and dressed him last for supper.' 'Sociorum Ulyssis timus ille fuit quem devoravit Cyclops,' Bothe. Cyclops had threatened ήτοι ἐγὼ πάματον ἔδομαι, but Οὐτίς had anticipated that by blinding me, Od. 9. 344, 360.

l. 21. οἱ = 'for him.'

l. 22. ἔργα, *opera rustica*, which usage appears in the title of Hesiod's poem, "Ἐργα καὶ Ήμέραι."

l. 23. οὐδ' ἀς, 'notwithstanding,' i. e. though he had three sons left.

l. 24. τοῦ δακρυχένων, 'shedding tears for him.' So δακρύεσθαι with αἰτι, Od. 4. 104.

l. 26. θάνατος (Epic for θάνατος), is here equivalent to the βουλὴ of the elders, Od. 3. 127.

l. 28. ἀδε. See on Od. 1. 152. χρεώ ἵκει, cp. Od. 1. 342.

l. 29. Join τίνα νεῶν ἀνδρῶν, κ.τ.λ. ἢ οἱ = ἢ ἐκείνων οἱ.

l. 30. στρατοῦ seems naturally to refer to any invading host. But e Schol. interprets it of the army returning from Troy.

l. 31. ἦν χ' ἡμῖν. χ', i.e. κε, 'which he might tell us of, when he had been the first to hear of it.'

l. 33. δνήμενος, 'favoured by heaven,' an aoristic participle, used indefinitely (*δνίνημι*), properly expresses the condition of one on whom a blessing (*δναο*) has been fulfilled; as οὐλόμενος is one for whom the curse (*δλαο*) has worked.

l. 35. The φήμη, or 'lucky omen,' consisted in the *unconscious* blessing pronounced on Telemachus; for Aegyptius did not know who had called the assembly. For a similar *opportune vox emissā*, cp. ivy 5. 55.

l. 36. ἕτερος δῆν, the ε lengthened before δF., § 2, the original form of δῆν; δῆνε; (cp. Lat. *dīu* and *dīes*) properly = 'a whole day long.'

l. 39. Join γέροντα προσέειπ. Trans. καθαπτόμενος 'accosting him.'

l. 43. εἴπω. In the corresponding passage, sup. v. 31, the optative occurs. Perhaps Telemachus changes it to a conjunctive, as implying that he 'really will' give every information which he happens to be the first to hear.

l. 45. εἰ, 'inasmuch as,' cp. Od. 1. 382. Others translate, 'which has fallen upon my house [in the shape of] mischief.'

1. 46. Σοιδ, in apposition to κακὸν, 'that is to say, two sorts of things.' The simplest way is to read κακό, with Aristophanes.

ὑμῖν τοίσδεσσι, 'you here.' This and τοίσδει are the usual Homeric forms of τοῖσδε. The Epic dative termination seems to have been appended to the already inflected case, i. e. τοῖσδε -σσι.

1. 49. Join ἀπ-ολέσσας.

1. 50. μοι, *dativus etibcus*. ἐπέχραν, 'beset.'

1. 53. Icarius was said to be then living in Samé (Cephallenia).

1. 54. δοῖη δ'. The sentence in full would run, δοῖη δὲ αὐτὴν τούτη φε κε ἔθελοι δοῦναι, καὶ ὡς οἱ [sc. Ἰκαρίοι] κεχαρισμένος ἔλθοι. Cp. inf. v. 113.

1. 55. εἰς ἡμέτερον, sc. δῶμα. Most MSS. read εἰς ἡμετέρον, which may have been an inaccurate idiom formed on a false analogy from εἰς Αἴδος, εἰς Αἰγύπτου, such phrases making it seem as if the preposition was properly followed by a genitive.

1. 58. τὰ δὲ πολλὰ κατ. 'And these things are wasted largely.' Cp. Od. 5. 323. ἔπ' = ἔπεστι.

1. 59. ἔσκεν, § 23. 4.

1. 60. τοῖσοι διμνέμεν, 'such men (as he was) to ward off mischief;' cp. δοσσοις ἔρνοθαι, Od. 5. 483. ἔπειτα, 'thereupon (sc. if we made the effort) we should prove but sorry folk and unskilled in defence.'

1. 63. Trans. 'For deeds have been wrought no longer endurable (ἀν[α]σχετά), and no longer decent is the ruin of my house.' Hospitality can put up with a great deal, but there is an end to even the most lavish generosity.

1. 64. νεμεσοῦ. αἰδέσθ., imperatives. The words of περιναετάνοι form the exegesis of περικτίονας. So Il. 9. 123 ἵπποις αθλοφόροις, αιδέθλαια ποστὸν ἄροντο.

1. 67. Join μεταστρέψ. ἔργα, 'bring back your deeds upon your own heads.'

1. 68. λίστομαι with gen., as γουνάζομαι, Od. 11. 66. More common with the addition of πρός.

1. 70. He addresses the whole body of the Ithacensians in contrast to the suitors: 'Let be, my friends, and suffer me to pine with melancholy grief all alone [he would not have his sorrow for his father disturbed by the tumult of the suitors]: unless perchance my father, Odysseus the good, did spitefully work woes to the Achaeans, by way of requiting me for which ye are spitefully working me woe, by encouraging these suitors. But for my interests it were better that *you* should be the men to eat my store and stock. If *you* should eat it, there would soon be recompence made, for we would address you with our claim throughout the city, asking back our substance, till everything had been restored. But as it is, you are laying incurable anguish on my heart.' i.e. The *Ithacensians* by taking the part of these suitors who came from distant

homes were robbing Telemachus of his chance of recovering his losses. He might claim damages from the Ithacensians, he could not from the suitors.

1. 80. Join περὶ-βάλε = προσέβαλε.
1. 81. ἀναπρήσας. πρήθειν, an onomatopoeia, is generally used of the rush and roar of flame, but is transferred to the sounds of streams and winds.
1. 82. ἀκτῆν, adverb, of the form of a femin. accus., prop. ἀκτᾶν (ἀκαος) from ἀ-χάος = *biscere*.
1. 86. Trans. 'and would fain attach blame to us also.'
1. 88. περὶ .. οἴδεν, 'knows beyond all others.'
1. 89. τάχα δ' εἰσι τέταρτον, 'the fourth is fast passing away;' cp. inf. v. 107. So λέναι, of departure, inf. v. 367.
1. 93. θόλον ἀλλον, i.e. 'besides' the constant false promises.
1. 94. στήσασθαι ιστὸν is, properly, to 'erect the loom itself.' Here it is to 'set up a large web,' or rather to set up the *warp*, i.e. the vertical threads, which hung from the *çύγον* or top piece of the frame of the loom. The weaver when at work threw the shuttle (*κερκίς*, Od. 5. 62) through the threads of the warp, and then had to cross over to the other side, to pick up the shuttle and send it back. This walking across was technically called ἐποίχεσθαι, Od. 5. 62.
1. 96. ἔμοι, the possessive pronoun, as in Od. 3. 325, 475.
1. 97. Join ἐπειγόμενοι τὸν ἐ. γ., 'though eager for.'
1. 99. εἰς δὲ κεν, as we say, 'against the time when.'
1. 100. τανηλεγής, 'the outstretcher,' a picturesque epithet, alluding to the body 'streaked' for burial, from ταν-αδε.. λέγω, root ΛΕΧ, 'to lie.'
1. 102. κῆραι, § 23. 6.
1. 104. ἔνθα καὶ, 'so then she would weave.' καὶ = she *really* did, as she said she would.
1. 105. ἀλλύεσκε, §§ 7 and 17. 6. παραθεῖτο, 'when she had set at her side.' Optative of repeated action after a historic tense; cp. Od. 4. 222.
1. 108. καὶ τότε δῆ. A common formula for the introduction of the apodosis.
1. 110. τὸ μὲν, sc. φᾶρος.
1. 113. i.e. γαμέεσθαι τούτῳ φῆτινι πατὴρ γαμέεσθαι κελεύει καὶ δε ἀνάμενε αὐτῷ. See on sup. v. 54.
1. 115. The apodosis to εἰ δ' ἔτι is forgotten in the long parenthesis which follows; but it ultimately comes, though changed in form, in v. 123.
1. 117. ἐπίστασθαι .. κέρδεα .. φρένας stand as three accusatives, descriptive of the gifts ἃ οἱ δῶκεν Ἀθήνη.
1. 118. τοῦ ἀκούομεν, sc. ἐπίστασθαι or νοῆσαι. 'Such as we have never heard that any of the dames of old [knew], of those who,' etc. We should expect εὐπλοκαμίδων 'A., but these words are attracted into

the case of the relative. For Tyro and Alcmene, see on Od. 11. 235, 266. Mycene was a daughter of Inachus.

1. 121. The full phrase would be *νοήματα δμοῖα νοήμασι Πηνελοπέης*. For a similar brachylogy, see Od. 4. 279, and cp. *κόμαι Χαρίτεσσιν δμοῖαι*, 'hair like the [hair of the] Graces,' Il. 17. 51.

1. 125. *τιθεῖσι*, § 23. 1.

1. 126. *ποιεῖται*, § 6.

1. 128. 'Αχαιῶν, genit. after φ; cp. Od. 5. 448.

1. 131. *πατήρ δ' ἐμὸς*, 'and my father is in some other part of the world, whether he be alive or dead.' For the η̄, see on Od. 1. 171; the conjunction is omitted with the first clause, as in Od. 4. 110, 837.

1. 132. *ἀποτίνειν*, sc. 'the amount of dowry which Penelope originally brought with her to the family of Odysseus.'

1. 134. *ἐκ γὰρ τοῦ*, 'for from him, her father.'

1. 135. *ἀρήστεται*, § 6.

1. 137. *μῆθον*, sc. 'the order to depart.'

Il. 139-145 = Od. 1. 379-385.

1. 148. *ἔως μέν πα*, 'for a while,' generally expressed by *τέως*. *ἴως* one syllable, § 4. 3.

1. 151. *πολλά*. Several good MSS. read *πυκνά*, 'with rapid beats.'

1. 152. *ἔσ δ' ἰδέτην*, 'And they glared down on the heads of all, and their look boded death. And having torn each other round cheek and throat,' etc., *ἀμφὶ* being retracted to the first clause. This usage is very rare in Homer. So perhaps *ἀμφὶ* may be taken as an adverb, 'all around,' and the accusatives be directly governed by *δρυψ*.

1. 154. *δεξιῶ*, sc. Eastward, the observer faced the North; cp. Il. 12. 239.

1. 156. *ἔμελλον*, by Attic rule *ἔμελλε*.

1. 158. *δμηλικήν* = *δμήλικας*, 'his peers.' *ἔκέκαστο* from *καίνυματ*. For the infin. *γνῶναι* introducing the points of excellence, cp. *ἀριστεύεσκε μάχεσθαι*, Il. 6. 460, Od. 5. 170.

1. 162. *εἴρω*, a present tense, found only in Odyssey = *dico*.

1. 166. *πολέσιν*, § 13. 5. 'He will prove a curse to many besides of us who dwell,' etc. Cp. *κακὸν πάντεσσι γενοίμην*, Od. 16. 103.

1. 167. *εὐδείλεος*, see Od. 9. 21.

1. 168. *καταπαύσομεν*, conjunct., § 3. 4, 'to check,' sc. *the suitors*, taken up in the following *ἀντοί*.

1. 171. *τελευτηθῆναι*, cp. inf. v. 280, 'will be accomplished.' The sense of futurity being transferred from the φημὶ = 'I foretell,' to the infinitive. Cp. *ἔειπε φθίσθαι*, sc. *periturum esse*, Il. 13. 666, φαΐ *μυθήσασθαι*, Od. 3. 125. Cp. *νόμιζε πεσεῖν*, 'believe that it *will* fall,' Soph. Aj. 1082.

1. 172. *Τλιον εἰσανα*. = *ἔσ Τροίην ἀναβήμεναι*, Od. 1. 210.

L 178. Cp. Virg. Aen. 9. 399.

- I. 180. Join ἔγα πολλὸν ἀμείνων στὸ μαντεύεσθαι ταῦτα.
- I. 181. ὑπὸ with accus. after φοιτῶσι, 'moving to and fro beneath.'
- I. 182. ἀναίσιμοι, 'significant.'
- I. 185. ἀνέτης, ἀνέημ, 'to let loose,' 'to hound on.'
- I. 186. ποτιδέγμανος, § 20. 4.
- I. 189. παρ[α]φάμενος, 'having talked over.'
- I. 190. ἀνηρέστερον, as if from ἀνιηρής not ἀνιηρός. αὐτῷ = Τηλεμάχῳ.
- I. 191. This line has been generally rejected as an inappropriate imitation of Il. i. 562. εἴνεκα τῶνδε may mean, 'with the aid of all these omens of thine.'
- I. 194. ἐν πᾶσιν, 'in presence of all.'
- I. 195. ἐς πατρὸς, see sup. v. 55. ἀπονέεσθαι with long initial vowel *metri grat.* Cp. Od. 7. 119 and 12. 423, and see p. 225.
- Il. 196, 197 = Od. i. 277, 278.
- I. 199. ἔμπης here, as always in Homer, = 'notwithstanding'; οὐ τίνα is subdivided into οὐτ' οὖν.. οὔτε.
- I. 202. μιθέαι syncopated for μιθέεαι, § 17. 3.
- I. 203. βεβρώσεαι, § 18. 3. Ἰσα, 'recompense,' neuter plural in abstract sense, as φυκτὰ = 'escape,' Od. 8. 299.
- I. 204. θιατρίβειν πατρὸς γάμον occurs in Od. 20. 341. Here the verb is used with direct personal object, and γάμον is added as *accus. respectus*.
- I. 206. τῆς, sc. Πηγελοπείης, 'the excellence of her,' or perhaps 'that excellence,' sc. which we all know of.
- I. 210. ταῦτα = 'your departure from my house.'
- Il. 215-217 = Od. i. 281-283.
- Il. 218-223 = Od. 287-292.
- I. 222. χεύω.. κτερεῖται, apparently conjunctive of aorist though parallel with δέσσω. Yet χεύω may be the indicative future, χεύσω having dropped the σ.
- I. 227. γέροντι may be most simply referred to Laertes. Others render, 'Οδυσσεὺς ἐπέτρεψέν οἱ [Μέντορι] οἶκον, [ῶστε οἶκον] πείθεσθαι γέροντι [Μέντορι] καὶ [αὐτὸν] φυλάσσειν πάντα. The change of subject is not uncommon.
- Il. 228, 229 = sup. vv. 160, 161.
- I. 230. πρόφρων, 'with all his heart,' adverbial to ἀγανά and ἥπιος. To ζετεῖ the optatives εἴη and βέζοι answer.
- I. 235. μνηστήρας, subject, not object, to ἔρδειν.
- I. 237. παρ[α]θέμενοι, 'jeoparding,' lit. 'staking,' as Lat. *pono*. σφάδε § 15. 2.
- I. 240. ἀνεῳ, with iota subscript, is nominative plural from ἀνεως, Attic form of ἀναος = ἀναδος. Buttmann would write ἀνεω or ἀνέω as an adverb, like οὔτω. In ἦ δ' ἀνεω δὴν ἡστο the number and gender show that ἀνεω must be adverbial there (Od. 23. 93).
- I. 245. *Leiocritus* threatens Mentor thus—You call us few (v. 241).

and so we are in comparison with the Ithacensians, but remember th you stand alone, ‘and it is terrible work to fight about a meal with m who moreover [καλ] outnumber you.’ Even Odysseus would not sta before us, and shalt *ιθου* stand? This interpretation alone fits in w the context.

l. 250. ἀλθόντ[ι], § 6. ἐπίσποι (ἐφέπω). αὐτοῦ, ‘there.’

l. 255. Trans. ‘He will have to wait a long while and hear news his father in Ithaca.’

l. 257. αἰψυηρήν, some render as = αἴψα. Better as a descriptive epith ‘quick to disperse,’ at his bidding.

l. 261. With νίγεσθαι ἀλλάς, local genitive, cp. λούεσθαι ποταμοῖς,

6. 508. Others describe it as a *partitive* gen.

l. 262. δὲ χθιζός θ. ἦ., *tu qui venisti besternus deus.* We might exp κλῦθί μεν, θεὸς δὲ χθιζός ἤλ. But the θεὸς is drawn into the relat clause.

l. 263. ἡροειδῆς, ‘hazy;’ δῆρ is never ‘*clear*’ air.

l. 269. προσηγύδα, governs both accusatives. φωνήσασα = ‘hav lifted up her voice,’ intransitive.

l. 270. οὐδ' ὅπιθεν. Thou hast not been, ‘nor in time to come s thou be.’

l. 272. οἶος ἔκεινος ἔην, supply τοιοῦτόν σε εἶναι. ἔργον τε ἔπος seems to signify, ‘all that should be said or done.’ Cp. Il. 15. 234 φρ σομαι ἔργον τε ἔπος τε.

l. 274. οὐ and not μὴ, as the negative only qualifies κείνον and not whole sentence; cp. Od. 12. 382.

l. 284. δε, as the gender shows, only takes up the word θάνατ disregarding κῆρα. ἐπ' ἥματι = ‘in [one] day.’ Cp. Il. 10. 48. ἐφημέριος = ‘in the course of a day,’ Od. 4. 223.

l. 286. τοῖος .. δε τοι, ‘so good.. as that I,’ etc., the δε τοι explain how the kindness will work; cp. Od. 11. 135, 549.

l. 289. ἄρσον, § 19. 2.

l. 293 = Od. 1. 395.

l. 295. ἴνειναι, sc. νῆα, ‘to launch.’

l. 298. τετιημένος, cp. Od. 1. 114.

l. 300. ἀνιεμένος, ‘ripping up,’ lit. = ‘letting loose in an upw direction.’ The knife is put in at the lowest part and works towards head. Cp. κόλπον ἀνιεμένη, Il. 22. 80.

l. 301. Join κιε ιθὺς Τηλεμ. Od. 1. 119.

l. 302. ἐνέφυ οἱ χειρὶ, ‘he fastened on his hand;’ i. e. grasped hand. χειρὶ dative after ἐνέφυ and not instrumental. Cp. Od. 3. 3; see also Aen. 8. 124. ἐξονομάζειν does not always mean, ‘called him name,’ as, e. g., in Od. 5. 181, but it always implies a direct perso address.

l. 304. ἔργον τε ἔπος τε, in apposition to κακῶν.

l. 305. ἀσθέμεν, ε.τ.λ. Infinitive for imperative. μοι = 'I prithee;' ethical dative.

l. 306. Ἀχαιοί, here = Ithacensians.

l. 311. ἀκέοντα, supply με or τινά.

l. 312. ή οὐχ (§ 4. 3) ἄλις ὡς = nonne satis est quod?

l. 313. ήτα, § 23. 4. Instead of a fresh sentence introduced by δὲ, Attic style would have put ἔμου ἔτι νηπίον ὄντος.

l. 316. Join ἐπι-ήλω = quomodo vobis inmittam.

l. 319. ἔπιτορος, 'a passenger, for I am not to be (*γίγνομαι*) possessed of ship or rowers.'

l. 321. ή δα, 'he spake;' not a shortened form for ἔφη, but an imperfect from a defective ήμι, corresponding to Lat. *d-j-o*, i.e. *aio*.

l. 322. φεῦ, 'lightly,' 'without more ado.' The line was rejected, as a late interpolation made to introduce the *μηνστῆρες*.

l. 324. εἴπεσκε, § 17. 6. τις = 'one and another.'

l. 327. δ γε, see on Od. 1. 4, and cp. the use of *ille*, Virg. Aen. 5.

457.

ἴτει νῦ περ. 'Since you see he is so terribly set [upon killing us].'

l. 334. The meaning of the gibe is that *now* the suitors find enough to do in eating the substance of Telemachus; but it would be double trouble to have to make a division of it, should he die.

l. 336. ήδε [τούτῳ] δε τις. Cp. sup. v. 29.

l. 337. κατεβήσετο, § 20. 3. The κατ- is explained by Od. 4. 680.

l. 338. Join νηρδες ἔκειτο.

l. 343. καὶ = καίπερ.

l. 345. δικλίδες, (κλίνω), doors 'folding double.' Such doors (Il. 12 155 foll.) had double cross-bars to secure them.

l. 346. ζεχ' = ἔσκε, § 23. 4. This does not mean that she slept and lived in the store-house, but was constantly about it at all hours of the day and night.

l. 350. λαρώτατος, (λάω), 'nicest.' For this form of comparison in an adjective with long penult., see § 12. 6.

l. 351. κάμμορον, § 7. διομένη, 'expecting.'

l. 356. ἀθρόα, predicat. with τετύχθω, 'let them all be made ready together.'

l. 363. φίλε τάκνον, *constructio ad sensum*.

l. 365. μούνος, may = 'all alone,' as Od. 3. 217; but comparing Od. 16. 117 foll.

ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων,
μούνον Λαέρτην Ἀρκεσίος υἱὸν ἔτικτε
μούνον δ' αὐτ' Ὁδυσῆα πατὴρ τέκεν, αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
μούνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν,

it would rather mean her 'only child.'

l. 367. εὐτέλε' λέντι, 'directly you start.'

l. 369. μέν' αῦθι = μένε αῦθι, 'remain here, abiding amongst thy possessions.'

l. 370. ἐπὶ is followed by the accusative here as if the sentence ran κακοπαθοῦντα δλάλησθαι ἐπὶ πόντον.

l. 373. μυθήσασθαι, for the tense, see sup. v. 171, 'not to tell my mother before the eleventh or twelfth day be come, or she herself miss me.' The construction with πρὶν changes from conjunct. to infin. A converse change is found in Il. 17. 504 foll.

l. 375 = Od. 4. 749.

l. 376. Join κατ-ιάπτη = 'damage.'

l. 377. ἀπώμνυ, 'swore she would not;' so ἀπώμοτος, Soph. Antig. 388. Others render, 'swore unreservedly'; so ἀπ-ειπεῖν, Od. 1. 91.

l. 378 = Od. 10. 346.

l. 385. ἀγέρεσθαι, an aorist inf. with irregular accent; the rule requiring that it should fall on the penult. The old critics regarded it as a shortened form of the pres. ἀγέρεσθαι.

l. 387. ὑπέδεκτό οἱ, 'promised it him.'

l. 391. ἐσχατίῃ, 'at the outer edge,' i.e. the mouth of the harbour.

l. 396. πλάξε, 'bewildered.'

l. 398. εἴλατ[ο] = ἥντο, § 23. 7.

l. 403. εἴλατ[αι] = ἥνται. See also § 6.

l. 404. ἵσμεν (for ἴσμεν, § 3. 4), with the genit. δδοῖο, cp. Od. 1. 195.

l. 409. τε Τηλεμ., for the periphrasis = 'the mighty Telemachus,' cp Od. 7. 167.

l. 412. ἄλλαι δημωαὶ, 'nor the handmaids either.' Cp. Od. 1. 132.

l. 416. ἀνέβαινε νῆσος (cp. Od. 9. 177) follows the analogy of the construction with ἐπιβαίνειν. Generally ἀναβαίνειν, when used with a case directly, takes the accus., Od. 3. 481, 492. ἦρχε, 'led the way.'

l. 420. ικμένος, properly ικόμενος from ικώ, like Lat. secundus from sequor = 'favouring.' The favouring wind is in the same way called ἀσθλὸν ἔταιρον, Od. 11. 7. οὐρός is from ὄρνυμ = 'the speeder on.'

l. 421. κελάδοντα, 'whistling'; cp. Ζέφυρον κελαδεινὸν, Il. 23. 208.

l. 423. ὅπλων ἀπτεσθαί, 'to lay their hands to the tackling.'

l. 424. Trans. 'And they raised and fixed the pine-mast inside the hollowed centre-block, and fastened it down with the forestays.' Τημέσοδ[ο]μη signifies anything 'constructed in the middle,' e.g. the recesses between two pilasters or beams in a house, Od. 19. 37; here of a vertical timber trough or three-sided box in a ship that held the mast upright (See Illustration in Frontispiece.)

l. 425. πρότονοι are two ropes from the masthead to the bows. The ships only carried one square sail, so λοτία includes all the sail-rigging as well.

l. 428. πορφύρεον, from the same root as in φρέ-αρ with reduplication 'bubbling up': others take it of colour (φύρω, 'to make turbid'), viz.

the 'dark' wave of ruffled water that does not break into white foam.
Cp. Virg. Georg. 4. 357.

l. 430. δηράμενοι δπλα—'having made fast the sheets,' as the wind was blowing fair.

l. 431. ἐπιστεφέας, κ.τ.λ. See on Od. 1. 148.

l. 434. τόδι, 'all through the morning;' accus. of duration.

BOOK III.

l. 1. This introduces the third day of the events in the Odyssey. Λιμνη, (λείθω), here of the sea, as in Il. 13. 21 βένθεσι λίμνης.

l. 2. πολύχαλκον. This seems to mean 'of solid brass,' like σιδήρεος αἴρεσθαι, Od. 15. 329. Others render, 'bright like polished brass.' φαίνεσθαι, 'give light,' as in Od. 7. 102; 12. 383.

l. 3 = Od. 12. 386.

l. 4. οἱ δὲ, i.e. Telemachus and Athena. Πύλον—the position of the home of Neleus has always been a doubtful question. Strabo, the geographer, placed it in Triphylia, south of the river Alpheus, but the Messenian Pylos, on the coast (cp. the epith. ημαθόντα, Od. 1. 93) opposite the island of Sphacteria, suits the story far better. From this Pylos, Telemachus reaches Sparta on the second day (Od. 4. 1), having rested one night at Pherae (3. 485), which lies in the straight line between the Messenian P. and Sparta.

l. 5. Ιένον, (Ιεώ), § 20. 3. τοῦ = οἱ Πύλιοι.

l. 7. ἑννέα ἔδραι. Nestor (Il. 2. 591 foll.) was lord over nine townships represented here by nine groups of sacrificers.

l. 8. προβοχόντο, 'held in front of them,' 'ready for sacrificing.' Cp. τῷ δὲ δούρατ' ἔχοντο, Il. 17. 355. ἕκαστοθι = at each of the nine ἔδραι. This gives a sum of 81 victims and 4,500 men.

l. 9. μηρία, see on inf. vv. 456 foll. σπλάγχνα includes heart, liver, lungs, etc.

l. 10. οἱ δέ ιθὺς, 'now the others straightway put into shore.'

ἴθυς, seems to mean 'fairly trimmed,' of a ship that 'steadies with upright keel.' The Schol. prefers to take it of the equal rounding of the vessel's hull, interpreting it by ισόπλευρος. Cp. δοπὶς παντός εἰση, Il. 3. 347.

l. 11. στεῖλαν δείραψες, 'they furled the sails by brailing them up.' A sail is 'brailed up' when instead of being lowered from the mast altogether it is hauled up tight to the yard. This would be done when the crew purposed only to make a short stay. ἐκ δέ εἴβαν αὐτοὶ, that is, after mooring by stones cast out at the ship's bows (εὑναὶ), they hauled the stern close into the shore by the πρυμνήσια, and so landed; for they had no small boats.

l. 15. ἐπέτλως, a second aor. from ἐπι-πλώω, another form of πλέω.

1. 18. *εἴδομεν*, for *εἴδωμεν*, (*οἶδα*), § 23. 8 = 'let us learn.'
1. 19. *λίστεσθαι*, infin. for imperat. *αὐτὸς*, emphat., 'you yourself.'
1. 22. *πῶς τ' ἀρ προσπτ.* *ἀρ* for *ἄρα* by apocope, § 7.
1. 23. *μυθοῖσι*, 'I have never yet proved myself in speeches;' different from *πειρᾶσθαι τίνος*. Cp. *ἔπεσιν πειρήσομαι* [*αντᾶν*], Il. 2. 73.
1. 27. *οὐ..οὐ*. The *οὐ*, which negatives the whole sentence, is repeated again before the *σε* to emphasise it. Cp. Od. 8. 32.
1. 28. *τραφέμεν* is generally taken as a form of the second aor. in act. *τραφέειν* with neuter signification; others regard it as a syncopate form for *-ῆμεναι*, i. e. *τραφῆναι*.
- Il. 29, 30 = Od. 2. 405, 406.
1. 33. They were already roasting some of the meats, and were preparing others by 'piercing' (*ἔπειρον*) them with the spits.
1. 39. *πάρ*, § 7. *φ* from the possessive *ός*.
1. 41. *δειδίσκη*. The act of 'welcome' was performed by holding out the full cup towards the guest. Cp. *δέπαῖ δειδίσκετο*, Od. 18. 121.
1. 44. *τοῦ γάρ*, 'for it is a feast in his honour that you have fallen upon.' *ἀντᾶν*, as inf. v. 97.
1. 45. *εὗξει*, for *εὕχηται*, § 3. 4. *ἥ θέμις*, 'which is right,' *ἥ* being assimilated to the gender of *θέμις*, as in Lat. *si qua est ea gloria*, Virg. Aen. 7. 4.
1. 48. *εὔχεσθαι* = 'is a worshipper.'
1. 49. *δημητική*, lit. 'there is to me equality of age with him.' Trans. 'his years and mine are the same.'
1. 52. *δίκαιος* means a 'proper' man, who, as we say, 'knows what he is about.' One who practises *δίκη*, = the usual behaviour or custom of men. Cp. Od. 4. 691.
1. 58. Join *ἀμοιβήν* *έκατόμβης*.
1. 60. Join *πρήξαντα* [*έκεινο*] *οὐ ἔνεκα δεῦρ' ίκόμεσθα*.
1. 62. Trans. 'Thus she made her prayer accordingly' [*ἔπειτα* seen only to take up the circumstances of the scene, cp. *ὡς δὲ μὲν ἐνθ' ἤραν* Od. 7. 1], 'and was herself bringing it to pass.' She seemed to be mere mortal dependent upon Poseidon's good pleasure, but was really a goddess who could answer prayer herself.
1. 63. *δέπας ἀμφικ.*, 'a goblet with double cup,' i. e. forming a cup at either end, something like an hour-glass open at top and bottom.
1. 64. *ὡς δὲ αὐτῶς* = the later form *ώσαύτως δέ*.
1. 65. *ὑπέρτερα* = the 'upper' or outside meats, in opp. to the *σπλάγχνα*. *ἐρύσαντο* = 'drew them off the spits.'
1. 68. *Γερήνιος*, of Gerenia, a Messenian town, where Nestor took refuge when Heracles sacked Pylos. *Ιππότα*, § 9. 3.
1. 69. *έρεσθαι*, second aor. infin. from Epic pres. *εἴρομαι*.
1. 71. *πόθεν πλεῖτε*, (*πλέω*), 'from whence are ye sailing over the watery ways?' The forms *κέλευθα* and *-θοι* are both found; cp. Od. 10. 86.

Il. 71-74 = Od. 9. 252-255.

1. 72. η τι...η. These are two separate direct questions; see Od. 1. 175 for the general rule for the accentuation of η in double questions. πρᾶγμα, 'business,' especially 'commerce'; cp. πρήκτηρες, Od. 8. 162. Δέλληροθε, perfect with pres. signif. from δλάδουμαι; cp. Od. 2. 370. This word suits μαρφιδίων = 'recklessly,' but is used by zeugma with κατὰ πρᾶγμα also.

1. 73. οιά τε, see on Od. 9. 128. With the whole passage, cp. Thucyd. I. 5. 2 δηλοῦσι δὲ τῶν ἡπειρωτῶν τινὲς ἔτι καὶ νῦν, οἵς κόσμος καλῶς τοῦτο ἔχει [sc. τὸ λυστενέν], καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν ποιητῶν τὰς πύστεις τῶν παπλεύσαντων πανταχοῖς δμοῖς ἐργάτωντες, έτι λυσταὶ εἰσιν, ὁς οὔτε ὅν παθάνονται ἀπαριούστων τὸ ἔργον, οἵς τ' ἐπιμελὲς εἴη εἰδέναι οὐκ θειδίζεται.

Δέλληροι, § 18. 2.

1. 74. παρ[α]θέμενοι, 'jeoparding their lives by bringing mischief,' etc.

1. 78. This line is wanting in the best MSS, and is rightly rejected here as introducing a repetition of ήτα that is unhomeric. It is probably interpolated from Od. 1. 95.

1. 80. εἰμὲν, § 23. 4.

1. 81. ὑπονῆσσοι, 'at the foot of Mt. Neion'; cp. Od. 1. 186. εἰληφθέμεν for εἰληλούθαμεν = ἐληλύθαμεν.

1. 83. κλέος, see on Od. 1. 282. Cp. also πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, Od. 13. 415.

1. 87. πευθόμεθα, so πεύθομαι, inf. v. 187, and ἀκούετε, inf. v. 193, where our idiom uses an historic tense.

1. 88. ἀπευθέα θῆκε, 'has kept it untold.'

1. 92 = Od. 4. 322.

1. 95. Join περὶ .. δύσυρδν, 'wretched exceedingly.'

1. 96. Join αἰδόμενος and ἀκαίρων with με. Trans. 'And do not speak comfortably through any consideration or pity for me, but tell me frankly how you got a sight of him.' Cp. ἀντᾶν, sup. v. 44.

1. 99. ἔπος .. ἔργον, see on Od. 2. 272. ὑποστάς, 'having made his promise.'

1. 101. ἔνισπες, imperat. of second aor. of ἔνέπω, like σχέσ, θὲς, is a contracted form of ἔνισπ-εθι. The other form of the imperat., ἔνισπε, is found in the middle of a verse, as Od. 4. 642; ἔνισπες, Il. 24. 388, is the indic. mood.

1. 103. ἔπει here is followed by no actual apodosis. It would be possible to introduce one after μαρνάμεθα, v. 108, e. g. ἔγώ δὲ κέ τοι καταλέγω. But, really, the form of the sentence is forgotten in the excitement of speaking. For a similar use, cp. Od. 4. 204.

1. 104. Join μένος .. δοχεροί, 'invincible in spirit.'

1. 106. δηῃ ἀρξαν 'A., 'wherever A. might be our guide.' The optative of circumstances repeated from time to time.

1. 46. *δοιά*, in apposition to *κακόν*, ‘that is to say, two sorts of things.’ The simplest way is to read *κακά*, with Aristophanes.

ὑμῖν τοίσδεσσι, ‘you here.’ This and *τοίσδεσι* are the usual Homeric forms of *τοίσδε*. The Epic dative termination seems to have been appended to the already inflected case, i. e. *τοῖσδε -σσι*.

1. 49. Join ἀπ-ολέσσας.

1. 50. *μοι*, *dativus ethicus*. ἐπέχραον, ‘beset.’

1. 53. Icarius was said to be then living in Samé (Cephallenia).

1. 54. *δοίη δ'*. The sentence in full would run, *δοίη δὲ αὐτὴν τούτῳ φέκε ἔθελοι δουῆναι, καὶ ὃς οἱ [sc. Ἰκαρίων] κεχαρισμένος ἔλθοι.* Cp. int. v. 113.

1. 55. *εἰς ἡμέτερον*, sc. *δῶμα*. Most MSS. read *εἰς ἡμετέρου*, which may have been an inaccurate idiom formed on a false analogy from *εἰς Αἴδος*, *εἰς Αἰγύπτοιο*, such phrases making it seem as if the preposition was properly followed by a genitive.

1. 58. *τὰ δὲ πολλὰ κατ.* ‘And these things are wasted largely.’ Cp. Od. 5. 323. ἐπ’ = ἐπεστι.

1. 59. ἔσκεν, § 23. 4.

1. 60. *τοῦτοι δμυνέμεν*, ‘such men (as he was) to ward off mischief;’ cp. δόσσον ἔρνσθαι, Od. 5. 483. ἐπειτα, ‘thereupon (sc. if we made the effort) we should prove but sorry folk and unskilled in defence.’

1. 63. Trans. ‘For deeds have been wrought no longer durable (*ἀν[α]σχετὰ*), and no longer decent is the ruin of my house.’ Hospitality can put up with a great deal, but there is an end to even the most lavish generosity.

1. 64. *νεμεσοή. αἰδέσθ.*, imperatives. The words οἱ *περιναετάνοι* form the exegesis of *περικτίονας*. So Il. 9. 123 ἵππους ἀθλοφόρους, οἱ δίθλια ποσσὸν ἄροντα.

1. 67. Join *μεταστρέψῃ*. ἔργα, ‘bring back your deeds upon your own heads.’

1. 68. *λίστσομαι* with gen., as *γοννάζομαι*, Od. 11. 66. More common with the addition of *πρός*.

1. 70. He addresses the whole body of the Ithacensians in contrast to the suitors: ‘Let be, my friends, and suffer me to pine with melancholy grief all alone [he would not have his sorrow for his father disturbed by the tumult of the suitors]: unless perchance my father, Odysseus the good, did spitefully work woes to the Achaeans, by way of requiting me for which ye are spitefully working me woe, by encouraging these suitors. But for my interests it were better that *you* should be the men to eat my store and stock. If *you* should eat it, there would soon be recompence made, for we would address you with our claim throughout the city, asking back our substance, till everything had been restored. But as it is, you are laying incurable anguish on my heart.’ i.e. The Ithacensians by taking the part of these suitors who came from distant

omes were robbing Telemachus of his chance of recovering his losses. He might claim damages from the Ithacensians, he could not from the visitors.

- l. 80. Join ποτὶ-βάλε = προσέβαλε.
- l. 81. ἀναπρήσας. πρήθειν, an onomatopoeia, is generally used of the rush and roar of flame, but is transferred to the sounds of streams and winds.
- l. 82. δικῆν, adverb, of the form of a femin. accus., prop. δικάω (δικαος) 'om δι-χάω = *biscere*.
- l. 86. Trans. 'and would fain attach blame to us also.'
- l. 88. περὶ .. οἰδεν, 'knows beyond all others.'
- l. 89. τάχα δ' εἰσι τέταρτον, 'the fourth is fast passing away;' cp. inf. l. 107. So λέναι, of departure, inf. v. 367.
- l. 93. δόλον δὲ λογον, i.e. 'besides' the constant false promises.
- l. 94. στήσασθαι ιστὸν is, properly, to 'erect the loom itself.' Here it is to 'set up a large web,' or rather to set up the *warp*, i.e. the vertical threads, which hung from the ζύγον or top piece of the frame of the loom. The weaver when at work threw the shuttle (*κερκίς*, Od. 5. 62) through the threads of the warp, and then had to cross over to the other side, to pick up the shuttle and send it back. This walking across was technically called ἐποίχεσθαι, Od. 5. 62.
- l. 96. ἔμοι, the possessive pronoun, as in Od. 3. 325, 475.
- l. 97. Join ἐπειγόμενοι τὸν ἐ. γ., 'though eager for.'
- l. 99. εἰς ὅτε κεν, as we say, 'against the time when.'
- l. 100. τανηλεγής, 'the outstretcher,' a picturesque epithet, alluding to the body 'streaked' for burial, from ταν-αδε.. λέγω, root ΔΕΧ, 'to lie.'
- l. 102. κῆται, § 23. 6.
- l. 104. ἔνθα καὶ, 'so then she would weave.' καὶ = she *really* did, as he said she would.
- l. 105. διλύεσκε, §§ 7 and 17. 6. παραθεῖτο, 'when she had set at her side.' Optative of repeated action after a historic tense; cp. Od. 4. 122.
- l. 108. καὶ τότε δῆ. A common formula for the introduction of the apodosis.
- l. 110. τὸ μὲν, sc. φᾶρος.
- l. 113. i. e. γαμέεσθαι τούτῳ φτινι πατὴρ γαμέεσθαι κελεύει καὶ δε δινῶν αὐτῷ. See on sup. v. 54.
- l. 115. The apodosis to εἰ δ' ἔτι is forgotten in the long parenthesis which follows; but it ultimately comes, though changed in form, in v. 123.
- l. 117. ἐπίστασθαι .. κέρδεα .. φρένας stand as three accusatives, descriptive of the gifts ἃ οἱ δῶκεν Ἀθήνη.
- l. 118. τιν' ἀκούομεν, sc. ἐπίστασθαι or νοῆσαι. 'Such as we have ever heard that any of the dames of old [knew], of those who,' etc. We should expect εὐπλοκαμίδαν 'A., but these words are attracted into

the case of the relative. For Tyro and Alcmene, see on Od. 11. 235, 266. Mycene was a daughter of Inachus.

1. 121. The full phrase would be *νοήματα δμοῖα νοήμασι Πηνελοπέως*. For a similar brachylogy, see Od. 4. 279, and cp. *κόμαι Χαρίτεσσιν δμοῖα*, 'hair like the [hair of the] Graces,' Il. 17. 51.

1. 125. *τιθεῖστ*, § 23. 1.

1. 126. *ποιεῖται*, § 6.

1. 128. 'Αχαϊῶν, genit. after *φ*; cp. Od. 5. 448.

1. 131. *πατήρ δέ έμος*, 'and my father is in some other part of the world, whether he be alive or dead.' For the *δ*, see on Od. 1. 171; the conjunction is omitted with the first clause, as in Od. 4. 110, 837.

1. 132. *ἀποτίνειν*, sc. 'the amount of dowry which Penelope originally brought with her to the family of Odysseus.'

1. 134. *ἐκ γάρ τοῦ*, 'for from him, her father.'

1. 135. *ἀρήστεται*, § 6.

1. 137. *μῦθον*, sc. 'the order to depart.'

Il. 139-145 = Od. 1. 379-385.

1. 148. *ἔως μὲν ἥα*, 'for a while,' generally expressed by *τέως*. *ἴως* one syllable, § 4. 3.

1. 151. *πολλά*. Several good MSS. read *πυκνά*, 'with rapid beats.'

1. 152. *ἐσ δέ ιδέτην*, 'And they glared down on the heads of all, and their look boded death. And having torn each other round cheek and throat,' etc., *ἀμφὶ* being retracted to the first clause. This usage is very rare in Homer. So perhaps *ἀμφὶ* may be taken as an adverb, 'all around,' and the accusatives be directly governed by *δρυψ*.

1. 154. *δεξιώ*, sc. Eastward, the observer faced the North; cp. Il. 12. 239.

1. 156. *ἔμελλον*, by Attic rule *ἔμελλε*.

1. 158. *δημητικήν* = *δημήτικας*, 'his peers.' *ἐκέκαστο* from *καίνυμα* For the infin. *γνῶναι* introducing the points of excellence, cp. *δριστεύειν* *μάχεσθαι*, Il. 6. 460, Od. 5. 170.

1. 162. *έρω*, a present tense, found only in Odyssey = *dico*.

1. 166. *πολέσιν*, § 13. 5. 'He will prove a curse to many besides us who dwell,' etc. Cp. *κακὸν πάντεσσι γενοίμην*, Od. 16. 103.

1. 167. *εὐδείλεος*, see Od. 9. 21.

1. 168. *καταπάνσομεν*, conjunct., § 3. 4, 'to check,' sc. *the suitors*, taken up in the following *ἀντοί*.

1. 171. *τελευτηθῆναι*, cp. inf. v. 280, 'will be accomplished.' The sense of futurity being transferred from the *φημί* = 'I foretell,' to the infinitive. Cp. *ἔειπε φθίσθαι*, sc. *periturum esse*, Il. 13. 666, *φάι μυθήσασθαι*, Od. 3. 125. Cp. *νόμιμε πεσεῖν*, 'believe that it will fall.' Soph. Aj. 1082.

1. 172. 'Τιλον εἰσανα. = *ἐσ* Τροίην ἀναβήμεναι, Od. 1. 210.

L 178. Cp. Virg. Aen. 9. 399.

- I. 180. Join ἔγω πολλὸν ἀμείνων σέο μαντεύεσθαι τάῦτα.
- I. 181. ὥπο with accus. after φοιτῶσι, 'moving to and fro beneath.'
- I. 182. ἐναισιμοι, 'significant.'
- I. 185. ἀνιένης, ἀνήμη, 'to let loose,' 'to hound on.'
- I. 186. ποτιδέγμενος, § 20. 4.
- I. 189. παρ[α]φάμενος, 'having talked over.'
- I. 190. ἀνιηρέστερον, as if from ἀνιηρῆς not ἀνιηρός. αὐτῷ = Τηλεμάχῳ.
- I. 191. This line has been generally rejected as an inappropriate imitation of Il. I. 562. εἰνεκα τῶνδε may mean, 'with the aid of all these omens of thine.'
- I. 194. ἐν πᾶσιν, 'in presence of all.'
- I. 195. ἐς πατρὸς, see sup. v. 55. ἀπονέεσθαι with long initial vowel *metri grat.* Cp. Od. 7. 119 and 12. 423, and see p. 225.
- Il. 196, 197 = Od. I. 277, 278.
- I. 199. ἔμπης here, as always in Homer, = 'notwithstanding'; οὐ τίνα is subdivided into οὔτ' οὐν.. οὔτε.
- I. 202. μυθέαι syncopated for μυθέεαι, § 17. 3.
- I. 203. βεβρώσεται, § 16. 3. Ισα, 'recompense,' neuter plural in abstract sense, as φυκτό = 'escape,' Od. 8. 299.
- I. 204. διατρίβειν μητρὸς γάμον occurs in Od. 20. 341. Here the verb is used with direct personal object, and γάμον is added as *accus. respectus*.
- I. 206. τῆς, sc. Πηγελοπείης, 'the excellence of her,' or perhaps 'that excellence,' sc. which we all know of.
- I. 210. ταῦτα = 'your departure from my house.'
- Il. 215-217 = Od. I. 281-283.
- Il. 218-223 = Od. 287-292.
- I. 222. χεύω.. κτερεῖω, apparently conjunctive of aorist though parallel with δάνσω. Yet χεύω may be the indicative future, χεύσω having dropped the σ.
- I. 227. γέροντι may be most simply referred to Laertes. Others render, 'Οὐδισσεὺς ἐπέτρεψέν οἱ [Μέντορι] οἶκον, [δάστε οἶκον] πείθεσθαι γέροντι [Μέντορι] καὶ [αὐτὸν] φυλάσσει πάντα. The change of subject is not uncommon.
- Il. 228, 229 = sup. vv. 160, 161.
- I. 230. πρόφρων, 'with all his heart,' adverbial to ἀγανός and ἥπιος. To ζῆσθαι the optatives εἴη and βέζοι answer.
- I. 235. μηηστήρας, subject, not object, to ἔρδειν.
- I. 237. παρ[α]θέμενοι, 'jeoparding,' lit. 'staking,' as Lat. *pono*. σφόδς § 15. 2.
- I. 240. ἄνεω, with iota subscript, is nominative plural from ἄνεως, Attic form of ἄναος = ἄνανδος. Buttmann would write ἄνεω or ἄνέω as an adverb, like οὕτω. In ἡ δ' ἄνεω δὴν ήστο the number and gender show that ἄνεω must be adverbial there (Od. 23. 93).
- I. 245. Leiocritus threatens Mentor thus—You call us few (v. 241).

and so we are in comparison with the Ithacensians, but remember you stand alone, 'and it is terrible work to fight about a meal with who moreover [*καὶ*] outnumber you.' Even Odysseus would not stand before us, and shalt *tou* stand? This interpretation alone fits in the context.

l. 250. ἐλθόντ[ι], § 6. ἐπίσποι (ἐφέπω). αὐτοῦ, 'there.'

l. 255. Trans. 'He will have to wait a long while and hear news of his father in Ithaca.'

l. 257. αἰψυηρήν, some render as = *αἴψα*. Better as a descriptive epithet 'quick to disperse,' at his bidding.

l. 261. With νίκεσθαι ἀλός, local genitive, cp. λούεσθαι ποταμῶν

6. 508. Others describe it as a *partitive* gen.

l. 262. ὁ χθιζός θ. ή., *tu qui venisti besternus deus*. We might expect κλῦθί μεν, θεὸς ὁ χθιζός ήλ. But the θεὸς is drawn into the rel clause.

l. 263. ἡροειδῆς, 'hazy;' ἀὴρ is never 'clear' air.

l. 269. προσηγόριστα, governs both accusatives. φωνήσασα = 'has lifted up her voice,' intransitive.

l. 270. οὐδὲ διπιθεν. Thou hast not been, 'nor in time to come: thou be.'

l. 272. οἶος ἔκεινος ἦν, supply τοιοῦτον σε εἶναι. ἔργον τε ἔπει seems to signify, 'all that should be said or done.' Cp. Il. 15. 234 σομαι ἔργον τε ἔπος τε.

l. 274. οὐ and not μὴ, as the negative only qualifies κείνου and no whole sentence; cp. Od. 12. 382.

l. 284. ὁς, as the gender shows, only takes up the word θάντος disregarding κῆρα. ἐπ' ἥματι = 'in [one] day.' Cp. Il. 10. 48. ἐφημέριος = 'in the course of a day,' Od. 4. 223.

l. 286. τοῖος . . . ὁς τοι, 'so good.. as that I,' etc., the ὁς τοι explains how the kindness will work; cp. Od. 11. 135, 549.

l. 289. ἄρσον, § 19. 2.

l. 293 = Od. 1. 395.

l. 295. ἐνιέναι, sc. νῆσα, 'to launch.'

l. 298. τετιημένος, cp. Od. 1. 114.

l. 300. ἀνιεμένους, 'ripping up,' lit. = 'letting loose in an upward direction.' The knife is put in at the lowest part and works toward the head. Cp. κόλπον ἀνιεμένη, Il. 22. 80.

l. 301. Join κείθεν Τηλεμ. Od. 1. 119.

l. 302. ἐνέφυ οἱ χειρὶ, 'he fastened on his hand;' i.e. grasped hand. χειρὶ dative after ἐνέφυ and not instrumental. Cp. Od. 3.; see also Aen. 8. 124. ἐξονομάζειν does not always mean, 'called his name,' as, e.g., in Od. 5. 181, but it always implies a direct personal address.

l. 304. ἔργον τε ἔπος τε, in apposition to κακόν.

L 305. ἀσθέμεν, κ.τ.λ. Infinitive for imperative. μοι = 'I prithee;' ethical dative.

L 306. Ἀχαιοί, here = Ithacensians.

L 311. ἀκέοντα, supply με or τινά.

L 312. ή οὐχ (§ 4. 3) ἄλις δε = nonne satis est quod?

L 313. ήρα, § 23. 4. Instead of a fresh sentence introduced by δε, Attic style would have put ἐμοῦ ἔτι νηπίου δύτος.

L 316. Join ἐπ-ιήλω = quomodo vobis inmittam.

L 319. ἔμπορος, 'a passenger, for I am not to be (*γίγνομαι*) possessed of ship or rowers.'

L 321. ή φα, 'he spake;' not a shortened form for ἔφη, but an imperfect from a defective ήμι, corresponding to Lat. *ā-j-o*, i. e. *aio*.

L 322. ρεῖα, 'lightly,' 'without more ado.' The line was rejected, as a late interpolation made to introduce the μηνστῆρες.

L 324. εἰνεκε, § 17. 6. τις = 'one and another.'

L 327. δ γε, see on Od. 1. 4, and cp. the use of *ille*, Virg. Aen. 5. 457.

ἔτει νῦ περ. 'Since you see he is so terribly set [upon killing us].'

L 334. The meaning of the gibe is that now the suitors find enough to do in eating the substance of Telemachus; but it would be double trouble to have to make a division of it, should he die.

L 336. ήδὲ [τούτῳ] δε τις. Cp. sup. v. 29.

L 337. κατεβήσετο, § 20. 3. The κατὰ is explained by Od. 4. 680.

L 338. Join νητὸς ἔκευτο.

L 343. καὶ = καί περ.

L 345. δικλίδες, (κλίνω), doors 'folding double.' Such doors (Il. 12 155 foll.) had double cross-bars to secure them.

L 346. ἔσχ' = ἔσκε, § 23. 4. This does not mean that she slept and lived in the store-house, but was constantly about it at all hours of the day and night.

L 350. λαρώτατος, (λάω), 'nicest.' For this form of comparison in an adjective with long penult., see § 12. 6.

L 351. κάμμορον, § 7. διομένη, 'expecting.'

L 356. ἀθρόα, predicat. with τετύχθω, 'let them all be made ready together.'

L 363. φίλε τέκνον, *constructio ad sensum*.

L 365. μούνος, may = 'all alone,' as Od. 3. 217; but comparing Od. 16. 117 foll.

ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων,
μούνον Λαέρτην Ἀρκείσιος οὐδὲν ἔτικτε
μούνον δ' αὐτ' Ὁδυσῆα πατὴρ τέκεν, αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
μούνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν,

it would rather mean her 'only child.'

L 367. αὐτίκ' ξέντι, 'directly you start.'

1. 369. μέν' αῦθ' = μένε αὐθι, 'remain here, abiding amongst thy possessions.'

1. 370. ἐπὶ is followed by the accusative here as if the sentence μακοπαθοῦντα ἀλάλησθαι ἐπὶ πόντον.

1. 373. μιθήσασθαι, for the tense, see sup. v. 171, 'not to tell my mother before the eleventh or twelfth day be come, or she herself misme.' The construction with πρὶν changes from conjunct. to infin. A converse change is found in Il. 17. 504 foll.

1. 375 = Od. 4. 749.

1. 376. Join κατ-ίάπτῃ = 'damage.'

1. 377. ἀπώμυν, 'swore she would not;' so ἀπώμοτος, Soph. Antig. 388. Others render, 'swore unreservedly,' so ἀπ-ειπεῖν, Od. 1. 91.

1. 378 = Od. 10. 346.

1. 385. ἀγέρεσθαι, an aorist inf. with irregular accent; the rule requiring that it should fall on the penult. The old critics regarded as a shortened form of the pres. ἀγέρεσθαι.

1. 387. ὑπέδεκτό οἱ, 'promised it him.'

1. 391. ἐσχατίῃ, 'at the outer edge,' i.e. the mouth of the harbour.

1. 396. πλάξε, 'bewildered.'

1. 398. εἴλατ[ο] = ἥντο, § 23. 7.

1. 403. εἴλατ[αι] = ἥνται. See also § 6.

1. 404. ἵσμεν (for ἴωμεν, § 3. 4), with the genit. ὅδοῖο, cp. Od. 1. 195.

1. 409. τὸς Τηλεμ., for the periphrasis = 'the mighty Telemachus,' cf. Od. 7. 167.

1. 412. ἀλλαὶ δμωατ, 'nor the handmaids either.' Cp. Od. 1. 132.

1. 416. ἀνέβαντε νῆσος (cp. Od. 9. 177) follows the analogy of the construction with ἐπιβαίνειν. Generally ἀναβαίνειν, when used with a case directly, takes the accus., Od. 3. 481, 492. ἡρχε, 'led the way.'

1. 420. ἵκμενος, properly ἵκμενος from ἵκω, like Lat. secundus from sequor = 'favouring.' The favouring wind is in the same way called ἔσθλον ἐταῖρον, Od. 11. 7. οὐρός is from ὄρνυμ = 'the speeder on.'

1. 421. κελάδοντα, 'whistling;' cp. Ζέφυρον κελαδεύον, Il. 23. 208.

1. 423. δπλῶν ἀπτεσθαι, 'to lay their hands to the tackling.'

1. 424. Trans. 'And they raised and fixed the pine-mast inside the hollowed centre-block, and fastened it down with the forestays.' Τημεσόδ[ο]μη signifies anything 'constructed in the middle,' e.g. the recess between two pilasters or beams in a house, Od. 19. 37; here of a vertical timber trough or three-sided box in a ship that held the mast upright (See Illustration in Frontispiece.)

1. 425. πρότονοι are two ropes from the masthead to the bows. They ships only carried one square sail, so λοτία includes all the sail-rigging as well.

1. 428. πορφύρεον, from the same root as in φρέ-αρ with reduplicatio bubbling up: others take it of colour (φύω, 'to make turbid'), vi

'dark' wave of ruffled water that does not break into white foam.

Virg. Georg. 4. 357.

430. δησάμενοι δπλα = 'having made fast the sheets,' as the wind blowing fair.

431. ἐπιστεφέας, κ.τ.λ. See on Od. 1. 148.

434. τῇ, 'all through the morning;' accus. of duration.

BOOK III.

1. This introduces the third day of the events in the Odyssey. Την, (Λείβω), here of the *sea*, as in Il. 13. 21 βένθεσι λίμνης.

2. πολύχαλκον. This seems to mean 'of solid brass,' like σιδήρεος νός, Od. 15. 329. Others render, 'bright like polished brass.' νοτ, 'give light,' as in Od. 7. 102; 12. 383.

3 = Od. 12. 386.

4. οἱ δὲ, i.e. Telemachus and Athena. Πύλον—the position of the e of Neleus has always been a doubtful question. Strabo, the geographer, placed it in Triphylia, south of the river Alpheus, but the Messenian Pylos, on the coast (cp. the epith. ἡμαθέεντα, Od. 1. 93) asite the island of Sphacteria, suits the story far better. From this s., Telemachus reaches Sparta on the second day (Od. 4. 1), having st one night at Pherae (3. 485), which lies in the straight line een the Messenian P. and Sparta.

5. Ιχον, (Ικω), § 20. 3. τοι = οἱ Πύλιοι.

7. ἑννέα ἔδραι. Nestor (Il. 2. 591 foll.) was lord over nine towns represented here by nine groups of sacrificers.

8. προύχοντο, 'held in front of them,' 'ready for sacrificing.' Cp. δὲ δούρατ' ἔχοντο, Il. 17. 355. ἕκάστοθι = at each of the nine ἔδραι. gives a sum of 81 victims and 4500 men.

9. μηρία, see on inf. vv. 456 foll. σπλάγχνα includes heart, liver, s., etc.

10. οἱ δέ τοις, 'now the others straightway put into shore.' τοις, seems to mean 'fairly trimmed,' of a ship that 'steadies with up- t keel.' The Schol. prefers to take it of the equal rounding of the el's hull, interpreting it by ισόπλευρος. Cp. δοπὶς παντόσ' ἔιση, Il. 3.

11. στεῦλαν δεῖραντες, 'they furled the sails by brailing them up.' il is 'brailed up' when instead of being lowered from the mast gether it is hauled up tight to the yard. This would be done when new purposed only to make a short stay. ἐκ δέ βαν αὐτοὶ, that is, mooring by stones cast out at the ship's bows (έννα), they hauled stern close into the shore by the πρυμήσια, and so landed; for they no small boats.

15. ἐπέπλως, a second aor. from ἐπι-πλάω, another form of πλέω.

1. 18. εἰδομεν, for εἰδωμεν, (*οἶδα*), § 23. 8 = 'let us learn.'
1. 19. λίστεσθαι, infin. for imperat. αὐτὸς, emphat., 'you yourself.'
1. 22. πῶς τ' ἀρ προσπτ. ἄρ for ἄρα by apocope, § 7.
1. 23. μυθοῖστ, 'I have never yet proved myself *in speeches* ; different from πειρᾶσθαι τίνος. Cp. ἔπεισιν πειρήσομαι [ἀντῶν], II. 2. 73.
1. 27. οὐ . . . οὐ. The *οὐ*, which negatives the whole sentence, is repeated again before the *στε* to emphasise it. Cp. Od. 8. 32.
1. 28. τραφέμεν is generally taken as a form of the second aor. inf. act. *τραφέειν* with neuter signification; others regard it as a syncopated form for -ῆμεναι, i. e. *τραφῆναι*.
- II. 29, 30 = Od. 2. 405, 406.
1. 33. They were already roasting some of the meats, and were preparing others by 'piercing' (*ἔπειρον*) them with the spits.
1. 39. πάρ, § 7. φ from the possessive *ὅς*.
1. 41. δειδισκ. The act of 'welcome' was performed by holding out the full cup towards the guest. Cp. δέπαὶ δειδισκετο, Od. 18. 121.
1. 44. τοῦ γάρ, 'for it is a feast in his honour that you have fallen upon.' ἀντᾶν, as inf. v. 97.
1. 45. εὔξειν, for εὔξηιν, § 3. 4. ἡ θέμις, 'which is right,' ή being assimilated to the gender of θέμις, as in Lat. *si qua est ea gloria*, Virg. Aen. 7. 4.
1. 48. εὐχεσθατ = 'is a worshipper.'
1. 49. δημητική, lit. 'there is to me equality of age with him.' Trans. 'his years and mine are the same.'
1. 52. δίκαιος means a 'proper' man, who, as we say, 'knows what he is about.' One who practises δίκη, = the usual behaviour or custom of men. Cp. Od. 4. 691.
1. 58. Join ἀμοιβὴν ἐκατόμβης.
1. 60. Join πρήξαντα [*ἐκεῖνο*] οὐ ἔνεκα δεῦρ' ικόμεσθα.
1. 62. Trans. 'Thus she made her prayer accordingly' [*ἔπειτα* seems only to take up the circumstances of the scene, cp. ὡς δὲ μὲν ἐνθ' ἥρατο, Od. 7. 1], 'and was herself bringing it to pass.' She seemed to be a mere mortal dependent upon Poseidon's good pleasure, but was really a goddess who could answer prayer herself.
1. 63. δέντας ἀμφικ., 'a goblet with double cup,' i. e. forming a cup at either end, 'something like an hour-glass open at top and bottom.'
1. 64. ὡς δ' αὗτως = the later form ὡσαύτως δέ.
1. 65. ὑπέρτερα = the 'upper' or outside meats, in opp. to the σπλάγχνα. ἐρύσαντο = 'drew them off the spits.'
1. 68. Γερήνιος, of Gerenia, a Messenian town, where Nestor took refuge when Heracles sacked Pylos. Ιππότα, § 9. 3.
1. 69. ἐρέσθαι, second aor. infin. from Epic pres. *εἴρομαι*.
1. 71. πόθεν πλεύτε, (*πλέω*), 'from whence are ye sailing over the watery ways?' The forms κέλευθα and -θοι are both found; cp. Od. 10. 86.

ll. 71-74 = Od. 9. 252-255.

l. 72. η τι...η. These are two separate direct questions; see Od. 1. 175 for the general rule for the accentuation of η in double questions. πρᾶξις, 'business,' especially 'commerce'; cp. πρήκτηρες, Od. 8. 162. ἀλληροθε, perfect with pres. signif. from δλόμαι; cp. Od. 2. 370. This word suits μαφίδιως = 'recklessly,' but is used by *zeugma* with κατὰ πρᾶξιν also.

l. 73. οιά τε, see on Od. 9. 128. With the whole passage, cp. Thucyd. I. 5. 2 δηλοῦσι δὲ τῶν ἡπειρωτῶν τινὲς ἔτι καὶ νῦν, οἰς κόσμος καλῶς τοῦτο ἦν [sc. τὸ ληστεύειν], καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν ποιητῶν τὰς πύστεις τῶν πατελέωντων πανταχοῦ δμοῖς ἐρωτῶντες, έι λησταὶ εἰσιν, ὡς οὕτε ὁν πυθάντων ἀπαξιώντων τὸ ἔργον, οἰς τ' ἐπιμελὲς εἴη εἰδέναι οὐκ δειδύσσεται.

ἀλόνται, § 18. 2.

l. 74. παρ[α]θέμενοι, 'jeoparding their lives by bringing mischief,' etc.

l. 78. This line is wanting in the best MSS, and is rightly rejected here as introducing a repetition of *τι* that is unhomeric. It is probably interpolated from Od. I. 95.

l. 80. εἰμὲν, § 23. 4.

l. 81. ὑπονήσουν, 'at the foot of Mt. Neion'; cp. Od. I. 186. εἰλήθεμεν for εἰληλούθαμεν = ἐληλύθαμεν.

l. 83. κλέος, see on Od. I. 282. Cp. also πενσόμενος μετὰ σὸν κλέος, Od. I. 13. 415.

l. 87. πευθόμεθα, so πεύθομαι, inf. v. 187, and δκούετε, inf. v. 193, where our idiom uses an historic tense.

l. 88. ἀπευθέα θῆκε, 'has kept it untold.'

l. 92 = Od. 4. 322.

l. 95. Join περὶ .. διξυρὸν, 'wretched exceedingly.'

l. 96. Join αἰδόμενος and ἔλεαρων with με. Trans. ' And do not speak comfortably through any consideration or pity for me, but tell me frankly how you got a sight of him.' Cp. ἀντάν, sup. v. 44.

l. 99. ἔπος .. ἔργον, see on Od. 2. 272. ὑποστὰς, 'having made his promise.'

l. 101. ἔνιστες, imperat. of second aor. of ἔνέπω, like σχῆς, θῆς, is a contracted form of ἔνισπ-εθι. The other form of the imperat., ἔνισπε, is found in the middle of a verse, as Od. 4. 642; ἔνισπες, II. 24. 388, is the indic. mood.

l. 103. ἔπει here is followed by no actual apodosis. It would be possible to introduce one after μαρνάμεθα, v. 108, e. g. ἔγὼ δὲ κέ τοι καταλήγω. But, really, the form of the sentence is forgotten in the excitement of speaking. For a similar use, cp. Od. 4. 204.

l. 104. Join μένος .. δσχετοι, 'invincible in spirit.'

l. 106. δηγη δρξεν 'A., 'wherever A. might be our guide.' The optative of circumstances repeated from time to time.

1. 107. οσα μαρνάμεθα = οσα ἀνέτλημεν μαρνάμενοι.
1. 108. κατέκταθεν, (*κτείνω*), § 22. 1.
1. 110. θεόφιν, § 12. 1, 'a counsellor equal in weight to Gods.'
1. 112. περὶ, sup. v. 95. θείειν, (*θέω*), § 3. 2. 112 = Od. 4. 202.
1. 113. ἐπὶ τοῖς, 'upon,' i. e. 'besides these.'
1. 114. Trans. ['It could not all be told] not even though thou shouldest abide here for five, ay! and for six years, and should question me of all the ills that we noble A. endured, ere that, thou wouldest return home, wearied out.'
1. 118. ἀμφιέποντες = *occupati circa eos*.
1. 120. Trans. 'Then no one ever chose to match himself face to face with him in wisdom, since O. was far superior in all manner of craft.'
1. 124. It is simpler to render both ἔοικότες and ἔοικότα, 'lil 'Verily, the speaking is like his; nor would you think that a young man would speak thus like [one so much older].' Others translate both words 'seemly;' or the first 'like,' and the second, 'seemly.'
1. 126. εἴως, (§ 3. 2), here = *τέως*, 'all that while.'
1. 127. ἀγορὴ, the general assembly of the people; βουλὴ, the council of the γέροντες. Cp. Od. 2. 26. See also Il. 2. 50-53
- κέλευσε
- κηρύσσειν ἀγορήνδε Ἀχαιοὺς . . .
βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων Ιἵε γερόντων.
1. 129. [ἐ]φραζόμεθα, 'we schemed how the best issue might be secured for the A.' ἄριστα, neut. plur. used as an abstract noun. ίσα Od. 2. 203, φυκτὰ, 8. 299.
1. 131. Modern editors generally reject this line, as inconsistent with the following one, and as anticipating the account of the departure v. 152.
1. 132. καὶ τότε. Here begins the apodosis.
1. 133. πολέες, § 13. 5.
1. 137. They summoned an assembly, 'thoughtlessly and not in order by appointing it for evening. As clear heads were needed, morning would have been the proper time.' The words *οἱ δὲ* 'Αχαιῶν are parenthetical, giving the reason why the assembly was *οὐ κατὰ κόσμον*.
1. 139. βεβαρηότες, a second perf. from *βαρέω* with intrans. significance.
1. 142. Join νόστου ἐπὶ εὔρ. v. θ.
1. 143. ἔγνδανε (ἀνδάνω), with double augm. βούλετο, 'he preferred.' Cp. inf. v. 232.
1. 146. οὐδὲ τὸ, 'nor did he know this, viz. that she was not minded to comply;' sc. 'Αθηναίη.
1. 151. ἀέσαμεν (ἄημ), 'we rested:' properly of 'breathing' in sleep. Cp. πνέοντα ὑπνῷ, Aesch. Cho. 619.
1. 152. πῆμα κακοῖο, 'the curse of misfortune.' Join ἐπ-ήρτυε.
1. 154. βαθύζωνος describes the wearing of the ζώνη not high under

reast, but low down over the hips : as we make the distinction between short and long waist.'

l. 155. ήμισεες δὲ, the antithesis to *οἱ μὲν* (v. 153), who appear again : ήμισεες in v. 157.

l. 157. ἐλαύνομεν, sc. νέας, to which the following *αἱ δὲ* refers.

l. 158. μεγατήρεα, 'gulfy,' connected with κητώεις, καιάδας, χανδάνω. & Buttmann Lexil. § 70.

l. 161. Join ἐπὶ-ώρσε, as in inf. v. 176.

l. 162. Join ἀποστρέψαντες νέας. ἀμφιέλισσαι occurs only in the fem. n̄d̄r as an epith. of ships. The lexicons give the meaning 'rowed on th sides,' or 'rocking from side to side.' It is more probably as scriptive epithet of the ship's shape = 'rounded at either side,' (ἐλιξ). It would be parallel to the later phrase στρογγύλη ναῦς. Join *οἱ .. ἀμφὶ Οδησσοῦ*. = 'Odysseus and his followers.'

l. 164. Though later writers employed ἐπίηρα as one word, it would m̄t that in the Homeric phrase ἐπὶ belongs to φέροντες, or is used verbally. ήρα may be (vide Buttm. s. v.) an accus. sing. from ήρ = πε or an accus. plur. from an adjective ήρος (ἄρω). In Il. 14. 132 we ve θυμῷ ήρα φέροντες.

l. 166. δ̄ = 'that,' Lat. *quod*.

l. 168. νῶι, (§ 15. 1) = 'me and Odysseus.'

l. 169. ἐν Λέσβῳ. The first day's voyage was to Tenedos (v. 159), : second to Lesbos. 'In Lesbos he found us debating on our long yage home, whether we should go above steep Chios in the direction the Psyrian isle, keeping it (*νήσον*) on the left, or below Chios past sty Mimas.' There would be a choice of routes from Lesbos to boea; the first, directly across the Aegean, passing outside Psyra ich lies W.N.W. of Chios; the second, between Chios and the Eryean peninsula, and thence by short voyages from Cyclad to Cyclad till y made Euboea.

l. 170. παπαλόεις, expressing the rugged lines of upheaved rock on : Chian coast, from παπάλλω a reduplicated form from πάλλω, as δαιλω from root ΔΑΛ.

l. 176. αἱ δὲ, sc. νέες.

l. 177. ιχθύεντα, like Horace's *belluosus Oceanus* (Od. 4. 14. 47), rs to the dangers of the sea. The Greeks in the heroic period koned fishes among beasts of prey (cp. *ιχθύες ἀμηστὰ*, Il. 24. 82), and er ate them except under pressure of hunger. Trans. 'monsternig deep.'

l. 178. At Geraestus, the S. promontory of Euboea, where was a iple of Poseidon, 'they put in to shore during the night.'

l. 179. ἐπὶ .. οἴθεμεν, sc. on the altar. With πέλαγος μετρ., cp. Virg. org. 4. 389 *aequor curru metitur*.

l. 181. Τυδείδεω, § 4. 3.

l. 182. Λύτασαν, the imperfect tense, is a probable conjecture for the commoner reading ἔστασαν, which is described as a shortened form for ἔστησαν, first aor. third plur.

ἔχον, sc. νέας. ‘I kept my ships sailing for Pylos;’ so ἔχειν with θέπνους = ‘to keep driving,’ Il. 3. 263. Cp. Od. 9. 279; 10. 91.

l. 184. φίλε τέκνον, Od. 2. 363. ἀπευθῆς, active, ‘without tidings;’ in sup. v. 88 it is used passively.

l. 185. κείνων, genit., depending on οἴδα, as in Il. 12. 228 δε σέας θυμῷ εἰδείη τεράον. Οἵ τε . . . οἵ τε are then the subdivisions of the whole number.

l. 187. πεύθομαι, cp. sup. v. 87. ή, sup. v. 45. κεύθω properly means to ‘keep in the dark,’ like Lat. *celare*, and so used with personal object.

l. 188. ἐγχειτομάροντος. The termination is of uncertain origin. The older commentators referred it to μοῖρα, others to μετρομάριον, in the sense of ‘brilliancy’ or ‘distinction.’ Perhaps it is connected with root MEP, appearing in μερμερίζω, Lat. *me-mor*, ‘men whose thoughts are about ἐγχειτα.’

l. 190. Ποιάντιον, ‘of Poeas,’ a prince in Thessalian Magnesia.

l. 193. ἀκούετε, cp. sup. v. 87. Join καὶ αὐτὸν, to which the participial sentence is a concessive addition; ‘though far away.’

l. 194. Trans. ‘How he came,’ etc.; the accent on ὡς is from the enclitic τε that follows.

l. 195. ἐπιστημερῶς, ‘miserably,’ from μογερδός (*μύγος*), the σ is inserted as in σ-μικρός; the change of ο to υ is the same as in ἐπάνυμος from ὄνομα. κείνος ἀπέτισεν, sc. Αἴγισθος.

l. 197. κείνος ἐτίσατο, sc. Ὁρέστης. The word πατροφονῆα, generally meaning one who slays his own father, is explained by the addition οὐ.. ἔκτα, see on Od. 1. 1.

l. 198 = Od. 1. 300.

l. 199. This and the next line are bracketed, as being an interpolation from Od. 1. 301, 302.

l. 203. ἐτίσατο, sc. πατροφονῆα. Trans. ‘And the A. will spread his fame abroad, even for men yet unborn to hear of.’ Modern edd. concur in the reading πνθέσθαι, the majority of MSS. give ἐσσομένοισιν δοιδήρ.

l. 205. περιθένειν, ‘invest me with,’ cp. ἐπιειμένος ἀλεήν, Od. 9. 214.

l. 206. τίσασθαι τινά τινος. Here only and Il. 3. 366 τίσασθαι τινα κακότητος.

l. 209. The words καὶ ἐμοί, in this line, are not superfluous after the μοι of v. 208, if it be merely used in an unemphatic ethical sense = ‘I’m sorry to say.’ Others explain the second clause as a corrective epexegetis, p. 228. τετλάμεν, perfect with pres. signification. ἐμπῆς, here, as always in Homer, ‘notwithstanding.’

l. 214. Nestor supposes either that Telemachus has voluntarily ceded *his rights*, or that, influenced by some oracle, the populace are making common cause with the pretenders to the crown.

l. 216. Trans. 'Who knoweth whether he (sc. thy father, sup. v. 200) having come may take vengeance on their outrages, either by himself alone, or all the Greeks together?' sc. *ἀποίσονται ἐλθόντες*. It is uncertain whether *ἀποίσονται* be the fut. indic., or, as is more likely, be put for *ἀποίσογται*. Join *σφὶ* with the verb = 'on them.'

l. 218. *εἰ γάρ*, 'if only!' spoken as a wish expressed, but taken up again in v. 223, after the parenthesis, so as to form the protasis to the sentence *τῷ κέν τις*. 'In that case, many a one of those suitors would forget all about his marriage.'

l. 227. *οὐκ δὲν ἔμοι γε* = 'This could never take place, as far as any hopes of mine go.' Cp. *ἔμοι δέ κεν ἀσμένῳ εἴη*, Il. 14. 108.

l. 230. *σε ἔρκος*, see on Od. 1. 64.

l. 231. Trans. 'A god indeed, if he chose, could bring a man safe home even from afar.' So *ἴς οἶκον σωθῆναι*, Hdt. 4. 97. For this absolute use of the optat. mood, cp.

*τούτου γ' ἐσπομένοι καὶ ἐκ πύρδε αἰθομένοι
δύμφω νοστήσαμεν.*

Il. 10. 247. *οὖ τις πείσειε γυναῖκα*, Od. 14. 122. Cp. also inf. v. 321.

l. 232. *Βουλοὶ μῆν*. The contrast is between reaching home safe at last, after much suffering, and a speedy return like Agamemnon's, which so soon had a fatal ending. With *βούλεσθαι ἦ*, cp. inf. Od. 11. 489.

l. 235. Join *ὑπὸ Αἴγ. καὶ τῇς ἀλόχοιο*. The dat. *δόλῳ* stands alone, 'by craft.'

l. 238 = Od. 2. 100.

l. 241. *ἐτῆτυμος*, reduplicated form of *ἐτυμος* (*ἐτεῖς* from *εἰμι*, properly meaning, that which *is*), stands here almost in an adverbial sense, 'For certain, there is no more return for him.'

l. 242. *φράσσαντο*, (*φράζομαι*), 'designed,' § 19. 1.

l. 244. *ἐτεῖ περὶσσε*, 'since he is acquainted beyond all others, with men's customs and thoughts.' So *βούλῃ περιδμεναι ἄλλων*, Il. 13. 728; cp. *περὶ πάντων*, Od. 1. 255.

l. 245. *ἀνάξασθαι*, aor. mid. inf. of *ἀνάσσειν*, only found here. 'For they say that he hath been king through three generations of men.' *γένοις*, accusative of duration of time. *τρεῖς, ter,* is here equivalent to *τρία*. So, speaking of Nestor, the poet says, Il. 1. 250-52

*τῷ δ' ἥδη δύο μὲν γενεὰι μερόπων ἀνθρώπων
ἐφθίσατο... μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἀνασσεν.*

The Greeks reckoned a generation at about thirty years. So Hdt. 2. 142 *γενεὴ γάρ τρεῖς ἀνδρῶν ἐκατόν ἔτεα ἔστιν.*

l. 246. Join *ὡς τε ἀθάνατος*, 'like an immortal.'

l. 251. *"Αργεος*, a genit. of place. So *οὗτ' ἡπείροιο μελαίνης οὔτ' αὐτῆς θάλαττας*, Od. 14. 97; cp. Od. 1. 24. *'Αχαικὸν*, as distinguished from *Πελλαγικὸν* *"Αργος* in Thessaly, Il. 2. 681.

I. 252. δὲ θαρσ., though put as an independent sentence, is equivalent to, 'so that he had the courage to slay him.'

I. 255. Τὴ τοι μὲν, 'Verily, thou thyself suspectest this, how it would have turned out, if,' etc. Another reading is ὡς περ ἐτύχθη, followed by a full stop; meaning that Telemachus was right in suggesting that such an outrage implied the absence of Menelaus.

I. 256. Φοιτώντι others read ζωόν γ'= 'If he had found him so much as alive,' to say nothing of what he would have done, had he caught him red-handed.

I. 258. τῷ, 'in that case.' The particle κε must be repeated with κατέδαμαν, dilaniassent. Join οὐδὲ θανόντι. The nom. to ἔχειν is Αχαιοῖ, not expressed.

I. 260. The reading Αργεος gets over the difficulty of the digammated Φάστεος after ἔκαστ, but introduces a geographical confusion. The other reading, ἀστεος = Μυκήνης, inf. v. 305.

I. 261. μέγα, 'monstrous.'

I. 262. κεῖθι, sc. at Troy. πολέας, a dissyllable, §§ 4. 3; 13. 5.

I. 263. μυχῷ Αργεος, not so much = 'the heart of the Peloponnese,' as describing the position of Mycene, in the far corner of the plain of Inachos, in the Argive territory.

I. 266. δῖα, 'lady.' φρεσὶ, 'understanding.'

I. 268. εἴρυσθαι seems to be a syncopated form of the pres. infin. of ἔρυμα with change of ε to ει, or to be formed on the analogy of verbs in μι.

I. 269. μιν. There are no less than four personages to whom this pronoun may refer: Agamemnon, the Minstrel, Aegisthus, and Clytaemnestra. The two former may be dismissed as unlikely, leaving the decision between the two latter. Of Aegisthus it may be said that the gods had begun to prepare for his ruin as soon as he began to plan his treachery, and from this point his destruction works itself out without delay. But on the whole it is best to understand by μιν Clytaemnestra; δαμῆναι will then mean to be 'overcome,' and to yield to Aegisthus. Cp. Il. 14. 315 θεᾶς ἔρος.. θυμὸν ἔδαμασσεν, ibid. 353 φιλάσπητε δαμεῖ. The words ἀλλ' ὅτε δὴ form then a direct antithesis to τὸ πρὸν μὲν, sup. v. 265.

I. 272. ὄνδε δόμονδε, cp. Od. 1. 83.

I. 274. ὑφάσματα, such e. g. as the πέπλος given to Athena, Il. 6. 302.

I. 276. ήμεῖς μὲν γάρ, 'now we.' See sup. v. 262.

I. 280. ἀγανοῖς. Sudden deaths of men were ascribed to the 'painless shafts' of Apollo: those of women to the arrows of Artemis. See Od. 11. 172.

I. 286. καὶ κεῖνος, 'he too.' This implies that Nestor had gone on alone.

l. 287. Μαλεῖα (Μάλεια, Od. 9. 80), the S.E. headland of the Peloponnesus,

l. 290. τροφέντα, 'swollen,' 'big;' cp. τρόφι κῦμα, Il. 11. 307. Aristarchus read τροφέοντο, *intumescabant*.

l. 293. αἴωνα εἰς ἄλα, 'sheer into the sea.'

l. 295. σκαιὸν = 'western : ' in geographical descriptions, the face fronts northward.

l. 296. The μυκρὸς λίθος is the λισσὴ πέτρη of v. 293.

l. 297. σωσούθῃ, 'with much ado,' = hardly; cp. μόγις.

l. 299. τὰς πέντε, 'the other five,' in opposition to τὰς μὲν, v. 291.

l. 300. Αιγύπτῳ. Homer uses this word to express both the land of that name, and also the Nile, 'the river of Egypt.' Cp. Od. 4. 355, 477.

l. 301. 'Thus he indeed went wandering.' We should rather expect οὐ, which Nitzsch reads.

l. 303. τόφρα δὲ, 'but in the meanwhile.'

l. 304. The common reading inverts the order of vv. 304, 305, putting only a comma at λυγρά. The order given in our text has the authority of the Scholiast on Soph. Electr. 267, by whom the lines are quoted. The mistake may have arisen from a misinterpretation of ταῦτα, which does not refer to what follows, but to the preceding words, sc. v. 264 foll. Aegisthus compassed Agam.'s death, and then, after the murder, ruled with a rod of iron for seven years over Mycene.

l. 306. τῷ δὲ δῆδοάτῳ, 'but in the eighth year (cp. τῷ δ' ἀρα πέμπτῳ, Od. 5. 263) the noble Orestes came as an avenger upon him (κακόν οἱ).' Cp. Od. 2. 166.

l. 307. Ἀθηνάων. This is a different account of the story from that followed by the Greek tragedians, who represent Orestes as sent to Phocis. The reading of Zenodotus here was ἀπὸ Φωκίων.

l. 308 = Od. 1. 300.

l. 309. δαινόν τάφον, 'gave a funeral feast.' So δαινόνα γάμον, Od. 4. 3. It is here implied that Clytaemn. perished along with Aegisth.

l. 311. In βοήν ἀγαθὸς the hero is represented as a general, shouting the word of command to his troops (μακρὸν ἀνσε, Il. 3. 81), or encouraging his friends, or striking terror into the foe. Cp.

εἰ μὴ δρ' δεῦ νόησε βοήν ἀγαθὸς Διομήδηος

συμβολάεον δ' ἐβόησεν ἐποτρύνων Ὁδυσῆα. Il. 8. 91, 92.

l. 315. Join κατα-φάγωσιν.

l. 318. ἀλλοθεν, 'from abroad,' sc. ἐκ τῶν δν., 'from those nations from which one would never have a hope in his heart to return, whom storms have once drifted into so vast a sea.'

l. 319. For μέγα τοῖον, cp. Od. 1. 209.

l. 321. For ἀποντο without δν, see sup. v. 231.

l. 322. τῇ δαινόν τε. The ε is lengthened because originally δαινός is spelt with the digamma, δΦεινός.

1. 337. **λίσσεσθαι**, infin. for imperat. **αὐτὸς**, the reading of Antarchus; **αὐτὸν** the commoner reading.

1. 333. The tongues of the victims, as being the choicest portion, were cut out, and burned (inf. v. 341) in honour of the Gods.

1. 334. **τοῦτο**, sc. **κοίτοιο**, 'it is time for it.'

1. 337. ή **ρά**, see on Od. 2. 321.

II. 338, 339 = Od. I. 146, 148.

1. 340. **νώμησαν**. Cp. Od. 18. 418 **οινοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσι**. This settles the construction of **δεπάεσσι**. The cups were not brought round but stood already on the board by each guest. The force of **in ἐπαρξάμενοι** is that of 'in succession,' as in **ἐπι-οίχεσθαι**. Cp. Od. 425 **νώμησαν δέ ἄρα πᾶσιν ἐπι-σταδόν**. The meaning of the ritualistic word **ἄρχεσθαι** is 'to offer a first portion to the Gods.' Cp. **ἀπαρκαταρχαῖ**. Putting these interpretations together, we have as the whole meaning, 'They served it round to all, having poured a first drop in their cups in succession.' The **κούροι** carried the bowl (**κρητῆρ**) and ladle (**πρόχοος**), with which a drop was put into each cup; this drop was then poured out as a libation, and the cup filled for the man's own drink.

1. 347. ὡς...**κλινέ**, epexegesis of **τό γε** in the preceding line. § 15. I.

1. 348. The order of the words is **ὡς τε παρά τεν** (§ 15. 3) ή **πάμιδνείμ**. ('short of clothing'), ή **πενιχ**. ('badly off'), 'who has not in house cloaks (either to wear, or to use as coverlets, Od. 4. 299) or many blankets, either for himself or for his guests to sleep softly on.'

1. 352. **τοῦδ' ἀνδρὸς**, 'this man' of whom I am now thinking, Odysseus.

1. 353. **ἰκριόφιν**, § 12. I; see on Od. 5. 163. **ὅφρ' ἀν**, 'so long as.'

1. 357. Join **σοὶ πείθεσθαι**.

1. 364. **δμηλική** for **δμήλικες**, as in Od. 2. 158.

1. 365. **ζνθα**, explained by the following words **παρὰ νηὶ**.

1. 366. The **Καύκωνες** lived in Triphylia to the North of Nestor's dominion.

1. 367. The **χρέος** was probably a claim for stolen cattle. Cp.

ἡ τοι Ὀδυσσεὺς

ἥλθε μετὰ χρέος τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὅφελλε,

μῆλα γάρ ἔξ θάκης Μεσσήνιοι ἀνδρες ἀειραν,

Od. 21. 17; **δφέλλειν** Epicē for **δφείλειν**.

1. 373. **ὅπως ἴδεν**, 'how he had seen,' i.e. at the sight he had seen. Eustathius reads **ἐπει**.

1. 376. Join **ῶδε**, not with **νέψ**, but with **ἐποντας**, 'accompany thee I see they do.'

1. 378. **τριτογένεια** probably means only 'born from the water.'

'**Ωκεανόν τε, θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν,**

II. 14. 201, though later legends referred the word to a Boeotian stre-

called Triton, or to a lake of the name in Egypt, both connected with the worship of the goddess. Others, finding that in the Cretan dialect ηρτὰ = κεφαλή, saw in the word the embodiment of the story of Athena's birth from the head of Zeus.

L 380. δίδωθι, the oldest form of the imperat., § 23. 1.

L 382. βέγαν, like ἔρδειν = 'to sacrifice.' Cp. Lat. *facere* and *operari*. ήρω was referred by the ancients to ἔρως = 'one year old,' which makes διέργην superfluous. It is better to connect it with ἀνω, ἀνύω, and so make it = τέλειος.

L 384. περιχεύεις, i. e. not by melting, but by laying on gold in leaf or foil.

L 387. οὐδ., § 15. 2.

L 389 = Od. 1. 145.

L 390. ἀνα-κέρασσων, 'mixed up.' Cp. Od. 9. 209.

L 392. κρήδεμνον, here = 'the stopper' that *made fast the top* (*κάρα-δέω*) of the jar, or perhaps 'the string' over the cork.

L 396. οἱ μὲν, sc. οἱέες καὶ γαμβροί, sup. v. 387, who had each his own apartment (*οἰκόνδε* ἔβαν, cp. inf. v. 413) in the court of the palace. οἴτον, in next line, means 'in the actual house,' sc. ὑπ' αἰθούσῃ, 'under the echoing verandah' formed by a sloping roof from the front wall of the house.

L 399. τρητοῖς, see Od. 1. 449.

L 401. Join θει ταῖδων, cp. Od. 5. 448. The married sons had detached lodgings in the court; the unmarried Peiris. (*ἥθεος*) sleeps in the house, as Telemachus does.

L 403. πόρσυν. This phrase, which is used in the honourable sense of 'sharing the bed' as a wife, gains its meaning from the fact that the wife is the one who has free access to the husband's room, and actually prepares his bed for the night's rest. So Theocr. 6. 33

ἀντρὸς ἐγώ κλαξῶ θύρας έε τέ κ' δμόσση
ἀντά μοι στορέσειν καλὰ δέμνια.

L 408. ἀποστύλβοντες ἀλ., 'shining with an oil-like gloss.' The gen. may have been suggested by the ἀπὸ in composition, as the dative is more natural, as in Il. 18. 595

χιτῶνας ἐννήτους ἡκα στύλβοντας ἐλαίφ.

See too on Od. 7. 107. Others interpret it of a sort of varnish.

L 410. Αἰδόσση, sc. δόμον, 'to the house of A.', always a person in Homer.

L 411. ούρος, 'warder,' from δρ-άω. Cp. Lat. *tueri* in a similar double sense.

L 418. κρητήνατε, with double η, from κραίνω.

L 419. ίλασσομαι, indic. fut. after ὄφρα, so with δπως, Od. 1. 57.

L 420. ἐναργῆς, cp. Virg. Aen. 4. 358 *manifesto in lumine vidi.* Θεοῦ,
sc. Ποσειδῶνος.

l. 421. ἐπὶ βοῦν, 'for a cow :' so ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο, Od. 24. 466.

l. 422. βοῶν ἐπιβουκόλος, a pleonasm, like αἱ-πόλος αἰγῶν, Od. 17. 247. Cp. inf. v. 472.

l. 427. οἴ δ' ἀλλοι μένετε, for this use of imperat. cp. Od. 2. 252.

l. 429. ἔδρας, 'places' for the guests. ἀμφὶ must go with πένεσθαι, but it is superfluous, and, as it were, an afterthought. οἰστέμεν is the second aor. infin., § 20. 3.

l. 432. χαλκεύς, called χρυσοχόος, sup. v. 425.

l. 433. πείρατα = *instrumenta*; lit. the 'completions' of his art, in which word the significations of *πείρατα* easily meet.

l. 436. ἀντιώσω, see on Od. 1. 25.

l. 439. ἀγέτην κεράων. So ἐλκειν ποδὸς, Il. 17. 289. ἀγειν χεροῖν, Eur. Bacch. 1068.

l. 441. ἐτέρῃ, sc. χειρὶ = 'the left.' οὐλάς. It is difficult to decide whether this word be connected with ὄλος = 'whole grains,' or the root *Fελ* appearing in ἀλέω, ἀλευρον, which would make it = 'coarse-ground grain.' The latter seems on the whole better, and more consistent with the Attic form ὀλαὶ, Aristoph. Eq. 1167, Pax. 948. The grain when *poured* between the horns of the victim is called οὐλο-χύται (v. 445).

l. 445. κατήρχετο. Cp. Il. 1. 449

χερνίψαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο,
sc. took them out of the κάνεον to sprinkle. Here κατήρχ. οὐλοχύτ. is equivalent to κατήρχ. ἀνελόμενος οὐλ. 'He began the sacred office with handwashing and the grain for sprinkling, and he prayed earnestly to Athena at the initiatory rite, throwing in the fire the lock of hair from the victim's head; but when they had prayed and tossed the sprinkled grain,' etc. The ἀπαρχόμενος is defined more closely by the words which follow it. Cp. ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Il. 19. 254.

l. 450. ὀλαλυξαν, 'raised a joyful cry,' at the consummation of the sacrifice; not a shriek of horror. For ὀλαλυγὴ in this good sense, cp. Eur. Med. 1176.

l. 453. ἀνελόντες, 'having raised the victim['s head],' equivalent to αὐερύσατες, Il. 1. 459; 2. 422.

l. 454. ἔσχον, 'held him fast.' This was to facilitate the next process (*σφάξεν*, 'cut the throat').

l. 456. διέχεναν, 'dismembered.' μίστυλλον (v. 462), 'cut into small pieces.' ἄφαρ δὲ, 'and at once they cut out slices from the thighs, all properly, and wrapped them in fat, making a double layer of it.'

l. 458. δίπτυχα may be taken as an adverbial accus. plur., or better, as a fem. accus. sing. (agreeing with κνίσην), a metaplastic form from δίπτυχος pointing to a nom. δίπτυξ. Cp. δίπτυχα λάπην, Apoll. Rhod. 2. 32. For a description of meat from the thigh thus wrapped in an upper and lower layer of fat, cp. Soph. Antig. 1011 μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.

Ὀδης, § 9. 6.

κρ' αὐτὸν ἔχον, ‘came to his side and held.’

52 = Od. 12. 364, 365.

The apodosis begins with *ἄπταν δ'*, ‘then they set to roasting

ρισεν λίπ' ἐλαῖφ [and simply *λίπ'* *ἀλειψεν* Od. 6. 227], ‘im with oil-olive.’ According to Herodian *λίπ'* was an i., sc. *λίπαι* or *λίπη*, from an old noun *τὸ λίπα*, so that *ἐλαῖφ* is . Others regard *λίπα* as an adverb analogous in form to = ‘smoothly,’ ‘oilyly.’

ἔρες ἐσθλοι, so *κοῦροι*, sup. v. 339, Od. 1. 148.

ο, acc. to some = ‘rose up,’ or ‘passed along them,’ like ‘to wait on the guests;’ others, with more probability, refer root *op*, *Fop*, from which come *δράω* and *οὐρός*, ‘looked after waited on them.’

τὸν οἴνοχ., a pleonasm, as sup. v. 422. The ultima of *οἴνον* re the digammated word *Fοίνοχοεῦντες*.

ἀρματ' ἀγοντες, here, as often = ‘under the yoke;’ *ἀρματα* of but in plural number, as including all the apparatus with it, cp. *τόξα*, *μέγαρα*, *Ιστρία*. *ὅδοι*, partitive gen., ‘some y;’ so in Il. 24. 264 *ἴνα πρήσσωμεν ὅδοῖν*.

πετο, § 20. 3. *Δν*, § 7.

ἵναν, infin. denoting purpose; cp. Od. 1. 138 *νίψασθαι*.

τὸν ξυγόν, ‘kept rattling the yoke supporting it [on their her end.]’

πετο, § 20. 3.

Ιραλ, on the N.E. side of the Messenian gulf.

ταν, see on sup. v. 151.

ie verse is wanting in the majority of MSS.

ν, § 20. 3.

ον, ἀνω, i. q. *ἀνύω*, ‘made for their journey’s end,’ ‘for so swift horses bore them forward.’ Others take *ὑπέκφερον* y, as in Il. 23. 376

ώκα δ' ἔπειτα.

αἱ Φηρητιάδαο ποδάκεες ἔκφερον ἵπποι.

BOOK IV.

i., sc. Telemachus and Peisistratus. This introduces the the second day after their departure, the first night being rae, Od. 3. 488. *Λακεδαίμων* is the name for the district of a was the capital. *κοιλην* is best described by Euripides 1), *κοιλην γάρ, ὅρεις περιθρομον*, ‘mountain-pent,’ the mountains being Taygetus on the west, and Parnon on the

east. κητώεσσαν (for which Zenodotus wrote καιετάεσσαν) = 'with deep ravines,' perhaps from κε-δῖω, 'to split.' But vid. Buttm. Lexil. s. v.

1. 3. δαινύντα γάμον, cp. Od. 3. 309.

1. 5. Menelaus had promised his only daughter Hermione to Neoptolemus, while they were still at Troy; now he 'was just sending her off' in performance of his promise.

1. 7. ἔξετέλειον, 'were bringing to accomplishment.'

1. 8. ἵπποισιν, instrumental dative.

1. 9. ἀστυ = Phthia, in Thessaly.

1. 10. ἤγετο. Menelaus was 'bringing home' for his son a bride from their own city, Sparta.

1. 11. τηλύγετος seems to mean 'grown big,' and = Lat. *adolescens*. The notion of 'last-born' or 'late-born' from τῆλε is unsatisfactory, and the first part of the word may be referred to θάλ·-λω, or to an adjective ταῦς = 'big,' seen in Ταῦγετος, 'the huge mountain.' See on Τηλέπινος, Od. 10. 82; cp. further, Il. 5. 153; 9. 143, 482, Od. 16. 19; to which passages the meaning 'grown up' is quite appropriate. And here, Megapenthes, born after Helen's flight, but before the Trojan expedition, would now be 19 or 20 years old. The 'great grief,' which the name implies, commemorates Helen's faithlessness.

1. 13. ἐπεὶ, metr. *grat.*

Il. 15-19. Athenaeus says that these lines were interpolated by Aristarchus, partly from Il. 18. 604-606. Most modern editors reject them, but the first two seem almost necessary to give a meaning to the opposition in τὼ δ' αὐτε, v. 20.

1. 19. κατὰ μέσσους defines more closely κατ' αὐτοὺς, with which cp. θαύμαζον κατὰ δῶμα, inf. v. 44. ἔξαρχοντος [sc. δοιδοῦ] μολπῆς, genit. as ἔξηρχε γόροι, Il. 18. 51.

1. 20. ἐν προθύροισι, sc. at the entrance of the αὐλῆς.

1. 26. τώδε, 'yonder,' cp. ἥδ', Od. 1. 185.

1. 27. ἔικτον, a syncopated form of the dual from perfect ζοικα. The dual of pluperf. occurs inf. v. 662.

1. 28. For σφωιν, cp. § 15. 1; καταλύσομεν for -ωμεν, § 3. 4

1. 29. Join ἦ πέμπωμεν ικανέμεν ἄλλον. Eteoneus thought the house was full enough already, and it might be wiser to 'send them on to visit some one else, for him to entertain them.'

1. 33. Notice the combination of dual and plural, φαγόντε.. ικόμεθα, we are come hither [waiting to see] whether Zeus will for the time to come ease us of our sorrow.' Menelaus has learned kindness in the school of adversity.

1. 36. προτέρω, 'forwards.' θοινηθῆναι (θοινάομαι), 'that they may feast.'

1. 37. κέκλετο, §§ 16. 2; 20. 4.

1. 38. σπέσθαι, from ἔσπομαι, ἔσπομην.

1. 39. λύσαν ὑπὸ ξ., 'from beneath the yoke,' cp. Od. 7. 5.

I. 41. ἀνδ.. ἔμβαν, cp. Od. 3. 390.

I. 42. ἐνώπια. See plan of house. παραφανῶντα, because they were whitewashed, or because the sun streamed through the gateway and lit them up.

I. 45. The order of the words is αἴγλη γάρ πέλεν ὡς τε [αἴγλη] ἡλίου σελήνης.

I. 47. δρέμενοι, 'gazing,' with the additional notion of wonder=Od. 10. 181.

I. 50. οὐλος, in this sense of 'shaggy' or 'with close nap,' is referred by Buttmann to εἰλέω='squeeze.' It is more likely parallel to Lat. *ullus*, Greek *λέριαν*, Eng. 'wool.'

I. 51. ἐς θρόνους ἔσοντο, cp. θῶκόνθε καθίζανον, Od. 5. 3.

Il. 52-58=Od. 1. 136-142.

I. 59. θεικνύμενος, see on Od. 3. 41.

I. 61. πασταμένω, sc. σφᾶ, accus. object of εἰρησθμεθα.

Il. 62-64. The Alexandrian critics rejected these lines as unnecessary, and as containing an unhomeric form σφῷν, the dative elsewhere being σφῶν. Trans. 'the type of your parents is not lost in you' (Haym.). σφῷν dativ. *etibus*= 'as far as you are concerned.'

I. 65. νῶτα. Slices from the back or chine were the best pieces reserved for honoured guests. Cp. Od. 8. 475.

Il. 67, 68=Od. 1. 149. 150.

I. 70=Od. 1. 157.

I. 73. ἥλεκτρον. It is impossible to decide whether this is amber—so called, as Buttmann thinks, from its attractive properties (ἔλκω)—or a mixture of gold and silver in the proportion 5 : 1, which it certainly meant in later times. Amber as a decoration would not be very lustrous.

I. 74. 'Like unto this, no doubt, is the court of Zeus within, for the untold multitude of things that are here.'

I. 75. δοσα is roughly equivalent to δι τόσα. The proper meaning of αὐλὴ is the outer court. If we retain that meaning here, Telemachus must be supposed to be thinking of the place where the splendour of the palace first struck his eye. But probably αὐλὴ is loosely used for the whole dwelling, as in Il. 24. 452.

I. 77. See on Od. 2. 269.

I. 80. Trans. 'But of men, whether any one rival me in wealth or not [I care not].' For the conjunctive, cp. Il. 9. 701 ἀλλ' η τοι κεῖνον μὲν δέσμους ή κεν ἵησι η κε μένη.

I. 82. ἡγαγόμην, sc. τὰ κτήματα.

I. 83. Αἰγυπτίους, three syllables. The countries are not mentioned in any order of geographical sequence; the Sidonians are close to the Phoenicians, and the Erembi are, perhaps, a branch of the Aethiopians.

I. 85. ἵνα τε [so δθι τε, inf. v. 426], 'where lambs are horned from the very first.' Cf. Arist. Hist. Anim. 8. 28 ἐν μὲν Λιβύῃ εὐθὺς γίνεται κέρατα

ἔχοντα τὰ κερατώδη τῶν κριῶν. Indeed, all increase is rapid, *τρίς γάρ τίκτει, κ.τ.λ.*

1. 86. **τελεσφόρον** (notice accent, which makes the epith. active) = 'the maturing year,' i.e. that brings all things to completion, including itself. For *εἰς ἐνιαυτὸν*, cp. inf. v. 527.

1. 87. Trans. 'There neither master nor shepherd lacks cheese or meat or sweet milk, but [the ewes] always give a constant supply of milk, to draw,' lit. 'to be milked.' *ἐπιδευής* = *ἐπιδεῖης*, from *δέομαι*.

1. 89. **ἐπ-ηε-τανὸς**, from *ἐπ-αλεῖ*, with termination *τανός*, as in Lat. *diutinus*. *Θῆσθαι*, from *θάομαι*, as *χρῆσθαι*, from *χράομαι*.

1. 90. **εἴος**, met. *grat.* for *ἔως*, § 3. 6. *περὶ κεῖνα*, 'about that neighbourhood.'

1. 91. **τείως**, Epicè for *τέως*, 'meanwhile.'

1. 92. **οὐλομένης**, see on Od. 2. 33.

1. 94. **καὶ πατέρων, κ.τ.λ.**, 'and about these [riches] you are likely to have heard (cp. Od. 2. 118) from your fathers, whosoever those fathers of yours may be.' These words are purely parenthetical, by way of saying that his wealth is now common matter of history: the *ἔπει* explains his lack of enjoyment in his wealth (v. 93). *ἀπώλεσα* = 'let it go to ruin,' as it certainly did go to ruin in his long absence. Another reason for his joylessness is the loss of dear friends, inf. vv. 96 foll.

1. 97. Join *ὅφελον ναίειν ἔχων τριτάτην περ μοῖραν τούτων*. With οἱ δ' *ἄνδρες* repeat *ὅφελον*.

1. 100. **ἔμπης**, 'notwithstanding,' explained by *πάντας.. ἀχείων*.

1. 104. *τῶν πάντων οὐ*. 'For these men, all of them, I lament not so much.' *όδύρομαι* (with accus. sup. v. 100) is here used with gen.

1. 105. **ἀπεχθαίρει** = 'makes me loathe.' Cp. *στύξαιμι*, Od. 11. 502.

1. 106. **μνωμένῳ** (*μνάομαι*, § 18. 2), 'when I think upon it.'

1. 107. **ἡρατο**, 'undertook,' [*aἴρω*]. Join *τῷ δ' .. αὐτῷ*, 'to that man himself troubles were destined to come, and to me sorrow for him never to be forgotten, to think how he is so long away, and we know not whether he be dead or alive.'

1. 112. **νέον**, adverbial to *γεγαῶτα*.

1. 113. **τῷ δ' ἄρα**, 'and in his heart he stirred a desire of tears for his father.' Join *ὑπὸ .. ὥρσε*.

1. 115. **ἄντ[α]**. Notice accent which distinguishes it from *ἀντί*, and cp. *ἄντα πορείαν*, Od. 1. 334.

1. 120. **εἴος**, see on sup. v. 90.

1. 122. **χρυσηλάκατος** was interpreted by the ancient commentators as = 'with golden arrow'; but *ἡλακάτη*, at any rate, always means the distaff, though there may be an ambiguity of meaning in *ἄτρακτος* between 'spindle' and 'arrow.' It is a generic epithet of the goddess

and not specific with reference to her favourite pursuits of
dar applies the epithet to Amphitrite and the Nereids.
ζατ or Θήβη, the chief city in upper Egypt, which was
'the Thebaid.'

κυκλον = with little wheels or castors at the bottom, that the
easily be pushed about. Cp. Il. 18. 375

ρύσσα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἐκάστῳ πυθμένι θῆκε.

ράντο, 'the edges thereon [$\epsilon\pi\iota$] had been finished off with
κραίνω. Others derive the form, strangely enough, from
m the idea of the mixture of the two metals. The basket
e yarn already spun off. This was packed away, probably,
balls, while the distaff, with its charge of wool ready for
across the basket from edge to edge. Others interpret
standing upright, but the other rendering is simpler. Cp.
ἀνυσσε.

εν, § 23. 8.

s line is generally rendered, 'Shall I be wrong in what I
say, or shall I be speaking the truth?' or else as a quesion = 'whether I shall be wrong or right, my heart bids me
seems simpler to consider that Helen is debating upon her
, ιδμεν δή; and doubting whether to answer it or not. She
e, 'Shall I withhold the truth ($\psiεύσομαι$), or shall I speak
? I have a great mind to do so.'

ὑτα ὥδε, *tam similem*.

ιο, § 15. 1.

ι μεμνημένος ἀμφ' Ὀδ., as Od. 1. 48. So μνησόμεθα περὶ
7. 191. Others join μνθ. ἀμφ. 'Οδ., and take μεμνημ. as
e.

ι ἔμοι. Explained by εἰνεκ' ἔμειο, inf. v. 170.

ιφραν = σώφραν.

ἐλθῶν, see on Od. 1. 182. ἐπεσθ. ἀναφαίν. = 'to make show
ng.' There is no idea of φλυαρία or nonsense in the word.
his first visit.'

ι τοῦ .. αὐδῆ.

ιθήσεαι, fut. indic. after δφρα, as εἰμ' ἐς πόλιν δφρα με μήτηρ
7. 6.

ιλλοι, the η and α coalesce by synizesis, § 4. 3.

enclitic dat. as the accent on οὐδέ shows.

ιέας, § 18. 5, two syllables.

ε order of words is, καὶ ἔφην [$\xi\mu\acute{\epsilon}$] φιλησέμεν μν ἐλθέντα,
ht that I would entertain him when he came, beyond all
i, if Olympian Zeus had granted that a return should be
i. And I would have given him for a home [$\gamma\acute{a}\sigma\sigma\alpha$, transit.
i city in Argos, and would have made him a house, having

brought him from Ithaca with his goods and his son and all his folk, having cleared out one town [of those] that lie round us, and [which] are ruled over by myself.'

1. 181. μέλλεν ἀγάστεσθαι, 'must himself have been jealous of this happiness.'

1. 187. Ἀντιλόχου, Od. 3. 112.

1. 188. Ήοῦς υἱὸς, Memnon, king of the Aethiopians.

1. 190. The order of the words is, Ν. δὲ γέρων φάσκ' εἶναι σε πεπνυμένον περὶ (= 'beyond') βροτῶν.

1. 192. Aristarchus is said to have rejected this line, and most modern editors have followed him, because the οἶσιν seems wrong after ἐπιμησαίμεθα. But the clauses really cross, so that οἶσιν ἐ. μεγ. refers closely to Νέστωρ φ. δ. γ., and ἐπιμν. σεῖο to ἀλλήλ. ἐρέοιμ. A similar interchange comes Od. 8. 477 τοῦτο πόρε κρέας—ἄφρα φάγησι—Δημοδόκῳ—καὶ μν προσπτύζομαι. Peisistratus and his brothers are the subjects of ἐπιμν. and ἐρέοιμεν.

1. 193. εἰ τί πον ἔστι = 'if it may be so,' a modest way of urging his advice.

1. 194. μεταδόρπιος may mean 'after supper,' μετὰ δόρπον. Peisistratus likes not to end the day in sorrow; so that Menelaus (inf. v. 213) suggests they should fall to again. Or it may be, 'during supper,' μετὰ δόρπῳ, in which case v. 213 will describe the meal resumed after the interruption of weeping. This is simpler.

ἀλλὰ καὶ Ἡώς ἔσσεται, 'but the morning shall serve for that,' sc. ἔσσεται δδυρομένῳ.

1. 195. Join οὐ νεμεσ. τίνα κλαίειν [τοῦτον] βροτῶν ὃς κε θ.

1. 197. γέρας. The only 'honour' men can show the dead is, κείρασθαι [τίνα], that one should cut his hair as a sign of mourning.

1. 199. καὶ γάρ follows οὐ νεμεσσῶμαι.

1. 200. μέλλεις ἴδμεναι, see sup. v. 94. Peisistratus had never been in his company nor seen him. Perhaps he was not born when Antilochus went to Troy.

1. 202 = Od. 3. 112.

1. 206. τοίσιν = πεπνυμένον. δ = 'wherefore,' cp. Od. 1. 382.

1. 208. γαμέοντί τε γεν., 'at bridal and birth.' For similar hysterion proteron, see Od. 4. 723; 10. 417, etc.

1. 211. νίεας αὖ, where Attic Greek would have used δέ.

1. 214. χεινάντων, 'let them pour,' indef. subject, as often φαστ., 'and there shall be stories in the morning for Telemachus and me to tell at length [διά] to each other.'

1. 220. Join βάλε φάρμακον εἰς οἶνον ἐνθεν ἐπινον. It is impossible to say what the φάρμακον was. Plutarch thought it only symbolised the glamour of Helen's eloquence: many moderns think it refers to opium.

- l. 226. δημόφεν, § 18. 3. For the subject to δ., see sup. v. 214.
- l. 227. μητιόντα, not 'cunningly devised' but (active) 'helpful.'
- l. 229. τῇ, 'where,' taking up the Αἴγυπτος implied in the adj. Αἴγυπτην.
- l. 230. μεμιγμένα, 'intermixed,' good and bad together.
- l. 231. ἕτρος is the predicate. 'Each one is a leech skilled beyond all men.'
- l. 235. εἰδε, see on Od. 1. 76.
- l. 236. ἀτάρ refers back to ἐσθλῶν, 'though good, yet the God,' etc.
- l. 239. ἁουκάτα, 'suited thereto,' sc. to feasting and enjoyment.
- l. 240. μυθήσομαι, i. e. -ωμαι. Conjunct. parallel to δρομήνω.
- l. 242. ἀλλ' οὐον τόδ' ἔρεξε. We may supply καταλέξω or some such word, or make a sort of exclamation of it, 'But to think of what a thing this was that he did!' which latter way the Schol. prefers.
- l. 244. αὐτόν μν = the later ἄντρον.
- l. 247. κατακρύπτων, 'disguising himself.'
- l. 248. οὐ οὐδὲν τοῖος ἦν, 'who was in no wise such an one,' sc. anything but a beggar. δέκτης and οἰκεὺς seem irreconcileable.
- l. 249. ἀβάκησαν = 'took no notice.'
- l. 250. τοῖον ἔντρα = 'though so disguised.' Others interpret, 'I knew him to be such an one as he really was,' Od. 11. 144.
- l. 254. μὴ πρὶν ἀναφῆναι . . . πρὶν ἀφικέσθαι, non prius ostendere quam advenisset.
- l. 258. κατὰ δὲ φρόνιν ἡ. π., 'brought back much information.'
- l. 262. θῶχ' = ἔδωκε.
- l. 263. νοσφισσαμένην, 'having quitted;' so with accus. Κρήτης ὄρεα τιθέντα νοσφισάμην, Od. 19. 338.
- l. 264. φρένας . . . εἶδος. For this *accusativus respectus* defining τεῦ more closely, cp. Od. 11. 336.
- l. 269. τοιούτον is probably masc. agreeing, κατὰ σύνεσιν, with 'Οδυσ.
- φίλον κῆρ, which is merely a periphrasis for 'Οδυσσεύς.'
- l. 272. ἔστῳ = 'fine-wrought.' ἵνα = 'where.'
- l. 274. κελευσμέναι δέ σ' ἔμελλε, 'some God must have bidden you [come]'. μέλλει is followed by a future, as in Od. 9. 477, or by an aor., as inf. v. 377. κελευσμέναι may, therefore, be an aor. with the sigma, like οἰσμέναι, σωσμέναι, etc. Had Helen's purpose come to pass the Greeks were lost.
- l. 277. περι[έ]στεξας, 'thou didst walk round.'
- l. 278. ἐκ δ' ὄνομακλ. = ἔξονομακλήδην δέ.
- l. 279. Ἰσκουσ' ἀλόχοισιν, see on Od. 2. 121.
- l. 283. ὑπακοῦσαι, 'to answer,' Od. 10. 83.
- l. 285 = Od. 2. 82.
- l. 292. ἀλγον, 'all the harder!' cp. βέλτερον, Od. 6. 282. τά γε = 'his cleverness and endurance.'
- l. 294. τράπετε, 'send us off.'

ll. 297-300 = Od. 7. 336-339. δέμνια, 'bed-steads,' ἔσασθαι, 'to wrap themselves in.'

l. 302. ἐν προδόμῳ. This merely resumes the phrase ὅπ' αἱθούσῃ = 'under the verandah.'

l. 312. τίπτε δέ σε = quā vero de caussā necessitas buc te attulit?

l. 314. δήμιον τῇ, 'Is the matter a public one, or private?'

l. 317. εἰ ἐνίσπους, '[To see] if you could tell me.' κληγδόνα for κλεηδόνα, from Epic form for κληδών.

l. 320 = Od. 1. 92.

ll. 322-331 = Od. 3. 92-101.

l. 335. This simile is remarkable for having several points of comparison. The hind and fawns represent the suitors; the thicket is the house of Odys. The lion is Odys. himself. Notice how the hypothetical mood [ἐξερέπησι] passes into the perf. and aor. indic. as the picture becomes realized in the poet's mind. Cp. Od. 5. 328 φορέσιν . . . ἔχονται.

l. 339. ἀμφοτέρουσι includes the dam and her fawns, as representing both divisions of the family. Cp. Virg. Aen. 1. 462

Atridas Priamumque et saevum ambobus Achillen.

l. 341 = Od. 7. 311.

l. 343. ἐξ ἕριδος, 'in a match.' Philomeleides, the king of Lesbos, was said to have challenged to a contest in wrestling all who landed on his shores.

ll. 345, 346 = Od. 1. 265, 266.

l. 345. τοῖος ἔων takes up the same words from v. 342, 'O that in such strength Odys. might come among the suitors; all of them would find speedy doom, and would rue their wooing.'

l. 348. παρακλιδὸν adds a closer description to παρὲξ, 'I won't give you a different answer off the point and shirking your question, nor will I mislead you,' i. e. he will neither withhold the truth nor tell him what is false.

l. 349. ἀλλὰ τὰ .. τῶν οὐδὲν, i. e. quae vero senex mibi narravit, ex iis nibil celabo.

l. 351. Αἰγύπτῳ. It is doubtful whether this is the land or the river of Egypt, sc. the Nile; see inf. vv. 477, 581.

Join ἔτι . . . ἔσχον and δεῦρο . . . νέεσθαι.

l. 352. ἐπεὶ οὐ. Synizesis, § 4. 2. τεληστας = not so much 'perfect' as 'effective,' that win an answer (*τέλος*) from heaven.

l. 354. ἔπειτα, begins the story = 'now.'

l. 355. Pharos lies so near the coast (less than a mile) that it is hopeless to reconcile the story with actual topography.

l. 356. τόσσον ἀνευθ' ὅ., 'as great a way off as a ship makes in a whole day.'

l. 357. ἤνυστεν, aor. of custom.

ἔπιπνείηστι. For the diphthong ει, see § 3. 2.

l. 358. ἀπό .. βάλλουσι, 'they push off.'

l. 359. μελαν= 'from deep wells,' so κρήνη μελάνυδρος, Od. 13. 409.

l. 363. κατέφθιτο, syncop. aor. from form φθίω, 'all our victuals would have been spent.'

l. 367. νόσφιν ἔταιρων defines οἴφ. μ' is for μοι, § 6.

l. 369. ἔτερε δὲ, where later Greek would have γάρ. No man in Homeric times would eat fish when he could get meat.

l. 371. Trans. 'Art thou utterly a fool and spiritless; or art thou wilfully reckless, and takest pleasure in sorrow? seeing thou art so long cooped up in this island, and canst find no escape, while the heart of thy comrades is fainting.' μεθίεις, § 23. 1.

l. 377. See on sup. v. 94.

l. 380. πεδάρι = 'keeps me a prisoner here.' ἔδησε, 'stopped me' originally, cp. sup. v. 351.

l. 387. τεκέσθαι, sc. ἐμὲ, 'begat me.'

l. 388. λελαβέσθαι, § 16. 2.

l. 389. δε καν, apodosis, 'he will tell thee.' δε demonstr., Od. 1. 286.

ll. 389, 390 = Od. 10. 539, 540.

l. 393. οἰχομένοιο δόδον, 'while thou art away on a journey;' so ἐλθεῖν δόδον, Od. 3. 316.

l. 395. αὐτὴν, emphat., 'Do thou thyself;' for Odys. does not understand the plan.

l. 400. Constant usage seems to prove that δὲ and not δὴ as proposed is the word after ήμος: δὲ may here be compared with ἔπειτα, sup. v. 354. ἀμφιβεβήκει is the reading of the majority of MSS., and if it be adopted, we must treat it as an aor. of custom, being the only past tense in use from the pres. perf. ἀμφιβεβήκα. But ἀμφιβεβήκη, the reading in the text, is much simpler.

l. 402. φρέξ, the ruffled surface of water. Cp.

οἴη δὲ Ζεφύρῳ ἔχενατο πόντον ἐπι φρέξ

δρυμένοιο νέον μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς. Il. 7. 63, 64.

l. 404. νέποδες. This word has been variously interpreted as 'footless,' 'web-footed,' and 'offspring.' The last is best. It may be referred to root ΝΕΠ. seen in διέψιος, nep-oς, nep-tis, etc.

l. 406. πικρὸν δόμιτιν, see § 18. 2, and cp. inf. v. 442.

l. 408. ἔπειτης, 'in order,' i. e. Odys. and his companions, though only οἴη is used in the preceding line.

l. 410. δλοφάνια, the 'black arts' of a wizard; δλοδε, δλοώνιος, δλοφάνιος.

l. 411. ἔπεισιν, 'goes his rounds'; cp. ἔποιχεσθαι, inf. v. 451.

l. 412. πεμπάσσεται, i. e. πεμπάσηται, properly, 'to count on the five fingers.'

l. 416. αῦθι ἔχειν, 'keep him where he is;' so αῦθι μένειν, Od. 5. 208. The infin. for imperat., as sup. v. 408.

1. 417. πειρήσεται, sc. δλύξαι, 'He will try to do so by turning into everything that is made for moving on the ground.'
1. 420. αὐτὸς = Proteus *bimself*.
1. 421. τοῖος ἔδν, in his original shape.
1. 422. σχέσθαι, 'cease;' so ἔσχοντο μάχης, Il. 3. 84.
1. 426. ἔστασαν. Virg. Aen. 6 ad fin., *stant littore puppes*.
1. 427. ἡμα, § 23. 3. πόρφυρε, 'was troubled.' Either a redupl. from φύρω, or connected with root ΦΡΤ, seen in φρέ-αρ and Lat. *fer-veo*.
1. 434. πεποίθεα, § 21. 3. ιθὺν, 'enterprise'
1. 435. ὑποδύσσα, 'having plunged beneath,' described sup. v. 425.
1. 438. εύνάς, 'lairs,' shallow pits scooped in the sand.
1. 442. δλοώτατος, § 13. 2.
1. 445. ἀμβροσίη, a fem. adjective used substantively, as ήοίη, inf. v.
447. Here it must mean not the food of the gods, but a refreshing perfume. The corpse of Patroclus is kept from decay by its use, Il. 19. 38.
1. 449. ρηγμάτιν, 'at the breaker's edge;' κῶμα χέρσῳ ρηγνύμενη, Il. 4. 425.
1. 450. ἐνδιօς, 'at noon,' lit. in full daylight. Root ΔΙF, Lat. *di-es*.
1. 451. ξατρεφέας, 'plump, well fed.' ξα=διδ, through the pronunciation of the iota as j, 'thoroughly.'
- λέκτο ἀριθμὸν, 'told their number.'
1. 453. λέκτο αὐτὸς, 'lay down himself.' Two syncopated aorists from distinct roots, viz. ΛΕΓ and ΛΕΧ. So in Latin *lēgo* from 1st, and *lectus* ('a bed') from 2nd. ὠισθη (*οιμαι*), commoner in middle aor. δίστατο, 'suspected.'
1. 458. ὑψιπέτηλον. The first half is the emphatic part, the latter is generically applicable to all trees. So δρῦς ὑψίκομος, Od. 12. 357; πυκνόπτεροι ἀηδόνες, Soph. O. C. 17.
1. 460. ἀνίαζε, 'grew tired;' intrans., as inf. v. 598.
1. 463. τέο σε χρή; see on Od. 1. 124.
1. 465. παρατροπέων με, 'seeking to mislead me.'
1. 472. ἀλλὰ μάλα, cp. Od. 5. 342, 'Why of course you ought,' etc.
1. 476. ἐκτίμενον. The other reading is ἐς ἴψιόφον. But ίκέσθαι can be used with the accus. without a preposition, as in Od. 3. 1.
1. 477. διπετῆς, lit. 'fallen from Zeus,' i. e. from the sky; here it means 'rain-fed.'
1. 490 = Od. 1. 238.
1. 492. οὐδέ τί σε χρή, *nec te oportet baec rescire*.
1. 493. ἔμδον νόον = 'what I know.'
1. 495. λίποντο = *supererant*, Od. 3. 196, inf. v. 537.
1. 497. μάχῃ δέ τε καὶ σὺ, 'At the battle you yourself were present' = I need tell you nothing of the doings before Troy.
1. 498 = Od. 1. 197.
1. 499. *Alas* = the Locrian Ajax, son of Oileus.

l. 500. *Gyræ*, probably off the south of Euboea (Virg. Aen. II. 261). Ajax was wrecked thereon, but got on *terra firma*.

l. 503. καὶ μέγ' ἀσθη, 'and had been recklessly presumptuous.' The ἄσθη was the folly that suffered him to make such a boast. Cf. *furias Aiacis Oilei*, Virg. Aen. I. 41.

l. 504. φυγέαν. Although after words expressing expectation and the like, aorists may be used where the future would be more natural (cp. Od. 2. 171, 280), still it is likely that φυγέειν keeps its past signification here. He sat on the rock and boasted that he *had escaped*.

l. 508. τὸ μὲν, 'And the one part stayed where it was, but the other fell in the sea, the broken piece,' on which Ajax had been sitting.

l. 510. τὸν δὲ, 'And him [the crag] carried down through the vast surging sea : so there he died, when he had drunk the brine.' This line was rejected as unworthy by many critics, because they failed to see the grim humour of it, that almost partakes of the nature of a σκάμμα παρὰ προβολάν. Cp. Od. 12. 350.

l. 512. σός ἀδελφός = Agamemnon.

l. 514. Μαλεάνων. As this lay out of Agamemnon's course, we must suppose that a storm (Od. 5. 109) first drifted him south, and as he worked up again and sighted Malea, a fresh hurricane drove him north-east to the Argolic promontory. Here the wind changed, and let him make his port.

l. 519. καθεῖν takes up not ἀγροῦ but ἐσχατήν, while δοῦ refers back to ἀγροῦ only. The wind shifted in his favour, and gave him a fair run from the promontory of Argolis. Bekker, Ed. 2, proposes to meet the difficulty by inserting vv. 517, 518 after v. 520.

l. 520. ξέντο, sc. Agamemnon and his friends.

l. 521. ή τοι δ. Here the apodosis begins.

l. 522. ἀπτόμενος, 'as he touched it.'

l. 523. χέοντο. Notice the use of plural verb with neut. plur., Od. 2. 156.

l. 525. ὑπέσχετο δὲ μισθὸν, 'and promised as his pay.'

l. 526. Both δὲ γε and οὐ are best referred to the σκοπός. 'He watched for a year, lest he (Agamemnon) should pass him by unobserved.'

l. 531. The whole scene is laid ἐν μεγάροισι, so that ἐτέρῳθι means 'at the other side of the hall.'

l. 532. Join βῆ ιπποισιν καὶ δχεσφιν. Cp. sup. v. 8.

l. 534. ἀνήγαγε, 'brought up from the shore.'

l. 535 = Od. II. 411. κατέκτανε, aor. of custom.

l. 537. ἔκταθεν (*κτείνω*), § 22. The story here told is inconsistent with the form of it in Od. II. 405 foll.

l. 541. For grief shown by 'rolling on the ground,' cp. Od. 10. 499.

l. 546. κεν κτείνεν. If κεν [for which Bekker, Ed. 2, reads καὶ] be retained, we must regard it as a loosely expressed apodosis to a protasis

understood. 'Either you will find Aegisthus alive, or [if you don't] Orestes will have been his slayer, and you will come in for the funeral feast.' Cp. Od. 3. 309.

1. 553. This verse is generally rejected as inconsistent with the statement of Proteus (sup. v. 496) that only two chieftains were dead.

ll. 557-560 = Od. 5. 14-17.

1. 562. *Ἄργει* here = Peloponnese.

1. 563. The heroes are transported alive (*οὐ θέσφατόν ἔστι θανέων*) to Elysion, and are found there not as *εἴδωλα καμόνταν*, but with real bodies. Elysion (*ἡλυσίς*, 'where men go') lies in the far west.

1. 566. οὐ.. οὔτε .. οὔτε. So *οὐ Τρώων .. οὔτ' Ἐκάβης οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος*, Il. 6. 450.

1. 569. *ούνεκα* takes up *πέμψουσι*, sup. v. 564. *σφίν* = 'in their eyes.'

ll. 570-576 = sup. vv. 425-431.

1. 577 = Od. 11. 2.

1. 581. *εἰς Αἰγύπτοιο*, supply *ῦδωρ*, as sup. v. 477. *εἰς* with *στήσα* means, 'I sailed them back thither and moored them there.'

1. 584. *χεῦα τύμβον*, 'I heaped up a cairn.'

1. 596. *τοκήων*, here used loosely for mother and grandfather.

1. 597. *ἔπη* means 'the story'; *μῦθοι* includes the way of telling it.

1. 600. *δῶρον δέ*. 'But let the gift which you shall give me be something to treasure up: horses I will not take to Ithaca.'

1. 602. *πεδίοιο*. The Eurotas valley is too narrow to come under this description, which may refer to the east part of Messenia, under the rule of Menelaus.

1. 603. *λωτὸς* (different from *λωτὸς* of Od. 9) is a sort of 'clover'; *κύπειρον* is probably the marsh plant called 'galingale.'

1. 604. *εύρυφυὲς*, 'broad in the ear,' a characteristic of barley.

1. 606. *ἐπίρατος* cannot mean 'lofty' (*ἐπαίρω*) as some commentators interpret, but 'charming,' as elsewhere. The awkward asyndeton in v. 606, and the unusual adversative sense which has to be forced upon *καὶ* (*καὶ μᾶλλον ἐπ.*) are both avoided if we place v. 606 after v. 603. *'Ιθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων αγίβοτος καὶ μ. ἐ.* I.

1. 610. *κατέρεξεν*, (*καταρρέξω*).

1. 615. See on sup. v. 132.

1. 618. *ἀμφεκάλυψε*, so *κεύθειν*, Od. 6. 303.

1. 619. *κείσε μ. νοστ.* = 'as I came there on my home voyage.' *τέλος σοι.*

ll. 621-624. These lines are unsuited to the feast which Menelaus is represented as giving, sup. vv. 3 and 16. They describe a sort of *ἔπαρος* the very details of which (e.g. *ῆγον*, *ἔπειμπον*) are unhomeric. Probably the lines were introduced to soften the abrupt change of scene from Sparta to Ithaca.

1. 627. *ὅθι περ πάρος* (sc. *τέρποντο*). The reading in the text is

that of Aristarchus; the majority of MSS. have δθι περ πάρος οὐδέπον
χρέος.

l. 633. νέντ[αι], 'will return.' νέομαι, used in a fut. sense Od. 11. 114.
l. 634. χρεῶ γέγνεται, 'need is come for it.' χ. γ. governs the same
case as its equivalent χρῆ.

l. 636. ὄντε = 'at the teat.'
l. 637. τὸν καν, 'I should like to drive away one of them and break
him in.'

l. 639. Join αὐτοῦ δύρων, 'there on the estate,' as ἀλλοθι γαίης,
Od. 2. 131.

l. 642. Antinous asks whether any of the young Ithacensian nobles
accompanied him, or his own servants; he had servants of his own, so
the latter was equally possible (δύνατό κε).

l. 646. δέκοντος. The conjectural reading δέκοντα removes all diffi-
culty from the line, for διηγύρων generally takes a double accus. Cp. Od.
II. 202. As the line stands, we may suppose a mixed construction
between διαυρᾶν σε νῆα and διαυρᾶν δέκοντος νῆα. The construction βή
δέκοντος, 'in spite of your reluctance,' is posthomeric. But it is not
unlikely that δέκοντος stands in a loose participial construction almost
equivalent to the gen. absolute. For such a usage, cp. Od. 6. 157 σφισ
.. λευσσόντων, 9. 256 ήμιν .. δεισάντων, 9. 458 οἱ .. θεινομένου.

l. 652. μεθ' ήμέας, 'next to us.' Others make the phrase = μεθ' ήμῶν,
'among us,' as Od. 16. 419

καὶ δὲ σέ φασιν

ἐν δήμῳ Ἰθάκῃς μεθ' δμήλικας ἔμμεν' δριστον.

l. 653. οἱ οἱ ἐποντο = bi eum comitabantur.
l. 654. τῷ αὐτῷ, 'to the man himself [Mentor].'
l. 658. διφοτέρουσιν, sc. Antinous and Eurymachus.
ll. 661, 662. These lines were probably transferred hither from II. 1.
103. If διφυμέλωνται is rightly written in one word (instead of letting
διφυμ stand as an adverbial adjunct to πίμπλαντο), it may mean
'darkened all through,' either by mental gloom, or by the 'black gall,'
which was supposed to be an accompaniment of passion. Cp. μελαγχί-
τω φρήν, Aesch. Pers. 114, κελαυνόφρων μῆτηρ, Eum. 459.

l. 662. ἔκειται, cp. sup. v. 27.

l. 665. Trans. 'Away this young lad has gone, as you see, in spite of
so many of us here.' The simplest account of αὕτως (rendered here 'as
you see') is that it is another form of οὗτος, and the many different
meanings assigned to it by different commentators only prove that it
is in each case coloured by the context in which it occurs, and is
interpreted by tone and gesture to express the speaker's feelings. If
it be referred to αὐτὸς, we might here render, 'he has simply taken
himself off.'

l. 667. δρέξαι, 'He will get the start by-and-by, in being our τρίτη.'

He had already got the start of them in slipping out of Ithaca unopposed. Cp. ἦρχεντος, 'He was the first to go,' Il. 2. 84.

1. 669 = Od. 2. 212.

1. 670. ιόντα = 'on his way.' The context may imply that this means 'on his return'; but εἰμι in itself contains no such idea.

1. 672. ναυτίλλεται, conjunctive, § 3. 4.

1. 675. ἀπωτος, 'uninformed,' used passively Od. 1. 242.

1. 682. η εἰπεμ., § 4. 3.

1. 684. μὴ μνηστεύ.. δειπνήσειαν. Penelope meant to say two things: (1) Would that they had never wooed me, nor even met here at any other time! and (2) Would that they might now eat their last meal here! But only (2) is put out in full, and (1) shrinks into a mere participial sentence; the initial μὴ, which would have introduced a negative wish, serving only to negative the participles. The whole sentence might be turned, *Utinam.. nec me unquam petentes neque alio tempore congressi.. ultimam bic cenam jam nunc comedant!* The parallel generally quoted from Od. 11. 613 is not altogether in point, as there a negative wish is introduced in the ordinary way by μῆ.

1. 686. The change to the 2nd person in κατακέρετε shows that Penelope includes Medon in the charges against the μηστῆρες.

1. 688. τὸ πρόσθιν, 'ere this,' 'long ago,' explained by ταῖδες ἔόντες = 'in the days of your childhood.' ἀκούετε, cp. Od. 3. 84.

1. 690. Join οὔτε δέξας τινὰ ἔξασιν τι, οὔτε εἴπεν. Trans. 'In that he never did anything unfair to any one in the town, nor said it, which is the common way with high-born kings: one man [a king] will likely enough hate, another he may love.'

1. 691. δίκη, in the sense of 'custom,' Od. 11. 218. The conjunct. and optat. moods express the relative probability of an ordinary king showing hatred or favour. Cp. η κε φέρρησι μέγα κράτος η κε φερόμην, Il. 18. 308. With δέξειν τινὰ τι, cp. Il. 2. 195 μή τι χαλασάμενος μήδε κακὸν γίνεται Ἀχαιῶν. So inf. ἐώργει ἀπάσθαλόν [τι] ἄνδρα.

1. 695. εὐεργέων, from εὐεργέα plur. of εὐεργέα.

1. 704. ἀμφασίη ἐπέων for ἀμφασίη, as ἀμβροτος for ἀμβροτος.

1. 705. θαλερὴ φωνὴ, 'the flow of her voice,' so θαλερὸν δάκρυν, the notion being 'fresh growing,' 'vigorous.'

1. 709. πουλὺν, see sup. v. 406.

1. 712. ὥρος, redupl. aor.

1. 717. πολλῶν.. ἔόντων, 'though there were many [seats] in the chamber.' οἶκος, as in Od. 1. 356.

1. 721. ἀδινόν, ἀδηνη, = 'her fill of weeping.'

1. 722. περὶ γάρ, see on Od. 1. 66. τράφεν ηδ' ἐγένοντο. Cp. sup. v. 208.

1. 726 = Od. 1. 344. The Schol. rejects the line here as superfluous.

1. 728. ἀκλέα, for ἀκλεέα = 'without any tidings (κλέος) of him.'

I. 733. τῷ μὲν μάλ' η καί. The only instance of the double καί. The double δέ is not found in Homer; for δέ...καί, cp. Od. 5. 361. Here the first καί gives a conditional character to the whole sentence, which is then subdivided into two conditional clauses.

I. 736. ἦτορ seems to point to the time when she was *yet* at home before she reached Odysseus' house.

I. 740. διδύρηται, 'make his plaint to the people who are bent on destroying.' It is simpler to make λαοῖς the direct antecedent to δέ and to consider them as siding with the suitors. Otherwise we must render 'complain to the people [about those] who,' etc.

I. 743. Eurycleia means to say, 'Whether you slay or spare me, yet I will speak out.'

Il. 747-749 = Od. 2. 374-376.

I. 752. εἴδη[ο].

I. 754. κάκου (for κάκος from κακόω) = 'trouble not.'

I. 755. Ἀρκεσιούδαο. Arcesius was father of Laertes.

I. 756. ἐπέσυνεται = *supererit*.

I. 757. ὑψηρεφέα. Synizesis of last syllables.

I. 761. There is no mention of Penelope burning the barley; so that we are to suppose that she poured it from the basket as though it had been a libation.

I. 764. Join κατὰ... ἔκην, 'burned up.'

I. 767. ἀλόλυξε, as in Od. 3. 450. *of, dativus commodi.*

I. 768 = Od. 1. 365.

I. 769 = Od. 2. 324.

I. 771. ἀπρίει. The suitors misinterpreted the meaning of Penelope's sacrifice and prayer. δ = *quod*, 'that.'

I. 772. τοιαῦτα, § 23. 8, 'But this they knew not, how things really were.' Viz. that Penelope was aware of their plans.

I. 774. δαιμόνιοι, 'reckless men,' i. e. rendered infatuate by the influence of some higher power.

I. 775. πάντας δῆμος, 'all alike' (distinguish δῆμος and δῆμως), whether about the plot against Telemachus or about Penelope's wedding.

I. 776. σιγῇ τοῖον, see on Od. 1. 209.

I. 782. τροποὶ, leathern loops to hold the oar at the gunwale. Cp. the use of τροποστήρ, Thuc. 2. 93.

I. 783 = Od. 8. 54.

I. 785. The ship was ready to start at a moment's notice; not drawn up on the sand, but riding at her moorings (*εἰράλ*) 'well out in the water.' She was made fast to the shore also by the πρυμνήσια, so they were able to warp her in and disembark (*ἐκ δ' ἔβαν*), as they had no small boats.

I. 788. διπλοῖς ἐσ. η. ποτ. is added as epexegesis to διπλοῖς.

I. 792. The point of comparison is the fear and helplessness of the

lion, and the narrowing circle of huntsmen drawing in upon him. Join περιάγειν μιν κύκλον, as ἀμφιεννύναι με χλαῖναν, Od. 10. 542.

1. 793. νήδυμος. See Buttmann Lexil. sub voc., where νήδυμος is held to be an erroneous form for Φήδυμος, i. e. ήδύς. The interpretation of Aristarchus, sc. ἀνέκδυτος, points to a derivation νη-δύων.

1. 799. πέμπε, sc. 'Αθήνη.

1. 800. εἴως, properly = 'until,' here means, 'in order to.'

1. 802. παρὰ κλῆδος ἴμαντα, see on Od. 1. 442.

1. 803. Join καὶ προσέειπέ μιν μῦθον, with double accus., as προσανδῶν.

1. 807. ἀλιτήμενος (like βλήμενος, οὐτάμενος, ἀλαλήμενος), is a participle of the syncopated second aor., in a sort of adjectival sense = 'sinful,' 'guilty in the eye of the Gods.' δλιταίνω generally takes the accusative.

1. 809. ἐν ὀνειρείησι πύληστ. Cp. Od. 19. 562 foll.

δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων,
αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δὲ ἐλέφαντι.
τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
οἱ δὲ ἐλεφαίρονται, ἐπεὶ ἀκράντα φέροντες
οἱ δὲ διὰ εστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε
οἱ δὲ ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν δὲ κέν τις ἰόηται.

The adjective ὀνείρειος only occurs here.

1. 811. πωλέατ, pronounced as two syllables by synizesis, as κίλεα inf. v. 812. For the use of the present tense with πάρος cp. Od. 5. 88. Another reading is πωλέ[ai].

1. 821. ὁ γε resumes the original subject [παῖς], as Od. 1. 4. τῶν ἵν
δήμω, ἵν' οἰχεται, eorum in populo apud quos binc procul versatur; for ἵνα must not be construed as if = 'quo' digressus est, but it marks the place where he now is.

1. 831. θεούό τε ἔκλυες αὐδῆς, 'and didst hearken to some god's bidding.' As Hermes, himself a θεὸς, might be sent by Zeus.

1. 834. εἰν 'Αίδαο δόμοισι, supply ἔστι.

1. 836. ἀγορεύστω κείνον, parallel construction to κατάλεξον κείνον, sup v. 832.

1. 838. κληῖδα σταθμοῖο = 'the bolt that fitted into the doorpost.'

1. 841. νυκτὸς ἀμολγῷ. See Buttmann Lexil. sub voc.

1. 846. Ἀστερίς. There is no islet to be found now answering to Homer's description. The attempt to identify it with Dascalion (mere rock without a port or the possibility of one), does not men matters. Besides, this is a poem and not a treatise on geography.

l. 84. This line belongs properly to inf. v. 158, and is rejected by the Schol.

l. 88. αἰδοῖός τε φίλος τε, 'an honoured and welcome guest ;' with τάρος θαυμάζεις, cp. Od. 4. 81.

l. 90. τετελεσμένον has got its meaning of 'possible,' from the thought that 'what has been done once,' can be done again.

l. 91. This line should be omitted, as contradictory to v. 86. It is absent from the majority of MSS.

l. 95. ήραρε θυμὸν ἔθωδη, 'had comforted his heart with meat.' (Cp. Genesis 18. 5.)

l. 98. τὸν μῦθον, 'my story.' ἐνισπήσω, from ἐνέπω.

l. 103. Trans. 'It is wholly impossible that any other God should overreach or baffle the will of Zeus.' For ἔστι with accus. and infin., cp. Od. 11. 158.

l. 105. This idiomatic use of the superlative with the genitive need not be described as a substitution for the comparative; but, rather, the superlative retains its force, and the genitive stands simply as the case of reference. Here, 'The most wretched creature, viewed in reference to all others.' Cf. Thuc. I. 36 ἡ Κέρκυρα τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς παραλοῦ κεῖται, i. e. 'favourably in relation to.'

l. 106. τῶν ἀνδρῶν takes up and defines more closely δλλων.

l. 108. Ἀθηναῖην δλίετοντο, cp. Od. 3. 135; 4. 378.

l. 110. The Scholiasts rejected the whole passage vv. 105-111; at any rate we must dispense with vv. 110, 111, which represent Odysseus as driven on Calypso's shore by the storm raised by Athena.

l. 112. ἤνυγε, 'he bade me,' sc. sup. vv. 30 foll.

l. 118. σχέτλιοι, from ἔχεσθαι, implies (like Lat. *improbus*) a pertinacious determination of carrying out a purpose at all hazards.

l. 120. ἀμφαδίην. Fem. accus. of adj ect. used adverbially (cp. σχέδην .. ερρύθην) = 'honourably,' a marriage that one may confess to without shame. ποιήσετ[αι], conjunctive.

l. 123. The legend that makes Orion to be slain by Artemis, serves to confirm the identity of Ortygia and Delos; at any rate the name Ortygia is always connected with the worship of Artemis. The flights of quails (*όρνυς*) common in the Archipelago suggest the etymology of the name.

l. 124. ἀγανοῖς. This proves that the phrase is used of every form of sudden death; for the visitation here is a wrathful one. Trans. 'painless.'

l. 125. Ιαστῶν. This word (from *aia* or *ta*) points to the origin of the myth as connected with the fertile powers of the soil.

l. 126. φεθυμῷ εἰξαστα, 'yielding to her own inclination,' i. e. not persevere.

l. 127. νεφελῇ τὴν τριπόλωφ. The three ploughings of the soil took place (1) in autumn, (2) in spring, (3) in summer, for a second crop.

The third ploughing was called *νεῶσαι*, when the ground was 'freshened up;'; *νεῖσθαι* is hardly parallel in meaning with the Latin *novalis*.

1. 127. *ἀπυστος*, see Od. 4. 675.

1. 130. *περὶ τρόπιος βεβαῶτα*, 'bestriding the keel;' see inf. v. 371.

1. 132. *ἄλσας*, of a 'crushing' blow, from *εἴλω*, 'to squeeze.' Cp. *κέλσας*, from *κέλλω*. Cp. Od. 7. 250.

ll. 133, 134. These lines come in appropriately here, but not sup. vv. 110, 111, where they first occur.

1. 139. *ἀνώγει* is the present tense from a verb *ἀνάγω*, *ἀναγον*, formed from the earlier perf. *ἀνάγη*.

1. 140. οὐ πῃ πέμψω is not so much 'I won't' as 'I can't dismiss him, οὐ γὰρ πάρα νήσεις.

1. 143. οὐδὲ ἐπικεύσω, parenthetical = 'without reserve.' οὐδὲ κε follows directly from *ὑποθήσομαι*.

1. 150. ήι[ε], § 23. 3.

1. 153. οὐκέπι, 'no longer.' At first she found favour in his eyes till he became home-sick.

1. 155. παρ' οὐκ ἔθέλων ἔθελούσῃ, i.e. οὐκ ἔθέλων παρ' έθ. The grammatical order is disturbed to bring the two contrasting words into juxtaposition. Cf. inf. v. 224 μετὰ καὶ τόδε τοῦστ γενέσθω, sup. v. 97 θεὰ θεῶν.

1. 156. *ἡμένεσσι*, see inf. vv. 418 foll.

1. 160. *κάμμορε* = *κατάμορε*, 'fate-crushed;' cp. *καμμονίη*, for *καταμονίη*

ll. 22. 257.

1. 161. *πρόφρασσα*, cp. the form *μέτασσα*, Od. 9. 221, a femin. adj. like *πρόφρων* in meaning, but pointing to a masc. *πρόφρας*, from *προφράζω* μαι, 'to be careful for.'

1. 163. *ἴκρια*, see on v. 252 inf.

1. 164. *ὑψοῦ*, as the *ἴκρια* form the highest part of the hull. It naturally begins by laying the keel.

1. 173. *ἄλλο τι δὴ τόδε μῆδει*, 'Surely thou art *berein* devising something else, and not my safe despatch.'

1. 174. *κέλεαι*, § 4. 3.

1. 175. *ἔνσαι*, cp. Od. 3. 10.

1. 179. *μή τι μοι αὐτῷ*, 'that thou wilt not devise any other mischief to do me harm;'; *κακὸν* *ἄλλο* is the object, and *πῆμα* in apposition to it as a predicate. Cp. Od. 7. 195.

ll. 180, 181 = Od. 4. 609, 610.

1. 182. Trans. 'In sooth thou art a rogue, with no simplicity in thy heart—(her address is of a playful character)—seeing what the word are that thou hast devised to utter.'

1. 185. *κατειβόμενον*, 'that down-flowing water of Styx,' running from the upper world into the realms below.

1. 189. *ὅτε με χρεῶ*, 'whenever need might press so hard on me.'

1. 197. *οὐα βροτοί ἀνδρες ἔδουσιν*. Calypso has no hope of making

Odysseus an immortal (sup. v. 135), so nectar and ambrosia are not suited to him.

l. 202. τούς δρα. Yet the conversation is only between two. Cp. Od. 7. 47.

l. 205. σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης, 'Yet a blessing go with you notwithstanding.'

l. 215. τέθε χάσο, 'be thus angry;' τόδε, a cognate accus. with the verb. Cp. Od. 1. 409; and Eur. Med. 157 κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου.

l. 224. τόδε τοῖστ, see on sup. v. 155.

l. 225 = Od. 3. 329.

l. 226. ἀλθόντες.. τώγε. Notice the confusion between plural and dual.

l. 230. ἀργύφεον. The second half of the word is referred by some to the root ΦΑ = 'appearance.' Others compare it with the termination of diminutives, e.g. ζωφίον.

l. 234. πέλεκυς (*πλή-σσω*), the *axe* for felling (inf. v. 244), σκέπαρνον, the *adze* for squaring and smoothing (inf. v. 237). Join ἀρμενὸν ἐν παλάμψοι, as in Il. 18. 600 τροχὸν ('potter's wheel') δρ. ἐν. παλ. Syncop. 2nd aor. particip. of ἄρω.

l. 235. ἀμφοτέρωθεν, like the Lat. *bipennis*.

l. 237. ἔξοον, not in an active sense, but 'smooth-polished,' referring to the handle of the adze.

l. 240. αὖτα πάλαι περίκ., 'long sapless, quite dry,' the best substitute he could get for wood felled when green and put to season.

l. 244. πάντα, 'in all.' Od. 8. 258. πελέκησεν, 'lopped.' The work of the σκέπαρνον begins at φέσσε.

l. 245. στράθμη is not the plummet (*σταφύλη*), but a string rubbed with chalk, that is drawn tight on any surface, then lifted in the centre and let to fly back, so tracing a straight line.

l. 248. γόμφοισιν. Trans. 'Then he hammered it together with pegs and clamps.' Metal nails were called ἥλοι. The ἀρμονίαι may represent some simple form of mortice and tenon, or more likely cross clamps of wood laid over parallel timbers to keep them together, and pegged down to each timber with a γόμφος.

l. 249. δύσσον τίς τ'. Trans. 'As wide as a man may trace out the hull of a broad freight-ship, of such size did Odysseus frame his raft.' τορνώσεται is probably for τορνάσῃται. The τόρνος used is a pencil at the end of a string working round a centre to mark circles.

l. 251. τόσσον ἐπ' = ἐπὶ τόσσον.

l. 252. ἕκρια δὲ στήσας. Trans. 'And he worked away at his ship [*ἐποίει*], putting up the decks by fitting them to the close-set ribs, and finished off with the long side-planking.' The Schol compares the ταράντες to the vertical threads or warp (*στήμαν*) of the loom, which sufficiently describes their position. The side-planking (*ἐπηγκείς*, cp. *τηρεῖς*) was naturally fastened on last (*τελεύτα*). The middle or waist

of the ship was undecked, and contained the rowers' benches and the hold (*άντλος*). The *ίκρια* are two small decks, at the bows and at the stern, broad enough to sleep on (Od. 3. 353) or to walk on (Od. 12. 229). This falls in with the ordinary use of *ίκριον* = 'platform,' as in Herod. 5. 16, and is quite consistent with the statement that the ancient ships were not covered in, for these decks only extended for a short distance. The timbers carrying the decks were naturally pinned to the upright ribs. See generally the Sketch of Ship, with Description (frontispiece).

l. 256. φράγε δέ μν, 'And he fenced it from end to end with wattled-work of osier, to be a guard from the waves;' i.e. he made a wicker bulwark to prevent the broken water from splashing into the hold.

l. 257. ὕλην, the Schol. interprets as *ballast*, *ξύλα*, *λίθοις*, *ψάμμοις*.

l. 260. ὑπέραι = 'braces,' to trim the yard-arm to the wind; καλοι = 'halyards,' to raise and lower the *ἐπίκριον*, cp. Od. 2. 426, where they are described as *εὐστρέπτοις βοεῦσιν*. πόδες (Lat. *pedes*) = 'sheets,' at the two lower corners of the square sail. The *σχεδὴ* is here treated as an ordinary ship of the period. There is nothing in the text to induce us to interpret it as the description of a mere make-shift. The whole story is a tale of marvel; and if Odysseus seems to have done more than any one man could do, it is quite in the spirit of the whole passage.

l. 262. τῷ = 'for him;' cp. Od. 8. 417.

l. 265. ἐν δέ οἱ ἀσκὸν, 'And on board (*ἐν*) the goddess put a skin of dark wine for him: one skin, that is, and ~~a~~ second big one of water.'

l. 266. ηῖα or ηῖα. This word is pronounced in three different ways to suit the metre ηῖα, as here; ηῖα, Od. 2. 289; and ηῆα, Od. 12. 329.

l. 272. Huntsmen and husbandmen had for different constellations different names derived from familiar objects. So the same group of stars was represented either as a *bear* or a *wain*. Similarly, sailors saw in the Pleiades the stars whose setting closed the time for making a voyage (*πλεῦν*), while others regarded them as a flight of doves (*πελεάδες*) scared by the hunter Orion. Boötes, called by Hesiod 'Αρκτοῦρος, is said to 'set slow,' because at that time he occupies a line of greatest perpendicular length; at the time of rising he lies horizontally, and so comes into view more quickly.

l. 273. ἐπίκλησιν καλέουσι, 'they sur-name,' cognate accus.

l. 274. ἡ τ' αὐτοῦ στρέφεται, 'it turns round on the same spot and watches Orion.' The huntsman has the bear at bay, and circles round him; the bear keeps turning too and never takes his eyes off the hunter. To say that the bear is the 'only constellation that never sets' is untrue; if we are to seek a justification, it may be that in Homeric time the Bear was the only group of stars in the N. sky reduced to constellation.

l. 277. χειρός seems to be used with special reference to the pilot

1 the rudder. ἐπὶ ἀριστερά, 'towards the left,' used substantively, 3. 171; cp. ἐπὶ δεξιὰ χειρός, Pind. Pyth. 6. 19. Trans. 'Bid him keeping this (constellation) on his left hand,' i.e. he is to sail from to S.E.

179 = Od. 7. 268.

180. ὅτε τε, ' [in that part] where it (sc. γῆ) was nearest to him.'

281. εἰσαρο δ' ὡς ὅτε. The ὅτε disappears in the English idiom. phrase is a short way of writing εἰσαρο δ' ὡς βίνδυ δτε εἰθεται, κ.τ.λ. starchus reads δτε ἔρινδν, but it is hard to see how mountains could k like a fig-tree; others read βίνδν, 'a peak,' Od. 9. 191. A further ficulty in βίνδν is that the ultima of ὅτε should be lengthened before (§ 2), as inf. v. 426; but if βίνδν can stand, the simile is intelligible though. The low lands represent the rim of the shield, the mountains s boss. With εἰσαρο δ' ὡς ὅτε, cp. ἤριπε δ' ὡς ὅτε πύργος, Il. 4. 462.

1. 282. Αἰθόπων, cp. Od. 1. 22.

1. 284. μᾶλλον, 'more than before,' Od. 1. 20, 69.

1. 289. τεῖραρ, like τέλος θανάτου, inf. v. 326.

1. 290. δλλ' ἔπι μέν μν, 'But I promise that I will yet drive him to his heart's content on the path of misery;' cp. Il. 19. 423 οὐ λήξω πρὸν Τρῶας δηρὶ ἐλάσαι πολέμοιο. With ἐλάν κακ., cp. ἐπειγόμενος πεδίοιο, κ.τ.λ., where the gen. is local.

1. 293. Join συν-εκάλυψε νεφέσσοι.

1. 296. αἰθρηγεύετης = 'sky-born,' not = 'making clear weather.'

1. 300. δεῖβω μὴ εἴπεν. For the fact of her having spoken was certain. 'I fear lest she have spoken only too true,' cp. Od. 13. 215 θερμα μὴ τί μοι οἶχονται, Soph. El. 580 δρα μὴ πῆμα σαυτῇ τίθης (not conjunctive), Eurip. Ion 1525 δρα.. μὴ σφαλεῖσα.. αἰτίαν θεῷ.. προστίθης = 'see whether you be not actually doing so.'

1. 309. In the struggle for the possession of the corpse of Achilles, Odysseus kept off the Trojans, while Ajax carried the body.

1. 311. μεν κλέος ἥγον, with κε from preceding clause, 'would have spread my fame,' like κλέος φέρειν, Od. 3. 204.

1. 313. κατ' ἀκρης. Virg. Aen. 1. 114 *Ingens a vertice pontus.*

1. 319. τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θήκε. The subject to θήκε is κῦμα of v. 313. Some commentators treat ὑπόβρ. as adverbial accus. plur. from διπτυχος, comparing διπτυχα, Od. 3. 458, q. v. It is simpler to make it a heteroclitic accus. masc. pointing to a nom. ὑπόβρυξ, and similarly διπτυχα (κυτον) as if from διπτυξ.

1. 320. ἀνασχέθειν, poet. form for ἀνασχεῖν, 'to hold up.'

1. 323. κρατός. Notice quantity and accent.

1. 325. μεθορμηθεῖς, 'darting after it.' ἐλλάβετο, § 8. 2.

1. 328. ἀκάνθας, 'thistle-heads,' ἀκή.. ἀνθος.

1. 329. δημ πέλαγος .. πέδιον, § 7. ἔχονται, for change of mood, cp Od. 4. 338.

- l. 331. προβάλεσκε, 'would toss him' as a ball.
- l. 332. εἶξασκε, 'gave him over to the W. wind to chase.'
- l. 334. αὐδήσσα. This epithet distinguishes human speech from the language of the Gods; while μέροψ marks off the civilized nation from the savage or the brute. But cp. Od. 10. 136, where Circe is called *ἥτης αὕτη*. Another old reading was οὐδήσσα which was interpreted ἐνίγμα (from οὐδας).
- l. 337. The verse has been generally rejected as imitated and interpolated from inf. v. 353.
- l. 340. δτι, 'in that,' explaining the form that his anger took.
- l. 342 = Od. 6. 258.
- l. 344. χείρεσσι νέων, 'swimming with your hands, secure a landing on the shore of the Phaeacians'; lit. (make for your arrival).
- l. 345. γαῖς depends on νόστον, as γῆς πατρός νόστος, Eur. Iph. Taur. 1066.
- l. 346. τῇ, an imperat. from root TA. (*τείνω* etc.), it is almost always joined with another imperat., like βασκ' θῇ. Here with τάνυσσαι (better written proparox. as the imperat. 1 aor. mid., though the commoner reading is the inf. τανύσσαι).
- ὑπὸ στέρνοιο. The easier reading is στέρνοιοι, but cp. Il. 4. 106 ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας.
- l. 357, δτέ με. It is better to read with Aristoph. δτέ as two words = δτι τέ [Epic τέ of emphasis] than δτέ. Cp. δ=δτι, Od. 1. 382. But δτέ would be possible in a quasi-causal sense on the analogy of the Latin *cum*.
- l. 359. φύξιμον, 'chance of escape,' adject. for abstract noun.
- l. 361. δφρ' ἀν μέν κεν. This is like the double ἀν of Attic syntax which is never found in Homer. Cp. Od. 4. 733; 9. 334.
- l. 367. κατηρφές, 'over-arching.'
- l. 368. ήλων, cp. sup. v. 266. Perhaps, 'corn,' (from εἴλα = ζείλα), here = 'chaff.'
- l. 369. τδ μὲν δρ τέ, 'the chaff indeed the wind scatters.' For τέ, see v. 357. διεσκέδ, aorist of 'custom.'
- l. 371. ἀμφὶ . . ἔβανε, 'bestrode.'
- l. 377. ἀλῶ, i. e. ἀλάου (ἀλαόμαι), contracted to ἀλῶ, and lengthened by inserted ο, § 18. 2.
- l. 379. ἀλλ' οὐδ' ᾧς, 'But for all that I don't expect that thou wilt disparage thy sufferings;' i. e. that thou wilt have enough and to spare of them: spoken sarcastically.
- l. 381. Αἴγας (ἐπ-αιγ-ίω, δίσ-σω). The home of storms: perhaps, as Schol. says, on the wild coast of Achaea, others put it near Euboea.
- l. 385. πρδ, i. e. in front of the swimmer.
- l. 389. πλάγερο, 'drifted.'

l. τέλεσε, i. e. brought to full perfection, not = 'ended.' Cp. τέλος, sup. v. 326 = 'realisation or accomplishment of death.'

l. ἦδε. For this Aristarchus read η δὲ, but there is no real sis between ἀνέμος μὲν and the next clause.

l. δέν .. ἀρθεῖς, 'Having given a sudden look forward, as he was up by the huge wave.' Cp. Virg. Aen. 6. 357

Prospexi Italiam summa sublimis ab unda.

l. 394. βίοτος φανήη = 'a glimpse of returning life.'

l. 396. ἔχρας, 'assailed him.'

l. 398. Ὀθωσῆ[ι], § 6.

l. 400. δοσον τε γέγωνε βοήσας, 'as far as [one] makes himself heard a shout.' γέγωνε, perf. like ἀνάργα, with pres. signification.

l. 402. [ἐδέ]ρόχθει, imperf.

l. 404. οὐ γὰρ ἔσται, 'For there were no harbours, receptacles for ips, nor roadsteads.' ἐπ-λαγή, perhaps from ἀγ-νυμ, where the seas e broken. Cp. κυματωγή, Hdt. 4. 196.

l. 409. τόδε λαΐτμα .. ἐτέλεσσα, 'I have got over this gulf by cutting my way through it,' sc. by swimming. Λαΐτμα is governed both by verb and participle, as οὐ τι διασρῆξαι λέγων ἐμὸν κήδεα, Od. 14. 197.

l. 410. φαίνεται[αι], § 6. θύραζε, 'clear away,' epexegetical addition.

l. 411. ἔστοσθεν. There was an outlying reef of sharp rocks where the surf broke. Inside this came a strip of smooth water up to the edge of the cliff which rose sheer from deep sea.

l. 416. ξύσσεται, not in the government of μή, but a vivid statement of what seems an absolute certainty.

l. 418. τρόνας παραπλήγας, 'spits that meet the seas aslant.' A diff is struck full by the sea (ἀντιπλήξ, Soph. Antig. 592); on a low beach that runs out from the line of coast each wave necessarily strikes obliquely, so that it does not come down with such crushing weight. Two such spits form a harbour, so that λιμένας is a true epexegesis.

l. 426. ἐνθα κ' ἀπὸ .. ἀράχθη, 'There he would have had his skin stripped off, and his bones broken.' φτωύς and δοτρέα, both accusatives of part affected.

l. 430. τὸ μὲν, sc. κῦμα.

l. 432. The point of comparison lies only in the firm hold, for the details do not suit both cases. The stones come away with the suckers of the polypus; but the skin of the man's hands is left on the rocks.

l. 438. ἔξανθνε = 'getting outside the surf.' κύματος .. τά τε, cp. Od.

l. 312; 14. 177: Virg. Aen. 8. 427 fulmen quae plurima, etc.

l. 439. νῆσκε παρέξ = 'he kept swimming along outside.'

l. 444. ἤγνω δέ, (apodosis to δλλ' δτε, v. 441), 'he recognised him [for a river-god] as he came flowing forth.'

l. 447. αἰδοῖος, 'He deserves respect who,' etc.

l. 448. Join δε τις ἀνθρώπ.

1. 452. πρόσθε, 'in front of him.'
1. 453. ἔκαμψε, 'let them droop.'
1. 458. διπνυτο for ἀνέπνυτο, perhaps = ἀνεπνήφετο (*πνέω*).
1. 459. ἀπὸ ξό, ο lengthened before *Feo*, § 2.
1. 466. ἐν ποταμῷ, probably = 'in the torrent-bed.'
1. 467. μή μ' ἄμυδις, '[I fear] lest at once the hurtful frost and fresh dew quench my life, exhausted after my swooning.' Cp. τεθαλῶται ἔρση, Od. 13. 245.
1. 468. κεκάφη for κέκηφα, from κάπτειν (*καπ-όσσειν*).
1. 469. ἡώθι πρό, cp. Od. 8. 851, lit. 'in the morning, early.' The πρό is adverbial and does not govern ἡώθι.
1. 471. εἴ με μεθείη, 'to see whether the chill will release me;' μεθεῖ, Epic subjunct., § 23. 1, parallel to ἐπέλθῃ.
1. 476. ἐν περιφανομένῳ, 'in a place with a clear view round it.' Cp. Od. 10. 211.
1. 477. Join ἐξ δμοθεν, as παρ' αὐτόθι, Il. 23. 147, 'growing from the same spot,' or perhaps 'from the same root.'
1. 478. διάη, aorist: others read διάει, imperf. (cp. ἐτίθει) from διέμη.
1. 481. Join ἀλλήλ... ἐπαμοιβή.
1. 482. ἐπαμήσατο, 'gathered together,' prior to the ἐνεχεάσατο (v. 487), which implies the heaping of leaves over his body. Cp. δμησάμενοι, Od. 9. 247.
1. 483. φύλλων γάρ, 'For there was a fall of leaves in full plenty, enough to shelter two or three men.'
- ἡλιθα from ἡλις.
1. 484. δσσον τε ἔρυσθαι, cp. Od. 2. 60, 217.
1. 487 The picture is that of a man living in a lonely place (ἀγρ. ἐσχ.) with no neighbours near him from whom he may get a light (αἴρη) if his fire should go out. Therefore he keeps a brand smouldering under a covering of ashes, so as to be able to fan it up at will. So Odysseus under his covering of leaves kept up the faint spark of life.
1. 492. παύσει, sc. θνος.

BOOK VI.

1. 2. ὑπνός = 'sleepiness.' ἀρημένος, some connect with ἀραιός, others refer it to βαρέω through a form *Farewō*.
1. 4. Τπερέη, Od. 5. 34.
1. 8. ἀλφηστάων, see on Od. 1. 349. They were removed to a home beyond the molestation of all adventurers.
1. 12. Ἀλκίνοος. There seems a touch of irony in the warlike character of this name. Almost without exception, other Phaeacian

refer to their naval pursuits. Perhaps in the luxury and arrogance Phaeacian court there is a sly satire intended against some colony venturers in the Western Mediterranean.

14. μητριόσσα, § 18. 2.

18. χαρίτων. Homer mentions no definite number of 'Graces,' and names one, Pasithaë, Il. 14. 276.

19. ἐπέκεντο, 'were closed'; lit. 'lay on [the σταθμοῖ].'

23. διμηλική for διμῆλιξ. Lat. *aequalis*. Cp. Od. 3. 49.

l. 24. μν, is governed by προσέφη, 'addressed her.' έπισαμένη means 'aving likened herself,' as in τῷ δ' ἄρ' έπισάμενος, Od. 11. 241.

l. 25. τῇ νύ σ' ὁδε = 'How is it that thy mother has such a lazy daughter in thee?' διηρθέα is the predicate.

l. 27. ἵνα = 'at which,' cp. Od. 4. 821. τὰ δὲ τοῖσι, 'and provide fine clothes too for those who take thee to thy home,' so ήγέτο, Od. 4. 10.

l. 29. ἀνθρώπους ἀναβάλνει, 'spreads among men.'

l. 33. ἐντύνεαι, aor. conjunct. with long *v*, the last two syllables being scanned in synizesis.

l. 35. δῆτ seems to take up δριστήες. Others refer it to Φαιήκων, as if to remind Nausicaa that she is wooed by *native* suitors. One MS. reads δῆτ τοι γένος (by birth) έσσοι καὶ αὐτή.

l. 36. ἡδεῖ πρὸ, see on Od. 5. 469.

l. 40. πλυνοί, probably tanks dug in the river bank, and communicating by a channel with the water. The inside may have been lined with stone.

Il. 22. 153.

l. 43. οὐτ' ἀνέμοισι. We must interpret this of the supramundane dwelling of the Gods. The earlier legend of the Iliad locates the Gods on the actual Mysian Olympus which is called ἀγάννιφος, Il. 18. 186, and which is shrouded in πυκινὸν νέφος. Cp. Lucret. 3. 18, foll.

*Apparet divom numen sedesque quietae,
Quas neque concutunt venti, neque nubila nimbis
Adspergunt, neque nix, acri concreta pruina,
Cana cadens violat; semperque innubilus aether
Integrit, et large diffuso lumine ridet.*

l. 45. πένταται = 'is outspread,' ἀνέφελος, the *a* long because the original form of the word is διέφερος (διοφερός).

l. 47. θεοπέφραδε (διαφράζω), second aor. redupl., 'had said her say.'

l. 49. ἀπεθαύμασσοι, ἀνδ intensive, 'was lost in wonder at,' as in ἀπεχθαίρειν, ἀπο-μηρία. Lat. *de*.

l. 53. ἡλάκατα (no singular in use) = 'yarn.' The distaff is ἡλακάτη.

l. 54. Ιοῖν ἔρχομένω μετά, 'going to join.' ἵνα = 'where.'

l. 57. οὐκ δέ μη μοι ἐφοπλ., 'Couldn't you get me ready?'

ἀπέρη, like δμαξα, is a four-wheeled cart.

l. 59. βερυτωμένα, an Epic form for ἐρρυτωμένα (βυτόω).

l. 60. σοι ἔσκε . . . ἔοντα, the participle being drawn into the accusativ

construction with the infin. The reading ἔσντι .. ἔχοντι is a needless attempt to get over the difficulty. Cp.

οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ἀστυ καταβλώσκοντα. Od. 16. 465.

1. 66. θαλερὸν γάμον, probably = 'fruitful marriage' : which gives the reason why a maid was shy of naming it.

1. 70. ὑπερτερή only means 'upper part.' It may be interpreted, with Scholl, as a square wooden box for baggage, or as an 'awning' over the cart.

1. 71. ἐκεκ[έ]λετο. Reduplicated and syncopated aor. (*κέλομαι*).

1. 73. ὑπαγόν, ὑπὸ = 'under the yoke.' Od. 3. 476.

1. 80. χύτλον, (*χέω*), is properly a mixture of water and oil used by bathers. *χυτλούσθαι* includes both washing and anointing.

1. 83. ἀμοτὸν τανύοντο, 'stepped straight on without flagging.' *ἄμοτος* may be connected with *μέ-μα-α* or compounded with priv. *α* and root *με-* in *μέτρον*.

1. 84. ἀλλατ = 'as well,' Od. 1. 132.

1. 87. ὑπεκπρορέει = 'flowed up from below (*ὑπὸ*), passed on (*πρὸ*) and ran out again (*ἐκ*),' see on sup. v. 40. An analogous force of the prepositions may be traced in *ὑπεκπρέλυσαν*.

1. 91. ἐσφόρεον, 'carried them into;' cp. *κοῖλον στέος εἰσερύσατε*, Od. 12. 317.

1. 94. ἦχι μάλιστα = 'just where the sea washed up pebbles on the beach,' i. e. above the line of sand where the shingle begins. Others render, 'where the sea [beating] on the shore scours the pebbles clean.'

1. 96. λίπ' ἔλαψ, see Od. 3. 466.

1. 98. μένον εἴμ. τερσ., 'waited for the clothes to dry;' cp. Od. 1. 422.

1. 101. μολπῇ, includes dancing and music. Here we must suppose that the game consisted in a chant and a measured step, and that the throwing and catching of the ball kept time with this. So in Od. 8. 371, ball-play and dancing go together.

1. 102. κατ' οὔρεος .. κατὰ Τηγύερον. To keep the signification of the prepositions accurately with either case, we must suppose that Artemis descends from a peak and travels along the ridges. *ἰοχέαρα*, (*χέω*) 'archer.'

1. 107. The order is ή γε ἔχει κάρη ἥδε μέτωπα ὑπὲρ πασάνων. Cf. ίψου δὲ κάρη ἔχει, 'rears his head,' Il. 6. 509.

1. 110. ἔμελλε, 'was thinking of.' She does not begin to pack till inf. v. 252.

1. 114. η οἱ ήγ. πόλιν, 'who might be his guide to the city;' cp. Od. 7. 22.

1. 116. ἄμαρτε .. ἔμβαλε, sc. Nausicaa.

1. 117. Join ἐπ .. ἄνταν.

1. 119. τέων, § 15. 3.

- L 121. θεούδης, i. e. θεοεδής for θεοδεῆς, (θεὸς, δέος).
 L 122. ὡς τέ με, 'A feminine cry floats round me, as it were of girls, nymphs who haunt,' etc. Cp. Od. 4. 45.
 L 123. νυμφάων is added as a nearer definition of κουράων.
 L 126. περήσσομαι, i. e. conjunctive, parallel to ἰδωμαι.
 L 129. ὡς βύσαιτο, 'that girt round his body it might cover his nakedness.'
- L 131. δόσσει is often treated as a neut. plur. Cp. δόσσε φαεινδ, Il. 13. 435.
 L 132. μερὰ βουσὶ.. μετ' ἔλαφους. The two cases with μερὰ are accurate. He comes *among* the beasts in the foldyard; he runs *after* the wild deer. 'And his belly bids him to force his way even into the close-shut fold, to make a raid on sheep.'
- L 135. ἐμελλε, 'was fain;' χρειώ γάρ ἴκανε.
 L 138. τρέσσαν, 'fled scared.' ἥπνας (Od. 5. 440), 'the jutting spits,' for they had been drying the linen on the beach.
- L 141. ἀντα σχοινένη, 'halting in front of him;' cp. σχέσθαι βίης, Od. 4. 422.
- L 143. αἵττως = 'just as he was;' explained by διωσταδά.
- L 148. κερδαλέον, 'shrewd.' The word may mean 'honestly wise' or 'basely selfish,' according to the means adopted for securing κέρδος. Cp. κερδός as name for a fox.
- L 149. θέος νῦ τις ἦ βροτός ἐστι, see on Od. 4. 140.
- L 157. λευσσόντων, after σφίσι, may be taken as a gen. after θυμός or a gen. absolute. Cp. Od. 9. 257, 458, and see on Od. 4. 646. θάλος .. διστιχνεύσαν, *constructio ad sensum*. So ψυχὴ .. ἔχων, Od. 11. 90, where ψυχὴ implies διήρ.
- L 158. περὶ κῆποι, see on Od. 5. 36.
- L 159. βρίσας (βρίθω), 'having prevailed by his gifts.' οὐ is governed by διγέγρατο, βρίθω being always intransitive in Homer. Cp. also Soph. Aj. 130 οὐ χερὶ βρίθεις.
- L 162. Δήλω. This visit took place on the voyage from Aulis to Troy through the Cyclades. Cp. Od. 3. 169, foll. A sacred palm seems to have been always preserved in the precinct at Delos. Cp. Latona's πρωτόγονος φοῖνιξ, Eur. Hec. 458.
- L 166. ἐτεθήπεα, pluperf. from perf. τέθηπα, referred to root θάπω or τάφω, second aor. ἐταφόν, Aesch. Pers. 1000.
- L 167. θέρι, in its first meaning = 'tree.'
- L 172. κάββαλε (κατέβαλε), 'cast me ashore.'
- L 174. παύσεσθαι, sc. τὸ κακόν, .. πάροιθε = 'ere that,' before it ceases. τελέσωντι is fut. tense.
- L 175. οὐ .. ἐς πρώτην = ἐς σὲ πρώτην.
- L 179. ἀλυμα σπείρων, 'any wrapper of the linen.' His request is modest; he does not ask for any of the clothes, but only for the canvas sheet in which the clothes were brought to be washed.

I. 182. κρείσσον τοῦ γε ἢ ὅτε. ἢ ὅτε resumes and explains the *n*.
Cp. II. 15. 509.

οὐ τις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων,
ἢ μέχαι.

I. 184. ἀλγεα, accus. in apposition to the sentence. Cp. II. 14. 28 λα
ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακά. Ib. 196

ὅν τις διστεύσας ἔβαλεν . . .

. . . τῷ μὲν κλέος ἄμμι δὲ πένθος.

The construction is more common in the tragedians, as Aesch. Agam. 2

ἔτλα δ' οὖν

θυτὴρ γενέσθαι θυγατρὸς γυναικοποίων πολέμων ἀραγάν.

I. 185. μάλιστα δέ τ' ἐκλυνον αὐτοί, 'they feel it best themselves'. That is to say, 'They bear the congratulations of friends; and they bear the envious words of enemies' (this suggests the use of *κλύειν*), 'they hear the story of their joy told best by their own hearts.' ἐκλυνο aor. of custom. Cp. II. 13. 734, where it is said of the wise man,

καὶ τε πολέας ἐσάσε· μάλιστα δὲ καντὸς ἀνέγνω.

I. 187. ἐπει, the apodosis to this is at *vñ* δὲ, v. 191. The second there only gives an additional reason. The apologetic parenthesis inserted to express the fact that the miserable plight of a man ought to tell against him, for the good suffer as well as the bad.

I. 190. τάδ' ἔδωκε, 'assigned these woes to you.'

I. 193. ὅν (sc. μὴ δεύεσθαι from οὐ δευήσει) ἐπέοικε Ικέτην, 'which is right that a suppliant should not lack.'

ἀντιάσαντα, 'when he has met any one' [who can help him].

I. 197. The order is κάρτος τε βίη τε Φαιήκων ἔχεται ἐκ τοῦ, 'depends on him.' Cp. Od. 11. 346.

I. 200. ἢ μή που φάσθε= 'You don't mean that you think, do you'

I. 201. οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνήρ. Trans. 'That man exists not as a creature of flesh and blood, nor ever will be born, who shall come as a sojourner in the Phaeacians' land.' This interpretation connects διερὸς with δεύειν διαινεῖν, the meaning passing from 'moist' or 'juicy' to that of 'active' 'vigorous,' etc. Cp. the phrase ἀλίβαντες for the 'sapless' dead, Plat. R. P. 787 C. Others refer διερὸς to δεύεσθαι and δέος, and trans. 'That is not a being to scare us.' But this is very doubtful. Cp. Od. 16. 4:

οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνήρ, οὐδὲ ἔσσεται οὐδὲ γίνηται.

I. 207. πρὸς Διός= 'under the guidance of,' as οἱ τε θεμίστας Διός εἰρύαται, II. 1. 238.

I. 208. δόσις δ' ὀλίγη, 'and a gift, though little, is welcome.' S I. 167

σοὶ τὸ γέρας πόλυ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλοι τε ἔρχομ' ἔχων.

I. 210. ἐπί= 'besides.' Not only fresh water to wash with, but sh 100.

I. 212. Join κατὰ (*καθ*) εἰσαν.

I. 214. εἵματα, 'for raiment,' in apposition to φᾶρος, χιτῶνα.

I. 218. οὐτῷ, explained by a wave of the hand, = 'yonder.'

I. 224. νίζετο χρόα ἀλμῆν, the double accus. on the analogy of διαφέρεσθαι τί τινα, Il. I. 275. So ἀπολούειν, Il. 18. 345. ἐκ ποταμοῦ = 'with water from the river.' Cp. λόγος ἐκ τρίποδος, Od. 10. 361.

I. 229. The apodosis to ἐπεὶ δὴ begins here.

I. 231. δάκινθίνῳ ἄνθει δροῖας, apparently because of its dark colour.
καὶ τὸ ίον μέλαν ἐντὶ καὶ ἡ γραπτὰ δάκινθος.

Theocr. 10. 28. Others understand it as alluding to the clustering head of flowers.

I. 232. περιχεύεται (conjunctive), 'plates gold upon silver.' Cp. for the construct. Od. 3. 384; Virg. Aen. 1. 596

Argentum Phrygiusve lapis circumdatur auro.

I. 234. τελέει, sc. the ἀντρ of v. 232. In Attic syntax the clause would be introduced by ὥστε, inasmuch as it gives the result of the instruction.

I. 240. Join οὐ .. δέκητι = Virg. Aen. 2. 777 *non sine numine divum.*

I. 242. δέατο (pres. δέαται), a 2nd aor. form, the 1st aor. is δοάσσατο and the fut. δοάσσεται. The change of ε to ο depends on the presence of a / in the root, which is frequently represented by an omicron. So δὴν = δήν appears in Doric as δοάν.

I. 244. Trans. 'O that such a man might be called my husband: and that it might suit him to stay here.'

I. 255. ὅρσεο ἵμεν, 'rouse yourself to go,' as ἔρτο πόλινδ ἵμεν, Od. 7. 14. ὅρσεο (which appears as ὅρσεν, Il. 4. 264) presupposes an aorist form ὅρσμην, parallel to the shorter form without sigma, from which come ἔρτο, ὅροντο.

I. 257. εἰδησέμεν, § 23. 8.

I. 259. δῆφα δὲν μέν κε. For the combination ἀν κε, cp. Od. 5. 361. With λοιπὸν ἀγροὺς, 'move along the fields,' cp. δῆδν λέναι, Od. 10. 103; στείχειν ἀνηρότους γύας, Aesch. P. V. 708. Cp. εἰρύαται δῆδν, inf. v. 262.

I. 261. θρησθαι, infin. for imperat.

I. 262. ἐπήν. The construction is forgotten, and no apodosis appears to this word.

ἐπιβέσσωμεν, *metabasis quantitatis*, for ἐπιβέσσειν (ἐπιβώμεν), as εἰσ· for εἰς, § 3. 6. Translate the passage, 'But when we set foot in the city; round which runs a lofty rampart, and there is a fair haven at either side of the city, and narrow is the entrance. And rounded ships are drawn up along the road; for all the men have, each one to himself, a dock.' Like Ἀστερίς, Od. 4. 846, the town had two harbours, for it was situated on a peninsula, and a harbour was formed on either side, leaving a narrow isthmus, along which the ships were drawn up. The

accompanying sketch is an attempt to show the relative position of the objects described.

I. 265. It is a mistake to render *εἰρύαται* as = 'guard,' for the idea of ships guarding a road is unhomeric.

ἐπίστιον, can hardly be regarded as = *ἔφεστιον*, although written in that form by Herodotus, for Homer uses *ἔφεστιος*, Od. 7. 248. But it may possibly be referred to *ἐπιστήμαι*, and so may = 'halting place,' meaning the slips whereon the ships are drawn up.

I. 266. ἐνθα δέ. 'Next comes their place of assembly, on either side of the fair precinct of Poseidon, walled in with huge stone-blocks deep bedded.'

I. 267. *ῥυτοῖς*, properly = 'dragged to the spot,' being too large to carry. This is a true description of the so-called Cyclopean architecture, occurring again in Od. 9. 185. *ἀραρία* cannot mean 'paved,' which is a process of much later date.

I. 269. The usual reading *σπείρα*, = 'sails,' causes a metrical difficulty. Eustathius wrote *σπείρας*, = 'hawsers.' For *ἀποξύνονται*, 'taper,' Buttmann conjectured *ἀποξύνονται*, which most modern editors accept.

I. 273. *δωίσσω*, 'by-and-by' = 'if I am so reckless.'

I. 276. *κομίσσατο* = 'rescued.' He must be a man from a distant land, for we have no near neighbours.

I. 280. *τίς*. The accent on this indefinite pronoun is thrown back by the enclitic.

I. 281. *Ἐξει δέ μιν*, 'and he will have her to wife for evermore.' There is a sneer implied in this, as the loves of gods for mortal women were proverbially inconstant. Cp. *ἔχεις Ελένην*, Od. 4. 569.

. βέλτερον. ‘Better it should be so! that she should herself ne about and picked up a husband from some other place than she scorns the Phaeacians here in this land,’ etc. The sneering itinues.

. ή τις βέλοι. The optative introduces a merely hypothetical when this is narrowed to a special and actual instance the mood to conjunctive, e.g. μίσγηται.

. ἔόντων stands in so emphatic a position, that the interpretation, ends still living,’ seems necessary; φύλων is more closely defined δις καὶ μητρός.

. ἀμφάδιον, see on Od. 5. 120.

. ὅπε = ‘just as I say it.’

. ἀλσος Ἀθήνης αἰγέρων, ‘a grove of Athena, of black poplars;’ and αἰγ. depend on ἀλσος, but the latter gen. adds a further ion. Otherwise we might take ἀλσος αἰγέρων as one logical a poplar grove.’

. τέμενος = ‘the royal park.’ Cp. Thucyd. 3. 70, 5.

. καὶ πάις, vel infans.

. οὐ μὲν γάρ τι. Trans. ‘For the houses of the Phaeacians are ll made like it (*τοῖσι*, sc. δώμασι), seeing of what sort the house ous the hero is.’ For the additional clause οἵος, κ.τ.λ., cp.

οὐ τι τοιοῦτον ἔτυχθη,

οἶην τερπαλὴν θεὸς ἡγαγε. Od. 18. 36.

. The shortening of the middle syllable of ἥρως is unusual. βέβληαι, Il. 11. 310, is a dactyl, which would afford a parallel.

. διελθέμεν, for the ἐσχάρη was at the further end.

. Arete is represented sitting (ἢ δ' ἥσται), so the words must at her seat is set against a column.

. ποτικέκλιται αὐτῇ may be ποτικ. κίονι = ‘both seats against e.’ Or αὐτῇ may be a brachylogy for αὐτῆς (sc. Ἀρήτης) θρόνῳ. η νοήματα Πηνελοπεῖην for νοήμασι Πηνελοπεῖης, Od. 2. 121.

. εἴ καὶ μάλα. ‘Even though thou art from a distance,’ adding s to the καρπαλίμασ.

3-315. These verses, which occur in Od. 7. 75-77, seem super-ere and are wanting in several MSS.

. φαενῆ. The handle of the whip was probably polished and ited.

. εὖ μὲν τρώχων, ‘and well they sped with prancing pace.’ It t seem that different paces are being described, but the second : thrown into a new sentence with a finite verb instead of standing ticipial addition, viz. πλισσόμενοι πόδεσσι.

. ἢ δὲ μάλ’ ἤνισχενε, ‘and she drove skilfully, and laid on the h judgment.’ She had to suit her pace to those who were on

1. 321. δύστετό τε . . καὶ ἵκοντο = 'As the sun set they came.' Cp. Od. 7. 289.

1. 330. ἐπιζαφελῶς. ἐπι-ζά[δια] and φελ- = 'swell,' as seen in δ-φέλ-

BOOK VII.

1. 1. ήρᾶτο, takes up the εὐχόμενος of 6. 328.

1. 4. στῆσεν, sc. τὸν ἡμιόνους. So στῆσαι ἵππους, Il. 5. 755. Ι ἀμφίς μιν.

1. 7. ἔδν, § 15. 2.

1. 9. Ἀπείρηθεν, from Ἀπείρη = 'the limitless land ;' a fanciful name like Τπερεΐη, Od. 6. 4.

1. 10. ἔξελον, sc. Φαίκες, 'chose out of the booty for Alcin.' Cp. Od. 9. 160.

1. 11. δῆμος ἀκουεν [αὐτοῦ], 'listened to him,' ὡς θεοῦ.

1. 12. τρέφε, 'was nurse to.' The following η.. η.. are both demonstrative, not relative. Nausicaa sups in her own room, not in the hall.

1. 15. ἡρά, 'mist.' So Virg. Aen. 1. 411 *aere sepsit*.

1. 20. παρθενικὴ=παρθένος (as ὀρφανικὸς, Il. 6. 432), 'a virgin young girl.'

1. 23. Ἄλκινόν, a nearer definition of ἀνέρος, sup., just as ἐξ ἀγαῖης is of τηλόθεν. ἀπίος from ἀπὸ is like ἀντίος from ἀντί. Γῆ as a name for the Peloponnese is a different word.

1. 25. τῷ, 'wherefore.'

1. 28. δὸν μὲ κελεύεις, sc. δεῖξαι.

1. 29. ναίει, Od. 1. 404.

1. 30. σιγῇ τοῖον, see on Od. 1. 209.

1. 31. προτιθέσσεο=πρόσβλεπε.

1. 32. οὐ μάλα, as we should say, 'not so very fond of strange meaning, 'not at all fond;' 'nor do they welcome and entertain who may come from elsewhere.' The reception of Odysseus is however consistent with this confession of Phaeacian inhospitality.

1. 34. θοῆσι is such a regular epithet of νησὶ that here it is unemphatic : but ὥκειγσι supplies the emphasis = 'trusting in the safety of their swift ships.'

1. 35. ἐκπερώσι, § 18. 2. δῶκε, sc. λαῖγμα ἐκπερᾶν.

1. 36. ἡὲ νόημα. This comparison is worked out Il. 15. 80.

1. 40. διὰ σφέας, i. e. going through the midst of the people to the palace.

1. 44. ἡρῶων refers to the chieftains who came each with his retinues.

1. 47. τοῖσι. This plural is loosely used, as the conversation is between two. Cp. Od. 5. 202.

1. 49. πεφραδέμεν, Schol. ἐπιδεῖξαι, cp. § 16. 2 and § 17. 5.

L. 54. ἐπάνυμον refers properly to a *sur-name*, added with a special significance; e. g.

'Ἀλκυόνην καλέσκεν ἐπάνυμον, οὗνεκ' ἀρ' αὐτῆς
μήτηρ ἀλκυόνος πολυπενθέος οἵτον ἔχουσα
κλαῖε. Il. 9. 562.

Here Arete is so called καθδ ἀρητῶς καὶ εὐκταίως ἐγεννήθη, Schol. Cp. the use of ἐπίκλησιν, Od. 5. 273.

τοκίων must refer to ancestors and not to immediate parents, for Alcinous was uncle as well as husband to Arete, as the genealogy shows,

Poseidon = Periboea

↓
Nausithoos

Rhexenor	Alcinous
Arete.	

L. 59. Γυράντεσσον. The giants over whom Eurymedon was king were a savage race living near the home of the Cyclops (cp. inf. v. 206, Od. 6. 4). The wars between the Gods and the Giants are a later fable, and are not alluded to here. Eurymedon is represented as having brought destruction on his people and himself in some unsuccessful battle.

L. 61. τῷ, sc. Periboea.

L. 64. τὸν μὲν ('Ρηξήνορα) ἄκουρον, i. e. without a male heir, as the addition μίαν οἶην, κ.τ.λ. shows.

L. 65. νυμφίον, Schol. = νεωστὶ γεγαμηκότα.

L. 68. ὑπὸ ἀνθράστι, 'in subjection to their lords.'

L. 69. περὶ κῆρυ, see on Od. 5. 36. τετίμηται τε καὶ ἔστιν. Damm interprets rightly, 'sic ut illa maxime ex animo in pretio babita est, et etiamnum babetur, nam saepe uxores primis mensibus vel annis carae fuerunt, et nunc non sunt adhuc.' With ἔστιν supply τιμήσσα from τετίμηται. Nitzsch compares Propert. 2. 13, 38

Nec minus baec nostri notescit fama sepulcri,

Quam fuerant Pbilii busta cruenta viri;

where *fuerant* = *fuerant nota*, from *notescit*.

L. 72. δειδέχαται, from δείδεγμα, Epic perf. with present sense, from δείσαντι, in the sense of 'to hold out the hand to any one,' 'to greet;' cp. in a similar sense, δεικανάομαι, Od. 18. 111. Others refer the form to δέχομαι, pf. δέδεγμα, or δείδεγμα, and so translate it 'welcome her.'

Cp. § 17. 4.

L. 73. καὶ αὐτῇ, i. e. 'she does not only shine with reflected honour from the king.'

L. 74. Trans. 'And for those whom she favours (even though they be men) she settles their quarrels;' a task out of the sphere of an ordinary woman.

1. 80. Ἀθήνη, 'Athens;' later, Ἀθῆναι. The 'strong house of Erechtheus,' is the temple in the Acropolis dedicated to the joint worship of Athena and Erechtheus the primitive Athenian hero. Cp. Hdt. 8. 55 ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτη Ἐρεχθέος τοῦ γηγενέος λεγόμενου ἔναι τηδε, ἐν τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσα ἔνι.

1. 86. ἐληλάδατο, for ἐλήλαντο, from ἐλαίων. The δ is introduced for the sake of euphony, as in ἀκηχέδαται, Il. 17. 637. The form is found in Herodot. with verbs in ζω, as κεχωρίδαται, I. 140; ἐσκενάδαται 4. 58. Trans. 'walls had been run;' cp. inf. v. 113. ἐλαίων may possibly refer here to the forging of the brass of which the walls were made.

1. 87. The μυχὸς is the point farthest from the entrance. The phrase is equivalent to 'from front to back;' cp. Od. 3. 402. κύανος is a doubtful word. In Il. 11. 24, it seems to be spoken of as a metal, and so many render 'blue steel,' i. e. tempered till blue, like a watch-spring. Others, more naturally, regard it as a native ore of copper, of a bright blue like verditer. It may have been in the form of an enamel. Trans. simply, 'a cornice of blue.' The reference is still to the outside walls of the house, the description of the interior begins inf. v. 95.

1. 88. ἔντος ἔργον (*εἰργον*), 'closed in.' The plural, θύραι, seems to imply the two leaves of a folding door. So δικλίδες, Od. 2. 345.

1. 90. Trans. 'Of silver was the lintel above them, and of gold the hook,' which served as a door-handle; cp. Od. 1. 441.

1. 91. There were two dogs on either side of the door, one of gold and one of silver, 'which H. had wrought with cunning mind to keep ward at the house of Alcinous, being deathless and ageless for ever.' For similar magical works of Hephaestus, cp. Il. 18. 418.

1. 92. πραπίδες (like φρένες), properly = the diaphragm or midriff; cp. Il. 11. 579 βάλε... ἥπαρ ὑπὸ πραπίδων.

1. 95. ἐρηρέδατο, Schol. ἐρηρεισμένοι ἤσαν, from ἐρείδω, (cp. the use of κλίνω, Od. 6. 308), 'were planted leaning along the wall, right through from front to back.' ἐνθα = ἐν θρόνοις.

1. 97. ἐύννητοι (for ἐύνητοι), § 8. 2. βεβλήσατο, § 17. 4.

1. 99. ἐπηρεανόν, see on Od. 4. 89.

1. 100. 'Statues of boys on pedestals (*βωμός*, like *βάθρον*, from *βαῖνω*) were there, giving light all night long.'

1. 102. φαίνειν, used absolutely, as in Od. 18. 307

ἀντίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἵστασαν ἐν μεγάροισι
ὅφρα φαίνοιεν.

Cp. Od. 19. 25. νύκτας is the accus. of duration of time.

1. 103. οἱ = Ἀλκινόες. Cp. Virg. Aen. 1. 703.

1. 104. μύλης, gen. Others read μύλης = μύλαις. μήλοπα καρπὸν, 'the yellow grain.'

1. 105. ὑφάσιτ, § 18. 2. ἡλάκατα, see on Od. 6. 53, 306.

I. 106. As οὐά τε follows directly on ἡμέναι, it is natural to look for the point of comparison in that word. The maidens, then, sit together row behind row like close-clustering leaves. But the more picturesque interpretation is given by the Schol. ἀλλ τὸ εὐκίνητον τῶν χειρῶν ἐν τῷ στρέφειν τὴν κρόκην (thread) ἀλλ τὸ φύλλα τῆς αἰγείρου.. εὐκίνητα ἄρδειν καὶ ὥστε τυχόντος αὐτας, i.e. 'any breath of air that comes.'

I. 107. καιροστένων, properly καιροσσεων from καιρόεις, the adjct. from κῆρος, the woof or cross-threads in weaving, for which other edd. write καιρουσσεων and καιροσσίων. Trans. 'and from the close-wove linen, trickles off liquid oil.' The simplest interpretation is that the linen is of so close a texture that oil would run off its surface instead of soaking in. Others take it of the glistening look of the linen, which is a proof of good weaving. So Il. 18. 595

χιτῶνας

εἴτε ἐννήτους ἡκα στίλβοντας ἔλαιον.

Cp. also Od. 3. 408. Others again refer it to the actual use of oil in 'dressing' the fabric.

I. 108. 'As the P. are cunning beyond all men at sailing a swift ship on the sea, so (ἀς = τόσον) are the women skilled in weaving.'

I. 110. τεχνήσσων is for τεχνήσσαι, from τεχνήεις, a reading preserved by the Schol. The word is parallel to θρίεις. The ordinary reading ιετῶν τεχνήσσαι (first aor. inf. τεχνάω), would answer to ἔλαυνέμεν. νῆα. ιετῶν may be retained with τεχνήσσαι as an accusative of reference; but ιετῶν is found in several good MSS. For the words περὶ.. ἐσθλὰς, see on Od. 2. 116.

I. 113. ἀμφοτέρωθεν. This the Schol. rightly interprets as equivalent to οὐατάχοθεν, because it gives the enclosure in length and breadth. So ἄνθη καὶ ἄνθη in the same sense, Od. 10. 517.

I. 114. πεφύκαστον, as λελόγχαστο, Od. 11. 304; others read πεφύκει.

I. 117. τάσσων, § 14.

I. 118. χειμώνος, 'in winter,' genit. of point of time.

Θέρευς, § 4. I. 'Their fruit never falls or fails, winter or summer; lasting all the year round; but ever and aye (μάλ' αἰεὶ) the zephyr as it breathes is forming some fruits and ripening others.'

ζεφυρίη (cp. Od. 2. 195) is a fem. adj. used substantively, as γοῖη for γάια, Od. 4. 447.

I. 120. ἀττι= 'after.' The marvel both in the garden and the vineyard (see below) is that the various stages of growth and maturity are all going on together. The accuracy of the description is marred by the introduction of σταφυλῆ, as the garden is separate from the vineyard, where alone the vines are growing.

I. 122. οἱ, see on v. 103 sup. For ἀλωῆ, cp. Od. 1. 193.

ἔφριζονται = πεφύτευνται, Schol.

I. 123. Trans. 'Of it (sc. ἀλωῆ) one part, a warm spot on level

ground, is dried by the sun' (*θειλόπεδον* from *εἴλη*, 'sun's rays.' For the addition of the θ cp. *θάλασσα* with *ἄλς*), 'other grapes again (*ἐτέραι*, sc. *σταφυλᾶς*) they are gathering, and others they are treading; and in the foreground are setting-grapes shedding their blossom, and others again are just colouring.' The simplest way to make an antithesis between *ἐτερον μὲν* (v. 123) and *ἐτέρας δὲ* (v. 124) is to suppose that the sunny spot on level ground is used for drying the gathered grapes into raisins. In the other parts of the vineyard the grapes hang yet on their vines, or are being carried to the wine-press.

1. 127. *ἔνθα δέ*. 'And there again trim garden beds of every sort [of herb] are planted, along the last row, looking ever gay.' The last row, sc. of vines. Where the vineyard ends, the garden of herbs begins.

1. 128. *γανώσαται*, § 18. 2. *πεφύāσι*, § 21. 1.

1. 131. *ὅθεν=έξ ης κρήνης*. For *ἵστω* used intransitively, cp. Od. II. 239.

1. 132. *ἐν Ἀλκινόοι*, sc. *δόμῳ*.

1. 135. Join *εἴσω δώματος*, as Od. 8. 290. *εἴσω* goes usually with accus.

1. 138. *σπένδεσκον*, § 17. 6.

1. 140. *ἡρά ἔχων*, 'clad in mist,' as *εἴματα ἔχειν*, Od. 17. 24. Join *βῇ διὰ δῶμα.. ὅφρα ἵκετο*.

1. 143. 'And then the marvellous mist melted away from him.' For the gen., cp. *πάλιν τράπεθ' νῦν ἔῆσος*, Il. 18. 138. Cp. Virg. Aen. 1. 568.

1. 144. *ἰδόντες* (aorist), 'when they caught sight of.'

1. 145. *ὁράωντες* (present), 'as they gazed.'

1. 148. *δλβία* can hardly be taken as adverbial to *ξωέρεναι*, but the infin. must be regarded as an addition to the sentence. 'May the Gods grant them blessings (Od. 8. 413) in [all the circumstances of] their lives.' Lit. 'with reference to their lives.' For the infin. so used to express the sphere in which some action takes place, cp. *ὅς δμηλικίην ἐκέκαστο, δρυιθας γνῶναι*. 'His superiority is shown in his knowledge,' Od. 2. 159. Cp. also 3. 246, and 5. 217.

1. 152. *θᾶσσον*, 'all the quicker,' sc. than I should without your aid. *φίλων ἄπο*, 'far from friends.'

1. 154. *ἀκήν*, see on Od. 2. 82.

1. 156. *ἀνδρῶν*, partitive genit. after *ὅς*, 'who among the Phaeacians,' cp. Od. 5. 448. *προγενέστερος*, a qualifying comparative, as *γεραίτερος*, Od. 3. 362.

1. 159. *κάλλιον*, 'more honourable.' The comparative means that our present neglect is no *improvement* on our usual custom. Cp. Od. 3. 70. The *τόδε* is explained by the words that follow, *ξεῦνον, κ.τ.λ.*

1. 161. *σὸν*, emphatic, 'waiting for the word from thee.' *ποτιδέγγενοι*, (*προσδέχομαι*), § 20. 4. *ἰσχανόωνται*, 'are holding back.'

1. 164. *ἐπικρῆσαι* for *ἐπικεράσαι*, i.e. to mix with water in the *κρητήρ*.

5. σπείσομεν, (*σπένδω*), § 3. 4.
6. ἐνδον ἔστων, 'from what she has within,' Od. I. 140.
7. ιερὸν μ. 'A.,' cp. Od. 2. 409.
9. ἀπ' ἐσχαρόφιν, § 12. I. Cp. Od. 5. 59.
- o. 'Having made to rise up his son who was sitting near him; in he loved most of all.' Later syntax would substitute δν for δέ
>p. Od. I. 71; 2. 54.
- 72-176=Od. I. 139-140.
- 7=Od. 6. 249.
- 83 foll., see on Od. 3. 340 foll.
8. κατακείετε, § 23. 6. Apparently an imperat. aorist formed
he future κείω. Others take κείω as a desiderative verb and not a
if κεῖμαι.
9. Join ἐπι-καλέσαντες.
12. ὁ ξεῖνος, 'this stranger,' demonstrat. use of definite article. ὡς
κε.
15. μηδὲ πάθοι, in construct. with ὡς κε. μεσσηγής, 'mean-
i.e. between his departure hence and his arrival at home:
led by the following words πρὶν.. ἐπιβήμεναι.'
17. The common reading is κατακλώθεις. But the Schol. writes
κατὰ πρὸς τὸ νῆσαντο: the preposition goes with the verb.
'Whosoever Fate and the stern spinners span off for him with
read at his birth when his mother bare him.' Join οἱ γενομέναι.
σαντο is like ἐπινήθω, Il. 20. 128, or ἐπικλάθω, Od. 3. 208.
is a metaplastic form for κλῶθοι from κλάθω.
11. ἐναργεῖς, 'in visible presence.' He feels that 'the Gods are
ing something else in this,' if they are going to hide their divinity
tal disguise.
14. καὶ μοῦνος, 'even when by himself,' in opposition to the
ly that gathers at the sacrificial feast. ξύμβληται, conjunctive of
. aor. ξυμβλήμην, § 20. 4.
5. οὐ τι κατακρύπτῃ, used absolute, 'they make no manner of
lment.' ἔγγυθεν, sc. in lineage.
1. Trans. 'Whomsoever of men ye know most burdened with
, to them I may liken myself in my troubles.' For the form of
ε, cp. Od. I. 219.
3. καὶ δέ. Trans. 'Aye! and'.. καὶ μᾶλλον, *vel magis*.
6. 'Nothing is more shameless beyond [i.e. *iban*] an angry belly.'
χ' ἀρίστας (*κούρας*) δλλά τε πόλα' ἐπὶ τῆσι, Il. 9. 639.
7. ἐπ[έ]λετο.. ἐκέλευσεν, aorists of customary action. There is
i of ν ἐφελκυστικὴν after ἐκέλευσε, because ἔο [*Féo*] takes the
na, § 2.
1. ἐκ-ληθάνει, 'makes me forget;' cp. ἐκλέλαθον κιθαριστὴν,
ade him forget his harp-playing,' Il. 2. 600.

l. 222. ὁτρύνεσθαι, infin for imperat. φαινομένηφι, § 12. 1.

l. 223. ἐπιβήσετε, conjunct, § 3. 4, 'land me upon;' transitive 1st aor.

l. 224. καὶ περ. Only in this passage written together; elsewhere always divided by one or more words, as Lat. *ne.. quidem*.

ἰδόντα με, 'When once I have had a sight of my possessions, may even my life leave me.' Cp. Il. 5. 685 ἔπειτά με καὶ λίπου αἴλαν.

l. 229. οἱ μὲν, this includes the guests who lived in the town.

l. 232. ἑντεά δαιτός. So Virg. calls the *implements* for baking, etc., *Cerealia arma*, Aen. 1. 181. ἀπεκόσμεον, 'began to clear away.'

l. 234. εἴματα, in apposition with and descriptive of φᾶρος and χιτών. Cp. Od. 6. 214.

l. 237. Trans. 'This, the first question, I myself will ask.' On the double interrogative, τίς πόθεν, see on Od. 1. 170.

l. 239. The readings vary between φῆς (i.e. ζῆφης) and φῆς, 2nd person pres. The former is better. 'Saidst thou not?'

l. 248. ἐφέστιον to be taken predicatively with ηγαγε, 'brought me to her hearth.'

ll. 249-251 = Od. 5. 131-133.

l. 251. ἐνθα takes up the moment of ἐκέασσε. The lines 251-258 were rejected by some of the Alexandrian critics as a later interpolation. ἀπέφθιθεν, § 22. 1.

l. 256. ἐνδυκέως. Perhaps, as ν may represent o in Aeolic, this is for ἐνδοκέως, i.e. = κατὰ δόξαν, 'decently,' 'properly.'

l. 261. Scan δαλλ' ὅτε | δὴ ὅγ | δούν μοι ἐ | πιπλόμεν | ον ἔτος | ηλθε|. Here δγδον must be a dissyllable, as in Od. 14. 287. Dindorf conjectures δὴ ~ δγδάτον by synizesis.

l. 263. ή καὶ νόος. We should expect ή καὶ ὅτι νόος. Cp. Od. 9. 339. The ἀγγελή mentioned here is brought by Hermes, Od. 5. 29 foll.

l. 265. ἔσσεν, 'clad me with,' ἔννυμι.

l. 266 = Od. 5. 268.

ll. 267, 268 = Od. 5. 278, 279.

l. 270. ξυνέσεσθαι ὀλξι. So Soph. Phil. 1168 ἄχθος φε ξυνοικεῖ.

l. 273. The meaning is that the waves swept him from his boat.

l. 274. Join ἀδινά στεν., as βαρέα στεν., Od. 5. 420.

l. 276. τόδε λαῖτμα, 'yonder deep.' He points in the direction of the sea. θιέτμαγον, cp. Od. 5. 409.

l. 278. 'There (sc. ἐν ὑμετέρῳ γαίῃ) the wave would have dashed me on the beach as I tried to land.'

l. 280. εἶος, see on Od. 4. 90 and § 3. 6.

l. 281, 282 = Od. 5. 442, 443.

l. 283. Trans. 'And [having got clear] from the water I sank down rallying my spirit.' Cp. Od. 5. 458.

84. Συντείος, see on Od. 4. 477.
85. ἡμέρα is intended to give the same picture as *ἐκ ποταμοῦ* λέει, Od. 5. 462.
86. Join κατ-ἔχεν.
89. θύσεω. Cp. Od. 6. 321, which shows that there were yet two hours of daylight after Odysseus awoke. To avoid the contradiction, Aristarchus reads δεῖλετο, 'the sun was westering.' δεῖλη is the 'afternoon,' Il. 21. 111.
1. 290. τεῆς, § 15. 2.
1. 292. ήμερον, i.e. ήμαρτεν (άμαρτάνω), with a metathesis of *αρ* to *α*, i.e. ήμαρτον or ήμερον (cp. above κατέδ-ραθον from καταδ-αρθάνω). The *β* is inserted to harmonise the sound of *μρ*, as in μεσημ[β]ρία.
1. 293. ἀντιάσαντα, see on Od. 6. 193.
1. 294. ἐργέμεν may be a future tense, or the Epic 2nd aor. with the sigma, as ἀγέμεν, Il. 23. 111. See § 20. 2. 'As you would not expect a young person to do when meeting any one.'
1. 297. ἀληθείην, '[as] the truth,' in apposition to ταῦτα.
1. 301. 'And yet it was to her first that thou didst make thine appeal.' Cp. Od. 6. 176.
1. 303. The statement of Odysseus here becomes more diplomatic than true. Cp. Od. 6. 260 foll.
1. 307. 'We, the race of men, are touchy.' δύσξηλοι (ζῆλος, ζέω, σεω), in the masculine by *constructio ad sensum*.
1. 311. αἰ γὰρ.. ἔχεμεν. For this use of an infin. in place of the usual optative, cp. Od. 17. 355, where both constructions are combined,
Ζεῦ ἄντα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδρίσιν ὅλβιον είναι,
καὶ οἱ πάντα γένοισθ' δσσα φρεσίν ἥσι μενονῷ.
- Trans. 'Would that, O father Zeus, and Athena and Apollo, thou, being such an one as thou art, and feeling as I feel, mightest have to wife my child, and be called my son-in-law abiding here.' Cp. also Od. 24. 379.
1. 314. οἴκον δέ τ' ἔγώ. The reading of κ[ε] for τ'[ε], which better suits the sense, is given in one and suggested (by the word κάγω) in another MS. The reading in the text is generally translated, 'And O ! that I might give thee an house : ' carrying on the wish from αἰ γὰρ, sup. v. 311.
1. 316. μή.. γένοιτο, i.e. 'heaven forbid.'
1. 317. ἐτόδε.. αὔριον ἐσ, 'I appoint your departure for this date, viz. for to-morrow.' Cp. ἐτόδε δημέρας, Eurip. Alcest. 9.
1. 318. τέμος δέ, 'and then,' i.e. when to-morrow comes.
1. 319. Δλέωσι. Probably the present tense from ἐλάω Epic form of ἀλέωσι, § 18. 2. It may also be regarded as an open form of ἐλῶσι, the contracted future, 'While they row you over the calm sea.' So πόντον ἀλέωσι, Il. 7. 6.
1. 320. καὶ εἰ πού, as we say, 'and anywhere else you like.'

l. 322. οἱ . . λαῶν, *ii ex civibus nostris qui.*

l. 323. This visit of the righteous Rhadamanthus, who is elsewhere represented (Od. 4. 564) as living in Elysium, belongs to an unknown legend. For Tityos, cp. Od. 11. 576.

l. 326. ἀπήνυσαν, sc. τὸν πλοῦν. Cp. νηῦς ἀνύσειε θαλάσσης ὥδωρ, Od. 15. 294.

l. 330. The use of this verse, which has passed into a formula, is inaccurate here, as it introduces no personal address to an interlocutor, but a prayer to Zeus. See on Od. 2. 302.

ll. 336-339 = Od. 4. 297-330.

l. 342. ὄρσο, see on Od. 6. 255. κέων, a shorter form of κείων.

l. 345 foll., see on Od. 3. 399, 402 foll.

BOOK VIII.

l. 3. ἀν, § 7.

l. 4. ἡγεμόνενε, cp. Od. 3. 386.

l. 6. λίθοισι, i. e. the λαέσσαι of Od. 6. 267.

l. 7. πλησίον = 'near one another.'

μετώφητο (explained by v. 9), 'went about to accost every one she met.'

l. 11. ἀγε, singular verb used with plural subject, because the form had become merely interjectional. Cp. Od. 2. 212.

l. 12. ιέναι is not dependent on δεῦτε, but stands as infin. for imperat. Od. 1. 292.

l. 16. ἐμπληντο, § 20. 4. Join ἐμπλ. βροτῶν. The ἔδραι = the λίθοι, sup. v. 6.

l. 18. τῷ . . ὕμοις, 'over him, on head and shoulders;' for this epexegesis, cp. Od. 6. 235.

l. 21. ὡς κεν γένοιτο. The addition of κεν implies that the desired result naturally follows the fulfilment of the condition. Cp. Od. 2. 53. And, for the same mood after a fut. tense, cp. Od. 13. 401 κνυζώσων τὰ σσσε . . ὡς ἀν φανέῖς. Cp. Plato, Phaedr. 230 B, 'The tree ἀκμῆν ἔχει τῆς ἄνθης ὡς ἀν εὐδέστατον παρέχοι τὸν τόπον.'

l. 22. δεινός τ' αἰδοῖος τε = 'awe-inspiring and reverend.' ἐκτελέστει is still in construction with ὡς κεν.

l. 23. πολλοὺς τοὺς πειρήσαντο, 'those many trials of skill in which the Phaeacians made proof of Odysseus;' τοὺς may stand for τοῖς attracted into the case of δέθλους, if it may be taken as *accusativus respectus*. Cp. ἐκαστά τε πειρήσατο, Od. 4. 119. The line is suspicious and was rejected by Zenodotus, since Odysseus did not engage in *many* contests. But v. 214 shows that he was at any rate ready for more.

l. 24. See on Od. 2. 9.

- . 25-27 = Od. 7. 185-187.
 29. ήτε .. ή is a further description of οὐκ οἴδ' δε τις, 'whether he be
he from E. or W.'
- . 30. πομπὴν δὲ, 'He is urging upon us his dismissal, and is praying
it it be confirmed for him.'
- l. 31. ὡς τὸ πάρος περ, i.e. as we have always done on behalf of
those who have sought our aid.
- l. 32. οὐδὲ γὰρ οὐδέ. The whole sentence is negated by the first
οὐδὲ, which negation is again repeated before the emphatic δλλος. Cp.
Od. 3. 27.
- l. 36. κρινάσθων, 'let them choose two-and-fifty youths among the
people.' κρινάσθων is middle voice, as in Od. 4. 408; the ordinary form
in -θωσαν being always contracted in Homer. The subject to κρίνασθ.
is an indef. plural, as in φασι= 'men say.' The dual κούρω, here and inf.
v. 48, where also κρινθέντε is added, is suggested by the δύο. The change
introduced in the number by the addition of πεντήκοντα is as it were
forgotten. For the use of πάρος with pres., cp. Od. 4. 811.
- l. 37. εὐ δησάμενοι, see on Od. 4. 782.
- l. 39. ἡμέτερονδε= 'to our [house].'
- l. 40. αὐτῷρ οἱ δλλοι, 'But as for you others, you sceptred kings,
come ye to my fair house.'
- l. 44. περὶ, see on Od. 2. 116.
- l. 46. ἤγεισατο, 'led the way,' as ἤγειμόνευε, sup. v. 2.
- l. 47. σκηντοῦχοι, used substantively without βασιλεῖς.
- μετάφερο= 'went to fetch.' Cp. Od. 1. 184, for this use of μετά.
- l. 48. κρινθέντε, see on sup. v. 36.
- ll. 50-55 = Od. 2. 407 and 4. 780-783, 785.
- l. 57. αἴθουσαι. There were two sets of these: one set built inside
the front wall of the αἰλῆ, on either side the gateway, and so turning
the open side of the verandah to face the house. The other set was
similarly built against the front wall of the house, so that the two were
opposite one another. The latter are alluded to Od. 3. 399. ἔρκεα
may be the walls enclosing the court; δόμοι includes the house and its
entrance; so that these three words are together descriptive of what we
should call the whole premises.
- l. 58. This verse is wanting in some MSS, and may have been copied
from sup. v. 17.
- l. 61. τοὺς δέρον, 'These they flayed and made ready, and prepared a
delicious meal.' τερύκοντο (τεύχω), § 16. 2.
- l. 63. The 'good and evil' which falls to the lot of the bard is
described in the following line.
- l. 64. ἀμέρδω, 'to deprive of,' like its cognate form ἀμείρω, is equivalent
to ἀμερίζω, the i passing into θ through the j sound.
- l. 67. Join ἐκ δὲ πασσάλοφι (§ 12. 1) κατεκρέμασεν.

I. 68. *αὐτοῦ*, not = *ipsius*, but a local adverb, 'there,' explained by the addition *ὑπὲρ κεφαλῆς*. Cp. Od. 9. 96.

ἐπέφραδε (*φράζω*, § 16. 2), 'showed him how to take it with his hands.' For as he was blind, he could only feel for it.

I. 71, foll. = Od. I. 149, foll.

I. 73. *ἀνιέναι*, like *ἐποτρύνειν*, sup. v. 45. **κλέα ἀνδρῶν**. In II. 9. 189, Achilles sings to the lyre, of the glorious deeds of heroes.

I. 74. *οἵμης τῆς* may be an inverse attraction for *τῆς οἵμης = eius carminis laus caelum pervenit*. So Od. 21. 13 *δῶρα τὰ οἱ ξείνος δῶκε = quae dona*. Or *οἵμης* may be a partitive gen., and the sentence may mean, 'choosing from the whole story . . . the strife of A.' According to this, *οἵμη* would be the whole tale of Troy, and *νεῖκος* one scene in it. Cp. inf. v. 500 *ἐνθεν ἐλῶν*, 'taking it up from the point where.' Agamemnon had been told by the Delphic oracle that he might hope to take Troy when he should see an angry quarrel arise between the noblest of the Achaeans. So when Odysseus and Achilles disputed at some sacrificial feast whether Troy could best be taken by stratagem or assault, Agamemnon saw in their dispute the fulfilment of the oracle.

I. 76. We must suppose two forms, *δηρίομαι* and *δηριάομαι*, to give *δηρίσαντο* and *δηριώντο*, respectively.

I. 79. *χρέων* (*χρέω*), Schol. *μαντεύόμενος*. The meaning of the middle voice, *χρησόμενος*, is 'to get an oracle for one's self.'

I. 80. *οὐδὸν* = 'the threshold of the temple.'

I. 81. *κυλίνδετο*, metaphor from a wave.

I. 82. *διὰ βουλᾶς*, see on inf. v. 520.

I. 84. *φάρος*. This square of cloth was put on so as to cover the left arm and shoulder tightly. The right arm was left bare, and a long corner hung down from the right shoulder. This corner Odysseus threw over from behind, and 'drew it down over his head.'

I. 87. *ὅτε λήξειεν*, not = 'when he stopped,' which would be *ὅτε ἔληξεν*, but 'each time he stopped,' as is further shown by the iteratives *ἔλεσκε* (v. 88) and *γοάσκε* (v. 92). There must have been separate divisions, or 'fyttes,' in his recital.

I. 89. *ἀμφικύπελλον*, Od. 3. 63. **σπείσασκε** (*σπένδω*, § 17. 6), by way of acknowledgment to the Gods for each fresh instance of their care of him, which Demodocus recited.

I. 91. **ἐπέεσσι**, 'the stories,' Od. 4. 597.

I. 99. *συνήρος* (*ἄρω*), 'the accompaniment.' The lyre is called *δαιτὸς ἐταίρη*, Od. 17. 271.

II. 104, 105 = sup. vv. 46, 67.

I. 106. Notice the tenses *ἔλε*, *ἔξαγε*, 'seized, and began to lead.'

I. 107. *ἥρχε τῷ αὐτῇ ὁδό*. = *praebat illi eam ipsam viam quam ceteri [sc. ibant]*.

I. 108. *θαυμαίνω*, Epic variant for *θαυμάζω*.

111. All Phaeacian names recall the seafaring life, except Alcinous, i.e. Laodamas, Polybus (inf. v. 373), Dymas (Od. 6. 22), and Rhex- (Od. 7. 63).

116. The common reading is Ναυβολίδης Θ', but it is better to drop the τε and make the patronymic refer to Euryalus.

121. νύσσα is here the 'scratch,' or starting-line. Schol. ἡ γηρία. It stands also for the turning-post (Lat. *meta*) in the δίανλος, where there is a straight course and no turning. τέτατο δρόμος means that 'the running was made right away from the start.' Cp. Il. 2.

375

ἀφαρ δ' ἵπποισι τάθη δρόμος.

The use of τείνειν probably points to the constant exertion of the runner.

122. πεδίου. For this local genitive, cp Od. 3. 251, etc.

123. We have as a measure of distance in Il. 10. 351-353

ἀλλ' ὅτε δὴ β' ἀπέγην δσσον τ' ἐπὶ οὐρᾳ πέλονται
ἡμένων, αἱ γάρ τε βώῶν προσφερόστεραι εἰσιν
ἐλκέμεναι νεοῖο βαθείῃ πηκτὸν δροτρον.

In this passage the ημένων-ούρα, or 'mules' range,' represents the distance by which a team of mules beats a team of oxen in ploughing. The phrase ημένων-ούρα seems afterwards to have become a familiar expression, and was used without the explanatory addition about the 1. Cp. δίσκου ούρα, Il. 23. 431.

125. Join λάος ἵκετο, came in to the people [who stood waiting for the winning-post].' Cp. Il. 11. 595 ἵκετο ἔθνος ἑταράν. ὑπεκθέων = 'outstripping the rest, who were thus left in the lurch (τοντο).'

134. οἶδε καὶ δεδάηκε, equivalent to οἶδε δεδάω, 'knows by having tried it.' Cp. Od. 4. 493.

135. ὑπερθεν adds a simple and picturesque touch. μηρούς τε λας τε refer to the lower part of the body: with χεῖρας begins the description of the upper part. So Od. 20. 352 κεφαλαί τε πρόσωπά τε τε γοῦνα. The words μέγα τε σθένος seem to sum up the general effect of the foregoing description.

138. 'Nothing worse than the sea at crushing a man['s spirit].'

147. ὅφρα μὲν γῆσιν, 'as long as he lives,' Od. 2. 119.

148. ἔγγον, § 15. 2.

154. καὶ μᾶλλον, 'far more.'

159. οὐ.. οὐδὲ, see on sup. v. 32. The γάρ means, 'I can well understand your refusal, for,' etc.

160. δθλων, from neut. δθλον. If it be referred to the masc. form, οιά τε πολλὰ must be regarded as merely adverbial = *quemadmodum* etc. Cp. Od. 3. 73.

161. ἀλλὰ τῷ δσ, 'But [I liken thee] to one who.' ἄμα νηὶ θαυμίζων *und navem versari solitus.*

1. 162. πρηκτῆρες, 'traders.'
1. 163. φόρτου τε, 'Is heedful of the freight, and is in charge of wares, and the gains, so eagerly sought.' δόαια signifies the bar freight, produced by the sale of the φόρτος, and so is rightly described by the exegesis κερδέων θ' ἀρπαλέων. Cp. Od. 15. 445 ὅντος ὁδαὶς οὖσιν is the old and better reading. Some edd. write εἶσιν = 'goes.'
1. 167. οὕτως, 'thus,' i.e. as we see in your case. Trans. 'Thus see that not to all men do the Gods grant [all] graces, neither force nor wisdom, nor eloquence. For one man is meaner than another looks, but God sets a beauty upon his words, and his hearers gaze upon him with delight, while he speaks unfalteringly with winning modesty.'
1. 170. θεὸς μορφὴν ἐπ. στέφ., lit. *deus formam sermoni addit.* μορφὴ ἐπέων, Od. 11. 367. For this use of στέφειν, cp. Il. 18. 205 ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἐστεφε δῖα θέάων.
- Cp. also inf. v. 175 = 'no charm surrounds his words.'
1. 176. ὡς, 'even as.' He makes Euryalus the special instance of words. οὐδέ κεν ἄλλως = 'not even would God fashion thee differently, i.e. on a better model.'
1. 180. μυθεῖαι, so νεῖαι, Od. 11. 114, § 3. 2.
1. 181. ἔμμεναι, 'that I was.' So εἴναι of past time, Il. 5. 639.
1. 183. πείρων is appropriate to κύματα, Od. 2. 454, and is used a *zeugma* with πτολέμεον in the sense of completing.
1. 186. αὐτῷ φάρει, 'cloak and all.' Such phrases as αὐτῇ σὺν πήλῃ Il. 14. 498, αὐτῇ σὺν φόρμῃ, Il. 9. 194, show what was the original form of this idiom.
1. 187. πάχετος, apparently a collat. form of πάχυς, as πειριμήκης (Od. 6. 103) is of πειριμήκης. Cp. πάχετος δ' ἦν ἡύτε πιῶν, Od. 23. 19. Trans. 'He seized a quoit, bigger [than the rest], a thick one, far more massive than the sort with which,' etc.
1. 190. λίθος. The quoit was of stone.
1. 192. ὑπερ[έ]πτατο (πέτομαι) σήματα, 'flew past the marks of all,' of the other throwers. The σήματα showed the distances of all former throws.
1. 193. τέρματα, 'the range,' merely repeats σήματα.
1. 196. δημιλφ, 'the mass of other marks more or less close together.'
1. 198. τόδε γε, sc. σήμα is the reading of Aristarch.; the common reading is τόν γε, sc. δίσκον. ὑπερήσει (ἴημ), 'will throw beyond it.'
1. 201. κουφότερον = 'with lighter heart.'
1. 203. ἢ τοσσοῦτον, 'either as far as this, or still further.'
1. 204. ὅτινα, § 15. 4, i.e. *quemcumque vero e ceteris omnibus anit impellit, is periculum faciat.*
1. 207. πάντων Φαι. resumes and explains τῶν ἄλλων, so that οὐ μεγαῖρω is parenthetical.
1. 208. φιλέοντι, 'with a man while entertaining you.'

l. 211. κολούει. The mood changes, because the second clause imply gives the reason why such a man is ἄφρων καὶ οὐτιδανός, 'for he is short all his own advantage' by quarrelling with his best friend. οὐτοῦ = the later ξαυτοῦ.

l. 214. Join οὐ κακός = ἀριστός. πάντα is further explained by δύστοι θλοι.

l. 215. τόξον. The quantity of the syllable before the digammated ι 2) αΐδη is noticeable.

l. 216. Trans. 'I should be the first to hit any man, even though many of my comrades stood at my side,' etc., i. e. He would beat all his companions in shooting, showing himself both more accurate, as picking out his man in a crowd, (ἐν διμίλῳ) and more prompt (*πρώτος*).

l. 224. Ήρακλῆ, Od. 11. 606, foll. Eurytus was king of Oechalia in Thessaly, Il. 2. 596, 730. The bow of Eurytus was used in the massacre of the suitors. Od. 21. 14-22.

l. 226. τῷ = 'wherefore.' οὐδέ' ἐπὶ γῆρ. ίκ., cp. Od. 15. 246 οὐδὲ ίκετο τρόποι οὐδόν.

l. 229. The meaning is, He can throw a dart with his hand as true as an archer can shoot an arrow from his bow.

l. 230. The order is δεῖδουκα μή τις παρέλθῃ με ('outstrip') οἴοισι ήσσοι (= 'in running only'), for 'I was very cruelly battered in the briongning waves, since there was no constant comfort for me on shipboard, wherefore my poor limbs are drooping.' This includes both the rivities on the raft and the horrors of the actual shipwreck. Notice dual numb. with neut. noun, as in Od. 5. 381.

l. 239. Join ἔθέλεις σὴν ἀρετὴν φαινέμεν .. ὡς δὲ οὐ τις δνοιοτο. Thou art anxious to make a display of thy prowess in such a way that o man, who knows in his heart how to speak becomingly, may disparage by manhood.' The words χωόμενος .. νείκεσεν stand in a parenthesis. The protasis introduced by ἐπει (v. 236) has no proper apodosis, but the construction changes at inf. v. 241 διλλ' ἄγε.

l. 241. ἐμέθεν, § 15. I.

l. 244. Join οἰα ἔργα Ζεὺς καὶ ἡμῖν ἐπι-τίθησι. 'What works Zeus ommits to us, also [for we have our special gifts], right on from our athers' times.'

l. 246 foll. Cp. Hor. Epp. 1. 2, 28

Alcinoique

*In cute curanda plus aequo operata iuventus,
Cui pulcrum fuit in medios dormire dies et
Ad strepitum citbarae cessatum ducere curam.*

l. 251. παῖσατε (παῖξω).

l. 254. Join οἰσέτα Δημοδόκῳ, as inf. v. 261.

l. 258. αἰσιμνήτης, from αἰσια and root μνη in μιμνήσκω, properly one who regards what is fair.' The u is introduced as in ἄργυρον from

μῶμος. The *αἰσχυν* are like the ‘Stewards of the Course.’ They smoothed the dancing-floor, and made a wide ‘ring.’ They were public servants whose *regular* duty was to order the lists (*πρήστεσκον*, tense). The aor. *λέγηναν* shows what they did on the present occasion.

I. 264. *πέπληγον* [§ 18. 2] *χορὸν* may mean only, ‘beat the floor;’ but some render, ‘trod a measure,’ like Virgil’s *pars pedibus plaudunt choreas*, Aen. 6. 644. The dance was probably so arranged as to interpret the spirit of Demodocus’ song by the dancers’ gestures.

I. 266. *ἀνεβάλλετο*, Od. I. 155.

I. 267. *ἀμφὶ*, with gen. = ‘concerning,’ as *μάχεσθαι πίδακος ἀμφὶ δλίγητ*, Il. 16. 825.

I. 271. *Ἡλιος*, only found here. The regular Homeric form is *ἥλιος*. *σφε* = ‘them.’

I. 275. *μένοιεν*, sc. the lovers. *αὐθὶ* = ‘where they were,’ Od. 5. 208.

I. 276. *δόλον*, ‘the trap.’

I. 279. *μελαθρόφιν*, Od. II. 278.

I. 281. *περὶ .. δολέντα*, ‘very subtle.’

I. 283. *εἴσατο* = ‘made show of going,’ lit. ‘seemed.’

I. 284. *γαιάων*, § 9. 5.

I. 288. *Ισχανόων* (*Ισχανάω*, § 18. 2), ‘desiring.’ So *δρόμου Ισχανόωσαν*, Il. 23. 300.

I. 292. *τραπείομεν*. The Schol. interprets *ἀντὶ τοῦ τερφθῶμεν*. The form stands for *ταρπῶμεν*, 2 aor. pass. conjunct. of *τέρπω*. From *ταρπῶμεν* we get *τραπῶμεν*, as *ἔ-δρα-θον* from *δαρ-θάνω*, and *τραπῶμεν* or *τραπέωμεν* becomes [§ 3. 6] *τραπείομεν*. Trans. ‘That we may take our pleasure.’ *λέκτρονδε* goes at once with *εὐνηθέντες*; cp. *θῶκόνδε καθίζανον*, Od. 5. 3. Others refer *τραπείομεν* to *τρέπω*, and join it with *λέκτρονδε*, but cp. Il. 3. 441.

Δλλ' ἄγε δὴ φιλότητι *τραπείομεν εὐνηθέντε,*

where the addition of *λέκτρονδε* is wanting.

I. 293. *μεταδήμος*, ‘at home.’

I. 294. The Sintian (*σίνομαι*, ‘to ravage’) brigands were the earliest inhabitants of Lemnos.

I. 297. *ἔχυντο* (*χέω*), § 20. 4.

I. 298. *ἥν* = *ἔξην*.

I. 299. *ὅτε οὐκέτι φ. π.*, ‘that there was no longer chance of escape.’ For *φυκτὰ*, see on Od. 3. 129. Others write *ὅτε* as a direct antithesis to *τότε δὴ γίγνωσκον = tum . . cum*.

I. 300. *ἀμφιγυῆς*, ‘lame of both feet,’ lit. ‘on both sides,’ from *γυῖς*, ‘lame;’ cp. *γυῖδω*.

I. 303. This line, wanting in the best MSS., seems to be introduced from Od. 2. 298.

I. 307. *ἱργα γελαστὰ*, ‘deeds of mockery.’ But as Hephaestus thought it no laughing matter, it may be better to divide the letters

ἴργ' ἀγέλαστα. Join οὐκ .. ἔπεικτό = 'hard,' lit. 'not yielding;' cp. *τχέτλιος*.

l. 309. *ἀίδηλον.* The Schol. rightly interprets *ἀφανιστικόν*. The adj. has both a passive and an active sense, (1) destructive, as here, (2) invisible, as in Hesiod Op. et Di. 754.

l. 310. *ἀρτίπος*, for *ἀρτίποντος*, as *ἀελλόπος*, Il. 8. 409, 'sound of limb.'

l. 311. *ἀπεδανός*, lengthened from *ἀπέδανός*, the opposite of *ξυπέδος*.

l. 312. τώ διφελλον = *qui utinam me nunquam genuissent.*

l. 313. *ίνα*, 'where.'

l. 315. Trans. 'I don't expect that they will care to lie thus one moment longer, though so very fond; very soon they will both have no fancy for sleep.' *κείμεν* is from *κείω*, which is said to be a desiderative of *κεῖμαι*. But cp. Od. 7. 188. Join οὐκ .. *ἴθελήσεον*.

l. 318. *ἀποδώσει*. After *εἰς* δ *κε* the conjunctive is usual; and so some read here *ἀποδώσιν*. Hermann. ad Vig. 903 remarks, *indicativum poeta praetulit rei fortius adfirmandas caussa*, i. e. implying that restitution will be made. *πατὴρ* is Zeus, father of Aphrodite by Dione, Il. 5. 370.

l. 324. *Θηλύτεραι*. With this termination, cp. *δρέστερος*, *ἀγρότερος*, etc.

l. 325. *ἀάων*, 'good things'; an irregular gen. from *ἐάν*, of which the neut. is *εάδ*. There is great uncertainty about the breathing; most edd. write it with the smooth. Both *ἐάν* and *ἐσθλός* are derivatives from *εἴμι* (*ἐσμι*), and mean, literally, 'that which really is,' i. e. the true and good. We find an analogous uncertainty in the breathing of two other derivatives from the same root, e. g. *ἔτοιμος* with the aspirate, and *ἔτυμος* with the smooth breathing.

l. 328. *πλησίον* is substantive.

l. 329. *ἀρετῆ*, from *ἀρετάω*.

l. 332. τὸ = 'therefore,' *propterea*, as δ = 'wherefore,' *quod*; cp. Il. 3. 176 τὸ καὶ κλαίοντα τέτηκα.

Il. 340-342. The three optatives are taken most simply as three separate wishes. *ἀπείρονες* = 'strong,' as going round and round without end.

l. 347. 'I promise you that he himself shall pay all fair claims.'

l. 348. *μετ'* *ἀθαν.* *θεοῦσι* = publicly, in Olympus.

l. 351. *δειλαῖ τοι δειλῶν γε.* 'In behalf of sorry fellows (like Ares) even securities are sorry things to accept.' *δειλῶν* is the gen. after *ἔγγρα*. The middle voice *ἔγγνάσθαι* is spoken of the one who takes security. *ἔγγνά μὲν δὲ διδοὺς* *ἔγγνάται δὲ δ λαμβάνων*, Eustath. Hephaestus asks, 'What guarantee shall I have that Ares will pay? I cannot come upon *you* for the claim.'

l. 352. *δέομαι* does not mean, 'bind you under an obligation,' but actually, 'put you in chains' as I have done to Ares.

l. 353. *χρέος* = *μοιχάγρια*, sup. v. 332.

l. 358. οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε = *neque licet neque decet*.

l. 359. δεσμὸν (the older and better reading for δεσμῶν) is the direct object of ἀνίει, so ἀνεσαν πύλας, II. 21. 537.

l. 365. ἐπενίνοθε. For this word, as well as ἀνήνοθε, see Buttmann, Lexilog. 110 foll. He considers them to be from supposed verbal forms ἴνέθω and ἀνέθω, expressing the meaning of the preps. ἐν and ἀν respectively, i. e. 'being on' and 'rising up.' Curtius (Gk. Etymol. 226) prefers the connection with ἄνθος, which Buttmann rejects. οἴα may be strictly adverbial, as in Od. 9. 128 = 'even as,' the phrase οἴα . . . ἔνναρα being a further description of ἀμβρότῳ: or it may stand as a relative to all the antecedents suggested by the foregoing clause, e. g. brightness and smoothness and softness.

l. 368. ἀλλοι, Od. I. 132.

l. 372. οἱ δ' ἐπει. The apodosis to this begins at τὴν ἔτερος βίππασκε.

l. 375. ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς, 'the other leaped up and caught it [each time] before he reached the ground again.'

l. 377. ἀν' ιθὺν. Some interpret this, 'straight up,' in distinction to the direction of the ball thrown from hand to hand in the next dance. But πᾶσαν ἐπ' ιθὺν, Od. 4. 434, seems to decide the meaning to be, 'with might and main,' like ἀνὰ κράτος.

l. 378. ταρφέα, adverbial accus. from ταρφός, 'with frequent change from side to side.' ἐπελήκεον, 'beat time.'

l. 379. ἔστεῶτες, three syllables by synizesis. Another form is ἔστάῶτες. ὑπ'. ὅρώρει, 'rose up from below.'

l. 382. ἀπειλεῖν, in the sense of promising, occurs II. 23. 872

ἀντίκα δ' ἡπειλησεν ἐκηβόλῳ Ἀπόλλωνι

. βέξειν . . . ἐκατόμβην.

Trans. 'Thou didst both promise, and lo ! here it was ready done,' i.e. 'As thou didst promise, so it was done.'

l. 390. These twelve princes 'rule as lords' among the people.

l. 392. τῶν οἱ ἔκαστος. The sentence would naturally run, τῶν ἔκαστος φερέτω, 'let each of these princes bring:' but the construction changes to the direct address, ἐνείκατε = 'bring ye.' Trans. 'Now bring for him .. each one of these princes .. a garment,' etc. Cp. τῶν πάντων οἱ ἔκαστος οἵ δάσουσι, II. 10. 215.

l. 396. ἐ αὐτὸν = 'him, personally.'

l. 399. οἰσμέναι, § 20. 3. ἔκαστος, distributive, in apposition to the collective subject of πρόεσαν.

l. 403. ἐπι = ἐπεστι.

l. 405. ἀμφιδεδίνηται. Cp. διωτὴν ἐλέφαντι, Od. 19. 56. πολέος [§ 13. 5] δέ οἱ ἔξιον ἔσται, 'he will find it worth much.'

l. 417. δύστετο. Here ends the day that begins with v. 1 of this book; but the company does not separate for the night before Od. I. 17.

- l. 421. τοῖσιν, sc. Odysseus and the princes.
- l. 426. ἀμφὶ πυρὶ, as we say, 'on the fire.' The preposition is accurately used, as the legs of the tripod enclose the fire. οἱ = 'for him.'
- l. 429. ἀκούων,—we should expect ἀκοή or ὑμνῷ as parallel to δαιτί.
- l. 435. λοερπο-χόν. Notice the accent, lit. = 'bath-pouring.' Trans. 'for filling the bath.' ἴστασαν, (imperf.), 'proceeded to set.'
- l. 443. θέ πῶμα, 'look to the lid, and quickly fix a knotted cord thereon.' Cp. δρη δίφρον, 'see to a chair,' Theocr. 15. 2.
- l. 444. δηλήσεται, conjunctive.
- l. 448. τοκίλον, 'intricate.' δέδαε, redupl. 2 aor. as if from ΔΑΩ.
- l. 451. ἐπεὶ οὐ τὶ κομβόμενός γε, 'He did often have comfort like this.' Θαμβεῖαν with participle is best translated by an adverb. So διατελεῖν μαχόμενος, 'to be constantly fighting.' Cp. Od. 5. 88.
- l. 452. ἐπει, as in Od. 4. 13.
- l. 453. τόφρα δέ, 'but all that while,' etc.
- l. 462. δι μοι πρώτῃ, 'since to me first you owe the debt of rescue.'
- l. 465. οὗτοι = 'as you say.'
- l. 466. ἐλθέμεν, sc. ἐμέ.
- l. 467. καὶ κεῖθι, 'there too' (as I do here).
- l. 468. ἔβιάσαο, a strong word; trans. 'Thou didst give me my life.'
- l. 470. μοῖρας, Od. 3. 67.
- l. 472. λαοῖσι τεττα., an explanation of the meaning of Δημό-δοκος.
- l. 475. Trans. 'Having cut off a portion from a chine of a hog with white tusks; but the larger part was still left over.' ἐπὶ δέ πλ. ἐλέλ. is a parenthesis.
- l. 477. τῇ, Od. 5. 346.
- l. 478. προσπτύζομαι, conjunctive in construction with δφρα.
- l. 488. μοῦσα. The Muses would be accountable for his gift of song, and Apollo for his skill on the lyre. Or perhaps the reference is to Apollo as prophet, who has revealed to him the truth of the stories he sings.
- l. 491. ἄλλου, sc. παρεόντος.
- l. 492. μετάβηθι, 'change your ground,' i. e. pass to another story. κέρμον = 'the fashioning.'
- l. 493. δουρατέον, cp. Virg. Aen. 2. 15. τὸν . . δν, both refer to ιππον.
- l. 494. δόλον, 'as a snare,' as sup. v. 276. Cp. Virg. Aen. 4. 264 *doli fabricator Epeus*. Another reading is δόλῳ = *fraude*.
- l. 499. ὡς φάθ', δ δὲ, 'so he spake, and the other, moved by the god, set forth his strain, having taken it up at the point where they,' etc. With δρυμηθεὶς θεοῦ, cp. Od. 22. 347 θεός δέ μοι ἐν φρεσὶν οἵμας παντοῖς ἐνέψυσε. See Od. 1. 347. After making the Horse, the Greeks fired

their tents, and made show of sailing away in the direction of Tenedos
Cp. Virg. Aen. 2. 21 foll.

l. 504-506. μν . . δ . . αύτὸν, all refer to the Horse.

l. 505. ἀκριτα, 'undecided,' as shown by τρίχα δέ σφισιν ήρδαντ
βουλή.

l. 507. διαπλήξαι, (*πλήσσω*). Others read διατμήξαι, (*τέμνω*).

l. 508. κατὰ πετράων. The Pergama of Troy stood on a rock which
had a steep escarpment on the side of the Scamander.

l. 509. ἢ ἔσσαν, 'or to leave it there as a splendid present, to be a
peace-offering to the Gods.'

l. 510. The subject to ἔμελλεν is βουλή.

l. 511. ἀπολέσθαι. The subject is πόλιν, from the following πόλις.

l. 520. διὰ 'Αθήνην, 'by means of;' where in Attic syntax we should
find διὰ with the gen., which is not used in this sense by Homer. Cp.
sup. v. 82, Od. 11. 276, 437.

l. 523. Join πόσιν ἀμφιπεσ., as in v. 527.

l. 527. οἱ, 'the enemy smiting her back and shoulders with their
spear-shafts carry her off to bondage.' So εἰσφορεῖν ὑδωρ, Od. 6. 91.

l. 529. εἴρερον from εἴρω, (cp. σειρῆ), 'to tie,' as Lat. *servus* from
sero (*serui*).

l. 530. Join τῆς παρειαί.

l. 537. συχθέτω, 'let him hush.'

l. 539. ὡροε, intrans. aor. from ὄρυμι, used here parallel with a
present tense, as in Il. 13. 78 χεῖρες ἀπποι μαμῶσι καὶ μοι μένος ὡροε.

l. 540. ἐκ τοῦδ, 'from that time forth.'

l. 546. ἀντὶ = 'in the light of.'

l. 547. ὃς τ' ὀλίγον περ, 'who hath reached even a little way with his
wits.' ἐπιψαύειν seems used without an object expressed, as ἐπαυρεῖν,
Il. 11. 391 εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρη. It is contrary to usage to make
πραπίδεσσι governed by ἐπιψαύειν, which would require a genitive.

l. 548. τῷ, 'wherefore;' sc. because there is such real intimacy between
host and guest.

l. 551. οἱ is the relative *qui in urbe [sunt.] quique circa habitant.*

l. 553. ἐπήν . . γένηται = *ex quo primum natus fuerit.*

l. 556. τιτυσκόμεναι φρεσὶ, 'purposing it in their minds.' The ships
of the Phaeacians were supposed to be gifted with intelligence, like
the canoe in the legend of Hiawatha.

l. 560. πόλιας, a dissyllable, § 4. 3.

l. 562. οὐδέ ποτέ σφιν, 'nor ever is there any fear upon them (ἐπι =
ἐπεστι) either of taking any harm or of being lost.'

l. 564. ὥς. The uncertainty about the meaning of ὥς here is increased
by the fact that the ποτὲ throws back its accent upon it. We may render,
Hoc vero ita quondam audivi, or, less simply, *Hoc vero [narrabo] sic
quondam audivi*.

φθογγήν. This usage is called *Zeugma*. αὐτῶν seems to distinguish the voice of the *men* from that of the *flocks*—‘both smoke, and voice of men, and of sheep and goats.’

- ll. 168–170 = inf. vv. 558–560, Od. 10. 185, 187.
 l. 171 = Od. 10. 188; 12. 319.
 l. 176. ‘And whether they have a heart that fears the Gods,’ θεὸς ..
 &c.

l. 177. Join ἀνέβην νῆσος, and cp. Od. 2. 416.
 l. 182. ἄνθα δὲ, apodosis to δτε δη of preceding line.
 l. 184. μῆλα, small cattle, divided into sheep and goats.
 περὶ δ' αὐλὴν, ‘And round [the cave’s mouth] a high-walled yard was made with deep-bedded stones;’ i. e. the yard was walled in with huge polygonal blocks, the lower edge of which was sunk in the ground, and rows of trees planted along the walls.

- l. 189. ἀθεμίστια γῆ = ‘had a lawless mind,’ like δλοφάνια, ἀπαγῆλια δῆσος.
 l. 192. The reading δ τε φαίνεται, *quod quidem appareret*, gives better sense than δτε φαίνεται, *quando appareret*, ‘Like a peak which stands out alone.’

δ τε, the neut. of δ τε.
 l. 194. ἔρυσθαι, § 20. 4, ‘to protect,’ from the notion of ἐρύω, in med. voc. = ‘to draw to one’s self.’ 194 = Od. 10. 444.
 l. 198. ἀμφιβεβήκει, plqpf. from ἀμφιβέβηκα, a perfect with present signification; ‘used to guard,’ sc. before the town was destroyed. This sense of guarding comes from ‘walking around,’ ‘patrolling.’
 l. 204. θυάδεκα πάστιν, see on Od. 5. 244.
 l. 206. ἡείδη, § 23. 8.
 l. 209. ὕδατος, κ. τ. λ., ‘poured it to mix with [ἀνδ of distribution] twenty measures of water.’

- l. 212. Join τοῦ .. δσκόν. δια, two syllables, § 4. 3.
 δσκόν μέγαν .. δίστοτο γάρ. Odysseus took care to be well supplied with this wine, which would be strong enough for the gigantic visitor whom he expected.
 l. 214. ἐπιειμένον (ἐννυμ) δλκήν, ‘clothed with might.’
 l. 217. ἐνομ. v. κ., ‘he was feeding his sheep at pasture.’
 l. 218. ἐθηεύμεσθα, § 4. 1.
 l. 219. στείνοντο, § 3. 2, ‘were crowded with sheep and kids’ (*στεινδε*, στενός.)
 l. 221. ἔρχατο, plqpf. είργω, § 17. 4. ‘By themselves were the firstlings: by themselves the later-lambs [properly, ‘intermediate,’ μετὰ, μέσος], and by themselves again the newly-yeaned.’ ἔρση = ‘dew,’ is, like δρόσος, used for tender young of animals. ναῖον, irreg. imp. from νάω = ‘swam’ or ‘flowed.’
 l. 224. πρώτιστα, opposed to αὐτῷ δέπειτα, v. 225.

I. 229. 'That I might both see the man himself and [learn] whether,' cf. inf. v. 267, 'he would give me entertainment: notwithstanding, he was not going to be a joy to my comrades when he appeared.'

I. 231. ἔθύσαμεν, sc. by making such burnt-offerings as we were able, with cheese instead of flesh.

I. 234. ἵνα οἱ ποτιδόρποντος εἴη, 'that it might serve him for [light at] supper,' not for cooking; he did not roast his meat.

I. 238. 'He left the males without, (viz.) outside the deep yard,' which was in front of the cave's mouth, sup. v. 184.

I. 239. For ἔκτοθεν it is proposed to read ἔντοθεν. It is easier to imagine that the ewes were driven into the cave and the rams left outside, viz. in the yard.

I. 240. θυρέον, two syllables, § 4. 3.

I. 245. In v. 308 πάντα κατὰ μοῖραν follows μῆλα, with which it agrees in gender. In this passage it may be assimilated to μῆλα implied in ὅς and αἷγας, or it may be regarded in the light of a mere formula = 'everything in order.'

ὑφῆκεν ἡμβρ. ἔκάστ., 'put a young one under each [mother],' sc. to be suckled; 'and having forthwith curdled' [sc. with fig-juice, διπός, Il. 5. 902] 'half the white milk, he set it down in wicker baskets, having collected it together.'

I. 248. οἱ εἴη πίνειν, see on Od. 1. 261.

I. 250. σπεύθειν τι, 'to do it with despatch,' Il. 13. 235.

Il. 252-255 = Od. 3. 71-74.

I. 252. πλεῖθ', i. e. πλεῖτε, (πλέετε), from πλέω, 'to sail.'

I. 253. ἀλάλησθε, perf. from ἀλάομαι.

I. 254. ἀλόωνται, § 18. 2.

I. 255. ψυχάς παρθ., i. e. παραθέμενοι, 'risking their lives,' properly, 'laying as a stake.'

I. 256. ἡμίν .. δεισάντων, see on Od. 6. 152.

I. 258. ἀλλὰ καὶ ὅς, 'but yet for all that,' lit. 'even thus.'

I. 266. Join τὰ σὰ γοῦνα ἱκόμεθα, as in Od. 3. 92. κικανόμενοι, absol., 'lighting on thee.'

I. 267. εἴ τι, see on sup. v. 229.

I. 268. ἦ θέμις, see on Od. 3. 45.

I. 269. αἰδεῖο, § 3. 3, for αἰδέο, αἰδον.

I. 273. ἦ τηλ. εἰλ., i. e. and so art a stranger to our ways.

I. 274. ἀλέασθαι, sometimes ἀλεύασθαι, first aor. from ἀλέομαι § 19. 3.

I. 276. ἐπεὶ ~ ἦ, two syllables, § 4. 3. 276 = Od. 8. 281.

I. 277. πεφιδοίμην, second aor. redupl. med. of φείδομαι, § 16. 2.

I. 279. εἴφ' = εἴπε. ζοχεῖς νῆα, 'moored your ship,' cp. Od. 10. 91.

I. 280. δαεῖω, § 22.

I. 281. 'But he did not deceive me with all my great knowledge.'

- l. 283. *vēā*, one syllable, § 4. 3.
- l. 291. Join διαταμάν μελεῖστι, which form of adverb occurs in Il. 24. 409.
- l. 294. ἀνεσχέθομεν, from aorist form ἀνεσχθον, lengthened from ἀνεσχων, cp. Od. 4. 284.
- l. 297. ἐπὶ . . πίνων, sc. ‘on the top of the meat.’
- l. 298. διὰ μῆλων, ‘down the whole length of the flock.’
- l. 301. δοθ φ. η. ζ., ‘where the midriff holds the liver.’
- l. 302. χειρ' ἔπιμασσο-, i. e. χειρί, ‘having clutched it with my hand;’ for the accent thrown back, cp. εἴφ, sup. v. 279. Cp. inf. v. 446.
- l. 303. ἀπωλόμ. δλεθρον, as ἀπόλωλε μόρον, Od. 1. 166, cognate accus.
- l. 311. σὺν δ' γε, apodosis. δὴ — αὐτε, two syllables, § 4. 3.
- l. 319. The γερ comes in here because the reason of the action in the main sentence is given before the action itself is described. The sentence would run logically, ‘We cut off a piece of the Cyclops’ club, *for* it lay at the side of the sheep-pen.’ Cp. Od. 5. 29.
- l. 320. ἔκταμεν, i. e. ἔξέταμε, second aor. of ἔκτεινω.
- l. 321. A shortened form of sentence for τὸ μὲν ἄμμες ἐίσκομεν τόσσον εἴναι δόσσος τε [cp. the phrase οἵσις τε] ἐστὶν ιστὸς νηὸς: the relative is attracted into the case of the unexpressed antecedent. ‘We guessed it to be as big as [is] a mast,’ etc. Cp. ίσον τ' ὄργυιαν, v. 325.
- l. 330. κέχυτο μεγ., ‘was spread out wide;’ μεγάλα, like μεγαλωστί: here ήλιθα only qualifies πολλὴ = ‘in vast abundance.’
- l. 331. The readings vary between πεπαλάχθαι and πεπαλάσθαι, which may be distinct forms of perfect from παλάσσω [*πάλλω*]. The proparoxyton πεπαλασθαι, a reduplicated second aor. retaining *a* for *e*, and formed directly from πάλλω, seems to be the more appropriate tense. As the lots were pebbles, ψῆφοι, which they used to shake [*πάλλειν*] in a helmet, the simple verb has taken the sense of ‘voting by lot.’
- l. 332. ἐμοὶ σὺν = *mecum*.
- l. 334. ἀν κε, see on Od. 5. 361.
- l. 335. δέγμην, Od. 4. 451, syncopated second aor., § 20. 4.
- l. 347. κρέα, one syllable, cp. v. 283, sup. and § 4. 3.
- l. 348. Odyss. slyly flatters Cyclops by assigning him divine honours, such as a libation. In οἷόν τι the addition of τι gives a sort of general meaning to the οἷος, as in δόσσος τις, Od. 10. 45.
- l. 352. πολέων, i. e. ‘out of all the numbers of men that there are.’
- l. 355. ‘Be good enough to give me more.’ For πρόφρων, cp. Od. 2. 230.
- l. 362. Join περιήλυθε Κ. φρένας, ‘stole round the Cyclops’ senses.’ φρένας epexegetical accusative, i. e. one that appends a closer description, as Τρᾶς τρόμος ἔλλαβε γυῖα, ‘the Trojans, that is to say, their limbs.’ See p. 229.

l. 366. Οὐτις here becomes a proper name, 'No-man,' so in the accus. it appears as Οὐτιν instead of οὐτινα.

l. 369. μετὰ οἰς ἐτ., i. e. 'in the list of his comrades,' not = 'after.'

l. 372. He lies on his back, drooping (lit. sloping) his head on one shoulder.

l. 374. οἰνοβαρέων, particip. from οἰνοβαρέω, § 3. 3.

l. 377. ἀναδύη, opt. for ἀναδύη. So Il. 16. 99 ἐκδῦμεν for ἐκδυίμεν, and δύη, Od. 18. 348; trans. 'might shirk.'

l. 382. 'But I standing above [it] kept twirling it, as when a man might bore ship-timber with a drill, and the others at the lower end keep it moving with a strap, grasping the strap at either end.' The τρύπανον (v. 385) is a drill with a long shaft. The master shipwright stands on a plank leaning his weight on the wooden head in which the drill revolves. His men wind a long strap round the shaft of the drill, and by alternately pulling they make the tool spin first one way and then the other till it pierces the wood.

l. 384. τρυπῷ, opt. for τρυπάοι, a rare mood in similes.

l. 389. ἀμφὶ, 'all around,' adverbially with εἴσεν.

l. 390. οἱ ρίζαι, i. e. 'its roots.' σφαραγεῦντο, § 4. 1.

l. 392. ιάχοντα agrees grammatically only with the masc. πέλεκυν, τὸ γάρ, 'for this' [sc. βάπτειν] gives iron its strength.

l. 395. 'And terribly he howled aloud, and the rock echoed around.' ιάχε [ιάχοντα] is lengthened by the augment.

l. 400. δι' ἄκριας, 'along the heights,' Epic accus. from ἄκρις, another form of ἄκρα or ἄκρη, so πόλιας, Od. 8. 560, § 11. 5.

l. 403. Join τίπτε τόσον ἀρημένος, i. e. quid tibi tanti mali accidit ut tantopere vociferares, Ernest. For ἀρημή, see on Od. 6. 2.

l. 408. Polyphemus means, ' "No-man" is slaying me by craft and not by force.' The Cyclopes understand his words, 'No man is slaying me by craft or force,' and so in v. 410 οὐ τις appears as μὴ τις, which suggests the pun of μῆτις, inf. v. 414.

l. 415. ὕδιν. ὕδνηστι, 'in agony of anguish;' the ring of the two words being intentional.

l. 420. ἄριστα, Od. 3. 129; see on 2. 203.

l. 423. ὡς τε περὶ ψ., utpote de vita.

l. 425. ὄτες. Aristarch. seems to have written here ὄτες metri grat. But as ὄψις (Lat. *opsis*) has the digamma, the short *o* may be lengthened before it, on the analogy of a short vowel lengthened before a liquid.

l. 433. Join τοῦ νῶτα καταλαβὼν, 'Having grasped his back, I lay curled up under his shaggy belly; and having turned over, I held on by my hands firmly to the thick wool.'

l. 435. στρεφθεῖς seems to refer to his position of holding on back downwards; others render, 'twisting my hands in.' Χερσὶν is emphatic; the ἔταιροι were tied on.

- l. 438. καὶ τότε, apodosis, cp. sup. vv. 59, 171.
- l. 439. ἀμέμηκον, an imperfect formed from μέμηκα, perf. of μηκάομαι.
- l. 443. ἐς οἱ. The enclit. οἱ, 'for him,' throws back its accent. 'He did not know that men had been tied, *unawares to bim*.'
- l. 445. σταυρόμενος, see on sup. v. 219, 'loaded with his wool and me.'
- l. 446. ἐπιμασσ., sup. v. 302.
- l. 447. ξεσυνο, § 20. 4.
- l. 448. λελειψμ. οἰών, 'left behind by.' Μενέλαος Ἀντιλόχου λείπετο,
Il. 23. 523. With πάρος ἔρχεαι, cp. Od. 4. 811.
- l. 455. πεφυγμένον, with accus. In Od. 1. 18 with genit., q. v.
- l. 456. εἰ δὴ, 'couldst thou feel as I do.'
- l. 458. For οἱ .. θεομένου, see on Od. 6. 157.
- l. 460. οὐτιδανὸς Οὖτις, 'good-for-nothing No-man.'
- l. 462. οὐθέντες has no plural verb with which to go. The main idea is split up into λινόμην and ὑπέλυσα, 'I began to loose myself from under the sheep, and then I released,' etc.
- l. 464. τανα-ύ-ποδα, the ν represents the digamma, § 2. The original form was ταναϝόδα, from root ταν as in τείνω, etc. δημῳ, notice the accent.
- l. 465. πολλὰ πειριποτά, 'often turning round,' sc. in fear.
- l. 468. ἀνανεύεν=to intimate refusal by shaking the head: κατα-
νέων=to assent, v. 490 inf. Join οὐκ/είων κλαίεν.
- l. 473. See on Od. 5. 400.
- l. 474. κερτομ., 'with abusive [words].'
- l. 475. The emphasis is on ἀνάλκιδος, 'no coward's comrades,' etc. 'Your evil deeds were sure to come home to you.'
- l. 480. κηρόθη, § 12. 2.
- l. 483. This line has no place here. A stone thrown προπάρ. νῆσος would not go near the rudder. See on v. 540 inf.
- l. 486. πλημμυρίς, 'the [shoreward] wash from the sea,' explaining παλιρρ. κύμα. Not the current or tide, but the swell caused by the stone, 'made the ship come to land.' θερόω, cp. θε-ἶναι, θεσμός.
- l. 489. ἀμβαλέαν κώπης, Lat. *incumbere remis*, Virg. Aen. 5. 15.
- l. 491. Join ἀλλα πρήσσοντες, cp. κέλευθον πρήσσειν, Od. 13. 83. προσηγόνων, 'was going to hail,' imperf.
- l. 497. φθεγξ., of sound generally; αὐδήσαντος, of words.
- l. 498. Join συνάραξε, cp. Od. 12. 412.
- l. 504. φάσθαι, *dic.*
- l. 507. ικάναι, as κιχήσεσθαι, sup. v. 477.
- l. 510. Join μαντεύ. Κυκλώπ., dative = 'for the C.' κατεγήρα,
§ 20. 1.
- l. 511. τάδε πάντα, 'all this,' viz. 'that I should lose my sight.'
- l. 513. ἀδέγμην, § 20. 4.

1. 517. θεῖω, §§ 3. 3 and 23. 1.
1. 518. πομπὴν τ' ὀτρύνω. Trans. 'And may hasten your return home .. that the Earth-shaker may grant you one.' πομπ. ὀτρ. occurs Od. 7. 151. The δομέναι .. ἐνν. describes the *particular* form of πομπή, viz. a safe-conduct from Poseidon. Others render, 'And may urge the Earth-shaker to grant you a return home.'
1. 525. ὡς οὐκ, κ.τ.λ. The word *ὡς* takes up an unexpressed *οὖτας* that qualifies the foregoing sentence. Trans. 'Would that I, etc. .. as surely as not even Pos. will heal your eye.' Cp. Od. 17. 253, Il. 13. 827.
1. 527. χεῖρ[ε].
1. 535. ἀλλοτρίης. Odyss. came home in a Phaeacian ship, Od. 13. 95 foll. 535 = Od. 11. 115.
1. 538. ἐπέρευσε δὲ, 'he put into [his throw] immense strength.'
1. 539. 'And he dashed it down a little behind the ship, but it failed to reach the rudder's tip.' Others join τυτθ. ἔδ. δὲ, 'but he failed by a little.' It is, however, against Homeric usage that δὲ should stand in this position.
1. 540. ἐθεύητεν, from a form δεύω for δέω, the *v* representing a digamma, § 2.
1. 542. The χέρσος here is the shore of the island (sup. v. 116), not of the land of the Cyclops.
1. 545. εἴσατ[ο], § 23. 7.
1. 546. νῆσα μὲν, apodosis.
1. 549. μή τις μοι, see on sup. v. 42.

BOOK X.

1. 1. Αἰολίην νῆσον. The ancients identified this with one of the Aeolian Islands on the north coast of Sicily, the group to which belong Lipari and Stromboli. The names Αἰολος [*ἀήγραι*, 'to blow'] and Ιηνοτάδης [*Ιηνος*], are chosen to describe the speed of the winds.

1. 3. πλωτή, 'floating.' So the island of Delos was said to float (*erratica Delos*, Ov. Met. 6. 333), till Zeus rooted it in the sea. Cp. Virg. Aen. 3. 76.

1. 5. καλ= 'as well,' i. e. besides himself. γεγάσσιν = εἰσὶν, Od. 5. 35, a second perf. from root-verb ΓΑ-Ω, referred to γίγνομαι.

1. 6. ἡβώντες, § 18. 2.

1. 7. ἀκούτες, i. e. ἀκούτιας, acc. plur. from ἀκούτις. So ἦντις from ἦντις, Il. 6. 94.

1. 10. κνισῆν, κ.τ.λ., 'and the steaming house echoes all around its outer court.' The steam comes from the roasting meats suggested in δαίνυνται and ὄρειατα. The meaning seems to be, that the palace of the

King of Winds is full of moaning sounds, which make themselves heard even in the outer yard. Others read *αὐλη* = *αὐλήσει*, 'flute-playing,' or *αὐλῆ*, or *περιστεναχίζετ* *δαιδῆ*.

l. 14. *φλεύ*, 'Aeolus (included in *τῶν*, v. 13) entertained me.'

l. 17. *ἀλλ’ θετε δὴ καὶ ἔγω*, 'but when I, too, [in my turn] began to ask.' The apodosis to *θετε* is *οὐδέ τι*. Cp. Od. i. 16-18.

l. 19. *δῶκε δέ μ’,* i.e. *μοι*. *ἐννεώροιο*, [*ἐννέα-ἔρη*], 'nine-seasons-old'; perhaps a round number to express full maturity (as *ἐννῆμαρ*). Others suppose a noun *νεάρη*, i.e. *νέα ἄρη*, analogous to *διάρη*. The word *ἐνέτερος* (cp. *ἐν-διος*, Od. 4. 450) would then mean, 'in youthful strength.' *ἐννέαρος*, three syllables, § 4. 3.

l. 24. *παραπνεύσῃ*, sc. that not a breath might get past the fastening.

l. 26. *αὐτοὺς .. αὐτῶν*, 'ourselves,' 'our own folly.' Cp. Od. i. 17.

l. 28. *δύμας* [not *δυμας*] = *δυοῖς*, 'day and night alike.'

l. 31. *κεκμηῶτα*, 'tired out, because I was always handling the vessel's sheet myself.' The *τοὸς* is the rope at the lower corner of the sail, by which it was set at the proper angle to catch the wind.

l. 40. *Τροίης*, sc. *γῆ*, Od. 5. 39 = the land of Troy. Join *κειμ. ληίδ.*, 'store from the booty,' partit. gen.

l. 42. *κενεῖς σὺν χ. ἔχ.* Here *σὺν* is adverbial, 'bringing along with us only empty hands.' Others join *συνέχοντας*, 'holding together [i.e. because there is nothing between them] empty hands.'

l. 45. *δασσος τις*, see on Od. 9. 348.

l. 51. *ἀποφθίμην*, 2 aor. med. optat.; so *φθῆτο*, Od. ii. 330.

ll. 56-58 = Od. 9. 85-87.

l. 56. *ἡπέρουν*, used generally for *terra firma*; here it refers only to an island.

l. 59. *διαστάμενος*, as Schol. *διαδὸν ἐλόμενος*, 'having taken to attend me.'

l. 66 = Od. 7. 320.

l. 68. *πρὸς τοῖσι τε*, 'and besides them [sc. *ἔταιροις*] cruel sleep.'

l. 69. *σχέτλιος*, cp. Lat. *improbus*, and see note on Od. 5. 118.

l. 75. *τόδ'* *ἰκάνεις*, 'thou art come *tbus*;' lit. 'art come this [coming]' Cp. Od. i. 409. *ἀπεχθόμενος* is, according to Buttmann, an aorist part. from pres. *ἀπεχθάνομαι*. Others refer it at once to a present *ἀπέχθομαι*. Aeolus does but express the common belief (which Job's friends held), that misfortune was a sign of a man having offended heaven.

l. 79. *ἔνειλ* introduces the reason why they were obliged to row, 'since no more did any wafting wind show itself.' *πομπῇ* includes every means for the accomplishment of a journey. With *φαίνετο*, cp. Od. 4. 361.

l. 81. *Λάμου*. The later Greeks put the Laestrygones in Sicily. Cp. Thucyd. 6. 2. The Romans made Formiae the city of Lamus, and

Horace says that Formian wine ripens in a Laestrygonian jar. Hor. Odd. 3. 16, 34; 17, 1, foll.

1. 82. Τηλέπυλος seems to be the name of the town, Λαισ. the epithet. The name can hardly signify ‘far-gated’ [τῆλε-πύλη], which is meaningless; but rather ‘big-gated,’ as suited for giants, v. 120. The root *τηλ-*, seen in *τηλεθάω*, is ΘΑΛ=‘to grow big.’ See note on *τηλεγερος*, Od. 4. 11.

δοι ποιμένα ποιμήν, κ.τ.λ. Trans. ‘Where, as he drives home his flock, shepherd hails shepherd, and the other, driving forth his flock, answers him. In this place a man who could do without sleep might earn two sets of wages; one by minding cattle, and the other by pasturing white sheep, for the outgoings of night and day are close together.’ As in northern latitudes, of which Homer may have heard some stories, there is no real night in the country of the Laestrygones. Day dawned almost the same instant that night fell. So we may roughly consider the twenty-four hours of day and night divided into two halves of twelve hours of uninterrupted daylight. A man who could do without sleep could spend half this time in feeding sheep, and the other half in minding cattle, and so get double wages for double work. He would drive home the first batch as twilight fell, and would be ready to take out the second batch directly the daylight reappeared, which happened so immediately that the outward-bound and homeward-bound herdsmen actually passed one another in the gateway. Strictly speaking, the words ἐγγὺς.. κέλευθοι ought equally to imply the nearness of the night to the dawn, as well as of dawn to night; but it is only of the latter that the poet is thinking.

1. 88. τετύχηκε, [*τυγχάνω*], scarcely stronger than *ἔστι*. Cf. *νείσιοι διαπρόσιον τετυχηκώς*, Il. 17. 748. *διαμπερές*, ‘right along,’ of the unbroken continuity of the cliff.

1. 91. ἐνθ' οἱ γε, apodosis to *ἐνθ'* *ἐπεὶ*, sup. v. 87. *ἔχον*, ‘steered,’ Od. 3. 182; 9. 279.

1. 95. αὐτὰρ ἔγων, ‘But I [opp. to *αἱ μὲν*] kept back my ship outside the harbour, there, at its outermost edge.’

1. 96. ἐπ' ἔσχατ., a nearer definition of *αὐτοῦ*, as *αὐτοῦ τῷδ' ἐντὸν χῶρῳ*, inf. v. 271. Join ἐκ-δῆσας, ‘having made my hawsers fast to a rock.’

1. 97. παιπαλόεσσαν, Od. 3. 170.

1. 98. βοῶν ἔργα = ‘ploughed land;’ ἀνδρῶν = ‘vineyards and gardens.’

1. 100. προτεῖν, § 23. 1.

1. 103. ἐκβάντες, sc. *νηῶν*. With *ἴεναι δδὸν*, cp. *ἔρχεσθαι δδὸν*, Il. 1. 151.

1. 105. ἔνυμβληντο, § 20. 2.

1. 106. θυγατέρ[ι], § 6.

1. 110. ‘Asked who was king of this people, and over whom he

reigned.' So with reading *οἰσιν*. For δε after δε τις in an indirect question, cf. Od. 17. 363

γνόη δ' οἴ τινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἴ τ' ἀθεμίστοι.

The common reading *τοῖσιν*, is by some regarded as = τέοισι, i. e. τίσι, as τεῦ = τίνος.

1. 112. ἐπέφραδεν, § 16. 2.

1. 113. δοῦν.. κορυφήν, for the attraction, cp. Od. 9. 322. *ἄστυγον*, § 20. 1. Join κατέστυγον = 'they loathed her.'

1. 121. ἀπὸ πετράων, probably the throwers were standing on the *ἀπταλ* of v. 89.

1. 124. 'And spearing them like fishes, they carried them off for a horrid meal.' *ἀπερπ.* *δαΐτα*, used predicatively.

1. 126. *τόφρα* δὲ, apodosis to *ὅφρα*, sup. *οἱ* = Laestrygones, *τοὺς* = the crews of Odysseus.

1. 129 = Od. 9. 489.

Il. 133, 134 = Od. 9. 62, 63.

1. 135. *Αἴανη νῆσος*, so *Αἴανη Κίρκη*. Od. 5. 334. Cp. Virg. Aen. 3. 385

Et salis Ausionii lustrandum navibus aequor

Infernique lacus Aeaeaenque insula Circes,

for the Romans put Circe's home on the promontory of Circeii (*Monte Circello*) in Italy.

1. 136. θέδεις αὐθήσεσθαι, see on Od. 5. 334.

1. 137. *ὅλοδόφρονος* = 'the sorcerer,' literally, a man of dangerous wisdom. Cp. Od. 1. 52.

1. 140. *κατηγῇ νηὶ*, 'we put in with our ship;' opposed to *ἀνάγεσθαι*, 'to put out to sea.' *νηὶ* is an instrumental dative, as *ἐπποιοι*, Od. 4. 8.

Il. 143, 144 = Od. 9. 75, 76.

1. 144. *τέλεσε*, i. e. 'brought full daylight.' Cp. Od. 9. 5.

1. 149. *ἔστατο*, § 3. 5.

1. 152. *αἴθοπα*, 'ruddy,' because of the flames showing through it.

1. 153. *δοάσσατο*, 'seemed,' 1st aor. form from root *ΔΙF*. From same root comes *δέατο* or *δάστο*, Od. 6. 242.

1. 155. *προέμεν*, 2nd aor. inf. of *προτίημ*.

1. 156 = Od. 12. 368.

1. 159. δέ μὲν.. *πιώμενος*, 'He came down to the river from his feeding-ground in the wood, to drink.' The fut. of *πίνω* in Homer always with *τι*.

1. 162. Lit. 'and it,' viz. the brazen spear, 'passed,' cp. Od. 5. 68 δέ .. *ἡμερίς*. For *μακῶν*, see under *μηκάομαι* in Lex. and cp. § 20. 1.

1. 165. *τὸ μὲν* [sc. δόρυ], 'The spear I laid down there on the ground and let it lie, but I pulled brushwood and withies, and having plaited a rope, a fathom-long, well twisted across and across, I tied,' etc. *ἀμφοτέρωθεν* thus applies to the method of plaiting, others make it refer to the

'whole length' of the rope from end to end. With the attraction ὅσω^τ δρυνιαν, cp. Od. 9. 325.

I. 169. καταλοφάδεια, the older spelling, according to Eustath. Others read καταλοφάδηα, with the short syllable lengthened *metri grat.* Odysseus tied the creature's legs together and put his head through, so the deer hung down behind from his neck.

I. 171. ἡτέρῃ, 'one hand,' i.e. the 'other,' in reference to the hand that held the spear.

I. 172. νεὸς, § 11. 6. ἐτάίρους .. ἀνδρα ἔκαστον, cf. Od. 2. 252, 258.

I. 176. ὅφρα, sc. ἐστὶν, 'so long as there is.' In this address the main clause begins δᾶλλ' ἀγετε, but the sentence that gives the reason is put first, sc. οὐ γάρ πω. Cp. inf. vv. 190, 192, 226.

I. 179. ἔκκαλυψ. They had covered their heads in their sorrow. Cf. Od. 8. 85, 92.

I. 181 = Od. 4. 47.

I. 182 = Od. 2. 261.

II. 183-187 = Od. 9. 556-560.

I. 188 = Od. 9. 171.

I. 189 = Od. 12, 271.

II. 190-192. ξέφος and ἥμας, 'west and east,' and more nearly defined by the following οὐδ' ὅπῃ .. ἀννεῖται (i. e. ἀνανεῖται from ἀνανέμομαι).

I. 195. πέρι .. ἐστεφάνωται = 'rings round,' 'surrounds.'

I. 196. αὐτὴ, in opposition to the high ground, σκοπή.

I. 202. δᾶλλ' οὐ γάρ = 'but [all in vain], for no good came by their weeping.'

I. 209. ἄμμε, § 15. 1. 'They found in the glens Circe's house built of polished stones, on open ground,' i.e. with clear view all round: περισκέπτω from σκέπτομαι. Others render 'sheltered,' from σκέπω.

I. 212. ὁρέστεροι, 'of the mountain; for the termination, cp. ἀγρότερος, θηλύτερος, ημέτερος.

I. 213. ἐθελξεν, 'charmed.'

I. 217. Their master (ἀναξ) always brings them 'tit-bits for their appetite;' so ἵνα πλησαίστο θυμὸν, Od. 19. 199.

I. 225. κῆδ. κεδνότ., 'nearest and dearest.'

I. 231. κάλει, 'bade them in.'

I. 234. The proper name for this mess (here called σῖτος) is κυκεών, as inf. v. 290. Cp. Il. 11. 624. χλωρὸς = 'yellow.'

I. 238. Join κατὰ .. ἔργυν.

I. 241. ἔέρχατο, cp. Od. 9. 221.

I. 242. παρ-έβαλεν, 'threw beside them.'

I. 247. βεβολημένος, as if from form βολέω, for the perfect pass. of βάλλω is βεβλημένος. Cp. βεβολήστο, Il. 9. 3.

I. 249. ἀγαστάμεθ' ἔξερ., lit. 'were amazed as we questioned,' where we should say, 'questioned him in our amazement.'

l. 262. ἀμφὶ δὲ [sc. βαλόμην] τόξα, ‘and across my shoulders I threw my bow and arrows.’

l. 263. ἡγάγεā, § 21. 3.

l. 264. ἀμφοτέρησι, sc. χερσὶ, Od. 5. 428.

l. 265 = Od. 2. 362.

l. 268. τούσδεσι, Od. 2. 47, ‘with these men here;’ the ἔταροι who had not gone to Circe’s house. σῶν, *tumorum*.

l. 273. ἐπλέο, aor. πέλομαι, cf. Od. 2. 364, properly refers back to the moment of Eurylochus’ story. Trans. ‘is come upon me.’

l. 279. πρῶτον ὑπερήγη, [ὑπήνη properly the part below the mouth; then, the hair thereon], ‘just bearded.’ Cp. Virg. Aen. 9. 181

Ora puer prima signans intonsa iuventa.

l. 280 = Od. 2. 302.

l. 281. δὴ αὐτ', one syllable, § 4. 3.

l. 282. οἴθε, ‘yonder,’ pointing to Circe’s house.

l. 283. ἔρχαται, Od. 9. 221.

l. 288. ἀλαλκεῖν, Ep. aor. from root ἀλκ., which occurs in form ἀλέξα, ‘to ward off,’ generally with dat., as ἀλ. νήσσοι πῦρ, Il. 9. 347; here with genit., κράτος (*κάρα*).

l. 290. κυκεῶ = κυκεῶνα, see sup. v. 235.

l. 295. ἐπατέσαι, (inf. for imperat., as v. 297 ἀπανήνασθαι, v. 299 κέλεσθαι), ‘rush upon her.’

l. 298. αὐτὸν = αὐτόν σε, ‘and may intreat you well yourself.’

l. 299. μακάρων δρκον, ‘the oath of the blessed Gods,’ i. e. the oath which the Gods take, sc. by Styx. Cp. Od. 2. 337. See the similar act of Calypso, Od. 5. 184. Others translate, ‘by the Gods,’ *deos obtestata*.

l. 300 = Od. 5. 179.

l. 301. ἀπογυμνωθέντα = ‘disarmed,’ so γυμνὸς ἀτερ κόρυθός τε καὶ δονίδος, Il. 21. 50.

l. 303. φύσιν, here (like φυῆ) ‘its appearance.’

l. 304. ἕσκε, § 17. 6.

l. 305. θεοὶ καλέουσι is a phrase that may imply that it is a poetical or an old-fashioned word. Cp. Πλαγκτὰς τὰς γέ θεοὶ μάκαρες καλέουσι, Od. 12. 61. See also Il. 1. 403; 2. 814; 14. 291; 20. 74.

l. 309. ἤτα, § 23. 3.

l. 316. δέντα is the reading of most editions, an older form is δέπα, from δένειν, so γῆρας, Od. 11. 136.

l. 318. οὐδέ μ' ἴθε, ‘and she failed to charm me.’

l. 320. λέγο, § 20. 3, from λέγω, [root ΛΕΞ], ‘lie down.’

l. 323. ὑπέθραψε, i.e. ‘ran crouching under his sword-arm and so clasped his knees.’

l. 325. τίς πόθεν; *quis bominum [et] unde?*

l. 327. The force is not changed by the doubled οὐδέ. One neg. goes to the verb and one to negative the ἄλλος.

I. 328. ὅς κε πίῃ καὶ ἀμειψ. The full phrase would be *καὶ οὐ ἔδδος πρῶτ. ἀμειψηται τάδε φάρμα.*, ‘and whose teeth these drugs have passed.’ Perhaps we might render ἀμειψηται, ‘lets pass;’ so that the verbs may have the same subject.

I. 330. πολύτροπος, see Od. I. 1.

I. 333. θέο = θοῦ, ‘put up thy sword in its sheath.’

I. 334. ἐπιβελομεν, cp. Od. 6. 262.

I. 335. πεποιθομεν = πεποιθωμεν.

I. 337. πῶς γάρ με κέλεαι; ‘Why, how canst thou bid me?’
inf. v. 383. κέλεαι, two syllables.

I. 339. αὐτὸν, sc. με.

II. 343. 344 = Od. 5. 178, 179.

I. 348. τέως, ‘meanwhile.’

I. 349. ἔσσοι, § 23. 4.

I. 351. εἰς ἄλαδε. See on Od. II. 18.

I. 353. λῆτα, see Od. I. 130.

I. 360. ζέσσεν, ζέω, ‘boiled.’

I. 361. ἔσασα, particip. from aor. εἴσα, ‘I set’ (root “ΕΩ). Tr. ‘Having seated me in a bath, she washed me from [i.e. with water] from a great tripod-basin, [pouring it] down over head and shoulder after she had mixed it to a nice warmth;’ lit. θυμ-ἄρπες, ‘what suits fancy,’ used predicatively with κεράσασα. Λό’ for ἔλος, imperf. from another form of λοίω.

I. 363. Join ἔξειλετο γυιῶν, ‘till she had taken the heart-break weariness from my limbs.’

I. 364. λίπ’ ἔλαιφ, Od. 3. 466.

II. 364, 365 = Od. 3. 466, 467.

I. 366. εἰστ δὲ begins the apodosis.

II. 368-372 = Od. I. 136-140.

I. 378. Ισος ἀναύδω, ‘like a dumb man.’

I. 383. τίς γάρ κεν ἀνήρ; ‘Why, what man who was right-minded could bear to taste meat and drink before he had rescued his comrades?

I. 384. πρὶν.. πρὶν = ante . . quam.

I. 385. λύσασθαι (mid. voice), of Odysseus rescuing his comrades himself: λύσον (active, v. 387), of Circe doing it for Odysseus. S. Chryses, λυσόμενος θύγατρα, and of Agamemnon, τὴν δ’ ἐγώ οὐ λύσω I. 13, 29.

I. 386. πρόφρ. κελεύεις, ‘dost bid me with all thine heart,’ see on 5. 161.

I. 388. δι’ ἔκ μ. βεβ., i. e., ‘passed through the hall and went out of

I. 393. δις πρὶν, ‘which the baleful drug had made to grow there before.’

I. 397. ‘They clung to my hands .. each one of them,’ cp. Od. 2. 1
'and into the hearts of all there stole a tender sorrow.'

l. 398. ίμερ. γέος is like ‘tears of joy;’ γέος implies the noise of crying, and not only the feeling in the heart.

l. 403. To draw a ship up on land implied the intention of a long stay. ‘Bring all your stores to grottos and place them therein,’ if we read ἐν στ. πελαῖ. The reading κτήματα δὲ σπηγ. = ‘Bring them to the grottos, and all the ship’s tackling (διώλα).’

l. 405. λέναι, inf. for imperat.

l. 409. κατὰ . . χέοντας.

l. 410. ‘And as when the calves in the homestead around the drove of cows that have come back to the fold-yard when they have had their fill of grass’—(here the verb in the conjunct. after διτ’ ἀν should come in, but the construction changes after the parenthesis and goes on with the simple indicative)—‘they all leap together before them, nor can the pens hold them, but with loud lowing they run round their mothers; so they, when they saw me, threw themselves upon me, with tears’—έχυντο, like ἀμφιέχυντο, used with accus., Od. 16. 214)—‘and their feeling seemed to be just as if they were come to their home and the very city of rugged Ithaca.’

l. 425. διτρύνεσθε . . ἔπεσθαι, ‘make haste to accompany me;’ so ἀτρύνοντ’ λέναι, Od. 17. 183.

l. 427. ἐπηγεανὸν, ‘good store,’ Od. 6. 86. 427 = Od. 7. 99.

l. 430 = Od. 4. 77.

l. 431. πόσα’ ίμεν; ‘Whither are we going?’ So ίμεν, 1st plur. from ίμι, Od. 2. 127.

l. 432. καταβήμεναι, the epexegesis of κακῶν τούτων. See p. 228, ad fin.

l. 433. ποιήσεται, i. e. ποιήσηται, § 3. 4, with κεν, ‘who will make us all either swine or wolves or lions, so that perforce we should have to keep ward at Circe’s house,’ cf. Od. 7. 93. ὡς περ Κ. ἐρῆξε seems to take up only the καὶ ἀνάγκη, ‘all against our own will, even as the Cyclops treated us,’ (ἐρδω). But ἐρῆξε, or ἐρῆξη, might come from ἐργω, ‘shut us up.’

l. 435. οἱ μέσσαυλον, ‘bis inner court.’

l. 437. τούτου, sc. ‘Οδυσσέας.

l. 440. τῷ οἱ ἀποτρήξας, ‘having therewith smitten off his head, near kinsman though he was, to dash it to the ground.’ τῷ, sc. ξίφει.

l. 442 = Od. 9. 493.

l. 444. νῆσα ἔρυσθαι, ‘to guard the ship.’ 444 = Od. 9. 194.

l. 451 = Od. 4. 50.

l. 453. φράσσαντό τ’ ἐσάντα, ‘and recognised each other face to face.’

l. 457. θαλ. γέον, ‘a burst of sorrow,’ on the analogy of θαλ. δάκρυ.

l. 463. ἀσκελέες [σκέλλω, ‘to dry’] καὶ ἀθυμοτ, ‘withered and spiritless.’

1. 465. ἐπεὶ η̄, two syllables, § 4. 3. πέποσθε for πέπονθτε, i.e. πεπόνθατε, (*πάσχω*), *passi estis*.

1. 467. τελεσφόρον, see on Od. 4. 86.

1. 469. περὶ . . ἔτραπον, 'returned on their course,' so as to begin anew. The next line seems to have been interpolated from Hes. Theog. 59.

1. 472. δαιμόνιος, properly, 'a man possessed,' a term used to describe any one whose conduct seems extraordinary. Here meaning 'demented,' as proved by his forgetfulness of home.

1. 481. γούνων, 'by her knees,' so λισσέσθαι Ζηνὸς, 'by Zeus.' The phrase is suggested by the ordinary γούνων ἀπτεσθαι.

1. 486. ἀμφ' ἐμὲ, simply, 'around me.'

1. 491. ἐπαινὴ, 'dread,' an epithet only of Persephone, is rightly interpreted by Scholiast as = αἰνὴ. Buttmann Lexil. s. v. would write ἐπ' αἰνὴ, 'and dread P. *besides*.' Others regard the word as = ἐπαινετή, 'renowned,' like ἀγανῆ, Od. II. 213.

1. 493. μάντηος, from μάντις, as πόληος from πόλις. Others read μάντιος, which requires ἀλᾶον or ἀλάοι.

1. 494. 'To whom P. granted his wits even after death, alone [of all the dead] to have his senses, while *they* flit as phantoms.'

1. 495. οἷοι attracted into case of τῷ. πεπνῦσθαι, perf. from πνέω. Cf. πεπνυμένος.

II. 496-499 = Od. 4. 538-541.

1. 499. κυλινδόμενος, Od. 4. 542.

1. 502. Αἴδος, sc. δῶμα. The forms ἀΐδος gen., and ἀΐδι dat., necessitate a form of the nom. *Aīs*.

1. 506. Join ἀνὰ πετάσσας, 'having spread aloft.'

1. 507. ἥσθαι, inf. for imper. κε φέρηστ, almost = 'future.' Cp. sup. v. 288, Od. I. 396.

1. 508. Ωκεανὸς is represented as a river encircling the whole expanse of land and sea. When the earth is represented on the shield of Achilles (II. 18), the ocean-stream forms the rim of the shield. It was perhaps separated by a bank from the sea round which it flowed, and in this bank there may have been one or two openings. At any rate, when this stream was crossed (*περάν*) the traveller was beyond the confines of the world, and the ἀκτὴ λάχεια on the further side belonged to the kingdom of Hades.

1. 509. For λάχεια, (v. l. ἐλάχεια), see on Od. 9. 116.

1. 511. κέλσαι (§ 19. 2), inf. for imperat. Here begins the apodosis to ἀλλ' ὅπερ' ἄν.

1. 513. Πυριφ. τε ρέουσι Κώκυτός τε. The grammarians call this arrangement of the plural verb with a singular subject preceding and following, the σχῆμα 'Αλκμανικόν, as if it were common in Alcman's writings. So in II. 5. 774

ἡχι βοὰς Σιμόνεις συμβάλλετον ἡδὲ Σκάμανδρος.

I. 515. Σύν ποταμῶν, according to Schol., the meeting of the Cocytus and Pyriphlegethon, whose united waters flow into Acheron.

I. 517. δοσον τε πυγούστον, for the constr., see Od. 9. 322. πυγ. adj. from πυγὴ, 'a cubit in length and breadth.'

I. 518. ἀμφ' αὐτῷ δὲ, 'and round the edge thereof pour a drink-offering for all the dead.'

I. 521. γουνούσθαι, with double meaning of supplication and promise, viz. that you will perform (*δέξειν*) a sacrifice.

I. 523. ἔσθλῶν, 'treasures,' lit. 'good things.'

I. 524. ἀπάνευθεν = 'apart from the rest.' οἰη, 'for himself alone.'

I. 526. λίση, i aor. subj. λίσσομαι, *cum vero supplicaveris*.

I. 527. For the gender θῆλων μέλαιναν, see on Od. 4. 406. 'Turning the victim towards the nether-darkness,' not with head stretched back and looking upwards, as in sacrificing to the Gods above, 'and do thou thyself turn away'—(not to pry into such mysteries)—'moving towards the stream of the river (Oceanos).' He is to look back from the *ἀπτὴ λάχεια* of v. 509, in the direction of the world of the living, across the ocean-stream over which he has now passed.

I. 531. ἀνάξαι, aor. from ἀνάγω.

I. 532. κατάκειται[ai] = *jacent*, the ordinary reading (*κατέκειτ*) is unintelligible. From ἐτάροισι the construction passes into the accus. and infin. in δείπαρας κατακήσαι.

I. 537. πρὶν Τ. πέθεσθαι, 'Suffer not the shades to come near to the blood [in the trench] till thou hast enquired of Teiresias.'

II. 539, 540 = Od. 4. 389, 390.

II. 543–545 = Od. 5. 230–232.

I. 548. ἀνετῆτε, probably as Buttm., only as a strengthened form of ἀητη, 'to breathe;' spoken of the deep breathing of sleep. Others, from the use of ἄνθος, 'flower,' or 'prime,' interpret it by ἀπανθίσετε, 'pull the flower of sleep,' like the *molles carpere somnos*, Virg. Georg.

3. 435.

I. 551. The second οὐδὲ goes closely with ἔνθεν, *ne abbing quidem*.

I. 554. οἱ here seems to be the demonstr., *bic quidem*.

ἐν δέσμασι. To enjoy the cool air he lay down on the flat roof. Starting up suddenly, he forgot to descend 'by going to the long ladder,' these last words forming the important clause.

I. 556. κινητένων, from κινήμαι, another form of κινοῦμαι.

I. 559. καταντικρὺ is written in some edd. as one word = 'right down from.' Others join κατὰ τέγεος, and make ἀντικρὺ the adv. qualifying τίσετε. Join ἔξεάγη, as in ἐξ αὐχένα δέξη, Il. 5. 161.

I. 562. 'Ye are thinking, may be, to return.' The mid. indic. of φημὶ is rare. Cp. Od. 6. 200.

I. 563. ήμιν . . χρηστομένους, see on 532, sup.

I. 567. Join κατὰ with ἔξθετοι = καθεξόμενοι, or take it adverbially.

Others join καταῦθι, as κατόπισθε, παραῦθι. γδων = ἐγδαον, 3rd plu imperf. of γοάω.

1. 568 = sup. v. 202.

1. 571. Join παρὰ νηὶ κατέδησεν with θηλ. μέλαυν. Cp. sup. v. 527. οἰχομένη, 'having left us,' i. e. unperceived, as the following word explain, 'having easily slipped away from us.'

BOOK XI.

1. 4. 'We took and put on ship-board those (sup. 10. 572) sheep.' ἔβησα, transitive aor. from βαίνω.
1. 5 = Od. 10. 570.
1. 8 = Od. 10. 136.
1. 9. πονησάμενοι δπλα, 'having set in order the tackling.' Cp. Od. 9. 250.
1. 10 = Od. 9. 78.
1. 11. πανημερής, used adverbially with ποντοπορ., 'as she moved over the waters all day long.'
1. 13. πέρατα Ὡκεανοῖ, 'the bounding-line [of the world] formed by the ocean-stream;' so ἀνέμων κῦμα, 'the wave caused by the winds,' Od. 13. 99.
1. 14. Κιμμερίων πόλις .. κεκαλυμμένοι. *Constructio ad sensum.* See on inf. v. 91.
1. 15. ήέρι, 'mist.' 15 = Od. 8. 562.
1. 18. ἀπ' οὐρανόθεν, see Od. 10. 351, εἰς ἄλασε, where either termination or preposition is superfluous.
1. 19. Join ἐπὶ .. τέταται.
1. 20 = Od. 9. 546.
1. 21. παρὰ ρόον, 'along the stream.'
1. 22. φράσε, sc. in Od. 10. 516.
1. 24. ἕσχον, perhaps 'held them' till Odysseus was ready to slay them, as in v. 35. Al. 'brought them.'
- Il. 25-37. See Od. 10. 517-530.
1. 35. ἀπεδειροτ. ἐς βόθρον, 'cut their throats [for the blood to run into the trench.]' Cp. μῆλα ἵερεύειν ἐς πηγάς, Il. 23. 148.
1. 37. ἐξ Τερέβευς, § 4. 1.
- Il. 38-43. Cp. Virg. Georg. 4. 471, foll., and Aen. 6. 306, fo. These verses have been rejected by many ancient and modern commentators, as being inconsistent with the following account of the ghosts coming up one by one.
1. 40. οὐτάμενοι. These participles are best described as from the syncopated aorist, § 20. 4, with a passive signification. Cp. κτάμενοι Od. 22. 412; ἀλιτήμενος, Od. 4. 807. Others regard them as per-

pass. forms with change of accent, because they have passed in usage from verbs into adjectives.

I. 42. of πολλοί ἐφοίτων, *qui adveniebant frequentes.*

II. 44–50 = Od. 10. 531–537.

I. 51. Elpenor appeared first, because, his corpse [so σῶμα always in Homer] having remained unburied, he could not go down δόμον 'Αΐδος εἰών. Cf. Virg. Aen. 6. 337–339.

I. 58. 'Thou wast quicker coming [!*λὼν* in best MSS. instead of *ἔλὼν*] here on foot than I with my black ship.' φθάνειν implies a comparative notion, and so is followed by ή, as sometimes βούλομαι. See inf. 489.

I. 60 = Od. 10. 504.

I. 61. ἀστε, ἀστο. The form ἀστα occurs Od. 10. 68. ἀθέσφατος here refers to the excessive quantity, as in the phrase κρέα ἀσπετα. See, for ἀθέσφ., Buttm. Lexil. s. v.

I. 62. καταλέγμενος, § 20. 4. See on 10. 555–560.

II. 63–65 = Od. 10. 558–560.

I. 66. τῶν ὅπιθεν, rightly the Schol. καταλειπμένων οἴκοι, further explained by the words οὐ παρεύντων. Trans. 'And now I beseech thee by [genit. as in Od. 2. 68] those we have left behind, not here with us.'

I. 70. σχήσεις νῆα, Od. 10. 91.

I. 72. καταλείπειν, inf. for imperat., as in vv. 74, 75.

I. 73. νοσφίσθεις, 'turning away from me.' So νοσφίσατο, inf.

V. 425.

I. 76. ἀνδρὸς δυστήνοιο does not follow the case of μοι, but depends directly upon σῆμα, 'the tomb of an unhappy man,' as a monument to all posterity; lit, 'even for posterity to hear of.' Od. 3. 204.

I. 81. στυγεροῖσ, 'sad.' So inf. v. 465.

I. 82. δνευθεν ἐφ' αἷματι Ἰσχών, 'holding away from myself over the blood.' Odysseus sits on the side of the pit nearest to the living world, and holds out his sword at arm's length.

I. 83. ἔτέρωθεν is the side of the pit nearest to Erebus.

I. 88. προτέρην ίμεν πρὶν πυθέσθαι = ante accedere quam sciscitatus essem. προτέρην .. πρὶν, like πρὶν .. πρὶν.

I. 89 = Od. 10. 537.

I. 91. χρύσεον, two syllables. ἔχων agreeing with Τειρεσίας implied in Τει. φυχή: *constructio ad sensum.* See sup. v. 14.

I. 94. ήλιθες δφρα ιδη, subjunct. after aor. tense, because in sense it = ἐλήλυθας.

I. 97. ἀναχασ̄, 'having retreated.' Join ξίφος ἔγκατέπηξα, 'But he, that faultless seer, when he had drunk the dark blood, then accosted me.'

I. 100. δίζηαι for δίζησαι. For a similar dropping of σ, cp. the forms βέβληαι, μέμνηαι. 'Thou enquirest after a pleasant return, Odysseus; but, the God will make it a hard one for you.'

1. 102. Λήσειν, sc. σε, 'that thou wilt go unnoticed of P.' δ, i.e. καθ' δ, *propterea quod*, 'because he hath stored up wrath in his heart against you, but still for all that [καὶ ὅτι, even thus], though suffering troubles, you may yet come home.' For δ so used, cp. Od. 12. 295. Others make it equivalent to ὅτι, which occurs in the corresponding line, Od. 13. 342.

1. 107. Θρινακίη, a legendary island, not to be confounded with Sicily, which was called Trinacria from its three promontories (*τρεῖς ἄκραι*). The name may have some allusion to the trident (*θρῖναξ*) of Poseidon. See Od. 12. 127.

1. 108. εὐρῆτε, conjunctive after ὀππότε κε, sup. v. 106.

1. 110. 'Now if you leave them unharmed ἀστεάς, § 4. 3) and keep the thought of your return in mind, then you may still reach Ithaca.' ἔάρις for ἔάγις, from ἔάω.

1. 113. 'And should you yourself escape, you will come there late, in wretched plight, having lost all your comrades.' νέιται, 2 sing. pres. from νέομαι or νείομαι, which contain a future notion like εἰμι. In Od. 12. 188, we have νεῖται.

ll. 114, 115 = Od. 9. 534, 535.

1. 120. κτελνῆς, conjunct. of aor. ἔκτεινα.

1. 121. ἔρχεσθαι, infin. for imperat., as *διποτελέσειν* and ἔρδειν, inf. l.

1. 132. To come to the country of men unacquainted with salt seems to be a poetical way of saying, 'when you have quietly settled down inland, far away from the sea,' the only source of salt known to the ancients.

1. 127. The token by which Odysseus would know that he had reached the place was that a man of the country would meet him, and show his utter ignorance of sea life by mistaking an oar for a winnowing-shovel.

1. 128. φύη, § 23. 5. ἔχειν, sc. σε. The apodosis begins with καὶ τότε δῆ.

1. 131. ἐπιβήτροι, 'the mate.'

1. 133 = Od. 4. 479.

1. 134. θάνατος ἐξ ἀλός, 'a death far away from the sea.' So ἐκ καπνοῦ, Od. 16. 288. Others join ἀλεύσεται ἐξ ἀλός, 'shall come upon you from the sea,' which agrees with the later legend that Odysseus was slain by Telegonus (his son by Circe) who, not recognising his father, shot at and mortally wounded him with a spear tipped with a fish-bone, as if the sea would be his foe to the last. But this agrees less well with ἀβληχρός = 'mild,' from root βλακ, i. e. μλακ, as in μαλακ-ός.

1. 135. For τοῖος, see on Od. 1. 209.

ὅς κέ σε, 'which shall slay thee when pressed by the burden of a fair old age.'

1. 136. λιπαρῷ, lit. 'sleek' or 'shining.' For ἀρημ., see on Od. 6. 2.

1. 141. τήνδε, 'yonder.'

l. 144. *τὸν ἔόντα.* *τὸν* predicate = *τοῦτον ἔόντα*, ‘how she can recognise me as being the man [I really am].’ Cp. οὐ πώ φησι *τὸν εἶναι*, Od. 23, 116.

l. 147. δν τινα .. ἐνίψει, *quemcumque mortuorum sanguinem accedere siveris, is tibi vera renuntiabit* (for δὲ introducing the apodosis, cp. Od. 12. 41), *cuiuscumque vero denegaveris, is tibi rursus revertetur*.

l. 151. Join κατὰ θλέγεν.

l. 153. ἔγνω, sc. ἔμει.

Vv. 157-159 are suspicious, as being inconsistent with vv. 502, 508, 513.

l. 160. Join δλόμενος πολὺν χρόνον.

l. 161. The case of νηι.. ἐπάροις is the regular instrumental dat. = ‘by means of.’

l. 166. Ἀχαιόδος, (*Ἀχαιος*), sc. γῆς = Peloponnesus. Δμῆς = ἡμέτερας.

l. 171. τανηλεγός, Od. 2. 100.

l. 174. εἰπὲ πατρὸς, ‘tell me of my father,’ on analogy of πεύθεσθαι, ἀκούειν.

l. 175. γέρας, here = ‘the sovereignty.’

l. 183. ‘*Videtur nimirum prius appetuisse Anticlea quam Penelopen proci ambirent, Ulyssisque facultates diriperent*,’ Löwe.

l. 185. τεμένεα, § 3. 4, the royal demesnes. Δαῖτας, κ.τ.λ., ‘banquets which it is meet that a judge should enjoy, for all invite him.’ A king was, by right of his position, a judge also.

l. 186. ἀλεγόνειν, properly, ‘to take trouble about,’ ‘be interested in.’ This description of Telemachus is hardly reconcilable with the fact that he could not have been more than fourteen years of age at this time.

l. 187. πατὴρ, ‘Laertes.’ οὐτόθι defined by ἀγρῷ, ‘in the country.’

l. 188. εἴναι, used predicatively, ‘nor has he by way of bedding.’

l. 190. χεῖμα, ‘through the winter.’

l. 191. εἴται, perf. pass. in med. sense from ἔννυμι.

l. 193. γουνὸν ἀλωῆς, Od. 1. 193. οἱ βεβλήσαται, ‘are laid for him.’

l. 195. ἀέξει μέγα, ‘makes his sorrow grow big, and old age besides (ἔπι) is come upon him.’

l. 201. ‘Robs the limbs of life.’ ἔξειλ., aorist of custom.

l. 202. The key-word of the sentence is πόθος, the sense of which is carried on both to μῆδεα and ἀγανοφρ. Trans. ‘But regret for thee, and [for] thy counsels, and [for] thy tenderness.’ As if it were, ‘and thy counsels [now lost to me] and thy tenderness [so much missed].’

l. 205. Cp. Virg. Aen. 2. 792 foll.

Ter conatus ibi collo dare braccia circum :

Ter frustra comprensa manus effugit imago,

Par levibus ventis volucrique simillima somno.

l. 207. εἴκελον, adverbial as ίσον, inf. v. 577.

l. 208. γενέσκετο, § 17. 6. κηρόθι, § 12. 2 (a).

'whole length' of the rope from end to end. With the attraction *ὅσον τ' ὅργιαν*, cp. Od. 9. 325.

l. 169. *καταλοφάδεια*, the older spelling, according to Eustath. Others read *καταλοφάδῖα*, with the short syllable lengthened *metri grat.* Odysseus tied the creature's legs together and put his head through, so the deer hung down behind from his neck.

l. 171. *ἐτέρη*, 'one hand,' i. e. the '*other*,' in reference to the hand that held the spear.

l. 172. *νεός*, § 11. 6. *ἔταιρος .. ἀνδρα ἔκαστον*, cf. Od. 2. 252, 258.

l. 176. *ὅφρα*, sc. *ἴστιν*, 'so long as there is.' In this address the main clause begins *ἀλλ' ἀγετε*, but the sentence that gives the reason is put first, sc. *οὐ γάρ πω*. Cp. inf. vv. 190, 192, 226.

l. 179. *ἔκκαλυψ*. They had covered their heads in their sorrow. Cf. Od. 8. 85, 92.

l. 181 = Od. 4. 47.

l. 182 = Od. 2. 261.

ll. 183-187 = Od. 9. 556-560.

l. 188 = Od. 9. 171.

l. 189 = Od. 12, 271.

ll. 190-192. *ξέφος* and *ἡώς*, 'west and east,' and more nearly defined by the following οὐδ' *ὅπῃ .. ἀννεῖται* (i. e. *ἀναεῖται* from *ἀναέμοι*).

l. 195. *πέρι .. ἐστεφάνωται* = 'rings round,' 'surrounds.'

l. 196. *αὐτὴ*, in opposition to the high ground, *σκοτίη*.

l. 202. *ἀλλ' οὐ γάρ* = 'but [all in vain], for no good came by their weeping.'

l. 209. *ἄμμε*, § 15. 1. 'They found in the glens Circe's house built of polished stones, on open ground,' i. e. with clear view all round: *περισκέπτω* from *σκέπτομαι*. Others render 'sheltered,' from *σκέπω*.

l. 212. *δρέστεροι*, 'of the mountain'; for the termination, cp. *ἀγρότερος*, *θηλύτερος*, *ἡμέτερος*.

l. 213. *ἔθελξεν*, 'charmed.'

l. 217. Their master (*ἄναξ*) always brings them 'tit-bits for their appetite;' so *ἴνα πλησαλατο θυμὸν*, Od. 19. 199.

l. 225. *κῆδ. κεδνότ.*, 'nearest and dearest.'

l. 231. *κάλει*, 'bade them in.'

l. 234. The proper name for this mess (here called *σῖτος*) is *κυκέων*, as inf. v. 290. Cp. Il. 11. 624. *χλωρός* = 'yellow.'

l. 238. Join *κατὰ .. ἔργυν*.

l. 241. *ἔέρχατο*, cp. Od. 9. 221.

l. 242. *παρ-έβαλεν*, 'threw beside them.'

l. 247. *βεβολημένος*, as if from form *βολέω*, for the perfect pass. of *βάλλω* is *βεβλημένος*. Cp. *βεβολήσατο*, Il. 9. 3.

l. 249. *ἀγαστάμεθ* 'ἔξερ.., lit. 'were amazed as we questioned,' where we should say, 'questioned him in our amazement.'

l. 262. ἀμφὶ δὲ [sc. βαλόμην] τόξα, ‘and across my shoulders I threw my bow and arrows.’

l. 263. ἡνάγεα, § 21. 3.

l. 264. ἀμφοτέρησι, sc. χεροῖ, Od. 5. 428.

l. 265 = Od. 2. 362.

l. 268. τούσδεσι, Od. 2. 47, ‘with these men here;’ the ἔταροι who had not gone to Circe’s house. σῶν, *tuorum*.

l. 273. ἐπλετο, aor. πέλομαι, cf. Od. 2. 364, properly refers back to the moment of Eurylochus’ story. Trans. ‘is come upon me.’

l. 279. πρῶτον ὑπηνήτη, [ὑπῆνη properly the part below the mouth; then, the hair thereon], ‘just bearded.’ Cp. Virg. Aen. 9. 181

Ora puer prima signans intonsa iuventa.

l. 280 = Od. 2. 302.

l. 281. δὴ αὐτ', one syllable, § 4. 3.

l. 282. οἵδε, ‘yonder,’ pointing to Circe’s house.

l. 283. ἔρχαται, Od. 9. 221.

l. 288. ἀλαλκεῖν, Ep. aor. from root ἀλκ., which occurs in form ἀλέξω, ‘to ward off,’ generally with dat., as ἀλ. νήσσοι πῦρ, Il. 9. 347; here with genit., κράτερς (*κάρα*).

l. 290. κυκεῶ = κυκεῶνα, see sup. v. 235.

l. 295. ἐπαΐζει, (inf. for imperat., as v. 297 ἀπανήνασθαι, v. 299 κέλεσθαι), ‘rush upon her.’

l. 298. αὐτὸν = αὐτόν σε, ‘and may intreat you well yourself.’

l. 299. μακάρων δρκον, ‘the oath of the blessed Gods,’ i. e. the oath which the Gods take, sc. by Styx. Cp. Od. 2. 337. See the similar act of Calypso, Od. 5. 184. Others translate, ‘by the Gods,’ *deos obtestata*.

l. 300 = Od. 5. 179.

l. 301. ἀπογυμνωθέντα = ‘disarmed,’ so γυμνὸς ἀτερ κόρυθός τε καὶ δανίδος, Il. 21. 50.

l. 303. φύσιν, here (like φυῆ) ‘its appearance.’

l. 304. ἵσκε, § 17. 6.

l. 305. θεοὶ καλέουσι is a phrase that may imply that it is a poetical or an old-fashioned word. Cp. Πλαγκτὰς τὰς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι, Od. 12. 61. See also Il. 1. 403; 2. 814; 14. 291; 20. 74.

l. 309. ήτα, § 23. 3.

l. 316. δέντρα is the reading of most editions, an older form is δέται, from δένω, so γήραι, Od. 11. 136.

l. 318. οὐδέ μ' ἔθ., ‘and she failed to charm me.’

l. 320. λέξο, § 20. 3, from λέγω, [root ΛΕΞ], ‘lie down.’

l. 323. ὑπέθραψε, i. e. ‘ran crouching under his sword-arm and so clasped his knees.’

l. 325. τίς πόθεν; quis bominum [et] unde?

l. 327. The force is not changed by the doubled οὐδέ. One neg. goes to the verb and one to negative the ἀλλος.

1. 328. ὅς κε πή καὶ ἀμεψ. The full phrase would be καὶ οὐ ἔρκοι δό. πρῶτ. ἀμεψηται τάδε φάρμ., 'and whose teeth these drugs have once passed.' Perhaps we might render ἀμεψηται, 'lets pass;' so that both verbs may have the same subject.

1. 330. πολύτροπος, see Od. 1. 1.
 1. 333. θέο = θοῦ, 'put up thy sword in its sheath.'
 1. 334. ἐπιβελομεν, cp. Od. 6. 262.
 1. 335. πεποίθομεν = πεποίθωμεν.
 1. 337. πῶς γάρ με κέλεαι; 'Why, how canst thou bid me?' Cp. inf. v. 383. κέλεαι, two syllables.

1. 339. αὐτὸν, sc. με.
 ll. 343, 344 = Od. 5. 178, 179.
 1. 348. τέως, 'meanwhile.'
 1. 349. ξαστ, § 23. 4.
 1. 351. εἰς ἄλαδε. See on Od. 11. 18.
 1. 353. λῦτα, see Od. 1. 130.
 1. 360. ζέστεν, ζέω, 'boiled.'
 1. 361. ξαστα, particip. from aor. εἴσα, 'I set' (root "ΕΩ). Trans. 'Having seated me in a bath, she washed me from [i.e. with water from] a great tripod-basin, [pouring it] down over head and shoulders, after she had mixed it to a nice warmth;' lit. θυμ-ἄρπες, 'what suits the fancy,' used predicatively with κεράσασα. Λό' for ἐλοε, imperf. from λέω, another form of λοίω.

1. 363. Join ἔξειλετο γυλων, 'till she had taken the heart-breaking weariness from my limbs.'

1. 364. λίπ' ἔλαιῳ, Od. 3. 466.
 ll. 364, 365 = Od. 3. 466, 467.
 1. 366. εἴσε δὲ begins the apodosis.
 ll. 368-372 = Od. 1. 136-140.
 1. 378. Ιτος ἀναύδω, 'like a dumb man.'

1. 383. τίς γάρ κεν ἀνήρ; 'Why, what man who was right-minded could bear to taste meat and drink before he had rescued his comrades?'

1. 384. πρὶν.. πρὶν = ante .. quam.
 1. 385. λύσασθαι (mid. voice), of Odysseus rescuing his comrades for himself: λύσον (active, v. 387), of Circe doing it for Odysseus. So of Chryses, λυσόμενος θύγατρα, and of Agamemnon, τὴν δ' ἐγώ οὐ λύσω, II. 1. 13, 29.
 1. 386. πρόφρ. κελεύεις, 'dost bid me with all thine heart,' see on Od. 5. 161.
 1. 388. δι' ἐκ μ. βεβ., i. e., 'passed through the hall and went out of it.'
 1. 393. ἂς πρὶν, 'which the baleful drug had made to grow thereon before.'
 1. 397. 'They clung to my hands .. each one of them,' cp. Od. 2. 252, 'and into the hearts of all there stole a tender sorrow.'

l. 398. ίμερ. γέος is like 'tears of joy;' γέος implies the noise of crying, and not only the feeling in the heart.

l. 403. To draw a ship up on land implied the intention of a long stay. 'Bring all your stores to grottos and place them therein,' if we read *εν στ. πελαῖ*. The reading *κτήματα δὲ σπηγ.* = 'Bring them to the grottos, and all the ship's tackling (*δύλα*).'

l. 405. ίέναι, inf. for imperat.

l. 409. κατὰ . . χέοντας.

l. 410. 'And as when the calves in the homestead around the drove of cows that have come back to the fold-yard when they have had their fill of grass'—(here the verb in the conjunct. after *ὅτι* ἀν should come in, but the construction changes after the parenthesis and goes on with the simple indicative)—'they all leap together before them, nor can the pens hold them, but with loud lowing they run round their mothers; so they, when they saw me, threw themselves upon me, with tears'—*ἔχωτο*, like *ἀμφιέχυντο*, used with accus., Od. 16. 214)—'and their feeling seemed to be just as if they were come to their home and the very city of rugged Ithaca.'

l. 425. δτρύνεσθε . . ίπεσθαι, 'make haste to accompany me;' so *δτρύνονται* ίέναι, Od. 17. 183.

l. 427. ἐπηρεασόν, 'good store,' Od. 6. 86. 427 = Od. 7. 99.

l. 430 = Od. 4. 77.

l. 431. πόδσ' ίμεν; 'Whither are we going?' So ίμεν, 1st plur. from *είμι*, Od. 2. 127.

l. 432. καταβήμεναι, the epexegesis of *κακῶν τούτων*. See p. 228, ad fin.

l. 433. ποιήσεται, i. e. *ποιήσηται*, § 3. 4, with *κεν*, 'who will make us all either swine or wolves or lions, so that perforce we should have to keep ward at Circe's house,' cf. Od. 7. 93. ὡς περ Κ. ἔρξε seems to take up only the *καὶ ἀνάγκη*, 'all against our own will, even as the Cyclops treated us,' (*ἔρδω*). But *ἔρξε*, or *ἔρξη*, might come from *ἔργω*, 'shut us up.'

l. 435. οἱ μέσσαυλον, 'bis inner court.'

l. 437. τούτου, sc. 'Οδυσσέως.

l. 440. τῷ οἱ ἀποτρήξας, 'having therewith smitten off his head, near kinsman though he was, to dash it to the ground.' τῷ, sc. *ξίφει*.

l. 442 = Od. 9. 493.

l. 444. νῆα ἔρυσθαι, 'to guard the ship.' 444 = Od. 9. 194.

l. 451 = Od. 4. 50.

l. 453. φράσσαντό τ' ἐσάντα, 'and recognised each other face to face.'

l. 457. θαλ. γέον, 'a burst of sorrow,' on the analogy of θαλ. δάκρυ.

l. 463. ἀσκελέες [σκέλλω, 'to dry'] καὶ ἀθυμοτ, 'withered and spiritless.'

l. 465. ἐπεῑ τῇ, two syllables, § 4. 3. πέποσθε for πέπονθτε, i.e. πεπόνθατε, (*πάσχω*), *passi estis*.

l. 467. τελεσφόρον, see on Od. 4. 86.

l. 469. περὶ . ἔτραπον, 'returned on their course,' so as to begin anew. The next line seems to have been interpolated from Hes. Theog. 59.

l. 472. δαιμόνιος, properly, 'a man possessed,' a term used to describe any one whose conduct seems extraordinary. Here meaning 'demented,' as proved by his forgetfulness of home.

l. 481. γούνων, 'by her knees,' so λισσέσθαι Ζηνὸς, 'by Zeus.' The phrase is suggested by the ordinary γούνων ἀπτεσθαι.

l. 486. ἀμφ' ἑμὲ, simply, 'around me.'

l. 491. ἐπαινή, 'dread,' an epithet only of Persephone, is rightly interpreted by Scholiast as = αἰνή. Buttmann Lexil. s. v. would write ἐπ' αἰνή, 'and dread P. besides.' Others regard the word as = ἐπαινετή, 'renowned,' like ἀγανή, Od. 11. 213.

l. 493. μάντηος, from μάντις, as πόληος from πόλις. Others read μάντιος, which requires ἀλῶν or ἀλάον.

l. 494. 'To whom P. granted his wits even after death, alone [of all the dead] to have his senses, while *they* flit as phantoms.'

l. 495. οἵω attracted into case of τῷ. πεπνῦσθαι, perf. from πνέω. Cf. πεπνυμένος.

ll. 496-499 = Od. 4. 538-541.

l. 499. κυλινδόμενος, Od. 4. 542.

l. 502. 'Αἴδος, sc. δῶμα. The forms ἀΐδος gen., and ἀΐδι dat., necessitate a form of the nom. 'Aīs.

l. 506. Join ἀνὰ περάσσας, 'having spread aloft.'

l. 507. ἥσθαι, inf. for imper. κε φίρηστ, almost = 'future.' Cp. sup. v. 288, Od. 1. 396.

l. 508. Ωκεανὸς is represented as a river encircling the whole expanse of land and sea. When the earth is represented on the shield of Achilles (Il. 18), the ocean-stream forms the rim of the shield. It was perhaps separated by a bank from the sea round which it flowed, and in this bank there may have been one or two openings. At any rate, when this stream was crossed (*περάν*) the traveller was beyond the confines of the world, and the *ἀκτὴ λάχεια* on the further side belonged to the kingdom of Hades.

l. 509. For λάχεια, (v. l. ἐλάχεια), see on Od. 9. 116.

l. 511. κέλσαι (§ 19. 2), inf. for imperat. Here begins the apodosis to ἀλλ' ὅπότ' ἀν.

l. 513. Πυριφ. τε ρέουσι Κώκυτός τε. The grammarians call this arrangement of the plural verb with a singular subject preceding and following, the σχῆμα 'Αλκμανικὸν, as if it were common in Alcman's writings. So in Il. 5. 774.

ἢχι ρόας Σιμόεις συμβάλλετον ἡδὲ Σκάμανδρος.

1. 515. Βύω ποταμῶν, according to Schol., the meeting of the Cocytus and Pyriphlegethon, whose united waters flow into Acheron.

1. 517. δοσον τε πυγούσιον, for the constr., see Od. 9. 322. πυγ. adj. from πυγὴ, 'a cubit in length and breadth.'

1. 518. ἀμφ' αὐτῷ δέ, 'and round the edge thereof pour a drink-offering for all the dead.'

1. 521. γουνοθεῖαι, with double meaning of supplication and promise, viz. that you will perform (*βέβειν*) a sacrifice.

1. 523. ἔσθλῶν, 'treasures,' lit. 'good things.'

1. 524. ἀπάνευθεν = 'apart from the rest.' οἴηρ, 'for himself alone.'

1. 526. λίσῃ, i aor. subj. λίσσομαι, *cum vero supplicaveris*.

1. 527. For the gender θῆλυν μέλαιναν, see on Od. 4. 406. 'Turning the victim towards the nether-darkness,' not with head stretched back and looking upwards, as in sacrificing to the Gods above, 'and do thou thyself turn away'—(not to pry into such mysteries)—'moving towards the stream of the river (Oceanos).' He is to look back from the *δικτῆ λάχεια* of v. 509, in the direction of the world of the living, across the ocean-stream over which he has now passed.

1. 531. διώξαι, aor. from διώγων.

1. 532. κατάκειτ[αι] = *jacent*, the ordinary reading (*κατέκειτ*) is unintelligible. From ἐτάροισι the construction passes into the accus. and infin. in δέπαννας κατακήσαι.

1. 537. πόλιν Τ. πύθεσθαι, 'Suffer not the shades to come near to the blood [in the trench] till thou hast enquired of Teiresias.'

Il. 539, 540 = Od. 4. 389, 390.

Il. 543-545 = Od. 5. 230-232.

1. 548. ἀντεῖτε, probably as Buttm., only as a strengthened form of ἀημι, 'to breathe;' spoken of the deep breathing of sleep. Others, from the use of ἄντον, 'flower,' or 'prime,' interpret it by ἀνανθίζετε, 'cull the flower of sleep,' like the *molles carpere somnos*, Virg. Georg.

3. 435.

1. 551. The second οὐδὲ goes closely with ἐνθει, *ne abbinc quidem*.

1. 554. δέ here seems to be the demonstr., *bic quidem*.

ἐν θώμασι. To enjoy the cool air he lay down on the flat roof. Starting up suddenly, he forgot to descend 'by going to the long ladder,' these last words forming the important clause.

1. 556. κινημένων, from κινήμαι, another form of κινοῦμαι.

1. 559. καταντικρὺ is written in some edd. as one word = 'right down from.' Others join κατὰ τέγρος, and make ἀντικρὺ the adv. qualifying τέσσερ. Join ἐγεάγη, as in ἐξ αὐχένα δέξη, Il. 5. 161.

1. 562. 'Ye are thinking, may be, to return.' The mid. indic. of φημὶ is rare. Cp. Od. 6. 200.

1. 563. ἦμιν .. χρησομένους, see on 532, sup.

1. 567. Join κατὰ with ἐξθεόντος = καθεξόμενοι, or take it adverbially.

Others join *καταῦθι*, as *κατέπισθε*, *παραῦθι*. *γδεν* = *ἔγδαον*, 3rd plur. imperf. of *γοάω*.

l. 568 = sup. v. 202.

l. 571. Join *παρὰ νηὶ κατέδησεν* with *θηλ. μέλαιν*. Cp. sup. v. 527. *οἴχομένη*, 'having left us,' i. e. unperceived, as the following words explain, 'having easily slipped away from us.'

BOOK XI.

- l. 4. 'We took and put on ship-board those (sup. 10. 572) sheep.' *ἔβησα*, transitive aor. from *βαίνω*.
- l. 5 = Od. 10. 570.
- l. 8 = Od. 10. 136.
- l. 9. *πονησάμενοι δπλα*, 'having set in order the tackling.' Cp. Od. 9. 250.
- l. 10 = Od. 9. 78.
- l. 11. *πανημερίης*, used adverbially with *πορτοπόρ.*, 'as she moved over the waters all day long.'
- l. 13. *πείρατα Ὡκεανοῖο*, 'the bounding-line [of the world] formed by the ocean-stream'; so *ἀνέμων κῦμα*, 'the wave caused by the winds,' Od. 13. 99.
- l. 14. *Κυμερίων πόλις .. κεκαλυμμένοι*. *Constructio ad sensum*. See on inf. v. 91.
- l. 15. *ἡέρι*, 'mist.' 15 = Od. 8. 562.
- l. 18. *&π' οὐρανόθεν*, see Od. 10. 351, *εἰς ἄλαδε*, where either termination or preposition is superfluous.
- l. 19. Join *ἐπὶ .. τέταραι*.
- l. 20 = Od. 9. 546.
- l. 21. *παρὰ ρόον*, 'along the stream.'
- l. 22. *φράσε*, sc. in Od. 10. 516.
- l. 24. *ἔσχον*, perhaps 'held them' till Odysseus was ready to slay them, as in v. 35. Al. 'brought them.'
- ll. 25-37. See Od. 10. 517-530.
- l. 35. *ἀπεδειροτ.* *ἐς βόθρον*, 'cut their throats [for the blood to run] into the trench.' Cp. *μῆλα λερεύειν ἐς πηγάς*, Il. 23. 148.
- l. 37. *ἔξ Ερέβευς*, § 4. 1.
- ll. 38-43. Cp. Virg. Georg. 4. 471, foll., and Aen. 6. 306, foll. These verses have been rejected by many ancient and modern commentators, as being inconsistent with the following account of the ghosts coming up one by one.
- l. 40. *οὐτάμενοι*. These participles are best described as from the syncopated aorist, § 20. 4, with a passive signification. Cp. *κτάμενος*, Od. 22. 412; *ἀλιτήμενος*, Od. 4. 807. Others regard them as perf.

pass. forms with change of accent, because they have passed in usage from verbs into adjectives.

I. 42. *οἱ πολλοὶ ἔφοιτων, qui adveniebant frequentes.*

II. 44–50 = Od. 10. 531–537.

I. 51. Elpenor appeared first, because, his corpse [so σῶμα always in Homer] having remained unburied, he could not go down δόμον ‘Αἰδος ἐσω. Cf. Virg. Aen. 6. 337–339.

I. 58. ‘Thou wast quicker coming [*λὺν* in best MSS. instead of ἔλν] here on foot than I with my black ship.’ φθάνειν implies a comparative notion, and so is followed by ή, as sometimes βούλομαι. See inf. 489.

I. 60 = Od. 10. 504.

I. 61. *ἀστε, ἀσώ.* The form ἀσσα occurs Od. 10. 68. ἀθέσφατος here refers to the excessive quantity, as in the phrase κρέα ἀσπετα. See, for ἀθέσφ., Buttm. Lexil. s. v.

I. 62. *καταλέγμενος, § 20. 4.* See on 10. 555–560.

II. 63–65 = Od. 10. 558–560.

I. 66. *τῶν δημιθεν,* rightly the Schol. *καταλειπειμένων οἴκοι,* further explained by the words *οὐ παρέβυτον.* Trans. ‘And now I beseech thee by [genit. as in Od. 2. 68] those we have left behind, not here with us.’

I. 70. *σχήσεις νῆα,* Od. 10. 91.

I. 72. *καταλείπειν,* inf. for imperat., as in vv. 74, 75.

I. 73. *νοσφίσθεις,* ‘turning away from me.’ So *νοσφίσατο*, inf. v. 425.

I. 76. *ἄνθρὸς δυστήνοιο* does not follow the case of *μοι*, but depends directly upon *σῆμα*, ‘the tomb of an unhappy man,’ as a monument to all posterity; lit, ‘even for posterity to hear of.’ Od. 3. 204.

I. 81. *στυγερῶν,* ‘sad.’ So inf. v. 465.

I. 82. *ἀνευθεν ἐφ' αἷματι ἵσχων,* ‘holding away from myself over the blood.’ Odysseus sits on the side of the pit nearest to the living world, and holds out his sword at arm’s length.

I. 83. *ἐπέρωθεν* is the side of the pit nearest to Erebus.

I. 88. *προτέρην ἴμεν πρὶν πυθέσθαι = ante accedere quam sciscitatus essem.* *προτέρην .. πρὶν,* like *πρὶν .. πρὶν.*

I. 89 = Od. 10. 537.

I. 91. *χρύσεον,* two syllables. *ἔχων* agreeing with *Τειρεσίας* implied in *Τει. ψυχή :* *constructio ad sensum.* See sup. v. 14.

I. 94. *ἥλυθες δύρα ὥη,* subjunct. after aor. tense, because in sense it = *ἐλήλυθας.*

I. 97. *ἀναχασ.,* ‘having retreated.’ Join *ξέφος ἔγκατέπηξα,* ‘But he, that faultless seer, when he had drunk the dark blood, then accosted me.’

I. 100. *δίζηται* for *δίζησαι.* For a similar dropping of *σ*, cp. the forms *βέβληται, μέμνηται.* ‘Thou enquirest after a pleasant return, Odysseus; but, the God will make it a hard one for you.’

1. 102. Λήστειν, sc. σε, 'that thou wilt go unnoticed of P.' δ, i.e. καθ' δ, *propterea quod*, 'because he hath stored up wrath in his heart against you, but still for all that [καὶ ὡς, even thus], though suffering troubles, you may yet come home.' For δ so used, cp. Od. 12. 295. Others make it equivalent to ὡς, which occurs in the corresponding line, Od. 13. 342.

1. 107. Θρινακίη, a legendary island, not to be confounded with Sicily, which was called Trinacria from its three promontories (*τρεῖς ἄκραι*). The name may have some allusion to the trident (*θρίναξ*) of Poseidon. See Od. 12. 127.

1. 108. εὐρῆτε, conjunctive after δππότε κε, sup. v. 106.

1. 110. 'Now if you leave them unharmed ἀστεας, § 4. 3) and keep the thought of your return in mind, then you may still reach Ithaca.' ἔας for ἔάης, from ἔαω.

1. 113. 'And should you yourself escape, you will come there late, in wretched plight, having lost all your comrades.' νέιται, 2 sing. pres. from νέομαι or νέλομαι, which contain a future notion like εἰμι. In Od. 12. 188, we have νέῖται.

ll. 114, 115 = Od. 9. 534, 535.

1. 120. κτένης, conjunct. of aor. ἔκτεινα.

1. 121. ἐρχεσθαι, infin. for imperat., as δποστείχειν and ἐρδειν, inf. l.

132. To come to the country of men unacquainted with salt seems to be a poetical way of saying, 'when you have quietly settled down inland, far away from the sea,' the only source of salt known to the ancients.

1. 127. The token by which Odysseus would know that he had reached the place was that a man of the country would meet him, and show his utter ignorance of sea life by mistaking an oar for a winnowing-shovel.

1. 128. φήη, § 23. 5. ἔχειν, sc. σε. The apodosis begins with καὶ τότε δή.

1. 131. ἐπιβήτροπα, 'the mate.'

1. 133 = Od. 4. 479.

1. 134. θάνατος ἔξ ἀλὸς, 'a death far away from the sea.' So ἐκ καπνοῦ, Od. 16. 288. Others join ἐλεύσεται ἔξ ἀλὸς, 'shall come upon you from the sea,' which agrees with the later legend that Odysseus was slain by Telegonus (his son by Circe) who, not recognising his father, shot at and mortally wounded him with a spear tipped with a fish-bone, as if the sea would be his foe to the last. But this agrees less well with ἀβληχρος = 'mild,' from root βλακ, i.e. μλακ, as in μαλακ-β.

1. 135. For τοῖος, see on Od. 1. 200.

ὅς κέ σε, 'which shall slay thee when pressed by the burden of a fair old age.'

1. 136. λιπαρῷ, lit. 'sleek' or 'shining.' For ἀφημ., see on Od. 6. 2.

1. 141. τήνδε, 'yonder.'

l. 144. τὸν ἔόντα. τὸν predicate = τοῦτον ἔόντα, 'how she can recognise me as being the man [I really am].' Cp. οὐ πώ φησι τὸν εἶναι, Od. 23, 116.

l. 147. δν τινα... ἐνίψει, quemcumque mortuorum sanguinem accedere siveris, is tibi vera renuntiabit (for δὲ introducing the apodosis, cp. Od. 12. 41), cuiuscumque vero denegaveris, is tibi rursus reverletur.

l. 151. Join κατὰ ἀλέξεν.

l. 153. ἔγω, sc. ἔμε.

Vv. 157-159 are suspicious, as being inconsistent with vv. 502, 508, 513.

l. 160. Join ἀλώμενος πολὺν χρόνον.

l. 161. The case of νηὶ .. ἐτάροις is the regular instrumental dat. = 'by means of.'

l. 166. Ἀχαιόδος, (*Ἀχαιος*), sc. γῆς = Peloponnesus. ἀμῆς = ἡμέτερας.

l. 171. τανηλεγέος, Od. 2. 100.

l. 174. εἰπὲ πατρὸς, 'tell me of my father,' on analogy of πεύθεσθαι, ἀκούειν.

l. 175. γέρας, here = 'the sovereignty.'

l. 183. 'Videtur nimirum prius oppetiisse Anticlea quam Penelope proci ambirent, Ulyssisque facultates diriperent,' Löwe.

l. 185. τεμένα, § 3. 4, the royal demesnes. δαιτας, κ.τ.λ., 'banquets which it is meet that a judge should enjoy, for all invite him.' A king was, by right of his position, a judge also.

l. 186. ἀλεγύνειν, properly, 'to take trouble about,' 'be interested in.' This description of Telemachus is hardly reconcilable with the fact that he could not have been more than fourteen years of age at this time.

l. 187. πατήρ, 'Laertes.' αὐτόθι defined by ἀγρῷ, 'in the country.'

l. 188. εἴναι, used predicatively, 'nor has he by way of bedding.'

l. 190. χειμᾶ, 'through the winter.'

l. 191. εἴται, perf. pass. in med. sense from ἔννυμι.

l. 193. γουνὸν ἀλωῆς, Od. 1. 193. οἱ βεβλήσαται, 'are laid for him.'

l. 195. ἀέται μέγα, 'makes his sorrow grow big, and old age besides (ἔτι) is come upon him.'

l. 201. 'Robs the limbs of life.' ἔξειλ., aorist of custom.

l. 202. The key-word of the sentence is πόθος, the sense of which is carried on both to μῆδει and ἀγανοφρ. Trans. 'But regret for thee, and [for] thy counsels, and [for] thy tenderness.' As if it were, 'and thy counsels [now lost to me] and thy tenderness [so much missed].'

l. 205. Cp. Virg. Aen. 2. 792 foll.

Ter conatus ibi collo dare braccia circum :

Ter frustra comprehensa manus effugit imago,

Par levibus ventis volucrique simillima somno.

l. 207. εἰκελον, adverbial as ίσον, inf. v. 577.

l. 208. γενέσκετο, § 17. 6. κηρόθι, § 12. 2 (a).

1. 211. εἰν Ἀΐδαο, sc. δόμῳ. Notice dual combined with plural in φύλας χάρε. So Δέ' Αἴαντες μενέτην, Il. 8. 79.

1. 212. τεταρπώμεσθα = 'may weep our fill.' *Est quaedam flere voluptas,* Ov. Trist. 4. 2, 37.

1. 213. The predicate is εἶδωλον. 'Did she send this appearance a mere phantom, so that,' etc.

1. 216. κάμψορε, § 7.

1. 218. θίκη in its first sense of 'custom,' Od. 4. 691. Trans. 'But this is the way with mortals, when one is dead.'

1. 219. ἔχουσι = 'keep together.'

1. 220. τῷ μὲν, sc. σάρκας, δοτέα, ίνας.

1. 222. πενθῆγα, 'flits about,' perfect with present force. So πενθήσαται, Il. 2. 90. From ποτάμοι, Epic form of πέτομαι.

1. 223. 'But hasten back as speedily as thou mayest to the light o day, and bear in mind (lit 'know') all this [that thou hast seen].'

1. 238. ἡράσσατο, (ἐράομαι), 'fell in love with Enipeus,' a Thessalian river that rises in Othrys and falls into the Apidanus.

1. 239. ίησοι, 'sends' [his waters], used intrans. Cp. Od. 7. 130.

1. 241. τῷ δ' ἄρ' ἔεισάμενος, 'now having likened himself unto him sc. unto the river-god Enipeus.

1. 242. ἐν προχοῖς, § 9. 6.

1. 245. The verse was rejected by the Alexandrian critics, as ζάνη λάνει is unhomeric.

1. 250. τοὺς, 'the sons,' masc. gend. implied in τέκνα. κομ. ἀπιταλλ infin. for imperat.

1. 251. ισχεο = 'keep silent.'

1. 253 = Od. 4. 425.

1. 255. Θεράποντε Διὸς = 'kings,' as Zeus is the representative king Warriors are called θ. "Αρησ, Il. 2. 110.

1. 256. Iolcos, (now Volo), the capital of the Aeolidae, lay in the district of Magnesia in Thessaly.

1. 257. δ' οὐδέ = Neleus.

1. 258. τοὺς ἔτέρους, i. e. 'the other children' whom she bare, she bare to Cretheus. Cp. οἱ ἄλλοι, Od. 1. 26.

1. 260. τὴν δὲ μέρα = post illam vero. Asopus, a river in Boeotia. The founding and fortifying of Thebes by Amphion and Zethus is a older legend than the one which assigns the act to Cadmus; unless we suppose the upper city (Καδμεία) to be the work of the latter, and Thebe (ἡ κάτω πόλις) of the former.

1. 265. ναιέμεν, because of the Phlegyae who dwelt around.

1. 267. Θρασυ-μέμνονα, (-μέμονα—μέμ-αα) = audacio animo.

1. 268. ἀγκούνησο, § 7. 6. Join ἐν ἀγ. μιγεῖσα.

1. 269. Creon, king of Thebes (not to be confounded with C. brother-in-law of Oedipus), gave his daughter Megara to Heracles for aiding him against the Minyaean.

- I. 270. *νίδα*, with first syllable short; so *ἡράος*, Od. 6. 303; because the diphthong or long vowel is followed by another vowel.
- I. 271. *Οἰδιπόδεα*, § 9. 4. from nom. form *Οἰδιπόδης*. *Ἐπικάστη*, called by the tragedians *Ιοκάστη*.
- I. 272. *μέγα ἔργον*, Od. 3. 261.
- I. 274. *ἀφετ* δ', 'At once [after the union] the Gods made the matter *πάνυστα*, neut. plur. as *ἴσα*, etc.] known to men.'
- I. 275. Join *ἀλγεα πάσχων θιδ* *ὅλος* *βουλὸς θεῶν*.
- I. 277. *εἰς Ἀΐδαο*, sc. *δῷμα*. 'The mighty warder,' lit. 'gate-fitter.'
- I. 278. *ἀψαμένη*. 'Having fastened a noose on high [*αἴπνῳ*, *predicat.* with *ἀψαμ*.] from the beam, absorbed in her own sorrow.'
- I. 279. *σχομένη*—'taken up,' 'fast held,' cp. inf. v. 334. τῷ δ', sc. *Dedipus*.
- I. 284. The Minyan (as distinct from the Arcadian, inf. v. 459) Orchomenos was a city in Boeotia at the point where the Cephisus empties itself into the Copaic lake.
- I. 285. *οἱ*, sc. 'to the king,' suggested in the word *ἐβασίλευε*.
- I. 287. *τοῦτο δὲ τῷτε*—*ἐπὶ τοῦτο*, 'besides these.'
- I. 289. *ἔξεσθαι*, 'Nor was Neleus minded to give her [imperf. tense] to the man who could not,' etc. The cows of the 'mighty Iphiclus' were hard to drive away; *ἄργαλ*. sc. *ἰλάσαι*. Melampus, son of Amythaon, was the 'blameless prophet' who undertook to recover these cows from Iphiclus, who had robbed Tyro (v. 235 sup.) of them. But he was caught and imprisoned by the herdsmen, and not released till he had 'uttered all the oracles'; this perhaps means till he had told Iphiclus, who was childless, how he might have an heir. The story is told again Od. 15. 230 foll.
- I. 292. Join *κατὰ-πέθησε*, lit. 'fettered him down.'
- I. 300. *Πολυδεύκεα*, § 4. 3.
- I. 301. *γάια κατέχει* is a common phrase for to be 'dead and buried,' inf. v. 549. In Il. 3. 243, the Tyndarids are described, in the same words, as 'dead and buried in Lacedaemon'; for in the Iliad they are merely mortal. Here, if the lines are genuine, the meaning must be, they are under the earth but not dead, as the next line shows, for though *νέρθεν γῆς* they are still alive, each one on alternate days living in Olympus or in the underworld.
- I. 304. *λελόγχοσιν*, see on Od. 7. 114. The indefinite periods *ἄλλοτε .. ἄλλοτε* are defined by the addition of *ἐτερήμεροι*.
- I. 305. *τὴν δὲ μέτ'*, see on sup. v. 260.
- I. 311. Perhaps because of their brief life (*μυνυθαδίω*) the poet specifies that at nine years old they were nine cubits high. *ἐννέαποι* (see on Od. 10. 19) and *ἐννέαργυροι*, § 4. 3. The *γάρ* introduces an explanation of *μηκίστους*, 'biggest of men.'
- I. 314. *φυλόποια*, generally *φύλοπιν*. With φ. *στῆσαι*, cp. *μάχην στη-*

σάμενοι Od. 9. 54. If vv. 315-316 are genuine, which is doubtful, they must mean that the gods had fled from Mount Olympus into the *oúparos* above, and that the Aloidae began piling mountains on Olympus to make a great staircase up to heaven.

l. 319. πρὶν . . λάχνῃ, 'ere the curly hair had sprouted below their (*σφων*, § 15. 1) temples, and covered their chins (*γένυς* for *γένυας*, acc. plur. from *γένυς*) with thick down.'

l. 321. *Phaedra*, daughter of the Cretan Minos, and wife of Theseus after the death of Hippolyte. She loved her step-son Hippolytus, who rejected her passion. The Hippolytus of Euripides is on this subject.

Procris, daughter of Erechtheus king of Athens, and wife to Cephalus, to whom she proved untrue, and by whose hands she was unwittingly slain.

Ariadne, daughter of Minos and Pasiphae. She loved Theseus, and followed him on his voyage from Crete, but was killed by Artemis on the island of Dia.

l. 324. ήγε μὲν, 'was fain to take' (imperf.), or 'was carrying off,' but he had no joy of her. The legend is not identical with that of the desertion of Ariadne by Theseus in Dia (Naxos) and the love of Dionysus for her. The Dia here named must be the little island (*Standia*) to the north of Crete.

l. 325. μαρτυρίσται. Perhaps the 'information' that she had yielded to Theseus when pledged to Dionysus.

l. 326. *Maera*, a nymph of Artemis, and mother of Locrus by Zeus.

Clymene, mother of Iphiclus, sup. v. 290.

Eriphyle, wife of Amphiarus, bribed with a necklace by Polynices to send her husband on the fatal expedition against Thebes.

l. 327. ἀνδρὸς, 'for her lord['s life],' gen. of price.

l. 328. μιθόσομαι = μνήσομαι.

l. 329. φθίτο, optat, see on Od. 10. 51.

l. 334. κηληθμῷ, 'by the magic' of his story-telling. Then Arete asks, What think you of this man, his outward form and his well-balanced (*εἴσας*, al. 'in accordance' with his external beauty) mind? 'Now, it is *my* guest that he is, yet every one has his share in the honour [of entertaining such a hero]; wherefore be not in a hurry to send him off, nor give short measure of your gifts to one who needs them so sorely.'

l. 341. κέονται, Epicē for κεῖνται.

l. 344. οὐκ ἀπὸ σκοποῦ οὐδ', 'not away from the mark, nor at variance with our own idea.' So the Schol. Others render ἀπὸ δέξης, 'Not different from what we should expect of our queen,' which is simpler. 'But on Alcinous here (*τοῦδε*) depend both promise and performance.'

l. 351. ἔμπης = 'notwithstanding,' taking up the *περ* of the last line.

The *οὖν* strengthens the qualifying force of *ξύπησ*, as in the combinations
ἢ οὖν, γοῦν.

l. 353 = Od. 1. 539.

l. 354 = Od. 9. 1.

l. 358. καὶ κε τῷ. Apodosis, 'I should like this better,' viz. to go back full-handed. For *καὶ κε*, see on sup. v. III.

l. 363. τὸ μὲν οὗ σε, κ.τ.λ. This indeed we don't think thee to be, viz. a knave. So *ξίσκειν* with accus. and infin., Il. 21. 332

ἄντα σέθεν γάρ

Εάνθον δινήεται μάχη τίσκομεν εἶναι.

l. 364. οἴλα τε πολλοὺς, κ.τ.λ. 'Inasmuch as the dark earth breeds many [such] men broadcast'—(others read *οἴλα τε πολλὰ*= 'as oftentimes,' see on Od. 9. 128)—fashioning falsehoods out of things which one can never see with one's eyes.'

l. 366. ὅθεν=ἐκ τοιούτων à, meaning from things which don't admit of proof; or 'pushing falsehoods [to a point (i. e. a perfection)] from which no man can so much as see (sc. that they are falsehoods).' ὅθεν in this case=ἐκεῖσε ὅθεν. The latter is simpler.

l. 367. ξπ=ξπεστι. ξπ=ξνεισι.

l. 368. ὡς δτ' αὐιδός, cp. Od. 5. 281.

l. 369. Ἀργείων, specially of the comrades of Odys.

l. 371. ἔταρων, perhaps of the chieftains with him at Troy. The first δμα must be closely joined with αὐτῷ=tecum; the second with ἔποντο=comitati sunt.

l. 373. Odyss. (v. 330) thought the night far spent; Alcinous, in his eagerness to listen, says it is long yet, 'infinitely long' (ἀθέσφ).

l. 381. Join τούτων οἰκτρότερα.

l. 383. ἀντή, 'cry,' i. e. battle, as φύλων, 'clansmen's shout.'

l. 384. γυναικός = Clytaemnestra.

l. 388. ἀγηγέρατο, congregatae erant, plqpf. with Attic reduplication from ἀγέρα, § 17. 4.

l. 392. πτνδς, from form πτνημ an earlier form of πετάνημ.

l. 393. Δλλ' οὐ γάρ, 'But [he could not do it] for,' etc.

l. 401 = Od. 10. 459.

l. 402. περιταμνόμενον, lit. 'encircling and cutting off from the herd.' A picturesque word to describe cattle-lifting.

l. 403. μαχεύμενον, a form of the present participle with the o lengthened into a diphthong *metri grat.* μαχέοιτο appears as pres. optat.

Il. 1. 272.

l. 411. κατέκτανε, aorist of custom. 411 = Od. 4. 535.

l. 414. ἐν ἀφνεισθ ἀνθρός, sc. δόμῳ.

l. 415. ή γάμῳ, see on Od. 1. 226.

l. 417. μουνδξ = in single combat, or it may refer to any single instances of death.

l. 418. Join δλοφύραο κε θυμῷ μάλιστα.

l. 421. οἰκτροτάτην, *predicat.*, ‘but saddest of all that I heard was the voice,’ etc.

l. 423. ἀμφ' ἐμοὶ, ‘at my side,’ sc. at the feast. ‘But I, lifting up my hands [sc. beseeching mercy], dropped them to the ground, dying with the sword through me.’ Others join χεῖρας βάλλον περὶ φασγ., as if he made a last effort to defend himself.

l. 424. With ἀποθνήσκ. περὶ φ., cp. Il. 8. 86; 13. 441, 570; 18. 231; 21. 577; 23. 30, and Soph. Aj. 828 φασγάνῳ περιπτυχῆς, lit. ‘folded round the blade;’ ‘but she, merciless one, turned away from me, nor would she bring herself to close my eyes, nor shut my mouth for me, though going to the realm of Hades.’

l. 426. Join καθελεῖν δόθ. στόμα τε συνερέπαι.

l. 429. οἷον δῆ, a special instance of the general principle in v. 427, ‘such a deed [for example] as she did in having wrought.’

l. 432. ιδνία, Od. 9. 189.

l. 433. οἱ τε κατ’ =κατέχεντες ἔαντις αἰσχος. The antecedent to οἱ is also in dative, καὶ ἐκείνη ἦτις ἦν εὐεργός οὗ.

l. 437. ήχθηρε διὰ =‘worked out his hatred by means of a woman’s devices,’ cp. sup. v. 276.

l. 441. εἶναι. This infin. and the foll. with imperatival force. ‘Wherefore, in this present case [νῦν] do thou never be gentle even towards thy wife.’

l. 443. τὸ δὲ κεκρυμμένον εἶναι. For εἶναι we should expect ξεῖναι, but it is attracted into the infin. to balance φάσθαι. Cp. Il. 6. 87 foll. δὲ . . . πέπλον θεῖναι Ἀθηναῖς ἐπὶ γούνασι = *Pla vero vestem deponat.*

l. 452. ‘But that wife of mine suffered me not so much as to take my fill of joy in my son in gazing on him,’ [lit. ‘in my eyes’].

l. 453. Join με αὐτὸν = ἐμαυτόν.

l. 456. κατισχέμεναι, inf. for imperat. = κάτισχε, *appelle*. These lines are inconsistent with the praise of Penelope’s virtue (sup. v. 445), and have been generally rejected. πιστὰ, neut. adjective as substantive, ‘no trust;’ so φυκτὰ, ‘escape,’ Od. 8. 299.

l. 458. ἀκούετε, sc. ‘thou, Odysseus, and thy comrades.’ For the tense, equivalent to our use of the perfect, cp. Od. 2. 118.

l. 461 = Od. 1. 196.

l. 464 = Od. 4. 837.

l. 467. Πηληιάδεω. Epic form for Πηλείδον, δέω, one syllable, § 4. 3.

l. 468. Πατροκλῆος, as if from nom. Πατρόκλης. For Antilochus, see Od. 3. 110; 4. 202, 187, etc.

l. 473. ‘What strangerfeat wilt thou devise,’ sc. than this descent to Hades, explained in next line.

l. 476. ἀφραδέες, see on Od. 10. 495.

478. Scan this line ἀ' Ἀχιλ | εῦ Πηλ | - - | - | - μέγα. The e long, frequently, before a liquid.

479. Τερ. κατὰ χρέος, (cp. ψυχῆ χρησόμενος), 'on business with resias ;' so κατὰ πρῆξιν, Od. 3. 72.

482. With στῖο μακάρτ., cp. Od. 5. 105.

483. προπάροιθε, 'in time past.' Man stands with his back to the ire ; events thus come up behind (δείσσω), and so, when past, are πάροιθε.

488. μή μοι θ. γ. παραύδα. 'Comfort me not respecting death.' ατον, accus. of reference.

490. ἀκλήρωφ, explained by the next words, 'one who hath not ch substance.'

493. πρόμος ἔμμεναι, 'to be a chieftain.'

494. πέπυσσαι, with doubled σ, perf. from πυνθάνομαι.

497. Join κατ-έχει. With μν .. χείρας, cp. Od. 1. 64.

498. ὑπ' αὐγὸς [sc. εἰμι], ὑπὸ sometimes used in H. when no idea motion seems implied, cp. Il. 15. 267 έασιν ὑπ' ἡῶ ήέλιόν τε.

499. Τροίη, 'the Troad.'

502. τῷ κε, κ.τ.λ. 'In that case would I make grievous my might l invincible hands to [many an] one [of those] who outrage him and it him out from his meed of honour.' With τεφ [τινι, § 15. 2] in s sense, cp. Od. 3. 224. Here the first aor. of στυγέω is used in a lsative sense, στυγητὸν ἀν ποιήσαιμι.

503. For οἱ = τῶν οἱ, cp. Od. 4. 177.

509. Scyros, where he had lived with his grandfather Lycomedes, Odys. brought him away to the war, because the oracle declared that um could not be taken without his aid.

512. νικάσκομεν, § 17. 6, 'beat him.'

513. The readings vary between μαρνάμεθα (the natural opt. from μναμαι), and μαρνόμεθα, which has the better MS. authority, and is pported by the analogy of δνοιο (δνίημι) and κρέμοισθε (κρεμάννυμι, μάσω).

515. τὸ δν μένος οὐδενὶ εἰκων, 'yielding to nobody in that might of i.'

519. ἀλλ' οἰον, see on Od. 4. 242. Eurypylius, son of Telephus king the Ceteans (so the Mysians are here called from the river Ceteus), is kept back from the expedition to Troy by his mother Astyoche, ter of Priam ; she was afterwards persuaded to let her son go by the esent of a golden vine which Priam gave her.

521. γνναῖων = 'given to a woman,' cp. sup. v. 327. The death of e Ceteans was due to these 'gifts,' because they were the cause of eir leader being sent to the war.

524. Join ἐπετέταλτο (ἐπιτέλλω).

l. 525. The line seems a late imitation from Il. 5. 751, where the verbs are appropriately used of the cloud-gates of heaven; but here they are unsuitable as describing the closing or opening of the 'Trojan Horse.'

l. 527. ὑπὸ, 'under them.'

l. 531. ἔξεμεναι, (*ἔξημα*), 'to let him go forth.'

l. 534. μοίραν, 'fair share' [of the spoil], so ἵσης, Od. 9. 42. γέρας ἐσθλὸν = 'the choice prize,' viz. Andromache, cp. Virg. Aen. 2. 469.

l. 536. οἴά τε πολλὰ, see on Od. 9. 128.

l. 539. βράβσα, § 21. 1, 'with grand step.' ἀσφοδελός, adjectival, is accented on ultima. The noun is proparoxyton.

l. 540. γηθοσύνη δ, *gaudens quod.*

l. 542. εἴροντο δὲ κ. ἐ., *sciscitabantur vero de suis quaeque curis*, i.e. about their objects of interest in the upper world. Others render εἴροντο, *narrabant*, following the Scholl.

l. 545. τὴν (*victor*) νίκησα, so φιλεῖν φιλότητα, Od. 15. 245. δικαζόμ., 'defending my right.'

l. 546. ἔθηκε, 'put them up (as a prize).' After the death of Achilles, Thetis offered his armour (Il. 18) to the greatest hero of the Greeks. The claim lay between Odysseus and Ajax. The decision was referred to the captive Trojans (v. 547), who declared for Odysseus. (This version being posthomeric, the line 547 is generally rejected).

l. 549. γαῖα κατέσχεν, see on sup. v. 301.

l. 550. δι περὶ, κ.τ.λ., 'who was beyond all the other Danai both in beauty and achievements, next to,' etc., see on Od. 1. 66.

l. 553. οὐκ ἄρ', 'Didst not thou mean then, even in death, to forget thy wrath against me for those accursed arms? The Gods set them up (as a prize) to be a mischief to the Argives. So mighty a defence for themselves they lost in thee (lit. 'thou didst perish'), and for thy death we Achaeans sorrow continually, even as for the person of Achilles.'

l. 556. With ἀχνύμ. σεῖο, § 15. 1, cp. Od. 14. 376 ἀχν. οἰχομένῳ ἄνακτος.

l. 558. A shorter form of sentence for ἀλλὰ Ζεὺς αἴτιος δι ἦχθηρε, κ.τ.λ.

l. 560. τέιν, § 15. 1.

l. 565. The whole passage from this line to v. 627 is probably the later introduction of some Rhapsodist, as the earlier commentators did not fail to observe. The main inconsistency lies in making Odysseus an eye-witness of the scenes enacted down in the underworld, whereas according to the original plan of the book, he remains sitting at the side of the trench to question the ghosts as they come up. Trans. 'There, notwithstanding, he would have addressed me in spite of his wrath, or I would (have accosted) him.' This use of διμως is apparently posthomeric, and the use of κατατεθνήσταν, without a noun, is at least unusual.

568. *Minos*, son of Zeus and Europa, king of Crete, and a famous giver. It is thus that he appears as lawgiver and arbitrator in the other world; not because he sentences the ghosts to their punishments (after adaptation), but because men after death are represented as still living on the pursuits of their life in the upper world.

570. μν̄ διφί δάκτα, 'round him, the king.' εροντο, see on sup. 42, 'asked concerning their rights.'

572. *Orion* is the hunter still, and drives his quarry before him in a hunted herd (δμον̄ ελεύντα).

578. μν̄ .. δπαρ, sup. v. 497. γηπε .. δύνοντες, dual with plur.

579. δέρτρον = 'the caul.'

580. The readings vary between δλκησε and δλκησε, a first aor. n δλκέω, a poetical form of δλκεω = 'maltreated.'

584. στεῦτο. The ancients rendered this 'stood,' but the word in Homer always implies 'eager straining' after something. Translating, he strove to drink (supply πέμειν from next clause), but was able (Od. 12. 433) to take it to drink.' The verb only occurs in d sing. pres. and imperf., and is probably from a form στέομαι (ημ) in the sense of 'raising one's self' in a particular direction, aiming after something.'

586. δπολέσκετο, iterative form from δπώλετο; so φάνεσκε from ιη. καταζήνασκε from κατ-αζάνω.

588. κατά κρῆθεν, sync. from κάρηθεν, κάρη, 'down from above.' Others write κατ' ἀκρηθεν = κατ' ἀκρης.

590. συκέαι, two syllables, § 4. 3.

591. Join τῶν ἐπιμάσσονται χερσὶ, quae comprehendere manibus.

592. τὰς δὲ, apodosis. βίπτασκε, § 17. 6.

597. δικρόν ὑπερβ., 'to send it over the hill top.' κραταῖς = 'the masterizing force.' Cp. Od. 12. 124, where the name recurs actually sonified. Here it is a sort of half impersonation. 'The force turned stone back.'

598. Notice the rhythm of these lines describing the slow laborious ascent of the stone and its rapid and bounding descent. With δναδῆς, the use of the Lat. *improbus*.

602. αὐτὸς, the hero himself, in opp. to εἴδωλον, 'his phantom form.' The lines 602-604 are generally rejected; 604 is borrowed from Hesiod, but the former lines express an idea too refined for Homeric psychology, and are inconsistent with the early conception of Hebe the virgin.

605. 'And round him was raised a clamour of the dead, flying everywhere in dismay (δτύζεσθαι πεδίοιο, Il. 6. 24): and there was he, in dark night, holding his bow bare (from its case) and an arrow on the string, glaring about terribly, like one ever about to shoot. And awful belt round his breast was a strap of gold, whereon were wrought marvellous devices, bears and wild boars and fierce-eyed lions,

and battles and slayings of men. May he who treasured up [the design of] that belt in his craft, having once fashioned it, never fashion any other work.' In this passage, the multiplication of participles without a finite verb is remarkable. The wish expressed may only imply that the belt was simply perfection and the craftsman had better 'let well alone,' lest he should fall short of it, or more likely, *σμερδαλ*. gives the key, and so the poet naively hopes that never may such a belt be made again. It was too dreadful.

1. 618. *ἡγηλάξειν* (*ἡγεῖσθαι*) *μόρον* = 'to endure fate,' on the analogy of the later *ἀγειν*, *διάγειν*.

1. 619. *ὑπ' αὐγᾶς*, cp. sup. v. 498.

1. 621. The *χείρων φῶς* is Eurystheus, to whom Heracles was enslaved through the contrivance of Hera.

1. 623. *κύνα* = Cerberus as Hesiod names him.

ἔπειψε, 'conducted me.'

1. 629 = Od. 4. 268.

1. 631. This line is said to have been inserted to gratify Athenian vanity by introducing the names of their national heroes.

1. 632. *ἄλλα πρὶν*, 'but ere that, up thronged the countless tribes of dead.' Join *ἔπαγείρετο*.

1. 634. *Γοργεῖν κ.*, 'the Gorgon-head of some terrible monster.' This general translation seems better than referring the story to any one particular Gorgon.

1. 633 = Od. 3. 150.

1. 640. The readings vary between *εἰρεσίη* and *-ἴη*, the former is easier as making a better antithesis to *κάλλιμος οὐρος*.

BOOK XII.

1. 4. *ἀντολαῖ* = *ἀνατολαῖ*, § 7 = 'the place where the sun rises;' so the plur. *τροπαῖ* for the spot where he turns to begin his journey back, Od. 15. 404.

χοροὶ, 'lawns' for dancing.

1. 5. *νῆα μὲν* begins the apodosis, Od. 9. 546.

11. 6-8 = Od. 9. 150-152.

1. 10. *οἰσέμεναι*, § 20. 3.

1. 11. *ὅθ' ἀκροτ. πρόεχ'* [*προεῖχε*] *ἀκτῇ* marks the site of the burial. Join *ἀκροτ.* predicatively with *προέχε*.

1. 14. *ἔπειρυσαντες*, 'having hauled up thereon.'

1. 16. *τὰ ἔκαστα*, so inf. v. 165, 'these things severally.' Cp. *ταῦτα ἔκαστα*, II. 1. 550, Od. 14. 362.

1. 22. *ὄτε*. In this use of *ὄτε* with the present, and in a corresponding

use with a past tense (*εἶλει* . . . ‘Επειρ... ὅτε οἱ Ζεὺς κύνος ἔβακεν, Il. 8. 216), we may notice a transition from the temporal to the logical force of the particle, like in the Lat. *cum* and *quando*, or in English ‘while.’ See on Od. 5. 357.

I. 23 = Od. 10. 460.

I. 27. *ἡ δλὸς ἡ ἐν τῇ γῆς*. It is better to take *δλός* as a simple local gen. = ‘on sea,’ as ‘Ἀργεος, Od. 3. 251, ἡπείρου, Od. 14. 97, than to throw back the force of the *ἐν* to govern it, which seems to be a later form of construction. *ἀλγήσετε* = *δλγήσητε*.

I. 28 = Od. 10. 466.

Il. 29-32 = Od. 10. 476-479.

I. 34. προσέλεκτο, § 20. 4, ‘reclined at my side, and began to ask.’

I. 35 = Od. 10. 16.

I. 37. The journey to Hades ‘has been accomplished,’ *περάνειν*. The two (v. 52, dual) Sirens are represented living in an island (v. 167) S.E. from Aeaea. Their name may mean the ‘enchainers,’ from *σειρή*. Later legend placed them off Capri or in the straits of Sicily.

I. 42. *τῷ δε*, apodosis. *γυνὴ* alone stands as subject to *παρίσταται*, but with *γάρωνται* must be taken also *τέκνα*.

I. 45. *ἄμφι*, (adverbial), ‘all around.’ *δστέφιν* = *δστέαν*, § 12. 1.

I. 46. *περὶ*, sc. *περὶ τὰ δστέα*, ‘and the skin round the bones is wasting.’ These words add a further explanation to *πνθομένων* (*πνθω*).

I. 47. *παρέξ* *δλάσαν*, inf. for imperat., so *δλεῖσθαι*, and inf. v. 58 *βουλεύειν*.

I. 49. *ἄναρ*, κ.τ.λ. ‘But if thou desirest to hear them thyself, let [thy comrades] tie thee hand and foot, upright in the mast-step, and to [the mast] itself let the rope-ends be fastened.’

I. 51. *ἰστοπέδη* is a socket in which the square end of the mast was set, when it was hauled up. Odysseus was to be set upright with his feet resting in this, and he was lashed round and round till the rope-ends passed round the mast where they were tied.’ With *ἀνάπτειν* &c, cp. Od. 10. 96. *αὐτοῦ*, sc. *ἰστοῦ* out of *ἰστοπέδη*.

I. 54. *διδέντων*, imperat. from *διδημι*, older form of *δέω*. An imperf. *δέῃ* is found in Il. 11. 105. Trans. ‘Let them bind thee.’

I. 58. *βουλεύειν*, see sup. v. 47. *ἄμφοτέρωθεν*, ‘I will tell you the way in both directions.’ One route (vv. 59-72) passes the *Πλαγκταὶ*, the other lies between Scylla and Charybdis (vv. 73-110).

I. 61. *Πλαγκταὶ*, (*πλήσσω*), these ‘striking’ rocks, that dash together, appear in the Argonautic legend as *Συμ-πλήγαδες* at the entrance of the Pontus. The Planctae were localised by the ancients in the Straits of Messina, while the mention of the smoke (v. 218), and the fire (v. 68), has made others identify them with the Lipari Isles, to which group the volcanic Stromboli belongs.

Θεοὶ καλέονται, see Od. 10. 305.

1. 62. τῇ, 'there,' sc. where these rocks stand, 'not even do birds pass by, nor not the timorous doves, which carry ambrosia for Zeus; but even of them the sheer rock ever steals one away, and the Father sends in another to make up the number.' This story seems to have an obscure reference to the notion of a 'lost Pleiad,' (cp. Od. 5. 273), πελειάδες, a group of seven stars, one of which is generally invisible.

1. 66. φύγεν, aorist of custom, parallel to παρέρχεται (v. 62).

1. 70. μέλουσα πᾶσι, cp. Od. 9. 20.

1. 71. With βάλεν must be supplied a nom. from v. 68, sc. κύματα.

1. 73. οἱ δὲ, antithesis to ἐνθεν μὲν, v. 59. Trans. 'But yonder are two rocks; one of them,' etc. The antithesis to δούλευεν is τὸν δὲ ἔτερον in v. 101. For the form of sentence, cp. Od. 8. 361.

1. 75. τὸ μέν, 'the cloud,' agreeing with νέφος, suggested by νεφέλη, or, more likely, taking up the notion and expressing it in a general way by the neut. adj. So in Od. 9. 359, where the οἶνος of the preceding line is referred to as τόδε and not ὅδε. ἔρωεν, 'never streams off from it.' See Buttmann, Lexil. s. v.

1. 77. The common reading is, as here, οὐ καταβαίη. There is good authority for οὐδὲ ἐπιβαίη, ἐπιβαίνειν denoting the accomplishment of ἀναβαίνειν, sc. 'set foot on it.'

1. 81. ἢ περ ἀν ὑμεῖς, i. e. ἢ περ ὑμεῖς παριθύνητε ἐν νῆσῳ, 'in which direction you shall steer your ship past.' Cp. ϕ κε σὺν χαίρης, Od. 9. 356; 10. 507 τὴν δὲ κέ τοι πνοιὴ φέρησι, where κέ with subjunctive is used almost as fut. indic.

1. 86. These three lines seem introduced to assign an etymol. to Σκύλλῃ, sc. σκύλαξ, 'a whelp.'

1. 89. ἀνροι, 'uplifted,' 'outstretched,' from δεῖρω, cp. μετέ-αροι. Others render, 'ugly,' from ἀ and ὥρα, cp. ὥραιος.

1. 93. μέσση, 'as far as the waist.' κατὰ σπεῖους, Od. 9. 330.

1. 97. κῆτος ἄ, cp. Od. 5. 421 κῆτος οἴα, κ.τ.λ., 'a monster [from those] which,' or 'of such a kind as.'

1. 101. τὸν δὲ ἔτερον, in opp. to δούλευεν, v. 73. 'Now the other rock you will see [to be] lower, Odysseus. They are close to one another.' Some write πλησίοι against the MSS., but πλησίον [εἰσὶ] ἀλλήλ. is quite admissible. Cp. συφεοὺς ποίει πλησίον ἀλλήλων, Od. 14. 13.

1. 104. τῷ δὲ ὑπὸ, sub illa autem [arbore].

1. 108. ἀλλὰ μάλα, 'But be sure [so ἀλλὰ μάλα, Od. 4. 472] to send your ship past [inf. for imperat.] quickly nearing Scylla's rock.' πεπληγμ., perf. from πελάζω.

1. 113. ὑπ-εκ-προφύγ.=secretly escape from and get forward.

1. 114. τὴν δὲ=Scylla.

1. 116. δὴ αὖ, § 4. 3.

1. 121. Join δηθύνησθα [§ 17. 1] παρὰ πέτρῃ.

1. 123. Join ἔξ-έληγται, sc. out of the ship.

1. 124. ἐλάν, βωστρεῖν, inf. for imperat.

1. 127. Θριν. νῆσος. Identified by the ancients (Thuc. 2. 6) with Sicily and its three promontories (*τρεῖς ἄκραι*). But we are still in fable-land.

1. 134. θρέψαστα τεκοῦστά τε. A *prothysteron*, as in Od. 4. 208.

Il. 137-141 = Od. II. 109-113.

Il. 144-146 = Od. II. 636-638.

Il. 148-152 = Od. II. 6-10.

1. 157. The readings vary between φύγομεν and φύγουμεν. The optative would imply that escape was less probable than death. See on Od. 4. 692. Join θαν. καὶ κῆρα φύγ. The particip. ἀλευ. stands alone, as in Il. 5. 28 τὸν μὲν ἀλενάμενον τὸν δὲ κτάμενον.

1. 161. αὐτόθι, 'where I am placed,' sc. δρθδν ἐν ιστοπ.

1. 164. ὑμεῖς δὲ πίεσεν, 'Then do ye make me fast !'

1. 165. τὰ ἔκαστα, sup. v. 61.

1. 175. μεγάλη ἴς, sc. στιβαρῶν χειρῶν.

1. 181 = Od. 9. 479.

1. 182. With διώκοντες may be supplied νῆα, 'urging on the ship,' as ἄρμα διώκειν, Il. 8. 439.

1. 189. δσα μόγναν, the mood points to the definite circumstances of the war, γένηται is general, and includes all occurrences irrespective of time; cp. Od. 10. 38.

1. 203. The oars flew from the hands of the startled rowers. They were kept from falling overboard by the leather loops [*τροποί*, Od. 4. 782] which served for rowlocks, but the blades dropped with a splash on the water.

1. 209. ἔπι, sc. ἔπεστι. [A Schol. reads ἔπει, as if from ἔπω, ἔπομαι, 'follows us'].

1. 210. εἴλει, imperf. from εἴλεω, Ep. form of εἴλω, 'to shut in.'

1. 212. μνήσεσθαι, sc. ἡμᾶς. Cp. Virg. Aen. I. 103.

1. 217. κυβερνήθ=κυβερνῆτα.

1. 220. σκοπ. ἔπιμαίσο, 'Keep near to the rocks,' viz. to Scylla and Charybdis. Others read σκοπέλου=Σκύλλης. 'Lest unawares [the ship] sheer off in that direction,' viz. towards the dangerous Πλαγκταί.

1. 222 = Od. 10. 428.

1. 223. οὐκέτ' ἔμυθ., i. e. 'said no more about her' than this vague reference in the word σκοπέλων.

1. 225. ἐντὸς, sc. within the ship.

1. 229. ἵκρια νῆδος πρῷρης, 'the deck of the fore-ship.' πρῷρη, like πρόμνη, is properly an adj. For ἵκρια, see on Od. 5. 252.

1. 230. ἐδέγμηη, § 20. 4.

1. 235. ἐνθεν μὲν γάρ Σκύλλη [ἡν]. The verb ἀνερδοίβ. suits Charybdis only.

1. 238. ἀναμορφ., § 17. 6.

- l. 239. ἀμφοτέρ., sc. on Scylla and Charybdis.
- l. 241. φάνεσκε, § 17. 6. ἐντοσθε, in the hollow gulf of down-drawn water. ‘And below the ground showed dark with sand.’ The common, but less accurate reading is κνανέη, in agreement with ψάμμῳ.
- l. 247. ἐς νῆα, ‘at the ship.’ μεθ’ ἔταιρ., ‘in search of my crew.’
- l. 252. Join καταβάλλων εἴδατα, δόλον ἵχθυσι, ‘as a bait for fishes.’
- l. 253. The κέρας is generally interpreted to be a little sheath of horn slipped over the shank of the hook where it joins the line, to save the line from being bitten through.
- l. 254. ἀσπαίροντα, sc. *ἰχθὺν*, the singular number referring to each fish as caught. ἔρριψε, aorist of custom, here parallel with προΐστη.
- l. 256. κεκλήγοντας, as if from a pres. κεκλήγω. Others read κεκληγάνως (κλάζω).
- l. 265. μυκηθμοῦ .. βληχήν. Gen. and acc. are both used with ἀκούειν, cp. vv. 198, 41, where gen. and acc. are used respectively; here the uses are combined. αὐλίζομ., ‘housed for the night.’
- l. 267. The readings vary here (as in Od. 10. 493, q. v.) between μάντηος and μάντιος.
- l. 279. ‘A hard man thou art, beyond all measure [is] thy strength, nor dost thou weary in thy limbs.’ περὶ, advbl., as in Od. 3. 95.
- l. 281. καμάτω υπνῷ, ‘exhausted with toil and sleepiness;’ cp. Od. 6. 2. With ἀδηκ. cp. Od. 1. 134.
- l. 284. αὕτως, ‘just as we are.’ θοὴ, ‘sudden,’ because in those latitudes the darkness falls without the long northern twilights. The epithet implies the idea of ‘terrible,’ but only from this reason. Cp. δρῶμεις θ' οὐρανόθεν νὺξ, inf. v. 315. ἀλάλησθαι, irreg. Ep. perf. ἀλάλημαι from ἀλάομαι.
- l. 286. The wind that rises at night-fall is represented as coming *out of* the night. With the plur. cp. ἀντολαῖ, sup. v. 4.
- l. 290. θεῶν ἀέκητι, ‘despite the will of the Gods.’ This describes the fate of men who bring on themselves destruction which heaven never meant for them. Cp. ὑπὲρ μόρον, Od. 1. 34.
- l. 291. πειθώ. νυκτὶ, ‘let us do night’s bidding,’ i. e. get our supper, as the next line shows.
- l. 293. ἐνήσομεν, (ἴημι), sc. νῆα, ‘will push out.’
- l. 311. κλαιόντεσσοι = κλαίουσι. νήδυμος, see on Od. 4. 793.
- l. 312. ‘But when it was in the third part of the night.’ ἦν used impers., as κακῶς ἦν, Il. 9. 551. The night was divided into three parts, and so in the present instance was in its last third, or, as we say, was more than two-thirds gone.
- παρφάχηκεν δὲ πλέων νὺξ
τῶν δύο μοιρῶν, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται,
- Il. 10. 252. μεταβεβήκει, ‘had crossed the zenith;’ so μετενίσσετο, of the sun, Od. 9. 58.

- l. 313. ξαῆν, a heteroclite acc. from ξαῆς, the ordinary form being ξαῆ. ll. 313-315 = Od. 9. 67-69.
 l. 317. εἰσερύσ. σπέος, ‘having hauled her into a cave.’
 l. 320. ἐν γὰρ . . τῶν δὲ βοῶν = ‘since there is . . so let us,’ etc.
 l. 325. ἀη, *flabat*, an aor. from ἀημ. Another form is ἀε, the imperf.
 l. 330. καὶ δὴ δύρην, (the δὴ δύρη coalescing by synizesis), ‘and when they were questing game.’

l. 332. ἔταιρε δὲ gives the reason why they condescended to such food. But the line is of doubtful authority.

- l. 333. ἀπίστιχον, that he might be alone with the god, Od. 4. 367.
 l. 336. ἐπὶ σκένας ἦν. Cp. Od. 5. 443.
 l. 344. βέβομεν, i. e. βέβωμεν. The sacrifice would imply a meal for the sacrificer.
 l. 345. Notice the optat. ἀφικοίμεθα to express a possible, and the subjunct. ἔθελη .. ἐφίστωνται (ἐπομαῖ), a probable result.
 l. 346. κεν τεύξομεν. For κεν with fut. indic., cp. Il. 14. 267 ἔγὼ δέ κε δάσω, Od. 19. 558 οὐδέ κε τις δλύζει. See p. 230.
 l. 350. βούλομαι ἦ, cp. Od. 11. 489.
 l. 351. στρενύεσθαι, ‘to be exhausted,’ properly of things squeezed out by drops, *στράχη*, *στραγγός*.

l. 354. The parenthesis, from οὐ γὰρ τῇλε .. εὐρυμέτωποι, is the explanation of ἔγγύθεν. After the parenthesis, the constr. is broken, the τὸς δὲ taking up the βοῶν ἀρίστας of v. 353, and serving as an apodosis to the sentence.

- l. 356. περίστησάν τε, [al. περιστήσαντο], ‘stood round the victim.’
 Cp. Il. 2. 410

βοῦν τε περίστησάν τε καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.

Here they had no barley, and were obliged to use oak-leaves for the οὐλοχύται.

- l. 360. Cp. Od. 3. 458 foll. for a similar description.
 l. 363. ἐπώπτων, sc. ἐπὶ σχίζης, Od. 3. 459.
 l. 369. ἥδης ἀντρή. For the gender of adj., cp. Od. 4. 442.
 l. 370. μετ' ἀθαν. is strange, as Odysseus was not in the presence of the gods. We may trans. ‘Made my voice heard in the assembly of the gods.’ Perhaps we may read μέγ[α] = ‘aloud.’ γεγώνευν, § 4. 1.
 l. 374. ὠκέα (§ 18. 3) ἄγγ. ἥλθ., ‘came with the message.’
 l. 375. δ [θεί] οἱ βόας ἔκταμεν ἡμεῖς [κτείνω], al. ἔκταν ἔταιροι. Od. 9. 320 has ἔκταμεν for ἔξέταμε from τέμνω.
 l. 378. τίσαι, imperat. I aor. med. τίνω.
 l. 383. φαίνω. Conjunctionive in sense of future, as ἐνίστω Od. 9. 37; περίκλυτα δῷρ' ὀνομήνω, Il. 9. 121. Trans. ‘and give light,’ as inf. v. 385.
 l. 387. Join τῶν δὲ [ἔταιρων] νῆα ἔγω διν τυθδ κεάσαιμ, βαλῶν ἂ. κ., ‘I will split into shivers.’

1. 392. **διλόθεν διλλον ἐπισταθ.**, the adv. contains the idea from one to another, and standing facing him, which explain

1. 394. **τούσιν**, 'in the sight of my comrades.'

1. 399. **διή ἔβδομον**, synizesis. **ἐπέθηκε**, sc. to the sixth.

1. 401. **ἐνήκαμεν**, cp. sup. v. 293.

1. 404. **γαύάων**, so **γέαν**, (*terrarum*), Hdt. 4. 198.

1. 407. **ἡ δ' θεα [θέω]**, 'and she scudded on.'

1. 409. Two forestays held up the mast and were made bows. Here both broke, so the mast at once fell aft into rigging and all.

1. 414. **ἰκρύσφιν**, § 12. 1; see on Od. 5. 252. **κάππησε** § 7.

1. 417. **πλῆρο**, § 20. 4, (*πίμπλημι*).

1. 419. **ἀποαίνυτο**. Elsewhere written **ἀπαίνυμαι**, Il. 11. 5;

1. 420. 'But I kept pacing the length of the ship till the waves (ἀνέ-λυσε) the sides from the keel, and the surge carried her mantled, and broke off (ἔξαραξε) her mast close to the backstay had tumbled over it [the mast] made of ox-hide.'

1. 423. **ἐπίτροφος**, (here with long ε, *metri grat.*), may be which pulls up the sail-yard. But it is better to take it as stay of the mast. *Vide* Frontispiece.

1. 427. **ἡλθε.. σφρα ἀναμετ.**, 'came .. so that I retraced my steps Charybdis.'

1. 433. **τῷ προσφύς ἔχ.**, 'held on, clinging to it like a could nowhere either plant myself firm on my feet, or move for the roots stretched far away [*εἰλχον*, neut., as *ὑψόσ’ ἔχον* 38], and the branches hung far above my head.'

1. 438. **ἡλθον**. sc. mast and keel.

1. 439. 'Now [at the hour] when a man rises [aor. of *cu*] the assembly.' This denotes evening. The verses are suspected Odysseus came to the place at sun-rise, and the whirlpool three times a day, v. 105; so he was kept waiting too long.

1. 442. **ἡκα δ’ ἔγω**, 'And I let down my hands and feet from make a plunge, and I plumped down in the middle of the water the long timbers.'

1. 451. **χθεός**, sc. Od. 7. 244.

1. 453. Join **αὐτίς μυθολ.** and **δριζή εἰρημι**, 'clearly told.'

INDEX.

The principal words and phrases explained in the Notes.

A.

- ἀγορή, 3. 127.
- ἀδινός, 1. 92.
- ἀέσαμεν, 3. 151.
- ἀίδηλος, 8. 309.
- ἀἴθουσα, 8. 57.
- αἴποις, 1. 11.
- αἰσυμμήτης, 8. 258.
- ἀκήν, 2. 82.
- ἀλακεῖν, 10. 288.
- ἀλιτήμενος, 4. 807.
- ἀλιτρός, 5. 182.
- ἄλλος, 1. 132.
- ἄλός (*loc. gen.*), 12. 4.
- ἀλφηστής, 1. 349.
- ἀμέρδω, 8. 64.
- ἀμφί, 2. 153.
- ἀμφ' ἐμοί, 11. 423.
- ἀμφαδίην, 5. 120.
- ἀμφιβεβῆκει, 9. 198.
- ἀμφιγυνήεις, 8. 300.
- ἀμφιελισσαι, 3. 162.
- ἀμφικύπελλον, 3. 63.
- ἀμφιμέλαιναι, 4. 661.
- ἀμφίς, 1. 54.
- ἀν' ιθύν, 8. 377.
- ἀναβαίνειν (*gen.*), 2. 416.
- ἀνελόντες, 3. 453.
- ἀνεώ, 2. 240.
- ἀνιέμενοι, 2. 300.
- ἀνοπάια, 1. 320.
- ἀντολαί, 12. 4.

- ἀνώγει, 5. 139.
- ἀπεθαύμασε, 6. 49.
- ἀπειλεῖν, 8. 382.
- ἀπεχθόμενος, 10. 75.
- ἀπηνυσαν, 7. 326.
- ἀπὸ δόξης, 11. 344.
- ἀπογυμνωθείς, 10. 301.
- ἀργειφόντης, 1. 38.
- Ἄργος. See Ἑλλάς.
- ἀργός, 2. 11.
- ἀργύφεος, 5. 230.
- ἀρημένος, 6. 2.
- ἀριστερὰ χειρός, 5. 277.
- ἀρμονίαι, 5. 248.
- ἀρπυιαι, 1. 24.
- ἀσκελέεις, 10. 463.
- ἀσφαδελός, 11. 539.
- ἀνδήσσα, 5. 334.
- ἀνλός, 9. 156.
- ἀντως, 4. 665.
- ἄνροι, 12. 39.
- ἀντεῖν, 10. 548.

B.

- βαθύζωνος, 3. 154.
- βέλη ἀγανά, 3. 280.
- βλάπτειν (*gen.*), 1. 195.
- βοὴν ἀγαθός, 3. 311.
- βουλή, 3. 127.
- βούλομαι, 9. 96.
- βούλντόνδε, 9. 58.
- βρίστας, 6. 159.

Γ.

γεγωνέιν, 5. 400.
γλαυκῶπις, 1. 44.
γόμφος, 5. 248.

Δ.

δαιμόνιος, 10. 472.
δέατο, 6. 242.
δειδέχαται, 7. 72.
διάκτορος, 1. 84.
διδέντων, 12. 54.
διερός, 6. 201.
δίζηαι, 11. 100.
δίκαιος, 3. 52.
δίκη, 4. 691.
δίπτυχα, 3. 458.

Ε.

έαων, 8. 325.
έγγυασθαι, 8. 351.
έγχεστίμωροι, 3. 188.
έδευήσε, 9. 540.
εἰδώς (*of character*), 1. 428.
εἰλίποδες, 1. 92.
εἴλυμα, 6. 179.
εἴρερον, 8. 529.
εἴρουντο, 11. 542.
εἰρύαται ὁδόν, 6. 265.
εἴσος, 3. 10.
έκληθάνει, 7. 221.
έκλυον, 6. 185.
έκταμεν, 9. 320.
έλάαν, 5. 290.
έλάχεια. See λάχεια.
έληλάδατο, 7. 86.
έλικες, 1. 92.
Ἐλλάς, 1. 343.
έλώστι, 7. 319.
έλσας, 5. 132.
ἐν χείλεσι φύντες, 1. 381; 2. 302.
ἐναργεῖς, 7. 201.
ἔνδιος, 4. 456.
ἐνδυκέως, 7. 256.
ἐνιαυτός, 1. 16.
ἐνίσπεις, 3. 101.
ἐννέωρος, 10. 19.

ἐνώπια, 4. 42.
ἐξ ἀλός, 11. 134.
ἐοικότες, 3. 124.
ἐπαινή, 10. 491.
ἐπάρξασθαι, 3. 340.
ἐπεήμοθε, 8. 365.
ἐπήρατος, 4. 606.
ἐπητεανός, 4. 89.
ἐπηγκενίδες, 5. 256.
ἐπί (=tban), 7. 216.
ἐπιεικτά, 8. 307.
ἐπιζαφελῶς, 6. 330.
ἐπίηρα, 3. 164.
ἐπικάρσιαι, 9. 70.
ἐπίκλησιν, 5. 273.
ἐπισμυγερῶς, 3. 195.
ἐπιστέφεσθαι, 1. 148.
ἐπίστιον, 6. 265.
ἐπιψαύειν, 8. 547.
ἐπιωγή, 5. 404.
ἐποίχεσθαι, 5. 62.
ἐπώνυμος, 7. 54.
ἐργον τε ἔπος τε, 2. 272.
έρκεα, 8. 57.
έρση, 9. 222.
έρωεῖν, 12. 75.
έσχαρόφιν, 5. 59.
έτεθηπεα, 6. 166.
έτήτυμος, 3. 241.
εὐδείελος, 9. 21.
εὐκέατος, 5. 60.
έχυντο, 10. 410.

Ζ.

ζαῆ, 12. 313.
ζωέμεναι, 7. 148.

Η.

ἥ—ἥ, 1. 175.
ἥ ρα, 2. 321.
ἥγηλάζειν, 11. 618.
ἥια, 5. 266.
ἥλεκτρον, 4. 73.
ἥμβροτεν, 7. 292.
ἥμιόνων οὐρα, 8. 123.
ἥπεδανός, 8. 311.
ἥωθι πρό, 5. 469.

Θ.

- θαλερός, 4. 705; 6. 66.
 θέλειν, 9. 96.
 θεούδης, 6. 121.
 θοὴ τηῦς, 7. 34.
 θοὴ νῦξ, 12. 284.
 θυμαρῆς, 10. 361.

Ι.

- ἱησι (intrans.), 7. 131.
 ἵκμενος, 2. 420.
 ἵκρια, 5. 252.
 ἴμας, 1. 441.
 ἴστοπέδη, 12. 51.
 ἴστός, 2. 94.

Κ.

- καιροσέων, 7. 107.
 κάμμορος, 5. 160.
 κατακείετε, 7. 188.
 καταλοφάδια, 10. 169.
 κατάρχεσθαι, 3. 445.
 κατέχειν, 9. 6; 11. 301.
 κατισχέμεναι, 11. 456.
 κεκράαντο, 4. 132.
 κελευσέμεναι, 4. 274.
 κέρας, 12. 253.
 κερδαλέος, 6. 146.
 κητώεσσα, 4. 1.
 κλέος, 1. 283.
 κληής, 1. 441.
 κλῶθεις, 7. 197.
 κραταῖς, 11. 597.
 κρινάσθων, 8. 36.
 κύανος, 7. 87.

Δ.

- λάχεια, 9. 116.
 λέκτο, 4. 453.
 λελειμμένος, 9. 448.
 λέχος πορσύνειν, 3. 403.
 λίπ̄ ἐλαίφ, 3. 466.
 λίτα, 1. 130.
 λοετροχόος, 8. 435.
 λωτός, 4. 603.

Μ.

- μαρνοίμεθα, 11. 513.
 μαχεουμενος, 11. 403.
 μέλουστα, 12. 70.
 μέλω, 9. 19.
 μεσόδημη, 2. 424.
 μεταδόρπιος, 4. 194.
 μέτασσαι, 9. 221.
 μητιδεις, 4. 227.
 μολπή, 6. 101.
 μορφή, 8. 170.
 μυχός, 7. 87.

Ν.

- ναιετάω, 1. 404.
 νάσσα, 4. 171.
 νειός, 5. 127.
 νέποδεις, 4. 404.
 νήδυμος, 4. 793.
 νηπιάας, 1. 297.
 νύσσα, 8. 121.

Ο.

- δδαῖα, 8. 163.
 οἴμη, 8. 74.
 δλοσφρων, 1. 52.
 ὁμῶς, 4. 775.
 ὄντμενος, 2. 33.
 δπιθειν, 11. 66.
 δπισσω, 1. 222.
 δροντο, 3. 471.
 δτε, 12. 22.
 οὐ μάλα, 7. 32.
 οὐλαί, 3. 441.
 οὐλος, 4. 50.
 οὐρα. See ἡμένων.
 οὐτάμενος, 11. 40.

Π.

- παιπαλόεις, 3. 170.
 παλιμπετές, 5. 27.
 πανυπέρτατος, 9. 22.
 παραπλῆγες, 5. 418.
 παραυδᾶν, 11. 488.
 παρθέμενοι, 9. 255.
 παρθενική, 7. 20.

πάχετος, 8. 187.
 πεῖραρ, 5. 289.
 πείσματος, 9. 135.
 πεπαλάσθαι, 9. 331.
 πέπληγον χόρον, 8. 264.
 πεπότηται, 11. 222.
 περὶ κῆρι, 5. 36.
 περὶ φασγάνῳ, 11. 424.
 περίσκεπτος, 10. 209.
 περιστεναχίζεται, 10. 10.
 περιταμνόμενον, 11. 402.
 πίαρ, 9. 135.
 πλημυρίς, 9. 486.
 πλωτή, 10. 3.
 πόδες, 5. 260.
 πόθος, 11. 202.
 πολύτροπος, 1. 1.
 πολύχαλκος, 3. 2.
 πορφυρέος, 2. 428.
 πούς, 10. 31.
 πραπίδες, 7. 92.
 προπάροιθε, 11. 483.
 πρότονοι, 2. 425.
 πρόφρασσα, 5. 161.

P.

ρίνόν, 5. 281.
 ρυτός, 6. 267.

Σ.

σκιώεις, 1. 365.
 στάθμη, 5. 245.
 σταμίνεις, 5. 253.
 στεῦντο, 11. 584.
 στρεύγεσθαι, 12. 351.
 στρεφθείς, 9. 435.
 στύξαιμι, 11. 502.
 σχεδίη, 5. 33.
 σχέτλιος, 5. 118.
 σχομένη, 6. 141; 11. 279.

Τ.

ταναύποδα, 9. 464.
 τανηλεγής, 2. 100.
 τελέιν, 5. 390.
 τελεσφόρος, 4. 86.
 τελήεις, 4. 352.

τέμενος, 6. 293.
 τετάνυστο, 4. 132.
 τετελεσμένον, 5. 90.
 τετύχηκε, 10. 88.
 τεχνῆσσαι, 7. 110.
 τηλέπυλος, 10. 82.
 τηλύγετος, 4. 11.
 τόδε, 5. 173.
 τοῖον, 1. 209.
 τοίσθεσι, 2. 46.
 τραπείομεν, 8. 292.
 τρίχα μυκτός, 12. 312.
 τριτογένεια, 3. 378.

Υ.

ὑακίνθινος, 6. 231.
 ὕλη, 5. 257.
 ὑπεκπροέλυσαν, 6. 87.
 ὑπεκπρορέει, *ibid.*
 ὕπὲρ μόρον, 1. 33.
 ὕπεραί, 5. 260.
 ὕπερφίαλος, 1. 134.
 ὕπερτερή, 6. 70.
 ὕπηρήτης, 10. 279.
 ὕπὸ (with accus.), 2. 181.
 ὕπόθρυχα, 5. 319.
 ὕπόκυκλος, 4. 131.
 ὕψιπέτηλος, 4. 458.

Φ.

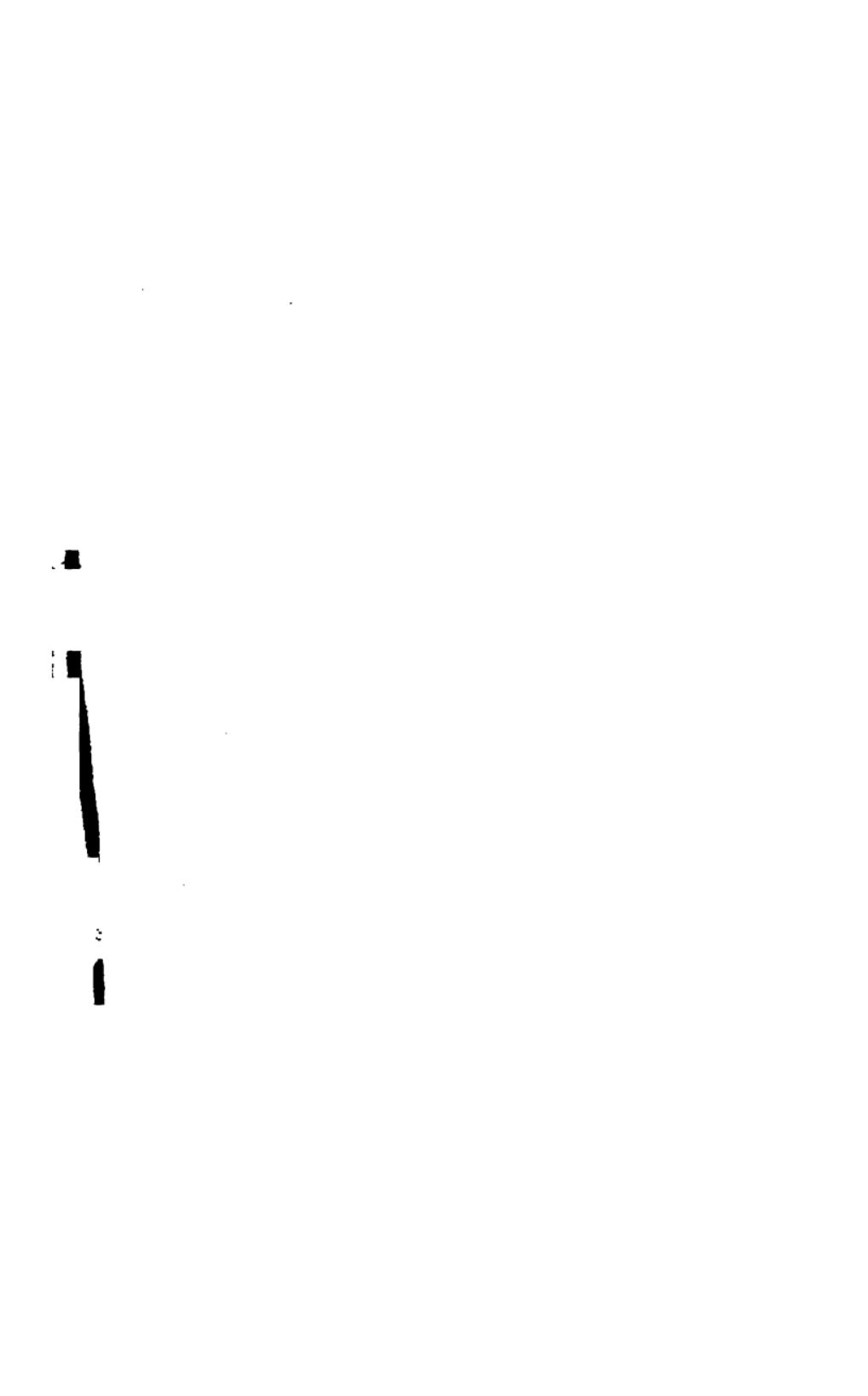
φαίνειν, 7. 102.
 φᾶρος, 8. 84.
 φόμη, 2. 35.
 φθάνειν, 11. 58.
 φθίτο, 11. 330.
 φόρτος, 8. 163.
 φυκτά, 8. 299.

Χ.

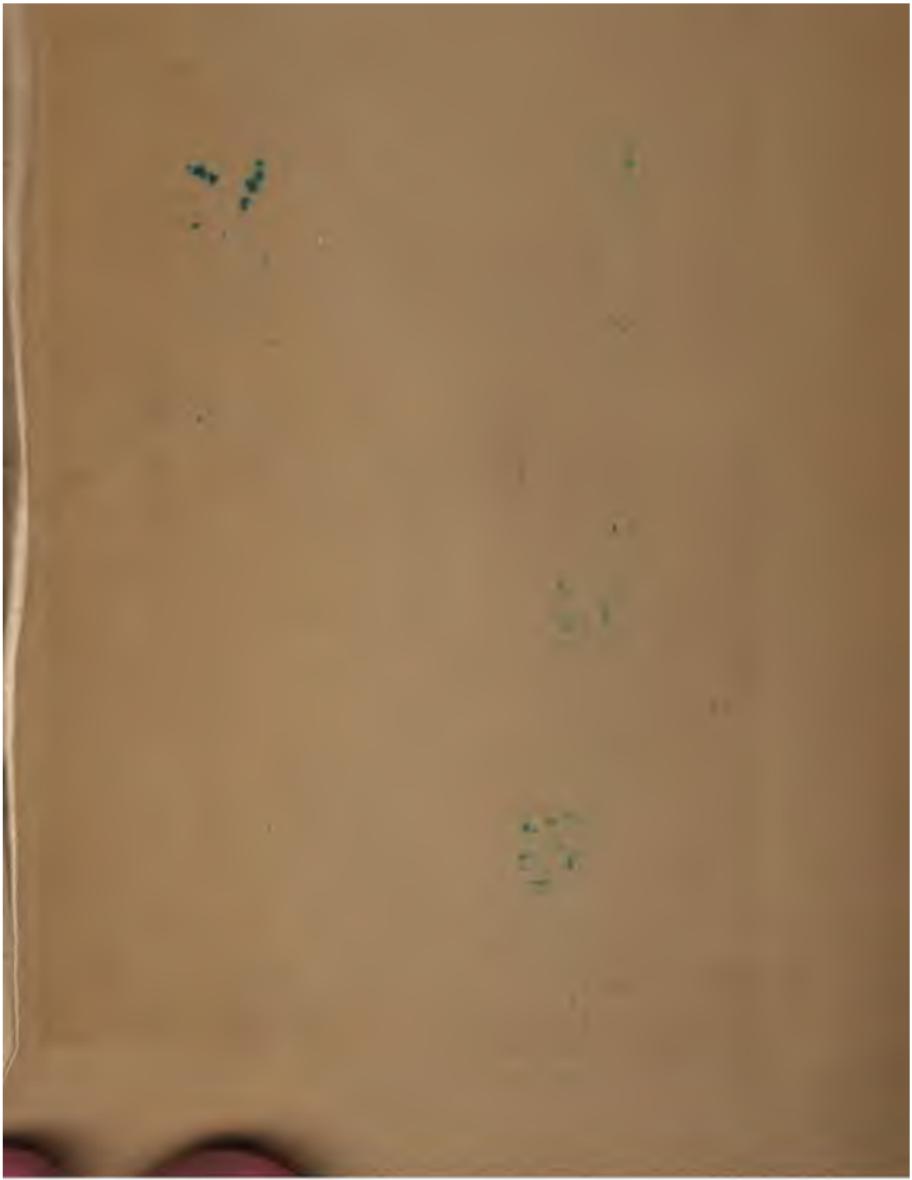
χθαμαλή, 9. 22.
 χρείων, 8. 79.
 χρυσηλάκατος, 4. 122.
 χυτλοῦσθαι, 6. 80.

Ω.

ώδε, 1. 182.
 ώκεανός, 10. 508.

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine of five cents a day is incurred
by retaining it beyond the specified
time.

Please return promptly.

BUE APR 15 1951

DUt OCT 14 1951

OCT 27 1951

DUt FEB 27 1952

1197-572

JAN - 1952 H

JAN 14 1954 H

FEB 15 1956 H

CANCELL

E

Gh 62.687
Odyssey,
Widener Library

003342462

3 2044 085 124 097

Gh 62.687
Odyssey,
Widener Library

003342462

3 2044 085 124 097